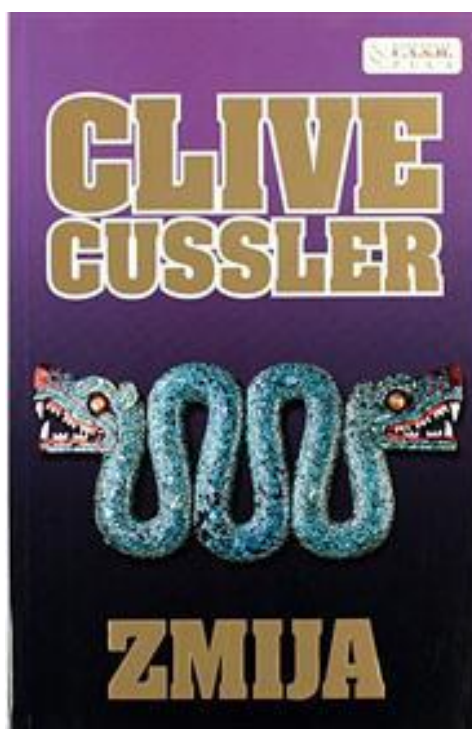

železni

ZMIJA

CLIVE CUSSLER

ZMIJA

Kada Kurt Austin, voditelj hrabroga istraživačkog tima Nacionalne agencije za mora i podmorje spasi prelijepu pomorsku arheologinju Ninu Kirov kod obale Maroka, on postaje sljedeća meta za tekšaškog industrijalca Don Halcona. Halcon je luđak koji je namjerio stvoriti novu državu na prostoru jugozapadnih Sjedinjenih Država i Meksika, a njegov plan ovisi o Nininom otkriću vezanom uz Kristofora Kolumba, te o neprocjenjivo vrijednom pretkolumbovskom antikvitetu koji leži u olupini potonuloga talijanskoga prekooceanskog broda Andrea Doria. Samo Kurt Austin i njegov vrhunski tim iz NAMP-a stoje između Halcona i tih čelične oplata Andreje Dorije - a ako njihova opasna misija ne uspije, Halcon će se popeti na vlast na valu smrti i uništenja. Zaplet romana ispunjen je beskrajnim uzbuđenjem i neprestanom akcijom. Ovaj sjajan triler potaknut će ljubitelje akcijskih romana da požele još priča iz dosjea NAMP-a.

Zahvaljujem Donu Stevensu što nas je spustio do Andreje Dorije bez da smo smočili noge. Zahvaljujem i dvojici sjajnih pisaca, Alvinu Moscowu i Williamu Hofferu, čije su knjige 'Kurs sudara i 'Spašeni' tako živopisno opisale ljudsku stranu te velike pomorske tragedije. Zahvaljujem i neustrašivom istražitelju Johnu L. Stephensu na upornosti - on je svladao komarce i malariju na putu kroz Yucatan, otkrivajući čuda izgubljene civilizacije Maja.

Kad su me zamolili da predstavim Kurta Austina, Joea Zavalu i njihove prijatelje koji rade u Nacionalnoj agenciji za mora i podmorje, prihvatio sam to s velikim zadovoljstvom. Imao sam čast poznavati Kurta i Joea mnogo godina. Prvi smo se put sreli kad su se uključili u NAMP na poziv admirala Sandeckera nedugo nakon što smo došli Al Giordino i ja. Iako nikad nismo imali prilike raditi zajedno na istom projektu, pustolovine Kurta i Joa iznad i ispod površine vode često su mi raspaljivale maštu, tako da sam poželio da sam bio na njihovom mjestu.

Kurt i ja pomalo smo slični. On je nekoliko godina mlađi, i fizički smo različiti, ali on živi u staroj preuređenoj kući na vodi na rijeci Potomac i skuplja stare pištolje za dvoboj, što je mudar izbor, ako razmislite o tome koliko ih je lakše održavati i pohraniti u odnosu na stare automobile u mojem hangaru. On se bavi i veslanjem i jedrenjem, sportovima koji me zamore već dok razmišljam o njima.

Kurt je snalažljiv i lukav i ima više petlje od velikog bijelog morskog psa na steroidima. On je i prava dobričina s tonama poštenja, koji vjeruje u zastavu, majke i pitu od jabuke. Na moju žalost, dame ga smatraju vrlo privlačnim, više od mene. Jedini zaključak na koji me to navodi - a to me duboko pogađa - jest da on izgleda bolje od mene.

Drago mi je što će pustolovine Kurta i Joea napokon biti zabilježene u dosjeima NAMP-a. Niti najmanje ne sumnjam da će vam njihove priče biti zabavan i intrigantan način provođenja vremena. Znam da su meni bile.

25. srpnja 1956. Južno od otoka Nantucket

Blijedi se brod pojavio tako brzo da se činilo kao da je iskočio iz dubina, klizeći poput duha ponad srebrenog odsjaja gotovo punog mjeseca. Tijare svjetala koja su sjajila kroz prozore bljeskale su na njegovom boku dok je jurio prema istoku u toploj noći, a njegov oštri pramac rezao mirno more s lakoćom oštrog bodeža koji reže crni saten.

Visoko na zamračenom mostu švedsko-američkog linijskog broda Stockholm, sedam sati i 130 milja istočno od New Yorka, brodski časnik Gunnar Nillson promatrao je ocean obasjan mjesecinom. Veliki pravokutni prozori koji su okruživali kormilarnicu pružali su mu panoramski pogled do kraja horizonta. Površina je bila mirna, osim povremenog vala ovdje i ondje. Temperatura je bila umjerena — bila je to ugodna promjena nakon teškoga, sparnog zraka koji je pritisnuo Stockholm onoga jutra kad je brod isplovio sa svojeg veza na doku kod 57. ulice i krenuo niz rijeku Hudson. Ostaci naoblake lebdjeli su preko porculanskog mjeseca. Vidljivost s desne strane bila je šest milja.

Nillson okrene pogled ulijevo, gdje se tanka, mračna crta horizonta izgubila iza maglice koja je prekrila zvijezde i spojila nebo i more.

Na trenutak, izgubio se u dramatičnom prizoru, ali otriježnila ga je pomisao na golemo prostranstvo koje je još morao prijeći. Bio je to uobičajeni osjećaj među pomorcima, a trajao bi i dulje da nije bilo peckanja u njegovim stopalima. Snaga koju su proizvodili golemi dvostruki dizel motori od 14.600 konjskih snaga kao da je tekla iz strojarnice kroz vibracije palube u njegovo tijelo, koje se gotovo neprimjetno zaljuljalo kako bi apsorbiralo blago njihanje

broda. Strah i čuđenje polako su nestali, a zamijenio ih je osjećaj apsolutne moći koji dolazi kad čovjek upravlja brzim linijskim brodom što punom brzinom juri preko oceana.

Dugačak 525 stopa i širok 69, Stockholm je bio najmanji preookeanski linijski brod. No, bio je to poseban brod, vitak poput jahte, trkaćih linija koje su se protezale od dugog pramca do krme blago zaobljene poput vinske čaše. Njegova je sjajna koža bila potpuno bijela, osim jednog žutog dimnjaka. Nillson je uživao u moći svojeg položaja. Kad bi pucnuo prstom, tri člana posade na straži skočila bi na njegovu zapovijed. Pritiskom na brodski telegraf mogao je zazvoniti zvonima i pokrenuti ljude na akciju.

On se nasmije, prepoznajući svoju sujetu. Njegova straža od četiri sata bila je u osnovi niz rutinskih zadataka čiji je cilj bilo održavanje broda na zamišljenoj liniji koja će ga dovesti do zamišljene točke u blizini nezgrapnoga crvenog broda-svjetionika koji je upozoravao na opasnu obalu Nantucketa. Tamo će Stockholm skrenuti na sjeveroistok, na kurs koji će povesti njegova 534 putnika pokraj otoka Sable na pravocrtnu plovidbu preko Atlantika do sjevera Škotske, te na kraju do luke Kopenhagena.

Iako je imao tek 28 godina i premda je došao na Stockholm prije samo tri mjeseca, Nillson je bio na plovilima otkad je prohodao. Kao tinejdžer, radio je na ribarskim brodovima na Baltičkom moru, a kasnije je služio kao pomorac-pripravnik u golemoj brodskoj kompaniji. Zatim je otišao na Švedski nautički koledž i ušao u Švedsku ratnu mornaricu. Stockholm je bio sljedeći korak u ostvarenju njegovog sna - da postane gospodar vlastitog broda.

Nillson je bio iznimka od uobičajenog stereotipa visokoga plavokosog Skandinavca.

U sebi je imao više mletačkog nego vikinškog.

Naslijedio je talijanske gene svoje majke, kao i njezinu kestenjastu kosu, maslinastu kožu, sitni stas i toplu narav. Tamnokosi Šveđani nisu bili neobični. Ponekad se Nillson pitao ima li mediteranska toplina koja se krila u njegovim velikim smeđim očima neke veze s kapetanovim ledenim stavom. No, prije se radilo o kombinaciji skandinavske rezerviranosti i krutoj švedskoj pomorskoj tradiciji stroge discipline. Ipak, Nillson je radio više no što je morao. Nije htio dati kapetanu niti jedan razlog da mu nešto zamjeri. Čak i te mirne noći, bez prometa, u potpunoj utihi i sa savršenim vremenom, Nillson je koračao s jednog krila mosta na drugo, kao da je brod u raljama uragana.

Most Stockholma bio je podijeljen na dva dijela, dvadeset stopa široku kormilarnicu s prednje strane, i odvojenu prostoriju za karte sa stražnje strane. Vrata koja su vodila na krila bila su otvorena kako bi propustila lagani jugozapadni povjetarac. S obje strane mosta nalazio se radarski uređaj RCA i brodski telegraf. U sredini kormilarnice, kormilar je stajao na drvenoj platformi nekoliko inča iznad polirane palube, leđima okrenut pregradnom zidu, držeći rukama kormilo, pogleda prikovanog na žiro-kompas s njegove lijeve strane. Izravno pred kormilom, ispod središnjeg prozora, nalazila se kutija s oznakom smjera. Tri drvena bloka u kutiji bila su označena brojkama kako bi se um kormilara fokusirao na smjer. Blokovi su bili namješteni na 090.

Nillson je došao nekoliko minuta prije početka svoje smjene u osam i trideset kako bi pogledao vremensku prognozu. Za područje u blizini broda-svjetionika kod Nantucketa prognozirana je magla. Tu nije bilo iznenađenja. Tople vode obala Nantucketa bile su prava tvornica magle. Časnik koji je završio sa svojom smjenom rekao mu je da se Stockholm nalazi malo sjevernije od kursa koji je odredio kapetan. Nije mu znao reći koliko sjevernije. Odašiljači za radio-pozicioniranje bili su predaleko da bi mogao utvrditi.

Nillson se nasmiješi. Niti to nije bilo iznenađenje. Kapetan je uvijek plovio istim kursom, dvadeset milja sjeverno od brodske linije prema istoku koju je preporučao međunarodni ugovor. Ruta nije bila obvezujuća, a kapetan je preferirao sjeverniji kurs jer je štedio vrijeme i gorivo.

Skandinavski kapetani nisu odrađivali smjenu straže na mostu. Obično su prepuštali brod jednom časniku. Nillson brzo uđe u rutinu zadataka. Koračao je mostom, provjerio radar s desne strane, pogledao stanje motora s obje strane mosta kako bi provjerio jesu li namješteni na punu brzinu. Zatim je promotrio more s krila mosta, provjerio jesu li uključena dva bijela navigacijska svjetla na jarbolima, vratio se u kormilarnicu, proučio žiro-kompas, provjerio kormilara, pa nastavio koračati.

Kapetan je došao oko devet sati, nakon što je večerao u svojoj kabini koja se nalazila odmah ispod mosta. Bio je to povučeni čovjek u kasnim pedesetima, ali izgledao je starije. Njegov grubi profil bio je istrošen na rubovima poput kamenitog ispusta u moru koji su valovi zagladili. Njegov je tjelesni stav još uvijek bio ravan poput štapa, a odora mu je bila savršeno izglačana. Oči plave poput ledenjaka budno su sjajile s istrošenih ruševina grubog lica. Deset je minuta koračao iza mosta, gledajući ocean i mirišeći topli zrak poput ptičara koji je uhvatio miris fazana. Zatim je ušao u kormilarnicu i proučio navigacijsku kartu kao da traži nekakav znak. Nakon nekoliko trenutaka, rekao je: »Promijenite smjer na osamdeset i sedam stupnjeva.«

Nillson okrene velike kocke u kutiji za kurs, tako da je sada pisalo 087. Kapetan je ostao dok kormilar nije namjestio kormilo, a zatim se vratio u kabinu.

U sobi s kartama, Nillson je izbrisao smjer od devedeset stupnjeva, upisao kapetanov novi kurs, a zatim utvrdio položaj broda. Produžio je crtu kretanja broda prema brzini i proteklom vremenu, te upisao X. Novi kurs odvest će ih na oko pet milja od

broda-svjeticionika. Nillson je pretpostavio da će snažne sjeverne struje približiti brod na samo dvije milje.

Priđe radaru pokraj desnih vrata i prebaci domet s petnaest milja na pedeset milja. Tanka žuta crta označila je uski rt Cod i otoke Nantucket i Martha's Vineyard. Brodovi su bili premali da bi ih radar zapazio na toj udaljenosti. Vratio je domet na početnu postavku i nastavio s koračanjem.

Oko deset sati kapetan se vratio na most. «Bit ću u svojoj kabini i obavljati papirologiju», rekao je. «Promijenit ću kurs prema sjeveru za dva sata. Pozovite me ako ugledate brod-svjeticionik prije toga».

On žmirne kroz prozor, kao da je osjetio nešto što ne može vidjeti. «Ili ako se pojavi magla ili loše vrijeme.»

Stockholm je sada bio na četrdeset milja zapadno od broda-svjeticionika, dovoljno blizu da ga uhvati radiosignal. Radiotragač je indicirao da se Stockholm nalazi više od dvije milje sjeverno od kapetanovog kursa. Struje sigurno tjeraju brod prema sjeveru, zaključio Nillson.

Sljedeći pregled radiotragačem nekoliko minuta kasnije pokazao je da je brod na gotovo tri milje sjeverno od kursa. To još uvijek nije bio razlog za paniku; jednostavno mora paziti što se događa. Zapovijed je glasila da pozove kapetana ukoliko skrenu sa smjera. Nillson je zamislio izraz na grubom kapetanovom licu, teško prikriveni prijezir u tim morem istrošenim očima. Pozvao si me zbog toga? Nillson zamišljeno počese bradu. Možda je problem bio u radiotragaču. Radiosignali su možda predaleko za točno lociranje.

Nillson je znao da je podložan kapetanovoj volji. No, on je trenutačno bio odgovoran za most. Donio je odluku.

«Skrenite na osamdeset i devet», zapovjedio je kormilaru.

Kormilo se okrenulo udesno, i brod je zaplovio malo prema jugu, bliže izvornom kursu.

Posada na mostu mijenjala se svakih osamdeset minuta. Lars Hansen došao je i preuzeo kormilo. Nillson načini grimasu, ne baš zadovoljan ovom zamjenom. Nikad se nije osjećao ugodno u smjeni s tim čovjekom. Švedska mornarica bila je isključivo orijentirana na posao. Časnici su razgovarali s mornarima samo kako bi izdali zapovijedi. Časkanja jednostavno nije bilo. Nillson bi ponekad prekršio to pravilo, tiho se šaleći s mornarima. No, nikada s Hansenom.

Bilo je to Hansenovo prvo putovanje na Stockholmu. Došao je na brod kao zamjena u posljednji čas za čovjeka koji je potpisao ugovor, ali se nije pojavio. Prema Hansenovim papirima, ovaj je upravljao većim brojem brodova. No, nitko ga nije poznao, što je bilo čudno. Hansen je imao široku čeljust i ramena, bio je visok, a plava kosa bila mu je vrlo kratko ošišana. Isti opis mogao bi se primijeniti na još nekoliko milijuna Skandinavaca u ranim dvadesetima. Hansenovo lice bilo bi teško zaboraviti. Duboki bijeli ožiljak vodio je od jagodice do desnog ugla usta, pa se činilo da su mu usne s te strane raširene u groteskni osmijeh.

Hansen je uglavnom radio na teretnim brodovima, što je moglo objasniti njegovu anonimnost. Nillson je sumnjao da je razlog za to ipak čovjekovo ponašanje. Držao se podalje od ostalih, govorio samo kad bi mu se netko obratio, a i tada šturo. Nitko ga nikada nije ispitivao o ožiljku.

No, Nillson je morao priznati da je dobar mornar. Skakao je na zapovijedi i provodio ih bez pitanja. Zato je Nillson bio zbunjen kad je provjerio kompas. Tijekom prethodnih smjena, Hansen se pokazao sposobnim kormilarom. Noćas je dopuštao brodu da skreće, kao da mu je pažnja odlutala. Nillson je shvatio da je potrebno neko vrijeme da se čovjek navikne na kormilo. No, večeras, osim utjecaja morskih struja, kormilarenje nije bilo zahtjevno. Nije bilo urlanja vjetra, golemi valovi nisu se prelijevali

preko palube. Trebalo je samo malo pokretati kormilo čas ovamo, čas onamo.

Nillson provjeri žiro-kompas. Nije bilo sumnje. Brod je blago skretao u stranu. On stane pokraj kormilarovog ramena. «Držite ravnu crtu», reče on s blagim humorom. «Ovo nije ratni brod, znate.»

Hansenova glava okrene se na mišićavom vratu. Odsjaj od kompasa dao je animalni bljesak njegovim očima i naglasio dubinu ožiljka. Činilo se da njegov pogled plamti. Osjetivši tihu agresivnost, Nillson gotovo refleksno zakorači unatrag. No, tvrdoglavo je ostao na mjestu i pokazao prema brojkama u kutiji za kurs.

Kormilar se bezizražajno zagleda u njega na nekoliko sekunda, a zatim gotovo neprimjetno klimne glavom.

Nillson provjeri je li kurs dobar, promrmlja s odobravanjem, pa pobjegne u svoju sobu s kartama.

Od Hansena se ježio. Drhtao je dok je još jednom određivao položaj pomoću radija, kako bi izmjerio učinak skretanja. Nešto tu nije imalo smisla. Čak i uz korekciju od dva stupnja prema jugu, Stockholm je još uvijek bio tri milje sjeverno od kursa.

On se vrati u kormilarnicu, i ne gledajući Hansena zapovjedi: «Dva stupnja udesno».

Hansen okrene kormilo na devedeset i jedan stupanj.

Nillson promijeni brojke u kutiji za kurs i ostane pokraj kompasa, sve dok se nije uvjerio da je Hansen pokrenuo brod u novom smjeru. Zatim se sagnuo nad radar.

Žuti sjaj zaslona obasjao je njegovu tamnu kožu. Igla je osvijetlila točkice s lijeve strane zaslona, na udaljenosti od oko dvanaest milja. Nillson podigne obrvu.

Stockholm je imao društvo.

Nilsson nije znao da Stockholmov trup i nadgrađe zapljuskuju nevidljivi elektronski valovi koji su se vraćali na rotirajuću antenu radara visoko na mostu broda koji je jurio prema njima iz suprotnog smjera. Prije nekoliko minuta, na prostranom mostu talijanskoga putničkog broda Andrea Doria, časnik zadužen za radar pozvao je nabijenog čovjeka s mornaričkom beretom na glavi, u odori od večernje plave boje. «Kapetane, vidim brod, na sedamnaest milja, četiri stupnja zdesna.»

Radar je od tri sata motrio udaljenost od dvadeset milja. Glavni kapetan Piero Galamai tada je došao na krilo mosta i vidio sive pramenove kako lebde nad zapadnim morem poput duša utopljenika.

Kapetan je odmah zapovjedio da se brod pripremi za plovidbu u magli. Posada od 572 mornara bila je u stanju pune pripravnosti. Sirena za maglu automatski je tutnjila u intervalu od stotinu sekunda. Promatračnica je premještena na pramac, odakle je pogled bio bolji. Posada brodske strojarnice bila je u stanju pripravnosti, spremna na trenutnu reakciju u slučaju opasnosti. Vrata između jedanaest odjela broda bila su zatvorena.

Andrea Doria je bio na posljednjem dijelu putovanja od 4000 milja, devet dana nakon isplavlivanja iz matične luke Genova, i nosio je 1134 putnika i 401 tonu tereta. Usprkos guste magle koja je pritiskala palubu, Doria je plovio gotovo punom brzinom. Njegovi golemi dvostruki motori od 35.000 konjskih snaga gurali su brod preko mora brzinom od dvadeset i dva čvora.

Talijanska brodovlasnička tvrtka nije se kockala sa svojim brodovima i putnicima. No, nije plaćala kapetane da kasne. Vrijeme je bilo novac. Nitko to nije znao bolje od kapetana Galamaija, koji je upravljao brodom na svim preoatlantskim plovidbama. Odlučio je da brod ne zakasni u New York niti

sekundu osim onih sat vremena koje je izgubio u oluji prije dvije noći.

Kad je Doria prošao pokraj broda-svjetionika u 22.20, most je ugledao brod na radaru i čuo usamljeni jauk njegove sirene za maglu, ali bio je nevidljiv, iako je bio udaljen manje od milje. Kad su prošli pokraj broda-svjetionika, kapetan Dori je zapovjedio je skretanje na zapad prema New Yorku.

Signal radara išao je prema istoku, izravno prema Dori. Calamai se nagne nad zaslon radara, smrknutog čela, gledajući kako točkica napreduje. Radar nije mogao reći kapetanu o kakvom se brodu radilo niti koliko je velik. Nije znao da gleda brzi preoceanski linijski brod. Uz kombiniranu brzinu od 40 čvorova, brodovi su se približavali dvije milje svake tri minute.

Položaj broda bio je zbunjujuć. Brodovi koji su plovili prema istoku trebali su slijediti rutu na dvadeset milja južno. Možda se radilo o ribarskom brodiću.

Prema pomorskim pravilima, brodovi koji plove ravno jedan prema drugom na otvorenom moru moraju se mimoići s desne strane. No, ako bi manevriranje dovelo brodove u opasan položaj, mogu se mimoići i s lijeve strane.

Sudeći prema radaru, drugi brod trebao je proći na sigurnoj udaljenosti s desne strane Dori je ukoliko oba broda zadrže isti kurs. Poput automobila na engleskim cestama, gdje vozači voze s lijeve strane.

Calamai je zapovjedio posadi da pažljivo motri drugi brod. Opreza nikad dosta.

Brodovi su bili udaljeni oko deset milja kad je Nilson uključio svjetlo ispod ploče s uređajima za manevriranje pokraj radara i pripremio se da prenese promijenjeni položaj točkice na papir.

On vikne: «Koji nam je smjer, Hansene?»

»Devedeset stupnjeva«, odgovori kormilar mirno.

Nillson označi X-ove na ploči i povuče crte između njih, opet provjeru točkicu, pa zapovjedi dežurnom mornaru da drži stražu s lijeve strane mosta. Njegova crta pokazala je kako drugi brod juri prema njima na paralelnom kursu, malo ulijevo. On izađe na krilo i zagleda se dalekozorom u noć. Nije bilo ni traga od drugog broda.

Koračao je amo-tamo od krila do krila, zastajući kod radara pri svakom prolasku. Zatim opet zatraži izvješće o smjeru.

«Još uvijek devedeset stupnjeva, gospodine», reče Hansen. Nillson počne provjeravati žiro-kompas. Čak je i najmanja devijacija mogla biti kritična, i htio je biti siguran da je kurs pravi. Hansen posegne i povuče vrpču iznad glave. Brodsko zvono zazvoni šest puta. Jedanaest sati. Nillson je volio slušati brodsko vrijeme. U noćnoj smjeni, kad bi se kombinirali usamljenost i dosada, zvuk brodskog zvona utjelovio bi romantičnu privrženost koju je kao mladić osjećao prema moru. Kasnije će pamti taj zvuk kao nagovještaj zle kobi.

Pažnje odvučene od onoga što je namjeravao učiniti, Nillson se zagleda u radar i načini još jednu oznaku na ploči.

Jedanaest sati. Dva su broda bila udaljena sedam milja.

Nillson je izračunao da će se brodovi mimoći s lijeve strane s više nego dovoljno razmaka između. On opet izađe na krilo i zagleda se kroz dalekozor ulijevo. Izluđujuće. Tamo gdje je radar pokazivao brod bila je samo tama. Možda su svjetla bila pokvarena. Ili se radilo o vojnom brodu na manevrima.

On pogleda udesno. Mjesec je sjajio na vodi. Natrag na lijevu stranu. Još ništa. Je li brod mogao biti iza fronte magle? Nije bilo vjerojatno. Niti jedan brod ne bi se kretao tako brzo u gustoj magli. Razmatrao je mogućnost smanjivanja brzine Stockholma. Ne. Kapetan će začuti zveket brodskog telegrafa i dotrčati. Nazvat

će to kopile ledenog dupeta nakon što se brodovi sigurno mimoiđu.

U 23.03 radar je pokazivao da su brodovi udaljeni četiri milje.

Još uvijek nije bilo svjetala.

Nillson opet razmisli o tome da pozove kapetana, i opet odbaci tu ideju. Nije niti izdao zapovijed da se oglase znakovima upozorenja kao što zahtijeva međunarodni zakon. Gubitak vremena. Bili su na otvorenom oceanu, mjesečina je bila jaka, i vidljivost je morala biti pet milja.

Stockholmje nastavio rezati noć brzinom od osamnaest čvorova.

Čovjek u promatračnici na vrhu jarbola vikne: «Svjetla s lijeve strane!»

Napokon.

Kasnije, analitičari će zbunjeno odmahivati glavama, pitajući se kako su se dva broda opremljena radarima mogla privući poput magnetna na otvorenom oceanu.

Nillson zakorači na lijevo krilo mosta i pročita svjetla drugog broda. Dvije bijele točke, jedna visoko, jedna nisko, svijetlile su u mraku. Dobro. Položaj svjetala pokazivao je da će brod proći s lijeve strane. Zatim se pojavi crveno svjetlo s lijeve strane, koje je potvrdilo da se brod udaljava od Stockholma. Brodovi će se mimoići s lijeve strane. Radar je pokazivao udaljenost manju od dvije milje. On pogleda na sat. Bilo je 23.06.

Iz onoga što je kapetan Andreje Dorije mogao vidjeti na zaslonu radara, brodovi su se trebali sigurno mimoići zdesna. Kad su bili udaljeni manje od tri i pol milje, Calamai zapovjedi okret za četiri stupnja udesno kako bi povećao razdaljinu između njih. Uskoro se u magli pojavi sablasni sjaj, i polako se pokažu bijela svjetla. Kapetan Calamai očekivao je da će svakog trena ugledati zelena svjetla s desne strane broda.

Jedna milja razdaljine.

Nillson je zapamtio kako je jedan promatrač rekao da bi se Stockholm mogao okrenuti na novčiću od deset centi i da mu još ostane osam centi. Bilo je vrijeme da se iskoristi ta pokretljivost.

«Udesno za dva kruga», zapovjedi on kormilaru. Kao i Calamai, htio je više prostora.

Hansen okrene kormilo za dva puna okreta udesno. Pramac se okrene za dvadeset stupnjeva udesno.

«Izravnajte prema sredini i ravno naprijed.»

Telefon zazvoni na zidu. Nillson priđe i javi se.

«Most», reče Nillson. Uvjeren u sigurno mimoilaženje, okrenuo se prema zidu, leđima okrenut prozoru.

Javio se mornar iz promatračnice. «Svjetla na dvadeset stupnjeva ulijevo.»

«Hvala vam», odgovori Nillson i spusti slušalicu. Nagne se i provjeri radar, nesvjestan nove putanje Dorije. Točkice su sada bile tako blizu jedna drugoj da mu očitavanje nije imalo smisla.

Krenuo je prema lijevom krilu i mirno podigao dalekozor na oči, te se fokusirao na svjetla.

Njegov se mir rasprši. «Moj Bože», izlance on, prvi put ugledavši promjenu svjetala na jarbolu.

Svjetla su se obrnula! Brod mu više nije pokazivao crveno svjetlo s lijeve strane. Svjetlo je bilo zeleno. Desna strana. Otkad je posljednji put pogledao, činilo se da je drugi brod naglo skrenuo ulijevo.

Sada su se svjetla s palube golemoga crnog broda nazirala u gustoj fronti magle koja ga je skrivala. Desna strana broda bila je ravno na putu jurećeg Stockholma.

On vikne, zahtijevajući promjenu smjera: «Jako udesno!»

Okrene se, dohvati poluge broskog telegrafa s obje ruke, pa ih gurne dolje, kao da pokušava zaustaviti brod čistom snagom volje. Snažna buka ispuni zrak.

Punom parom naprijed.

Nillson se okrene prema kormilu. Hansen je stajao tamo poput kamenog stražara poganskog hrama.

«Prokletstvo, rekao sam jako udesno!», vikne Nillson promuklim glasom.

Hansen počne okretati kormilo. Nillson nije mogao vjerovati očima. Hansen nije okretao kormilo udesno, što bi im dalo bar nekakvu šansu da izbjegnu sudar. Polako i promišljeno, okretao ga je ulijevo.

Pramac Stockholma okrene se u smrtonosnom luku.

Nillson začuje sirenu za maglu, znajući da sigurno pripada drugom brodu.

Strojarnica je bila u kaosu. Posada je panično okretala kotač koji će zaustaviti desni motor. Pojurili su otvoriti ventile koji će okrenuti smjer energije i zaustaviti lijevi motor. Brod se zatrese od zaustavljanja. Prekasno. Stockholm je letio poput strijele prema nezaštićenom brodu.

U lijevom krilu, Nillson se turobno držao za brodski telegraf.

Kao i Nillson, i kapetan Calamai gledao je kako se svjetla na jarbolu pojavljuju i okreću se, a zatim je ugledao crveno svjetlo s lijeve strane kako sjaji poput rubina na crnom baršunu.

Shvatio je da je drugi brod skrenuo oštro udesno, ravno na put Dorije.

Nije bilo upozorenja, sirene za maglu niti zviždaljke.

Zaustavljanje je bilo nemoguće pri toj brzini. Brodu će trebati milje da se zaustavi.

Calamai je imao samo sekunde za djelovanje. Mogao je zapovjediti skretanje udesno, ravno prema opasnosti, nadajući se da će se brodovi samo okrznuti. Možda će brzi Doria pobjeći brodu koji ga napada.

Calamai donese očajničku odluku.

«Do kraja ulijevo«, izlance on.

Javio se časnik s mosta, i upitao kapetana želi li gašenje motora. Calamai odmahne glavom. »Zadržite punu brzinu.« Znao je da se Doria bolje okreće pri većim brzinama.

Kormilar zavrti kormilo ulijevo s obje ruke. Zviždaljka se oglasi dvaput kako bi signalizirala skretanje ulijevo. Veliki brod borio se protiv inercije koja ga je vukla unaprijed pola milje prije no što se počeo okretati.

Kapetan je znao da jako riskira izlažući bok Dorije. Molio se da drugi brod skrene dok je još bilo vremena. Nije mogao vjerovati da su brodovi na kursu sudara. Cijela stvar izgledala mu je kao san.

Povik jednog od njegovih časnika trgnuo ga je i vratio u stvarnost. «Ide ravno na nas!»

Brod je jurio ravno prema desnom krilu, gdje je Calamai stajao i gledao u užasu. Činilo se da je oštri pramac uperen ravno u njega.

Kapetan Dorije imao je reputaciju čvrstog čovjeka koji drži stvari pod kontrolom. No, u tom trenutku učinio je ono što bi učinio svaki normalan čovjek na njegovom mjestu. Potrčao je spašavajući živu glavu.

Železni

Ojačani pramac švedskog broda probio je metalnu kožu jurećeg Andreje Dorije lako poput bajunete, probivši gotovo trećinu od devedeset stopa širine putničkog broda prije no što se zaustavio.

S težinom od 29.100 tona, više nego dvostruko većom od Stockholma, talijanski je putnički brod povukao Stockholm za sobom, okrećući se oko mjesta udara ispod i ispred desnog krila mosta.

Dok se pogođeni Doria kretao naprijed, smrvljeni pramac Stockholma oslobodio se, otvorivši sedam od deset putničkih paluba linijskog broda poput kljuna grabljivice koja trga meso svojih žrtava. Počeo se vući duž dugog crnog trupa praćen slapom iskara.

Zjapeća rupa oblikovana poput klina u boku Dorijebih je široka četrdeset stopa na vrhu, a sužavala se na sedam stopa ispod razine mora pri dnu.

Tisuće galona morske vode jurnule su u golemu ranu i napunile prazne vanjske spremnike za gorivo probušene u sudaru. Brod se nagnuo udesno pod težinom pet stotina tona morske vode koja se ulila u prostoriju s generatorom. Masna rijeka prolila se kroz pristupni tunel i rupe i počela se podizati kroz rešetke na podu strojarnice.

Članovi posade klizali su se po nauljenoj palubi poput cirkuskih klaunova koji vježbaju šaljive padove.

Prodrlo je još vode, koja ja okružila neoštećene prazne spremnike za gorivo s lijeve strane i podiglo ih poput mjehura od sapunice.

Za nekoliko minuta od sudara, Doria se jako nagnuo u stranu.

Nillson je očekivao da će ga udar baciti na pod. Trzaj je bio iznenađujuće blag, ali opet dovoljno snažan da ga pokrene iz paralize. On pojuri iz kormilarnice u sobu s kartama i skoči

prema dugmetu za alarm koje će zatvoriti vodonepropusna vrata Stockholma.

Kapetan zaurla prema mostu.

«Što se dogodilo, u ime Božje?»

Nillson pokuša pokrenuti usta kako bi odgovorio, no riječi su mu zapele u grlu. Nije mogao opisati prizor, Hansena koji ignorira njegovu zapovijed da skrene udesno, vrtnju kormila ulijevo, Hansena koji se naginje prema kormilu, s rukama koje čvrsto drže ručke, kao da su ukočene u vremenu. U njegovim očima nije bilo straha niti užasa, samo ledeno plava hladnoća. Nillson je u prvom trenutku mislio da je to igra svjetla, osvjetljenje od žirokompasa koje je obasjalo ružni ožiljak. No, nije bilo greške. Dok su brodovi jurili prema sigurnoj katastrofi, čovjek se smiješio.

U njegovom umu nije bilo sumnje. Hansen se namjerno zabio u drugi brod, jureći Stockholmom kao da jaši na torpedu.

No, nije bilo sumnje da nitko, ni kapetan niti bilo tko drugi s broda, nikada neće povjerovati da se takvo što moglo dogoditi.

Nillsonove oči pune boli prebace se s kapetanovog ljutitog lica na kormilo, kao da odgovor leži tamo. Napušteno kormilo vrtjelo se ludo, izvan kontrole.

U cijeloj zbruci, Hansen je nestao.

Jakea Careya iz drijemeža je trgnuo zlokobni metalni udar. Šuplji zvuk trajao je samo trenutak, prije no što je za njim uslijedio izmučeni vrisak čelika o čelik, i strašno mrvljenje, kao da kabine na gornjim palubama implodiraju. Careyove oči se otvore, i on se uplašeno zagleda u nešto što je izgledalo kao pokretni sivobijeli zid, udaljen samo nekoliko stopa. Zadrijemao je prije nekoliko minuta. Poljubio je svoju ženu Myru za laku noć i skliznuo pod prohladne pokrivače dvostrukog kreveta u svojoj kabini prve klase. Myra je pročitala nekoliko stranica romana, dok joj se

kapci nisu sklopili. Isključila je svjetlo, navukla pokrivač do vrata i uzdahnula, dok su joj na pameti još bila ugodna sjećanja suncem obasjanih vinograda Toscanne.

Prije toga, ona i Jake nazdravili su uspjehu svojeg putovanja u Italiju šampanjcem u blagovaonici prve klase. Carey je predložio noćnu čašicu u baru Belvedere, ali Myra je odgovorila da će se, čuje li još jednom bend kako svira 'Arrivederci Roma', zauvijek odreći špageta. Otišli su spavati ubrzo nakon 22.30.

Nakon što su prošetali s rukom u ruci pokraj trgovina na putničkoj palubi, krenuli su dizalom jedan kat gore i otišli do svoje velike kabine na gornjoj palubi, s desne strane. Izvadili su prtljagu u hodnik, gdje će je stjuardi pokupiti u očekivanju dolaska broda u New York sljedećeg dana. Brod se blago nagnuo jer je postajao sve lakši kako se gorivo u velikim spremnicima u trupu trošilo. Kretnja je bila poput ljuljanja u divovskoj zipci, i ubrzo je i Myra Carey zaspala.

Sad se krevet njezinog supruga naglo trznuo. On je plutao u slobodnom padu koji kao da je trajao nekoliko života, prije no što je pljusnuo u duboku tamnu vodu.

Smrt je vrebala na palubama Andreje Dorije.

Kretala se od mondenih kabina na višim razinama do turističkih kabina ispod razine vode. Pedeset i dvoje ljudi poginulo je u sudaru ili umrlo od posljedica sudara. Deset kabina uništeno je na palubi prve klase, gdje je rupa bila najšira. Rupa je bila najuža pri dnu, ali kabine ispod razine vode bile su manje i pretrpanije, pa je učinak bio još razorniji.

Putnici su živjeli i umirali prema hiru sudbine. Putnik iz prve klase koji je prao zube utrčao je u sobu i otkrio da zida sobe nema, kao ni njegove supruge. Na palubi s luksuznim prodavaonicama dvoje je ljudi trenutno poginulo. Dvadeset i šestero talijanskih imigranata u manjim, jeftinijim kabinama na najnižoj palubi našlo se izravno na mjestu sudara i poginulo u

masi smrvljenog čelika. Među njima je bila i žena s četvero male djece. Bilo je i čuda. Mlada djevojka izbačena iz kabine prve klase probudila se na zgužvanom pramcu Stockholma. U drugoj kabini, strop se srušio na jedan par, ali uspjeli su ispuzati u hodnik.

Oni s dvije najniže palube imali su najteži put, probijajući se kroz zadimljene prolaze protiv struje crne vode umrljane naftom. Ljudi su se postupno našli kod okupljališta i čekali daljnje upute.

Kapetan Calamai bio je s druge strane neoštećenog mosta kad su se brodovi sudarili. Oporavljajući se od početnog šoka, povukao je brodske telegrafske poluge na 'zaustavljanje'. Brod se napokon zaustavio u gustoj magli.

Drugi časnik došao je do inklinometra, instrumenta koji je mjerio nagib broda.

»Osamnaest stupnjeva«, rekao je. Nekoliko trenutaka kasnije dodao je: »Devetnaest stupnjeva.«

Hladni prsti dodirnuli su kapetanovo srce. Nagib ne bi smio biti veći od petnaest stupnjeva, čak i s dva poplavljena odjela. Nagib veći od dvadeset stupnjeva mogao bi poplaviti vodonepropusne odjele.

Logika mu je govorila da je situacija nemoguća. Ljudi koji su projektirali brod jamčili su da će brod ostati uspravan čak i ako bilo koja dva odjela budu poplavljena. Zatražio je izvješća o oštećenjima sa svake palube, osobito o statusu vodonepropusnih vrata, i zapovjedio da se pošalje poziv u pomoć s položajem broda.

Časnici su pojurili na most s izvješćima o oštećenjima. Posada strojarnice crpila je vodu iz odjela s desne strane, ali voda je nadirala brže no što su je mogli izbaciti. Prostorija s kotlom bila je poplavljena, a voda se ulijevala u još dva odjela.

Problem je bio na A palubi, koja je trebala poslužiti kao čelični poklopac preko pregradnih zidova koji su dijelili brod na odjele. Voda je tekla niz ta putnička stubišta u druge odjele.

Časnik opet pročitao nagib. »Dvadeset i dva stupnja.«

Kapetan Calamai nije morao gledati inklinometar da bi shvatio kako je nagib prešao točku do koje bi brod još bilo moguće ispraviti. Dokaz je bio pod ispod njegovih nogu.

Brod je umirao.

Otupio je od boli. Andrea Doria nije bio bilo koji brod. Kralj tvrtke Italian Line vrijedan dvadeset i devet milijuna dolara bio je najveličanstveniji i najluksuzniji brod. Star jedva četiri godine, porinut je kako bi pokazao svijetu da se talijanska trgovačka mornarica vratila u posao nakon rata. Sa svojim elegantnim crnim trupom i bijelim nadgrađem, crvenim, bijelim i zelenim dimnjakom, brod je više nalikovao djelu nekog kipara nego brodograđevnog inženjera.

Nadalje, bio je to njegov brod. Zapovijedao je Dorijom na probnim putovanjima i na stotinu putovanja preko Atlantika. Poznao je njegove palube bolje no što je poznao sobe vlastite kuće. Nikad se nije umarao od šetnje s jednog kraja na drugi, poput posjetitelja u muzeju, udišući rad trideset i jednog najboljeg talijanskog umjetnika, uživajući u renesansnoj ljepoti ogledala, postolja, kristala, drvenine, tapiserija i mozaika. Okružen masivnim muralima koji su oponašali Michelangela i druge talijanske majstore, zastao bi u baru prve klase pred golemom brončanom statuom admirala Andreje Dorije, koja je po veličini bila odmah do Kolumbove. Stari denovski admiral stajao je spreman kao i uvijek da izvuče mač na prvi znak berberskih gusara.

Sve će to biti izgubljeno.

Putnici su bili kapetanova prva odgovornost. Upravo se spremao izdati zapovijed za napuštanje broda, kad ga je jedan časnik izvijestio o čamcima za spašavanje. Čamce s lijeve strane nije bilo moguće spustiti u vodu.

To je značilo da imaju samo osam čamaca s desne strane. Visjeli su daleko iznad vode. Čak i kad bi ih mogli spustiti, mjesta je bilo samo za polovinu putnika. Nije se usudio izdati zapovijed za napuštanje broda. Uspaničeni putnici bi pojurili na lijevu stranu i zavladao bi kaos.

Molio se da su brodovi u prolazu čuli njihov poziv u pomoć i da će ih pronaći u magli.

Nije mogao učiniti ništa osim čekati.

Angelo Donateli upravo je isporučio pladanj pun martinija za stol pun veselih Newyorčana koji su slavili svoju posljednju noć na Doriji, kad je pogledao prema jednom od prozora sa zastorima koji su zauzimali tri zida elegantnog bara Belvedere. Nekakva kretnja privukla mu je pogled.

Bar se nalazio ispred palube s čamcima za spašavanje, s otvorenom promenadom, i po danu ili tijekom vedrih noći putnici prve klase obično su imali dobar pogled na more. Većina putnika odustala je od pokušaja da nešto vide kroz mekani sivi zid koji je okruživao bar. Bila je čista sreća što je Angelo podigao pogled i ugledao svjetla i ograde velikoga bijelog broda kako se kreću kroz maglu.

«Dio mio», promrmlja on.

Tek što je to izrekao, kad se začuje eksplozija koja je zvučala poput goleme petarde.

Bar je preplavila tama. Paluba se snažno pomaknula. Angelo izgubi ravnotežu, pokuša je vratiti, i s kružnim pladnjem u ruci zauzme položaj koji je bio solidna imitacija slavne grčke statue

bacača diska. Naočiti Sicilijanac iz Palerma bio je prirodni sportaš koji je održavao svoju agilnost hodajući između stolova i balansirajući s pićima u ruci.

Pomoćna svjetla upalila su se kad se uspravio na noge. Tri para koja su sjedila za njegovim stolom pala su sa stolaca na pod. Najprije je pomogao ženama da ustanu. Nitko se nije činio ozbiljno ozlijeđenim. On se ogleda oko sebe. Preljepi bar, sa svojim blago obasjanim tapetama, slikama i drvenim rezbarijama i plavim pločama, bio je u pravom kaosu.

Sjajni plesni podij, gdje su prije nekoliko sekunda parovi plesali na note pjesme 'Arrivederci Roma', bio je zatrpan tijelima koja su se migoljila. Glazba je naglo stala, a zamijenili su je krikovi boli i očaja. Članovi benda pokušavali su se iskobeljati iz hrpe instrumenata. Svugdje su ležale razbijene boce i čaše, i zrak je zaudarao na alkohol. Vaze pune svježeg cvijeća prosule su se po podu.

«Što je, u ime Božje, bilo ovo?», reče jedan od ljudi.

Angelo je šutio, jer ni sada nije bio siguran u to što je vidio. On opet pogleda prema prozoru i ugleda samo maglu.

«Možda smo udarili u ledeni brijeg», reče oprezno čovjekova supruga.

«Ledeni brijeg? Zaboga, Connie, ovo je obala Massachusettsa, u srpnju.»

Žena se naduri. «No, možda je bila mina.»

On pogleda bend i naceri se. «Štogođ bilo, natjeralo ih je da prestanu svirati tu prokletu pjesmu.» Svi su se nasmijali na šalu. Plesači su uklanjali prašinu sa svoje odjeće, glazbenici provjeravali jesu li im instrumenti oštećeni. Barmeni i konobari trčkarali su uokolo.

»Nemamo zašto brinuti«, reče jedan čovjek. »Jedan od časnika rekao mi je da je ovaj brod izgrađen tako da bude nepotopiv.«

Njegova supruga zastala je s provjerom svoje šminke u ručnom ogledalu. »To su rekli i za Titanic, reče ona uspaničeno.

Zavlada napeta tišina. Ljudi brzo razmijene uplašene poglede. Kao po nekom nečujnom znaku, tri para brzo su krenula prema najbližem izlazu poput ptica koje odlijeću sa žice.

Angelov prvi poriv bio je da očisti stol od stakla i obriše ga. On se tiho nasmije. »Predugo si konobar«, reče potihom sam sebi.

Većina ljudi u prostoriji stajala je, i kretala se prema izlazima. Bar se brzo ispraznio. Ako ne pođe s njima, ostat će sam. On slegne ramenima, baci svoju krpnu na pod, pa pođe prema najbližim vratima kako bi otkrio što se događa.

Crni valovi prijetili su da će povući Jakea Careya zauvijek u dubinu. Borio se protiv mračne struje koja je vukla njegovo tijelo, popevši se do skliskog ruba svijesti, i čvrsto se držao.

Čuo je jauk i shvatio da dolazi s njegovih usana. Opet zastenje, ovaj put namjerno. Dobro. Mrtvaci ne stenju. Sljedeća misao bila je upućena njegovoj supruzi.

»Myra!«, vikne on.

Začuje tiho komešanje u sivoj tami. U grudima mu zatitra nada. On opet zazove ime svoje supruge.

»Ovdje.« Myrin glas bio je prigušen, kao da dolazi iz daljine.

»Hvala Bogu! Jesi li dobro?«

Stanka. »Da. Što se dogodilo? Spavala sam...«

»Ne znam. Možeš li se kretati?«

»Ne.«

«Dolazim ti u pomoć», reče Carey. On legne na lijevu stranu, s rukom ispod tijela, dok mu je desnu stranu pritiskala težina. Noge su mu bile čvrsto stisnute. On osjeti ledeni strah. Možda mu je kralježnica slomljena. On pokuša opet, snažnije. Oštra bol koja je prostrujala od gležnja do bedra dovela mu je suze na oči, ali to je barem značilo da nije paraliziran. Prestao se koprcati. Morat će razmisliti. Carey je bio inženjer koji je zaradio bogatstvo gradeći mostove. Ovo nije bilo različito od bilo kojeg drugog problema koji se mogao riješiti primjenom logike i upornosti. I uz mnogo sreće.

On pomakne desni lakat i osjeti mekanu tkaninu. Bio je pod madracom. Zatim gurne jače, pomaknuvši tijelo kako bi dobio polugu. Madrac najprije popusti, a zatim ga više nije mogao pokrenuti. Kriste, na njemu je mogao biti cijeli strop. Carey duboko udahne, i koristeći svaki djelić snage u svojoj mišićavoj ruci, opet gurne. Madrac sklizne na pod.

S obje slobodne ruke, on posegne dolje i osjeti nešto čvrsto na svojem gležnju. Ispitujući površinu prstima, zaključio je da je to ormar koji se nalazio pokraj kreveta. Madrac ga je očito zaštitio od komadića zida i stropa. On podigne ormar s obje ruke nekoliko centimetara, pa izvadi noge jednu po jednu. Zatim nježno protrlja gležnjeve kako bi pospješio cirkulaciju. Gležnjevi su bili oderani i bolni, ali ne i slomljeni. On polako ustane na ruke i noge.

«Jake.» Opet Myrin glas. Slabiji. «Dolazim, dušo. Drži se.» Nešto nije bilo u redu.

Činilo se da Myrin glas dolazi s druge strane zida kabine. On uključi prekidač za svjetlo, ali kabina je ostala u tami.

Dezorijentiran, on počne puzati kroz krš. Pipajući prstima, pronašao je vrata. Nagnuo je glavu, osluškujući nešto što je zvučalo poput šuma valova na obali i galebova koji klikću u pozadini. On se uspravi na noge, raščisti krš oko vrata, otvori ih i ugleda noćnu moru.

Hodnik je bio pun putnika koji su se naguravali i probijali naprijed, osvijetljeni jantamom bojom pomoćnog svjetla. Muškarci, žene i djeca, neki potpuno odjeveni, neki u noćnim haljinama ispod kaputa, neki praznih ruku, neki s torbama, gurali su se, hodali ili puzali boreći se da dođu do gornje palube. Hodnik je bio ispunjen prašinom i dimom i nagnut poput poda kuće u zabavnom parku. Nekoliko putnika koji su se kretali u suprotnom smjeru pokušavajući doći do svojih kabina borili su se protiv rijeke ljudi poput lososa koji plivaju protiv struje.

Carey pogleda vrata kabine iz koje je upravo izišao i shvati da je bio u susjednoj kabini. Sigurno je proletio iz jedne kabine u drugu. Te noći u baru, on i Myra razgovarali su s putnicima iz te kabine, starijem paru talijanskih Amerikanaca koji su se vraćali s obiteljskog skupa. Molio se da nisu slijedili svoju uobičajenu praksu ranog lijeganja u krevet. Probio se kroz mnoštvo do vrata svoje kabine. Bila su zaključana. Zatim se vrati u kabinu iz koje je upravo izišao, pa se probije do zida. Nekoliko puta zastao je kako bi pomaknuo namještaj i gurnuo u stranu komade stropa ili zida. Ponekad je puzao preko ostataka, ili se provlačio ispod njih, gonjen osjećajem žurbe. Nagnuta paluba značila je da voda prodire u brod. Došao je do zida i opet zazvao ime svoje supruge. Ona mu odgovori s druge strane. On uspaničeno potraži još neki otvor u pregradi, otkrije da je dno zida probijeno, pa povuče, sve dok nije napravio rupu dovoljno veliku da se provuče na trbuhu.

Njegova kabina bila je u polumraku, a oblici i predmeti bili su obasjani blijedim svjetlom. On ustane i pogleda prema izvoru svjetlosti. Prohladni slani povjetarac zapuhne njegovo oznojeno lice. Nije mogao vjerovati svojim očima. Vanjski zid kabine nestao je! Na njegovom mjestu nalazila se divovska rupa kroz koju je mogao vidjeti mjesecinu koja se odražava na oceanu.

Radio je grozničavo, i nekoliko trenutaka kasnije našao se pokraj supruge. On obriše krv s njezinog čela i obraza rubom svoje pidžame, pa je nježno poljubi.

«Ne mogu se pokrenuti, reče ona kao da se ispričava. Ono što je njega odbacilo u drugu kabinu otrgnulo je čelični okvir Myrinog kreveta s poda i bacilo ga u zid poput opruge u mišolovci. Myra je bila u gotovo uspravnom položaju. Madrac ju je zaštitio od pritiska opruga, ali okvir ju je pritisnuo uza zid. Iza leđa joj je bilo čelično okno broskog dizala. Jedna ruka slobodno joj je visjela niz desni bok. Carey omota prste oko ruba okvira. Bio je u srednjim pedesetima, ali sačuvao je snagu iz vremena kad je fizički radio. Povukao je svom snagom svojeg velikog tijela. Okvir malo popusti, ali vrati se natrag na mjesto čim ga je pustio. Zatim ga pokuša odvojiti komadom drva, ali prestane kad je Myra bolno zajauknula, i odbaci drvo s gađenjem.

«Draga», reče on, pokušavajući umiriti glas, «idem po pomoć. Moram te ostaviti, nakratko. Vratit ću se. Obećavam.» «Jack, moraš se spasiti. Brod...» «Nećeš me se riješiti tako lako, ljubavi.» «Ne budi tvrdoglav, za ime Božje.»

On opet poljubi njezino lice. Njezina je koža, inače topla na dodir, bila vlažna i hladna. «Misli na sunce u Toscani dok me čekaš. Odmah se vraćam. Obećavam ti.» On joj stisne ruku, pa otključa vrata iznutra i iziđe u hodnik. Nije imao pojma što će učiniti. Jedan krupan čovjek kretao se prema njemu. Jake ga uhvati za rame i pokuša zamoliti za pomoć.

«Gubi mi se s puta!» S paničnim pogledom u očima, čovjek ramenom odgurne Jakea, usprkos njegovoj veličini.

Panično je pokušao zamoliti još nekoliko ljudi za pomoć prije no što je odustao. Ovdje nije bilo Samaritanaca. Bilo je to kao da pokušava obuzdati krdo stoke izludjele od žeđi koja u stampedu juriša prema pojilu. Nije ih krivio što pokušavaju spasiti živote. I on bi vukao Myru prema višim palubama da je slobodna. Zaključio je da od suputnika neće imati koristi. Morao je pronaći nekog člana posade. Boreći se da održi ravnotežu na ukošenoj palubi, priključio se mnoštvu koje je jurilo prema višim palubama.

Angelo brzo pregleda stanje broda. Nije mu se svidjelo ono što je vidio, osobito s desne strane, koja se naginjala sve niže prema moru.

Spušteno je pet čamaca za spašavanje, i svi su bili ispunjeni članovima posade. Deseci uplašanih konobara i kuhinjskih pomoćnika skakali su u opasno pretrpane čamce, te veslali prema bijelom brodu. Jedan pogled na zgužvani pramac broda, i rupu u boku dolje, rekao je Angelu što se dogodilo. Angelo je zahvalio Bogu što su mnogi putnici bili izvan svojih kabina i slavili posljednju noć na brodu kad su se brodovi sudarili.

On krene na lijevu stranu. Nije se bilo lako penjati uz nagnutu palubu čija je površina bila prekrivena uljem i vodom iz cipela putnika i članova posade. Kretao se malo po malo uz hodnik, držeći se za ograde i kvake na vratima, sve dok nije došao do palube za promenade. Većina putnika instinktivno je prešla na stranu dalje od vode. Tamo su čekali upute. Obasjani pomoćnom rasvjetom, držali su se stolaca na palubi koji su bili pričvršćeni za pod, ili čučili na hrpama prtljage koja je ranije poslagana tamo u pripremi za uplovljavanje u luku. Posada je davala sve od sebe da pomogne ljudima sa slomljenim rukama i nogama. Modrice i posjekotine će morati pričekati.

Neki ljudi bili su odjeveni u večernja odijela, a drugi u spavačice. Bili su začuđujuće smireni, osim kad bi se brod zatresao. Tada bi krikovi straha i bijesa ispunili vlažni zrak. Angelo je znao da će se ta smirenost brzo pretvoriti u histeriju ako se proširi vijest da su neki članovi posade uzeli jedine čamce za spašavanje i da ostavljaju putnike na brodu koji tone.

Paluba za promenade bila je projektirana tako da su putnici mogli proći kroz prozore u čamce za spašavanje koji su visjeli s palube za čamce. Brodski časnici i preostali članovi posade uzaludno su se trudili otkvačiti čamce za spašavanje. Dizalice za čamce nisu mogle funkcionirati pri ovako strmom uglu, i bilo je nemoguće osloboditi čamce. Angelo osjeti razočaranje u srcu.

Zato putnicima nije naređeno da napuste brod. Kapetan se bojao panike! Budući da je polovica čamaca za spašavanje odnosila članove posade, te da je druga polovica bila beskorisna, više nije bilo čamaca za putnike.

Nije bilo niti dovoljno prsluka za spašavanje. Putnici nisu mogli pobjeći ako brod potone. Na trenutak je razmišljao o tome da se spusti natrag na desnu stranu i napusti brod s drugim članovima posade. No, odbacio je tu pomisao, dohvatio hrpu prsluka za spašavanje od drugog člana posade i počeo ih dijeliti. Prokleta sicilijanska čast. Jednog dana koštat će ga života.

«Angelo!» Krvava prikaza probijala se kroz mnoštvo, zazivajući njegovo ime.

«Angelo, to sam ja, Jake Carey.»

Visoki Amerikanac s lijepom suprugom. Gđa Carey je bila dovoljno stara da mu bude majka, ali mamma mia, imala je velike, prelijepe oči, a sviđao mu se i način na koji je višak kilograma koji je došao s godinama pridonio zreloj uzbudljivosti njezinih nekad mladih oblina. Angelo se odmah zaljubio u nju - mladenačka, nevinna žudnja. Careyevi su mu davali obilne napojnice, a što je još važnije, ponašali su se prema njemu s poštovanjem. Drugi, čak i Talijani, gledali su s visine na njegovu tamnu sicilijansku kožu.

Taj Jake Carey bio je slika i prilika američkog prosperiteta. Bio je u dobroj formi iako u pedesetim godinama, široka ramena ispunjavala su njegove sportske jakne, imao je kratko ošišanu sijedu kosu i preplanulo lice. No, dobro odjeveni putnik kojeg je vidio ranije te večeri nestao je. Čovjek uspaničenog pogleda koji je jurio prema njemu imao je poderanu pidžamu uprljanu prašinom, a s prednje strane širila mu se velika crvena mrlja. Prišao je Angelu i zgrabio ga za ruku tako snažno da ga je zaboljelo.

«Hvala Bogu, netko koga poznajem», reče on umorno.

Angelo pretraži mnoštvo pogledom. «Gdje je signora Carey?»

»Zarobljena je u našoj kabini. Trebam vašu pomoć.» U očima mu je gorjela vatra.

«Dolazim», odgovori Angelo bez trenutka oklijevanja.

Dozvaao je stjuarda i dao mu prsluke za spašavanje, pa je krenuo za Careyem prema najbližem stubištu. Carey je spustio glavu i počeo se probijati kroz plimu ljudi koji su izlazili na palubu.

Angelo se uhvatio za rub Careyevе umrljane pidžame kako ga ne bi izgubio. Sjurili su se niz jedne stube na gornju palubu, gdje se nalazila većina kabina prve klase.

Do tada, ostalo je još samo nekoliko uljem prekrivenih ljudi koji su jurili uz hodnik.

Angelo se šokirao kad je ugledao gđu Carey. Izgledala je kao da se nalazi u srednjovjekovnoj spravi za mučenje. Oči su joj bile sklopljene, i on na trenutak pomisli da je mrtva. No, nježan dodir njezinog supruga nagnao ju je da polako otvori kapke.

«Rekao sam ti da ću se vratiti, draga», reče Carey. «Gledaj, Angelo ti je došao u pomoć.»

Angelo dohvati njezinu ruku i galantno je poljubi. Ona mu se nježno nasmiješi.

Oba čovjeka uhvate okvir kreveta i povuku, stenjući više od frustracije nego od napora, ignorirajući bol od usijecanja metalnog ruba u meso na njihovim dlanovima. Okvir popusti nekoliko centimetara više nego prije. Čim su ga pustili, vratio se na mjesto. Sa svakim sljedećim pokušajem, gđa Carey je čvrsto zatvarala oči i usta. Carey je proklinjao. Tako često je uspijevao prevladati prepreke čistom snagom, da je navikao na pobjeđivanje. No, ne i ovaj put.

«Treba nam više ljudi», reče on teško dišući.

Angelo posramljeno slegne ramenima. «Većina članova posade je na čamcima za spašavanje.»

«Isuse», prošapće Carey. Jedva je pronašao i Angela. Carey razmisli na trenutak, sagledavajući problem s perspektive inženjera.

«Možemo to izvesti i nas dvojica», reče on napokon. «Kad bih barem imao dizalicu.»

«Što?», konobar je bio zbunjen.

«Dizalicu.» Carey potraži pravu riječ, odustane, pa načini rukama pokret pumpanja. «Za automobile.»

Angelove tamne oči zasjaje s razumijevanjem.

«Ah», reče on. «Polugu. Za auto.»

«Tako je», reče Carey s rastućim uzbuđenjem. «Gledajte, možemo je postaviti ovdje i odvojiti okvir od zida, tako da imamo dovoljno prostora za izvlačenje Myre.»

«Si. Garaža. Vratit ću se.»

«Da, tako je, garaža.»

Carey pogleda lice svoje supruge. «Ali morate požuriti.»

Nikada nije bio čovjek koji bi uzimao stvari zdravo za gotovo.

Angelo bi mogao odjuriti prema najbližem čamcu za spašavanje čim napusti kabinu. Carey ga ne bi osudio zbog toga. On uhvati Angela za lakat. «Ne mogu vam reći koliko sam vam zahvalan, Angelo. Kad se vratimo u New York, pobrinut ću se da vas nagrade.»

«Hej, signor. Ja ne radim to zbog novca.»

On se naceri, otpuhne poljubac gđi Carey, pa nestane iz kabine, dograbivši prsluk za spašavanje.

Sjurio se niz hodnik, sišao niz stube na nižu palubu, ali dalje nije mogao. Pramac Stockholma probio se gotovo do kapele, tako da je od hodnika ostala samo masa zgužvanog metala i razbijenog stakla. On se udalji od mjesta glavnog udara i krene niz središnji hodnik koji ga je poveo prema krmi, a zatim se spusti niz još jedne stube na palubu A. I ovdje su mnoge kabine s desne strane jednostavno nestale. On se još jednom spusti na nižu palubu, krećući se kružnom rutom.

Angelo bi zastao i prekrizio se svaki put prije spuštanja na nižu palubu. Ta mu je gesta pružala utjehu, iako je znao da je uzaludna. Čak ni Bog ne bi bio tako lud da ga slijedi na putu u utrobu broda koji tone.

On zastane kako bi se orijentirao. Bio je na palubi B, gdje se nalazila garaža i mnoge manje kabine. Grande autorimessa za pedeset automobila bila je stisnuta između prednjih kabina turističke klase. Garaža s uređajem za hlađenje protezala se cijelom širinom broda. Vrata s obje strane omogućavala su automobilima da se izvezu ravno na dok. Angelo je ovdje bio samo jednom. Jedan od ljudi iz garaže, također Sicilijanac, htio mu je pokazati čudesni automobil Chrysler koji su prevozili iz Italije. Trebala je godina dana za dizajniranje Norsemana, a Ghia iz Torina utrošila je još petnaest mjeseci na ručnu izradu stroja vrijednog stotinu tisuća dolara. Mogao je vidjeti moderne linije zapanjujuće ljepote kroz otvor u sanduku koji je štiti automobil. Dva su čovjeka bila više zainteresirana za Rolls Royce koji je bogati Amerikanac iz Miami Beacha prevezio kući s medenog mjeseca u Parizu. Angelo i njegov prijatelj mijenjali su se glumeći da su putnik i vozač Rollsa.

Angelo se sjetio kako su mu pričali da u garaži ima devet automobila. Možda neki od njih ima dizalicu koju će moći izvaditi. Nije se jako nadao nakon što je ugledao razinu oštećenja s desne strane. Drugi brod vjerojatno ih je probio kroz zid garaže. On zastane u tami kako bi uhvatio dah i obrisao znoj iz očiju. Što

sada? Pobjeći? Mamma mia. Što ako nestane svjetla? Nikada neće naći put natrag. Strah mu je pokušavao natjerati noge u bijeg.

Čekaj.

Onoga dana kad je posjetio garažu, njegov prijatelj pokazao mu je još jedno vozilo, velika oklopna kola nasuprot pogođenoj strani. Na sjajnoj crnoj metalnoj karoseriji nije bilo nikakvih oznaka. Kad je Angelo postavio pitanje o tome, njegov je prijatelj samo zakolutao očima i slegnuo ramenima. Možda zlato. Znao je samo da ga danonoćno čuvaju. I dok su razgovarali, Angelo je vidio čovjeka u tamno-sivoj odori kako ih promatra dok su izlazili iz teretnog prostora.

Pod mu zadrhti pod nogama. Brod se nagnuo još za nekoliko stupnjeva. Angelo je iz straha prešao u stanje pravog užasa.

Srce mu počne udarati još brže, ali uspori kad se brod umirio. Pitao se koliko je nedostajalo da se prevrne. On pogleda prsluk za spašavanje koji je nosio i nasmije se. Neće mu mnogo koristiti ako se brod prevrne i potone s njim u utrobi. Pet minuta. Toliko će tražiti, a zatim će odjuriti na gornju palubu brzo poput zeca. On i Carey već će nešto smisliti. Morat će.

On pronade ulaz u garažu. Duboko udahne, otvori vrata i prođe kroz njih. Golemi prostor bio je mračan, osim žutog sjaja pomoćnih svjetala na visokom stropu. On pogleda prema desnoj strani i ugleda mreškanje vode na podu garaže. Voda mu je strujala oko gležnjeva. Morska voda sigurno je prodirala unutra, i ako garaža još nije ispunjena vodom, bit će uskoro. Bilo je vjerojatno da je pramac smrvio sve automobile na putu. Neće imati mnogo vremena. On se zagleda prema udaljenom uglu. Mogao je vidjeti kockasti oblik u sjeni i odsjaj od zatamnjenih stakala. Logika mu je govorila da bi bilo opasno gubljenje vremena ukoliko nastavi dalje. Morao je izići iz garaže i odjuriti na gornju palubu. Pronto. Prije no što se garaža pretvori u akvarij.

Pred očima mu se pojavi slika gđe Carey, stisnute uza zid poput leptira. Kamion je bio njezina posljednja šansa, no i to nije bila nikakva šansa. Dizalica je najvjerojatnije zaključana unutra. Uvjerio je sebe da će morati otići praznih ruku i zastao je da još jednom čeznutljivo pogleda kamion. Tada je otkrio da nije sam.

Tanka zraka svjetlosti presjekla je tamu pokraj kamiona. Zatim još jedna. Baterijske svjetiljke. Netko upali prijenosne svjetiljke i položi ih na pod kako bi obasjao kamion. U njihovom je svjetlu mogao vidjeti ljude kako se kreću uokolo. Činilo se da ih je više. Neki su bili odjeveni u sive odore, a neki u crna poslovna odijela. Otvorili su bočna i stražnja vrata kamiona. Nije mogao vidjeti što rade, ali činilo se da su vrlo usredotočeni na svoj posao. Već je prešao dvije trećine puta kroz garažu i zaustio je da kaže «signores». No riječi mu nisu izišle iz usta.

Nešto se kretalo u sjeni. Prilike odjevene u sivo iznenada su se pojavile poput glumaca na zatamnjenoj pozornici. Zatim su nestale u tami, pa se opet pojavile. Četvorica ljudi odjeveni u kombinezone iz strojarnice kretali su se kroz garažu. Nešto je u njihovom načinu kretanja, koji je nalikovao mački koja vrebata pticu, natjeralo Angela da šuti. Jedan stražar okrene se, ugleda prilike koje su se približavale, vikne upozorenje i posegne za pištoljem u koricama na boku.

Ljudi u kombinezonima kleknuli su na jedno koljeno s vojnom preciznošću i podigli predmete koje su nosili na ramenima. Taj uvježbani pokret rekao je Angelu da je pogriješio u vezi s predmetima. Ne možeš odrasti u domu mafije, a da ne znaš kako izgleda automatska puška i kako se njome rukuje.

Paljba je suknula istovremeno iz četiri cijevi, usredotočivši se na neposrednu prijetnju, stražara, koji je izvadio pištolj i uperio ga prema njima. Salva se zabije u njega i njegov pištolj odleti. Tijelo mu se doslovno raspalo u crvenom oblaku krvi, mesa i odjeće razbacane udarom stotinu metaka mekanog vrha. Stražar se

okrene, uhvaćen u grotesknom usporenom plesu smrti stroboskopskim efektom bljeskova iz cijevi.

Drugi su pokušali pobjeći u zaklon, ali zaustavila ih je nemilosrdna oluja olova prije no što su stigli načiniti i korak. Metalni zidovi odjekivali su ružnim štropotom i ludim zujanjem metaka koji su se odbijali od oklopnog vozila i zida iza njega. I nakon što je bilo potpuno jasno da nitko nije mogao preživjeti, ljudi s oružjem krenuli su naprijed, i dalje pucajući prema nepokretnim tijelima.

Iznenada, sve utihne.

U zraku ispunjenom smradom kordita i smrti lebdio je purpurni dim.

Ubojice su metodički okrenuli sva tijela. Angelo je mislio da će poludjeti. Stajao je oslonjen leđima na pregradni zid, proklinjući svoju nesreću. Sigurno je naletio na pljačku! Očekivao je da ubojice počnu vaditi vreće s novcem iz kamiona. No, učinili su nešto neobično. Podigli su okrvavljena tijela iz vode, pa ih jedno po jedno odvukli do stražnje strane kamiona, a zatim ih poslagali unutra, zalupili vrata i zaglavili ih.

Angelo osjeti na stopalima hladnoću koja nije imala veze sa strahom. Voda se popela do mjesta na kojem je stajao. Udaljio se od kamiona, ostavši u sjeni. Kad se približio vratima kroz koja je prošao, voda mu se popela do koljena. Ubrzo mu je bila do pazuha. On navuče prsluk za spašavanje koji je držao kao što dijete drži dekicu kako bi mu ulila osjećaj sigurnosti. Tiho zapliva prema vratima, pa se okrene u vodi i pogleda još jednom iza sebe. Jedan od ubojica nakratko se zagleda prema Angelu. Zatim on i ostali odbace svoje oružje, uđu u vodu i zaplivaju. Angelo iziđe iz garaže, moleći se da ga nisu vidjeli. Hodnik je bio potopljen, i on nastavi plivati sve dok nije osjetio stubu pod nogama. Cipele i odjeća otežali su mu od vode. Snagom rođenom iz neobuzdanog užasa, jurnuo je uz stubište kao da mu je za petama mračni

ubojica mršavog lica, koji kao da je osjetio njegovu prisutnost u garaži.

Nekoliko trenutaka kasnije on upadne u kabinu Careyjevih.

«Nisam mogao doći do poluge», izlance on bez daha. «Garaža...»

On zastane.

Okvir kreveta bio je odvojen od zida, a Carey je nježno izvlačio svoju suprugu uz pomoć broskog liječnika i još jednog člana posade. Carey ugleda konobara.

«Angelo, zabrinuo sam se za vas.»

«Hoće li biti dobro?», upita Angelo zabrinuto. Oči Myre Carey bile su zatvorene. Spavaćica joj je bila natopljena krvlju.

Liječnik je mjerio njezin puls. «Onesvijestila se, ali još je živa. Možda ima unutarnjih ozljeda.»

Carey je primijetio mokru odjeću i prazne ruke. «Ovi momci su me pronašli. S jednog od spasilačkih brodova donijeli su dizalicu. Čini se da u garaži niste pronašli ništa.»

Angelo odmahne glavom.

«Moj Bože, čovječe, potpuno ste mokri. Žao mi je što ste se toliko namučili.»

Angelo odmahne glavom. «To nije bilo ništa.»

Liječnik zabije injekciju u ruku žene. «Morfij za bol», objasni on. On pokušava prikriti brigu u očima. «Moramo je iznijeti s broda što je moguće prije.»

Umotali su onesviještenu ženu u pokrivač i iznijeli je do palube za promenade s donje strane. Magla je nekim čudom nestala, a brod je okruživala mala flota, čija su se svjetla odražavala u moru. Helikopteri Obalne straže lebdjeli su oko njih poput vretenaca. Niz

čamac za spašavanje plovio je od putničkog broda do brodova za spašavanje.

Većina prometa odvijala se između Dorije i golemoga putničkog broda kojem je na pramcu pisalo Ile de France. Reflektori s Ilea bili su usmjereni na Doriju. Zapovijed za napuštanje broda nije bila izdana. Nakon što su čekali dva sata, putnici su jednostavno sami sišli s broda. Najprije su odvozili žene, djecu i starce. Proces je napredovao sporo, jer su s broda mogli sići samo pomoću konopaca i mreža.

Gđa Carey bila je pričvršćena na nosiljku koja je pažljivo spuštена konopcima niz bok broda do čamca za spašavanje, gdje su je dočekale ruke spasilaca.

Carey se nagne preko ograde sve dok mu žena nije bila na sigurnom, pa se okrene prema Angelu.

«Bolje je da sklonite dupe s broda, prijatelju. Potonut će.»

Angelo se tužno osvrne oko sebe. «Uskoro, gosp. Carey. Moram spasiti još nekoliko putnika.» On se nasmiješi, pa reče: «Sjetite se što sam vam rekao o svojem imenu.» Kad se Angelo prvi put upoznao s Careyima, našalio se da njegovo ime znači anđeo, netko tko služi drugima.

«Sjećam se.» Carey uhvati konobarovu ruku u svoju. «Hvala vam. Nikad vam se neću moći odužiti. Ako vam ikada nešto zatreba, dođite meni. Razumijete li?»

Angelo klimne. «Grazie. Razumijem. Molim vas, pozdravite bella signoru.»

Carey klimne, prebaci se preko ruba, pa klizne niz konopac u čamac za spašavanje. Angelo mu mahne. Nije spomenuo ni Careyju ni ikome drugome prizor u garaži. Nije bilo pravo vrijeme. Možda nikada i neće biti. Nitko ne bi vjerovao fantastičnoj

priči koju bi ispričao obični konobar. Sjetio se sicilijanske izreke: Ptica koja pjeva na stablu završi u loncu.

Posmrtno bdijenje je gotovo završilo.

Posljednji preživjeli odvezeni su s broda u ružičastom svjetlu zore. Kapetan i preostala posada ostali su na brodu do posljednjeg trenutka, kako netko ne bi proglasio brod svojim po pravu spašavanja. No, sada su se i oni spustili niz konopce u čamce za spašavanje.

I dok se toplo jutarnje sunce penjalo na nebo bez oblaka, nagib broda postao je još izraženiji. Do 9.50 brod je ležao na desnom boku pod kutom od 45 stupnjeva. Pramac je djelomično potonuo.

Stockholm je bio udaljen oko tri milje, a pramac mu je bio zgužvana masa metala. Ostatci su plutali na masnoj vodi. Dva razarača u pratnji i četiri broda Obalne straže stajali su u blizini. Zrakoplovi i helikopteri kružili su na nebu.

Kraj je nastupio oko deset sati ujutro. Jedanaest sati nakon sudara, Doria se nagnuo do kraja na desnu stranu. Prazni čamci za spašavanje koje posada nikako nije uspijevala spustiti sada su sami plovili, napokon oslobođeni dizalica. Gejziri su se digli u zrak oko broda dok je zrak zarobljen u trupu pod pritiskom izlazio kroz prozore.

Sunčev odsjaj blještao je na golemom rudu i mokrim elisama dvostrukih vijaka dugih devetnaest stopa koji su ponosno tjerali brod preko oceana. Za nekoliko minuta, voda je prekrila pramac, krma se podigla pod oštrim kutom, i brod je kliznuo pod more kao da su ga povukli moćni pipci divovskoga morskog monstruma.

Dok je brod tonuo, morska voda i dalje je prodirala u trup i ispunjavala odjele i kabine. Pritisak koji je trgao metal i varove stvarao je taj jezivi, gotovo ljudski zvuk jecanja koji je užasavao podmorničare koji su upravo potopili brod.

Železni

ZMIJIA

Brod se spustio na dno gotovo pod istim kutom, u istom položaju u kojem je i potonuo. Na dubini od 225 stopa naglo se zaustavio, a zatim se spustio na desnu stranu. Mjehurići koji su izlazili iz stotina otvora dali su inače tamnoj vodi oko olupine svijetloplavu nijansu.

Mulj se kovitlao u golemom vrtlogu još petnaestak minuta. Dok se voda smirivala, čamac Obalne straže približio se i spustio plutaču za označavanje mjesta na kojem je brod potonuo.

S površine mora nestao je teret vina, tekstila, namještaja i maslinovog ulja vrijedan dva milijuna dolara.

Nestale su i nevjerojatne umjetnine - murali i tapiserije, brončana statua starog admirala...

A duboko u unutrašnjosti broda bio je zaključan crni oklopni kamion s izrešetanim tijelima i smrtonosnom tajnom zbog koje su ljudi umrli.

Visoki plavokosi čovjek spustio se niz rampu broda Ile de France na dok 84 i krenuo prema kućicama carine. Odjeven u dugi kaput i crnu vunenu mornarsku kapu, nije se razlikovao od stotina putnika koji su se sjatili na palubu.

Francuski putnički brod zakasnio je 36 sati zbog svoje humanitarne akcije. Došao je u New York u četvrtak poslijepodne, i dočekan je s gromoglasnom dobrodošlicom. Ostao je toliko da iskrca 733 preživjele osobe s Dorije. Nakon što je završio s povijesnim spašavanjem, brod se brzo okrenuo i zaplovio niz rijeku Hudson prema moru. Uostalom, vrijeme je bilo novac.

«Sljedeći», reče carinik podigavši pogled sa stola.

Časnik se na trenutak pitao je li čovjek pred njim ozlijeđen u nesreći, i zaključio je da je ožiljak odavno zacijelio.

»Ministarstvo vanjskih poslova izdaje putovnice za preživjele. Samo potpišite ovu praznu izjavu. Trebam samo vaše ime i adresu u SAD-u«, reče carinik.

«Da, hvala vam. Rekli su nam na brodu.» Plavokosi čovjek se nasmiješi. Ili je to bio ožiljak. «Bojim se da je moja putovnica na dnu Atlantskog oceana.»

Rekao je da se zove Johnson i da putuje u Milwaukee.

Časnik pokaže prstom: »Slijedite ovaj red, gosp. Johnstone. Služba javnog zdravstva mora provjeriti nemate li neku zaraznu bolest. Neće trajati dugo. Sljedeći, molim.»

Zdravstveni pregled bio je kratak, kako je i obećao.

Nekoliko trenutaka kasnije, plavokosi čovjek prošao je kroz ulaz.

Mnoštvo preživjelih, njihovih rođaka i prijatelja izlazilo je s doka na ulicu.

Promet je bio zaustavljen automobilima, autobusima i taksijima koji su se polako kretali i trubili. On zastane na pločniku i pogleda lica oko sebe, sve dok mu par očiju ne uzvрати pogled, a zatim još dva para, pa još jedan. On klimne kako bi im potvrdio da ih je ugledao, a oni se zatim razidu u različitim smjerovima.

On se udalji od mnoštva prema 44. ulici i zaustavi taksi. Bio je umoran od napora te noći i radovao se odmoru.

Njihov je posao bio gotov. Za sada.

10. lipnja 2000. Obala Maroka

Nina Kirov stajala je na vrhu drevnog stubišta, promatrajući gotovo ustajalu zelenu vodu lagune, razmišljajući kako nikada nije vidjela samotniju obalu od ovoga izoliranog dijela marokanske obale. Ništa se nije micalo u teškoj sparini, nalik zraku iz pećnice. Jedini znak ljudskog naselja bila je skupina grobnica s krovovima poput bureta koje su gledale na lagunu kao obalni stanovi za pokojnike. Stoljetni pijesak koji je ulazio kroz nadsvođene portale pomiješao se s prašom mrtvih. Nina se oduševljeno nasmiješila poput djeteta koje vidi darove pod božićnim drvom. Za pomorskog arheologa, taj je sumorni krajolik bio ljepši od bijelog pijeska i palma tropskog raja. Sama odbojnost ovoga turobnog mjesta zaštitila ga je od njezinoga najgoreg straha: kontaminacije nalazišta.

Nina se zaklela da će zahvaliti dr. Knoxu što ju je uvjerio da se pridruži ekspediciji.

Odbila je prvi poziv, rekavši čovjeku koji ju je pozvao s cijenjenog odsjeka za arheologiju Sveučilišta Pennsylvania da bi to bio gubitak vremena. Do sada je sigurno svaki pedalj marokanske obale bio pažljivo pročešljan.

Čak i ako netko jest otkrio podvodno nalazište, Rimljani bi ga zatrpali pod tonama betona, jer oni su izumili obnavljanje valobrana. Koliko god se Nina divila njihovim građevinarskim vještinama, smatrala ih je novopridošlicama koji su kvarili stvari u velikoj povijesnoj shemi.

Znala je da je njezino odbijanje više povezano s kiselim grožđem nego s arheologijom. Nina se pokušavala izvaditi iz brda

papirologije koju je proizvodio projekt na olupini broda kod obale Cipra u vodama koje su pripadale Turcima. Početna istraživanja sugerirala su da je olupina bila starogrčkog porijekla, što je potaknulo sukob interesa među starim neprijateljima. Posrijedi je bila nacionalna čast, i F-16 iz Ankare i Atene zagrijavali su motore kad je Nina zaronila do olupine i zaključila da se radi o sirijskom trgovačkom brodu. To je u cijelu priču dovelo i Sirijce, ali je smanjilo potencijal za krvavi sukob. Budući da je bila vlasnica, predsjednica i jedina zaposlenica svoje savjetodavne tvrtke za morsku arheologiju, Mari-Time Research, sva je papirologija završavala u njezinom krilu.

Nekoliko minuta nakon što je rekla sveučilištu da je prezaposlena da prihvati poziv, nazvao ju je Stanton Knox.

«Mislim da mi je sluh oslabio, dr. Kirov», reče on suhim nazalnim glasom koji je stotinu puta čula s predavaonice. «Učinilo mi se da mi je netko rekao da niste zainteresirani za našu ekspediciju u Maroko, a to, naravno, ne može biti istina.»

Prošli su mjeseci otkad je zadnji put razgovarala sa svojim starim mentorom. Nasmiješila se, zamišljajući snježnu, raščupanu kosu, gotovo manični pogled iza naočala širokih okvira, i francuske brkove koji su se uvijali uvis iznad rubova nestašnih usana.

Nina je pokušala otupiti neizostavnu ofanzivu šarma za koju je znala da slijedi. «Uza sve dužno poštovanje, profesore Knox, sumnjam da postoji neki komad sjevernoafričke obale koji Rimljani nisu zazidali, ili koji nije već otkriven.»

«Brava! Drago mi je što vidim da se sjećate prve tri lekcije Uvoda u arheologiju, dr. Kirov.»

Nina se nasmijala na lakoću kojom je Knox navlačio svoju profesorsku odoru. Ona je bila u tridesetim godinama, posjedovala je uspješnu savjetodavnu tvrtku, i gotovo jednak broj titula kao i Knox, no u njegovoj se auri još uvijek osjećala kao studentica.

«Kako bih mogla zaboraviti? Skepticizam, skepticizam i još skepticizma.»

«Točno», reče on s očitom radošću. «Tri bijesna psa skepticizma koji će vas rastrgati na komadiće ako im ne poslužite večeru od čvrstih dokaza. Iznenadili biste se koliko su često moja predavanja upućena gluhim ušima.»

On teatralno uzdahne, a ton mu postane poslovniji. «Pa, razumijem vašu zabrinutost, dr. Kirov. Obično bih se složio s vama oko kontaminacije nalazišta, ali ova lokacija je na atlantskoj obali iza Stupova Melkartha, podalje od rimskog utjecaja.»

Zanimljivo. Knox je upotrijebio feničko ime za zapadni dio Mediterana gdje se Gibraltar spušta kako bi poljubio Tanger. Grci i Rimljani zvali su to Heraklovi stupovi. Nina je znala iz gorkog iskustva iz predavaonice da je, kad se radilo o imenima, Knox bio precizan poput neurokirurga.

«Pa, jako sam zaposlena...»

«Dr. Kirov, mogu vam i priznati», prekine je Knox. «Trebam mi vaša pomoć, i to jako. Dosta mi je kopnenih arheologa koji su tako uplašeni da nose narukvice za plivanje u kadu. Stvarno nam treba netko tko će ući u vodu. Ekspedicija je mala, samo dvanaest ljudi, a vi biste bili jedini ronilac.»

Knoxova reputacija vještog ribolovca nije bila nezaslužena. Mahnuo joj je pod nosom feničkom vezom, postavio udicu pozivom u pomoć, pa je privukao izjavom da će, kao jedini ronilac, ona dobiti cjelokupnu zaslugu za sva podvodna otkrića.

Nina je gotovo mogla vidjeti profesorov ružičasti nos kako se trza od radosti. Promiješala je dosjee na stolu. «Imam tonu papirologije koju moram dovršiti...»

Knox je prekine. «Znam za vaš posao na Cipru», reče on.

«Uzged, čestitam što ste spriječili krizu između NATO partnera. Pobrinuo sam se za sve. Imam dva vrlo kompetentna kolege predavača koji bi voljeli steći iskustvo u radu s birokracijom, koja je danas tako značajan dio arheologije. Ovo je početno istraživanje. Trajat će samo tjedan ili deset dana. Do tada će moji vjerni mladi Mirmidonci staviti točkice na svako 'i' i crte na svako 't'. Ne morate odlučiti sada. Faksirat ću vam nešto materijala. Pogledajte ga i javite mi se.»

«Koliko vam treba, dr. Knox?»

«Javite se za sat vremena. Bok.»

Nina spusti telefon i glasno se nasmije. Sat vremena.

Gotovo istog trenutka, papir je počeo izlaziti iz telefaksa poput lave iz vulkana koji eruptira. Bio je to prijedlog projekta koji je Knox poslao zajedno sa zahtjevom za financiranjem. Htio je novac za istraživanje grčko-rimskih i drugih ruševina. Standardni Knoxov način prodaje, zanimljiva mješavina činjenica i mogućnosti, načinjena tako da se njegov projekt ističe u odnosu na sve ostale koji se natječu za sredstva.

Nina je uvježbanim okom prešla prijedlogom i prebacila pažnju na kartu. Mjesto istraživanja nalazilo se između ušća rijeke Draa i zapadne Sahare, na marokanskoj obalnoj ravnici koja se protezala od Tangera do Essaourije. Tapkajući penkalom po zubima, proučavala je uvećani dio područja. Obalna uvala izgledala je kao da je kartograf štucnuo crtajući liniju obale. Uočivši blizinu mjesta do Kanarskih otoka, nagnula se u stolcu i pomislila kako mora izići na teren prije no što poludi. Ona dohvati telefon i otipka broj.

Knox se javio usred prve zvonjave. «Krećemo sljedeći tjedan.»

Sada, dok je Nina promatrala lagunu, linije s karte pretvarale su se u fizičke karakteristike. Zaljev je bio kružnog oblika, obuhvaćen s dva kraka stijene crvene poput cigle. Iza ulaza

železni

ZMIJIA

nalazio se plićak koji je za vrijeme oseke otkrivao blatno dno. Prije više tisuća godina, laguna se otvarala izravno u ocean. Prirodna zaštita koju je nudila privukla bi drevne pomorce koji su se obično sidrili s obje strane uvale kako bi pričekali poboljšanje vremena ili dnevno svjetlo. U blizini se nalazilo suho korito rijeke, koje je lokalno stanovništvo nazivalo wadi. Još jedan dobar znak. Naselja su često rasla u blizini rijeka.

Iz lagune je uzak, pješčani put vodio kroz dine i završavao kod ruševina maloga grčkog hrama. Luka bi bila previše uska za rimske brodove i njihove goleme dokove. Nagađala je da su Grci koristili uvalu kao privremeno sidrište. Strma obala spriječila bi prijenos robe u unutrašnjost. Provjerila je stare karte, i ovo mjesto bilo je miljama udaljeno od svih poznatih drevnih naselja. Čak i danas, najbliže je selo, sanjivi berberski logor, bilo udaljeno deset milja vožnje pješčanom cestom.

Nina zaštititi oči od sunca i zagleda se preko vode u brod koji je bio usidren kod obale. Trup broda bio je od razine vode do nadgrađa obojen tirkizno. Ona žmirne i pročita slova NAMP, skraćenicu za Nacionalnu agenciju za mora i podmorje, nasred broskog trupa. Nehajno se upitala što brod koji pripada američkoj državnoj agenciji radi kod zabačene obale u Maroku. Zatim podigne veliku torbu i spusti se niz desetak istrošenih kamenih stuba do mjesta na kojem je voda blago zapljuskivala najnižu stubu.

Kad je skinula UPenn bejzbolsku kapu, sunčeva svjetlost obasja njezine pletenice boje zrelog žita koje je vezala iza glave. Ona skine preveliku majicu s kratkim rukavima. Cvjetni bikini koji je imala ispod nje otkrivao je snažno tijelo dugih nogu, visine gotovo šest stopa.

Nina je naslijedila svoje ime, svoju zlatnu kosu, okruglasto lice i seljačku izdržljivost koja je mogla posramiti njezine muške kolege od prabake, čvrste seljanke koja je pronašla istinsku ljubav u ukrajinskom polju pamuka s carskim vojnikom. Od majke Gruzijke, Nina je dobila čvrste, gotovo azijske oči olujno sive boje,

visoke jagodice i naglašene usne. Kad je obitelj emigrirala u Sjedinjene Države, genetska je četka već utanjila ženski obris Kirovih, suzila debeli struk i široke bokove, no ostavila je široko i bujno poprsje.

Nina izvadi iz torbe digitalnu kameru Nikon u plastičnom kućištu Ikelight i provjeri bljeskalicu. Zatim izvadi spremnik sa zrakom i kompenzator plovnosti US Divers, purpurno-crno ronilačko odijelo Henderson, čizme, rukavice, kapuljaču, pojas s utezima, masku i dihalicu. Odjene se, pa na glavu pričvrsti svjetlo Niterider Cyclops kako bi joj ruke ostale slobodne, a zatim pričvrsti remen kompenzatora plovnosti i stavi pojas s utezima. Na kraju, za butinu pričvrsti nož od titanija Divex dug sedam inča. Nakon što je pričvrstila vreću za skupljanje uzoraka za pojas, postavila je vrijeme na svojoj najnovijoj igrački, ronilačkom satu Aqualand s prikazom dubine. Budući da nije imala kolegu ronioca koji bi joj provjerio opremu, Nina je dvaput prošla kroz rutinski pregled prije zarona. Zadovoljna rezultatima, sjela je na stubu i gurnula stopala u peraje. Nakon toga, kliznula je sa stuba u vodu prije no što je neumoljivo sjevernoafričko sunce skuha u ronilačkom odijelu. Voda je ušla između njezine kože i ronilačkog odijela od neoprena i brzo se zagrijala na temperaturu tijela.

Testirala je glavni i pomoćni regulator, a zatim se odgurnula od stuba, okrenula se i polako zaplivala u lagunu mirnu poput ribnjaka.

Gotovo da nije bilo nikakvih valova, i voda je pomalo ustajala, ali čak i pored površinskog smeća Nina je uživala u svojoj slobodi. Plutala je kroz vodu blagim pokretima peraja, žaleći kopnene arheologe iz ekspedicije koji su klečali na bolnim koljenima mašući četkicama i špahtlama, dok su im znoj i prašina boli oči. Nina je mogla manevrirati u udobno pro hladnoj vodi poput zrakoplova koji izviđa iz zraka.

Ulaz u lagunu čuvao je niski otok na kojem su rasli anoreksični borići. Planirala je zaplivati ravno prema otoku i presjeći lagunu.

Zatim je namjeravala istražiti svaku polovicu zasebno, plivajući paralelno pod pravim kutom u odnosu na početnu liniju. Obrazac potrage bio je nalik onome koji se koristio za traženje olupine na otvorenom oceanu. Njezine će oči zamijeniti bočni sonar ili magnetometar. Precizna mjerenja uslijedit će tek kasnije. Sada je samo željela osjetiti što leži pod vodom.

Kad se spustila dublje, voda je postala relativno čista, i mogla je vidjeti dno, ne više od dvadeset stopa duboko. To je značilo da može koristiti dihalicu i uštedjeti zrak iz boce. Materijalizirao se niz pravih linija koje su se sjekle i formirale u pravokutnike pažljivo postavljenih kamenih blokova.

Stube su se nastavile pod vodom sve do starog doka. To je bilo značajno otkriće, jer je indiciralo da je laguna nekada bila prava luka, a ne privremeno sidrište. Dno će vjerojatno biti prekriveno slojevima civilizacije tijekom dugog razdoblja, umjesto smećem koje su s brodova bacali mornari u prolazu.

Uskoro je ugledala deblje linije i gomile smeća. Ruševine građevina. Bingo! Skladišta, kuće ili stožer upravitelja luke. Definitivno nije bila riječ o sidrištu za noć.

Pred njom se prostirao mrak, i pomislila je da je došla do kraja doka. Prošla je nad velikim kvadratičnim otvorom i upitala se radi li se o bazenu za ribe, koji su drevni ljudi zvali piscina. No, bio je daleko prevelik. Veličine olimpijskog bazena. Nina ispljune dihalicu, zagriže usnik regulatora i zaroni ravno u dubinu. Kretala se uz jedan rub zjapeće pećine. Kad je došla do ugla, okrenula se i krenula za drugim rubom, plivajući sve dok nije prošla iznad cijelog prostora.

Dimenzije su bile stotinu puta sto i pedeset stopa.

Nina uključi svjetiljku na glavi i zaroni u otvor. Blatni pod bio je savršeno ravan i oko osam stopa ispod razine doka. Uski trak svjetlosti otkrivao je razbijenu lončariju i ostatke. Koristeći se nožem, izvadila je nekoliko krhotina lončarije iz blata i stavila ih u

vreću za uzorke nakon što je pažljivo označila njihove položaje. Otkrila je kanal i slijedila ga prema moru, sve dok nije izišao u lagunu. Otvor je bio dovoljno velik da drevni brodovi mogu proći njime. Prostor urezan u dok imao je sve karakteristike umjetne luke zvane cothon. Otkrila je i nekoliko klizišta, dovoljno velikih za brodove duže od pedeset stopa, i pravu piscinu, što je potvrdilo njezinu teoriju o cothonu.

Ostavivši za sobom dok, nastavila je svojim zacrtanim smjerom koristeći se rtom sa svoje desne strane kao referentnom točkom. Plivala je između otoka i kopna dok nije pronašla potopljeni valobran nekoliko metara ispod površine. Bio je izgrađen od paralelnih kamenih zidova. U suhim razdobljima povezivao bi otok i kopno.

Kad je došla na otok, skinula je ronilačku opremu i krenula preko trnjem prekrivenih stijena na drugu stranu. Otok je bio širi od pedeset stopa, gotovo dvostruko duži, i uglavnom ravan. Drveće koje je vidjela s obale jedva joj je dosegalo do brade.

U blizini ulaza u lagunu nalazile su se hrpe stijanja, vjerojatno temelji, i krug blokova. Bilo je to savršeno mjesto za svjetionik ili promatračnicu, koje je oštroom stražaru pružalo panoramski pogled na brodski promet. Branitelji su se mogli dozvati s kopna kad god bi netko ugledao jedro.

Ušavši u krug, Nina se popela na raspadnutu stubu i pogledala usidreni brod koji je vidjela i prije. I opet se upitala što bi dovelo brod američke vlade na ovu pustu i usamljenu obalu. Nakon nekoliko trenutaka, opet je navukla ronilačku opremu. Prohladno i bestežinsko okruženje u vodi bilo je osvježavajuće, i zaključila je da su njezini riblji pretci načinili veliku pogrešku kad su ispuzili iz mora na suho.

Nina je zaplivala preko ulaza u lagunu. Drugi poluotok je bio nizak na mjestu na kojem se odvajao od kopna, ali postupno se širio i rastao u visinu, tvoreći grbavu liticu. Crvenkaste stijene

spuštale su se ravno u vodu, poput bedema tvrđave. Nina zaroni sve dok se nije našla pri dnu zida, tražeći stazu.

Nije je pronašla, pa je pod vodom nastavila prema moru okrenutom kraju litice koja je završavala kamenitim ispustom. Bio je to savršeni obrambeni položaj odakle su strijelci mogli zasuti smrtonosnom kišom strijela sve napadače koji bi pokušali ući u luku.

Iz stijene u blizini platforme virio je jedan vodoravni ispust poput strukture iz kamenog doba. Pod njim se nalazio pravokutni otvor veličine i oblika vrata. Nina dopliva bliže, pa zaškilji kroz leće svoje maske kako bi vidjela kroz prijeteću tamu. Tada se sjeti svjetiljke na glavi i uključi je. Zraka svjetlosti obasja sablasnu kretnju. Ona se povuče u strahu. No, tada iz njenog regulatora prostruji smijeh. Plova riba srebrenih ljusaka koje su živjele u tunelu bila je uplašenija od nje.

Dok joj se puls vraćao na normalu, sjetila se upozorenja dr. Knoxa: Ne riskiraj život za grumen znanja koje će završiti u prašnjavoj knjizi koju će tek rijetki pročitati. Sa zlobnim oduševljenjem pričao je detaljno priče o znanstvenicima koji su otišli predaleko. Furbusha su pojeli ljudožderi. Rozzinija je ubila malarija. O'Neill je pao u bezdan.

Nina je bila sigurna da je Knox izmislio ta imena, ali ozbiljno je shvatila njegovo upozorenje. Bila je sama, bez pomoćnog užeta koje bi odmatala za sobom. Nitko nije znao gdje je. Sam element opasnosti koja bi je trebala odbiti bio joj je privlačan. Provjerila je ventil za pritisak. Koristeći dihalicu, uspjela je uštedjeti zalihe zraka i još ga je imala dovoljno.

Dogovorila se sama sa sobom da se zaustavi pred otvorom i da ne ide dalje. Tunnel nije mogao biti jako dug. Kroz stijenu su se probijali primitivnim oruđem, ne dijamantnim bušilicama. Snimila je neke fotografije ulaza, a zatim krenula naprijed.

Nevjerojatno!

Pod je bio gotovo savršeno ravan, a zidovi glatki, izuzev morske vegetacije koja je rasla po njima.

Ona nastavi dalje, zaboravivši na dogovor sa sobom i na Knoxov mudri savjet. Tunel je bio najljepši objekt koji je ikada vidjela. Već je bio duži od sličnog prolaza potopljenoga grada Apolonije.

Glatke stijenke naglo su završile, pretvorivši se u pećinu grubih zidova koja se sužavala i širila, više-manje u ravnoj liniji, a iz nje su se granali manji prolazi. Niše za svjetiljke bile su udubljene u pocrnjele zidove. Kopači tunela proširili su prirodnu pećinu načinivši umjetnu.

Nina se divila vještini i odlučnosti odavno mrtvih graditelja iz brončanog doba.

Prolaz je opet postao širi i glatkiji. Nina se provuče preko gomile otpaloga kamena, ohrabrena zelenkastim sjajem u daljini. Zaplivala je prema svjetlu, koje je postajalo sve sjajnije kako mu se približavala.

U potrazi za znanjem, Nina je puzala kroz gomile guana -izmeta šišmiša - i kroz jazbine koje su čuvali prgavi škorpioni. Koliko god tunel bio čudesan, jedva je čekala da iziđe iz njega i odahnula je kad je došla do kraja. Zatim je zaplivala uz stubište i prošla kroz luk vrata koja su vodila u otvoreni prostor okružen smrvljenim temeljima.

Nina je posumnjala da je dr. Knox imao neku predodžbu o tome što bi mogla pronaći u laguni, ali nije mogao znati razmjere toga. Nitko to nije mogao. Čekaj malo, curo. Razbistri misli. Procijeni detalje. Počni se ponašati kao znanstvenica, ne kao Huckleberry Finn.

Sjedila je pod vodom na kamenom bloku visine do struka i razmišljala o svojim otkrićima. Luka je vjerojatno bila kombinirana vojna i trgovačka ispostava koja je držala podalje strane trgovce i čuvala trgovačku mornaricu. U njezinom uhu

začulo se režanje. Psi skepticizma gladovali su za svojim obrokom čvrstih znanstvenih dokaza. Prije no što njezina otkrića budu definitivna, morat će istražiti i evaluirati svaki četvorni metar luke.

Nagađala je da je luka potonula uslijed pomicanja tektonskih ploča, možda tijekom velikog potresa 10. godine n.e. Potresi nisu bili tako česti ovdje kao na Mediteranu, ali mogli su se dogoditi. Grrr. Znam, znam. Ne donositi zaključke dok ne vidim dokaze. Gledala je mjehuriće koji su se iz njezine dihalice podizali na površinu, razmišljajući kako možda postoji brži način da sazna istinu.

Nina je imala talent koji nije bio uobičajen i objašnjiv. Razgovarala je o tome samo s nekoliko bliskih prijatelja, a i tada u forenzičnim terminima, uspoređujući sebe s istražiteljem prizora zločina iz FBI-a koji čita zločin iz materijalnih dokaza kao da je bio očevidac. U tome nije bilo ničega paranormalnog, uvjeravala je sebe. Samo sjajno poznavanje teme u kombinaciji s fotografskim pamćenjem i živom maštom. Nešto poput rašljara koji pronalaze vodu uz pomoć grančice.

Svoj je talent otkrila slučajno, na prvom putovanju u Egipat. Položila je ruke na jedan od golemih blokova Velike Khufuove piramide.

Bila je to prirodna gesta, pokušaj da na taktilni način osjeti golemost nevjerojatne hrpe stijena, ali tada se dogodilo nešto čudno i zastrašujuće. Sva njezina čula napale su slike. Piramida je bila samo na pola svoje visine, a na ravnom vrhu nalazilo se mnoštvo tamnopusih ljudi u haljama koji su podizali blokove uz pomoć primitivnih skela. Znoj na njihovoj koži sjajio je na suncu. Mogla je čuti njihove povike, cviljenje kolotura. Uklonila je ruku kao da je stijena postala usijana.

Jedan glas govorio joj je: «Gospođice, jeste li za jahanje deva?»

Ona zatrepta očima. Piramida se opet uzdizala prema nebu. Tamnopusi ljudi su nestali. Umjesto njih, bio je tamo gonič deva. Smiješio se širokim osmijehom naslanjajući se na jabučicu svojeg sedla. «Jahanje deva? Dajem dobru cijenu.»

«Shukran. Hvala vam. Ne danas.»

Gonič je tužno klimnuo glavom i udaljio se. Nina se pribrala i vratila se u hotel, gdje je nacrtala raspored blokova i kolotura. Kasnije je to pokazala prijatelju inženjeru. Pogledao je njezin crtež, mrmljajući

«Prokleta genijalno». Pitao ju je može li ukrasti tu ideju za projekt kрана na kojem je radio.

Nakon Gize, bilo je još sličnih iskustava. To nije bilo nešto što je mogla uključivati i isključivati po svojoj volji. Kad bi dobila poziv iz prošlosti svaki put kad bi podigla neki artefakt, već bi bila u umobolnici. Morala je biti privučena tom predmetu, poput željezne prašine magnetu. U manjoj verziji Koloseuma, smještenoj u carskom odmorištu izvan Rima, slike boli i užasa bile su tako snažne - krvavi pijesak, odsječeni udovi, krikovi umirućih, bili su tako živi - da je povraćala. Nakratko joj se učinilo da je sišla s uma. Nije spavala nekoliko noći. Možda joj se Rimljani zato nisu sviđali.

No, razmišljala je, ovo nije bio rimski amfiteatar. Prije no što je odgovorila samu sebe od toga, zaplivala je do ruba doka, položila dlanove na kamenje i zatvorila oči. Mogla je vidjeti lučke radnike kako vuku amfore ispunjene vinom ili uljem, i čuti zvuk jedra na drvenim jarbolima, ali to je bilo samo maštanje.

Ona odahne s olakšanjem. Tako joj i treba kad pokušava preskočiti znanstveni proces.

Nina je napravila nekoliko fotografija, razočarana samo zato što nije pronašla olupinu broda.

Prikupila je još lončarije, pronašla napola zatrpano kameno sidro, i upravo je snimala nekoliko posljednjih fotografija, kada ugleda okrugle izbočine u pjeskovitom dnu.

Ona dopliva do njih i ukloni pijesak. Izbočina je bila dio većeg predmeta. Zaintrigirana, spustila se na koljena i očistila još pijeska s velikog kamenog nosa, koji je bio dio golemog izrezbarenog lica dugog oko osam stopa od tupe brade do vrha glave. Nos je bio pljosnat i širok, kao i usta s mesnatim usnama.

Glava je bila prekrivena kapom ili kacigom. Izraz bi se najbolje mogao opisati kao oduševljenje. Ona prestane kopati i položi prste na crnu stijenu.

Mesnate usne kao da su se pokrenule u govoru.

Dodirni me. Imam ti mnogo za pričati.

Nina se povuče i zagleda u nepomično lice. Crte lica bile su kao i prije. Ona oslušne njegov glas. Dodirni me. Sada je bio slabiji, izgubljen u metalnom zvuku njezinog daha koji prolazi kroz regulator.

Djevojko, predugo si pod vodom.

Ona pritisne ventil na svojem kompenzatoru plovnosti. Zrak zašišti ulazeći u prsluk za napuhavanje. Dok joj je srce udaralo, ona se polako vrati u svoj svijet.

Poglavlje II

Tamnoputi, zdepasti čovjek vidio je Ninu kako se približava krugu šatora i pritrčao joj ispružene ruke. Sa snažnim španjolskim

akcentom, Raul Gonzales reče: «Mogu li vam pomoći i ponijeti vam torbu, dr. Kirov?»

«Ne treba...» Nina je navikla da nosi vlastitu opremu, i zapravo je više voljela imati je pod nadzorom.

«Nije mi problem«, reče on galantno, cereći se svojim najširim osmijehom. Preumorna za prepirku, ne želeći ga povrijediti, Nina mu preda torbu. On je uhvati kao da je puna perja.

«Imali ste uspješan dan?», upita on.

Nina obriše znoj iz očiju i otpije gutljaj iz tople boce Gatoradea od limuna. Nina nije bila zbunjena profesor. Na području na kojem je jedno zrno ili dugme moglo biti golemo otkriće, arheolozi su bili obučeni tražiti najsitnije detalje. Nije mogla pročitati Gonzalesa. Primijetila je neke sitnice u vezi s njim, osobito kad je mislio da ga nitko ne gleda. Vidjela je kako je proučava, bez širokog osmijeha, dok su mu oči pod mesnatim čelom bile tvrde poput mramora. Nina je bila privlačna žena i često je privlačila poglede muškaraca, ali ovo je više nalikovalo na lava koji promatra gazelu. Osim toga, uvijek je bio tu, gledao joj preko ramena. I ne samo njoj. Činilo se da uhodi sve članove ekspedicije.

Ninino oduševljenje zbog otkrića prevladalo je njezin uobičajeni oprez. «Da, hvala vam», reče ona. «Bio je uspješan. Vrlo uspješan.»

«Ne bih ni očekivao ništa manje od tako ugledne znanstvenice. Jedva čekam da čujem o tome.» On odnese torbu do njezinog šatora i položi je ispred, a zatim pođe kroz logor poput generalnog inspektora u obilasku.

Gonzales je rekao ljudima da je rano otišao u mirovinu uz pomoć novca koji je zaradio prodajući nekretnine u Južnoj Kaliforniji, te da je sada ispunjavao svoju staru amatersku ljubav prema arheologiji. Izgledao je kao da je u kasnim četrdesetima ili ranim pedesetima. Bio je nekoliko centimetara niži od Nine, i imao snažno tijelo poput kovača. Njegova je nauljena kosa bila sjajna i

crna poput kugle. Pridružio se ekspediciji kroz Time-Quest, organizaciju koja je slala dobrovoljce na arheološke iskopine koji su sami plaćali troškove. Svatko tko bi platio nekoliko tisuća dolara mogao je tjedan dana kopati zemlju plastičnom dječjom lopaticom i prosijavati je kroz sito. Opekline trećeg stupnja od sunca bile su uključene u tu cijenu.

Pored nje i dr. Knoxa, u logoru je bilo desetero ljudi. Gonzales, naravno, zatim gosp. i gđa Bonnell, stari američki par iz Iowe koji je također došao kroz organizaciju plati-i-sudjeluj. Na Nininu žalost, bio je tu i nepodnošljivi dr. Fisel iz marokanskog Ministarstva starina, za kojeg su pričali da je kraljev rođak. Ekipu je nadopunjavao Fiselov mladi pomoćnik, Kasim, kuhar i dva berberska vodiča koji su i radili na iskopavanju.

Članovi ekspedicije iz raznih krajeva svijeta sastali su se u Tarfayi, luci za tankere na južnoj obali. Marokanska vlada sredila im je da od naftne kompanije unajme Renaultove kombije za devet putnika kojima su prevozili ljude i opremu. Vozila su se probijala prašnjavim ali solidnim cestama, prateći obalnu ravnicu nekoliko stotina milja.

Još i danas, veliki dio zemlje bio je pust i nenaseljen, osim malih naselja Berbera koja su se nalazila tu i tamo. Teritorij je bio uglavnom neistražen, sve dok Mobil i neke druge kompanije nisu počele tražiti naftna nalazišta u blizini obale.

Logor se nalazio iza dina, u polju s trnovitim grmljem na rubu ravnice koja se kotrljala sve do udaljene visoravni.

Nekoliko jadnih stabala masline upijalo je dovoljno vlage iz suhog tla kako bi održavalo svoje bijedno postojanje. Sjena koju su bacala ta stabla bila je više psihološka nego stvarna. Logor je bio u blizini hrpe građevina i srušenih stupova gdje se odvijalo iskapanje. Nina je došla do jedne od šarenih najlonskih kupola postavljenih u krug na ravnom pjeskovitom području. Isprala je sol s lica i presvukla se u čiste kratke hlače i majicu. Uzela je blok

za crtanje i sjela pred šator u sklopivi stolac, te pri poslijepodnevnom svjetlu načinila skice svojih otkrića. Ispunila je nekoliko stranica, kad su se ljudi počeli vraćati s iskopa.

Kaki hlače i majica dr. Knoxa bili su umrljani znojem i prekriveni prašinom, a koljena su mu bila izderana od klečanja na tvrdom tlu. Nos mu je bio ružičast poput raka i koža se počela guliti s njega. Transformacija u odnosu na akademske dvorane bila je čudesna. U predavaonici, Knox je bio besprijekorno odjeven u odijelo. No, na terenu, doslovno se bacao na iskop poput djeteta na pješčanik. S kacigom, vrećastim kratkim hlačama i epoletama na mršavim ramenima, izgledao je kao da je izišao iz starog časopisa National Geographic.

«Kakav dan», izusti on skidajući kacigu. «Uvjeren sam da ćemo morati kopati još dvadeset stopa prije no što pronađemo bilo što starije od pobune Rif! A ako mislite da je rad sa mnom mučenje, izazivam vas da pokušate raditi s onom pompoznom budalom Fiselom.» Oduševljenje koje se moglo čuti u njegovom glasu zbog činjenice da je na terenu nadglasavalo je gundanje. «Pa, čini se da je vama udobno», reče on optužujućim tonom. «Kako je...? Nema veze, vidim vam u očima. Recite mi brzo, Nina, ili ću vam zadati dodatnu domaću zadaću.»

Knoxovo oslovljavanje po imenu dozvalo joj je u sjećanje studentske dane. Nina je vidjela priliku da mu se osveti za blago zadirkivanje koje je trpjela u predavaonici. «Ne biste li se najprije osvježili?», upita ona.

«Ne, ne bih. Za ime Božje, ne budite sadist, mlada damo, to vam ne priliči.»

«Naučila sam to od dobrog učitelja», reče ona s osmijehom.

«Ne očajavajte, profesore. Dok si donesete stolac, ja ću nam natočiti malo ledenog čaja i ispričati vam cijelu priču.»

Nekoliko trenutaka kasnije, Knox je sjedio pokraj nje, glave nagnute u stranu dok je slušao. Opisala je svoje postupke otkad je ušla u vodu, a izostavila je samo otkriće glave. Osjećala je neobjašnjivu nelagodu pri pomisli na nju. Možda kasnije.

Knox je šutio tijekom cijele priče, osim kad je Nina zastala da dođe do daha, kad bi je nestrpljivo poticao: «Znao sam, znao sam. Da, da, nastavite.»

«To je cijela priča«, reče ona kad je završila.

«Odlično. Zaključak.»

«Mislim da je riječ o vrlo staroj luci», reče ona.

«Naravno da je stara», odgovori on glumeći ljutnju. «Znao sam to čim sam vidio fotografije iz zraka koje je načinila naftna kompanija tijekom istraživanja, na kojima se vidi vaša lagunica. Svaka prokleta stvar u krugu od stotinu metara oko nas je stara. Ali, koliko stara?»

»Sjetite se gladnih pasa skepticizma, podsjeti ga ona.

Knox protrlja ruke, uživajući u igri. «Pretpostavimo da je šinter ulovio iritantna stvorenja i da trenutno sretno laju u šinteraju. Što nagađate, draga moja gospo?»

«Ako tako želite, rekla bih da se radi o feničkoj vojnoj i trgovačkoj luci.» Ona mu preda svoj blok sa skicama i komade lončarije koju je pronašla.

Knox prouči komade, prevlačeći prste po oštrim rubovima s ljubavlju. Zatim ih odloži u stranu i pogleda crteže, napućivši usta tako da su mu brkovi na usni zaplesali. «Mislim», reče on s očitom melodramatičnošću, «da bismo vašu priču trebali predstaviti cijenjenom dr. Fiselu.»

Gamiel Fisel sjedio je pod velikim suncobranom. Njegovo okruglo tijelo praktično je skrivalo stolac na kojem je sjedio, a sa svojim

oker čarapama, košuljom i tenom, podsjećao ih je na golemu karamelu. Na stolu pred njim nalazila se lončarija iz iskopa. Promatrao je jedan komadić kroz povećalo u stilu Sherlocka Holmesa. Pokraj njega je sjedio njegov pomoćnik, Kasim, simpatičan mladić, navodno sveučilišni student, koji je radio uglavnom kao Fiselov poslužitelj.

«Dobar dan, dr. Fisel. Dr. Kirov je danas došla do nekih zanimljivih zapažanja», reče Knox s neskrivenim ponosom. Fisel podigne pogled kao da mu je na vrh nosa upravo sletio iritantni komarac.

Žene na radnom mjestu nisu mu bile neobične. Mnoge Marokanke radile su kao profesionalke. Jednostavno je imao problema u komunikaciji sa ženom koja mu je bila ravna po akademskom rangu, superiorna njemu po broju diploma, i barem stopu viša od njega. Budući da nije bio ronilac, Fisel je ovisio o Nini u vezi s podvodnim nalazištem, a nije mu se sviđalo što nema potpunu kontrolu.

Nina je odmah prešla na stvar. «Mislim da se ovdje nalazila mala ali važna luka, i to fenička.»

Fisel reče: «Još čaja, Kasim.» Mladić otrči do kuhinje logora. Fisel se okrene prema Knoxu kao da Nina nije prisutna. «Vaša pomoćnica ima bujnu maštu. Naravno, rekli ste joj da smo na primarnoj lokaciji pronašli grčke i rimske artefakte.» Govorio je na brz, nervozan način, ispaljujući rečenice poput rafala iz strojnice.

Nina je popuštala Fiselu, ali više nije mogla ignorirati njegovu nepristojnost. «Prije svega, ja nisam pomoćnica dr. Knoxa», reče ona hladno. «Ja sam mu kolegica. Drugo, iako ne sumnjam u grčko-rimski utjecaj, glavni centar aktivnosti odvijao se na vodi, ne na kopnu. A to su bili Feničani.»

Nina baci blok s crtežima na stol i potapše crtež cothona.

«Feničani su bili jedini koji su usijecali ovakve umjetne luke u kopno. Vjerujem da će ovi ostatci potvrditi moju teoriju.»

Ona istrese krhotine lončarije, ne brinući što će se pomiješati s ostalima. Fisel polako podigne komadić, prouči ga, a zatim još jedan. Nakon nekoliko trenutaka podigne pogled. Vlažne smeđe oči sjajile su mu iza naočala s debelim staklima, ali trudio se ne pokazivati svoje oduševljenje.

On se nakašlje i obrati se Knoxu. «Naravno, nećete prihvatiti ovo kao definitivni dokaz teorije dr. Kirov.»

«Naravno da ne, dr. Fisel. Još treba mnogo toga učiniti, a dr. Kirov zna to jednako kao i mi. No, morate priznati da je početak zanimljiv.»

Pretpostavivši da je uočio pukotinu u Knoxovom zaštitničkom stavu, Fiselovo mrgođenje pretvori se u osmijeh od 14 karata. «Ne mogu ništa potvrditi dok sve ne bude otkriveno.»

Kasim je došao sa šalicom vrućeg čaja. Fisel klimne i dohvati povećalo. Audijencija kod kraljevog rođaka bila je gotova.

Nina je kipjela od srdžbe dok su se ona i Knox udaljavali od Fiselovog šatora. «Drsko malo kopile! Prokleta dobro zna da sam ja u pravu.»

Knox se naceri. «Nagadam da se Fisel potpuno slaže s vašim zaključcima i da neće gubiti vrijeme, već će odmah sastaviti izvješće o njima.»

Ona uhvati profesora za ruku i zagleda se u njegovo prašnjavo lice. «Ne razumijem. Čemu gluma?»

«O, to je savršeno jasno. On želi prisvojiti zaslugu za otkrivanje vaše feničke luke.»

«To je to!» Ona krene natrag prema Fiselovom šatoru. «Ako misli da će mu to proći...»

«Čekajte, draga moja. Obećao sam vam da će sva podvodna otkrića biti pripisana vama, i tako i mislim. Zapamtite, mi držimo važne karte. Vi ste članica ekspedicije koja zna roniti.»

«On može dovesti druge ronioce.»

«Da, može. Možda je nizak, debeo, ćelav i kratkovidan, ali Fisel ima težinu, i doslovno i figurativno govoreći, u svojem odjelu za starine. Može dovesti sve potrebne resurse. U međuvremenu, želim da dovršite svoje skice, klasificirate ono što ste pronašli i nastavite s istraživanjem koristeći se znanstvenim metodama.»

Još nije bila uvjerena. «Što ako me pokuša spriječiti?»

«Ovo je zajednička ekspedicija. Ja sam mu ravnopravan po statusu. Bez dopuštenja može učiniti samo neke stvari. Za to će trebati više dana. Ako smatrate da je naša birokracija strašna, sjetite se da je Maroko pod snažnim utjecajem Francuza koji su izumili riječ birokrat. Ja ću titrati njegovom egu, ali želim da vi učinite nešto vrlo teško. Pokušajte prepustiti Fiselu barem mali dio zasluge za ovo otkriće, ako se zaista otkrije da je riječ o Feničanima. Ovo je ipak njegova zemlja. Možda su neki njegovi pretci Feničani.»

Nina se smirila i dopustila si smijeh. «U pravu ste. Oprostite na ispadu. Dan je bio naporan.»

«Nema potrebe za isprikama. On jest kopile, ali podsjetit ću ga da će mu bez naše suradnje u ovom zajedničkom otkriću zasluge oteti neko njegovo kopile s više razine.»

Nina zahvali profesoru, poljubi ga u obraz, i vrati se u svoj šator.

Radila je na skicama sve do zvona koje je označilo večeru. Za stolom, Fisel je izbjegavao njezin pogled. Par iz Iowe, koji je iskopao netaknutu ručku vrča za vodu, bio je u središtu pozornosti. Nitko nije primijetio kad se Nina ispričala i vratila u svoj šator.

Nakon što je dovršila s pisanjem izvješća o svojim otkrićima na IBM-ovom prijenosnom računalu, Nina dohvati svoj blok i fotografira neke skice digitalnim fotoaparatom. Zatim ubaci slike iz aparata u računalo. Fotografije i crteži bili su vrlo oštri.

«U redu, Fisel, pokušaj zaskočiti ovo.»

Računalo je bilo pričvršćeno na malu torbu u kojoj se nalazio satelitski telefon. Uređaj na solarnu energiju koštao ju je pravo bogatstvo, ali iz bilo kojeg dijela svijeta mogla je stupiti u kontakt sa svojom matičnom bazom. Ona otipka broj i pošalje elektronski paket riječi i fotografija kroz eter, sve dok se nije odbio od komunikacijskog satelita Inmarsat u niskoj orbiti, koji ga je prenio na tanjur, a ovaj je informaciju brzinom svjetlosti prebacio u bazu podataka na Sveučilištu Pennsylvania.

Nina isključi svoje računalo, zadovoljna što su njezina izvješća i slike na sigurnom, u bazi podataka na sveučilištu. Nije bila svjesna da čak i na informacijskom putu postoje opasne zaobilaznice.

Poglavlje III

San Antonio, Teksas

Na službenim nacrtima, prostorija bez prozora u blizini vrha staklenog nebodera s uredima s pogledom na mirne vode rijeke San Antonio nije postojala. Čak niti gradski inspektori nisu imali pojma da se nalazi tamo. Kooperanti koji su gradili zidove što ne propuštaju zvuk, odvojene električne sklopove i sigurnosne brave koje se aktiviraju na glas, bili su dobro plaćeni da ne govore nikome ništa o tome. Ako su smatrali da je čudno graditi stražnja vrata kroz kabinu za tuš u privatnoj kupaonici, zadržali su

mišljenje za sebe. Namještaj sobe bio je klinički funkcionalan poput laboratorija. Zidovi oker boje bili su prazni. Bio je tu niz golemih zaslona za IBM računala i tvrde diskove, sef za dokumente i središnji radni stol. Pred računalom je sjedio čovjek, čije je tvrdo lice obasjavalo hladno svjetlo s golemog zaslona. Spustio je nekoliko stranica teksta i fotografija i zastao kod crteža.

Kliknuvši na strjelicu, povećao je jedan crtež i zumirao jedan dio zaslona. Hladne, plave oči promatrale su svaki detalj. Kad se uvjerio da je pročitao cijeli dosje, snimio ga je na disketu i pritisnuo naredbu za ispis. Dok je brzi pisač zujao, stavio je disketu u omotnicu i zaključao je u sef. Složio je ispisani papir u registrator, prošao kroz vrata u tušu, pa kroz još jedna vrata u svoj ured, i uključio je interkom.

«Treat ću nekoliko minuta. Odmah», reče on.

«Sada ima vremena», odgovori ženski glas. «Deset minuta između sastanaka.»

On napusti svoj ured držeći registrator i krene kroz labirint hodnika s debelim tepisima na podu. Bio je visok, najmanje šest stopa, i više nije bio mlad, ali jedini pokazatelj dobi bila je kratko ošišana srebrena kosa i blago spuštenu mišićava ramena. Njegovo sportski građeno tijelo još je bilo vitko i čvrsto poput stijene zahvaljujući spartanskom režimu prehrane i vježbe. Budući da se rijetko smijao ili mrgodio, lice mu nije imalo mnogo bora oko usta i očiju, kao da je koža podignuta i rastegnuta preko četvrtaste čeljusti i visokih jagodica.

Na tom katu nalazili su se administrativni uredi kompanije. Mogli su ući samo oni čiji su glas i šaka bili u bazi podataka. Radni prostori bili su na drugim katovima, i nije vidio nikoga dok nije došao u veliku prijemnu prostoriju.

Prostorija s visokim stropom bila je ukrašena crvenim, smeđim i zelenim bojama, oponašajući stilizirane indijanske obrasce strijele

i kvadrata na podovima i zidovima. Iza recepcionarke se nalazio poluapstraktni mural na kojem su tamnopusi likovi i divovska quetzal pera bili tako isprepleteni da se nije znalo prikazuje li slika žrtvovanje ljudi ili koktel zabavu. Recepcionarka je sjedila za stolom koji kao da je plutao na tepihu nalik narančastom moru, nesvjesna naslikane drame iza svoje glave.

Čovjek zastane pred stolom i bez riječi pogleda debela vrata od tamnog drva, na kojima je bila rezbarija desetaka ljudskih bića podvrgnutih mučenjima, prikaz pakla naivnog slikara.

«Gosp. Halcon će vas primiti», reče mu recepcionarka, sredovječna žena izabrana zbog učinkovitosti i neupitne lojalnosti.

Izrezbarena vrata vodila su u ured koji je bio gotovo jednako velik kao i recepcija. I tu je prevladavala srednjoamerička tematika. Halcon je stajao uz prozor koji je ispunjavao cijeli zid, leđima okrenut vratima.

«Gospodine, ako imate trenutak...»

Halcon se napola okrene, pokazujući svoj dugi nos, postavljen na blijedom, uskom licu, profil koji mu je donio nadimak na koridi.

«Dodi ovamo, Guzmane», reče on.

Guzman prijede sobu kako mu je naređeno i stane pokraj mlađeg čovjeka. Halcon je bio u četrdesetim godinama, viši od Guzmána za inč ili dva. Bio je asketski mršav, i izgledao gotovo nježno. No, kao i sve drugo u vezi s Halconom, izgled je varao. Ušavši u ulogu biznismena, odavno je odsjekao rep matadora, otrimao zaliske po uzoru na Valentina, i odložio sjajnu odoru koride. No, ispod skupog odijela još je uvijek bilo okrutno tijelo matadora poznatog pod imenom Jastreba, koji je svojom brzinom i snagom ubio desetke hrabrih bikova. Ako su njegovi obožavatelji koji su pratili kratku ali sjajnu karijeru imali ikakav prigovor, bila je to činjenica da su Jastrebova ubijanja bila hladno učinkovita, bez

strasti. U nekom drugom razdoblju bio bi on smrtonosni mačevalac čija bi oštrica pronalazila srca ljudi, a ne bikova.

«Znaš li zašto sam odlučio izgraditi ovaj ured na ovom mjestu, Guzmane?»

«Kad bih nagađao, Don Halcone, rekao bih da je to zato što nudi dobar pogled na brojne zgrade vaše kompanije.»

Halcon se nasmije na taj odgovor. «Iskren odgovor, kakav bih i očekivao od svojega starog čuvara, ali baš i nije laskav. Ja nisam veleposjednik koji promatra svoja polja.»

»Ispričavam se, Don Halcone, nisam vas htio uvrijediti.«

«Nema uvrede. Bila je to prirodna pretpostavka, ali pogrešna.» Njegov osmijeh je nestao, a riječi su mu poprimile tihi, čeličnu oštrinu kakvu imaju glasovi opasnih ljudi. «Izabrao sam ovaj ured iz jednog razloga: pogleda na misiju San Antonio de Valero. Ona me podsjeća na ono što je bilo, što jest i što će biti.» On pokaže prema dijelu grada vidljivom kroz zatamnjene prozore. «Često stojim ovdje i razmišljam o tome kako se povijest može pokrenuti u neočekivanim smjerovima, drastično izmijenjena djelima nekolicine. Alamo je bio poraz za branitelje, ali bio je početak kraja za Santa Annu. On je uhvaćen kod San Jacinta, i u jednoj odlučujućoj bitci Teksas je postao nezavisan od Meksika. Lekcija povijesti je jasna, zar ne?»

«To nije bilo prvi put da je smrt mučenika srušila moćnike.»

«Točno. A neće biti ni posljednji put. Ono što se dogodilo jednom, može se dogoditi opet. Alamo je imao stotinu i osamdeset i tri branitelja protiv šest tisuća Meksikanaca, što pokazuje da odlučna nekolicina može promijeniti svijet za mnoge.»

On zastane, zamišljeno gledajući prema gradu. Nakon nekoliko trenutaka, okrene se Guzmanu poput čovjeka koji se probudio.

«Zašto si me trebao?»

»Pojavilo se nešto važno, gospodine. Upravo sam presreo ovu poruku iz Maroka na Sveučilište Pennsylvania.»

On mu preda registrator.

Halcon prelista materijal i napokon se zaustavi na crtežu, i promrmlja: «Zapanjujuće.» Podigne pogled. «Ne radi se o pogrešci?»

«Naš sustav nadzora je praktično savršen. Kao što znate, sve arheološke ekspedicije na svijetu šalju prijedloge našoj fondaciji Time-Quest tražeći sredstva i volontere. Oni s ozbiljnim potencijalom imaju prioritet. Računala automatski nadgledaju sve prijenose s terena u bazu i traže prethodno programirane ključne riječi, kao i faks, teleks i e-mail poruke.»

«Los Hermanos ima promatrača na licu mjesta?»

«Da. Gonzales je tamo.»

«Odlično», reče Halcon. «On zna što mu je činiti.»

Guzman klimne i tiho udari petama. Kad se okrenuo, usne mu se rašire u osmijeh. No, bila je to samo igra svjetla i sjene prouzročena bijelim ožiljkom koji se spuštao niz desnu jagodicu do ugla usana.

Poglavlje IV

Maroko

Nina je približila kameru masci na svojem licu, uhvati zid temelja u objektiv, pa pritiske dugme za otvaranje poklopca na vodonepropusnom kućištu. Motorni pogon tiho zazuji. Bio je to posljednji snimak koji joj je trebao za fotomozaik. Napokon.

Uz brz, oštar izdisaj, ona pročisti vodu iz svoje dihalice. Zatim zapliva prema stubištu laganim bočnim zamascima. Kartiranje dna bilo je vrlo naporno, budući da ga je obavila sama. Najprije je postavila veći broj malih, okruglih plastičnih plutača u cik-cak obrascu kako bi joj poslužile kao vodič. Zatim je plivala, zaustavljala se, snimala. Opet i opet. Nosila je mentalni plan luke u glavi. Da se voda nekim čudom povukla, mogla je zavezanih očiju doći na stari dok bez da udari glavom u zid ili padne u piscinu ili cothon.

Zadatak prikupljanja desetaka fotografija u kompozitnu kartu bit će golem. Pokušala je složiti fotografije koristeći se plutačama uparenim s izraženim orijentirima. To je bio nerafiniran, ali učinkovit sustav. Nina nije tražila znanstvenu preciznost, željela je dramatičan prikaz koji će natjerati škrte birokrate koji upravljaju novcem ekspedicije da sanjaju o naslovnicama USA Today i pričama u Timeu i Unsolved Mvsteries.

Dovukla se na stube i skinula ronilačko odijelo. Dok je sušila tijelo ručnikom, pogledala je lagunu i odlučila odgoditi uklanjanje plutača do jutra. Bit će zgužvana poput groždice ako provede još neko vrijeme u vodi. Nekoliko minuta kasnije, koračala je poletnim korakom putom prema logoru. Imala je razloga za zadovoljstvo. Odradila je nevjerojatan posao u vrlo malo vremena.

Ljudi su još uvijek radili na iskopu i logor je bio napušten. Gotovo napušten. Kad se približila šatorima, ugledala je Gonzalesa na periferiji logora kako razgovara s nekim u Jeepu. Kad se približila, Jeep se udaljio prije no što je stigla pogledati vozačevo lice.

«Tko je to bio?», upita ona, gledajući oblak prašine koji je ostao za vozilom što se udaljavalo.

Automatski Gonzalesov osmijeh uključi se kao da je netko pritisnuo prekidač. «Netko tko se izgubio. Uputio sam ga kamo treba poći.»

Izgubio? O čemu je Gonzales govorio? To nije bilo mjesto na kojem je bilo moguće pogrešno skrenuti, kao na autocesti. Logor je bio miljama udaljen od bilo koga i bilo čega. Bila je to pusta zemlja u kojoj nije bilo ničega što bi moglo privući nekoga, osim gomile ludih kopača kostiju. Čovjek se ovdje mora željeti izgubiti. Kad je prvi put ugledala čovjeka u Jeepu, pomislila je da ga je možda pozvao Fisel, pa iako nije povjerovala ovom objašnjenju, ipak joj je laknulo kad ga je čula.

Za doručkom, dr. Fisel je najavio da očekuje dolazak marokanskih ronilaca za nekoliko dana. Gorljivo je 'savjetovao' Nini da prekine sa svojim istraživanjima kako ne bi oštetila nalazište. Nina se nagnula preko stola i zagledala mu se u oči. Kamera baš i ne može oštetiti nešto, rekla je tiho, ali s toliko hladne srdžbe u sivim očima da se dr. Knox nakon doručka požalio da su mu se na brkovima formirale ledenice. Fisel je podsjetio sve na njegovu odgovornost prema svom rođaku, kralju, a zatim se povukao uz neuvjerljivu ispriku kako samo želi očuvati integritet nalazišta.

Nina je morala priznati da je i ona bila lukava. Odnosila je artefakte s nalazišta, a nije to rekla niti Fiselu niti Knoxu. Fisel nije znao ni to da je svoja početna otkrića poslala u Pennoykiber-trezor. I kamena glava još je bila njezina tajna. Racionalizirala je svoje nekarakteristično ponašanje. Drastična vremena zahtijevaju drastične mjere.

Kasim, Fiselov poslužitelj, prijateljski joj je mahnuo. Bio je tup poput letve, ali kad ga se bolje upozna, i nije bio loš mladić. Uživajući u miru, Nina se vrati u svoj šator, skine kupaći kostim i presvuče se u suhu odjeću. Zatim uključi računalo i ugleda kako bljeska ikona za e-mail. Dobila je poruku od dr. Elinor Sanford, djelatnice fakulteta s UPenna kojoj je poslala svoju računalnu poruku.

Sandy Sanford i Nina bile su kolegice na studiju, prije no što su se specijalizirale za različita područja. Sandy je otišla na

mezoameričke studije, objasnivši da je ta odluka više povezana s gastronomijom nego s kulturama. Više je voljela burito od kuskusa. Njezini gastronomski ukus možda je bio upitan, ali njezina stručnost nije. Upravo je izabrana za kustosa sveučilišnog muzeja. Nina pročita njezinu poruku:

«Čestitam, Nina. Ne moraš mi donijeti Hanibalovu glavu da bi me uvjerila kako si pronašla feničku luku! Željela bih da mogu prikazati sjajne stvari koje si mi poslala ovoj gerijatriji u zatvorenim zidovima arheološke akademije. Pokrenula bih novi punski rat. No, poštivat ću tvoje želje i šutjeti o svemu. Što misli El Grando Professoro? Jedva čekam da te vidim. Ostani suha. S ljubavlju, Sandy.»

Bilo je još

«P. S. U vezi s crtežom one velike kamene glave. To je nekakva šala, zar ne? Shvaćam, testiraš me. Provjeri svoj faks.»

Nina otvori funkciju faksa. Na zaslonu se pojavi fotografija kamenog lica. U prvom trenutku pomislila je da je to artefakt iz lagune. No, pokraj toga je bio crtež koji je poslala. Ona se zagleda u zaslon. Statue su bile identične. Zatim spusti zaslon. Pojave se i druge kamene glave. Sve ih je mogao izraditi isti kipar. Osim malih detalja, uglavnom u pokrivalima za glavu, imale su isti pogled, široki nos i mesnate usne. Ispod slike bila je još jedna poruka od Sandy:

«Bok još jednom. Dobrodošla u jednu od najtrajnijih mezo-američkih tajna. Godine 1938., Društvo National Geographic i Smithsonian poslali su ekspediciju u Meksiko kako bi istražila izvješća o divovskim bazaltnim glavama zakopanim do čela. Pronašli su jedanaest kamenih kipova u afričkom stilu na tri lokacije u La Venti i oko nje. Bio je to sveti centar olmečke kulture. Osamnaest milja od Meksičkog zaljeva. Visoke su šest do devet stopa, a teške do četrdeset tona. To nije loše, s obzirom na činjenicu da je kamenolom bio udaljen deset milja i da su ih nosili kopnom bez

upotrebe kotača ili vučnih životinja. Sve su imale tu čudnu kacigu zbog koje izgledaju kao da su izišle iz Nacionalne lige američkog nogometa. Nastale su između 800. i 700. godine pr. n. e. Reci, zašto se dobra cura poput tebe bavi Mezo-amerikom?»

Nina brzo otipka odgovor:

«Hvala ti na informaciji. Vrlo zanimljivo! Vraćam se sljedeći tjedan. Pričat ću ti.:-) S ljubavlju, Nina.»

Ona pritisne naredbu za slanje poruke, zaklopi laptop, pa se nasloni u svojem stolcu, šokirana.

Glava meksičkih Olmeka! Smiri se, curo. Provjeri činjenice. Statua koju je pronašla imala je afričke karakteristike. Pa što. Uostalom, ovo jest Afrika. Naravno, to nije objašnjavalo sličnost s meksičkim statuama udaljenim tisućama milja. Postojalo je nekoliko mogućnosti za objašnjenje sličnosti. Figure iz La Vente mogle su biti načinjene u Africi i prenesene u Meksiko. To nije bilo vjerojatno. Ne s težinom od 40 tona. Alternativna teorija nije bila mnogo bolja - da je jedna statua iz La Vente načinjena u Meksiku i prenesena u Afriku. No, u slučaju oba scenarija, problem je bio u datumu. Glave su bile načinjene stotinama godina prije no što je Kolumbo preplovio ocean.

Jao, pomisli Nina, razmišljam poput difuzionista.

Ona se ogleda oko ramena, kao da se boji da joj netko prisluškuje misli.

Priznavanje otvorenog uma za difuzionizam bilo je poput jednosmjerne karte k zaboravu za arheologa glavne struje. Difuzionisti su vjerovali da se kulture nisu razvijale u izolaciji, već su se širile s jednog mjesta na drugo. Sličnosti između Starog i Novog svijeta uvijek su intrigirale Ninu. Entuzijasti NLO-a i Atlantide mutili su vode, tvrdeći da su piramide i crteži iz Nazce djelo izvanzemaljaca ili bića s izgubljenih kontinenata. A

difuzionistkinja je bila dvostruki gubitnik u ovom poslu. Imala je dovoljno problema samim time što je bila žena u muškom svijetu.

Teorija difuzionista uvijek se suočavala s velikom preprekom: odsutnošću znanstveno verificiranih dokaza koji bi potvrdili kontakt između jedne i druge hemisfere prije Kolumba.

Ljudi su mogli pričati koliko žele o tome koliko egipatske piramide, kambodžanski hramovi i meksičke građevine nalikuju jedni drugima. No, nitko nije otkrio artefakt koji bi ih povezao. Do sada. I to u feničkoj luci. O, Kriste!

Ovo će podići vrašku strku. To je moglo biti najveće otkriće još od grobnice kralja Tutankamona. Arheološki establišment preokrenut će se na glavu. Stvar u laguni dokazivala je postojanje veze između Starog i Novog svijeta dvije tisuće godina prije no što je Kristofor Kolumbo izvadio španjolske zlatnike iz tri broda. Dosta! Nina pritisne svoje mentalne kočnice prije no što odleti u provaliju. Morala je promisliti o ovome bistrom glavom. Ona udari nekoliko muha i legne na ležaj. Pokušala je izbaciti sve misli iz glave i usredotočiti se na disanje. Sljedeće čega je bila svjesna bilo je da je budi zvono za večeru.

Ona zijevne i protrlja oči, pa istetura van. Upravo se stvarao veličanstveni purpurni i zlatni zalazak sunca. Ona priđe šatoru s menzom i sjedne nasuprot Fiselu, koji je vodio sastanak. Isto staro bla, bla, bla. Ona ga isključi i ugodno porazgovara s parom iz Iowe. Ispričavši se prije deserta, vratila se u svoj šator i spustila pred laptop.

Radeći do kasno u noć, Nina je napisala popratni tekst za svoje fotografije mozaika. Kad je završila, logor se već umirio. Navukla je flanelnu spavaćicu, čestitajući sebi što ju je uzela sa sobom. Dani su bili topli i suhi, ali noću je s oceana dolazio hladan povjetarac. Zavukla se ispod pokrivača i legla slušajući smijeh i razgovor na arapskom, dok su poslužitelji pospremali nakon večere. Ubrzo, glasovi su utihnuli i logor je usnuo.

Osim Nine. Ispružila se na ležaju žaleći što je prije drijemala. Bila je napeta i zbog Sandynog faksa. Okretala se i prevrtala, i napokon lagano zadrijemala, no probudilo ju je oštro pucketanje vatre. Ona otvori oči i zagleda se u prazno. San joj jednostavno nije bio suđen.

Opet budna, Nina omota pokrivač oko ramena poput Navajo indijanke, navuče svoje Teva sandale, i klizne van. Grana zapaljenog drveta masline eksplodirala je u vatrometu malih crvenih iskrica na zadimljenoj logorskoj vatri. Jedino drugo osvjetljenje dolazilo je od propanskih svjetiljaka obješenih pred šatorima za slučaj da netko tijekom noći osjeti zov prirode.

Nina pogleda mračno nebo.

Kristalni je zrak bio toliko čist da se činilo da može golim okom vidjeti udaljenu maglicu.

Impulzivno, Nina dohvati baterijsku svjetiljku iz svojeg ruksaka i krene prema laguni. Grobnice su sjajile poput kositra u svjetlosti polumjeseca. Došavši do stubišta, ona sjedne na gornju stubu i zagleda se u odraz mjeseca u laguni.

Na oceanu su sjajile žute točkice. NAMP-ov brod s tirkiznim trupom sigurno je još bio tamo. Ona duboko udahne. Noć je zaudarala po ustajaloj vodi, truloj vegetaciji, močvari i nevjerojatnoj starosti. Ona sklopi oči i oslušne. U njezinoj mašti, šuštanje trske postalo je udaranje kožnih jedara u drvene jarbole, i gundanje članova posade u haljama koji iznose amfore pune vina i ulja. Ubrzo, struja hladnog zraka probila se kroz pokrivač. Ona zadrhti, shvativši da je izgubila pojam o vremenu. Uputivši laguni pogled za rastanak, ona krene natrag.

Dok je prelazila preko lanca dina, iz logora se začuje čudan zvuk. Zvučalo je poput životinje koja vrišti pod napadom grabežljivca. Zatim opet začuje zvuk. Ovo nije bila životinja. Zvuk je bio ljudski. Netko u strašnoj boli ili strahu. Ona potrči, i prijeđe dine do mjesta s kojeg je mogla vidjeti logor.

Prizor je bio poput Danteovog Pakla, u kojem demoni bez lica tjeraju novopridošle duše u paklene kazne. Članove ekspedicije u spavaćicama tjerale su i gurale prilike s oružjem u rukama odjevene u crno. Ona ugleda par iz Iowe. Žena se spotakne i padne. Jedan od napadača uhvati je za dugu bijelu kosu i povuče po tlu, dok je ona vrištala od užasa. Njezin suprug pokušava se umiješati, ali udare ga po glavi i on padne na tlo, gdje ostane ležati, okrvavljen i nepomičan.

Još uvijek u flannelskoj pidžami, profesor Knox izjuri iz svojeg šatora i ogleda se oko sebe. Nina je bila dovoljno blizu da ugleda izraz na njegovom licu. Izgledao je više zbunjeno nego uplašeno. Pojavi se i prepoznatljivi okrugli lik dr. Fisela, i netko ga gurne u Knoxa. Fisel prkosno uzvikne, iako Nina nije mogla čuti što je rekao zbog sve glasnijih krikova i povika. Sada je većina članova ekspedicije izišla iz šatora, okupljajući se u grupe uspaničenih ljudi. Nina ugleda vozače i kuhara. Gonzales je morao biti s drugima, ali ona ga nije vidjela. Napadači zaustave svoj brutalni napad i udalje se od skupa.

Knox vrati svoje dostojanstvo i podigne glavu visoko. Izgledao je kao da je okamenjen; činilo se da mu je lice staro tisuću godina. Fisel shvati što će se dogoditi. Vikne nešto na arapskom, ali riječi mu se izgube u ružnom štropotu paljbe.

Kiša metaka pokosila je Fisela i ostale poput kose. Začudo, usprkos intenzitetu ubilačke paljbe, iz hrpe tijela još su se čuli jauci. Svaka nada koju je Nina imala da će netko preživjeti nestala je kad su dva napadača stala nad tijela. Sedam pucnjeva odjekne u nekoliko sekunda. Jaukanje prestane. Jedinu zvuk bilo je pucketanje vatre.

Nina je jedva mogla disati. Usta kao da su joj bila puna piljevine. Srce joj je ludo udaralo. Večera joj se podigne u grlo i ona suzbije nagon za povraćanjem. Željela je pobjeći. Bilo je samo pitanje vremena kad će je ubojice ugledati kako stoji na rubu čistine. No,

bila je ukopana na mjestu, previše uplašena i da bi spašavala vlastiti život.

Jedna prilika izbije iz sjena iza šatora i potrči prema njoj. Kasim! Sigurno je bio vani kad su ubojice napali. Ubojice su ga ugledali kako bježi i podigli oružje. No, nisu zapucali, a jedan od njih pojuri za poslužiteljem.

Lud od straha, Kasim je jurio ravno prema Nini, ali nije je vidio. Zabio bi se ravno u nju da nije zapeo za korijen i pao. Pokušao se podići na noge, ali njegov napadač bio je na njemu brže od sokola koji ponire na zeca. On uhvati Kasimovu bradu i trgne mladićevu glavu unatrag.

Svjetlo je sjajilo na hladnom čeliku. Poput osobe koja reže ananas, čovjek brzim pokretom potegne nož preko mladićevoga grla. Kasimov vrisak pretvori se u krkljanje dok su mu se pluća punila. Umro je od gušenja vlastitom krvlju.

Kad je dovršio svoj ubilački čin, ubojica se uspravi i ugleda Ninu. Bio je odjeven u crno. Oko glave je imao obavijen turban koji je prekrivao sve osim očiju, koje su gorjele ubilačkom mržnjom. Oči mu se rašire kad je ugledao Ninu, a zatim se suze prije no što je skočio držeći okrvavljeni nož visoko nad glavom.

Nina skine teški pokrivač s ramena, pa s obje ruke, kao da drži veliku vunenu batinu, zamahne njime prema napadačevom licu. Ovaj zastane i podigne ruku kako bi se obranio od udarca. Nije očekivao otpor od bespomoćne žrtve.

Nina spusti pokrivač poput kapuljače na ubojčinu glavu, i dok je bio privremeno zaslijepljen, zabije mu koljeno u prepone.

«Aaaieee!»

Vrisak joj je rekao da je pogodila metu. Učinila je to još jednom, s namjerom da mu dotjera koljeno sve do brade. Vjerojatno je

gotovo i uspjela u tome, jer čovjek se sruči na tlo i počne presavijati od boli.

Druge prilike u crnom vidjele su kako njihov kolega pada. Potrčali su prema Nini, ali kratka stanka dala joj je prednost. Pojurila je poput uplašenog jelena i na svojim dugim nogama počela odmicati svojim progoniteljima, dok su joj stopala udarala o tlo.

Mogla je čuti povike iza sebe: «La mujer! La mujer!»

Jedna sandala odleti joj sa stopala, i ona odbaci i drugu. Bosonoga, prešla je preko lanca dina i spuštala se prema vodi. Uzvisina će je sakriti na trenutak. Dok je jurila prema laguni, njezino boso stopalo nabode se na drvo ili oštar kamen. Bodež boli prožme nježno meso. Ona se na sekundu spusti na jedno koljeno, zagriže usnicu tako da je prokrvarila, suzbijajući nagon da vikne, a zatim nastavi trčati šepajući.

Dok je trčala pokraj mračnih grobnica, na trenutak pomisli sakriti se unutra, ali brzo odbaci ideju jer je bila previše očita. Bila bi zarobljena kad bi je ubojice pronašli. Umjesto toga, odlučila je trčati niz obalu i zaobići svoje progonitelje. No, taj su plan uništili snopovi baterijskih svjetiljaka koje su probile tamu iza nje. Njezini progonitelji predvidjeli su njezin potez. Polako su se raširili duž lanca dina kako bi spriječili mogućnost bijega u stranu i ulovili je u klasičnom manevru kliješta.

Ona potrči ravno prema laguni. Nekoliko sekunda kasnije stajala je na vrhu stubišta. Ubojice su se približavali sa svih strana. Bilo je samo pitanje sekunda kad će je dostići.

Njezin je mozak grozničavo radio. Mogla je skočiti sa stuba i zaroniti, ali to bi samo odgodilo neizostavno. Kad izroni po zrak, ubojice će raspaliti po laguni dok je meci ne pronađu. Morala je ostati pod vodom dok im ne iziđe iz dometa. Nemoguće. Nema šanse.

Budalo. Naravno da postoji način. Ona krene niz kamenitu obalu. Očima je pogledavala vodu, pretražujući je na mjesečini. Tada ugleda blijedu sivu mrlju plutače markera.

Činilo se da svjetla dolaze sa svih strana.

Uskoro će biti uhvaćena u mreži koja se stezala.

Ne ova riba, zakune se ona. Skupivši svoje snažne noge poput opruga, Nina skoči sa stijene, te ispruži ruke. Pala je u vodu u plitkom zaronu koji ju je odnio u daljinu, i zaplivala prema plutači markeru brzim, snažnim zamasima. Plutača zasvijetli narančastim sjajem kad je svjetlo s obale pronašlo reflektivnu površinu. Voda oko nje zapjeni se od mjehurića.

Nakon nekoliko zamaha, bila je kod plutače.

Ljudi na obali otvore vatru, i površina lagune eruptira u minijaturnim gejzirima s njezine desne strane.

Nije imala vremena da duboko udahne.

Ona napuni pluća u grčevitom udahu, i njezino snažno tijelo zaroni pod vodu. Ravno ispod markera, obasjano sjajem svjetla s obale, nalazio se kameni luk. Ona se provuče ispod luka, ispruži ruku dok nije osjetila tvrdi, okomiti rub, i uvuče se u mračnu utrobu tunela.

Dok je plivala, prstima se koristila kao nekakvim grubim, taktilnim sonarom, dodirujući glatki zid.

Dolazak do kraja tunela bit će težak bez zraka i peraja, ali čak i ako joj ova prokleta rupa postane grobnica, barem će imati zadovoljstvo spoznaje da njezini progonitelji nikada neće doznati njezinu sudbinu. Malo je usporila, pokušavajući zadržati uravnotežen tempo. Panika bi joj samo ukrala kisik i energiju.

Ona zapliva dublje. Zid je postao hrapav na dodir. Bila je u pećini. Sada će biti teže. Ona još jače uspori, kako bi svladala male

zavoje. Skrenula je u slijepi prolaz i morala se vratiti. Činilo joj se kao da su prošli sati otkad je udahнула zrak. Pluća su joj pritiskala rebra kao da će joj grudi eksplodirati. Koliko je mogla zadržavati dah? Minutu? Dvije? Možda, da je mogla hiperventilirati i izgraditi kapacitet. Bože, koliko još?

Ona udari glavom u tvrdu površinu. Bila je sigurna kako je osjetila pomicanje koštanih ploča u lubanji. Ona instinktivno vikne i izgubi još zraka.

Prokletstvo. Zaboravila je na gomilu kamenja. Napipa put preko vrha gomile i provuče se kroz prolaz. Prošla je pola puta!

Zid se opet izravna. Dobro. Vratila se u umjetni tunel. Još samo nekoliko desetaka metara. Pluća su joj gorjela.

Lagano je izdahнула kako bi ublažila pritisak. Počela je proizvoditi zvuk poput goluba. Bože, nije se željela utopiti. Ne ovdje. Očajnički je udarala nogama, ne pokušavajući sačuvati energiju.

Od manjka kisika zavrtjelo joj se u glavi. Zatim će početi gubiti svijest i gutati vodu. Bolna, grozna smrt. Nina je tvrdoglavo odbijala načiniti taj prvi, fatalni udah. Ona posegne za zidom. Ništa. Zatim potraži strop. Opet ništa. Čekaj! Izišla je iz tunela! Ona izvije tijelo u vis, panično udarajući, i probije površinu vode, pa počne pohlepno gutati zrak.

Nakon nekog vremena, ritam disanja gotovo joj se vratio na normalu. Zaplivala je pogledavajući prema obali, gdje su se svjetla kretala poput krijesnica. Zatim krene oko ruba litice i zapliva paralelno s plažom. Kad više nije mogla plivati, skrene prema kopnu. Morska trava okrzne joj stopala, i prstima dotakne pro hladno, muljevito dno. Izvuče se na pijesak, no odmarala se samo nekoliko minuta prije no što je ustala i krenula niz plažu. Došla je do starog korita, krenula za wadxem u unutrašnjost nekoliko stotina metara, a zatim izišla iz njega i krenula preko dina sve dok više nije mogla hodati. Tada se zavukla u visoku travu i legla.

U glavi joj se počeo odmotavati užas masakra. Dr. Knox. Fisel. Kasim. Svi su mrtvi. Zašto? Tko su bili ti ljudi? Banditi koji su mislili da je ekspedicija pronašla blago? Ne, usredotočena srdžba napada bila je previše organizirana za bandite. To je bio planirani masakr.

Drhteći od hladnoće, Nina skine svoju flanelsku spavaćicu, iscijedi vodu iz nje, pa je opet navuče preko majice i donjeg rublja. Od vlažne tkanine jako se naježila. Otkine komade trave i počne ih nadijevati pod spavaćicu, sve dok nije izgledala poput strašila. Primitivna izolacija grebla ju je, ali držala je hladni zrak podalje od nje. Drhtanje se malo smirilo, i ubrzo je zaspala.

Prije zore, probudili su je glasovi koji su dolazili iz pravca riječnog korita. Možda je došla pomoć, možda je traže. Ona zadrži dah i oslušne.

Španjolski.

Istog trena, ona odgmiže u visoku obalnu travu poput uplašenog daždevnjaka.

Poglavlje V

Oštra, krta trava bila je poput fakirskog kreveta s čavlima koji su kidali Nininu spavaćicu i kožu s njezinih golih ruku i nogu. Zanimajući bol, ukopala je koljena i laktove u pijesak i nastavila se kretati. Nije imala izbora. Ako ustane i potrči, mrtva je.

Ubojice su je pronašli prebrzo, kao da su slijedili kartu do njezinog skrovišta! Zatim opsuje na jeziku svoje bake. Pa imali su kartu. Nacrt radova u luci koji je tako mukotrpno crtala stajao je

na njezinom radnom stolu. Tunel je bio označen s dvije podebljane crte i jasno imenovan. Kad su ubojice otkrili njezinu podvodnu rutu za bijeg, samo su morali potražiti otiske stopala na plaži i slijediti ih u wadi.

Glasovi su se pojačali i postali uzbuđeniji. Dopirali su s mjesta na kojem se popela iz korita. Ubojice su sigurno pronašli mjesto na kojem je ostavila tragove na nasipu. Nina načini oštar zaokret i počne puzati natrag duž svoje originalne rute, vrativši se sve do korita. Tamo proviri kroz travu. U wadiju nije bilo nikoga. Ona se spusti niz korito i potrči prema plaži, držeći glavu nisko. Korito je bilo ispunjeno otiscima stopala koji su pokazivali da je prati veća skupina ljudi. Ubrzo je ugledala zelenoplavo more. Tirkizni brod još je bio usidren u blizini obale. Ona zastane na mjestu na kojem se rijeka nekad spajala s oceanom. Prazna plaža širila se u oba smjera poput autoceste.

Iza nje se začuju koraci i glasovi. I opet, ubojice su se raširili poput lovaca koji tjeraju plijen. Vidjet će je u svakom slučaju, krenula ona lijevo ili desno. Kao i prošle noći, jedini izbor bila joj je vodena ruta.

Nina skine svoju poderanu i pijeskom umrljanu spavaćicu, odbaci je u stranu, pa potrči u donjem rublju preko šljunčane delte koju je stoljećima ispirala rijeka. Nadala se da će je dina zaštititi dok ne dođe do ruba vode. Kad je uskočila u plicak, još uvijek se nisu čuli povici progonitelja. Bila je svjesna svoje ranjivosti dok je plivala tako na otvorenom, bez tame ili tunela koji bi je sakrili. Svake sekunde ubojice će se popeti na vrh dine, i ona će biti laka meta za njihove metke.

Činilo se da se voda duboka do koljena, koja je prekrivala slanu ravnicu, proteže u nedogled, usporavajući joj napredak, bez da joj ponudi bilo kakvu zaštitu. Ona nastavi dalje dugim koracima, i napokon joj voda poraste do struka. Zaronila je upravo u času kad su ljutite olovne pčele ispunile zrak. Voda iza nje eruptirala je u razbješnjennoj pjeni. Nina zaroni i zapliva pod kutom najdalje što

je mogla, zatim izroni, udahne zrak i nastavi dalje, poput dupina. Kad je izišla iz smeđe vode na ravnici i došla do dubljega plavog oceana, ona se osvrne i ugleda možda tucet prilika na obali. Neki su ušli u plicak. Činilo se da je paljba prestala.

Nina se okrene i fiksira pogled na brod, pribojavajući se da će podići sidro i otploviti, ostavivši je između vraga i dubokoga plavog mora. Nije planirala plivati do Kanarskih otoka. Okrenula se na leđa, pogledala prema paperjastim oblacima na nebu i predahnula na trenutak. Barem je bio dobar dan za plivanje. Odmarala se samo trenutak. Morala je opet pokrenuti krv u tijelu.

Smiri se, odmaraj se kad je potrebno, i razmišljaj o blagoslovima koji su ti dani. Mirno more, bez vjetra ili podvodnih struja. Nije drukčije od plivanja na triatlonu, osim jedne stvari: ako izgubi ovu utrku, umrijet će. Gledajući glavni jarbol broda, zamahivala je jednom pa drugom rukom.

Bez sata nije mogla znati koliko je dugo plivala. Voda je bila sve hladnija što je dubina pod njom bila veća, pa je brojila zamaha kako bi skrenula misli s hladnoće koja joj je uzimala energiju. Mahanje prema brodu bilo bi gubitak vremena. Ruka bi joj izgledala poput vrata morske ptice koja pluta na vodi.

Pokušala je pjevati mornarske pjesme. Stare su joj melodije pomagale da zadrži ritam zamaha.

Repertoar joj nije bio velik, i nakon što je otpjevala 'Otpuhni čovjeka' po pedeseti put, jednostavno je nastavila plivati u tišini. Približavala se brodu, ali zamasi su joj bili sve slabiji i morala se odmarati sve češće. U jednom trenutku okrenula se i sa zadovoljstvom primijetila da je ostavila smeđu obalu daleko iza sebe. Kako bi se ohrabrila, zamislila je kako se penje na brod i ispire suhu slanost u ustima šalicom vruće kave.

Duboko brujanje bilo je tako tiho da ga u prvi čas nije čula. Čak i kad je zastala da oslušne, Nina je pomislila da se radi o pritisku

vode u njezinoj glavi, ili možda čak i buci brodskoga generatora. Spustila je jedno uho u vodu i oslušnula.

Brujanje se pojačalo.

Nina se polako okrene. Prema njoj je iz smjera obale jurio tamni objekt. U prvi trenutak pomislila je da se radi o čamcu, ali dok je brzo rastao, Nina je razaznala četvrtasti ružni crni trup velike lebdjelice, amfibijskog vozila koje se kreće preko mora i kopna na zračnom jastuku.

Kretalo se lijevo-desno u nizu oštih zaokreta, i Nina je osjetila da to nije spasilačko plovilo koje pretražuje more. Kretanje je bilo previše odlučno, previše agresivno. Odjednom, prestalo se kretati cik-cak i pojurio prema njoj ravno poput metka. Sigurno su je ugledali. Brzo joj se približavalo, i već je gotovo bilo na njoj, kad je zaronila najdublje što je mogla.

Lebdjelica je letjela iznad nje na zračnom jastuku od deset inča, kovitlajući vodu. Kad više nije mogla izdržati pod vodom, Nina izroni i udahne zrak, zakašljavši se kad su joj purpurni ispušni plinovi ispunili pluća. Lebdjelica se okrene i opet krene na nju.

Ona opet zaroni. I opet se morala vratiti po zrak, plutajući u brazdi lebdjelice.

Lebdjelica zastane i spusti se na vodu dok su joj motori lagano zujali, okrenuta prema Nini poput velike mačke koja se igra s mišem, umornim, mokrim mišem. Motori opet snažno zabruje, lebdjelica se podigne na nevidljivim nogama i pojuri prema njoj.

Nina zaroni i osjeti kako se prevrće poput kamena u stroju za poliranje. Mozak joj je otupio; krv joj je tutnjila u ušima.

Reagirala je čisto instinktivno. Igra će uskoro završiti. Prokleta stvar mogla se okrenuti na mjestu. Svaki put kad bi izronila imala bi sve manje vremena da udahne, a plovilo je bilo bliže nego prije.

železni

ZMIJA

Plovilo tupog pramca opet se kretalo prema njoj, iako ga je jedva mogla vidjeti u oblaku ispušnih plinova, dok su je oči pekle od slane vode. Bila je previše iscrpljena da zaroni, i više nije imala snage za plivanje. Ona načini jadan pokušaj da zapliva u stranu, ali nakon nekoliko zamaha okrene se prema napadaču, kao da ga namjerava udariti šakama.

Lebdjelica je bila gotovo na njoj, dok joj je urlanje njezinih motora ispunjavalo uši. Ona stisne zube i počne čekati.

Užas od proteklih nekoliko sati nije bio ništa u usporedbi s onim što se dogodilo u sljedećem trenutku. Lebdjelica je bila udaljena samo nekoliko sekunda, kad joj nešto poput kliješta uhvati gležanj i povuče u hladne morske dubine.

Poglavlje VI

Mašući rukama poput vjetrenjače, Nina se pokušava osloboditi, ali željezni zahvat na njezinim gležnjevima nije popuštao čak ni kada je vrtlog koji je stvorila lebdjelica uskovitlao vodu oko nje. Ispraznila je pluća u posljednjoj prkosnoj gesti, u divljem, ljutitom vrisku koji je izišao iz nje u obliku prigušene eksplozije mjehurića.

Stisak na njezinim nogama popusti, i čovjekolika prilika pojavi se u oblaku mjehurića koji je podigla lebdjelica. Poput nekog čudnog kiklopa iz NLO-a, prilika joj se približi i poprimi jasan oblik, sve dok pleksiglas ronilačke maske nije bio na samo nekoliko inča od njezinog lica. Iza maske je vidjela prodorne svijetloplave oči koje su zračile snagom i sigurnošću, a ne prijetnjom.

Pojavi se ruka u rukavici, mahne regulatorom pred njezinim nosom, i pritisne dugme za pročišćavanje kako bi joj skrenuo pažnju na usnik. Nina dohvati regulator i pohlepno ga zagriže. Niti jedan cvjetni miomiris ljeta koji je ikada u životu osjetila nije joj bio slađi od životvornog komprimiranog zraka koji je potekao u njezina pluća. Ruka se pokrene gore-dolje. Polako. Uspori.

Nina klimne, pokazujući ronioncu da je shvatila njegov znak, pa osjeti blagi stisak na ramenu. Nastavila je disati na pomoćnoj cijevi 'hobotnici', sve dok panika nije prošla, a disanje postalo ritmičnije.

Još jedan znak rukom. Kažiprst i palac oblikovali su O. Sve u redu?

Nina ponovi gestu. Dobro sam.

Plavo oko iza maske namigne joj. Nije znala tko je ovaj vodeni čovjek niti odakle se stvorio, ali barem je bio dobronamjieran. Glava ronioca bila je pokrivena usko pripijenom kapuljačom i kombiniranom kacigom-maskom. Mogla je vidjeti samo da se radi o krupnom čovjeku širokih ramena.

Nina podigne pogled. Svjetlost se prelamala u brazdi lebdjelice, i motori su brujili kroz vodu. Još su je tražili.

Opet stisak na ramenu. Ronilac pokaže prema površini i stisne šaku. Opasnost.

Ona energično klimne glavom. Čovjek pokaže palcem nadolje. Ona pogleda ispod svojih nogu u mračne dubine. Čak je i nepoznato bilo bolje od prave opasnosti koja ju je čekala na površini. Ona opet klimne i uzvrat znakom. U redu je.

On uhvati jednu ruku drugom. Uhvati me za ruku.

Nina se uhvati za rukavicu, i oni polako započnu sa spuštanjem.

Boja vode promijenila se iz kobaltne u indigo dok su nastavljali s postupnim zaronom. Postalo je tako mračno da je Nina osjetila hladni mulj s dna prije no što ga je vidjela.

Ronilac iz pojasa izvadi malo ali snažno stroboskopsko svjetlo Tektite i podigne ga nad glavu. Ona sklopi oči kako je ne bi zaslijepio intenzivan srebrenastobijeli bljesak za koji je znala da će uslijediti. Kad je otvorila oči, podvodna krijesnica treperila je u daljini.

Ronilac spoji svoje kažiprste. Plivaj uz mene u tom smjeru.

Držeći se opet za ruke, oni zaplivaju prema pulsirajućem svjetlu dok se nisu približili drugom roniocu. Ovaj je ugledao kako mu se približavaju, isključio svjetlo koje je držao, i ruka mu priđe gumbu za mikrofon na slušalicama Aquacom.

«Ne mogu te nikamo pustiti samog», reče ovaj. «Izgubim te iz vida na trenutak, i pojaviš se s pravom živom sirenom.»

Prvi ronilac pogledao je Ninino tijelo i zaključio da opis i nije tako pogrešan. Sa svojim zlatnim uvojcima, dugim nogama i oskudnom odjećom, Nina je lako mogla proći kao mitsko morsko stvorenje, osim jednog detalja.

«Sirene su napola ribe», reče on.

«Meni se više sviđa novi, poboljšani model. Kako se zove?»

«Dobro pitanje. Još se nismo formalno upoznali. Naletio sam na nju kad sam izronio da provjerim gdje je brod. Bila je u nevolji, pa sam joj pružio ruku. Zapravo, obje ruke.»

Nina se nikada nije koristila podvodnim komunikatorom, ali prepoznala je opremu i shvatila je da sigurno razgovaraju o njoj. Koliko god da je bila zahvalna, poželjela je da prekinu s razgovorom. Smrzavala se! Ako se ubrzo ne pokrene, onesvijestit će se. Prekrižila je ruke na prsima. Hladno mi je.

Ronilac kojeg je nazvala Vodeni čovjek klimne glavom. Uz zaštitu svojeg ronilačkog odijela, zaboravio je koliko je nezaštićenom tijelu hladno u vodi.

«Vratimo našu sirenu na brod prije no što se pretvori u smrznuti riblji štapić.»

Drugi ronilac provjeri kompas i povede ih. Ninin novi prijatelj pokaže joj opet da zapliva pokraj njega i nježno je uhvati za ruku. Pretpostavila je da idu prema brodu, ali u pothlađenom, iscrpljenom stanju u kojem je bila nije bila sigurna da će uspjeti. Činilo se da je ronilac osjetio koliko joj je naporno slijediti ga bez peraja, pa joj je nekoliko puta stisnuo šaku u znak ohrabrenja.

Plivali su samo nekoliko minuta, prije no što su se opet spustili. Na dnu se nalazilo nekoliko žutih objekata. Bili su od plastike i oblikovani poput debelih malih torpeda s ušima. Nina prepoznala RPV, ronilačka pogonska vozila, ili morske skutere, kako su ih zvali.

Oba ronioca uzela su po jedan RPV i pritisnu gas. Začulo se tiho zujanje kad su dvostruki motori na baterije u Stingrayima pokrenuli svoje dvostruke vijke. Vodeni čovjek pokaže na svoja leđa. Nina ga uhvati za ramena, i oni zaplove do srednje dubine, gdje je voda bila malo toplija.

Dok su tako plovili, Ninin ronilac pozvao je brod i upitao vidi li tko veliku lebdjelicu u blizini. Nije htio riskirati.

«Bila je tu jedna lebdjelica», začuje se odgovor. «Krenula je prema kopnu, čini se da je nestala.»

«Razumijem. Molim vas, pripremite se za posjetiteljicu.»

Zavlada kratka stanka. «Ponovite?»

«Nema veze. Pripremite se za liječenje hipotermije.»

Izronili su u blizini broda i zaplivali prema krmi.

Ekipa za doček pomogla im je da podignu Ninu na brod i zamotaju je ručnicima i pokrivačima. Ninino lice bilo je puno mrlja, a usne su joj bile plave. Odbila je nosiljku, ali bila je zahvalna na pomoći pri hodanju prema brodskoj bolnici jer koljena su joj klecala, a zubi cvokotali. Šepala je na nogu koju je ozlijedila bježeći od ubojica.

Dvojica ronilaca skinuli su opremu. Nisu gubili vrijeme, već su odmah krenuli prema bolnici. Strpljivo su čekali iza zatvorenih vrata poput očeva koji čekaju bebu. Nedugo zatim, liječnička pripravnica, privlačna, vitka mlada žena koja je radila kao brodski liječnik, izišla je u hodnik.

«Je li dobro?», upita krupniji čovjek.

Liječnica se nasmiješi. «To je jedna čvrsta dama», reče ona s divljenjem u glasu. «Stavila sam joj antiseptik na posjekotine i modrice. Bila je u hipotermiji, pa sam htjela da za sada ostane na toplom. Uskoro može dobiti šalicu juhe.»

«Možemo li je vidjeti?»

«Naravno. Vi je, momci, zabavljajte dok ja pokušam prikupiti nešto odjeće i pripremiti ležaj u mojoj kabini gdje se može nasamo odmoriti.»

«Kako se zove?»

Liječnica podigne obrvu. «Ne znate? Vi, gospodo, provodite previše vremena pod vodom, osobito ti, Zavalu. Mislila sam da već znaš njezin broj telefona i kakvo cvijeće i restorane voli.»

Reputacija je Josea 'Joesa' Zavalu slijedila iz Washingtona, što nije bilo čudno, jer nekada je hodao s liječnicom. Uvijek šarmantan u društvu dama, mnoge usamljene žene željele su ga zbog njegovog izgleda nalik mladom Ricardu Montalbanu. Na usnama mu zaigrali mali, gotovo stidljivi osmijeh. «Valjda gubim osjećaj.»

«No, to bih voljela vidjeti.» Ona žmirne i udalji se za svojim zadatkom.

Nina je sjedila na liječničkom stolu kad su ušli u sobu. Nosila je vrećastu mornaričku trenirku, a oko ramena je bila zagrnuta debelim vunenim pokrivačem. Iako su joj oči bile crvene od uronjenosti u slanu vodu, i premda joj je duga kosa bila slijepljena, u lice joj se vratila boja, a usne su izgubile plavkasti ton. Šakama je obuhvatila keramičku šalicu za kavu, uživajući u njezinoj toplini.

Ona podigne pogled i ugleda visokog čovjeka kako ispunjava okvir vrata. Čvrstog lika, s kontrastom između preplanule kože i gotovo bijele kose, izgledao je poput nordijskog heroja iz Wagnerovih opera. No, glas mu je bio nježan i tih kad je progovorio.

«Nadam se da ne smetamo», reče on oprezno.

Nina ukloni dugi pramen kose s lica. «Ne, uopće. Uđite.»

On zakorači unutra, praćen tamnoputim čovjekom ugodna osmijeha. «Zovem se Kurt Austin, a ovo je Joe Zavala.»

«Ja sam Nina Kirov.» Nina je prepoznala oči Vodenog čovjeka koje je vidjela iza maske. Podsjetile su je na boju koraljnoga grebena pod mirnom vodom. «Mislim da smo se već upoznali.»

Austin se naceri, sretan što ga je prepoznala. «Kako se osjećate?»

«Nije loše, hvala. Bit ću bolje nakon vrućeg tuša.» Ona se ogleda oko sebe. «Koji je ovo brod?»

«NAMP-ov istraživački brod Nereus.»

«Vi ste iz Nacionalne agencije za mora i podmorje?»

«Tako je. Ja sam vođa NAMP-ovog tima za posebne zadatke. Joe je pomorski inženjer tima.»

«Volim razmišljati o sebi kao o stručnjaku za pogon», reče Zavala.

«Joe je skroman. On je taj koji nas drži u pokretu, na površini i ispod nje.»

Zavala je zapravo bio stručnjak za sve vrste pogona. Mogao je popraviti, modificirati ili restaurirati svaki motor, bio on parni, dizel ili električni, na automobilu, brodu ili zrakoplovu. Zavala nikada nije oklijevao uprljati ruke kad bi se susreo s mehaničkim problemom. Projektirao je i upravljao izradom brojnih podvodnih vozila, s posadom i bez posade, uključujući i neka na istraživačkom brodu. Njegov talent obuhvaćao je i nebo. Imao je dvije tisuće sati letenja kao pilot helikoptera i malih zrakoplova na mlazni i elisni pogon.

«Rekli ste da ste iz tima za posebne zadatke.»

«Točno. Nas četvero činimo jezgru tima. Imamo geologa za duboki ocean i pomorskog biologa, ali oni su na drugim zadacima. U osnovi, bavimo se zadacima izvan uobičajenih NAMP-ovih zadataka.» I izvan vidokruga vlade, mogao je dodati.

«Što, zaboga, vaš brod radi ovdje?»

«Na krstarenju smo, dolazimo iz Mediterana«, reče Austin.

»Marokanska vlada zabrinuta je da bušenje nafte u moru utječe na ulov sardina. Nereus je trebao doći ovamo, pa smo rekli da ćemo na brzinu ispitati dno.»

«Nereus, Morski Starac, promrmlja Nina, zamišljeno nagnuvši glavu. «Postoji citat Hesioda, grčkog pjesnika: 'Blagi, dobronamjerni bog koji razmišlja pravednim, nježnim mislima i nikad ne laže'.»

Austin pogleda Zavalu. Možda je Nina stvarno bila sirena. Bila je dovoljno lijepa za to. «Ne znam može li se brod kvalificirati kao Morski Starac. Nereus je porinut prije samo nekoliko mjeseci, ali Hesiod je bio u pravu u vezi s nelaganjem. Ovaj je brod natrpan od pramca do krme vrhunskom istraživačkom opremom.»

«Projektant broda kaže da smo mi znanstvenici na brodu običan balast», reče Zavala.

Nina je teško mogla povezati Austina širokih ramena i njegovoga blagorječivog prijatelja s akademskim tipovima znanstvenika na kakve je navikla. Promotriala je muškarce analitičnim okom. Visok šest stopa i jedan inč i sa stotinu kilograma mišića, bez imalo sala, široki je Austin bio građen poput profesionalnog igrača američkog nogometa. Imao je preplanulo lice čovjeka koji većinu vremena provodi na otvorenom, s metalnim odsjajem koji dolazi od stalnog izlaganja moru. Osim bora od smijeha oko usta i očiju, koža mu je bila glatka. Iako je tek ušao u četrdesete, Austinova kosa prerano je posijedjela, i poprimila gotovo platinastobijelo boju.

S pet stopa i deset inča visine, tamnopusi i naočiti Zavala nije bio građen tako snažno kao Austin, ali njegovo tijelo od osamdeset i pet kilograma imalo je fleksibilne mišiće, osobito na rukama i oko vrata, a imao je i tragove ožiljaka oko obrva - ostavština potrebe da se tijekom koledža financira profesionalnim boksom u srednjoj kategoriji. Dobio je dvadeset i dvije borbe, od toga dvanaest nokautom, a izgubio šest. Ravna, crna kosa bila mu je začešljana unatrag. Blagi osmijeh koji je vidjela kad je ušao u prostoriju nije napuštao njegove usne. Sjetivši se komentara liječnice, mogla je shvatiti kako ženu mogu privući osjećajne smeđe oči.

Njihovi gospodski maniri nisu prikrivali kvalitetu ljudi spremnih na akciju.

Čvrsti Austin sada je bio razdragan, ali pamtila je njegovu žestoku odlučnost kad ju je povukao s puta lebdjelice. Sumnjala je da se i iza Zavaline vedrine krije kremena čvrstina. Način na koji su njih dvojica funkcionirali poput dijelova dobro nauljenog stroja dok su je vodili u sigurnost broda pokazivala je da su navikli raditi u timu.

«Žao mi je što sam tako nepristojna», reče ona sjetivši se svojeg spašavanja. «Nisam vam zahvalila.*

«Ja se ispričavam što sam vam se prikrao u stilu Ralja», reče Austin. «Sigurno je bilo strašno.»

«Niti upola tako strašno kao taj ružni brod koji je igrao vaterpolo s mojom glavom. Ne mogu vam dovoljno zahvaliti. Molim vas, slobodno se prikradite i izvadite me iz opasnosti kad god želite.» Ona zastane. «Imam jedno glupo pitanje. Plivate li vi i inače Atlantskim oceanom spašavajući dame u nevolji?»

«Čista sreća», reče on slegnuvši ramenima. «Joe i ja ronili smo na tom mjestu. Izronio sam kako bih se orijentirao prema brodu i vidio vas kako se igrate 'graničara' s lebdjelicom. Sad je red na mene da vam postavim pitanje. Što je to bilo?»

Njezin osmijeh nestane. «Jednostavno. Htjeli su me ubiti.»

«Mislim da je to prilično očito, ali zašto?»

«Ne znam», reče ona jednoličnim glasom, a pogled joj postane staklast.

Austin osjeti da pokušava izbjeći razgovor o nečemu. «Niste nam rekli odakle ste došli», reče on nježno.

Bilo je to kao da je izvukao čep.

«Blagi Bože», prošapće Nina. «Ekspedicija. Dr. Knox.»

«Koja ekspedicija?», upita Austin.

Ona se zagleda u prazno, kao da se pokušava prisjetiti sna.

«Ja sam pomorska arheologinja. Bila sam sa skupinom sa Sveučilišta Pennsylvania, koja je radila na iskopu u blizini.»

Ona im ispriča priču o masakru i svojem bijegu. Priča je bila tako fantastična da Austin ne bi vjerovao u nju da nije vidio napad

lebdjelice i neglumljeni strah na Nininom licu. Kad je priča završila, Austin se okrene Zavali.

«Što misliš?»

«Mislim da bismo trebali i sami pogledati.»

«I ja. Najprije ćemo nazvati marokanske vlasti. Gđice Kirov, možete li nas uputiti prema svojem logoru?»

Nina se borila s osjećajem krivnje preživjele osobe, jer je jedina izbjegla sigurnu smrt. Morala je učiniti nešto. Ona sklizne sa stola i stane na nesigurne noge.

«Još bolje», reče ona s čeličnim prizvukom u glasu. «Pokazat ću vam.»

Poglavlje VII

Satnik Mohamed Mustafa iz Marokanske kraljevske žandarmerije, naslonio se na zagrijani branik svojeg Jeepa i gledao visoku Amerikanku kako polako šeće amo-tamo po pjeskovitoj čistini, pognute glave.

Kao i većina ruralnih policajaca iz njegove zemlje, satnik je provodio dane progoneći djecu koja su markirala iz lokalne škole, pišući izvješća o prometnim nezgodama i provjeravajući isprave stranaca, kojih je bilo vrlo malo. Nestanak deve koji je istraživao prošle godine na jedan je uzbudljivi trenutak izgledao kao krađa, ali na kraju je utvrđeno da je deva sama pobjegla. No, bilo je to jedino iskustvo ni približno nalik traganju za nestalom arheološkom ekspedicijom.

Mustafa je bio upoznat s područjem koje su Berberi zvali Mjesto mrtvih zbog starih grobnica, a znao je i za obližnje ruševine. Bile su daleko udaljene od utabanih putova, u području ophodnje koje je pokrivalo stotine četvornih milja. Jednom je posjetio to usamljeno mjesto i ostao je dovoljno dugo da bi zaključio kako se neće vraćati osim ako ne bude morao.

Žena zastane i uspravi se na trenutak, s rukama na bokovima kao da se izgubila, a zatim priđe Jeepu.

«Ne razumijem», reče ona zbunjeno naboravši čelo. «Bili smo ulogoreni ovdje. Šatori, kombiji. Sve je nestalo.»

Satnik se okrene prema čovjeku širokih ramena čija je kosa bila boje snijega na planinama Atlas. «Možda mademoiselle griješi u vezi s lokacijom.»

Nina pogleda policijskog časnika. «Mademoiselle ne griješi.»

On uzdahne. «Ti ljudi koji su vas napali. Banditi?»

Ona razmisli o toj mogućnosti. «Ne, ne mislim da su bili banditi.»

Mustafa slegne ramenima na pravi galski način, dostojan Parižanina, zapali cigaretu Gauloise, pa gurne vizir unatrag preko crne kose. Bilo mu je pomalo neugodno u prisutnosti žene s golim nogama i rukama, ali on nije bio neosjetljiv. Morao bi biti slijep da ne vidi ožiljke na njezinoj koži, a očito je bila zbunjena. No, vlastitim je očima vidio da nema šatora, gomile mrtvih tijela niti vozila. Zapravo, nije bilo ničega što bi ukazivalo na istinitost priče.

Časnik povuče dim iz cigarete i otpuhne ga kroz nosnice.

«Naravno, obavijestili su me da se u blizini Mjesta mrtvih nalazi ekspedicija. Možda su otišli bez da su vam se javili.»

«Sjajno», odvrati Nina. «Od svih policajaca Maroka, ja sam dobila berberskog inspektora Clouseaua.»

Nina je bila na rubu živaca. Austin je nije mogao kriviti što je planula na policajčevu indolentnost nakon svega što je proživjela, ali zaključio je kako je vrijeme da se uključi. «Nina, rekla si da je ovdje bila velika logorska vatra. Možeš li mi pokazati gdje?»

Dok ih je policijski časnik polako slijedio, Nina ga odvede do središta čistine i nacрта X u prašini vrhom cipele.

«Rekla bih da je bila ovdje.»

«Imate li lopatu?», upita Austin policajca.

«Da, naravno. Potrebna je za vožnju pustinjom.»

Mustafa otrči do svojeg Jeepa i iz sanduka za oruđe izvadi sklopivu vojnu lopatu kratke drške. Austin dohvati lopatu i klekne pokraj Nininih nogu, gdje započne s kopanjem niza paralelnih rovova dubine oko šest inča. U prva dva nije pronašao ništa zanimljivo, ali u trećem je pogodio.

Austin zagradi šaku pocrnjele zemlje i onjuši je. «Pepeo vatre». On položi dlan na tlo. «Još je toplo», reče.

Nina je samo napola slušala. Zurila je iza Austina na komadić tla koji kao da se kretao.

«Tamo», prošapta ona.

Tamnu mrlju činile su tisuće malih stvorenja. Rubom lopate Austin očisti prostor u sjajnoj gomili mrava i počne kopati. Na pola stope ispod površine iskopao je zemlju umrljanu crvenilom. On proširi rupu. Još crvenila. Zemlja je bila natopljena njime. Nina se spusti na koljena pokraj njega. Zadah osušene krvi ispuni joj nosnice.

«Ovdje su ubijeni», reče ona glasom punim prigušenih emocija.

Satnik Mustafa zurio je sneno u daljinu, pitajući se kad će stići kući ženi, djeci i dobrom obroku. Osjetivši promjenu u atmosferi,

on odbaci cigaretu i klekne pokraj Nine. Njegovo lice smeđe boje poprimi bijedu nijansu kad je shvatio značenje umrljane zemlje.

«Hvala Alahu», promrmlja on. Nekoliko sekunda kasnije bio je u Jeepu i brzo izgovarao nešto u radio na arapskom jeziku.

Nina je još uvijek klečala na koljenima, ukočenog tijela, zureći u tlo kao da strašni događaji od protekle noći izlaze iz plitke rupe.

Austin je zaključio da će se raspasti ako je ne otrgne. On je uhvati za ruku i podigne na noge. «Htio bih pogledati lagunu, ako nemaš ništa protiv.»

Ona trepne poput spavača koji se naglo probudio. «To je dobra ideja. Možda tamo ima nečega...» Ona ga povede preko dina. Gumeni čamac Zodiac koji ih je prevezao s NAMP-ovog broda bio je povučen na kamene stube.

Nina pogleda lagunu koja je sada bila tako mirna. «Ne mogu vjerovati da su čak odnijeli i moje plutače markere», reče ona s gorkim humorom. Dok ju je Austin pratio ukorak, ona krene niz kamenitu obalu opisujući nevidljivi tunel i cothon. Austin pokaže prema tucetu riba koje su plutale na inače mirnoj površini.

«Vjerojatno deprivacija kisika», reče Nina. «Laguna nije pretjerano zdrava za živa bića.» Ona se nasmiješi na nenamjernu ironiju.

«Postoji još nešto što prije nisam spominjala.» Ona ukratko opiše kamenu glavu koju je pronašla.

Austin nije mogao prikriti svoju nevjericu. «Olmeci! Ovdje?» On zagriže donju usnu, neuspješno pokušavajući smisliti ljubazan način za izražavanje svoje sumnje. «Nema šanse.»

«Niti ja ne bih vjerovala da je nisam vidjela. Kladam se da ćeš se predomisliti nakon kratkog plivanja. Pokazat ću ti.»

Ona odbaci posuđene tenisice. Austin nije imao ništa protiv prilike da se rashladi, a plivanje će odvući Nininu pažnju od

jezovog otkrića na čistini. Njihove hlače i majice brzo će se osušiti na suncu. Nina uskoči u vodu, a Austin krene za njom. Preplivali su kraću udaljenost prije no što je Nina zastala kako bi se orijentirala. Plivala je prsno s glavom pod vodom. Nakon minute, ispružila se naglavce i zaronila u dubinu. U blizini dna plivala je u krug, a zatim se vratila na površinu. Austin ju je slijedio.

«Nema je!», vikne ona bez daha. «Statue nema!» «Sigurna si da je ovo pravo mjesto?»

«Nema greške. Imala sam dva orijentira kad sam ovdje postavila plutaču. Prokleta stvar je nestala. Dođi, pokazat ću ti.» Bez riječi, ona ponovno zaroni. Kad ju je Austin dostigao, plivala je amotamo iznad dna, pokazujući nešto što je izgledalo poput mjesečevog kratera. Ona podigne nešto iz blata, i oni opet izrone licem u lice.

«Digli su je u zrak», reče ona mašući komadićem pocrnjele stijene po zraku. «Razorili su kamenu glavu.» Ona zapliva prema kopnu.

Zavala ih je čekao na stubištu. Provjeravao je okolinu logora. «Satnik kaže da vam prenesem kako je nazvao stožer svoje brigade», reče on. «Stupit će u kontakt sa Surete Nationale u Rabatu. Surete se bavi istraživanjem velikih zločina.»

Nina preda svoje otkriće Austinu. «To je bazalt, vulkanski. Sigurna sam da potječe sa statue.»

Austin prouči kamen. «Rubovi su oštri i pougljenjeni. Ovaj komad bio je nedavno izložen eksploziji.» Ona žmirne prema laguni. «To objašnjava one uginule ribe.»

«Nema smisla», reče Nina odmahnuvši glavom. «Pobiju sve i pokušaju ubiti i mene. Zatim, umjesto da pobjegnem, muče se s uništavanjem artefakta. Zašto?»

Usljedi tišina tijekom koje nitko nije ni pokušao ponuditi odgovor. Austin predloži da se jave satniku i da se vrate na brod.

Krenuli su prema logoru s Ninom na čelu. Zavala je namjerno zaostao. On se približi Austinu i nastavi hodati pokraj njega. Govoreći tiho kako ga Nina ne bi čula, on reče: «Rekao sam satniku da bi možda netko trebao prokopati po mjestu iskapanja.»

Austin podigne obrvu.

«Nina je rekla da je ekspedicija radila nekoliko dana«, nastavi Zavala. «No, nije bilo niti jednog otvorenog iskopa. Svi su zatrpani. Govori li ti to nešto?»

«Bojim se, da. Možda su žrtve i nehotice same sebi iskopale grob.»

Zavala pruži Austinu par naočala s bijelim okvirima. Okrugle leće bile su razbijene. «Pronašao sam ovo u blizini iskopa.»

Austin pogleda naočale i bez riječi ih stavi u džep.

Kad se Zodiac zaustavio pokraj istraživačkog broda, Nina se počela diviti spoju funkcije i forme u vidu vitkog plavo-zelenog trupa.

«Kad sam jučer s obale ugledala Nereus, brod mi se činio veličanstvenim. Još je ljepši izbliza.»

«Više je nego prelijep«, reče Austin pomažući Nini da se popne na krmu. «To je najnapredniji istraživački brod na svijetu. Dug je 250 stopa od pramca do krme, a sadrži milje fiberoptike i uređaja za prijenos podataka visokom brzinom. Ima pramčane potisnike, tako da se može okrenuti na mjestu i održavati stabilnim na olujnom moru, a na brodu su i najnovije ronilice. Imamo čak i sonarni sustav u trupu kojim kartiramo dno bez da se moramo smočiti.»

Austin pokaže visoku kockastu strukturu iza mosta.

«Ovo visoko nadgrađe je skladište znanstvenog materijala. Unutra su laboratoriji s protočnom morskom vodom. Tamo držimo ronilice, vozila s kamerama i ronilačku opremu. Brod je izgrađen

tako da ga opslužuje malobrojna posada, oko dvadeset ljudi. Možemo smjestiti više od trideset znanstvenika.«

Nina je još uvijek šepala zbog ozljede stopala prethodne noći. Oni se popnu uz tri palube do jednog hodnika i tamo zastanu kod vrata kabine. «Ovdje ćeš se smjestiti tijekom sljedećih nekoliko dana.»

«Ne želim nikoga inkomodirati.»

«Nećeš. Imamo neparan broj ženskih znanstvenika na brodu, a u kabini liječnice je prazan krevet. Smještena si odmah pokraj knjižnice i u blizini najvažnijeg dijela broda. Dođi, pokazat ću ti.» On je povede niz hodnik prema brodskoj blagovaonici, gdje je Zavala sjedio za stolom i pio espresso, čitajući faksiranu verziju New York Timesa.

Sterilnost koju je stvarao uređaj za rashlađivanje bio je moćni protuotrov vrućini Mjesta mrtvih. Brodska blagovaonica bila je dekorirana na standardan način - aluminijski stolovi i stolci bili su pričvršćeni za palubu. No, miris koji je dopirao iz kuhinje nije nalikovao uobičajenom zadahu graha i masti koji se uvlačio u većinu brodskih kuhinja.

Nina sjedne, sretna što može odmoriti bolne noge. «Valjda umirem od gladi», reče ona podižući bradu kako bi udahнула miris.

«Ovdje miriše kao u restoranu s četiri zvjezdice.»

Zavala odloži novine. «Pet zvjezdica. Mi potplaćeni tipovi iz NAMP-a moramo trpjeti mnoge poteškoće. Vinska karta je odlična, ali u našem podrumu pronaći ćeš samo kalifornijska vina.»

«Ovo je američki brod», reče Austin s pretjeranom isprikom.

«Ne bi bilo dobro da na brodu imamo bordo ili burgundac, iako naš kuhar jest diplomirao na Cordon Bleu, ako ti to nešto znači.»

«Večeras na meniju imamo biftek au poivre ili skušu au beurre blanc», doda Zavala. «Moram se ispričati u kuharovo ime. On je iz Provanse i stavlja mnogo bosiljka i maslinovog ulja.»

Nina se ogleda po funkcionalnom okruženju i zapanjeno odmahne glavom. «Mislim da ću preživjeti.»

Budući da se Nina opustila, Austin zaključio kako je pravo vrijeme da započne razgovor o neugodnoj temi. Najprije joj je donio veliku čašu ledenog čaja. «Ako možeš razgovarati o prošnoj noći, volio bih rezimirati ono što znamo za slučaj da smo nešto propustili», reče Austin.

Ona srkne čaj kao da će je napitak ohrabriti. «Bit ću u redu», reče ona, pa opet počne prepričavati što joj se dogodilo prošle noći.

Austin je slušao poluzatvorenih očiju, u imitaciji usnulog lava, upijajući svaku riječ i događaj, preokrećući činjenice u glavi, tražeći nekonzistentnosti s prvom verzijom priče.

Kad je završila, on reče: «Mislim da si u pravu što se nisi složila s teorijom satnika Mustafe o razbojnicima. Razbojnici su mogli ubiti neke tvoje ljude pokušavajući ih opljačkati, ali prema ovome što si ispričala, radi se o planiranom masakru.»

«A što je s muslimanskim fundamentalističkim teroristima?», upita Zavala. «Pobili su na tisuće ljudi u Alžiru.»

«Možda, ali teroristi vole reklamirati ono što su učinili. Ovi su se potrudili sakriti dokaze. Zašto bi fundamentalisti uništili kamenu statuu? Uzgred, to je još nešto što me zbunjuje. Za to im je potreban specijalni eksploziv.»

«Što znači da su unaprijed znali za statuu», reče Zavala.

«Točno. Došli su pripremljeni za podvodno uništavanje.»

«Nemoguće», odgovori Nina. Zatim, s manje uvjerenosti, doda: «Ne vidim kako su mogli znati za to.»

«Niti ja», reče Zavala. «Sigurna si da su govorili španjolski?»

Ona klimne glavom.

Austin reče: «Praktički je moguće prošetati do Španjolske preko Gibraltarskog tjesnaca do Tangera, a to nije daleko.»

Zavala odmahne glavom. «To ne znači ništa. Ja govorim španjolski, a ja sam meksički Amerikanac i nikada nisam bio u Španjolskoj.»

Nina se sjetila nečega. «O, to me podsjetilo. Zaboravila sam na Gonzalesa.»

«Tko je Gonzales?», upita Austin.

«Bio je volonter u ekspediciji. Zapravo, platio je da sudjeluje u ekspediciji putem neprofitne organizacije zvane Time-Quest. Vidjela sam ga kako jučer poslijepodne razgovara s nekim čovjekom, neznancem u Jeepu. Gonzales kaže da se čovjek izgubio. Tada mi se to učinilo čudnim.»

«Imala si pravo», reče Austin. «Možda nije ništa, ali provjerit ćemo Time-Quest i vidjeti znaju li nešto o Gonzalesu. Pretpostavljam da je ubijen s ostalima.»

«Nisam ga vidjela, ali ne znam kako bi mogao pobjeći.»

«A što je s lebdjelicom koja je progonila Ninu?», upita Zavala Austina. «Možda je to trag?»

«Prema onome što sam mogao vidjeti s razine mora, izgledao je poput izvanserijskog modela. Možda Griffon iz Engleske. Prije sam nazvao NAMP i zamolio ih da provjere vlasnike lebdjelice Griffon. Ne može ih biti previše na svijetu. Nagađam da su ga kupili putem lažne korporacije.»

«Što znači da ih je teško pronaći.»

«Možda čak i nemoguće, ali vrijedi pokušati.»

On se zamišljeno zagleda u daljinu. «Još smo uvijek suočeni s glavnim pitanjem: zašto bi netko htio zbrisati bezopasnu arheološku ekspediciju?»

Nina je sjedila s bradom naslonjenom na ruku. «Možda i nije bila tako bezopasna», reče ona. «Kako to misliš?»

«Stalno se vraćam na olmečku statuu. Ona je u središtu svega.»
«Još uvijek mi ne ide u glavu taj dio s Olmecima. Osobito nakon što je statua pretvorena u prah.»

«To nije samo moja evaluacija. Imajte na umu da ju je identificirala Sandy. Ona je jedna od najcjenjenijih stručnjaka za Mezo-ameriku u zemlji. Sanford je pisala radove i obavljala terenski rad na svim velikim nalazištima poput Tikala i na mnogo manje poznatih, ali važnih otkrića.»

«U redu, recimo da ste ti i Sandy u pravu. Zašto je statua važna?»
«Mogla bi potresti arheološku i povijesnu zajednicu. Ljudi su se godinama pitali je li postojao kontakt između Starog i Novog svijeta prije Kolumba.»

«Kao Leif Eriksson i Vikinzi? Mislio sam da za to postoje prilično čvrsti dokazi», reče Zavala.

«Postoje, ali prihvaćeni su s rezervom. Ja govorim o transatlantskim kontaktima stotinama godina prije Vikinga. Problem je bio u nedostatku znanstveno dokazanih artefakta. Olmečke glave bile bi takav artefakt.»

Austin podigne obrvu. «Dobro, što onda?» «Oprosti?», reče ona gotovo uvrijeđeno. «Recimo da ta statua stvarno dokazuje pretkolumbovski kontakt. Fascinantno, a zasigurno i kontroverzno. No, koliko važno to može biti nekome osim arheologa, povjesničara i Kolumbovih viteza? Drugim riječima, zašto bi netko nekoga ubio zbog toga?»

«O, vidim što želiš reći», reče ona pomalo postidjeno, «ali ne mogu ti odgovoriti na to, osim što mogu reći da mislim kako je moje otkriće na neki način uvjetovalo napad.» «Nitko u logoru nije znao za njega.»

«Ne. Oni bi saznali za to nakon nekog vremena. Etički gledano, trebala sam reći za to dr. Knoxu i Fiselu čim sam je pronašla. Odmah sam posumnjala da se radi o meksičkom Olmeku, ali to je bila tako fantastična pretpostavka da sam trebala potvrdu prije no što se izložim. Zato sam kontaktirala Sandy.»

«Osim tebe, samo je tvoja kolegica sa sveučilišta vidjela dokaz o otkriću?»

«Da, ali Sandy ne bi nikome rekla. Hvala Bogu da su početni podaci sigurni u njenim rukama.» Ona zastane. «Moram se vratiti kući što je moguće prije.»

«Mi idemo na poluotok Yucatan kako bismo provjerili područje udara asteroida koji je možda zbrisao dinosaure. Imamo još jedan dan istraživanja ovdje prije no što odemo», reče Austin. «Voljeli bismo da nam budeš gošća do tada, a zatim te možemo odbaciti do Marakeša, gdje možeš uloviti zrakoplov za New York. To će ti dati malo vremena da se odmoriš i pribereš misli.»

«Hvala ti», reče Nina. «Još sam prilično slaba, ali ovdje se osjećam sigurnom.»

«Ne samo da ćeš biti sigurna, bit ćeš i dobro hranjena.»

»Postoji još nešto. Moram obavijestiti sveučilište o ekspediciji i dr. Knoxu. Odjel za antropologiju bit će šokiran. Dr. Knox je bio institucija. Svi su ga voljeli.»

«Nema problema», reče Zavala. «Povest ću te do radijske prostorije.»

Austin uzme čašu ledene kave i donese je na stol. Ulije pola kave u drugu čašu i zagleda se u tamnu tekućinu, kao da odgovor na

Nininu zagonetku leži u uskovitlanim oblicima. Priča nije imala mnogo smisla, i nije bio bliže rješenju kad se Zavala vratio s Ninom nekoliko minuta kasnije.

«To je bilo brzo», reče Austin. «Jeste li kontaktirali sveučilište?»

Zavala je bio netipično ozbiljan. «Dobili smo ga odmah, Kurt.»

Austin primijeti da su Ninine oči vlažne od suza.

»Razgovarala sam s upravom«, reče Nina, čije je lice poprimilo pepeljastu boju. »Najprije mi nisu htjeli reći, ali znala sam da nešto prešućuju.« Ona zastane. «Blagi Bože! Što se događa?»

«Ne razumijem«, reče Austin, iako je pretpostavljao što slijedi i nije ga toliko iznenadilo kad je Nina rekla: «Sandy je mrtva.»

Poglavlje VIII

Austin je ležao na svojem brodskom ležaju i zurio u strop, slušajući sa zavišću Zavalino tiho hrkanje s druge strane kabine. Kao što je i predvidio, kuhar je jako začinio hranu raznim biljem i uljem, ali Austinov želudac bio je u dobrom stanju. Mozak ga je održavao budnim. Poput vrijednog birokrata, sortirao je događaje od proteklog dana i nije mu dopuštao da se odmori.

Putovanje na Nereusu trebalo je biti lako, prilika za odmor od težih zadataka NAMP-ovog tima povezanih s čudnim i zlokobnim zagonetkama svjetskih mora. Tada se pojavila Nina s čoporom paklenih pasa koji ju je progonio, i praktično mu utrčala u ruke. Možda su ga budnim držale misli o lijepoj mladoj ženi u susjednoj kabini.

On pogleda osvjetljene kazaljke svojeg ručnog sata Chrono-sport. Tri sata. Austin se sjeti kako mu je jedan liječnik pričao da većina smrtno bolesnih ljudi umire oko tri sata ujutro. To ga je podiglo s kreveta. On navuče hlače od trenirke i vjetrovku i navuče istrošene, dobro razgažene brodske cipele. Tiho ostavivši Zavalu da drijema, on iziđe u hodnik i popne se uz četiri palube na most.

Vrata kormilarnice bila su otvorena kako bi noćni zrak mogao ulaziti. Austin gurne glavu unutra. Mladi mornar imenom Mike Curtis bio je na ranojutarnjoj straži. Sjedio je na stolcu s nosom zabijenim u knjigu.

«Bok, Mike», reče Austin. «Nisam mogao spavati. Trebaš li društvo?»

Mornar se naceri i odloži knjigu. «Nemam ništa protiv. Ovdje je gore prilično dosadno. Želiš li kave?»

«Hvala. Volim je bez mlijeka i šećera.»

Dok je Mike natakao šalice, Austin podigne knjigu o geologiji.

«Prilično teško štivo za noćnu smjenu.»

«Pripremam se za istraživanje na Yucatanu. Smatraš li da je stvarno meteor ili komet uništio dinosaure?»

«Kad predmet veličine Manhattana udari u Zemlju, mora protresti stvari. Drugo je pitanje jesu li veliki gušteri već bili na rubu izumiranja. Ovo istraživanje planktona trebalo bi riješiti mnoge svađe. Na neki je način ironično to što nam male jednostanične životinje moraju reći što se dogodilo s najvećim oblikom životinja koje su ikada živjele.»

Pričali su sve dok se Mike nije morao posvetiti rutinskim dužnostima. Austin iskapi svoju šalicu i prođe kroz radijsku prostoriju do sobe s kartama na stražnjem dijelu mosta. Budući da je bio okružen velikim zidnim prozorima, taj je prostor ujedno

služio i kao stražnja kontrolna soba kojom se posada mogla koristiti pri manevriranju brodom unatrag.

Austin raširi kartu marokanske obale na navigacijski stol, pa nacрта X na mjestu gdje se brod trenutačno nalazio. Zamišljeno napućivši usne, proučavao je kartu, promatrajući zapadno izbočenje afričkog kontinenta oblikovanog poput lubanje, koje se protezalo od Gibraltara do Sahare. Nakon nekoliko minuta proučavanja odmahne glavom. Karta mu nije govorila ništa. Lebdjelica je mogla doći s kopna ili s mora. On privuče stolac, položi noge na stol, pa pročita bilješke iz brodskog dnevnika od početka putovanja. Do sada, putovanje je bilo savršeno mirno. Brza plovidba preko Atlantika bez ikakvih značajnih događaja, kratko zaustavljanje u Londonu kako bi pokupili skupinu europskih znanstvenika, zatim ugodni tjedni u Mediteranu na testiranju ronilica, te na kraju zaustavljanje u Maroku prije dva dana. Ninina priča po svakom je kriteriju bila bizarna. Napad lebdjelicom i krvava mrlja na mjestu gdje se nalazio logor uvjerali su ga da je priča istinita.

Strašne vijesti o smrti njezine kolegice uklonile su i posljednji trag sumnje. Automobilska nesreća. Kako prikladno. Ti ubojice imali su velik doseg. Izbrisali su podatke koje je Nina poslala u UPenn. Nina je sada bila jedina osoba koja je imala znanje iz prve ruke o tajanstvenom olmečkom artefaktu i zaleđe kojem se moglo vjerovati. Bio mu je drago što je na sigurnom u svojoj kabini i što spava, zahvaljujući blagom sedativu koji joj je dala cimerica.

Austin iziđe van i nasloni se na ogradu male platforme iza prostorije s kartama. Brod je bio u tami, osim nekoliko reflektora koji su osvjetljavali dijelove bijelog nadgrađa i nisko postavljenih svjetala duž palube. Zadah trule vegetacije koji mu je došao do nosnica bio je jedini dokaz velike kopnene mase koja se nalazila na nekoliko milja od njih. Afrika. Pitao se koliko je ekspedicija poput ove Ninine nestalo u srcu tame. Istina se možda nikada neće saznati.

Dosta filozofiranja. Austin zijevne i razmisli da li da se vrati na most, u svoju kabinu, ili da ostane gdje jest i pričeka izlazak sunca. Čekao je, uživajući u ljepoti noći. Nereusje bio poput nekog orijaša koji se odmara. Volio je osjećaj usnulog broda, zujanje električnih sustava, škripu i stenjanje usidrenog broda.

Tunk.

Austin se nagne i načuli uši. Metalni zvuk došao je negdje od ispod. Udar metala u metal. Tunk. Opet.

Nije bilo glasno, ali bilo je izvan sinkronizacije s uobičajenim brodskim zvukovima. Znatizeljan, Austin se tiho spusti na prvu razinu i krene preko napuštene palube, povlačeći rukom po vlažnoj ogradi. Zastane. Prsti su mu naišli na kvrgu. On pogleda izbliza i ugleda kuku prekrivenu tkaninom kako bi se prigušio zvuk. Istražujući prstima, osjetio je goli metal drške koji je vjerojatno zveknuo kad je dodirnuo bok broda.

On se skloni sa svjetla i pogleda preko ograde. S razine vode začuje se lagano šuškanje. Moglo je biti prouzročeno udaranjem vode u trup. On približi ruku uhu.

Šaptanje glasova odvojilo se od zvukova mora. Mogao je vidjeti sjene kako se kreću.

Austin nije pričekao da upita jesu li to prijatelji ili neprijatelji.

Odgovor mu je bio jasan.

On potrči prema najbližim stubama i popne se do razine kabina. Nekoliko trenutaka kasnije, drmao je Zavalu budeći ga. Njegov je cimer spavao kao da je drogiran, ali imao je neobičnu sposobnost da se u trenutku probudi, kao da pritisne nekakav unutarnji prekidač. Gundajući kako bi dao do znanja Austinu da se sprema za akciju, iskotrljao se iz kreveta i navukao hlače i majicu.

Austin je odbacio pokrivač sa svojeg ormarića i pretraživao je svoje stvari. Izvadio je kožne korice, a sekundu kasnije drveni

rukohvat Rugera Redhawka ispuni mu šaku. Sa svojom debelom cijevi od četiri inča, Magnum kalibra 0,375 koji je po narudžbi izrađivao Bowen bio je kompaktno, ali vrlo snažno oružje.

Zavala je zvao Bowena 'Kurtov top' i tvrdio da kao streljivo rabi željezničke klinove. Zapravo, ispaljivao je posebne metke kalibra 0,50.

«Imamo društvo», reče Austin provjeravajući cilindar s pet metaka. «S desne strane, penju se pomoću kuka. To su oni za koje ja znam. Možda ih ima još. Trebamo oružje.»

Zavala se ogleda po kabini i progunđa: «I to ti je moja sreća. Sjećam se da mi je netko rekao da će ovo biti poput krstarenja na brodu ljubavi. Čak nisam ponio ni zračni pištolj. Nisam znao da ćemo odbijati berberske gusare.»

Austin prebaci korice preko ramena. «Ni ja. Zato nisam uzeo pričuvno streljivo. Imam pet metaka i to je to.»

Zavala se razvedri. «A što je s onim što si kupio u Londonu?»

Austin opet prekopa po ormariću i izvadi sjajnu drvenu kutiju.

«Moj specijalitet u stilu Joea Mantona? Dovraga, zašto ne?»

Zavala dohvati ronilački nož iz ormara. «Ova čačkalica je za moj arsenal», reče on.

«To baš i nije ono što bih ja nazvao nadmoćnom vatrenom moći. Morat ćemo improvizirati usput.»

«Neće nam biti prvi put», reče Zavala odmahujući glavom.

Austin krene prema vratima. «Nagađam da žele Ninu. Idem po nju i probudit ću sve na ovoj razini. Ti se spusti dolje i probudi ostatak posade i znanstvenike. Smjestit ćemo ih u prednju prostoriju s potisnicima ispred odaja posade.»

«To će im biti tijesno.»

«Znam, ali mogu zatvoriti vodonepropusna vrata i dobiti nešto vremena za nas. Ne možemo pustiti gomili nenaoružanih doktora znanosti i mornara da trče uokolo kad mogu nastradati ili završiti kao taoci. Nažalost, Nereus je istraživački, a ne ratni brod.»

«Sada želim da jest ratni brod», reče Zavala. Brzinom misli, on nestane niz stube koje su vodile na nižu razinu.

Sanjiva liječnica odgovorila je na Austinovo kucanje na vrata. Bez objašnjenja, Austin joj reče da se odjene dok je on budio Ninu. Ona je još bila ošamućena od lijekova, ali kad je vidjela izraz na Austinovom licu, kapci su joj se otvorili poput žaluzina.

«Tu su, zar ne?», reče ona glasom promuklim od sna.

Austin klimne. Nekoliko trenutaka kasnije, on i dvije žene bili su u hodniku i kretali se od kabine do kabine. Uskoro je više od tuceta gundavih ljudi bilo okupljeno u uskom prolazu. Bili su odjeveni u razne spavaćice i pidžame, ili odjeću koju su na brzinu dohvatili.

«Bez pitanja», reče Austin tonom koji je pokazivao da misli ozbiljno.

On uputi sanjivu skupinu niz stube do najniže razine palube. Zavala ga je tamo čekao s ostalima. Poput kauboja, potjerali su nevoljko mnoštvo u pramčani dio ispred kabina, gdje su se pokušavali smjestiti između pramčanih potisnika koji su služili za stabilizaciju broda na olujnom moru.

Austin nije gubio vrijeme opisujući im situaciju. «Reći ću vam ovo kratko i jasno. Na brod se ukrcavaju naoružani napadači. Ne otvarajte vrata ako niste sigurni da smo to Joe ili ja.»

Jedan istraživač zapišti: «Što ćete učiniti?»

Prokleti znanstveni umovi, pomisli Austin, uvijek postavljaju pitanja. Ovo nije bilo vrijeme za njegovu uobičajenu iskrenost.

«Ne brinite, Joe i ja imamo plan», reče on samopouzvano.

«Vratit ćemo se.» On brzo iziđe i zatvori vrata za uplašenim licima.

«Zvučao si kao Terminator», reče Zavala, koji je bio iza njega.

«Dobro je čuti da imamo plan. Nadam se da ćeš mi reći kakav.»

Austin položi veliku šaku na Zavalino rame. »Jednostavno, Joe. Ti i ja potjerat ćemo te gadove s našeg broda.»

«To je plan?»

«Možda ih želiš ljubazno zamoliti da odu?»

«Zašto učiniti to na lakši način? U redu, računaj na mene. Gdje počinjemo?»

«Brzo ćemo se popeti na most. Tamo će naši nepozvani gosti najprije poći. Nadam se da već nisu tamo.»

«Kako znaš da će krenuti na most?»

«To je ono što bih ja učinio. Mogu presjeći komunikaciju i preuzeti kontrolu nad brodom jednim potezom.» Austin krene prema najbližem stubištu. «Pokušaj se držati izvan vidokruga. Ako je to ista banda koja je zbrisala ekspediciju, moj pištoljčić nema izgleda protiv automatskog oružja.»

Koristeći se unutarnjim stubištem, popeli su se do mosta uz šest paluba. Zastali su na svakoj razini prije no što su nastavili dalje, ali nisu vidjeli ni traga od uljeza. Na palubi ispod mosta razdvojili su se. Zavala je krenuo naprijed da upozori stražare. Austin je probudio kapetana, koji je spavao u svojoj kabini ispod kormilarnice, ukratko mu opisao situaciju i predložio mu da se skloni. Kapetan Joe Phelan bio je NAMP-ov veteran u pedesetim godinama, grubog lica, čvrst poput čelika. Na Austinov prijedlog je zarežao.

«Gledao sam kako polažu kobilicu Nereusa», obrecne se on dok mu je u kestenjastim očima plamtjela srdžba. «Čekao sam trideset godina da zapovijedam brodom poput ovoga. Proklet bio ako se sakrijem u ormar dok ovi pokušavaju zauzeti moj brod.»

Phelan je mogao postići da se Nereus kreće graciozno poput baletana, ali Austin nije bio siguran kakav je s borbom izbliza, što je bio mogući razvoj događaja. S druge strane, sada je moglo biti rizično pratiti kapetana do pramca. Napadači su se već mogli raširiti cijelim brodom.

Phelan zakopča svoj mornarički kombinezon i dohvati sačmaricu sa stalka na zidu.

«Kalibar je samo 0,410», ispričavao se. «Nikad ne znaš kad ćeš morati suzbijati pobunu.» Uočivši Austinov zbunjeni pogled, on se nasmije: «Ponekad gađam glinene golubove s palube.»

«Ovaj put, golubovi će uzvratiti paljbu», reče Austin tmurno.

Phelan izvadi dvije kutije metaka za sačmaricu i ubaci ih u platnenu vreću zajedno s drvenom kutijom koju je nosio Austin. Zatim požure prema mostu.

Prije no što su ušli u kormilarnicu, Austin reče tiho: «Joe, to smo mi.»

Upozorenje je bilo pravodobno, jer kad su prošli kroz vrata, gledali su u cijev signalnog pištolja.

Zavala spusti pištolj. «Mike šalje poziv u pomoć.»

Mladi mornar s kojim je Austin prije pio kavu uđe u kormilarnicu iz radijske prostorije. «Signal je automatski, odašiljat će naš položaj dok ga netko ne isključi.»

Austin se nije nadao da će se pojaviti konjaništvo koje će ih spasiti. Brod je bio udaljen mnogo milja od civilizacije. Morat će učiniti ono što se može učiniti bez vanjske pomoći.

«Čini mi se da ti neko vrijeme neće biti dosadno», reče Austin uzbuđenom mornaru.

«Izgleda da neće. Što bih trebao učiniti?»

«Prekasno je da se pridružiš ostalima, pa ću ti dati posao. Popni se na vrh mosta, odakle imaš dobar pogled na brod. Kapetane, kad vam dam znak, želim da Nereus bude obasjan kao Broadway i 42. ulica, ali neka most ostane u tami.»

Phelan brzo klimne i bez pitanja priđe konzoli, te položi ruku na red prekidača. Austin i Mike prijeđu u desno krilo, a Zavala zauzme položaj na lijevom krilu.

Kad je Mike krenuo uz ljestve prema krovu mosta, Austin reče: «Kad se svjetla upale, želim da prebrojiš sve neznance koje ugledaš i zapamtiš gdje si ih vidio. Mi ćemo učiniti isto ovdje dolje. Zapamti, drži glavu dolje.»

Čim su svi bili na mjestu, Austin dovikne kapetanu: «Kapetane, vrijeme za predstavu.»

Brod je bio opremljen reflektorima pod svim kutovima, tako da su posada i znanstvenici mogli raditi noću s jednakom lakoćom kao i danju. Phelanovi prsti zaplesali su po konzoli. U trenutku, Nereus je bio osvijetljen poput karipskog broda za krstarenje; sve palube bile su okupane svjetlošću od jednog do drugog kraja.

Dvije palube ispod, Austin ugleda kako su se tri prilike ukočile, a zatim pojurile u zaklon poput uplašениh žohara u smočnici.

«Gasi!», vikne on.

Svjetla se ugase.

Mike vikne: «Vidio sam tri čovjeka na garaži za ronilice. Idu prema nama. Naprijed nema niti jednog.»

«Spusti se i ostani tako za sada.» Austin uđe u kormilarnicu upravo kad se pojavio i Zavala iz suprotnog krila.

«Trojica s moje strane, tri palube niže. Odjeveni poput ninda.»

«I kod mene. Mike je vidio trojicu kako dolaze sa stražnje palube. To su, znači, devetorica. Koliko mi znamo. Kapetane, može li Joe posuditi vašu sačmaricu? On ima malo više iskustva u gađanju, ah, glinenih golubova.»

Kapetan je znao da je velika razlika između gađanja glinenih meta i gađanja ljudi. On preda pušku Zavali. «Osigurač je spušten«, reče on mirno. Na Austinov prijedlog, on uđe u radijsku prostoriju gdje će biti zaklonjen.

Austin i Zavala stajali su oslonjeni leđima uz leđa u zamračenoj kormilarnici, oružja uperenog prema otvorenim vratima s obje strane. Morali su čekati samo nekoliko trenutaka prije no što su se pojavili nezvani gosti.

Poglavlje IX

Dva obrisa materijalizirala su se na vratima s desne strane, gdje su se jasno ocrtavala na plavkasto mračnoj pozadini, jedan iza drugog. Nisu se ni pokušavali sakriti. Bila je to fatalna pogreška. Iskoristivši priliku, Austin je naciljao prvog napadača i pritisnuo otponac. Gromoviti urlik Bowena protresao je prozore kormilarnice kad je ispalio metak kalibra 0,50 u pleksus prvog čovjeka, razbivši kosti u komadiće prije no što je prošao kroz njega i rasparao srce druge prilike. Snaga udarca odbacila je napadače unatrag, i njihova tijela pala su preko ograde.

Tada zagrmi sačmarica. Austin se okrene dok su mu uši zvonile i kroz oblak dima ugleda još jednog napadača kako hrabro korača kroz lijeva vrata. Zavalin hitac odletio je u stranu, i zrna sačme otkinula su komad drva na razini glave. Zavala brzo ubaci sljedeći

metak u cijev i ispali drugi hitac. Ovaj put, sačma je pronašla cilj. Napadač jaukne i povuče se, ali ne prije no što je ispali brzi, neprecizni rafal iz automata. Meci su odletjeli u prazno, osim jednoga.

Metak je okrznuo Austinova rebra, prošavši kroz meso ispod lijevog pazuha. Osjećao je kao da je ošinut usijanom bodljikavom žicom.

Zavala je odmahnuo glavom s gađenjem i nije vidio Austina kako pada na jedno koljeno. «Naciljao sam ravno u njega», reče s nevjericom. «Iz neposredne blizine. Nisam mogao promašiti.»

Kapetan iziđe iz radijske prostorije i udari šakom u dlan.

«Dovraga! Zaboravio sam ti reći da stara puška zanosi udesno. Moraš ciljati jedan inč ulijevo.»

Zavala se okrene i shvati da je Austin na tlu. «Kurt», reče on uplašeno. «Jesi li dobro?»

«Bio sam i bolje», reče Austin stisnuvši zube.

Godine provedene na moru dale su kapetanu Phelanu sjajne reflekse u opasnim situacijama. Donio je kutiju za prvu pomoć, i dok je Zavala čuvao stražu, koračajući od jednih vrata do drugih, kapetan je napravio kompresijski zavoj koji je zaustavio krvarenje.

«Čini se kao da ti je ovo sretan dan», reče on pričvršćujući zavoj.

»Promašio je kost.»

«Šteta što nemam vremena da odigram lutriju.» Uz pomoć kapetana, Austin se podigne na noge. «Sredio sam dvojicu jednim hitcem. Nažalost, u padu su ponijeli sa sobom i svoje oružje.»

«Opet si me pretekao«, reče Zavala vragoljastim tonom. «Mislim da sam samo ranio svojeg tipa.»

«Mislim da su računali na to da će nas uloviti u snu i nenaoružane, pa su bili previše drski. To se više neće ponoviti. Sljedeći put će nas testirati i privući našu paljbu kako bi vidjeli što imamo. Vrlo brzo će shvatiti da je brod uglavnom nebranjen, pa će usredotočiti sve što imaju na most. Bolje nam je da se do tada izgubimo.»

«Možemo se kretati uokolo pomoćnim hodnicima broda», reče kapetan. «Poznajem ih bolje od vlastite dnevne sobe.»

«Dobra ideja. Naša gerilska operacija bit će mnogo učinkovitija ako se možemo pojaviti tamo gdje nas najmanje očekuju. Budite oprezni, ti su momci opasni, ali ne i nepobjedivi. Zabrljali su kad su dopustili Nini da pobjegne, i to dvaput, a sada su postali nestrpljivi i to ih je koštalo. Dakle, griješe.»

»Griješimo i mi«, reče Zavala.

«Postoji jedna razlika. Mi si ne smijemo dozvoliti pogreške.»

Osigurali su vrata kormilarnice i pošli u radijsku prostoriju. Poziv u pomoć još se uvijek odašiljao u noć. Austin se upitao tko će ga čuti i kako će protumačiti poruku. On zastane i podigne Bowen zdravom rukom. Težina je bila prevelika za jednu ruku, i revolver se pomicao lijevo-desno.

«Ne mogu dobro naciljati. Ti ćeš ga morati upotrijebiti.»

On pruži revolver Zavali, koji zadjene signalni pištolj za pojas. Zavala pruži sačmaricu kapetanu i reče mu da pazi na vrata. «Zapamti, vuče udesno.» Zatim odvagne revolver. «Dvije muhe jednim udarcem. Dobro gađanje. S četiri preostala metka možemo srediti osmoricu.»

«Mogli bismo ih srediti jednim metkom kad bi se poredali jedan iza drugoga, ali ne bih računao na to», reče Austin. On podigne drvenu kutiju koju je izvadio iz svoje prtljage. «Nije sve izgubljeno. Imamo Mantone.»

Rubovi Zavalinih usana podignu se. «Sirota kopilad neće imati izgleda protiv tvojih pištolja za dvoboj s jednim metkom», reče on s gorkim humorom.

«Inače bih rekao da si u pravu, ali ovo nisu bilo kakvi pištolji za dvoboj.»

Identičan par starih pištolja za dvoboj s kremenom ležao je u kutiji; bili su udobno smješteni u zasebne odjeljke i prekriveni zelenim plišem. Sjajne smeđe cijevi bile su osmerokutnog oblika, a snažno ispolirani rukohvati zaobljeni poput vrha štapa za hodanje.

Kad je brod stao u Londonu, Austin je otišao antikvaru na Brompton Streetu s kojim je i prije imao sreće. Par pištolja došao je u prodavaonicu kao dio ovrhe imanja, prema riječima vlasnika, starijeg čovjeka imenom gosp. Slocum. Prema kvalitetnoj obradi i nedostatku ukrasa, Austin bi znao tko je izradio pištolje čak i da nije vidio etiketu Josepha Mantona u kutiji. Manton i njegov brat John bili su najpoznatiji proizvođači pištolja u Engleskoj, gdje su se izrađivali najbolji pištolji za dvoboj. Mantonovi pištolji nisu imali mnogo ukrasa, ali su bili dobri u onome što je bilo zaista važno u pitanjima časti: mehaničkoj preciznosti. Kad je Austin čuo astronomsku cijenu, ustuknuo je.

«Imam Mantonove pištolje u svojoj zbirci», rekao je.

No, Slocum nije popuštao. «Mogao bih istaknuti da je ove po narudžbi izradio gosp. Manton», reče on, govoreći s poštovanjem kao da je oružar još uvijek živ. «To je oružje za pravog nitkova.»

Austin se nije uvrijedio zbog ove izjave, shvativši na što je Slocum mislio - pištolji su imali ugrađeno osiguranje. Nakon što je upotrijebio kreativnu kombinaciju putnih čekova i American Expressa, Austin je izišao iz prodavaonice s parom pištolja.

Kad se Austin prvi put pohvalio svojom kupnjom, Zavala je podigao pištolj, ispružio ruku i rekao: «Čini se da ima tešku cijev.»

«I ima», objasni mu Austin. «Oružari poput Mantona znali su da protivnici postaju nervozni ako moraju gledati niz cijev kalibra 0,59. Duelisti su običavali pucati visoko. Cijev je otežana tako da naciljaju niže. Urezi na rukohvatu i prsten na otkloncu za srednji prst pomoći će ti da ga držiš nepomično.»

«Koliko je to precizno?»

«Dvoboji su trebali biti rješavani putem sreće. Namjerno ciljanje ili poravnavanje smatralo se nesportskim, pa čak i dobrim razlogom za umorstvo.« On izvadi drugi pištolj iz kutije. «Ovaj ima 'poravnanje naslijepo'. Manton ga je načinio tako da brazde u cijevi prestaju nekoliko inča prije kraja cijevi. To ne možeš vidjeti ako pogledaš kroz cijev, ali dovoljno je da ti osigura prednost. Na tri do pet metara morao bi pogoditi metu bez problema.»

U radijskoj prostoriji Austin brzo izvadi pištolj i pogleda niz cijev od deset inča kao da je produžetak njegove ruke. «Prava stvar za jednorukog čovjeka.»

Austin je prije dao Zavali kratku lekciju o punjenju, pa je ovaj svladao koncept, iako mu je nedostajalo iskustva. Bočica s barutom oblikovana poput kruške imala je poklopac na oprugu koji je odmjeravao pravu količinu baruta. Zavala bez problema nagura tešku olovnu kuglicu niz cijev, no pritom prospe previše baruta. Drugi pištolj napunio je upola brže, i mnogo čišće. Austin mu je rekao da bi bio odličan sekundant u dvobojima. On zadjene jedan pištolj pod zavoj, a drugi uhvati desnom rukom.

Odlučivši da bi bilo previše opasno vratiti se u kormilarnicu, oni krenu u sobu s kartama, i kapetan polako otvori stražnja vrata koja su vodila van. S Bowenom u ruci, Zavala oprezno proviri kroz odškrinuta vrata. Sve je bilo čisto. Oni kliznu u noć.

Austin tiho dozove Mikea i reče mu da se spusti nisko, a zatim predloži da se spuste niz vanjske ljestve i krenu prema krmu kako bi odvucli napadače od skloništa gdje su se skrivali ostali. On i kapetan oprezno se spuste s desne strane, a Zavala se spusti s

lijeve. Zatim se sastanu na palubi koja se širila i pretvarala u ravni krov odjela za skladište znanstvenih instrumenata.

Produžetak nadgrađa mosta bio je visok tri kata i prostirao se gotovo punom širinom broda od pedeset stopa. Krov je imao dvostruku funkciju, služeći i kao parkiralište za gumene čamce.

Tri napadača opažena su ranije na krovu. Austin pogleda prema sjenama, razmišljajući kako je paluba savršena za zamku. Plašio se da napadači imaju naočale za noćno gledanje. Krov bi bio opasno mjesto, čak i da njihova vatrena moć nije bila tako slabašna.

On prošapće Zavali: «Znaš li neku uvredu na španjolskom?»

«Šališ se. Moj otac rođen je u Moralesu.»

«Treba nam nešto dovoljno snažno da izvuče naše posjetitelje iz zaklona.»

Zavala razmisli na trenutak, približi šake ustima i ispali niz rečenica na španjolskom. Jedina riječ koju je Austin razumio bila je madre, koja se ponavljala nekoliko puta. Ništa se ne dogodi.

«Ne razumijem«, reče Zavala. «Hispanci obično podivljaju na svaku uvredu majci. Možda ću prijeći na njihove sestre.»

On ispali još uvreda, ovaj put glasnije i s više prijezira u glasu. Odjeci posljednjih psovka jedva su utihnuli, kad se iza čamaca pojave dvije prilike i ispuste rafale po palubi. Austin, Zavala i kapetan sakrili su se iza velikog vitla. Paljba iznenada utihne, kad su strijelci istrošili streljivo iz okvira.

«Mislim da su to ozbiljno shvatili«, reče Austin.

«Sigurno je stvar u mojem meksičkom naglasku. Što misliš? AK-74?» AK-74 bila je novija verzija omiljenog oružja terorista, AK-47.

«I ja tako mislim. Taj je zvuk prepoznatljiv...»

Njegove riječi utopile su se u ružnom zveketu rafalne paljbe. Zrak je ispunilo zujanje metaka koji su se odbijali uokolo, ispaljeni brzinom od četiri stotine komada u minuti. Pucnjava opet naglo prestane.

Austin i Zavala iskoristili su predah, pa se premjeste na položaj odakle su mogli dobro naciljati. Tada začuju uzvik kapetana.

«Iza vas!»

Obojica se okrenu u trenutku kad se jedna sjena bešumno spusti s palube iznad njih. Austin ga je ugledao prvi. Brzo podigne zdravu ruku s pištoljem i povuče otklonac. Bila je potrebna jedna sekunda da iskre iz kremenja upale barut.

Nakon trenutka koji se činio kao da traje satima, pištolj ispljune vatru poput zmajevih usta. Prilika zakorači naprijed i padne. Oružje koje je čovjek nosio padne na pod uz zveket.

Zavala krene prema oružju. Sada je to bilo previše rizično, nakon što je bljesak iz cijevi otkrio njihov položaj. Dok im je Zavala pokrivaio leđa, Austin i kapetan pokrenu se prema najbližem stubištu i spuste na sljedeću palubu.

Paljba je dolazila sa svih strana. Potražili su zaklon, ali prekasno. Kapetan krikne, uhvati se za glavu i padne na pod. Zavala ga uhvati za ruku i povuče u zaklon. Začuje se još pucnjeva, i Zavala padne kad mu je metak probio lijevu butinu.

Sada su bili leđima naslonjeni na skladište znanstvenog materijala. Austin otvori vrata pregradnog zida i, ne provjerivši je li sigurno, zgrabi kapetana za ovratnik i uvuče ga unutra. Zavala je puzao vukući nogu za sobom, ali uz malo pomoći i on je prošao kroz vrata.

Austin zabravi čelična vrata i ogleda se oko sebe. Bili su u jednom od 'vodenih' laboratorija, nazvanih tako zbog velikih kada i tekuće morske vode. Poznavao je prostoriju napamet i s lakoćom je u

ormaru pronašao baterijsku svjetiljku, a zatim i kutiju prve pomoći.

Proučio je Zavalinu ranu i odahnuo kad je vidio da je metak izišao iz mesa. Dok je Austin radio na vezivanju rane, što nije bilo lako sa samo jednom rukom, Zavala je uperio Bowena u vrata kroz koja su upravo ušli.

«Koliko je loše?», upita on napokon.

«Neko vrijeme nećeš rado sjediti, i možda ćeš morati objašnjavati da nisi bježao iz borbe kad su te pogodili. Inače, bit ćeš u redu. Ne mislim da su shvatili gdje smo. Pucali su naslijepo.»

Zavala pogleda Austinov povez, a zatim i nepomičnu priliku kapetana. «Ne bih volio biti u blizini kada budu zaista ciljali.»

Austin prouči kapetanovu glavu. Kratko ošišana sijeda kosa bila je ulijepljena od krvi, ali činilo se da je metak samo okrznuo glavu. Kapetan zastenje kad je Austin antiseptikom dotaknuo krvavi skalp.

«Kako se osjećaš?», upita Austin.

«Imam vrašku glavobolju, i ne vidim baš dobro.»

«Razmišljaj o tome kao o mamurluku bez okusa pića u ustima», savjetovao ga je Austin.

Kad je završio s liječenjem, Austin pogleda svoje okrvavljene drugove i odmahne glavom. «Toliko o gerilskom ratovanju.»

«Žao mi je što sam izgubio sačmaricu», reče kapetan.

«I treba ti biti žao. Mogla mi je poslužiti kao štaka.» On se osvrne oko sebe. «Vidiš li nešto ovdje od čega bismo mogli napraviti atomsku bombu?»

Austin žmirne prema redovima kemikalija i napokon izabere jednu praznu bocu. «Možda bismo je mogli upotrijebiti kao

Molotovljev koktel.» On pogleda prema vratima kroz koja su upravo ušli. «Ne možemo ostati ovdje. Shvatit će što nam se dogodilo kad pronađu krvavi trag.»

Austin pomogne svojem prijatelju da prijeđe u sljedeći odjel, garažu s visokim stropom u kojoj se nalazila ronilica kad nije otkrivala tajne dubina.

«Što je s tim Molotovljevima?», reče Zavala.

Austinova usta stisnu se u čvrst i ne pretjerano ugodan osmijeh, a u očima mu zaplanti srdžba koja im promijeni nijansu iz koraljno plave u ledenu. Koliko god se on i Zavala šalili, znali su da će, ukoliko ne uspiju, Nina i ostali na brodu zasigurno umrijeti. Ljudi u pramčanom prostoru bit će pronađeni, i ovi ubojice u crnom pobit će ih jednako hladnokrvno kao što su zbrisali arheološku ekspediciju s lica zemlje. Austin se zakleo da se to neće dogoditi sve dok on diše.

«Zaboravi koktele», reče on s tihom žestinom. «Imam bolju ideju.»

Poglavlje X

Austin se nasloni na metalnu kožu ronilice i pod nepokretnim 'očima' od prozora vozila iznese im svoj plan. Zavala, koji je sjedio na rubu vodenih saonica kako bi odmorio ozlijeđeno stegno, klimne glavom s odobravanjem.

«Klasična strategija Kurta Austina, koja ovisi o savršenom tempiranju vremena, neosnovanim pretpostavkama i mnogo sreće. S obzirom na to da smo stjerani na rub mora, ja kažem - učinimo to.»

Kapetan odmahne glavom, prateći Zavalin osmijeh. Čovjek bi pao kad bi ga malo snažnije gurnuli, ali ponašao se kao da je iza njega Peta konjanička divizija. Dok mu je drška pištolja za dvoboj virila iz okrvavljenog poveza, srebrenokosi Austin mogao je proći kao hollywoodski gusar iz filmova Errola Flynna. Phelan zaključio kako mu je, kad se već mora boriti za svoj brod s takvim omjerom snaga, drago što su ova dva luđaka na njegovoj strani. Kad su završili sa strateškim zasjedanjem, iskrali su se kroz stražnja vrata koja su iz garaže za ronilicu vodila na stražnju palubu. Iza visoke građevine za pohranu znanstveničke opreme, dva pokretna kontejnera bila su pričvršćena za palubu kako bi poslužili kao dodatni laboratorijski prostor. Tri čovjeka zaobišla su kontejnere i krenula preko palube, sve dok se nisu našli na samoj krmi broda, pod golemim gredama stražnjeg A okvira kojim su se koristili da spuštaju ronilicu u ocean i vade je iz njega.

Činilo se da je paluba pusta, ali Austin je znao da neće dugo ostati sami, zapravo, računao je na to da će dobiti društvo.

«Što želiš da učinim?», upita kapetan Austina.

Austin požali što je ikada sumnjao u staroga, čvrstoga morskog vuka.

«Ti si jedini koji ima zdrave obje ruke i noge. Budući da mozak nije važan za ovaj dio operacije, ti ćeš raditi prljavi posao.»

Prema Austinovim uputama, kapetan je prenio četiri spremnika s benzinom za čamce iz skladišta i objesio ih na jednakim razmacima otprilike na pola puta između A okvira i laboratorija u kontejnerima. U svakom spremniku od crvenog polietilena bilo je devet galona goriva.

Kapetanu se zavrtjelo u glavi od posla i morao se odmoriti. Austin, koji je i sam bio ošamućen od gubitka krvi, nije mu mogao zamjeriti. Zavala je pronašao kratko drveno veslo koje mu je poslužilo kao štap za oslonac i udario je po palubi poput Long

John Silvera. Rekao je da je dobro, ali stisnuo je zube kad se spustio na sanduk za uže broskog vitla.

«Čini se da nećemo tako brzo biti dobrovoljni davatelji krvi», reče Austin. «Bolje nam je da pokrenemo ovo prije no što se svi onesvijestimo. Najvažnije je da ih natjeramo da dođu prema nama.»

«Mogu ih opet pozdraviti na španjolskom. Prošli put je uspjelo.»

Sjetivši se reakcije koju su Zavaline psovke izazvale na gornjoj palubi, Austin reče: «Počni.»

Zavala duboko udahne, a zatim, najglasnije što je mogao, ispusti niz uvreda koje su na svaki mogući način dovodile u pitanje karakter obitelji slušatelja. Očevi, braća i sestre povezani su sa svim zamislivim perverzijama. Austin nije imao pojma što govori, ali sarkastični ton jasno je ukazivao na značenje prijezirnih riječi.

Dok je Zavala bacao mamac, Austin čvrsto uhvati jedan šmrk za vodu na palubi i signalizira kapetanu da pusti vodu. Šmrk se trgne kao da je živ. Austin počne šetati palubom polijevajući je vodom.

Voda pogodi palubu uz šištanje koje se utopi u Zavalinim uvredama. Jedva vidljiva na mjesecini i okrunjena bijelom pjenom, voda se počne širiti. Austin je nastavio s polijevanjem sve dok minijaturni val nije stigao gotovo do spremnika s gorivom.

Čarolija Zavalinih uvreda ovaj put nije djelovala. Neprijatelj je postao oprezan nakon prošle epizode. Austin je postao nestrpljiv. On izvadi pištolj za dvoboj iz poveza, uperi ga u vis i opali. Ako njegov plan ne upali, jedan metak ionako im neće mnogo koristiti. Ovaj je mamac upalio. Ubrzo, mračne prilike, koje su izgledale više kao bestjelesna bića nego kao stvarni ljudi u slabašnoj mjesecini, materijalizirale su se iz sjena oko teretnih kontejnera i počele polako napredovati prema njima.

Austina opet trgne pomisao da možda imaju naočale za noćni vid, ali brzo je potisne iz glave. Napadači su se kretali opreznije nego tijekom proteklih napada, ali nisu pokazivali nikakvu neodlučnost u izvršavanju svojeg zadatka. Austin procijeni da će se za nekoliko sekunda uključiti snažne baterijske svjetiljke i da će tada smrtonosna paljba zasuti palubu.

Voda je gotovo stigla do kontejnera.

crvena svjetla bijesnu u tami. Bili su to laserski ciljnici koji će strijelcima osigurati nepogrješivo ciljanje.

Austin signalizira Zavalu.

«Sada.»

Zavala je sjedio na sredini palube, na zdravom dijelu stražnjice, a oči su mu bile prilijepljene na jedva vidljivu liniju pjene koja je označavala rub vode. On podigne revolver Bowen s obje ruke, nacilja najudaljeniji spremnik s desne strane, i pritisne otkopac.

Revolver zaurla poput minijaturene haubice. Spremnik se raspadne i pljusak benzina sruči se na palubu. Zavala brzo pomakne oružje u stranu. Opalio je još tri puta. Tri preostala spremnika raspala su se na komadiće. Trideset i šest galona benzina širilo se vodom.

Austin naredi kapetanu da pojača pritisak. Plutajući na površini vode, benzin poteče naprijed i počne se kovitlati oko nepomičnih tijela napadača koji su ležali na trbuhu na palubi, gdje su legli nakon prvog urlika iz Austinovoga golemog oružja. Ustali su, a ako su se i zapitali koliko je mudro nositi odjeću natopljenu benzinom dok im gorivo zapljuskuje cipele, bilo je prekasno da učine bilo što u vezi s tim. Sada je trebala samo iskra da se paluba pretvori u pakao, a Zavala je osigurao tu iskru.

On odloži ispražnjeni Bowen i podigne signalni pištolj.

Austin je gledao kako prilike ustaju na noge.

«Sada!», vikne on opet.

Zavala povuče otklonac. Sjajni projektil pojuri prema palubi i odbije se od nje u fosforescentnoj eksploziji. Plamen eruptira na palubi, i Zavala podigne ruku štiteći se od vrućeg bljeska.

Pokretni zid žutog plamena jurio je prema prilikama odjevenim u crno, koje su se uspaničile kad se tekućina u kojoj su stajali zapalila poput napalm bombe. Vatra ih je brzo obavila hraneći se odjećom natopljenom gorivom, i pretvorila ljude u žive baklje. Intenzivna vrućina izvukla im je zrak iz pluća, i prije no što su mogli načiniti i korak, sručili su se na palubu. Meci iz sada beskorisnog oružja letjeli su na sve strane iz oblaka crnog dima.

Austin nije previdio taj opasni nusproizvod svojeg plana. On vikne kapetanu da se zakloni, a zatim pomogne Zavali. Sakrili su se iza vitla sve dok paljba nije prestala.

Vatra je progutala benzin i ugasila se gotovo jednako brzo kao što je i počela. Austin reče Zavali i kapetanu da ostanu u zaklonu i krene naprijed. Pet zadimljenih leševa ležalo je na palubi u fetalnom položaju.

«Sve u redu?», upita Zavala.

«Da, i ovo im je posljednji put što su došli na naš roštilj.»

Zavalin glas zazvoni. «Pazi, Kurte, tu je još jedan!»

Austin automatski posegne za povezom, ali shvati da je ostavio beskorisni pištolj za dvoboj. On se ukoči kad se jedna sjena izdvoji iza dizalice sa strane. Bio je na otvorenom. Bowen je bio prazan. Bio je gotov. Čekao je da ga pokosi rafal vrućeg olova. Bio je savršena meta, ocrtan ispred plamena na površini vode. Zavala i kapetan bit će sljedeći.

Ništa se ne dogodi. Prilika je bježala od njega prema desnoj strani, gdje je Austin otkrio kuku za hvatanje.

Austin krene za njim, ali tada zastane. Nenaoružan, ranjen i potpuno iscrpljen, mogao je samo bespomoćno stajati kad je izvan-brodski motor zakašljucao i oživio. Čekao je dok se zujanje motora nije izgubilo u daljini, a zatim se vrati Zavali i kapetanu.

«Valjda smo krivo prebrojili ljude», reče Zavala.

«Valjda.» Austin ispusti dah koji je zadržavao.

Htio je leći i odspavati, ali morao je učiniti još nešto. Mike je još bio na krovu mosta, a posada i istraživači bili su zabarikadirani u pramčanom odjelu.

«Čekajte ovdje. Reći ću ostalima da mogu izići.»

On zaobiđe spaljena tijela i krene prema pramčanom odjelu gdje su se skrivali posada i znanstvenici. Austin nije bio bezosjećajan čovjek, ali čuvao je svoju sućut za one koji su je zaslužili. Prije nekoliko trenutaka, ta bića od krvi i mesa koja su sada bila zadimljena, pougljenjena ljuštura namjeravala su pobiti njega i njegove prijatelje i kolege, što nije mogao dopustiti ni pod kojim okolnostima. Osobito nije mogao dopustiti da se to dogodi Nini, prema kojoj je osjećao sve jaču bliskost. I to je bilo to.

To je očito bio isti tim koji je zbrisao arheološku ekspediciju. Došli su završiti posao. Austin i drugi samo su se našli na putu. Ubojice su zaustavljene, ali Austin je znao da, sve dok je Nina Kirov živa, stvar nije bila gotova.

Indija

Monsuni koji zapljuskuju Indiju s Arapskog mora ispuste većinu kiše na planinskom lancu poznatom kao Zapadni Ghats. Do trenutka kad vlažne zračne struje stignu do Deccana u jugoistočnoj Indiji, oborine se smanjuju na samo 25 inča. Dok je profesor Arthur Irwin stajao na ulazu u pećinu i gledao kako slapovi vode padaju iz sivog neba, bilo mu je teško povjerovati da je to ista količina oborina kao što je prima London. Samo bi ovaj poslijepodnevi pljusak koji je upravo završavao bio dovoljan da potopi parlament.

Otvor pećine nalazio se na padini koja je gledala prema uskoj dolini zakrčenoj gustim zelenilom. Gusta šuma južno od rijeke Ganges bila je najstariji dio Indije, i nekada je bila poznata kao zabačeno, opasno mjesto naseljeno demonima.

Irwin nije toliko brinuo o demonima, koliko o zdravlju i stanju svoje skupine. Prošlo je šest sati otkad je profesor Mehta krenuo prema selu s njihovim šutljivim vodičem. Selo je bilo udaljeno otprilike sat vremena hoda niz blatnu cestu i preko potoka. Nadao se da most nije otplavljen u iznenadnoj bujici. On uzdahne. Nije mogao učiniti ništa u vezi s tim; jednostavno je morao čekati. Imao je mnogo zaliha i mnogo posla.

Irwin se vrati u pećinu, prošavši između dva stupa pod lukom oblikovanim poput potkove u pro hladnu središnju dvoranu ili kapelu.

Jadni Mehta. Ovo je, uostalom, bila njegova ekspedicija.

Bio je tako uzbuđen kad je nazvao i rekao: «Trebam sredovječnog etnologa s Cambridgea za malu ekspediciju. Možeš li doći u Indiju? Na moj trošak?»

«Je li Indijski muzej iznenada postao manje škrt?»

«Ne, ali ne radi se o muzeju. Objasnit ću ti kasnije.»

Budistički monasi koji su urezali pećinu u živoj stijeni pijucima i sjekirama slijedili su riječi svojeg učitelja, koji je savjetovao svojim sljedbenicima da uzmu 'kišni odmor' za meditaciju i učenje tijekom monsunskih sezona.

Vrata s obje strane kapele vodila su u spartanske ćelije monaha. Kameni ležajevi na kojima su Irwin i drugi raširili svoje vreće za spavanje nisu bili najudobnije platforme za spavanje, ali barem su bili suhi.

Glavni hodnik bio je građen poput kršćanske bazilike. Svjetlo je s vrata dopiralo do udaljenog kraja, gdje bi se u crkvi nalazio oltar. Irwin se divio umjetnički oblikovanim stupovima koji su držali zaobljeni strop. Duž zidova vidjeli su se prizori iz života Bude, i ono što je Irwinu bilo najzanimljivije, dvorske i kućne slike koje su prikazivale svakodnevni život ljudi i omogućile datiranje pećine na oko 500. godine n.e.

Deccan je bio slavan po svojim pećinskim manastirima, a koliko se znalo, svi su bili otkriveni. Zatim je pronađen i ovaj, čiji je ulaz prekrila vegetacija. Prilikom prvog posjeta Mehta i Irwin proučavali su slike kad ih je iz predsoblja pozvao vodič, koji je odlutao od njih.

«Brzo dođite! Čovjek!»

Oni se pogledaju, pomislivši da je vodič otkrio kostur. No, kad su ušli u prohladni, mračni prostor i osvijetlili kut, ugledali su kamenu statu u dugu možda pet stopa. Čovjek je bio ispružen, s glavom okrenutom u stranu. Na trbuhu je držao tanjurić.

Irwin je na trenutak zurio u nevjerici, a zatim se vrati u kapelu i sjedne.

Mehta krene za njim. «Što je, Arthure?»

«Ta statua. Jesi li ikada vidio nešto takvo?»

«Ne, ali ti očito jesi.»

Irwin nervozno povuče svoju kozju bradicu. «Prije nekoliko godina putovao sam Meksikom. Zastali smo kod ruševina Maja kod Chichen Itze. Tamo se nalazi veća verzija ove statue. Zove se chac mool. Taj tanjurić koji statua drži koristio se za skupljanje krvi tijekom žrtvovanja.»

«Meksiko», ponovi Mehta sumnjičavo.

Irwin klimne. «Kad sam ga ugledao ovdje, činio mi se tako izvan vremena i prostora...»

«Razumijem, naravno. Ali možda griješiš. Postoje mnoge sličnosti između kultura.»

«Možda. No, moramo ga odnijeti na provjeru.»

Mehtine tužne oči postale su još tužnije. «Nismo još ni započeli s našim poslom.»

«Nema razloga da ga ne napravimo, ali ovo je važno.»

«Naravno, Arthure», reče Mehta rezignirano, sjetivši se kako je Irwin bio impulzivan još dok su bili studenti u Cambridgeu.

Vratili su se u selo i uzeli kamion, s kojim su se zatim odvezli do najbližega grada koji je imao telefon. Mehta je predložio da nazovu Time-Quest, neprofitnu fondaciju koja je financirala originalnu ekspediciju, i zatraže još novca za odvoz artefakta. Objasnio je kako je jedini uvjet taj da se Time-Quest mora obavijestiti o svim značajnijim otkrićima.

Nakon poduže konverzacije, Mehta spusti slušalicu i nasmiješi se. «Kažu da možemo unajmiti seljane, ali da pričekamo dok nam ne pošalju nekoga s novcem. Rekao sam im da uskoro počinje sezona monsuna. Rekli su da stižu za 48 sati.» Vratili su se u pećinu i počeli raditi na nalazištu, fotografirajući ga i katalogizirajući.

Dva dana kasnije, Mehta i vodič krenuli su u selo kako bi se našli s predstavnikom Time-Questa. Zatim je počela kiša.

Irwin je radio na svojim bilješkama. Kad se ostali nisu vratili do mraka, skuhao je rižu i grah. Spustila se noć, i činilo se kao da će noćiti sam. Zato mu je bilo drago kad je čuo tiho tapkanje nogu dok je završavao s pranjem suđa vodom iz cisterne.

«Napokon, prijatelji», reče on preko ramena. «Bojim se da ste propustili večeru, ali mogli biste me uvjeriti da skuham još riže.»

Nije bilo odgovora. On se okrene i ugleda priliku kako stoji izvan kruga svjetlosti. Mислеći da se možda radi o seljaku kojeg je poslao Mehta, Irwin reče: «Uplašili ste me. Je li vas Mehta poslao s porukom?»

Ne odgovorivši, prilika korakne naprijed. U ruci neznanca zasjaji metal, i u posljednjim zastrašujućim trenutcima života Irwin shvati što se dogodilo Mehti i vodiču, iako nije znao zašto.

Kina

«Koliko smo udaljeni od nalazišta, Chiang?» Mršavi čovjek koji je stajao za dugim rudom riječnog čamca podigne dva prsta.

«Dvije milje ili dva sata?», upita Jack Quinn.

Na naboranom ladarevom licu pojavi se široki osmijeh koji je otkrivao rupe u zubalu. On slegne ramenima i pokaže svoje uho. Ili je pitanje bilo previše za njegovo oskudno poznavanje engleskog, ili jednostavno nije čuo od buke koju je stvarao stari izvanbrodski motor Evinrude. Istrošeni ventili, pokvareni prigušivač i labavo kućište koje je vibriralo poput bubnja kombinirali su se u buku koja je odjekivala od obala i sprječavala svaki pokušaj verbalne komunikacije. Quinn provuče prste kroz prorijeđenu crnu kosu i premjesti svoje zdepasto tijelo u uzaludnom pokušaju da pronađe udobniji položaj za svoju stražnjicu. Bio je to izgubljen slučaj. Niski, uski čamac bio je oblikovan poput daske za surfanje i djelomično prekriven daskama ispucalima na suncu, koje nisu izgledale obećavajuće za sjedenje. Napokon odustane. Povije ramena i zagleda se staklastim pogledom u prizore oko sebe. Za sobom su ostavili polja riže i plantaže čaja. Povremeno bi prošli pokraj nekoga ribarskog sela ili vodenog bivola na paši, ali uskoro su se samo zlatna polja kotrljala prema maglovitim planinama u daljini.

Quinn nije zapažao ljepotu Kine. Mogao je razmišljati samo o Fergusonu, svojem voditelju projekta.

Prva Fergusonova poruka bila je uzbudljiva.

«Pronašli mnogo glinenih vojnika. Ovo bi moglo biti veće od Xi'ana.»

Quinn je odmah znao da Ferguson govori o vojsci od sedam i suca vojnika od terakote otkrivenoj u carskom mauzoleju u blizini kineskoga grada Xi'ana. Bila je to jedna od onih vijesti koje je Quinn volio prenositi upravnom odboru Istočnoazijske fondacije, u kojoj je radio kao izvršni direktor.

Fondaciju je pokrenula skupina bogatih patrona s ciljem promoviranja suradnje istoka i zapada i iskupljivanja zbog trgovine opijumom. Od toga su imali i porezne olakšice, tako da su oni koji su živjeli od bogatstava, što su ga njihovi preci razvili stvarajući ovisnost o drogi kod stotina tisuća Kineza, mogli u potpunosti uživati u raskoši.

Kao dio svojeg programa, fondacija je sponzorirala arheološka iskapanja u Kini. Ona su bila omiljena u odboru jer su bila gotovo besplatna. Većinu troškova snosili su entuzijasti-amateri koji su plaćali svoje sudjelovanje. Osim toga, ta su istraživanja ponekad završavala na naslovnim stranicama New York Timesa.

Quinn bi posjetio nalazište kad bi bio siguran u pozitivan publicitet, ali obično je trebalo mnogo da ga se pokrene iz udobnosti mahagonija i kože njegovog ureda u New Yorku.

Druga poruka s terena bila je još bolja od prve.

«Pronašli smo uzbudljive artefakte. Slijede detalji.»

Quinn je već pripremio svoje kontakte u novinama i na TV-u kad je stigla i treća poruka. «Artefakt pripada kulturi Maja!»

Prije no što je preuzeo posao u fondaciji, Quinn je upravljao sveučilišnim muzejom i imao je temeljno znanje o drevnim kulturama. Odmah je odgovorio Fergusonu: «Maje nisu Kinezi. Nemoguće.»

Nekoliko dana kasnije, opet je dobio poruku od Fergusonona: «Nemoguće ali istinito. Ne šalim se.»

Te noći Quinn je spakirao torbu i krenuo sljedećim letom u Hong Kong, gdje je uhvatio vlak za unutrašnjost. Nakon vožnje autobusom od nekoliko sati, došao je na rijeku u pravi čas da ulovi prijevoz s Chiangom.

Osim što je opskrbljivao ekspediciju, Chiang je radio i kao poštar, prenoseći poruke do telegrafskog ureda, što je objašnjavalo razlog zašto su poruke bile tako spore.

Quinn je saznao da je Chiang posjetio nalazište prije nekoliko dana, te da je vjerojatno tada pokupio posljednje Fergusonovo pismo. Quinnov bijes rastao je tijekom ovoga dugog, napornoga putovanja. Bilo je samo pitanje hoće li otpustiti Fergusona prije ili nakon što ga baci u rijeku. Dok su se približavali nalazištu, Quinn se počeo pitati nije li Ferguson jednostavno poludio. Možda je stvar bila u vodi.

Quinn još nije odlučio što će učiniti, kada čamac skrene i zabije se u obalu, na mjestu gdje je bila dobro ugažena. Chiang priveže čamac za stup zabijen u zemlju, a zatim on i Quinn dohvate nekoliko kutija sa zalihama i krenu u unutrašnjost. Dok su koračali puteljkom kroz visoku, žutu travu, Quinn upita: «Koliko je daleko?»

Jedan prst. Quinn zaključi da je to jedan sat ili jedna milja. No, bio je u krivu. Minutu kasnije, došli su do mjesta na kojem je trava bila ugažena na manje-više kružnoj površini.

Chiang spusti svoj teret i pokaže Quinnu da učini isto. «Gdje je logor?», upita Quinn, tražeći ljude i šatore. Chiangovo lice namršti se u zbunjenu izraz. Potežući rijetku bradu, pokaže prema tlu. Kraj savršenog dana, pjenio se Quinn u sebi. Bio je prljav i umoran, želudac mu je brujaao, a sada mu je i vodič zalutao. Chiang reče nešto na kineskom i pokaže Quinnu da krene za njim. Nakon nekoliko minuta on zastane i pokaže prema tlu. Nekoliko jutara zemlje bilo je preokrenuto.

Quinn krene uz rub prekopane zemlje dok ne ugleda okruglasti predmet kako viri iz zemlje. On prokopa šakama i nakon nekoliko trenutaka otkrije glavu i ramena vojnika od terakote. Prokopa još malo i pronade i druge vojnike.

Ovo je sigurno pravo mjesto, ali tu bi trebalo biti desetak ljudi. Gdje su svi, dovraga? Chiang se uplašeno ogleda oko sebe. «Vragovi», reče on i bez ijedne riječi potrči natrag prema rijeci.

Zrak se ohladi, kao da je neki oblak zastro sunce. Quinn shvati da je ostao sam. Jedini zvuk bilo je zmijoliko šuškanje povjetarca kroz travu. On baci još jedan pogled oko sebe i pojuri prema čovjeku koji se udaljavao, ostavivši redove šutljivih vojnika u zemlji.

Poglavlje XIII

Okrug Fairfax, Virginia

U sparnoj nepomičnosti jutra u Virginiji Austin se odgurne od rampe za čamce, čvrsto prstima obuhvati drške vesala od ugljičnih vlakana, i dugim, glatkim zaveslajem pokrene svoj vitki trkaći čamac u svjetlucave vode rijeke Potomac. Veslanje na rijeci bio je dnevni ritual koji je Austin vjerno slijedio između zadataka. Kao što mu je liječnik naložio, lijevu stranu je štedio. Kad su šavovi zarasli, započeo je s vlastitim terapijskim režimom, koristeći se utezima i spravama u svojoj teretani i svakodnevno plivajući u bazenu. Postupno je pojačavao vježbe, sve dok nije zaključio kako može veslati bez opasnosti ponovne ozljede tek zacijeljenog mišića. Vrijeme za testiranje terapije došlo je jednoga osobito lijepog dana, kada više nije mogao odoljeti sirenskom zovu

rijeke. On dovuče svoj čamac Maas Aero dug dvadeset i jednu stopu iz donje razine kuće na vodi koju je pretvorio u svoj dom odmah ispod palisada u okrugu Fairfax. Nije bilo teško spustiti lagani čamac niz rampu. Prava pustolovina bila je ulazak u tanki čamac bez da ga prevrne. Njegov prvi pokušaj veslanja bio je čista katastrofa. Kompozitna vesla Concept II bila su lagana poput pera, ali zbog njihove dužine od devet stopa i pritiska na vodu, Austin je uspio izvesti samo nekoliko bolnih zaveslaja prije no što se vratio obliven hladnim znojem.

Bok ga je bolio kao mu je tamo zabijena kuka za meso. Namjerno je prevrnuo čamac u blizini obale, uteturao je u kuću i stao pred ormarić s lijekovima gledajući svoj pepeljasti odraz u ogledalu dok je gutao analgetike koji su samo malo ublažili agoniju. Čekao je nekoliko dana, a zatim je opet pokušao. Veslao je jače desnom rukom, i nejednaki zaveslaji rezultirali su nizom nespretnih skretanja čamca, ali barem se kretao. Za nekoliko dana moći će veslati bez da škripi zubima.

Napokon, osjećaj ukočenosti ublažio se. Danas je jedini podsjetnik na slučajan pogodak ubojice bio grč koji ga je uhvatio tijekom zagrijavanja. Osjećao se dobro od trenutka kad je ušao u čamac, položio noge na podloške i gurnuo pokretno sjedalo nekoliko puta naprijed-natrag kako bi zagrijao abdominalne mišiće. Namjestio je omče vesala na upornike, kako bi bio siguran da će prenijeti maksimalnu snagu sa svakim zaveslajem.

Nagnuvši se naprijed, Austin spusti vesla u vodu i snažno povuče ručke unatrag, puštajući težini svojeg tijela da radi za njega. Čamac pojuri površinom poput vodenbube. Ovo je bio najbolji dan do sada. Sva preostala bol bila je potisnuta njegovom radošću što može veslati normalnim ritmom. Sjedio je uspravno i preklopio ruke kako bi lakše vukao vesla. U početku je veslao polako, umjereno se naginjući naprijed i dugo vukući vesla. Na kraju svakog zaveslaja okrenuo bi vesla gotovo vodoravno kako bi smanjio otpor vjetra. Bila su na samo nekoliko inča iznad vode

kad bi ih vraćao naprijed. On zadovoljno progundā - dobro mu je išlo.

Čamac je plovio uzvodno tiho poput šapta. Prolazio je pokraj veličanstvenih starih ladanjskih kuća na obali. Magloviti riječni zrak s mirisom cvijeća koji mu je ispunjavao pluća bio je poput parfema stare ljubavi. To je na neki način i bilo tako. Za Austina, veslanje je bilo više od najvažnijeg sporta. S naglaskom na tehnicu a ne na snazi, ovo stapanje uma i tijela bilo je poput zen meditacije. Sada potpuno usredotočen, on poveća brzinu zaveslaja, postupno koristeći sve više snage iz svojih širokih ramena, sve dok brojilo zaveslaja iznad njegovih nožnih prstiju nije pokazivalo normalnu brzinu od dvadeset i osam zaveslaja u minuti.

Znoj se kotrljao pod štitnikom njegove tirkizne NAMP-ove bejzbol kape, leđa majice za ragbi bila su natopljena znojem, a stražnjica mu je utrnula usprkos podstave biciklističkih kratkih hlača.

No, osjetila su mu govorila da je živ. Vitki čamac letio je rijekom kao da su vesla krila. Planirao je odveslati prvu turu od 45 minuta, zatim se okrenuti i pustiti laganoj struji da ga vraća natrag. Forsiranje nije imalo smisla.

Bljesak svjetlosti s obale privuče mu pogled. Sunce se odražavalo od stakla teleskopa na tronošcu. Čovjek je sjedio na sklopivom stolcu na obali i gledao u teleskop. Nosio je bijelu pamučnu kapu koju je navukao na čelo, a ostatak lica bio mu je skriven iza teleskopa. Austin je vidio tog čovjeka prije nekoliko dana i pretpostavio je da se radi o promatraču ptica. No, nešto se nije slagalo: teleskop je uvijek bio usmjeren na Austina.

Nekoliko minuta kasnije Austin se okrene i krene nizvodno. Kad se približio promatraču, podigao je vesla, puštajući struji da ga nosi, i mahnuo je, nadajući se da će čovjek podići glavu. No, oko čovjeka ostalo je priljubljeno uz teleskop. Austin je proučavao

promatrača dok je njegov čamac klizio u tišini. Zatim se naceri, odmahne glavom, dohvati vesla i krene kući.

Kućica za čamce u viktorijanskom stilu bila je dio imanja na obali rijeke. S blijedoplavim daskama i krovom trijema nad kojim je bila kupola, bila je to minijturna verzija glavne kuće, izuzevši unutarnje uređenje. Austin usmjeri čamac prema kući, iziđe na rampu pa povuče čamac uz rampu, pod kućicu. Položi ga na stalak pokraj druge svoje igračke, maloga motornog hidroplana. Austin je imao još dva čamca, mali sportski jedrenjak dug 22 stope i pravi trkaći hidroplan, privezan u marini zaljeva Chesapeake. Volio je klasične linije i povijest sportskog jedrenjaka, kao i činjenicu da je usprkos debeljuškastom trupu i jednom jedru bio brz, osobito s modifikacijama koje je ugradio, i što je mogao potući veća i elegantnija plovila. Jedrenjak je bio i izdržljiv, i on ga je forsirao do krajnjih granica tijekom nepogoda iz čistog užitka. I dok je Austin uživao u mentalnim izazovima veslanja i znao jedriti gotovo otkad je prohodao, rano u životu zavolio je brzinu i od svoje desete godine utrkiavao se čamcima. Njegova velika ljubav tijekom slobodnog vremena bili su trkaći čamci.

Kad je spremio čamac, popeo se unutarnjim stubama do glavne stambene razine, a zatim još jednim kraćim stubama do spavaće sobe u kupoli.

Odbacio je odjeću za veslanje u vjedro i toplim tušem isprao jutarnje napore. Dok se brisao ručnikom ispred ogledala, proučio je ranu od metka. Izgubila je svoju ljutitu crvenu nijansu i poprimila ružičasti ton. Uskoro će se pridružiti drugim blijedim ožiljcima koji su se isticali na njegovoj preplanuloj koži. Sve su to bili suveniri nasilnih susreta. Ponekad se pitao privlači li njegovo tijelo projekte i oštra oruđa kao što magnet privlači metalnu prašinu.

Odjeven u čiste kratke hlače i majicu, on pođe u kuhinju, skuha si pola lonca snažne kenjijske kave, i ispeče slaninu i jaja. Zatim

ponese tanjur kroz klizna vrata na otvoreno, odakle je pucao pogled na Potomac. Promatrao je kako rijeka teče dok je doručkovao. Još uvijek uživajući u naletu kolesterola, on dopuni šalicu kavom, a zatim uđe u svoju kombinaciju radne sobe i sobe za odmor. Ubaci u stereo Coltraneov CD, smjesti se u crni kožni naslonjač, pa počne slušati kako instrument Antona Saxa pjeva glasovima za koje njegov tvorac ne bi smatrao da su mogući. Nije bilo čudno što se Austinu sviđao moderni jazz. Na neki način, zvukovi Coltranea, Oscara Petersona, Keitha Jarretta, Billa Evansa i drugih glazbenika iz njegove velike glazbene knjižnice odražavali su njegovu osobnost: čeličnu hladnoću koja je maskirala intenzivnu energiju i motivaciju, sposobnost da posegne duboko u svoju dušu kad je trebalo uložiti nadljudski napor, i talent za improvizaciju.

Prostrana soba bila je eklektička zbirka staroga i novog - autentični kolonijalni namještaj od tamnog drva i bijeli zidovi ukrašeni suvremenim originalima. Neobično za čovjeka odraslog na moru i pokraj mora, koji je provodio većinu vremena na površini ili u dubini oceana, nije bilo mnogo nautičkih predmeta. Bila je tu primitivna slika jedrenjaka koju je načinio neki hongkonški Picasso za jedrenjak China Tradea, karta Tihog oceana iz devetnaestog stoljeća, nekoliko brodograditeljskih oruđa, fotografija njegovoga sportskog jedrenjaka i model njegovoga trkaćeg hidroplana u boci. Na policama za knjige imao je kožom ukoričene pomorske pustolovine Josepha Conrada i Hermana Melvillea, i desetke knjiga o oceanologiji. No, najistrošenije knjige bile su knjige pisaca kao što su Platon, Kant i drugi veliki filozofi koje je volio izučavati. Austin je bio svjestan dihotomije, ali nije mu bila čudna.

Mnogo pomorskih kapetana u mirovini se nastanilo u unutrašnjosti, nakon karijere na oceanima. Austin još nije bio spreman da odseli u Kansas, ali more je bilo divlja i zahtjevna ljubavnica, i trebalo mu je ovo tiho utočište kamo je bježao od njegovoga snažnog zagrljaja.

Dok je srkao kavu, pogled mu se spusti na par Mantona položen na zid iznad kamina. Austin je imao zbirku od gotovo dvije stotine pari pištolja za dvoboj. Većina tih pištolja bila je pohranjena u vatrootporni sef. Novije je akvizicije držao u brodu-kući.

Fascinirala ga je ne samo majstorska izrada i smrtonosna ljepota pištolja, već i povijesni događaji koji su možda potaknuli ispaljivanje dobro odmjerene kugle nekog mirnog jutra.

Razmišljao je što se moglo dogoditi s republikom da Aaron Burr nije ubio Alexandra Hamiltona. Mantoni ga podsjetite na incident na Nereusu. Kakva čudna noć! Tijekom dana oporavka, Austin je iznova i iznova vrtio u glavi film napada, ubrzavajući, zaustavljajući ga i premotavajući unatrag poput video uređaja.

Nakon bitke, napor i gubitak krvi napokon su ga svladali. Jedva je prešao desetak koraka, a zatim se polako sručio i završio u sjedećem položaju. Kapetan Phelan rekao je posadi da je sve u redu. Izišli su iz zaklona, pokupili Austina i Zavalu s palube i na nosilima ih prenijeli u brodsku bolnicu. Na putu su prošli pokraj tijela napadača kojeg je Austin ustrijelio jednim hitcem iz pištolja za dvoboj. Austin ih je zamolio da zastanu, i jedan član posade s dobrim želudcem skinuo je masku s mrtvaca. Ispod je bilo lice čovjeka u 30-im godinama, tamnopotog, s gustim crnim brkovima. Crte lica bile su neupečatljive, osim okrugle rupe u čelu.

Zavala se uspravio na svojoj nosiljci i tiho zazviždao. «Reci mi da na toj starudiji imaš laserski ciljnik. Pokretna meta u mraku! Da nisam vidio svojim očima, rekao bih da je takav pogodak nemoguć.»

«I jest», rekao je Austin žmirnuvši. «Igrao sam na sigurno hitcem u tijelo.»

Kao što je objasnio Zavali dok su im premotavali rane, njegova natprirodna preciznost nije imala veze s ciljanjem ili s urezima u cijevi pištolja. Austin je okrenuo mali vijak za podešavanje pritiska pokraj otponca u pogrešnom smjeru i namjestio pištolj na

lagano opaljenje. Hvala Bogu na Mantonovim otežanim cijevima otpornim na idiote.

Helikopter naftne kompanije koji je odgovorio na radiopoziv u pomoć pokupio je ranjenike i Ninu Kirov s Nereusa i ostavio ih u Tarfayi. Kapetan Phelan odbio je napustiti svoj brod, i nakon što je brodska liječnica potvrdila da će moći ograničeno funkcionirati za nekoliko dana, ostao je kako bi poveo Nereusa na Yucatan. Za nekoliko sati, Austin i Zavala bili su na NAMP-ovom mlažnjaku koju je skrenuo u Maroko na putu iz Rima u Sjedinjene Države. Nina je uhvatila let do zračne luke Dulles. Analgetik koji su dali Austinu ošamutio ga je, i spavao je tijekom gotovo cijelog leta. Sjećanja su mu bila maglovita, ali sjećao se da je sanjao kako ga je plavokosi anđeo blago poljubio u obraz. Kad se probudio, bio je u Washingtonu. Nina je otišla, ulovivši let za Boston. Pitao se hoće li je ikada više vidjeti.

Nakon nekoliko dana provedenih u bolnici, on i Zavala poslani su kući. Rečeno im je da redovito uzimaju lijekove i da pruže tijelima priliku za iscjeljenje.

Zvonjava telefona trgne Austina iz sanjarenja. On podigne slušalicu i začuje jezgrovit pozdrav.

«Dobro jutro, Kurte, kako se osjećaš?»

»Oporavljam se prilično dobro, admirale Sandeckeru. Hvala na pitanju. Iako moram priznati da mi je pomalo dosadno.«

«Drago mi je da to čujem. Tvoja će dosada naglo završiti. Sastajemo se sutra u devet da bismo vidjeli možemo li otkriti što se krije iza te priče u Maroku. Pozvat ću i Zavalu. Viđen je u Arlingtonu u svojem kabrioletu, pa pretpostavljam da se i on dosađuje.»

Zavala je vozio Corvettu iz 1961., uglavnom zato što je to bio posljednji model s prtljažnikom. Iskoristio je slobodno vrijeme za rad u svojem podrumu, gdje je restaurirao mehaničke uređaje i

stvarao nove podvodne strojeve. Čim je mogao hodati bez da padne, počeo je vježbati u boksačkoj dvorani. Joeu nikada nije bilo dosadno kad je u blizini bilo žena, i maksimalno je iskorištavao prednost sućuti koju mu je donosila njegova rana.

Austin se više puta čuo sa Zavalom preko telefona. Iako se zabavljao, Joe je žudio za akcijom. Austin je govorio istinu kad je rekao: «Siguran sam da jedva čeka da se vrati na posao, admirale.»

«Odlično. Uzgred, koliko shvaćam, dovoljno si se oporavio da se kvalificiraš izravno u veslački olimpijski tim.»

«Možda kao kormilar. Jedan prijedlog, gospodine. Sljedeći put kad unajmite nekoga da glumi kao promatrač ptica, pripazite da ne nosi pomodne cipele i čarape do koljena.»

Stanka. «Ne moram te podsjećati da NAMP nema isti izbor tajnih operativaca kao tvoji susjedi iz Langleya. Zamolio sam Joea McSweeneyja, jednog od NAMP-ovih birokrata iz računovodstva, da vidi kako se oporavljaš. Prolazi pokraj tvoje kuće na putu do posla. Zvuči kao da ga je ugrizla buba Jamesa Bonda, pa je shvatio posao ozbiljnije nego što sam mislio. Nadam se da ti to ne smeta.»

«Nema problema, gospodine. Cijenim vašu brigu. Bolje to nego da me svakodnevno zovu iz stožera.»

«I mislio sam da ćeš se složiti. Uzgred, Mac se stvarno razumije u ptice.»

«Siguran sam u to», reče Austin. «Vidimo se sutra, admirale.»

Austin sklopi slušalicu, smijući se Sandeckerovoj očinskoj brizi i ironičnom komentaru na CIA-u, čiji je stožer bio na manje od milje udaljenosti od njegovog broda-kuće. Admiralova agencija bila je primarno znanstvena, ali njezine operacije, kao podmorski ekvivalent NASA-e, bile su savršene za prikupljanje informacija

koje je bilo ujednačeno, pa i bolje od najboljeg čime se mogla podičiti Kompanija.

Sandecker je zavidio CIA-i na bezgraničnom budžetu i ograničenoj odgovornosti, iako ni sam nije ljenčario u pokušajima dobivanja sredstava od Kongresa.

Imao je potporu dvadeset vrhunskih sveučilišta s odjelima za oceanologiju i niza velikih korporacija. S pet tisuća znanstvenika, inženjera i drugih stručnjaka, sa stalnim istraživanjima geologije oceanskih dubina i rudarenja, biološkim istraživanjima morskog života, pomorskom arheologijom i klimatologijom, i s velikom flotom istraživačkih brodova i eskadrilom letjelica, NAMP je imao doseg diljem cijelog planeta.

Velik Sandeckerov uspjeh bilo je otimanje Austina CIA-i. Austin je došao u NAMP na zaobilazni način. Magistrirao je upravljanje sustavima na Sveučilištu Washington i pohađao vrhunsku ronilačku školu u Seattleu. Bio je obučen za podvodnu 'Katicu za sve', što je značilo da je stručnjak za zavarivanje, komercijalnu primjenu eksploziva, i ronjenje kroz blato.

Specijalizirao se za flotaciju, dizanje teških predmeta iz mora, i dubinsko saturacijsko ronjenje u raznim okruženjima uz pomoć miješanog zraka i podvodnih komora. Nakon što je nekoliko godina radio na naftnim bušotinama u Sjevernom moru, vratio se u očevu kompaniju za vađenje potonulih brodova na šest godina, prije no što je vrbovan u malo poznati odjel CIA-e koji se specijalizirao za podvodno prikupljanje podataka. Bio je pomoćnik direktora za tajno vađenje ruske podmornice i vađenje i istraživanje iranskog broda za prijevoz kontejnera koji je nosio nuklearno oružje, a koji je tajno potopila izraelska podmornica. Vodio je i nekoliko istraživanja komercijalnih putničkih zrakoplova koji su na tajanstveni način srušeni nad morem, locirajući ih i vadeći iz mora, nakon čega je istražio incidente.

Na kraju hladnog rata, CIA je zatvorila odjel za podvodna istraživanja. Austin bi vjerojatno prešao u neki drugi odjel CIA-e da ga admiral Sandecker nije unajmio za posebne podmorske zadatke koji su se često odvijali izvan vidokruga državnih organa. Sandecker je mogao ironizirati Langley koliko je htio, ali on je bio dobro upoznat s tajnim operacijama.

Austin pogleda na sat. Deset sati. U Seattleu je, znači, sedam. On podigne telefon i otipka jedan broj. Glas koji se javio bio je oštar.

«Dobro jutro», reče Austin. «Ovdje tvoj sin broj jedan.»

«I vrijeme je da se javiš.»

«Razgovarali smo jučer, tata.»

«Mnogo toga može se dogoditi za 24 sata», odgovori Austinov otac dobroćudno gundajući.

«O, na primjer?»

«Na primjer, potpisivanje multimilijunskog ugovora s Kinezima. To je to. Nije loše za starca.»

Austin je od svojeg oca naslijedio snažnu građu i tvrdoglavost. U srednjim sedamdesetima, stariji Austin imao je malo pogrbljena široka ramena, ali svakodnevno je obavljao posao koji bi ubio mnogo mlade ljude. Njegova kompanija za pomorsko vađenje u Seattleu učinila ga je bogatim. No, još je uvijek sam radio, osobito nakon smrti Austinove majke prije nekoliko godina. Kao i mnogim drugim ljudima koji su izgradili sami sebe, važna mu je bila igra, a ne novac.

«Čestitam, tata. Ne mogu reći da sam iznenađen. No, ti baš i nisi starac, i ti to znaš.»

«Ne gubi vrijeme na laskanje. Vrijeme je novac. Kad dolaziš da proslavimo to uz bocu Jacka Daniel'sa?»

Samo mi to treba, pomisli Austin. Jedna noć s ocem koji je mogao popiti bila bi mu dovoljna da se vrati u bolnicu. «Još neko vrijeme neću dolaziti. Vraćam se na posao.»

«I bilo je vrijeme. Dosta si se izležavao.» U glasu se čulo razočaranje.

»Sigurno si razgovarao s admiralom. I on je rekao isto.»

«Ne, imam pametnijeg posla.» Austinov otac samo se napola šalio. Vrlo je poštovao Sandeckera, ali u isto vrijeme smatrao ga je rivalom u borbi za naklonost svojeg sina i nikad nije napustio nadu da će se Kurt jednog dana opametiti i preuzeti obiteljski posao. Austin je ponekad mislio da je ta pomisao bilo ono što je održavalo njegovog oca.

«Da vidim što želi. Javit ću ti se.»

Teški uzdah. «U redu, učini što moraš. Moram poći. Imam poziv na drugoj liniji.»

Austin se zagleda u slušalicu koja je utihnula i odmahne glavom. U nekim trenucima pitao se što bi se dogodilo da se njegov medvjedoliki otac izravno sukobi sa sitnijim ali čvrstim Sandeckerom. Ne bi se kladio na ishod, ali znao je jednu stvar: nije htio biti u blizini kad se to dogodi.

CD s Coltraneom je bio pri kraju. Austin ga zamijeni diskom s Gerryem Mulliganom i opusti se u naslonjaču s osmijehom na licu, dok se pripremao uživati u posljednjim trenucima slobodnog vremena u sljedećih nekoliko tjedana. Bilo mu je drago što ga je Sandecker nazvao i što njegov odmor završava. No, nije se radilo samo o dosadi. Admiral nije bio jedini koji je htio istražiti do kraja ono što je nazvao «tom pričom u Maroku.»

Hiram Yaeger se naslonio u svojem stolcu s rukama spojenim na potiljku, i zagledao se kroz svoje staračke naočale sa žičanim okvirima u trodimenzionalnu crno-bijelu fotografiju stasite Sumatranke, koja je izgledala još životnije zahvaljujući holografskom sustavu koji je projicirao sliku na golemi zaslon iza njegove konzole oblikovane poput potkove. Pitao se koliko je milijuna mladih muškaraca naučilo svoju prvu lekciju iz ženske anatomije od tamnoputih djevojaka sa stranica časopisa National Geographic.

Uz sanjivi, nostalgični uzdah, Yaeger reče: «Hvala ti na poslastici, Max.»

«Nema na čemu», odgovori bestjelesni glas računala. »Mislila sam da ćeš uživati u odmoru od posla.»

Bujna djevojka nestane, vraćena u 1937. kad ju je fotograf Geographica zamrznuo u vremenu.

«Vratilo mi je neka draga sjećanja«, reče Yaeger srknuvši kavu.

Iz svojega privatnog terminala u maloj bočnoj sobi šef komunikacijske mreže agencije mogao je u trenutku doći do goleme količine računalnog kompleksa podataka koji su zauzimali cijeli deseti kat zgrade stožera NAMP-a. Pothvati istraživačkih brodova visoke tehnologije, podmornica za duboke zarone i podvodnih robota privlačili su pažnju javnosti.

No, jedan od najvećih Sandeckerovih doprinosa bio je NAMP-ov nevidljivi krunski dragulj, golema i brza računalna mreža koju je Yaeger projektirao s potpunom slobodom i neograničenim sredstvima, zahvaljujući admiralu.

Sandecker je namamio Yaegera u NAMP tijekom napada na računalnu korporaciju iz Silikonske doline, i naložio mu je da izgradi nesumnjivo najbolji i najveći arhiv oceanskih znanosti na svijetu. Golema baza podataka bila je Yaegerova radost i strast. Trebale su mu godine da prikupi stoljeća ljudskog znanja iz knjiga, članaka, znanstvenih i povijesnih radova. Sve što je ikada bilo napisano o moru bilo je na raspolaganju ne samo NAMP-u, već i studentima oceanologije, profesionalnim oceanografima, pomorskim inženjerima i podvodnim arheolozima diljem svijeta.

Yaeger je bio jedina osoba u NAMP-u koja je ignorirala Sandeckerova pravila o odijevanju i kojoj se to opraštalo, što je dovoljno govorilo o njegovom talentu. U svojoj traper jakni i hlačama, s dugom plavkasto sijedom kosom vezanom u rep i neukroćenim brkovima koji su skrivali dječjački žar njegovog lica, neuredni je Yaeger izgledao kao da je došao iz hipi komune iz 60-tih. Zapravo, nije živio u šatoru, već je na posao dolazio iz bogate četvrti Marylanda u vrhunski opremljenom BMW-u. Njegova privlačna supruga bila je slikarica, dvije kćeri - tinejdžerke bile su učenice u privatnoj školi, a glavna pritužba bila im je da Yaeger provodi više vremena sa svojom elektronskom obitelji nego s obitelji od krvi i mesa.

Još uvijek je bio zadivljen nevjerojatnom moći koju je posjedovao. Tipkovnicu i zaslon zamijenio je govornim naredbama i holografskim prikazom. Njegov izlet u otvorenije aspekte članaka Geographica bio je odmor od zahtjevnog zadatka na kojem je radio na Sandeckerov nalog. Sandeckerova smjernica naizgled je bila jednostavna: otkriti je li bilo i drugih napada na arheološke ekspedicije nalik onome u Maroku. No, to se pokazalo monumentalnim zadatkom. Sada je, u strasti rješavanja zagonetke, još više zanemarivao svoju suprugu punu razumijevanja i djecu. Iako je NAMP-ov sustav bio orijentiran na oceane, Max je rutinski upadala u druge sustave, bez ovlaštenja, kako bi prikupila podatke iz javnih knjižnica, osmrtnica u

novinama, istraživačkih knjižnica, sveučilišta i povijesnih arhiva diljem svijeta.

Yaeger je započeo sastavljanjem velike liste ekspedicija, podijeljene kronološki po dekadama, pedeset godina unatrag. Na listi je bilo stotine imena i datuma. Zatim je pripremio računalni model zasnovan na poznatim činjenicama o marokanskom incidentu. Od Max je zatražio da uspoređi model sa svakom ekspedicijom, na temelju raznih izvora kao što su objavljeni akademski radovi, znanstveni žurnali i vijesti, unakrsno provjeravajući podatke kako bi se utvrdilo je li još neka ekspedicija došla do sličnog, neplaniranog kraja. Tražila je obrasce. Izvori su često bili fragmentarni, a ponekad i sumnjivi. Poput kipara koji pokušava pronaći statuu u komadu mramora, kresao je početnu listu. Još je uvijek bila dovoljno duga i složena da baci u očaj i najiskusnijeg istraživača, ali izazov je samo pojačao njegov apetit. Nakon nekoliko dana, prikupio je golemu količinu informacija. Sada je smjerao dati računalu uputu da pretraži podatke i rafinira rezultate u razumljivi oblik.

«Max, molim te da ispišeš svoja otkrića nakon što iscrpiš svoje mreže», reče on računalu.

«Ubrzo ću ti se javiti. Oprosti na kašnjenju», odgovori blagi, monotoni glas. «Zašto si ne natočiš još jednu šalicu kave dok čekaš?»

Vrijeme je bilo nevažno računalu, razmišljao je Yaeger poslušavši prijedlog Max. Svoj je posao odrađivalo nezamislivom brzinom, ali koliko god Max bila brza i pametna, nije imala pojma što to znači kad ti Sandecker diše niz sklopove. Yaeger je obećao Sandeckeru rezultate do sljedećeg jutra. Dok je Max radila, Yaeger je mogao otići na pauzu, odšetati do NAMP-ovog restorana, ili jednostavno napustiti svoje utočište i poći na kratku šetnju. No, nije volio ostavljati svoje elektronske bebe, pa je umjesto toga istraživao druge opcije.

Zagledao se u strop, sjetivši se da je Nina Kirov rekla kako su ubojice došli noću, masakrirali cijelu skupinu i riješili se tijela.

«Max, pogledajmo pod 'asasini'.»

Max je zapravo bila sastavljena od više računala koja su, poput ljudskog mozga, mogla obavljati više složenih zadataka u isti čas.

«To ne bi trebalo biti problem.» Sekundu kasnije, glas računala rekao je: «Asasini. Engleska analogija arapske riječi hashashin, što znači onaj koji je ovisan o hašišu. Tajni političko-vjerski islamistički red iz jedanaestog stoljeća kojim je rukovodio apsolutni vladar i njegovi zamjenici. Od članova sekte, poznatih pod nazivom 'posvećeni', zahtijevala se potpuna poslušnost. Bili su to pravi plaćeni ubojice koji su ubijali političke vođe i iznajmljivali svoje vještine. Ubojice su dobivali hašiš i goleme količine senzualnih iskustava, i rečeno im je da je to okus raja koji ih očekuje ukoliko obave svoj posao. Sekta je širila strah više od dvjesto godina.»

Zanimljivo. No, koliko značajno? Yaeger je povlačio svoju neurednu bradu dok je Max opisivala druge skupine plaćenih ubojica, poput indijskih razbojnika i japanskih ninđa. Te skupine nisu odgovarale profilu marokanskih ubojica, ali što je još važnije, već stoljećima su bile neaktivne. Nije ih odmah odbacio. Ako je istraživao plaćene ubojice, pogledat će u prošlost da bi vidio kako su drugi operirali.

Dr. Kirov je rekla da su ubojice uništili kamenu statuu koja je mogla biti dokaz pretkolumbovskog kontakta između Starog i Novog svijeta. Kad bi pretraživao sve o pretkolumbovskim kulturama, čak i uz brzinu Max trebalo bi mu deset godina da razvrsta podatke. No, umjesto toga, izradio je ono što je nazvao «paralelna paradigma», u osnovi set pitanja koja su na različite načine ispitivala računalo o tome kome bi moglo smetati otkriće da Kolumbo nije bio prvi predstavnik Starog svijeta koji je stupio nogom u Novi svijet, ili obrnuto.

Prije nekoliko dana zaposlio je računala na tom problemu, ali do sada je bio prezaposlen da bi provjerio rezultate. Dok su strojevi radili na glavnom Sandeckerovom pitanju, imao je vremena pregledati rezultate.

On reče: «Pozovi ParPar». Bilo je to kodno ime koje je dao neizgovorljivoj paralelnoj paradigmi.

«ParPar je spremna, Hirame.»

«Hvala, Max. Kome bi smetalo otkriće da Kolumbo nije otkrio Ameriku?»

«Nekim znanstvenicima, povjesničarima i piscima. Određenim etničkim skupinama. Želiš li specifične podatke?»

«Još ne. Bi li to vjerovanje bilo opasno?»

«Ne. Želiš li da pronađem vezu u prošlosti?»

Yaeger je programirao svoja računala da daju kratke odgovore kako ne bi otišli u neodredive tangente bez točnih uputa.

«Reci», odgovori Yaeger računalu.

«Španjolska inkvizicija pretvorila je vjerovanje u pretkolumbovske kontakte herezom kažnjivom spaljivanjem. Inkvizitori su govorili kako je Kolumbo bio božanski nadahnut da prenese španjolsku civilizaciju u Novi svijet. Veza s Vespuccijem?»

«Reci.»

«Kad je Amerigo Vespucci znanstveno dokazao da Kolumbo nije došao do Indije, već je otkrio novi kontinent, i njemu su zaprijetili herezom.»

«Zašto je to bilo tako važno?»

«Priznanje da je netko drugi otkrio Novi svijet učinilo bi pravo na njegova bogatstva nevažnim i oslabilo snagu španjolske države.»

Yaeger razmisli o odgovoru. Španjolska više nije bila svjetska sila, a njezini bivši posjedi u Amerikama bili su nezavisne države. Bilo je tu nečega što nije mogao vidjeti. Osjećao se poput djeteta koje zna da u sjenama njegovog ormara vreba monstrum, može ga čuti kako diše i vidjeti zelene oči, ali ono nestane kad upali svjetla.

Računalo tiho odzvoni tonovima Big Bena, i pojavi se hologramska karikatura njega kako se smiješi.

«Obrada i ispis su gotovi», reče njegov animirani dvojnik.

«Uh! Idem na pivo.»

Yaeger je provodio toliko vremena s ovim računalom da je bilo neizbježno da isprogramira i nekoliko crta osobnosti.

«Hvala, Max, ja častim», reče on.

Pitajući se što bi učinio kad bi Max ozbiljno shvatila njegovu ponudu, Yaeger prijeđe u susjednu prostoriju i donese dugi ispis koji je zatražio. Dok je proučavao izvješće ParPara o arheološkim ekspedicijama, oči su mu se raširile, i počeo je tiho ponavljati riječ «nevjerojatno». Pročitao je samo dio izvješća kad je podigao slušalicu i otipkao broj. S druge strane javi se odrješit glas.

«Ako imate trenutak, admirale», reče Yaeger, «imam nešto što biste trebali vidjeti.»

Poglavlje XV

U 8.45 ujutro Austin je parkirao svoj standardni tirkizni Jeep Cherokee na rezervirani prostor u garaži NAMP-ovog stožera, impozantne staklene zgrade u Arlingtonu, u Virginiji, u kojoj je radilo dvije tisuće znanstvenika i inženjera NAMP-a, i koja je

koordinirala još tri tisuće njih rasutih diljem svijeta. Joe Zavala pozvao ga je dok je prolazio kroz predvorje ukrašeno vodopadima i akvarijima i golemim globusom u središtu morskog zelenog mramornog poda. Austinu je bilo drago da vidi kako Zavala još samo blago šepa.

Dizalo je pojurilo na najviši kat, gdje je admiral Sandecker imao svoje uredne. Kad su izlazili iz dizala, dva su čovjeka čekala da uđu. Jedan je bio visok, čvrst čovjek od šest stopa i tri inča, preplanuloga, grubog lica. Imao je opalno zelene oči i valovitu crnu kosu, prosijedu na zaliscima. Nije imao tako široka ramena kao Austin, ali tijelo mu je bilo vitko i žilavo.

Drugi čovjek bio je suprotnost prvome. Bio je visok samo pet stopa i četiri inča, ali imao je masivna prsa poput buldoga; ruke i noge bile su mu vrlo mišićave. Njegova je kosa bila također crna, ali kovrčava. Tamnoputo lice i kestenjaste oči otkrivale su talijansku krv.

Visoki čovjek ispruži ruku: «Kurte, prošlo je valjda tri mjeseca otkad smo se vidjeli.» Dirk Pitt, NAMP-ov direktor za specijalne projekte, i njegov sposobni pomoćnik Al Giordino bili su legende agencije.

Njihovi pothvati tijekom godina otkad je admiral Sandecker pokrenuo NAMP bili su materijal za pustolovne romane. Iako su se Pittovi i Austinovi putovi rijetko ukrštali, postali su dobri prijatelji i često su zajedno odlazili na sportsko ronjenje.

Austin uzvratu čvrsti stisak. «Kad ćete vas dvojica biti slobodni za jedan ručak, kako bismo čuli vaše najnovije eskapade?»

«Bojim se, ne još nekoliko tjedana. Za sat vremena polijećemo iz zrakoplovne baze Andrews.»

«Kamo idete?», upita Zavala.

«Na projekt na Antarktici, za koji nas je admiral zadužio», odgovori Giordino.

«Jesi li spakirao svoju navlaku za testise?», upita Zavala s bljeskom u očima.

Giordino se naceri. «Nikad ne napuštam kuću bez nje.»

«A ti i Joe?», upita Pitt.

«Imamo sastanak s admiralom na kojem ćemo saznati što planira za nas.»

«Nadam se da idete u tropska mora.»

Austin se nasmije. «I ja.»

«Nazovi me kad se vratite«, reče Pitt. «Večerat ćemo kod mene.»

«Hoću», reče Austin. «Uvijek volim pogledati tvoju zbirku automobila.»

Došlo je sljedeće dizalo, i vrata na njemu se otvore. Pitt i Giordino uđu i okrenu se. «Zbogom, dečki», reče Giordino. «Sretno, kamo god išli.» Zatim se vrata zatvore i oni nestanu.

«Ovo je valjda prvi put da nisam vidio Dirka i Ala kako šepaju, krvare ili su umotani u zavoje», reče Austin.

Zavala zakoluta očima. «Hvala ti što si me nepotrebno podsjetio da rad za NAMP može biti opasan.»

«Što misliš, zašto NAMP ima tako izdašne zdravstvene beneficije?«, reče Austin dok su ulazili u veliku čekaonicu čiji su zidovi bili prekriveni fotografijama admirala u društvu s predsjednicima i drugim utjecajnim ljudima iz svijeta politike, znanosti i umjetnosti. Recepcionarka im je rekla da uđu.

Sandecker je sjedio za golemim stolom izrađenim od drva ulaznih poklopaca izvađenih s potonulog broda konfederacije.

Odjeven u savršeno izglačane sive hlače i skupi mornarički sako plave boje s ušivenim zlatnim sidrom na prednjem džepu, Sandeckeru je trebala samo bijela kapa da upotpuni njegov sportski izgled. No, on nije bio zapovjednik kluba vlasnika jahta. Zračio je poljem sile prirodnog autoriteta iskovanog tijekom trideset izuzetno uspješnih godina u mornarici i ublaženog u ponekad napornom poslu čelnika pomorske državne institucije koju je izgradio iz ničega. Starosjedioci Washingtona rekli su da ih Sandeckerova dominantna osobnost podsjeća na Georgea C. Marshalla, generala i državnog tajnika, koji je mogao ući u prostoriju i bez jedne riječi staviti do znanja da je on glavni. No, za razliku od krupnoga generala, Sandecker je bio nizak i vitak, čemu je doprinosilo svakodnevno trčanje od pet milja i strogi režim vježbanja.

On poskoči kao da ima čelične opruge umjesto nogu, i iziđe iza stola kako bi ih pozdravio.

«Kurt! Joe! Lijepo vas je vidjeti», reče on zaneseno, uhvativši njihove ruke snažnim stiskom. »Izgledate dobro. Drago mi je što ste uspjeli doći na sastanak.«

Sandecker je izgledao vitko i u formi kao i obično. Djelovao je mnogo mlađe od svojih šezdeset i nešto godina. Oštri rubovi vandykeovske brade, čija je vatreno crvena boja bila u skladu s njegovom kosom, a ponekad i temperamentom, izgledali su kao da su laserski istrimani.

Austin podigne obrvu. Nije bilo nikakve sumnje da se on i Joe neće pojaviti. Energični osnivač i direktor NAMP-a nije prihvaćao 'ne' kao odgovor.

Turobno se nasmiješivši, Austin reče: «Hvala, admirale. Joe i ja brzo zacjeljujemo.»

«Naravno», odgovori Sandecker. «Brz oporavak preduvjet je za zapošljavanje u NAMP-u. Pitajte Pitta i Giordina ako mi ne vjerujete.»

Ono što je bilo zastrašujuće, znao je Austin, bila je činjenica da se Sandecker samo napola šalio. Još je više zastrašujuća bila činjenica da su Austin i Zavala jedva čekali novi zadatak.

«Usporedit ću ozljede s Dirkom uz tekilu s ledom i limunom kad ga sljedeći put vidim, gospodine.»

Zavala nije mogao propustiti priliku da se malo našali.

S ozbiljnim izrazom na licu, on reče: «Invalidi poput nas ne mogu biti od velike koristi NAMP-u.»

Sandecker se nasmije i snažno pljesne Zavalu po leđima. «Uvijek mi se sviđao tvoj smisao za humor, Joe. Mogao bi raditi kao komičar u noćnom klubu gdje, kako čujem, provodiš svoje večeri u društvu mladih žena. Pretpostavljam da su ti pomagale u oporavku?»

«Privatne medicinske sestre?», odgovori Zavala s anđeoskim izrazom na licu koji mu nekako nije odgovarao.

«Kao što sam rekao, Joe, promašio si poziv. No, šalu na stranu, kako ti je, eh, stražnjica?»

«Nisam baš spreman za maraton, ali prije više dana sam odbacio štaku, gospodine.»

«Drago mi je da to čujem. Prije no što se pridružimo ostalima, htio sam vam čestitati na rješavanju problema na Nereusu. Pročitao sam izvješća. Dobro ste to izveli.»

«Hvala», reče Austin. «Kapetan Phelan je jako zaslužan za to. Rođen je prekasno. Osjećao bi se kao kod kuće sa sabljom u ruci, boreći se protiv berberskih gusara. Bojim se da smo mu napravili priličan nered na brodu.»

Sandecker pogleda Austina hladnim plavim očima. «Neke stvari moraju se učiniti, Kurte. Jučer sam razgovarao s kapetanom. Brod završava s poslom na Yucatanu. Osjeća se dobro i kaže mi

da je Nereus opet u tip-top stanju, po bristolskim pravilima.« Sandecker je upotrijebio stari termin za uredan brod. «Zamolio me da vam još jednom zahvalim što ste mu spasili brod. Pa, jeste li spremni za povratak na posao?»

Zavala zabaci ruku salutirajući u stilu lika iz Gilberta i Sullivana.

«U tip-top stanju, po bristolskim pravilima«, ponovi uz osmijeh.

Začuje se tiho kucanje i otvore se bočna vrata u zidu s tamnim drvenim pločama. U prostoriju uđe divovska prilika, sagnuvši glavu kako bi mogla proći kroz vrata. Sa svojih šest stopa i osam inča, Paul Trout izgledao je kao da mu je mjesto na košarkaškom igralištu NBA lige, a ne u NAMP-ovom timu za posebne zadatke, gdje je radio kao oceanski geolog. Zapravo, Trout je dobio ponude stipendija od nekoliko sveučilišta koja su bila više zainteresirana za njegovu visinu nego za njegov briljantni um.

U skladu sa svojim porijeklom iz Nove Engleske, Trout je bio čovjek od malo riječi, ali njegova jenkijevska rezerviranost nije mogla prikriti zadovoljstvo u njegovom glasu. «Bok, dečki. Drago mi je što ste se vratili. Nedostajali ste nam.» On se okrene Sandeckeru, pa reče: «Spremni smo, admirale.»

«Odlično. Neću trošiti vrijeme na objašnjenja. Razlog ovog sastanka uskoro će vam postati jasan.» Sandecker ih povede u prostranu i udobno namještenu prostoriju za sastanke pokraj njegovog ureda.

Austin je odmah shvatio da se događa nešto važno. Mršavi čovjek uskih ramena koji je sjedio na udaljenom kraju dugog stola od mahagonija bio je zapovjednik Rudi Gunn, zamjenik direktora NAMP-a i šef logistike. Pokraj njega je bio ostatak iz 1960-ih i računalni genij Hiram Yaeger. Preko puta NAMP-ovih stručnjaka sjedio je stariji čovjek dostojanstvenog izgleda, čiji su grubi profil i bijeli brkovi podsjetili Austina na C. Aubrey Smitha, glumca iz starih filmova koji je često glumio britanske vojne časnike. Mladi

čovjek pokraj njega bio je proćelav i čvrsto građen, i imao je isturenu čeljust.

Austin pozdravi Gunna i Yaegera klimanjem glave. Pogled mu odskoči od drugih ljudi poput oblutka bačenog na površinu vode i zaustavi se na ženi koja je sjedila na drugom kraju stola. Plava kosa bila joj je upletena uz glavu, što je naglašavalo njezine blage sive oči i visoke jagodice. Austin joj priđe i pruži joj ruku.

«Dr. Kirov, kakvo ugodno iznenađenje», reče on s iskrenim zadovoljstvom. «Lijepo vas je vidjeti.»

Nina je nosila jaknu i suknju odgovarajuće boje, čija je nijansa naglašavala njezin ten boje meda. U kutku svojeg uma Austin pomisli kako su muškarci idioti. Kad je prvi put sreo Ninu, bila je prelijepa kao oskudno obučena sirena. No, sada, kad je bila potpuno odjevena i kad su njezine skrivene obline bile naglašene odgovarajućom svilenom odjećom, bila je apsolutno neodoljiva.

Njezine usne rašire se u zavodljivi osmijeh. «Lijepo je vidjeti i vas, gosp. Austine. Kako se osjećate?»

«Sada odlično», odgovori on. Formalnost njihovog pozdrava nije mogla prikriti tihi intenzitet. Držali su se za ruku sekundu dulje no što je trebalo, sve dok Sandecker nije prekinuo čaroliju prenaplašenim pročišćavanjem grla.

Austin se okrene i ugleda izraze lica svojih kolega iz NAMP-a, pa porumeni. Shvatio je da se ponaša poput zanesenog školarca kojeg su na djelu uhvatili njegovi prijatelji koji mrze djevojčice.

Sandecker predstavi nazočne. Stariji čovjek bio je J. Prescott Danvers, izvršni direktor Svjetskoga arheološkog vijeća. Drugi neznanac bio je Jack Quinn iz Istočnoazijske fondacije. Sandecker pogleda na svoj sat. «Sad kad smo završili s formalnostima, hoćemo li prijeći na posao? Hirame?»

Dok se Yaeger zabavljao tipkovnicom svojeg laptopa Macintosh Powerbook, Austin sjede pokraj Trouta. Kao i obično, Trout je bio besprijeckorno odjeven. Svijetlosmeđa kosa imala je razdjeljak na sredini, u stilu razdoblja jazza, i začesljana unatrag na potiljku. Nosio je smeđe odijelo, oxfordski plavu košulju, i jednu od velikih leptir mašna šarenog dezena o kojima je bio ovisan. Kao kontrast besprijeckornom odijevanju, Trout je volio nositi i radne čizme. Neki su smatrali da je ta ekscentričnost znak poštovanja prema njegovom ocu ribaru. Zapravo, bila je to navika koju je stekao na Oceanografskom institutu Woods Hole, gdje su mnogi znanstvenici nosili takve čizme.

Sin ribara s Cape Coda, Trout je veliki dio djetinjstva proveo u blizini ove svjetski slavne institucije. Često je dobivao vikend i ljetne poslove od znanstvenika koji su se jako trudili biti ljubazni prema dječaku kojeg su tako fascinirali oceani.

Njegova ljubav prema moru kasnije ga je odvela u jednako slavni Oceanografski institut Scripps, gdje je magistrirao oceansku geologiju.

«Mislio sam da si na Yucatanu s Gamay», reče Austin. Bilo mu je neobično vidjeti Trouta bez njegove supruge. Upoznali su se na Scrippsu, gdje je ona učila za doktorat iz pomorske biologije, i vjenčali su se nakon što su završili sa školovanjem. Rudi Gunn, stari prijatelj iz srednjoškolskih dana, uvjerio je Paula da se uključi u NAMP kao član specijalnog tima koji je sastavljao admiral Sandecker. Paul je prihvatio, ali uz uvjet da s njim dođe i supruga. Oduševljen što dobiva dvoje vrhunskih znanstvenika, Sandecker je odmah pristao.

Troutov izraz lica bio je stalno zamišljen. Imao je naviku govoriti spuštene glave, i premda je nosio kontaktne leće, pogledavao je gore, kao da viri preko naočala.

Govoreći nazalnim naglaskom s dugim 'a' svojega rodnog Cape Coda, Trout reče: «Već tjednima pokušava dogovoriti sastanak s

važnim djelatnikom nacionalnoga antropološkog muzeja iz Mexico Citya. Momak nije mogao promijeniti datum, pa sam ja ovdje za nas obojicu.»

Sandecker se smjestio pred golemim zaslonom s pozadinskom projekcijom spojenim s Yaegerovim računalom. On klimne Yaegeru, i sekundu kasnije na zaslonu se pojavi karta sjeverozapadne Afrike. Pokazujući Maroko i uperivši jednu cigaru Managua prema bljeskajućoj crvenoj strjelici, Sandecker reče: «Svi u ovoj prostoriji znaju za napad na dr. Kirov i nestanak njezine ekspedicije.» On se okrene prema Austinu i Zavali. «Kurte, dok ste se ti i Zavala oporavljali, nestale su još dvije ekspedicije.»

Yaeger na zaslonu prikaže kartu svijeta, pa pokaže tri bljeskajuće crvene strjelice. »Organizacija gosp. Quinna izgubila je skupinu ovdje u Kini. Dva znanstvenika i njihov pomagač nestali su u Indiji. Ovo je Maroko.»

«Hvala ti, Hirame», reče Sandecker. «Dr. Danvers, možete li nam reći nešto o svojoj organizaciji?»

«Drage volje», odgovori Danvers i ustane. Njegov elegantni glas još je imao pseudobritanski naglasak iz osnovne škole. »Svjetsko arheološko vijeće u Washingtonu jest mjesto razmjene informacija povezanih sa svjetskom arheološkom zajednicom. U bilo kojem trenutku, diljem svijeta odvijaju se deseci projekata«, reče on mahnuvši prema karti. «Sponzoriraju ih fondacije, sveučilišta, državne institucije, ili kombinacija ova tri tipa institucija. Naš posao je da prikupimo sve te informacije i vraćamo ih njima prema potrebi, u kontroliranim količinama.»

«Možda biste nam mogli dati specifičan primjer«, reče Sandecker.

Danvers se zamisli na trenutak. «Jedan od naših članova, u ovom slučaju sveučilište, htjelo je obaviti neki posao u Uzbekistanu. Uz jedan posjet našim računalnim bazama podataka, mogli smo im reći sve o svim prošlim, trenutačnim i budućim radovima u toj državi, poslati im sve radove objavljene u proteklim godinama,

bibliografije referentnih knjiga, kao i imena stručnjaka za to područje. Imamo karte, informacije o praktičnim stvarima kao što je lokalna politika, izvor radne snage, prijevoz, stanja cesta, vrijeme, itd.«

Sandecker prijeđe na stvar. «Biste li imali i podatke o nestalim ekspedicijama?»

«Pa...», Danvers namršti čelo. «Ne kao takve. O članovima ovisi hoće li nam poslati materijal. Kao što sam rekao, mi smo skupljači i distributeri. Naš materijal je primarno akademski. U ovom primjeru s Uzbekistanom ne bi bilo govora o nestancima, osim ako te podatke ne bi poslalo sveučilište. Možda bismo imali upozorenje da je određeno područje opasno. S druge strane, informacije možda i postoje u banci podataka, ali prikupljanje svih tih podataka bilo bi monumentalan zadatak.»

«Razumijem», reče Sandecker. «Hirame, bi li nam mogao pomoći s time?»

Yaeger počne tipkati po računalu. Jedna za drugom, crvene strjelice pojave se na raznim kontinentima. Trima postojećim lokacijama na karti dodao je oko tucet novih.

«Sve su to ekspedicije koje su nestale tijekom proteklih deset godina», reče on.

Danversove nosnice rašire se, kao da je namirisao nekakav loš zadah. «Nemoguće», reče. «Gdje ste došli do informacija na temelju kojih tvrdite tako nešto?»

Yaeger lakonski slegne ramenima. «Iz dosjea vaše organizacije.»

«To je nemoguće», reče Danvers. «Morali biste biti član SAV-a da biste imali pristup našoj bazi podataka. Veliki dio informacija je tajan. Čak ni članovi ne mogu prelaziti iz jednog dosjea u drugi. Moraju dobiti posebnu dozvolu nakon što daju svoje kodno ime.»

Ovo nije bilo prvi put da je Yaegeru netko rekao kako njegove elektronske bebe jedva hodaju, kad su u stvarnosti mogle trčati sprint. Odavno je naučio da se ne treba prepirati. Samo se nasmiješio.

Gledajući strjelice koje su veselo bljeskale na zaslonu, Sandecker reče: «Mislím da se slažemo kako ovo izlazi iz područja slučajnosti.»

Danvers je još uvijek bio šokiran što je u njegovu bazu podataka upao netko tko je izgledao kao član ansambla iz mjuzikla 'Kosa'.

«Daleko izvan«, reče on, trudeći se sačuvati dostojanstvo.

«Moje iskrene isprike, dr. Danvers«, reče Sandecker. «Kad sam prvi put čuo za marokanski incident, zamolio sam Hirama da provede istraživanje sličnih slučajeva objavljenih u medijima i unakrsno ih usporedi s drugim raspoloživim informacijama. To što je izabrao da upadne u vašu organizaciju putem kiber-prostora svjedočanstvo je važnosti SAV-a. Međutim, bojím se da dolaze još gore vijesti.»

Preuzevši riječ, Yaeger započne: «Proveo sam istragu arheoloških priča u važnijim publikacijama, usporedio ih s vašim dosjeima, a zatím nastavio rafinirati potragu, odvajati žito od kukolja. Proteklih pet godina bilo je lako. Stvari su postale teže kad sam se vratio u vrijeme prije no što su se ljudi počeli služiti računalima. Ovo istraživanje nije potpuno, ali ono što imam je prilično dobro dokumentirano. Izbacio sam sve ekspedicije za kojima nisu ostali leševi i one koje su izbrisane prirodnim katastrofama.»

On klikne mišem. Danvers uzdahne. Karta je bila obasjana poput Times Squarea s neonskim znakovima. Tuceti malih crvenih strjelica treperili su na svim kontinentima.

Quinn je reagirao bijesno. «Ovo je ludo«, reče on. «Ovo nije sadržaj Indiane Jonesa, za ime Božje! Arheološke ekspedicije ne mogu tek tako nestati s lica zemlje bez da to itko sazna!«

Sandecker mu mirno odvratila: «Imate pravo, gosp. Quinn. I mi smo se zapanjili shvativši koliko je ekspedicija jednostavno isparila. Javnost nije indiferentna prema takvim događajima, ali incidenti su bili raspršeni kroz desetljeća, a u jedno je vrijeme bilo prilično normalno da istraživači nestanu iz javnosti na nekoliko godina. Ponekad i zauvijek. Bismo li znali što se dogodilo s dr. Livingstoneom da za njim nije krenuo neustrašivi Stanley?»

«Ali što je s medijskim izvješćima?», upita Quinn.

Sandecker reče: «Prema onome što mi je Hiram objasnio, povremeno bi netko s velikom bazom podataka poput New York Timesa zarovao u svoje osmrtnice i zapazio slične događaje, koje bi usporedio s nekim nedavnim incidentom. Kad je događaj bio opće poznat, poput nestanka ekspedicije National Geographica na Sardiniji 1936., incident bi jednostavno bio pripisan banditima ili nesrećama. Dio njih možemo odbaciti. Na primjer, poplave i vulkani.» On zastane. «Ono što me zabrinjava jest da je taj trend u porastu.»

Još uvijek sumnjičav, Austin se osloni na laktove, zureći u kartu.

«Komunikacije su danas mnogo učinkovitije no što su bile u Stanleyjevo vrijeme», reče on. «Ima li to možda veze s tim nestancima?»

«Uključio sam i to u jednadžbu, Kurte», reče Yaeger. «Krivulja svejedno raste.»

Rudi Gunn skine svoje naočale s okvirom od roga i počne ih zamišljeno grickati. «Podsjeća me na film koji sam gledao», razmišljao je. «Netko ubija najbolje europske kuhare.»

«Samo što se u ovom slučaju ne radi o kuharima, a incidenti nisu vezani uz jedan kontinent», reče Sandecker. «Ako je iskustvo dr. Kirov nekakav pokazatelj, netko ubija najbolje svjetske arheologe.»

Danvers se nasloni u svojem stolcu. Lice mu je sada bilo bijelo poput tijesta. «Blagi Bože», reče on promuklim šaptom. «Što se, zaboga, događa?»

«Što, zaista?» Sandeckerove plave oči kretale su se od lica do lica. »Zamolio sam Hirma da kodificira elemente koji su slični svim ovim nestancima. Ništa se nije vidjelo na površini. Sve su te ekspedicije bile vrlo različite. Varirale su u veličini, od tri osobe do više od dvadeset, a odvijale su se diljem cijelog svijeta. Organizirao ih je široki spektar grupa ili pojedinaca. No, bilo je zajedničkih nazivnika. Ono što policija zove 'nestale osobe' bilo je zajedničko svim slučajevima prije Maroka. Ekspedicije su jednostavno nestajale. Iskustvo dr. Kirov bilo je traumatično, ali dugoročno gledano, bila je to možda sretna okolnost koja bi mogla spriječiti slične nesreće. Sada znamo da te ekspedicije nisu jednostavno isparile. Znamo da su ih uništavali timovi obučениh plaćenih ubojica.«

«Thugee», reče Gunn tiho.

«Što to znači?», upita Quinn.

«Odatle dolazi engleska riječ thug (razbojnik) Na hinduskom znači 'lopov' a tako su nazivali sljedbenike indijskog kulta boginje Kali. Infiltrirali bi se u karavane, tijekom noći zadavili ljude, sakrili njihova tijela i pokrali robu. Britanci su razbili kult tijekom 1800-tih, i uglavnom je zamro. Jedan od posljednjih nestanaka dogodio se u Indiji.«

Nitko tko je poznao Gunna nije bio iznenađen kad bi ovaj iznio neku takvu informaciju. Niski, mršavi Gunn bio je čisti genij. Diplomirao je kao najbolji student u klasi na Mornaričkoj akademiji, i kao bivši mornarički časnik mogao je uživati na nekom od vrhunskih položaja u Ministarstvu ratne mornarice.

Imao je magisterije i doktorate iz kemije, financija i oceanografije, ali više je volio podvodnu znanost od ratovanja. Služio je na podmornicama kao Sandeckerov glavni pomoćnik, i kad je

admiral istupio iz mornarice kako bi formirao NAMP, Gunn je pošao za njim. Sastavljajući izvješća i istražujući, prikupio je velike količine podataka iz raznih područja iz stotina knjiga kojima se okruživao.

«Provjerio sam ih», reče Yaeger. «I ninđe i hashashine. U pravu si, ima sličnosti.»

Sandecker nije odbacio ovu mogućnost. «Ideja tajnog društva ubojica zasigurno je zanimljiva», reče on. «No, ostavimo je za sada po strani dok objasnim drugi zajednički element. Koliko je moguće dokumentirati, sve ekspedicije koje su nestale u novije vrijeme izvijestile su kako su pronašle pretkolumbovske artefakte na čudnim mjestima.» On zastane radi dramatskog efekta. «A prema Hiramovim rezultatima, sve ih je do izvjesne mjere sponzorirala organizacija Time-Quest. Zna li netko od vas, gospodo, nešto o toj organizaciji?»

«Naravno», reče Quinn. «Naša fondacija koristila se mnogo puta njihovim uslugama. Koliko ja znam, vrlo su korektni. Njihove oglase možete pronaći u svim arheološkim časopisima. Poznato je da su prilično darežljivi s donacijama. Sponzorirat će vašu ekspediciju ako im se sviđi. Što je još bolje, poslat će i volontere, ljude koji plaćaju uzbuđenje rada na iskopu. Povezani su s nekim ekološkim organizacijama i udrugama umirovljenika. Kao što sam rekao, vrlo su korektni.»

Činilo se da se Danvers trgnuo iz dubokog sna. «Da, slažem se. Mnogi naši klijenti koristili su Time-Quest. Imamo i dosje o njima, ako vam to može pomoći.»

«Već sam i provjerio», reče Yaeger. «Izvukao sam i podatke iz drugih izvora - direktorija neprofitnih organizacija, državnih i saveznih agencija koje ih reguliraju. Bankovna izvješća. Internet. Imaju impresivnu web stranicu. Stožer im je smješten u San Antoniju. Upravni odbor sastoji se od nacionalno poznatih osoba.»

Austin se namršti. «Dobronamjerni ljudi često su i ne znajući vezivali svoja imena uz razne lijeve i desne ekstremiste, kao i organizirani zločin, misleći da zastupaju nešto dobro.»

«Dobro rečeno, Kurte», složi se Sandecker. «Hiram, ima li nešto što bi ukazivalo na to da je Time-Quest paravan za ekstremiste?»

Yaeger odmahne glavom.

«Svi podaci kažu da je Time-Quest čist.»

«Dakle, nisi otkrio ništa neobično?», ustrajao je Sandecker, čije je osjetljivo uho čulo određeni prizvuk u Yaegerovom tonu.

«Nisam to rekao, admirale. O toj organizaciji postoji tona informacija, ali većina toga je materijal za medije koji zapravo ne govori ništa. Kad sam pokušao pronaći nešto iza imidža za javnost, nisam pronašao ništa.»

Imaju blokirani pristup?»

«U tome i jest stvar. Zapravo i nemaju. Ovo je sofisticiranije. Kad je pristup blokiran, to je kao da nemate ključ za ulazak u sobu. Ja sam imao ključ, ali kad sam ušao u sobu, bila je mračna, a nisam mogao uključiti prekidač za svjetlo.»

«Ako ni tvoji elektronski psi nisu mogli nanjušiti trag, onda je stvarno sofisticirano. No, tvoj nam rad nešto kazuje. Organizacija ne bi isključila svoj prekidač za svjetlo ako nema što skrivati.»

Nina, koja je sjedila u tišini tijekom cijele prezentacije, iznenada reče: «Gonzales.»

Molim?», reče Sandecker.

Razmišljala sam o onome što je zapovjednik Gunn rekao o thugeeima. U našoj je ekspediciji bio čovjek imenom Gonzales. Spomenula sam ga gosp. Austinu i gosp. Zavali. Došao je putem Time-Questa. Bio je... bio je, jednostavno čudan.»

«Na koji način, dr. Kirov?»

«Teško je reći. Bio je jako napadan. Uvijek u blizini, gledao nam je preko ramena. Kad god bi ga netko upitao o njemu, pričao je istu priču. Nikad je nije mijenjao. Počeo bi muljati kad biste ga zapitali za detalje. Na primjer, posljednji dan kad sam ga upitala za neznanca s kojim je razgovarao.» Ona zastane, zamišljeno naboranog čela.

Mislim da je to nekako povezano s napadom.»

«Čitao sam o tom incidentu u vašem izvješću», reče Sandecker.

«Taj Gonzales je ubijen s ostalima?»

Pretpostavljam da je tako. Bilo je tu mnogo strke... Nestao je sa svima ostalima, pa...»

Provjerit ćemo identifikaciju ekshumiranih tijela, a ako ga nema, Hiram će ga pronaći.»

«Jedno pitanje», reče Austin. «Time-Quest je bio povezan sa svim ekspedicijama koje su nestale tijekom posljednjih godina, ali jesu li se neke ekspedicije vratile kući?»

«Ja ću ti odgovoriti na to», reče Sandecker. «Da. Bilo je mnogo ekspedicija u kojima je najteža ozljeda bila sunčanica. No, svi oni koji su nestali izvijestili su o neobičnim otkrićima, ili, u specifičnim slučajevima, dokazima pretkolumbovskog kontakta. Kako vam se to čini, dr. Danvers?»

«Arheološka zajednica bi zacijelo proučila takve tvrdnje s najvećim skepticizmom», reče Danvers. «No, reći da bi mogle izazvati ubojstvo, pa, jednostavno ne znam što reći. Zasigurno se radi o nizu koincidencija, koliko god to bilo nevjerojatno.»

Nina odmahne glavom. Jednako nevjerojatna koincidencija kao i uništavanje pretkolumbovskog artefakta koji sam pronašla. A dokaz o njegovom postojanju izbrisan je iz baze podataka

sveučilišta.« Ona se okrene prema Yaegeru. «Kako se to moglo dogoditi?»

Yaeger slegne ramenima. «Nije problem ako znaš kako.»

Sandecker opet provjeri svoj sat. Učinili smo sve što smo mogli za sada. Hvala vam što ste došli, gospodo i dr. Kirov. Raspraviti ćemo o sljedećem koraku i obavijestiti vas o našem napretku.»

Kad je sastanak završio, Kurt priđe Nini.

«Hoćeš li ostati u Washingtonu?»

«Bojim se da ne», reče ona. «Odlazim odmah kako bih započela s radom na novom projektu.»

«Onda...»

«Nikad se ne zna, jednom ćemo možda surađivati.»

Austin udahne blagi miris lavande iz Ninine kose i zapita se koliko bi posla uspjeli obaviti. «Možda i hoćemo.»

Približi se Zavalu. «Žao mi je što prekidam. Sandecker nas želi u svojem uredu.»

Austin se neodlučno oprostio od Nine, krene za ostalima u admiralov ured i smjesti se u jedan od udobnih kožnih naslonjača. Sandecker je sjedio za stol. Naslonio se u svojem pokretnom stolcu i otpuhnuo nekoliko dimova na svojoj divovskoj cigari, koju je napokon zapalio. Spremao se započeti raspravu kad ugleda Zavalu, koji je pušio identičnu cigaru.

Malo je toga bilo u poznatom svemiru što Sandecker nije znao, ali jedna od najdugotrajnijih i najiritantnijih misterija u njegovom životu bio je povezan s kutijom za cigare na njegovom stolu. Godinama je pokušavao otkriti kako je Al Giordino neopaženo krao cigare iz kutije.

Sandecker prostrijele Zavalu čeličnim pogledom. «Jesi li razgovarao s Giordinom?», reče on hladno.

«U dizalu. On i Pitt kretali su na projekt na Antarktici», odgovori Zavala s kerubinskom nevinošću. «Ukratko smo pročavrljali o NAMP-u.»

Sandecker tiho frkne. Nikad nije dopustio Giordinu da vidi kako ga je uspio iznervirati, i neka bude proklet ako to zadovoljstvo pruži i Zavali.

«Neki od vas možda se pitaju zašto bi agencija čije je područje djelovanja ocean i podmorje imala ikakve veze s gomilom pustinjaških kopača», reče on. «Glavni je razlog taj što NAMP ima najbolji obavještajni kapacitet na svijetu. Do mnogih od tih nalazišta dolazi se oceanima ili rijekama koje se ulijevaju u mora, tako da tehnički gledano i mi imamo interes u tome. Ima li ideja, gospodo?»

Austin, koji je sa zanimanjem promatrao bitku cigara, skrene pažnju na Sandeckerovo pitanje. «Razmotrimo ono što znamo.» Brojeći na prstima ono što govori, rekao je: »Postoji određeni obrazac u tim nestancima. Ljudi ne nestaju, već ih ubijaju dobro organizirani i opremljeni ubojice. Ekspedicije su povezane s organizacijom zvanom Time-Quest koja, čini se, nešto skriva.»

Yaeger se ubaci: «Je li moguće da skrivaju imovinu od porezne službe i da to nema veze s umorstvima?»

«Možda otkrijemo da se radi o tome», reče Sandecker, «i zato želim da nastaviš istraživati. Ispitaj svaki mogući kut gledišta.»

«Jeste li pronašli što o lebdjelici koja je pokušala pregaziti dr. Kirov?», upita Zavala.

«Imao sam malo više sreće», reče Yaeger. «Prema tvom opisu, suzio sam proizvođače dok nisam došao do engleske tvrtke

Griffon Hovercraft Ltv. Izgrađen je samo ograničen broj modela koji si opisao. Ovaj je osobito zanimljiv. Zove se PIZJ.»

«To je mornarička kratica za plovilo za iskrcavanje sa zračnim jastukom, koliko se sjećam«, reče Gunn.

«Točno. To je pojačana, brža verzija komercijalnog modela koja ide i na kopnu. Dug je osamdeset i dvije stope. Dva vijka i četiri plinske turbine daju mu brzinu od četrdeset čvorova, i to s teretom. Naoružanje se sastoji od strojnica kalibra 0,50, lansera granata i strojnice M-60. Imamo ih nekoliko u američkoj mornarici.«

«Zašto nisu upotrijebili oružje kako bi zaustavili dr. Kirov?», upita Zavala.

«Nagađam da su se uplašili da će njezino tijelo biti pronađeno. Bilo bi neželjenih pitanja. Je li koja narudžba stigla od privatnih tvrtaka?«, upita Austin Yaegera.

«Samo jedna. Tvrtka iz San Antonija.«

Austin se nagne naprijed. «Tamo Time-Quest ima svoj stožer.«
«Tako je», odgovori Yaeger. «Možda je slučajnost. Lebdjelica je u posjedu korporacije za vađenje nafte, ali kompanija bi mogla biti jedna u nizu lažnih. Trebat će neko vrijeme da se otkrije jesu li povezane. Nisu bili oprezni ukoliko su dopustili mogućnost povezivanja.«

«Zapravo i ne», reče Austin. «Nisu očekivali da će biti svjedoka. Da su uspjeli u napadu na dr. Kirov, nitko ne bi znao za ubojice. Ljudi s Nereusa ugledali su lebdjelicu, ali bili su predaleko da bi vidjeli kako je koriste za napad.«

Sandecker reče: «Kurt je u pravu, Hirame. Volio bih da istražiš vezu sa San Antonijem. Ima li prijedloga za izravniju akciju?«

«Da, razmišljao sam«, reče Austin. «Možda ih možemo navesti da dođu k nama. Otponac u ovim incidentima su pretkolumbovski

nalazi. Što ako pokrenemo arheološku ekspediciju i obavijestimo Time-Quest da smo pronašli nešto pretkolumbovsko?»

«Onda ćemo staviti zaštitne prsluke i vidjeti što će se dogoditi», reče Zavala. On otpuhne dim iz cigare poput Diamond Jima Bradya.

«Zamka. Brilljantno.»

Sandecker podigne obrvu. «Na stranu Zavalin smisao za humor, kako bismo to izveli?», upita Sandecker. «Trebalo bi više tjedana, možda i mjeseci da se to organizira, zar ne, Rudi?»

«Bojim se da je tako, gospodine. Trebalo bi sastaviti mnogo toga.»

Austin nije mogao shvatiti zašto je Gunn djelovao kao da ga njegov prijedlog jako zabavlja, a ta se iritiranost osjetila u njegovom glasu kad je rekao: «Možda bismo mogli nekako ubrzati proces?»

«Nema potrebe za tolikom žurbom, prijatelju.» Sandecker pokaže zube u poznatom osmijehu nalik barakudinom. «Dok ste ti i Joe ležali, Rudi, Hiram i ja došli smo na istu ideju i pokrenuli stvari. Sve je sređeno. Zbog brzine i logističke jednostavnosti, postavili smo ekspediciju na američkom jugozapadu. Mamac će biti 'artefakt' iz starog svijeta pronađen na američkom tlu. To bi trebalo privući nečiju pažnju. Smatrajte to zadatkom za NAMP-ov tim za posebne zadatke.»

«Zadatak prihvaćen», reče Austin. «Što je s Gamay?»

«Ne bi bilo lako objasniti nazočnost pomorske biologinje u pustinji», reče admiral. «Ne vidim potrebu da je odvlačimo s njezinog posla na Yucatanu. Recite joj što smjeramo. Ako je zatrebamo, može doći za nekoliko sati. U posljednje je vrijeme mnogo radila. Vjerojatno u ovom trenutku uživa na tropskom suncu na plažama Cozumela ili Cancuna.»

Zavala povuče dim cigare i otpuhne ga u obliku prstena. «Neki ljudi uvijek imaju sreće», reče on.

Poglavlje XVI

Yucatan, Meksiko

Četvrta stalna članica NAMP-ovog tima za posebne zadatke bila bi posljednja koja bi opisala samu sebe kao sretnu. Dok su njezini kolege uživali u udobnosti uređaja za rashlađivanje, Gamay Morgan-Trout bila je prekrivena znojem, a njezina inače dobra narav sve je više ključala u izravnoj proporciji s porastom temperature zraka, koja je bila oko 35 stupnjeva i rasla je. Nije mogla vjerovati da je vlažnost 100 posto bez ijednog oblaka na nebu.

S rukama prekrženim na prsima, ona nasloni svoje visoko, vitko tijelo na Jeep parkiran na travnatom ispustu pokraj asfaltne trake koja je sjekla prašumu na maloj nadmorskoj visini. Svjetlucave fatamorgane vodenih lokava plesale su na sivom asfaltu. Zabačeni kraj podsjetio ju je na samotni prizor autoceste iz filma Sjever-sjeverozapad gdje Garya Granta progoni zrakoplov za zaprašivanje.

Gamay podigne pogled prema blijedom nebu. Nema zrakoplova, samo nekoliko lešinara koji lijeno kruže. Loše mjesto za gladne lešinare. Vjerojatno nema mnogo životinja pregaženih na cesti. U zadnjih sat vremena prošlo je samo jedno vozilo. Čula je stari kamionet dok je još bio miljama udaljen. Zveckao je svojim teretom polumrtvih kokoši, ostavljajući za sobom trag bijelih pera.

Vozač nije čak ni usporio da bi je upitao treba li joj pomoć.

Pomislivši kako je glupo što stoji na suncu, Gamay se vrati u sjenu pokretnog krova Jeepa i popije čašu hladne vode iz termosice. Zatim po treći put rasprostire kartu koju joj je profesor Chi faksirao iz Mexico Citya. Papir je bio vlažan od njezinih znojnih dlanova. Ranije toga jutra krenula je u unutrašnjost iz Ciudad del Carmen, gdje je bio usidren Nereus, precizno prateći kartu kroz monotoni ravni krajolik Yucatana. Pritom je strogo pazila na upisanu kilometražu, i skretala točno na mjestima gdje su pokazivale strjelice. Proučavala je pažljivo povučene crte. Nema greške. Mjesto je bilo označeno s X. Bila je upravo tamo gdje je trebala biti.

Usred bespuća.

Gamay je požalila što je odbila kad su ona i njezin suprug, Paul, pozvani da se vrate u Washington radi važnog sastanka NAMP-ovog tima za posebne zadatke. Danima je pokušavala ugovoriti taj susret s profesorom Chijem i nije znala hoće li ikada više dobiti priliku. Pitala se zašto su se morali tako hitno vratiti u stožer. Došli su na Nereus ubrzo nakon što je stigao na Yucatan kako bi sudjelovali u projektu s meteorom. Paul je trebao izrađivati podvodne računalne grafike, što mu je bila specijalnost. Gamay je trebala sudjelovati svojom stručnošću pomorske biologinje. Činilo se to vrlo ugodnim zadatkom, bez većih napora. A tada je došao poziv iz stožera.

Ona se nasmiješi sama sebi. Sigurno se vratio Kurt Austin. Kad je on u blizini, stvari se događaju. Kao pucnjava na Nereusu o kojoj je čula. Nazvat će Paula kad se vrati na brod i pitati ga treba li poći na zrakoplov kojim će se vratiti kući.

Blagi Bože, pitala se ona gledajući svoje okruženje, zašto li se profesor želi naći s njom na tako usamljenome mjestu? Jedini znak ljudske prisutnosti, u prošlosti i sadašnjosti, bio je obrasli puteljak koji je nestajao u šumi. Ona mahne prema insektu koji

se obrušavao na vrh njezinog nosa. Cutterovo sredstvo protiv insekata se polako istrošilo, kao i njezino strpljenje. Možda bi sada trebala otići. Ne, pričekat će još petnaest minuta. Ako se profesor Chi ne pojavi, spakirat će se i vratiti na NAMP-ov brod. Morat će priznati da je dvosatna vožnja u iznajmljenom Jeepu bila uzaludna.

Prokletstvo! Nikada više neće imati ovakvu priliku.

Zaista je željela upoznati Chija. Zvučao je tako ljubazno na telefonu, s američkim naglaskom i španjolskim manirima. Jedan pramen duge, tamnocrvene kose spusti joj se na nos, povijen od vrućine. Ona isturi donju usnu i pokuša ga otpuhati. Kada nije uspjela, ukloni ga rukom, pogledavši se iz navike u retrovizor. Tada ugleda točkicu na cesti. Točkica je rasla, vibrirajući u valovima vrućine. Ona se nagne kroz vrata kako bi bolje pogledala. Objekt se pretvori u plavo-bijeli autobus. Očito se izgubio, zaključi ona. Povukla je glavu unatrag i počela ispijati još jednu čašu vode, kada začuje šištanje zračnih kočnica.

Autobus je stao iza Jeepa. Vrata se otvore i grobnu tišinu naruši meksička glazba s mnogo decibela i limenih instrumenata. Lokalni autobus vjerojatno je imao sve zvučnike preostale od Woodstocka. Samo jedan putnik iziđe iz autobusa. Bio je odjeven u standardnu indijansku odjeću — pamučnu košulju, široke bijele hlače i sandale. Na glavi je imao šešir od tvrde slame s malo povijenim obodom. Kao i većina majanskih muškaraca, bio je nizak, tek nešto viši od pet stopa. Putnik i vozač autobusa razmijene nekoliko rafala rečenica na španjolskom, pa mahnu jedan drugome. Vrata se zatvore, i uz škripu osovina, autobus odjuri niz cestu poput velikog pokretnog džuboksa.

Jao!

Gamay se nagne kako bi pljesnula bubu koja je zabila svoje zube u njezinu potkoljenicu. Kad je opet pogledala u retrovizor, čovjek je nestao zajedno s autobusom. Ona pogleda bočni retrovizor.

Samo prazna autocesta. Čudno. Čekaj. Kretnja s njene desne strane. Ona se ukoči. Oči nalik crnim stijenama zurile su u nju kroz staklo suvozača.

«Dr. Morgan-Trout, pretpostavljam.»

Čovjek je imao isti mekani glas s američkim naglaskom koji je čula u telefonskom pozivu iz Mexico Citya. Ona oprezno upita: «Profesor Chi?»

«Vama na usluzi.» Shvatio je da Gamay zuri u dvocijevnu sačmaricu koju je držao u rukama, pa je spusti. «Žao mi je, nisam vas htio uplašiti. Oprostite što kasnim. Bio sam u lovu i trebao sam predvidjeti da će to potrajati. Juan, naš vozač, dobar je ali pričljiv čovjek koji brblja sa svim putnicama, starim i mladim. Nadam se da me niste dugo čekali.»

«Ne, uredu je.»

Ovaj maleni tamnoputi čovjek sa širokim smeđim licem, visokim jagodicama i dugim i malo povijenim nosom nije bio ono što je očekivala. Ona prekori samu sebe zbog stereotipnog razmišljanja.

Dr. Chi je živio u svijetu bijelaca dovoljno dugo da prepozna stid. Kameni izraz lica nije se promijenio, ali tamne su mu oči dobroćudno zasjale. «Sigurno sam vas iznenadio, neznanac koji se pojavi tako iznenada s puškom kao bandito. Ispričavam se zbog svog izgleda. Kad sam kod kuće, odijevam se kao domorodac.»

«Ja bih se trebala ispričati zbog svoje nepristojnosti, što vas puštam da stojite tako na suncu.» Ona potapše sjedalo pokraj sebe.

«Molim vas, sjednite ovamo u sjenu.»

«Ja nosim svoju sjenu sa sobom, ali prihvatit ću vaš ljubazan poziv.» On skine šešir, otkrivajući sijedu kosu ponad visokog čela, odveže platnenu vreću za lovinu i uđe na suvozačko mjesto,

pažljivo položivši sačmaricu presavijene cijevi između sjedala, uperenu unatrag. Zatim položi vreću za lovinu u krilo.

«Sudeći po izgledu vreće, lov je bio uspješan», reče Gamay.

Uzdahnuvši teatralno, on reče: «Ja sam valjda najljepiji lovac na svijetu. Stojim pokraj ceste. Autobus me pokupi i ostavi. Krenem u šumu. Bum-bum. Iziđem na cestu i ulovim sljedeći autobus. Na taj način, mogu uživati u samoći lova i u socijalnom prestižu dijeljenja svojih uspjeha i neuspjeha sa susjedima. Najteži dio je pogađanje vremenskog rasporeda autobusa. Ali da, bilo je dobro.» On podigne vreću. «Dvije tuste jarebice*.

Gamay se osmjehne prelijepim osmijehom koji je otkrio mali razmak između gornjih prednjih sjekutića, poput glumice i modela Lauren Hutton. Bila je privlačna žena, ne prekrasna niti pretjerano seksi, ali vedra i živahna na dječaćki način koji se većini muškaraca sviđao.

«Dobro», reče ona. «Mogu li povesti nekamo vas i vaše ptice?»

«To bi bilo vrlo lijepo od vas. Zauzvrat, mogu vam dati malo tekućeg osvježenja. Sigurno vam je bilo vruće dok ste čekali.»

«Nije tako loše», reče Gamay, iako joj je kosa bila očito izvan kontrole, majica zalijepljena za sjedalo, a znoj tekao s brade.

Chi prihvati ljubaznu laž. «Okrenite se i slijedite ovu stazu.»

Ona krene, pokrene Jeep unatrag, zatim ubaci u prvu brzinu i skrene s ceste.

Gume su pratile osušene blatne brazde kroz gustu šumu. Nakon oko četvrt milje drveće se prorijedilo i brazde su se pretvorile u suncem obasjanu čistinu na kojoj je dominirala domorodačka koliba. Zidovi kolibe bili su izrađeni od granja, a krov prekriven palminim lišćem. Izišli su iz Jeepa i ušli unutra. Jedini namještaj bio je metalni stol na sklapanje, stolac za kampiranje i pleteni viseći ležaj. Nekoliko propanskih svjetiljaka visjelo je s greda.

«Iako je skromna, nema časa poput mia casa», reče Chi, zvučeći pritom kao da misli ozbiljno. Zabivši nožni prst u zemljani pod, on reče: «Ova je zemlja oduvijek pripadala mojoj obitelji. Tijekom stoljeća ovdje su stajali deseci kuća, a projekt se nije promijenio otkad je prva od njih sagrađena na početku vremena. Moj narod shvatio je da je lakše svako malo sastavljati kuću nego pokušavati izgraditi kuću koja će izdržati uragane i vlagu. Mogu li vam donijeti piće?»

«Da», reče Gamay, tražeći pogledom hladnjak. «Hvala vam, voljela bih to.»

«Molim vas, krenite za mnom.» On je povede izvan kolibe na utabanu stazu koja je vodila kroz šumu. Nakon minute hoda došli su do zgrade od cigle s čeličnim krovom. Profesor otvori otključana vrata i oni uđu. Chi posegne u mračnu ostavu i počne nešto tražiti, mrmljajući sebi u bradu na španjolskom. Nakon nekoliko sekunda, začuje se motor. «Kad me nema, isključim generator kako bih uštedjeo gorivo», objasni on. «Rashladni uređaj trebao bi proraditi svakog trenutka.»

Nad glavama im se upali gola žarulja. Bili su u malom predvorju. Chi otvori još jedna vrata i pritisne prekidač na zidu. Fluorescentna svjetlost obasja veliku prostoriju bez prozora, s dva radna stola. Na stolovima se nalazio laptop, skener i laserski pisač, gomila papira, mikroskop i stakalca, te plastične vreće s komadima stijene. Tu i tamo ležali su pažljivo označeni veći komadi. Na sve strane bile su razbacane omotnice. Police s knjigama stenjale su pod težinom opsežnih radova. Na zidu su bile topografske karte poluotoka Yucatan, fotografije nalazišta i crteži rezbarija Maja.

«Moj laboratorij», reče Chi s očitim ponosom.

«Impresivno.» Gamay nije očekivala da će vidjeti potpuno opremljeni arheološki laboratorij usred bespuća.

Dr. Chi bio je pun iznenađenja.

Chi osjeti njezino čuđenje. «Ljudi se ponekad čude kad vide kontrast između moje kuće i radnog mjesta. Izvan Mexico Citya za život su mi potrebne samo najnužnije stvari - mjesto za spavanje i jelo, viseći ležaj s mrežom protiv komaraca, krov za zaštitu od kiše. No, posao je druga stvar. Za to morate imati sredstva. A ovdje je najvažnije sredstvo za znanstveni rad.»

On se sagne do trošnog, ali upotrebljivog hladnjaka, odloži vreću s lovinom na policu, pa izvadi dva Seven-Upa i kocke leda, koje ubaci u dvije plastične čaše. Pokretom ruke očisti prostor između nekoliko dosjea i prinese dva sklopiva stolca. Gamay sjedne, srkne piće i dopusti hladnoj, slatkoj tekućini da joj poteče niz suho grlo. Imala je bolji okus od dobrog šampanjca. Sjedili su nekoliko trenutaka u tišini, uživajući u piću.

«Hvala vam, dr. Chi», reče Gamay nakon što joj je opet napunio čašu, ovaj put vodom iz boce. «Bojim se da sam dehidrirala više no što sam mislila.»

«U ovoj zemlji nije teško izgubiti tjelesne tekućine. Sad kad smo obnovili energiju, kako vam mogu pomoći?»

«Kao što sam vam rekla telefonom, ja sam pomorska biologinja. Uključena sam u projekt u unutrašnjosti.»

«O, da, NAMP-ovo istraživanje tektita pokraj meteorskog kratera Chixulub.»

Gamay nakrivi glavu. «Vi znate za to?»

On ozbiljno klimne. «Telegraf džungle.» Ugledavši zbunjene izraz na njezinom licu, on se nasmije i prizna: «Ne mogu vam lagati. Vidio sam e-mail koji je muzej dobio od stožera NAMP-a u kojem nas pristojno obavještavaju o istraživanju.»

On posegne prema ormariću s dosjeima, otvori jednu ladicu i izvadi omotnicu. «Da vidimo», reče čitajući sadržaj dosjea. «Gamay Morgan-Trout. Trideset godina. Stanovnica Georgetowna. Rođena

u Wisconsinu. Vrhunska vozačica. Diplomirala pomorsku arheologiju na Sveučilištu Sjeverna Carolina. Promijenila specijalnost, upisavši se na Oceanografski institut Scripps, gdje je doktorirala pomorsku biologiju. Svoje talente iznajmljuje svjetski poznatoj Nacionalnoj agenciji za mora i podmorje.»

«Sve je točno», reče Gamay podigavši lijepo oblikovanu obrvu.

«Hvala vam», reče Chi vraćajući dosje u ormarić. «To je zapravo rad moje tajnice. Nakon što ste me nazvali, zamolio sam je da pregleda web stranicu NAMP-a. Tamo se nalazi cjelovit opis tekućih projekata, kao i kratke biografije sudionika. Jeste li u kakvoj vezi s Paulom Troutom, oceanskim geologom čije je ime također navedeno?»

«Da, Paul je moj suprug. Na stranici vjerojatno ne piše da smo se upoznali u Meksiku. Bili smo na terenskom putovanju u La Paz. Inače, rekla bih da ste dobro obavili domaću zadaću.»

«Bojim se da je to moja stroga akademska obuka.»

«I ja pamtim detalje. Da vidimo mogu li se prisjetiti.» Gamay sklopi oči. «Dr. Jose Chi. Rođen u Quintani Roo, poluotok Yucatan. Otac je bio farmer. Odličan student, kojeg je vlada poslala u privatne škole. Dodiplomski studij na Sveučilištu Mexico. Poslijediplomski studij na Sveučilištu Harvard, gdje je još povezan s prestižnim Arheološkim i etnološkim muzejom Peabody. Kustos Meksičkoga nacionalnog antropološkog muzeja. Dobitnik MacArthurove nagrade za svoj rad na kompilaciji zapisa Maja. Sada radi na rječniku jezika Maja.»

Ona otvori oči i ugleda Chijev zubati osmijeh. On lagano pljesne rukama. «Brava, dr. Morgan-Trout.»

«Molim vas, zovite me Gamay.»

«Prelijepo i neobično ime.»

«Moj otac bio je ljubitelj vina. Boja moje kose podsjetila ga je na grožđe beaujolaisa.»

«Dobar odabir, dr. Gamay. No, nešto moram ispraviti. Vrlo sam ponosan na svoj rad na rječniku, ali on je zapravo djelo mnogih talentiranih ljudi. Slikara, fotografa, kartografa, katalogizatora i tako dalje. Ja sam pridonio kao 'tragač'.«

«Tragač?»

«Si. Objasnit ću vam. Od svoje osme godine bavim se lovom. Lutao sam Yucatanom, Belizeom i Guatemalom. Tijekom svojih lutanja često sam nailazio na ruševine. Neki ljudi kažu da u glavi imam Ouija ploču za prizivanje duhova. Ja mislim da je to kombinacija svjesnosti okoline koju svaki lovac mora imati, i obične kilometraže. Ako hodate dovoljno dugo i daleko u ovom dijelu svijeta, sigurno ćete naići na ostatke rada mojih vrijednih predaka. Recite mi, zašto pomorsku biologinju zanima rad kopnenog tragača za kostima?»

«Imam čudnu molbu, dr. Chi. Kao što ste vidjeli u mojem životopisu, ja sam bila podvodna tragačica za kostima prije no što sam prešla na živa bića. Moja dva područja interesa kombinirala su se tijekom godina. Kad god sam na nekom novom području, tražim drevne umjetničke prikaze pomorskog života. Očiti primjer je školjka bisernica. Križari su je uzeli za svoj amblem. Slike i rezbarije te školjke sežu u prošlost tisućama godina, sve do Grka i Rimljana, pa i prije.»

«Zanimljiv hobi», reče Chi.

«To zapravo i nije hobi, iako mi je zabavno i opušta me. Daje mi uvid u prošlost, prije razdoblja znanstvenih crteža. Pogledam neku sliku ili reljef i dobijem ideju o tome kako je neka vrsta izgledala prije više stotina ili tisuća godina. Usporedivši ih s današnjim životinjama, mogu vidjeti je li došlo do genetske evolucije ili mutacije. Razmišljam o tome da napišem knjigu o svojoj zbirci. Znate li, možda, za neko arheološko nalazište sa

slikom morskih životinja? Tražim ribe, školjke, koralje. Bilo kakvo morsko stvorenje koje je moglo privući pažnju umjetnika Maja.»

Chi je pažljivo slušao. «To što radite je fascinantno. To je i vrijedno, jer dokazuje da arheologija nije mrtva znanost koja nikome ne koristi. Šteta što mi telefonom niste rekli što želite. Prištedjelo bi vam trud dolaska ovamo.»

«To nije bilo problem, a željela sam vas osobno upoznati.»

«Drago mi je što jeste, ali umjetnički interes Maja bio je usmjeren prema pticama, jaguarima i zmijama. Veliki su izgledi da će slike morskih životinja biti tako stilizirane da ih nećete moći prepoznati kao nešto iz bioloških knjiga. Nešto poput onih reljefa papiga koje nekim ljudima nalikuju na slonove.»

«Zato je stvar zanimljivija. Imam nešto slobodnog vremena na projektu tektita. Bila bih vam zahvalna kad biste mi pokazali put do nekih ruševina.»

On se zamisli na trenutak. «Na oko dva sata odovud postoji jedno nalazište. Povest ću vas tamo da razgledate. Možda nešto pronađete.»

«Sigurni ste da vam to nije veliki problem?»

«Uopće nije.» On pogleda na sat. «Doći ćemo tamo oko ručka, provesti nekoliko sati tamo, i vratiti se do kasnog poslijepodneva. Možete se vratiti na svoj brod još za dnevnog svjetla.»

«To bi bilo dobro. Možemo poći mojim Jeepom.»

«Nema potrebe», reče on. «Imam vremenski stroj.»

«Oprostite?» Učinilo joj se da nije dobro čula.

«Ovdje je kupaonica. Zašto se ne osvježite dok ja pripremam ručak?»

Gamay slegne ramenima. Izvadila je svoj ruksak iz Jeepa, a zatim se vratila u zgradu, umila se i počešljala. Chi je zatvarao rashladni sanduk Igloo kad je izišla iz kupaonice.

«Gdje ću uloviti vremenski stroj?», upita ona, prihvativši igru.

«Nalazi se u temporalnom transportnom modulu», reče on ozbiljno, pa je povede kroz vrata. Sa sobom je ponio i sačmaricu.

«Nikad se ne zna kad ćete naletjeti na ptice.»

Oni zaobiđu zgradu laboratorija i iziđu na puteljak koji je vodio do još jedne domorodačke kolibe. Ova nije imala zidova, a krov su držale motke. Pod palminim lišćem nalazio se terenski automobil HumVee.

Gamay ispusti uzvik divljenja. «To je vaš vremenski stroj?»

«Kako biste drukčije nazvali izum koji vas može odvesti do gradova u kojima su nekad cvjetale drevne civilizacije? Znam da jako nalikuje civilnoj verziji vojnog vozila korištenog u Zaljevskom ratu, ali namjera je bila da se zavara znatiželjnike.»

On odloži rashladni sanduk na stražnje sjedalo i otvori vrata Gamay. Ona se smjesti na putničko sjedalo, prepoznavši instrumente nalik onima zrakoplova. Ona i Paul imali su Hummera u Georgetownu. Projektiran kako bi zamijenio Jeepa, njegova imponantna širina dolazila je do izražaja u Washingtonskom prometu, a tijekom vikenda kad ne bi preuređivali svoju kuću, voljeli su se voziti seoskim putovima.

«Put kojim smo došli ovamo zapravo je sporedan», objasni Chi.

«Ovdje je put koji vodi do ceste.» On uđe i pokrene motor. Glava mu je jedva virila iza volana.

Ovo će biti prava pustolovina, pomisli Gamay. Ona se nasloni u sjedalu i reče: «Prebacite u warp šest, gosp. Sulu.»

«Warp šest», reče on ubacivši u brzinu. Vozilo poskoči naprijed.

«Ali, ako nemate ništa protiv, najprije ćemo skrenuti u dvanaesto stoljeće.»

Poglavlje XVII

Tucson, Arizona

Nepravilni vrh Mount Lemmona koji se uzdizao iz lanca Santa Catalina bio je vidljiv kroz Austinov prozor kad se mlažnjak približio međunarodnoj zračnoj luci Tucson. Slijetanje je bilo glatko, i nekoliko minuta kasnije Zavala i on prebacili su svoje torbe preko ramena, izišli iz terminala na jako sunce Arizone i potražili prijevoz. Prašnjavi srebreni kamionet Ford F-150 zatrubio je i skrenuo uz pločnik. Austin, koji je bio bliže kamionetu, otvori suvozačeva vrata i trepne očima, u nevjerici. Za volanom je sjedila posljednja osoba koju je očekivao.

Nina Kirov.

Nina je zamijenila odijelo u kojem je sudjelovala na NAMP-ovom sastanku za oker hlače i svijetloplavu košulju. «Mogu li vas povesti, momci?», upita ona sa snažnim južnjačkim akcentom. «Nikad vam se nisam odužila za onu uzbudljivu vožnju na vodenom skuteru.»

Austin se nasmije, djelomično prikrivajući svoje čuđenje.

«Rekao bih da se moramo prestati sastajati na ovaj način, ali ne bih tako mislio.»

Zavala razjapi usta kad je shvatio s kim Austin razgovara.

«Bok, Joe», reče Nina. «Ako ti i Kurt ubacite torbe iza, mogli bismo krenuti.»

- Dok su ubacivali torbe u vozilo iza kabine, Zavala prošapta s neskrivenim divljenjem: «Kako si ovo izveo?»

Austin progunđa nešto neodređeno i namigne Zavali. Ušli su u kabinu, i kamionet se priključi prometu koji je napuštao zračnu luku. Kad su skrenuli na Tucson Boulevar koji je vodio prema sjeveru, Nina reče: «Trebala bih vam objasniti. Stvarno imam novi zadatak. Radit ću s vama i vašim timom na ovom projektu.»

«Ugodno sam iznenađen. Pitam se samo zašto nisi spomenula svoje planove kad smo se danas ujutro vidjeli u Washingtonu.»

«Admiral Sandecker zamolio me da ništa ne govorim.»

Zavala se nasmije. »Dobrodošla u čudan, suludi svijet NAMP-a.»

Nina nastavi. «Rekao je da ste neko vrijeme bili izvan stroja, pa vas je htio malo po malo uputiti u ono što se događa. Osim toga, htio je da se usmjerite na sastanak, a bojao se da ćete biti, ah, nepažljivi ako saznate da ću raditi s vama.»

Austin odmahne glavom. Od Sandeckera se moglo očekivati da uvijek učini ono neočekivano. «U pravu je, ja bih bio vrlo nepažljiv.»

Ona se nasmiješi. «Trebao je arheologa koji bi projektu dao prizvuk autentičnosti. Zamolio me da pomognem. Pristala sam. Bilo je to najmanje što sam mogla učiniti.» Njezin glas otvrdne. «Želim uloviti te ljude, tko god oni bili.»

«Mogu shvatiti tvoje osjećaje, Nina, ali ne znamo s čim imamo posla. Moglo bi biti opasno.»

«Dugo sam i pažljivo razmatrala tu mogućnost. Admiral mi je dao priliku da odustanem.»

«Molim te, nemoj ovo shvatiti na pogrešan način, no, je li ti palo na pamet da te admiral zamolio da sudjeluješ u ovome iz nekih drugih razloga pored tvoje stručnosti?»

Nina ga pogleda ozbiljnim sivim očima. «To mi je rekao jasno i glasno na samom početku.»

«Onda ti je jasno da te koristi kao mamac.»

Ona klimne.

«Zato i jesam ovdje, kako bih pokušala namamiti ljude koji su pobili dr. Knoxa, Sandy i ostale. Želim da ih stigne pravda bez obzira na cijenu. Osim toga, nije sigurno jesu li uopće više zainteresirani za mene. Tjednima sam bila u Cambridgeu, a najopasnija stvar s kojom sam se susrela bio je promet oko trga Harvard. Nitko u crnom odijelu nije mi iskočio iz ormara. Nisam imala tjelohranitelje koji bi me štitili, a još sam živa.»

Austin odluči da ne kaže Nini kako su oko nje bili tjelohranitelji koje je unajmio da paze na nju - samo ih nije vidjela. No, Ninina je brada bila isturena na prepoznatljivi tvrdoglav način. Odlučila je sudjelovati do kraja.

«Moj strogi očinski ton možda govori drukčije, ali jako mi je drago što te opet vidim.»

Nina zamijeni osmijehom blago mrštenje s kojim je slušala Austina.

Ubrzo su skrenuli na cestu Pioneer koja je vodila prema križanju Oracle. Kuće su se počele prorjeđivati, a zamijenila ih je pustinja i saguaro kaktusi. Zavala, koji je pažljivo slušao, znao je da Austinov um funkcionira na nekoliko razina, osobnih i profesionalnih. Sa svojim latinskim porijeklom Joe je u srcu bio romantik, ali mogao je vidjeti da je Sandecker bio u pravu u vezi s distrakcijom.

Iskoristio je stanku kako bi preusmjerio razgovor u praktičnijem smjeru. «Sada kad smo to izgledili, mogli bismo porazgovarati o klopki.»

«Hvala što si me podsjetio», složi se Austin. «Rudi nam je ispričao što se zbiva, ali trebali bismo ponoviti detalje za slučaj da je nešto zaboravio.»

«Reći ću vam ono što ja znam», reče Nina. «Kad smo počeli razgovarati o tome, postalo je jasno da su prepreke za izvršavanje tako složenog plana u tako kratko vrijeme velike.»

«Ne znam zašto», reče Austin. «Sve što nam treba je obećavajuće arheološko nalazište, lažna ekspedicija koja će izgledati vjerodostojno, ljudi na koje možemo računati i koji će raditi kao kopači, zapanjujući artefakt koji ćemo otkriti, i način da vijest o tome prenesemo i prijateljima i neprijateljima.*

«To je otprilike to. Bilo je to poput produciranja broadwayske predstave«, reče Nina. «No, trebali smo to učiniti bez pozornice, glumaca ili scenarija. Admiral je zadužio zapovjednika Gunna da organizira predstavu. On je predložio da se priključimo ekspediciji koja je već na terenu. No, to bi donijelo druge poteškoće.»

Austin klimne. «Morali bismo uplesati na legitimno nalazište, reći: 'Mi preuzimamo stvar, i uzgred, zakopat ćemo lažni artefakt jer želimo privući gomilu naoružanih ubojica'. Da, to bi mogao biti problem.»

«Veliki problem. Zato je zapovjednik dao prijedlog koji je upravo genijalan.»

«Rudi to često čini«, reče Austin.

«Njegova ideja bila je da izgradimo priču na legendi. Arizonski Rimljani.»

Zavala se nasmije. «Zvuči kao nogometni tim.»

«Mogao bi biti, ali nije. Još 1924., u blizini stare ciglane kod Nine Mile Hole, postaje za kočije, neki ljudi iskopali su nešto što je nalikovalo religijskom križu načinjenom od olova, teškom 62 funte. Mislili su da su ga možda ostavili jezuitski misionari ili španjolski konkvistadori. Križ je bio prekriven calicheom, tvrdom korom kalcijevog karbonata. Kad su očistili površinu pronašli su dva križa spojena olovnim zakovicama. A na metalu je bio i zapis.»

«Pero je bio ovdje», pokuša Zavala.

«Pero je pisao na latinskom. Sveučilište u Arizoni prevelo je zapis, koji je ispričao nevjerojatnu priču. Godine 775. n.e. sedam stotina muškaraca i žena pod vodstvom Theodorusa Slavnog isplovilo je iz Rima, i oluje su ih potjerale preko oceana. Pristali su, napustili svoje brodove i nastavili pješice prema sjeveru sve dok nisu stigli do tople pustinje. Izgradili su grad nazvan Terra Calalus koji je prosperirao sve dok se indijanci, koje su porobili, nisu pobunili i ubili Theodorusa. Grad je opet izgrađen, ali indijanci su se opet pobunili. Jedan rimski velikodostojnik, čovjek imenom Jacobus, naredio je da se priča zabilježi na križu.»

«Rimljani su imali dovoljno velike i kvalitetne brodove da izvedu takvo putovanje», reče Austin, «ali to zvuči više kao nešto iz pulp magazina. Conan Barbarin.»

«Ili Amalric, Čovjek-Bog Thoorane», doda Zavala.

«U redu, vas dvojica», reče Nina glumeći ljutnju. «Ovo je ozbiljna stvar. Kao što vaša reakcija rječito govori, ta je priča lak plijen za skeptike, što se dogodilo i tada. No, predomislili su se kad je u blizini nalazišta križa pronađena i rimska glava izrezbarena u metalu, također prekrivena calicheom. Jedan arheolog sa sveučilišta organizirao je iskapanje. Pronašli su još križeva, devet starih mačeva, i labarum, rimsku carsku zastavu. Neki ljudi su povjerovali. Drugi su rekli da su te predmete ostavili Mormoni.»

«Došli su iz Utaha kako bi zakopali te stvari?», upita Austin.

Nina slegne ramenima. »Kontroverzija se proširila cijelim svijetom. Neki stručnjaci rekli su da dubina na kojoj su pronađeni predmeti i caliche kora dokazuju da se ne radi o prijevari, osim ako nije načinjena prije Kolumba. Skeptici su smatrali kako su napisane fraze previše slične onima iz knjige latinske gramatike. Netko je rekao da su artefakte možda ostavili politički izbjeglice iz vremena Maksimilijana, kojeg je Napoleon postavio na meksičko prijestolje.»

«Što se dogodilo s artefaktima?»

»Sveučilište je zaključilo da je projekt postao previše komercijalan. Od tada su pohranjeni u banci. Nije bilo dovoljno novca za nastavak iskapanja.«

«Mislim da vidim kamo nas ovo vodi», reče Austin. «Nakon toliko vremena, pronađen je novac za nastavak iskapanja. A nagađam da dolazi iz NAMP-ovog budžeta.»

«Aha. Reći ćemo da ekspediciju financira bogati mecena koji želi ostati anonimn. Tog je čovjeka još od djetinjstva fascinirala ta priča, i htio je jednom zauvijek razriješiti misterij. Očitavanja magnetometra pokazala su neke zanimljive mogućnosti na napuštenom ranču u blizini originalnog nalazišta. Počeli smo kopati na tom mjestu i pronašli rimski relikat.»

«Dobra priča«, reče Zavala. «Misliš li da će netko povjerovati?»

«Znamo da hoće. Novine i TV postaje već su objavile priče kojima smo dobili kredibilitet. Kad smo kontaktirali Time-Quest, oni su znali za projekt i bili su spremni pomoći nam.»

«Dali su vam novac?«, upita Austin.

«Nismo ga tražili. No, tražili smo volontere. Poslali su dvoje. Zauzvrat, željeli su da ih obavijestimo prije medija ukoliko pronađemo nešto neobično. To smo već učinili.»

Austin je razmišljao. «Uza sav taj publicitet, bit će prilično teško izvesti da ekspedicija nestane s lica zemlje.»

«Admiral je pričao o tome. Smatra da će javna narav iskopavanja spriječiti pokušaje ubojstva. Pokušat će ukrasti ili uništiti relikat.»

«Možda neće upasti pucajući iz svih oružja, ali ne bih savjetovao da im se nađemo na putu ako smjeraju nešto takvo«, reče Zavala.

«Kad ste javili Time-Questu za artefakt?«, upita Austin.

«Prije tri dana. Zamolili su nas da ne govorimo nikome ništa 72 sata.»

«Što znači da će napasti noćas.»

Nina ih izvijesti o ekspediciji. Ona je bila projektni arheolog. Biografije NAMP-ovog osoblja vezane uz more malo su izmijenjene kako bi izgledali više povezani s istraživanjima na kopnu. Trout se lako prebacio u ulogu geologa. Austin će biti inženjer, a Zavala metalurg.

Kamionet se nastavio uspinjati do pustinjske visoravni na rubu Tucsona. Bilo je kasno poslijepodne kad su napustili glavnu cestu i skrenuli niz makadam koji je vodio između kaktusa i grmova. Zaustavili su se na mjestu gdje su dva Winnebaga i nekoliko drugih vozila bili parkirani pokraj hrpe raspadnutih cigala. Austin iziđe i promotri lokaciju. Stari kameni zidovi su donekle ocrtavali napušteni ranč. Zrake poslijepodnevnog sunca koje su se filtrirale kroz oblake dale su pustinji bakrenasti sjaj.

Približi mu se visoka Troutova prilika ispružene ruke. Bio je odjeven u hlače kaki boje koje su izgledale kao da su tek kupljene, zakopčanu košulju i leptir mašnu pastelnih boja koja je bila manja i malo manje upadljiva od onih kakve je inače nosio. Jedini ustupak okružju arheološkog nalazišta bile su njegove radne čizme, iako je koža izgledala kao da ju je upravo ulaštio.

«Došao sam jutros s Ninom iz Washingtona», objasni on. «Dođi, pokazat ću ti teren.» On ih povede iza ruševina stare hacijende do niskog brda gdje je komad tla bio označen mrežom konopaca. Jedan stariji par radio je u okviru od drva i žice. Muškarac je lopatom vadio zemlju i spuštao je na sito, a žena je vadila predmete koje je zaustavila žica i stavljala ih u plastične vrećice. Trout ih predstavi. George i Harriet Wingate bili su lijepi par koji je mogao biti u kasnim šezdesetima ili ranim sedamdesetima, ali zračili su energijom mnogo mlađih ljudi. Rekli su da su iz Washingtona. «To jest, savezne države Washington», dopuni gđa Wingate s ponosnim osmijehom.

«Iz Spokanea», razjasni njezin suprug, visok čovjek sijede kose i brade.

«Lijep grad», reče Austin.

«Hvala», reče suprug. «Hvala vam i što ste nam došli pomoći. Ova arheologija malo je teža od igranja golfa. Ne mogu vjerovati da smo platili kako bismo mogli raditi ovo.»

«O, slušajte ga samo. Ne bi propustio ovakvu priliku nizišto na svijetu. George, zašto im ne ispričaš o šeširu indijanca Jonesa koji želiš kupiti?»

Njezin suprug pokaže prema suncu. «To je Indiana Jones, draga. Indiana, kao savezna država. Samo pokušavam izbjeći sunčanicu», reče on uz osmijeh koji je bio gotovo skriven gustim bijelim brkovima.

Nakon što su još malo proćaskali, novopridošlice su pošli do iskopa. U susjednim plitkim pravokutnim rupama klečala su dva čovjeka i strugala zemlju vrtlarskim špahtlama. Austin je prepoznao bivše pripadnike mornaričkih SEAL-ova koji su na prijašnjim zadacima bili priključeni NAMP-ovom timu. Sandecker nije riskirao. Ovo su bila vrhunska dva čovjeka iz NAMP-ovog osiguranja. Viši čovjek, kojeg je Austin poznavao samo kao Neda, imao je klasična široka ramena i uzak struk body buildera.

Špahtla je u njegovoj ruci izgledala poput čačkalice. Carl, njegov niži kolega, bio je mršaviji, ali Austin je iz iskustva znao da je on opasniji od njih dvojice.

«Kako ide?», upita Nina.

Ned se nasmije. «U redu, ali nitko mi nije rekao što da učinimo ako stvarno nešto pronađemo.»

«Rekao sam mu da to opet zakopa«, reče Carl lakonski.

«To i nije loša ideja», reče Austin. «Bolje je od objašnjavanja što par NAMP-ovih ronilaca radi usred pustinje u Arizoni.» Razmišljao je o onome što mu je Nina pričala o marokanskom masakru.

«Je li danas dolazio kakav neznamac?»

Trout i druga dvojica pogledaju se, pa prasnu u smijeh.

«Ako misliš na čudake, bilo ih je i više nego dovoljno. Nevjerojatno kakve luđake privlači ovakav projekt.»

«Ne znam jeste li poštteni prema njima», reče Carl. «Jedan momak predložio mi je da potražim tragove veze NLO-a i Atlantide. Kad sam završio razgovor s njim, sve mi je izgledalo vrlo razumno.»

«Razumno kao i cijela ova operacija«, reče Austin nacerivši se.

«Još netko?»

»Nekoliko ljudi s kamerama i notesima«, reče Trout. «Rekli su da su TV novinari.»

«Jesu li imali iskaznice?»

«Nismo ih pitali. Činilo se kao gubitak vremena. Ako su ti momci organizirani koliko mislimo, sigurno će imati i lažne iskaznice. Bilo je mnogo turista i volontera. Rekli smo im da vršimo tek početna istraživanja, uzeli smo njihova imena i rekli im da ćemo im se javiti. Sve smo snimali kamerom s vrha onog kaktusa.»

Austin je razmišljao o bitci na Nereusu, kad su morali odbiti napad skupine dobro naoružanih napadača. Kao branitelji, imali su na svojoj strani element iznenađenja i sreće. No, ožiljci koje su on i Zavala nosili bili su dokaz da su stvari mogle završiti i drukčije. Čak bi i ovi čvrsti lažni arheolozi bili brzo svladani ukoliko ih napadne veća skupina.

«Kakvu potporu imamo?», upita on.

«Imamo šest ljudi na onoj staroj benzinskoj postaji prije skretanja», reče Ned. «Mogu doći ovamo za manje od pet minuta nakon što dobiju znak. Mjerili smo vrijeme.»

On dotakne dugme na pojasu. »Pritisnem ovo, i oni kreću.«

Austin pogleda okolinu, a zatim i udaljene planine. Začudo, za čovjeka s mora, uvijek se osjećao dobro u pustinji. Ta su dva okruženja imala sličnosti - beskrajni vidici, potencijal za nagle promjene vremena, i nemilosrdno neprijateljstvo prema ljudskom životu.

«Što misliš, Joe? Kojim bi putem ti došao ovamo da si napadač?«

Zavala, koji je i sam razmišljao o tome, odgovori bez oklijevanja: «Cesta kojom smo se dovezli je najlakši prilaz, pa bi očiti smjer napada bio iz pustinje. S druge strane, možda žele da pomislimo kako će doći iz pustinje, kako bi došli cestom. Zavisi o prijevoznom sredstvu. Nisam zaboravio da su u Maroku imali lebdjelicu.»

«Niti ja. Lebdjelica bi se teško sakrila u otvorenoj pustinji.»

«Izgled može zavarati», reče Carl. «Izvidio sam područje oko ranča. Teren je izbrazdan jače od Sun Citya. Korita, udubine, prirodni jarci. Možda ne biste mogli sakriti cijelu vojsku, ali mogao bi se sakriti jurišni tim dovoljno velik da nam učini život zanimljivim.»

«I vrlo kratkim«, doda Austin. «Dakle, računamo na pustinju. Neka momci u postaji stražare na cesti nakon što se smrači. Imaju li potporu?»

Ned klimne. «Aha. Helikopter i još tucet momaka naoružanih do zuba ulogoreni su u koritu na oko tri milje odovud. I njima treba pet minuta da stignu.»

Pet minuta može biti dugo, pomisli Austin, ali sve u svemu bio je zadovoljan stanjem stvari. Pogledao je prema mjestu na kojem je radio par iz Spokanea.

«Što je s našim ljudima iz Time-Questa?»

Trout se nasmije. «Ako su oni ubojice, onda je to najbolja krinka koju sam ikada vidio. Provjerili smo ih, i autentični su.»

«Nisam mislio na to», reče Austin. «Moramo imati neki plan da ih zaštitimo ako i kada počnu nevolje.»

«Nema problema», odgovori Trout. «Odsjeli su u motelu pokraj autoceste.»

Austin se okrene prema Nini. «Bih li te mogao nagovoriti da i ti uzmeš sobu u motelu?»

«Ne», odgovori ona.

«Zašto me tvoj odgovor nije iznenadio? Ako inzistiraš na tome da ostaneš, želim da budeš u blizini Joea i mene. I čini ono što ti kažemo. A sada, gdje je taj nevjerovatni artefakt koji bi trebao isprovocirati napad?»

Nina se nasmiješi. «Stavili smo ga u 'trezor'.»

Ned i Carl vratili su se na posao, a Nina ih je povela k metalnoj kućici podignutoj pokraj jednog od vozila. Ona otvori lokot na bravi ključem s pojasa. Nije bilo struje, pa su upalili plinsku svjetiljku. Unutra su bila postavljena dva stalka s ukrštenim

železni

debelim daskama. Na daskama se nalazio predmet pokriven platnom za slike.

Trout reče: »Nevjerojatno je kako moderna znanost može postarati neki predmet. Momci iz NAMP-ovog laboratorija skuhalo su caliche koji bi se inače stvarao stoljećima.« On zastane radi dramatskog efekta, a zatim potegne platno. «Voila.»

Austin i Zavala zagledaju se na trenutak u predmet osvijetljen svjetiljkama, a zatim ga pogledaju поближе. Austin posegne i dotakne brončanu površinu. «Je li to ono što ja mislim da jest?», upita on.

Trout se nakašlje. «Vjerujem da su njegovi tvorci upotrijebili izraz umjetnička sloboda. Što misliš?»

Na Austinovom licu pojavi se široki osmijeh. «Mislim da je savršen», reče on.

Poglavlje XVIII

Yucatan, Meksiko

Gamay je požalila zbog svog komentara po uzoru na 'Zvezdane staze'. HumVee je jurio uskom cestom brzinom warpa. Činilo se da Chi upravlja nekom naprednom vrstom radara. Budući da je bio prenizak da vidi preko volana, nije moglo biti drugog objašnjenja za lakoću kojom je svojim širokim vozilom zaobilazio jame na putu i samoubilačke pasance. Šuma s obje strane pretvorila se u zelenu izmaglicu.

Pokušavajući ga usporiti lukavstvom, Gamay upita: «Dr. Chi, kako napreduje vaš rječnik Maja?»

Profesor je pokušao nadglasati zujanje debelih guma i strujanje zraka oko zdepastog vozila. Gamay prisloni ruku na uho. Chi klimne s razumijevanjem. Skine desnu nogu s papučice za gas i uključi klimu.

Iz unutrašnjosti automobila prostruji osvježujući, prohladan zrak. «Ne znam zašto ovo nisam prije učinio», reče on. «Hvala vam što ste me pitali za rječnik. Nažalost, na neko sam vrijeme napustio rad na projektu.»

«Žao mi je što to čujem. Sigurno imate puno posla u muzeju.»

On je pogleda. «Svoje dužnosti u muzeju ne bih opisao kao zahtjevne. Kao jedini potomak Maja u osoblju ja imam sinekuru.

Vjerujem da takav posao u vašoj zemlji zovu «ne moraš dolaziti.» U Meksiku, to je častan položaj koji nosi veliki prestiž. Mene, zapravo, potiču da idem na teren, i da što manje vremena provodim u uredu.»

«Ne razumijem. Rječnik...»

«... mora biti u drugom planu zbog važnije stvari. Većinu vremena provodim u borbi protiv pljačkaša koji krađu naše nasljedstvo. Gubimo naše povijesne artefakte zabrinjavajućom brzinom. Približno tisuću komada finog lončarstva ukrade se svakog mjeseca iz regije Maja.»

«Tisuću!», reče Gamay, odmahnuvši zbunjeno glavom. «Znala sam da imate problema, ali nisam imala pojma da su takvi.»

«Ne zna to mnogo ljudi. Nažalost, nije zastrašujuća samo količina ukradene robe, već i kvaliteta. Krijumčari ne gube vrijeme na obične artefakte. Oni uzimaju samo najbolje. Keramika iz kasnoga klasičnog razdoblja, od 600. do 900. godine n.e., najbolje se plaća. Prekrasni primjerci. I sam bih volio imati pokoji.»

Ona se zagleda kroz vjetrobran, ljutito napućenih usana. «To je tragedija.»

«Mnogi pljačkaši su chiclerosi koji rade na plantažama chiclea. Oni su vrlo tvrdi orasi. Chicle je sok od drveta od kojeg se izrađuje guma za žvakanje. U prošlosti, kad su Amerikanci manje žvakali, tržište chiclea je bilo u opadanju, radnici su se orijentirali na pljačku, i izgubili smo dio naše kulture. No, sad je još gore.»

«Kako to, dr. Chi?»

«Tržište chiclea više nije važno. Zašto lomiti leđa radeći na poljima, kad možete prodati dobar primjerak lončarije za 250 dolara? Navikli su se na novac. Pljačkanje je organizirano. Krijumčari upošljavaju profesionalne pljačkaše u Carmeliti, u Guatemali. Artefakti se šalju tamo, ukrcavaju na kamione, i prevoze preko granice u Belize. Zatim se brodom ili zrakom prevoze u SAD i Europu. Artefakti donose tisuće dolara galerijama i na aukcijama. Još više donose muzejima i privatnim kolekcionarima. Nije teško izraditi dokumentaciju o nabavci.»

«Ali oni moraju znati da su mnogi od tih artefakta ukradeni.»

«Naravno. No, čak i ako sumnjaju na to, oni kažu da čuvaju prošlost.»

«To je loš izgovor za uništavanje cijele kulture. No, što vi možete učiniti u vezi s tim?»

«Kao što sam već rekao, ja sam 'tragač'. Pokušavam locirati nalazišta prije no što ih pokradu. Objavim njihovu lokaciju tek kad me državne institucije uvjere da će nalazišta biti čuvana dok ne izvadimo artefakte iz tla. Istovremeno, koristim se i svojim vezama u SAD-u i Europi. Vlade razvijenih zemalja su one koje mogu uhititi krijumčare, ili ih udariti tamo gdje ih boli konfiscirajući njihovu imovinu.»

«Čini se gotovo beznadnim.»

«I jest», reče on tmurno. «I opasno je. Uz tako visoke uloge, nasilje je postalo uobičajena stvar. Prije nekog vremena, jedan chiclero je predložio da, umjesto što šalju artefakte Maja izvan zemlje, ostave te artefakte tamo gdje jesu i dovedu turiste da ih vide. To bi značilo više novca za sve.»

«To nije loša ideja. Jesu li ga poslušali?»

«O, da.» Njegova usta iskrive se u mračan osmijeh. «Netko ga je čuo jasno i glasno. Ubijen je. Ups!»

On naglo zakoči. HumVee uspori poput mlaznog lovca koji je izbacio padobran za kočenje i snažno skrene udesno.

«Žao mi je!», vikne Chi dok su preskakivali izbočinu i jurili prema drveću. «Zanesem se. Čekajte, ulazimo!», vikne on nadglasavajući buku udaranja grana i urlika motora.

Gamay je bila sigurna da će se sudariti, ali Chijevo oštro oko ugledalo je nešto što ona nije vidjela, jedva uočljivi otvor u gustoj šumi. Dok je profesor visio na volanu poput nekoga ludoga gnoma, vozilo se probijalo kroz šumu.

Tako su se vozili gotovo sat vremena. Chi je vozio rutom koja je bila potpuno nevidljiva za Gamay, i iznenadila se kad je rekao da su na kraju puta. Profesor okrene vozilo, pregazivši pritom najmanje jutro vegetacije, pokaže prema van i ugasi motor.

«Vrijeme za šetnju šumom.»

Chi zamijeni svoj slamnati šešir bejzbol kapom s Harvarda okrenutom unatrag, kako ne bi zapinjala za grane. Dok je iskrcavao torbe, Gamay se presvukla iz kratkih hlača u traperice koje će joj zaštititi noge od trnja i čičaka.

Chi provuče ruke kroz remenje ruksaka u kojem se nalazio njihov ručak, prebaci sačmaricu preko ramena, pa objesi mačetu u korice koje su mu visjele za pojasom. Gamay je nosila drugi

ruksak s kamerom i notesima. Bacivši pogled prema suncu kako bi se orijentirao, on brzim korakom krene kroz šumu.

Gamay je imala sportski građeno tijelo s dugim rukama, malim bokovima i srednje razvijenim poprsjem. Bila je muškobanjasta djevojčica i uvijek je jurcala s dečkima, gradila kućice na drveću, igrala bejzbol na ulicama Racinea, u Wisconsinu. Kao odrasla žena bila je luda za tjelovježbom, holističkom medicinom, trčanjem, biciklizmom i hodanjem tijekom obiteljskih izleta u ruralne krajeve Virginije. S pet stopa i deset inča, Gamay je bila gotovo stopu viša od profesora. No, koliko god bila gipka i u formi, jedva je pratila Chija. Činilo se da se stapa s granjem koje je ona morala razmicati. Njegov tihi prolazak kroz šumu naveo je Gamay da pomisli kako je bučna poput krave koja se probija kroz šipražje. Tek kad je Chi zastao da mačetom posiječe lijanu koje su mu zapriječile put, ona je uspjela predahnuti.

Kad su jednom tako zastali, nakon što su se popeli na omanje brdo, on pokaže razbijene komade vapnenca na tlu.

«Ovo je dio stare ceste Maja. Povišeni i popločani putovi poput ovoga spajaju gradove diljem cijelog Yucatana. Jednako su dobri kao rimski. Nastavak puta trebao bi biti lakši.»

Njegovo predviđanje se obistinilo. Iako su trava i grmlje još bili gusti, čvrsta podloga olakšala je hod. Nedugo zatim opet su zastali, i Chi pokaže nisku liniju stijena koja je vodila između drveća. «To su ostaci gradskog zida. Skoro smo stigli.»

Nekoliko minuta kasnije šuma se prorijedila i oni izbiju na čistinu. Chi zadjene mačetu u korice.

«Dobrodošli u Shangri-la.» Nalazili su se na rubu ravnice promjera oko pola milje, prekrivene niskim grmljem i ponekim stablom. Nije bila ni po čemu upečatljiva, osim čudno oblikovanih, strmih brežuljaka skrivenih pod gustom vegetacijom koja se uzdizala iz trave između mjesta na kojem su stajali ona i profesor i linije drveća s druge strane polja. Gamay zatrepće zbog

naglog izlaska iz sjene na jarku sunčevu svjetlost. «Nisam baš ovako zamišljala utopiju», reče ona brišući znoj iz očiju.

«Pa, susjedstvo je malo propalo tijekom zadnjih tisuću godina», požali se dr. Chi. «Ali morate priznati da je mirno.»

Jedini zvuk bilo je njihovo disanje i zujanje milijuna insekata.

«Mislim da se kaže mirno kao smrt.»

«Ono što vidite jest područje koje je okruživalo središte velikog naselja. Zgrade su se protezale po tri milje na svaku stranu, s ulicama u sredini. Nekad je ovo mjesto vrvjelo malim ljudima smeđe kože, poput mene. Bili su tu svećenici u pernatoj odjeći, vojnici, farmeri i trgovci. Zrak je bio pun dima koji je izlazio iz stotina koliba istih poput moje. Zvuk dječjeg plača. Udaranje bubnjeva. Sve je to nestalo. Čovjek se zamisli, zar ne?» Chijev pogled bio je usredotočen, kao da su vizije iz njegovog uma oživjele. «Dobro», reče on vraćajući se u sadašnjost. «Pokazat ću vam zašto sam vas dovukao u ovu divljinu. Slijedite me. Cijelo mjesto prepuno je rupa koje se spuštaju u stare kupolaste cisterne. Neke od njih sam označio. Bilo bi mi teško izvaditi vas iz takve rupe. Ako se držite utabanih staza, sve će biti u redu.»

Oprezno gledajući visoku travu s obje strane puteljka, Gamay je koračala za profesorom dok je ovaj napredovao kroz polje. Došli su do podnožja brežuljka prekrivenoga gustom vegetacijom. Bio je visok tridesetak stopa, a širok oko šezdeset.

«Ovo je središte trga. Vjerojatno je to bio hram nekoga manjeg boga ili kralja. Vrh se srušio, i zahvaljujući tome, ovo mjesto nije otkriveno. Sve su ruševine ispod razine krošanja, pa ne strše iz šume. Ne možete ga vidjeti ako niste ovdje.»

«Sreća je što ste lovili u blizini», nagađala je Gamay.

«Bilo bi dramatičnije da sam naišao na ove ruševine iz šume progoneći jarebicu, ali varao sam. Imam prijatelja koji radi za

NASA-u. Špijunski satelit koji izrađuje kartu prašume uočio je pravokutnu čistinu. Pomislio sam da izgleda zanimljivo i pogledao je поблиže. To je bilo prije gotovo dvije godine. Vraćao sam se dvanaest puta. Svaki put iskrčim nove putove i vegetaciju sa spomenika i zgrada. U okolnim šumama ima još ruševina. Mislim da bi se moglo pokazati kako je riječ o važnom nalazištu. Molim vas, pođite ovamo.» Poput muzejskog vodiča, Chi povede Gamay niz put prema cilindričnoj građevini koja je bila skrivena iza brežuljka obraslog bujnom vegetacijom. «Svoja zadnja dva posjeta posvetio sam isključivo čišćenju ove zgrade.»

Oni obiđu građevinu izgrađenu od sivosmeđih kamenih blokova koji su savršeno pristajali jedan uz drugog.

Gamay se zagleda prema okruglom krovu koji se djelomično urušio.

«Neobična arhitektura«, reče ona. «Još jedan hram?»

Dr. Chi baci se na posao režući puzavice koje su pokušavale prekriti zgradu. Pritom je objašnjavao. «Ne, ovo je, zapravo, bio opservatorij Maja i sat. Ovi ispusti i otvori prozora postavljeni su tako da sunce i zvijezde sjaje u skladu s ekvinocijima i solsticijima. Na samom vrhu bio je opservatorij gdje su astronomi mogli izračunati kutove zvijezda. No, evo što sam vam htio pokazati.»

On ukloni novu vegetaciju s ukrasnog ruba širokog oko metar koji je okruživao niži dio zida, a zatim zakorači unatrag i pozove Gamay da pogleda. Rub je bio načinjen na visini Maja, i Gamay se morala sagnuti da bi ga pogledala. Bio je to nautički prizor. Ona povuče prste po izrezbarenom brodu. Plovilo je imalo otvorenu palubu i visoki pramac i krmu. Pramac je bio izdužen u nešto što je nalikovalo ovnu za probijanje. Na debelom jarbolu stajalo je četvrtasto jedro. Nije bilo nikakve poluge, a konopci koji su pridržavali vrh jedra bili su pričvršćeni ispred i iza krme. Brod je

imao dvostruko rudo. Nad glavama su letjele morske ptice, a ribe su iskakale iz vode pokraj pramca.

S broda je virilo toliko kopalja da je izgledao poput bodljikavog praseta. Oružje se nalazilo u rukama ljudi koji su na glavama nosili kacige nalik kacigama za američki nogomet. Drugi ljudi veslali su dugim veslima povučeni unatrag duž broda. Bilo je dvadeset i pet veslača, što je značilo da ih ima ukupno pedeset, računajući one s druge strane. S ograde je visjelo nešto što je izgledalo poput reda štitova. Uz pomoć ljudskih prilika, procijenila je da je brod duži od stotinu stopa. Ona se pokrene duž ukrasnog zida i ugleda još ratnih brodova i nešto što je nalikovalo trgovačkim brodovima, s manje vojnika i palubama natrpanim pravokutnim oblicima koji su mogli biti sanduci za prijevoz robe. Ljudi za koje je pretpostavila da su posada broda stajali su na palubi i povlačili konopce kako bi spustili jedro. Za razliku od ljudi s kacigama, ovi su nosili čudna, šiljata pokrivala za glavu. Motivi su bili različiti, ali bila je to očito flota trgovačkih brodova s oružanom pratnjom.

Chi ju je gledao kako obilazi zgradu, a tamne oči sjajile su mu sjajem koji je govorio da se zabavlja. Shvatila je da joj nije niti namjeravao pokazati rezbarije morskih životinja. Htio je da vidi prizor s brodovima. Ona zastane kod jednog broda i odmahne glavom. Na pramcu broda bio je lik životinje.

«Dr. Chi, ne izgleda li vam ovo poput konja?»

«Rekli ste mi da vam pokažem morske životinje.*

«Jeste li odredili datum ovoga?»

On priđe i pogladi prstima rub.

«Ova izrezbarena lica zapravo su brojevi. Ovo predstavlja nulu. Prema hijeroglifima urezarenim ovdje, ovi brodovi potječu oko 150. godine pr.n.e.»

«Ako je ta godina i približno točna, kako bi ovaj brod mogao imati ukras konjske glave? Konji nisu došli u Ameriku prije šesnaestog stoljeća, kad su ih doveli Španjolci.»

«Da, to je prava zagonetka, zar ne?»

Gamay je gledala dijamantni oblik na nebu iznad brodova. S njega je visjela ljudska prilika.

«Što je ovo, zaboga?», upita ona.

«Nisam siguran. Mislio sam da je nekakav nebeski bog, ali ne mogu ga prepoznati. Ovo je preteško apsorbirati odjednom. Jeste li gladni? Možemo se vratiti i opet pogledati ovo.»

«Da, može», reče Gamay, kao da se vraća iz nesvjestice. Jedva se odvojila od rezbarija, ali misli su joj zujale u glavi poput roja pčela.

Nekoliko koraka dalje nalazila se stijena oblikovana poput bubnja, visoka oko jard i široka nekoliko jarda. Dok je Gamay otišla iza spomenika kako bi se presvukla iz traperica u udobnije kratke hlače koje je donijela u ruksaku, Chi je pripremio ručak na ravnoj površini stijene. Profesor je uzeo mali pleteni podmetač i platnene ubruse iz ruksaka i raširio ih po izrezbarednoj statui ratnika Maja u punoj pernatoprepi.

«Nadam se da vam ne smeta što ćete jesti sa žrtvenog oltara umrljanog krvlju», reče Chi s potpuno ozbiljnim izrazom lica.

Gamay je polako shvaćala profesorov morbidni smisao za humor. «Ako je oštar klin na koji sam upravo sjela ikakav pokazatelj, ovo je nekada bio sunčani sat.»

«Naravno», reče on nevino. «Zapravo, žrtveni oltar bio je tamo, u blizini hrama.» On prokopa po ruksaku. «Šunka i smotuljci tortilje.»

On preda Gamay uredno zamotani sendvič, pa reče: «Recite mi, što znate o Majama?»

Ona odmota prozirnu plastiku i zagriže tortilju, pa odgovori:

«Znam da su bili u isto vrijeme nasilni i prekrasni.» Ona mahne rukom po zraku. «Bili su nevjerovatni graditelji. Njihova se civilizacija urušila, ali nitko ne zna zašto.»

«To i nije takva misterija kao što se misli. Kultura Maja prošla je kroz mnoge promjene tijekom stotina godina svojeg postojanja. Ratovi, revolucije, loše žetve, sve je to doprinosilo tome. No, invazija konkvistadora i genocid koji je uslijedio okončali su njihovu civilizaciju. Dok su oni koji su slijedili Kolumba ubijali naše ljude, drugi su ubijali našu kulturu. Diego de Landa bio je monah koji je stigao s konkvistadorima i postao je biskup Yucatana. On je spalio sve knjige Maja koje je mogao pronaći. Nazvao ih je «vražjim lažima». Možete li zamisliti sličnu katastrofu u Europi i štetu koja bi nastala? Čak ni Hitlerovi jurišnici nisu bili tako temeljiti. Znamo za samo tri knjige koje su izbjegle uništenju.»

«To je tako tužno. Ne bi li bilo sjajno kad bi ih se pronašlo još?» Gamay pogleda čistinu. «Što je bilo ovo mjesto?»

»Najprije sam mislio da je čisto znanstveni centar, gdje su se vršila istraživanja podalje od krvavih rituala svećenika. No, što sam više otkrivao, sve sam više bivao uvjeren da je to dio većeg plana. Arhitektonskog stroja, ako želite.»

«Mislim da ne razumijem.»

«Nisam siguran razumijem li i ja.» On izvadi cigaretu iz košulje i zapali je, pa nastavi: «Čovjek si s godinama smije dozvoliti male poroke.» Otpuhne dim. «Da započnem s mikro razinom. Ukrasni rub i opservatorij.»

«A makro razina?»

«Lokacija o kojoj sam govorio. Na drugim sam mjestima pronašao slične građevine. Zajedno s drugim građevinama, podsjećaju me na prilično veliki električni sklop.»

Gamay se nasmiješi i protiv svoje volje. «Želite li reći da bi Maje mogle dodati i informatiku svojim drugim postignućima?»

«Da, na jedan primitivan način. Ne gledamo IBM-ovo računalo s beskrajnim gigabajtima. To bi više bilo nalik stroju za kodiranje. Kad bismo znali kako ga upotrijebiti, mogli bismo dešifrirati tajne iz ovih stijena. Njihov položaj nije slučajan. Zapravo, vrlo su precizni.»

«Te rezbarije... tako čudno. Konjska glava. Jesu li hijeroglifi rekli nešto o zapisima?»

«Govore o velikom putovanju prije mnogo godina, u kojem su sudjelovale stotine ljudi i veliko bogatstvo.»

«Jeste li ikad čuli za tu priču u tradiciji Maja?»

«Samo na drugim nalazištima.»

«No, zašto ovdje, tako daleko od obale?»

«I ja sam se to pitao. Zašto ne na spomenicima u Tulumu, na samoj obali Zaljeva? Dođite, pokazat ću vam nešto što bi moglo objasniti razloge.»

Oni ustanu, pakupe stvari i krenu prema udaljenom rubu čistine gdje se nastavljala šuma, a zatim zađu među drveće i spuste se niz blagu padinu. Zrak je bio nekoliko stupnjeva hladniji i počeo je zaudarati po blatu. Stigli su do ruba spore rijeke. Chi pokaže i reče: «Možete vidjeti kako je obala erodirala, što znači da je rijeka nekad bila šira.»

«Netko je na istraživačkom brodu rekao kako na Yucatanu nema potoka niti rijeka.»

«Istina. Yucatan je uglavnom veliki komad vapnenca. Pun je pećina i rupa. No, mi se nalazimo južnije, u Campecheu, gdje je teren malo drukčiji. Kako se krećete prema Petenu i Guatemali, veliki gradovi Maja zapravo su smješteni na vodenim putovima. Pomislio sam da je brod možda bio trajekt za prijevoz između naselja.»

«U pravu ste, ovdje je bila rijeka, ali ne mislim da je bila dovoljno velika za brod te veličine. S visokim pramcem i bokovima, s izbočenom krmom, taj je brod izrađen za otvoreno more. Ima još nešto. Ono što mi se u početku činilo kao ribe, zapravo su dupini. Morske životinje.» Ona zastane. «Što je to?»

Sunce je zabljesnulo neki sjajni predmet u daljini. Ona se spusti nekoliko koraka nizvodno, a Chi za njom. Na obali je stajao trošni aluminijski čamac sa starim izvanbrodskim motorom Mercury. «Ovo je valjda doplutalo od nekuda.»

Chi nije bio toliko zainteresiran za čamac, koliko je bio za otiske stopala u blatu. On pogleda šumu oko njih. «Moramo poći», reče tiho. Uhvati Gamayinu ruku čvrstim stiskom, pa je povede u cik-cak putanji uz brdo, okrećući glavu amo-tamo poput radarske antene. Kad su se gotovo popeli do vrha uzvisine, on zastane, šireći nosnice poput lovačkog psa.

«Ne sviđa mi se ovo», reče on tihim glasom, mirišeći zrak.

«Što se događa?», prošapta ona.

«Osjećam dim i znoj. Chiclerosi. Moramo poći.»

Krenuli su rubom šume, a zatim niz put koji će ih povesti preko čistine. Upravo su prolazili između dva kockasta brežuljka, kad iza ugla jednog od njih istupi čovjek i zapriječi im prolaz.

Chijeva ruka poleti koricama, izvadi mačetu brzim pokretom, pa prijeteći podigne dugo, oštro oružje nad glavom poput samuraja. Isturi vilicu u izrazu prkosa koji je tako zapanjio španjolske kon-

kvistadore koji su protiv njegovih predaka vodili krvavi rat s ciljem podjarmljivanja.

Gamay se začudila koliko se brzo ovaj nježni vilenjak transformirao u majanskog ratnika. Neznanac nije bio impresioniran. Nacerio se, pokazujući velike rupe u požutjelom zubalu. Imao je dugu, masnu crnu kosu i bradicu koja nije do kraja skrivala kozičave ožiljke na njegovom tenu. Nosio je standardnu meksičku campesino odjeću: široke hlače, pamučnu košulju i sandale, ali za razliku od čistoće i najsiromašnijih domorodaca Yucatana, bio je prljav i neopran. Izgledao je poput mestiza, križanca Španjolaca i indijanaca, i nije bio na ponos niti jednom od tih naroda. Bio je nenaoružan, ali činilo se da ne brine zbog podignute mačete. Sekundu kasnije, Gamay shvati razlog njegovog spokoja.

«Buenos dias, senior, senora», začuje se novi glas.

S druge strane brežuljka pojave se još dva čovjeka. Onaj bliži njima imao je tijelo oblikovano poput bureta i kratke ruke i noge. Crna kosa oblikovana u visoku frizuru u Elvisovom stilu nadvila se nad licem koje kao da je sišlo s neke od rezbarija Maja. Imao je kose oči, široki nos, i okrutne usne, poput dva komada jetre. Cijev njegove stare lovačke puške bila je uperena prema njima.

Iza Elvisa je stajao treći neznanac.

Bio je krupniji od njih dvojice zajedno. Bio je čist, a njegove bijele hlače i košulja izgledali su svježe oprano. Dugi, tamni zalisci bili su mu uredno istrimani, kao i gusti brkovi. Držao je M-16 i na širokom pojasu oko velikog trbuha nosio je pištolj u koricama.

Smiješeći se ljubazno, on se obrati Chiju na španjolskom. Profesorov pogled padne na M-16, i on polako spusti mačetu i pusti je da padne na tlo. Zatim skine sačmaricu s ramena, pa je položi pokraj mačete. Bez upozorenja, žuti zub iskorači i udari Chija po licu.

Profesor je težio pedesetak kilograma, i udarac ga je praktično podigao s tla i odbacio u travu. Gamay instinktivno zakorači između udarenog profesora i njegovog napadača kako bi spriječila udarac nogom za koji je pretpostavila da slijedi. Žuti zub se ukoči, iznenađeno se zagledavši u nju. Umjesto da se povuče, ona ga prostrijeli pogledom upozorenja, pa se okrene i sagne kako bi pomogla profesoru da ustane. Posegnula je za njegovom rukom, kada osjeti kako joj se glava trza unatrag kao da joj je kosa zapela za granu, i na sekundu joj se učini da će izgubiti vlasište.

Borila se za ravnotežu, ali čovjek je opet trgne unatrag. Žuti zub uhvatio je prstima njezinu dugu kosu. Povukao ju je do sebe, tako blizu da se zamalo ugušila od njegovog daha koji je zaudarao na pokvareni luk kad se nasmijao. No, njezin je užareni bijes nadjačao bol. Malo se opustila kako bi pomislio da se više ne opire. Glava joj je bila nagnuta, i u rubu vidnog polja ugledala je njegovu sandalu. Ona snažno spusti nogu u tenisicama, ubacivši cijelu svoju težinu od 65 kilograma u petu, koju zatim okrene kao da gasi opušak cigarete.

Čovjek zarokće poput svinje i popusti stisak. Gamay je rubom oka mogla vidjeti njegovo lice. Ona zamahne laktom u kratkom luku i pogodi ga u nos i jagodicu. Udarac poprati zvuk pucanja hrskavice. On vrisne. U trenutku se oslobodila i okrenula, razočarana što čovjek još stoji na nogama. Držao se za nos, ali bijes je sada nadjačao i njegovu bol. On jurne prema njoj, usmjerivši prljave prste prema njezinom grlu. On je bio bijedno ljudsko biće, ali Gamay je znala da ipak nije ravna njegovoj težini i snazi. Kad je dohvati, odglumit će da ga udara koljenom u prepone, što je mogao očekivati, a zatim će mu zabiti prste u oči i vidjeti kako mu se to sviđa. Ona se zgrči dok je čovjek napredovao prema njoj.

«Basta!»

Povik je došao od krupnog čovjeka koji je nalikovao Panchu Villi. Još se smiješio, ali oči su mu sjajile srdžbom.

Žuti zub odstupi. Protrlja lice na mjestu na kojem se stvarala masnica. On se udalji i uhvati se za prepone. Poruka je bila jasna.

«Imam i ja tebi nešto za dati», reče on na engleskom.

Povukao se kad je Gamay brzo krenula prema njemu, što izazove buru ružnog smijeha njegovih kompanjona.

Pancha Villu zaintrigirala je neustrašiva reakcija ove vitke žene. On krene naprijed. «Tko si ti?», upita je, zureći u njezine oči.

«Ja sam dr. Gamay Trout. Ovo je moj vodič», reče ona brzo, pomažući Chiju da se uspravi. Chijev izraz lica govorio joj je kako bi njegova budućnost mogla biti prilično mračna kad bi ovi ljudi saznali njegov identitet. Počeo je glumiti ulizivanje i servilnost.

Krupni čovjek s prijezirom skrene pogled s Chija i usredotoči pažnju na Gamay. «Što radiš tu?»

«Ja sam američka znanstvenica. Čula sam za stare građevine i došla sam ih vidjeti. Ovaj me čovjek doveo.»

On je prouči na trenutak. «Što si našla?»

Gamay slegne ramenima i osvrne se. «Ne mnogo. Tek smo stigli. Vidjeli smo neke rezbarije tamo, to je sve. Ne mislim da se ima mnogo za vidjeti.»

Pancho Villa se nasmije i reče: «Nisi znala gdje tražiti. Pokazat ću ti.» On izlaze zapovijed na španjolskom. Žuti zub gurne Gamay sačmaricom, ali ustukne kad je ugledao njezin žestoki pogled. Umjesto toga, usredotočio je srdžbu na dr. Chija, znajući da joj se to ne sviđa. Krenuli su prema udaljenom dijelu čistine, gdje je tlo bilo izbrazdano tucetom rovova. Većina je bila prazna, osim jednog koji je bio ispunjen lončarijom.

Na Panchovu zapovijed, Elvis izvadi dvije posude iz rova, pa joj pod nos turi jednu, a zatim i drugu.

«To si tražila?», upita krupni čovjek.

Ona začuje Chijev oštar uzdah i ponada se da ga drugi nisu primijetili.

Uhvativši posudu jednom rukom, ona prouči likove iscrtane crnim linijama na površini oker boje.

Prizor je predstavljao neko povijesni ili legendarni događaj. Keramika je bila primjer lončarije u Codex stilu koji je dr. Chi ranije spomenuo. Ona mu vrati posudu. «Vrlo lijepo.»

«Vrlo lijepo», ponovi Pancho Villa. «Vrlo lijepo. Ha-ha. Vrlo lijepo.»

Nakon kratke i bučne rasprave, pljačkaši povedu dalje svoje zarobljenike. Hodali su još nekoliko minuta. Pancho Villa predvodio ih je, dok su Elvis i Žuti zub išli iza njih s uperenim oružjem. Kretali su se prema travnatom brežuljku koji je bio djelomično otkriven, tako da su se ispod vegetacije vidjele stijene. Pancho krene kroz ukrasni luk. Činilo se da je nestao. Gamay shvati da zgrada na tlu ima veliki otvor. Niz nepravilnih, grubo urezanih stuba vodio je u polutamom vlažne podzemne komore s visokim stropom.

Krupni čovjek izgovori nekoliko riječi Chiju. Zatim su ostali sami.

«Jeste li u redu?», upita Gamay profesora, dok joj je glas odjekivao.

On protrlja jednu stranu lica, koja je još uvijek bila crvena na mjestu gdje je dobio udarac.

«Preživjet ću, što se ne bi moglo reći za životinju koja me udarila. A vi?»

Trljajući vlasište na bolnom mjestu, Gamay reče: «Ionako trebam novu frizuru.»

Prvi put njegov kameni izraz lica pretvori se u široki osmijeh.

«Hvala vam. Mogao sam poginuti da nije bilo vaše intervencije.»

«Možda», reče Gamay. Sjetivši se podignute mačete, nagađala je da bi profesor sasjekao Žutog zuba. Ona pogleda prema stubištu niz koje su se spustili. «Što je rekao krupni čovjek?»

«Kaže da se neće truditi da nas veže. Imamo samo jedan izlaz. Ostavit će nekoga na izlazu, a ako pokušamo pobjeći, ubit će nas.»

«Nije mogao biti izravniiji.»

«To je moja pogreška», reče Chi tmurno. «Nisam vas smio voditi ovamo. Nisam ni sanjao da su pljačkaši pronašli ovo mjesto.»

«Sudeći prema izgledu lončarije, bili su vrlo vrijedni.»

«Artefakti u onom rovu vrijede stotine tisuća, možda i milijune dolara. Krupni čovjek je šef. Druga dvojica samo su plaćenici. Svinje.» On zastane. «Dobro je što niste rekli tko sam.»

«Nisam znala koliko ste slavni, ali nisam željela riskirati ukoliko znaju tko ste.» Ona pogleda visoki strop, koji je bio jedva vidljiv pri svjetlosti što je prodirala kroz ulaz. «Gdje smo mi?»

«Ovo je cenote, bunar iz kojeg je lokalno stanovništvo vadilo vodu. Pronašao sam ga kad sam došao drugi put. Dođite, pokazat ću vam.»

Oni zađu unutra stotinjak stopa. Tama se produbila, a zatim se opet rasvijetlilo kad su prišli velikom bazenu punom vode. Svjetlost je padala kroz otvor na kamenom stropu koji je po njenoj procjeni bio visok šezdesetak stopa. S druge strane bazena nalazio se strmi zid koji se uspinjao do sablasnog sjaja na stropu.

«Voda je čista», reče dr. Chi. «Kišnica se skuplja pod vapnencem i probija ovamo. Zatim izlazi na površinu kroz rupe poput ove i podzemne pećine.»

Gamay stane na niski ispust. «Poznajete ovu sortu ljudi», reče ona. «Što mislite, što će učiniti?»

Dr. Chija je iznenadila smirenost njegove pratiteljice. Ne bi trebao biti iznenađen, podsjeti se on. Bila je neustrašiva kad ga je branila i napala čovjeka koji ga je udario.

«Imamo vremena. Neće učiniti ništa dok se ne posavjetuju s krijumčarima koji su ih unajmili što učiniti s Amerikankom.»

«A što tada?»

On raširi ruke. «Nemaju mnogo izbora. Ovo je bogato nalazište koje neće htjeti napustiti, a to će morati učiniti ako nas puste.»

«Dakle, za njih bi bilo bolje da nestanemo s lica zemlje. Nitko ne zna da smo ovdje, iako oni to ne znaju. Ljudi će pomisliti da nas je pojeo jaguar.»

On podigne obrvu. «Ne bi nam tek tako pokazali svoj plijen da misle kako ćemo moći to ispričati nekome.»

Ona se ogleda oko sebe. «Znate li možda za neki tajni izlaz?»

«Postoje prolazi koji vode iz glavne komore. Oni završavaju kod bazena, ili se spuštaju ispod njega, i njima se ne može proći.»

Gamay ustane i priđe rubu vode. «Što mislite, koliko je duboko?»

«Teško je reći.»

«Spomenuli ste podvodne pećine. Ima li izgleda da neka od njih završava na nekom drugom mjestu?»

«Moguće je. Da. Postoje i drugi bunari u ovom području.»

Gamay je stajala trenutak na rubu vode, pokušavajući prodrijeti pogledom u dubine.

«Što radite?», upita je profesor.

«Čuli ste što je rekao onaj ljigavac. Želi spoj sa mnom.» Ona uskoči u vodu, pa zapliva prema sredini bazena. «Pa, on baš nije

moj tip», reče ona, dok joj je glas odjekivao komorom. Uz lagano pljuskanje vode, ona nestane ispod mirne površine.

Poglavlje XIX

Nine Mile Hole, Arizona

Neko je vrijeme Austin mislio da oluja neće udariti. Tamni oblaci koji su se nakupljali cijelo poslijepodne u zloslutnim slojevima zapeli su na vrhu planine. Dok su Austin i Nina šetali granicom ranča, izgledali su poput opuštenog para u šetnji. Austin je baš i htio ostaviti takav utisak svim nevidljivim promatračima. Zastali su pod plavozelenim granama stabla palo verde i zagledali se u mirna prostranstva. Zrake sunca koje se spuštalo obojile su naborana lica planina sjajnim nijansama zlatne, brončane i bakrene boje.

Austin nježno uhvati Ninu za ramena. Nije pružila nikakav otpor dok ju je privlačio k sebi, toliko blizu da je mogao osjetiti toplinu njezina tijela.

«Jesi li sigurna da te ne mogu nagovoriti da pođeš?»

«Bio bi to gubitak vremena», reče ona. «Želim ovo dotjerati do kraja.»

Usne su im se gotovo dodirivale, i u bilo kojoj drugoj prilici ovaj bi romantični trenutak bio zaključen poljupcem. Austin se zagleda u sive oči protkane narančastim točkicama - odbljescima sunca na zalasku - i osjeti da je Nina daleko. U mislima je bila sa svojim ubijenim prijateljima i kolegama.

«Razumijem», reče on.

«Hvala ti. Cijenim to.» Ona se zagleda u pustinju koja je postajala sve mračnija. «Misliš li da će doći?», upita ga.

«Ne sumnjam. Kako bi mogli odoljeti ovakvom mamcu?»

«Nisam sigurna da su još zainteresirani za mene.»

«Govorim o rimskom poprsju. Genijalno.»

«Bio je to zajednički rad», reče Nina s osmijehom. «Trebali smo model koji nalikuje rimskom caru. Paul je čudotvorac za računalnu grafiku. Uzeo je fotografiju iz dosjea, uklonio bradu, prorijedio kosu, počešljao je poput frizure Julija Cezara, i zamijenio odijelo oklopom.» Ona se iznenada uznemiri, pa upita: «Hoće li admiral Sandecker biti ljut ako sazna da smo njegovo lice iskoristili za model?»

«Mislim da će biti prilično polaskan. Možda će prigovoriti tome što će biti zapamćen kao obični car. A i izraz lica je malo previše blag.» On pogleda nebo koje se mračilo. «Čini se da će ipak biti oluje.»

Fronta mračnih oblaka otrgnula se od planinskih vrhova i brzo je napredovala prema njima. Planine su sada bile u dubokoj sjeni. Pustinjom je odjekivala udaljena grmljavina. Zrake sunca izbljedjele su. Nakon što su zastali da bi uključili unutarne osvjetljenje u dva kampera parkirana pokraj kućice, krenuli su u žučkastom svjetlu prema ruševinama u blizini kuće u kojoj je Trout sjedio na zapovjednom mjestu.

Wingateovi su se već prije vratili u svoj motel, umorni od kopanja i prosijavanja. Ned, Carl i Zavala zauzeli su položaje na rubu, u gospodarskim zgradama iza starog korala. S tog su mjesta imali jasan pogled na pustinju koja se protezala prema horizontu. Tim za potporu osigurat će cestu kad se spusti noć.

Udar vjetra podigao je pijesak, i divovske kišne kapi počele su padati kad su se Austin i Nina zaklonili u kuću. Trout je bio u kuhinji, jedinom dijelu kuće koji je još uvijek imao krov. Kiša je curila kroz nekoliko rupa na krovu i brzo stvarala potočiće na zemljanom podu, ali osim toga, unutrašnjost je bila relativno suha i zaštićena. Otvor gdje su se nekada nalazila vrata gledao je prema vozilima. Rupe u ciglenom zidu pružale su vidik u svim smjerovima, poput puškarnica u zidovima dvorca.

Vjetar i kiša bili su samo uvod.

Pustinjska električna oluja neće tek tako doći i ispustiti nekoliko munja. Ona izabere neko mjesto i zatim udara po njemu, ispuštajući bujice kiše i munje u razmaku od nekoliko sekunda, a često i više munja istovremeno. Nasrće uz zlobu koja je više nalik ljudskoj, udarajući po tlu poput topničke baražne paljbe čiji je cilj eliminirati neprijatelja ili mu skršiti volju.

Gotovo neprekidno stroboskopsko svjetlo munja osvjetljavalo je kišne kapi. Dok je Trout osmatrao uokolo, Austin je održavao kontakt sa stražarima putem ručnog radija. Morao je vikati kako bi ga mogli čuti kroz grmljavinu i kišu.

Čuvari su se morali javljati u pravilnim razmacima, ili čim bi naišli na nešto neobično. Ljudi na stražarskim mjestima identificirali su se osobnim imenima. Šestorica ljudi postavljenih kod benzinske crpke zvali su se tim A. Posada helikoptera, zvana tim B, trebala je samo slušati i šutjeti.

Austinov radio zapucketa zvukom poput statičkog elektriciteta, ali je to bilo samo bubnjanje kiše.

«Ned bazi. Ništa.»

«Razumijem», reče Austin. «Javi se, Carl.»

Sekundu kasnije: «Carl. Isto ništa.»

Poslušavši Austinovo upozorenje da poruke budu kratke, i Joe odgovori: «Ništa.»

Zatim se s ceste začuje: «Tim A. Ništa.»

Oluja je trajala gotovo sat vremena, a kad je otišla dalje, prijevremeni sumrak koji je donijela ostao je, isprekidan samo bljeskovima munja u daljini. Svježi zrak snažno je mirisao na travu. Izvješća ophodnja nastavila su pristizati. Sve je bilo mirno, dok se nije javila ekipa s ceste.

«Tim A bazi. Dolazi vozilo. Zauzimamo položaje.»

Plan tima bio je da dva čovjeka presretnu vozila, a da ih dvojica pokrivaju. Peti bi čuvao njihova leđa, a šesti bi održavao kontakt s ostalima putem radija.

Austin priđe vratima i žmirne prema cesti. U mraku su se vidjela svjetla.

Minutu kasnije. «Signalizirali smo mu da se zaustavi... zaustavio se. Oprezno se približavamo.»

Austin zadrži dah. Nije bilo razloga da netko posjeti nalazište u ovo doba noći. Zamislio je ljude kako napreduju prema automobilu s uperenim oružjem. Nadao se da se ne radi o diverziji, dok pravi napad dolazi s druge strane. On brzo provjeri druge stražare. S pustinjske strane sve je bilo mirno.

Nakon nekoliko napetih trenutaka, tim s ceste javio se: «Tim A.» Glas je zvučao opuštenije. «Bazo, znate li nekoga imenom George Wingate?»

«Da», reče Austin. «Što je s njim?»

«On vozi.»

«Postariji čovjek, sijeda kosa i brada?»

«Da. Kaže da radi na vašem iskopu.»

«Točno. Je li s njim i supruga?»

«Nije. Sam je.»

«Što radi ovdje?»

«Kaže da mu je supruga zaboravila notes u kupaonici kampera. Došao bi i ranije da nije bilo oluje. Kakve su upute?»

Austin se nasmije. «U redu, pusti ga.»

«Razumijem. Gotovo.»

Trenutak kasnije, svjetla probiju tamu dok je automobil napredovao niz cestu. Buick Wingateovih zaustavio se između njihove kuće i vozila. Vrata se otvore i čovjek iziđe van. Wingateova visoka prilika nestala je iza ugla Winnebagoa. Minutu kasnije, pojavi se noseći nešto pod rukom. Zatim zastane i učini nešto zanimljivo. Okrene se prema kući i mahne. Austin je bio siguran da se ne radi o slučajnoj gesti. Čovjek zatim uđe u automobil i odveze se. Austin se okrene prema Nini, koja je pronašla panj na koji je sjela. Ona ugleda zbunjeni izraz na njegovom licu.

«Problemi?», upita ona sa strepnjom.

«Ne», reče on kako bi je smirio. «Lažna uzbuna.»

Minutu kasnije, tim s ceste oglasi se: »Posjetitelj je nestao. Tim A - gotovo.»

«Hvala. Dobar posao. Gotovo.»

Trout slegne ramenima. «Možda to nije ta noć.»

Austin nije bio uvjeren. «Možda», reče on napinjući mišić u čeljusti.

Nitko se nije iznenadio kad se Troutov mobitel oglosio petnaest minuta kasnije. Pokušavao je uspostaviti kontakt s Gamay, i

ostavio joj je poruku da ga nazove. On izvadi minijaturni Motorolin mobitel iz džepa.

Nakon nekoliko trenutaka, on reče: «Nema ni traga? Možeš li zamoliti Nereus da mi jave čim se čuju s njom? Da, volio bih porazgovarati s njim. Bok, Rudi.» Slušao je nekoliko trenutaka, dok mu se čelo naboralo. «U redu. Reći ću Kurtu i opet te nazvati.»

«Ovo je čudno», reče on nakon što je isključio mobitel. «Rudi je pokrenuo lažnu korporaciju koja je koordinirala ovaj projekt. Imala je lažno ime i telefonski broj stožera NAMP-a. Prije nekog vremena dobili su poziv od policije u Montani. Čini se da su pokupili stariji par koji je lutao niz autocestu. Ispričali su fantastičnu priču o otmici.»

Austin je bio preokupiran iščekivanjem, pa je slušao samo napola. «NLO-i?», upita on.

«Mislim da ovo ne bismo smjeli zanemariti. Rekli su da su ih držali nekoliko dana, i da su putovali na arheološko nalazište u Arizoni.»

Austin naćuli uši. «Zna li policija kako se zovu?»

«Wingate.»

Austinove reflekse otupjela je kombinacija oluje i dosade stražarenja. U glavi mu se oglasi zvono na uzbunu.

«Prokletstvo!», izlance on. «Paul, brzo pokreni onaj helikopter. I pozovi tim A.» On izjuri kroz vrata. Bio je na pola puta između njihove baze i kampera, kada metalna kućica odleti u zrak u žutocrvenoj plamenoj kugli. Pao je na trbuh, pokrio glavu rukama i zabio lice u vlažni pijesak. Spremnici propana u kamperima odletjeli su u zrak u sekundarnim eksplozijama koje su poljuljale tlo i pretvorile noć u dan. Zapaljeni komadi metala padali su s

neba, ali vjetar koji je zaostao iza oluje odnio je najveći dio otpada, pa mu je samo nekoliko iskrica opeklo nadlanice.

Komadi su napokon prestali padati. On podigne glavu i ispljune pijesak. Vozila i kućica nestali su. Na njihovom je mjestu plamtjela vatra. Tlo u okolini bilo je prekriveno crvenim žarom.

Kad je bio siguran da su eksplozije prestale, ustao je i prišao zapaljenoj gomili - bilo je to sve što je preostalo od kućice i vozila.

Trout i Nina dotrče do njega.

«Kurt, jesi li dobro?», upita ona u strahu.

«Dobro sam.» Austin pogleda razbuktali plamen i ispljune još nekoliko zrna pijeska s jezika. «Ali više volim vatromet četvrtog srpnja.»

Carl, Ned i Joe stigli su nekoliko sekunda kasnije. Zatim se sa svih strana materijaliziraju sjenke. Tim A dojurio je ne pokušavajući se zakloniti. Njihovu zbunjenu viku zaglušio je zvuk helikoptera. Pilot je shvatio da elise raspaljuju vatru i razbacuju iskre, pa se udaljio i sletio iza kuće ranča.

U Austinovom mozgu stvari su se brzo povezivale. «Paul, imaš li broj motela u kojem su odsjeli Wingateovi?»

«Da, imam ga u memoriji mobitela.»

«Nazovi motel. Pitaj jesu li još tamo.»

Trout otipka broj i zamoli da ga spoje sa sobom Wingateovih.

Zatim se okrene prema Austinu. «Dobio sam noćnog upravitelja. Kaže da je gosp. Wingate platio, ali automobil im je još tamo. Otići će i pokucati im na vrata.»

Upravitelj se nakon nekoliko trenutaka vratio na telefon. «Smirite se, gospodine», reče Trout mirno. «Slušajte me. Pozovite policiju. Ne dirajte ništa u sobi.»

Trout isključi mobitel i okrene se Austinu. «Upravitelj je pokucao na vrata sobe Wingateovih, ali nitko mu se nije javio. Pokušao je ući. Bilo je otključano, pa je ušao. Pod tušem je pronašao tijelo. Žena. Gđa Wingate.»

Austinova čeljust se zgrči. «Ima li traga od gosp. Wingatea?»

«Ne. Upravitelj kaže da se vjerojatno odvezao s nekim.»

«Kladim se da jest.»

«Što se događa?», upita Nina.

«Ne mogu ti sada objasniti. Odmah se vraćamo.»

Ostavivši Zavalu da pokuša napraviti kaos iz reda, Austin i Trout pojure prema helikopteru. Minutu kasnije, helikopter se opet vine u zrak. Poletjeli su prema autocesti, slijedili je sve do sjajno osvijetljenog motela, pa se spustili na parkiralište.

Policija je već stigla. Provjeravali su sobu. Austin pokaže svoju iskaznicu i predstavi se kao pripadnik federalne agencije, nadajući se da će pomisliti kako se radi o FBI-u.

Morao bi im predugo objašnjavati što NAMP-ovi operativci rade na mjestu zločina. Policija mu nije pažljivo pregledala iskaznicu, impresionirana njegovim iznenadnim dolaskom s neba u pratnji SWAT tima čvrstog izgleda.

Tijelo gđe Wingate bilo je zgrčeno u tuš kabini. Nosila je ružičastu kućnu haljinu kao da je tek izišla ispod tuša kad je ubijena i gurnuta natrag u kabinu. Iako nije bilo krvi, glava joj je stajala pod čudnim kutom. Austin iziđe van, gdje je Trout putem mobitela opet razgovarao sa stožerom NAMP-a.

«Wingateovi su poslali fotografije sa svojim prijavnicama«, reče Trout.

«Motel sigurno ima faks», reče Austin.

Oni pođu u ured, i Trout se predstavi noćnom upravitelju kao čovjek koji ga je nazvao telefonom. Čovjek im na upit odgovori da ima faks, praktički potpuno nov, i da broj Troutu. On ga prenese NAMP-u, i za nekoliko minuta slike su bile u njihovim rukama. Postariji par s fotografija nije nimalo nalikovao Wingateovima, živim ili mrtvim.

Austin i Trout ispitivali su upravitelja, pretilog, proćelavog čovjeka u pedesetima. Još je uvijek bio potresen, ali pokazao se dobrim svjedokom. Godine rada s ljudima razvile su mu oštro oko za detalje.

«Vidio sam kako se Wingateovi vraćaju kasno poslijepodne i ulaze u sobu», reče on. «Zatim je došla oluja. Njihov automobil otišao je kad je kiša popustila. Zatim se vratio. Wingate je otišao u svoju sobu, i malo kasnije došao je u moj ured i platio. Gotovinom. Zamalo ga nisam prepoznao», reče čovjek.

«Kako to?», upita Austin.

«Dovraga, obrijao je bradu. Ne znam zašto. Vidio mu se ožiljak.»

«Ne znam o čemu govorite«, reče Austin.

Čovjek prstom ocrta imaginarnu liniju niz obraz, od oka do ugla usta. «Dug ožiljak, izgleda ovako.»

Austin i Trout razgovarali su s upraviteljem dok nije došla policija radi ispitivanja. Zatim su ušli u helikopter, i na Austinovu uputu pilot pretraži ceste oko nalazišta. Vidjeli su tucete svjetala, ali bilo bi nemoguće otkriti u kojem se automobilu vozi Wingate, pa čak i to je li uopće u nekom od njih.

Oni krenu natrag na ranč, odakle se miljama daleko mogao vidjeti sjaj plamena.

Austin opiše Nini i Zavali prizor iz motela, ubojstvo gđe Wingate i nestanak njezinog supruga.

«Ne mogu vjerovati da je gosp. Wingate bio jedan od njih», reče ona.

«Zato je uspio. Trebala mu je samo sekunda da položi bombu u kućicu. Tip je profesionalac, tko god bio. Izveo nam je to pod nosom.»

Ona zadrhti. «Ali tko je bila ta jadnica?»

«Nećemo saznati tako skoro, možda i nikada.» On zastane.

»Razmišljao sam o Wingateu, ili kako li se već zove. Mahnuo mi je na način 'dođi i ulovi me ako možeš' neposredno prije eksplozije. Ima još nešto. Nije morao odmah obrijati bradu. Mogao je pobjeći prerušen i učiniti to kasnije. Činilo se kao da nas zadirkuje, ili pokazuje prijezir.»

Zavala pokuša sagledati situaciju sa svjetlije strane. «Barem admiral neće saznati da smo se poigrali njegovim plemenitim profilom.»

»Vjerojatno već zna, Joe.»

«Da, vjerojatno si u pravu.» Zavala položi ruke na bokove i pogleda pepeo. «Što sada?»

«Drugi mogu motriti ovo mjesto. Mi idemo u Tucson i negdje ćemo odspavati, a zatim se ujutro vraćamo u Washington.»

«Ovi momci su puno pametniji i organiziraniji nego što smo mislili», reče Zavala. «Naučili su nešto kad smo im razbili nos na Nereusu.»

«Neriješeno je.» Austinove oči poprime ledenu hladnoću. «Da vidimo tko će osvojiti meč.»

Yucatan, Meksiko

Pritisak u ušima rekao je Gamayinom unutarnjem dubinomjeru da se nalazi dublje od trideset stopa u crnoj vodi. Plivala je naprijed-natrag poput ribice iz akvarija koja traži hranu, krećući se naviše sa svakim zaokretom. Dlanovima je ispitivala ljigavu površinu nevidljivog zida, nadomještajući vid dodirom.

Prošle godine počela se baviti ronjenjem na dah radi promjene u odnosu na ronjenje s bocom. Uživala je u slobodi ronjenja bez nespretne ronilačke opreme i razvila je kapacitet pluća na više od dvije minute.

Zid od vapnenca bio je pun pukotina i rupica. Niti jedan otvor nije bio dovoljno velik da bi mogla izići kroza njega. Ona izroni, zapliva preko bazena, pa iziđe na rub kako bi se odmorila i uhvatila dah.

Chi je pročitao razočaranje na njezinom licu. «Ništa?»

«Mucho nada. Molim vas, oprostite na mojem španjolskom.» Ona obriše vodu iz očiju i ogleda se po pećini. «Rekli ste da postoje neki izlazi iz ove komore.»

«Da. Istražio sam ih. Sve su to slijepe ulice, osim onoga koji je blokiran vodom.»

«Znate li možda kamo vodi taj vodeni tunel?»

«Nagađam da, kao i ostali, završava u malim bazenima koji se pune ili ne, zavisno o vodostaju. Što ste tražili u bazenu?»

Gamay zabaci kosu unatrag i iscijedi pola litre vode. «Nadala sam se da ću pronaći otvor koji bi mogao voditi do druge pećine ili izići iznad razine vode.» Ona se okrene i reče: «Odmah se vraćam.»

Ustane i krene prema stubama koje su vodile do ulaza u komoru, tiho se popne uz njih i nestane iza vrha. Nekoliko minuta kasnije vratila se. «Nema šanse da se prikradem stražaru», reče ona sa srdžbom u glasu. »Blokirali su ulaz kamenjem. Mogli bismo ga pomaknuti, ali čuli bi nas da pokušamo.»

S rukama na bokovima, Gamay opet prouči njihov zatvor. Pogled joj napokon padne na zraku svjetla koja je sjajila kroz rupu na stropu visoko nad bazenom.

Chi pogleda u smjeru u kojem je ona gledala. «Drevni ljudi iskopali su tu rupu kako bi mogli spuštati vjedra u cenote. To im je štedjelo vrijeme silaska i uspona uz stube svaki put kad bi poželjeli zdjelu juhe.»

«Nije u središtu«, primijeti ona, i zaista, otvor je bio u blizini jednog zida.

«Si. Kad su kopali od gore, nisu mogli znati gdje je točno središte. To i nije bilo važno, sve dok su mogli spustiti konopac i napuniti vjedra.»

Gamay priđe rubu vode i pogleda prema otvoru. Vegetacija je izrasla oko rupe i ušla u komoru, zaklanjajući svjetlost.

«Ovo izgleda poput lijane koja visi.»

Chi žmirne prema stropu u obliku kupole. «Možda ih ima i više. Moj vid više nije što je nekada bio.»

Sada je bio Gamayin red da žmirne. Profesor baš i nije bio za bijeli štap, zaključila ona. Čak i sa svojim savršenim vidom jedva je mogla nazrijeti dugu lijanu. Ona spusti pogled. Veliki dio zida bio je u sjeni. Nije bilo razloga da pretpostavi kako je drukčiji od podvodnog zida koji je istražila.

«Teško je razaznati pri slabom svjetlu, ali taj zid čini mi se lakšim za uspon od nekih litica uz koje sam se penjala u Zapadnoj Virginiji. Šteta što nemam planinarski pijuk.» Ona se nasmije.

«Do vruga, zadovoljila bih se i švicarskim nožićem.»

Chi se na trenutak zamišljeno zagleda u prazno.

«Možda imam i nešto bolje od švicarskog nožića.»

On posegne pod košulju, prebaci kožnu vrpcu preko glave i preda je Gamay. Na slaboj svjetlosti, predmet koji je visio s vrpce nalikovao je glavi ptice grabljivice.

Gamay položi predmet na dlan. Zelene oči svjetlucale su čak i pri slaboj svjetlosti komore, a činilo se da bijeli kljun sjaji.

«Prelijepo. Što je to?»

«Amulet. Kukulcan, bog oluje. On je bio majanski ekvivalent aztečkog Quetzalcoatla, pernate zmije. Glava je izrađena od bakra s očima od jantara, a kljun je od kvarca. Nosim ga za sreću i za rezanje cigara.»

Okrugla drška dobro joj je sjela u šaku. Ona prstima opipa kratki, tupi kljun.

«Recite mi, dr. Chi, koliko je vapnenac tvrd?»

«Sastoji se od kalcijevog karbonata i školjkaša iz prethistorije. Tvrd je, ali se lako mrvi, kao što se može i očekivati.»

«Pitala sam se bih li mogla urezati rupe za ruke i noge u tom zidu. To bi mi bilo dovoljno da dosegnem one lijane.» Nije bila sigurna što će učiniti kad pobjegne iz komore, ali nešto će smisliti.

«Moguće je. Kvarc je gotovo jednako tvrd kao i dijamant.»

«U tom slučaju, voljela bih nakratko posuditi ovu malu zmiju-pticu.»

«Naravno», reče on. «Možda će nam trebati božanska moć da se oslobodimo iz ove tamnice.»

Gamay se vrati u vodu i zapliva preko bazena, a zatim priđe zidu do male izbočine u vapnencu. Držeći se za izbočinu jednom rukom, ona posegne uvis i pronađe dovoljno veliku rupu za svoje prste. Koristeći se amuletom kao primitivnim pijukom, proširila je rupu tako da se mogla čvrsto uhvatiti. Zatim se povukla uvis, oslonivši koljeno na izbočinu, pa načini još jednu rupu malo više od prve.

Kad se uspravila do pune visine, posao je napredovao brže. Kretala se malo po malo uza zid. Dok je visjela na stijeni s licem pritisnutim uz tvrdnu površinu, mogla je vidjeti kakav je vapnenac. Kao što je i pretpostavila, zid je bio pun pukotina i rupa. Koristila se prirodnim udubinama ili je jednostavno proširivala postojeće rupe.

Kosa joj je bila prekrivena bijelom prašinom. Povremeno je morala zastajati kako bi obrisala nos u rame. Jedno snažnije kihanje moglo bi je odbaciti u provaliju.

Kako li to Spiderman izvodi s takvom lakoćom? Dala bi sve što ima za par njegovih narukvica za ispaljivanje mreža. Održavanje na zidu bilo je samo po sebi teško; no najviše ju je iscrpljivalo to što je najveći dio posla morala obaviti s jednom rukom iznad glave. Rame ju je boljelo, i često je morala spustiti utrnulu ruku dok joj se krv ne vrati u nju. Pitala se hoće li ikad opet ispraviti vrat.

Na pola puta, ona spusti pogled. Bijela mrlja Chijeve košulje bila je jedva vidljiva u tami. Promatrao je njezin napredak.

«Jeste li dobro, dr. Gamay?», upita on, a glas mu odjekne.

Ona ispljune prašinu. To baš i nije damski, ali koga briga.

«Super.»

Dovraga, poželjela je da joj onaj kreten žutih zuba nije ukrao ručni sat prije no što su ih doveli u komoru. Izgubila je pojam o

vremenu. Svjetlost koja je ulazila u komoru bila je ukošenija i slabija nego kad je počela. Sunce vjerojatno zalazi. Tropska noć padala je brzo poput giljotine. Uskoro će pećina biti u mraku. Hvatanje lijana bilo bi teško čak i pri svjetlosti, ali u tami, bit će to nemoguće.

Dr. Chi je vjerojatno osjetio njezinu sumnju. Ona opet začuje njegove ohrabrujuće riječi. Mirno joj je govorio da dobro napreduje, da je skoro na vrhu. I odjednom, i bila je na vrhu, tamo gdje se strop pretvarao u kupasti krov. Ona polako okrene glavu i shvati da se nalazi u istoj razini s vrhom lijana. Pokrene se malo uvis, kako bi imala prostora za pogrešku kada skoči. Sada je bila pod zaobljenim zidom. Mogla je osjetiti umor u prstima. Morala se pokrenuti brzo, ili uopće ne.

Još jedan brzi pogled. Lijane su visjele na oko šest stopa iz zida.

Promisli pažljivo o svojem pokretu, ali budi brza! Ona počne vježbati u sebi. Skok sa zida, okret u zraku, hvatanje lijane, zadržavanje.

Kao što je rekla profesoru, super.

Imala je osjećaj da joj prsti bivaju otrgnuti iz šaka. Okrenula je rame od zida.

Nema više vremena. Sada. Ona duboko uzdahne i skoči. Okrenula se u zraku i rukama posegnula za lijanom.

Okrzne je, a zatim je uhvati. Suha i krta. Odmah je shvatila da neće izdržati njezinu težinu. Pukla je! Ona slobodnom rukom posegne za drugom lijanom, i osjeti kako i ova puca.

Zatim je osjetila kako pada. Još uvijek držeći beskorisne komade vegetacije, pala je u vodu. Nije imala vremena pomaknuti ruke ili glavu za čisti skok. Pala je na bok uz snažan pljusak. Kad je izronila, osjetila je kako je lijeva ruka i butina bole od udarca.

Pregrizla je bol i zaplivala nespretnim bočnim zaveslajima prema rubu bazena.

Chijeva ruka, iznenađujuće snažna, uhvatila ju je za zapešće i pomogla joj da iziđe iz vode. Sjela je na trenutak, pokušavajući trljanjem ublažiti bol u butini.

«Jeste li dobro?»

«Dobro sam», reče ona između udisaja. Pad joj je izbio dah iz pluća. «Fuj, nakon svega toga truda.» Ona vrati amulet Chiju. «Valjda bogovi imaju druge planove za nas.»

«Prema onome što sam vidio, morali bi vam dati krila.»

«Zadovoljila bih se padobranom.» Ona se nasmije. «Vjerojatno sam napravila pravu scenu leteći kroz zrak i držeći se za ovo.» Ona odbaci beskorisne komade lijane koje je držala u ruci.

«Mislim da se Tarzan ne mora bojati konkurencije, dr. Gamay.»

«I ja tako mislim. Pričajte mi opet o onom vodenom prolazu.»

Profesor je uhvati za ruku. «Dođite», reče on.

Komora je sada gotovo potpuno utonula u tamu, i Chi ju je isto tako mogao voditi u ralje pakla. U jednom trenutku zastao je, i sekundu kasnije zaplamtii plamen njegovog butanskog upaljača, bacajući groteskne sjene na nepravilne zidove.

«Pazite na glavu», upozori je Chi, vodeći je u prolaz. «Strop se spušta, ali ne moramo daleko hodati.»

Nakon nekoliko trenutaka, tunel se proširio, pa je Gamay imala više prostora za glavu. Prolaz se blago spuštao nadolje i naglo završavao zidom. Pod zidom se nalazilo malo jezerce.

«Tunel ovdje zalazi pod vodu», objasni Chi. «Ne znam spušta li se ili diže.»

«Ali nije nemoguće da ovaj tunel vodi na površinu.»

«Si. Tlo Yucatana je komad vapnenca probušen prirodnim pećinama i tunelima koje je tijekom eona načinila voda.»

Gamay zadrhti, ne toliko zbog hladnoće i vlage koliko zbog klaustrofobične ideje o tome da zapliva u slijepi prolaz. Ona potisne svoje strahove, ali neki su ostali.

«Profesore Chi, znam da je ovo mala šansa. Vidjet ću vodi li ovo ikamo. Mogu zadržati dah oko dvije minute, što će mi omogućiti da otplivam prilično daleko.»

«To je vrlo opasno.»

«Ništa opasnije nego da čekamo da nas oni klaunovi s površine zauvijek zatvore ovdje. Naravno, nakon što se moj prijatelj s dentalnim poteškoćama malo zabavi.»

Chi se nije suprotstavio. Znao je da je u pravu.

«Pa», reče ona, «vrijeme je za namakanje.»

Ona sklizne u jezerce i započne s glasnim vježbama hiperventilacije kako bi napunila pluća kisikom. Kad je udahнула toliko zraka da joj se gotovo zavrtjelo u glavi, ona zaroni i ispita otvor tunela. Zatim se vrati na površinu i izvijesti Chija. «Spušta se naniže, ali ne znam koliko daleko ide.»

On klimne. «Pazite da vam ostane dovoljno zraka za povratak.» Chi se nagne i pruži joj butanski upaljač. «Možda vam ovo zatreba tamo gdje idete.»

Gamay je već bila duboko u svojim vježbama disanja, pa zadjene upaljač u hlače, pokaže mu znak da je sve u redu i zaroni u tamu. Brojeći sekunde u glavi - dvadeset i jedan, dvadeset i dva - poput djeteta koje pokušava procijeniti blizinu munje, plivala je odmah ispod stropa. Odlučila je ići do krajnjih granica. Plivajući ravno gotovo dvije minute, mogla je prijeći trideset ili četrdeset metara prije no što se okrene i pojuri natrag kako joj pluća ne bi eksplodirala.

Pokazalo se da se uopće ne mora forsirati. Jedva je prošla šesnaestu sekundu kad se strop naglo povuče uvis i njezina ispružena ruka probije površinu vode, a sekundu kasnije podigne i glavu. Ona izdahne i pogleda oko sebe. Zrak je bio pomalo zagušljiv, ali dobar.

Gamay nije mogla vjerovati svojoj sreći. Već je bilo i vrijeme da im se osmehne. Tunnel je vjerojatno išao u dubinu, da bi se zatim podigao poput vodenog jastuka pod kuhinjskim sudoperom. Bila je upoznata s vodoinstalaterskim poslom jer su gotovo neprestano renovirali svoju kuću u Georgetovnu.

Ona se nasmije na pomisao kako pliva u golemoj cijevi, ali njezina je radost bila potaknuta i olakšanjem. Zvuk njezinoga glasa odjekivao je u tami, i brzo ju je otrijeznio podsjetivši je da se još nije izvukla. Niti približno.

Ona izvadi Chijev upaljač iz džepa i podigne ga uvis, poput Kipa slobode. Nakon nekoliko pokušaja, kremen u upaljaču je zaiskrio i plamen zašišti. Gazeći po vodi, Gamay se okrene oko sebe i shvati da se nalazi na dnu kružne rupe strmih zidova. Zapliva u stranu, pomislivši kako se vjerojatno ovako osjeća mače koje upadne u bunar. Kako bi se mogla popeti uz ovaj zid? Nije željela ponoviti iskustvo svojeg ikarovskog pada u cenote.

Ona dopliva do izbočine u razini vode i podigne upaljač. Malo iznad prve izbočine nalazila se i druga. Njezino srce poskoči od uzbuđenja. Stube! Možda postoji izlaz iz ove rupe. Ne gubeći vrijeme, ona se izvuče iz vode i popne se uza stube koje su se spiralno uzdizale s unutarnje strane kamenog cilindra. Ubrzo je došla do vrha. Koristeći se opet upaljačem, ona istraži okolinu. Nalazila se u maloj pećini. Pogled joj padne na usku brazdu u kamenom podu, i ona krene za njom do prolaza s niskim stropom. Približi upaljač otvoru i plamen zatitra. Do nje je dopirala struja zraka, ustajalog i toplog, ali ipak zraka.

Za nekoliko sekunda vratila se u bunar. Hiperventilirala je neko vrijeme, a zatim zaplivala natrag istim putem kojim je došla. Ona izroni i reče: «Mislim da sam pronašla izlaz.»

Glas profesora odgovori joj iz tame. «Dr. Gamay. Bojao sam se da ste zauvijek otišli. Prošlo je toliko vremena.»

«Žao mi je što ste me čekali. Pokazat ću vam što sam pronašla. Znate li plivati?»

«U harvardskom bazenu plivao sam svakodnevno.» On zastane.

«Koliko dugo ću morati zadržati dah?»

«Samo do druge strane zida. Možete vi to.»

Uхватili su se za ruke, i Chi uskoči u jezerce. Približili su glave i Gamay mu pokaže vježbe disanja. Između dva udaha on reče: «Sada bih više volio da su mi pretci bili Inke, a ne Maje.»

«Molim?»

«Imaju veći kapacitet pluća zbog rijetkoga planinskog zraka. Ja sam u osnovi nizinski čovjek.»

«Moći ćete vi to, čak i kao čovjek iz nizine. Spremni?»

«Više bih volio pričekati da mi izrastu škrge, ali budući da to nije moguće, idemo!» On joj stisne šaku. Gamay zaroni pod površinu, brzo pronađe nastavak tunela, i praktično provuče profesora kroz prolaz. Putovanje je trajalo dvostruko kraće od njezinoga ranijeg prolaska, ali profesor je već puhao kad su izronili, i bilo joj je drago što udaljenost nije veća.

Ona upotrijebi upaljač. Profesorova glava plutala je na nekoliko stopa od nje, i uvlačio je zrak dubokim uzdasima. Nekako je uspio zadržati bejzbol kapu na glavi.

«Stube su tamo», reče Gamay vukući ga za sobom. Pomogla mu je da se popne na vrh bunara.

Ogledavajući se uokolo, Chi reče: «Nagađam da su stanovnici grada rabili ovaj bunar kao pričuvu za slučaj da cenote i rijeka presuše nakon kišne sezone.» Chi se spusti na koljena i zagleda se u bunar.

«Kad je vodostaj bio visok, mogli su grabiti vodu vjedrima. Kad bi se spustio, koristili su stube, kao u onoj reklami za kavu. Dobra do posljednje kapi.»

On ustane i krene za stazom. »Tragovi mnogih stopala.«, reče on u čudu.

Gamay je bila jednako zainteresirana za drevne civilizacije kao i Chi, ali plamen upaljača počeo se smanjivati. Kad je rekla to profesoru, ovaj pokupi nekoliko komada kore drveta s poda i priveže ih, načinivši upotrebljivu baklju koja je gorjela stvarajući mnogo dima.

«Uljana biljka Castor«, objasni on. Budući da su se vratili u njegov element, suho tlo, on preuzme vodstvo. «Pa, hoćemo li slijediti cestu od žutih cigala?», reče on mahnuvši bakljom.

Pogledavši preko ramena kako bi se uvjerio da je Gamay iza njega, Chi se sagne i prođe kroz otvor u zidu, pa uđe u nepravilni tunel. Njegova je glava bila dosta niža od niskog, čađom umrljanog stropa, ali Gamay se morala sagnuti pri usponu uz vijugavi i strmi prolaz. Nakon samo nekoliko minuta, tunel je naglo završio na dnu uskog okna. Gamay se opet mogla uspraviti.

Improvizirane ljestve vodile su iz okna. Chi testira prečke, zaključa da su klimave ali dovoljno sigurne, pa se popne na vrh okna, klekne na rub i spusti baklju kako bi Gamay vidjela kamo se penje.

Ljestve su je nekim čudom izdržale, i ona mu se pridruži na ulazu u drugi prolaz. Ovaj je vodio u pećinu dvostruko veću od one u kojoj je bio bazen. Kao što je bio slučaj s onom pećinom, i ova je imala samo jedan izlaz. Tunel je bio širok oko metar i visok nešto

više od toga. Na rukama i koljenima kretali su se naprijed, svladavajući zavoje prolaza koji se lagano uspinjao. Zatvoreni prostor bio bi zagušljiv i bez dima i topline baklje, i Gamay je povremeno imala problema s disanjem. Bilo je teško odrediti udaljenost i smjer, ali nagađala je da je tunel dug oko šezdeset stopa, i da na jednom mjestu skreće za 180 stupnjeva.

Puzila je spuštene glave, pogledavajući uvis s vremena na vrijeme kako se ne bi previše približila Chiju, iako je to bilo malo vjerojatno. On je prolazio tunelom spretno poput štakora. Svjetlost baklje odjednom nestane, i ona se zabije u profesorove noge. Zastala je da bi vidjela čemu zastoje.

«Čekajte», reče Chi i mahne rukom kako bi to naglasio.

Činilo se da se ukočio na mjestu. U svjetlosti baklje, Gamay brzo shvati zašto. Tunel je izlazio na ispuh koji je stajao iznad provalije. Preko bezdana su bila položena tri balvana. Drevni inženjeri koji su izgradili most pojačali su ga unakrsnim potpornjima i pričvrstili s jedne strane motku kao rukohvat.

«Ja ću poći prvi», reče Chi. On pažljivo prebaci svoju težinu na deblo, a kad ga je izdržalo, pokrene se naprijed. Nakon nekoliko brzih koraka, bio je na drugoj strani.

«Nije baš Golden Gate», reče on ispričavajući se, «ali čini se u redu.»

Riječ čini se ostala je visjeti u zraku, nadglasavajući ostatak umirujuće rečenice. Gamay je pažljivo promatrala primitivni most. Nije imala izbora. Uvjerivši sebe da je teža od profesora samo oko 17 kilograma, krenula je preko mosta poput hodača po žici. Bio je čvršći no što je očekivala, i balvani se nisu kotrljali u stranu. Kako joj je bilo drago kad je došla do Chijeve ispružene ruke i položila stopalo na čvrstu stijenu!

«Sjajno», reče on, vodeći je prema drugom oknu koje je vodilo u vis. Gamay se zamalo uspaničila kad nije ugledala ljestve, ali Chi joj pokaže stube urezane u vlažnu, sklisku stijenu.

Bile su jedva dovoljno velike za njezine prste na rukama i nogama, i morala je upotrijebiti svu svoju snagu i vještinu stečenu penjanjem. Infrastruktura je bila namijenjena sitnim Majama, ne visokim Anglima, gundala si je u bradu.

Na vrhu okna nalazio se još jedan niski tunel. Gamayino grlo bilo je suho poput Sahare. Napori od penjanja, plivanja i puzanja polako su je svladavali. Oči su je pekle od pepela, a koljena su joj bila izranjavana od puzanja. U jednom trenutku, ona i profesor morali su se progurati kroz razbijenu stijenu. Gamay bi možda i odustala da profesor nije izustio trijumfalan uzvik.

«Dr. Gamay, izišli smo!»

Nekoliko sekunda kasnije, stajali su u prostoriji tako velikoj da svjetlost baklje nije bila dovoljno snažna da obasja strop. Ona protrlja čađu iz očiju. Jesu li to stupovi? Ona posudi baklju i pogleda. Nasmije se kad je shvatila da svjetlost obasjava goleme stalaktite, a ne stupove. Pećina je imala nepravilni kružni oblik. Iz nje su se granali prolazi. Jedan otvor bio je polukružnog oblika i dvostruko viši od čovjeka. Za razliku od grubo izrađenog prolaza kroz koji su upravo ušli, portal je bio gladak i ravnomjeran, a površina poda neočekivano ravna.

«Ovuda bi mogao proći i automobil!», vikne Gamay.

«Postoje legende o podzemnim autocestama koje spajaju sela. Uvijek sam ih smatrao pretjerivanjem, mislio sam da su neki lokalni seljaci vidjeli prirodne tunele i zamijenili ih za umjetne, ali ovo...»

Zaustavili su se na mjestu gdje je otkinuti komad stropa zapriječio put, pa su se vratili u glavnu prostoriju, zastavši najprije da bi istražili bočne prolaze. Ušli su na minijaturni trg čiji

je pravokutni, popločani pod bio okružen pravim stupovima, a ne stalaktitima. Strop je bio gladak i okrečen, kao i zid, ukrašen muralima crvenih prilika iz profila.

«Nevjerojatno», reče Gamay. «Je li ovo nekakav podzemni hram?»

Chi krene duž zida, gledajući prilike čija je boja izgledala svježije, kao da su tek jučer naslikane.

«Prilike su majanske, ali opet, i nisu», prošapta profesor.

Na slici se vidjela procesija ljudi naslikanih iz profila, koji su na ramenima i glavama nosili teret. Bile su tu vaze, košare s kruhom, zlatni predmeti, čudni oblici koji su mogli biti zlatne poluge.

«Opet brodovi.» Gamay pokaže trgovačke i ratne brodove nalik onima koje joj je Chi ranije pokazao.

Cijela priča otkrivala se pred njima dok su hodali pokraj zidova. Brodovi dolaze. Iskravaju robu. Robu odnose kolone ljudi. Bila je tu čak i slika čovjeka koji drži listu, očito knjigovođa. Vojnici čuvaju stražu. Bio je to drevni dokumentarac o nekom velikom događaju ili događajima.

Njihovu pažnju privuče središte prostorijske i veliko okruglo kameno prijestolje poduprto s četiri teške noge. Na stolu se nalazila kutija od purpurnog kristalnog kamena, nalik građevinama hrama na vrhu majanskih piramida.

Gamay se sagne i pogleda kroz kvadratični otvor sa strane kutije.

«Ima nečeg unutra», reče ona. Ona posegne unutra drhtavim prstima, izvadi predmet, pa ga položi na površinu stola. Chi je pronašao još grana koje je pridodao baklji, pa je sada gorjela snažnije.

Uređaj, jer očito se radilo o tome, sastojao se od drvenog kućišta unutar kojeg se nalazio metalni kotač ojačan poprečnim šipkama.

Unutar kotača nalazio se veliki zupčanik koji je očito rotirao oko središnje osovine, a svojim je zupcima pokretao nekoliko manjih zupčanika.

«Što je to?», upita Gamay.

«Nekakav stroj.»

«Izgleda kao... Ne, ne može biti.»

«Nemojte me držati u neznanju, dr. Gamay.»

«Pa, nalikuje nečemu što sam vidjela prije, artefaktu izvađenom s drevne olupine broda, načinjenom od bronce, kao i ovaj, ali strašno korodiranom. Smatralo se da se radi o astrolabu, navigacijskom uređaju koji se rabio za utvrđivanje položaja sunca i zvijezda. Netko je načinio ispitivanje gama-radiografom. Otkrili su da se omjeri zupčanika podudaraju s astronomskim i kalendarskim podacima. Uređaj je bio daleko složeniji od običnog astrolaba. Bilo je trideset zupčanika, i svi su bili isprepleteni, čak i diferencijalni zupčanik. To je, u osnovi, bilo svojevrсно računalo.»

»Računalo. Gdje ste ga vidjeli?«

Ona zastane. «U Nacionalnom muzeju u Ateni.»

Chi se zagleda u stroj. «Nemoguće.»

«Profesore, biste li mi mogli posvijetliti ovdje, gdje su ovi urezi?» Chi približi baklju tako blizu da je plamen zamalo oprljio Gamayinu kosu, ali ona nije marila.

«Ne znam mnogo o pismu Maja, ali to nije to.» Sada Chi pogleda zapis. «Nemoguće», ponovi on, ali manje uvjeren.

Gamay se ogleda po prostoriji. «Sve ovo, ova podzemna bazilika, vaša podzemna autocesta. Sve je to također nemoguće.» «Moramo ovo analizirati što je moguće prije.» «Slažem se s vama. Imamo

samo jedan mali problem.« «O, da», reče Chi prisjetivši se gdje su. «Ali mislim da smo gotovo izišli iz pećina.»

Gamay klimne. «I ja sam osjetila svjež zrak.» Chi zaveže prednji dio košulje i načini improviziranu vreću, pa u nju položi artefakt, te zatim krenu natrag kako bi istražili glavnu prostoriju. Goleme drvene ljestve položene gotovo okomito gubile su se u tami iznad njih. Ljestve su bile izrađene od mladica drveća čija je kora sastrugana - bili su to zapravo balvani, debeli poput butine Maja, široki oko dvanaest stopa. Sredinom ljestava uzdizao se rukohvat.

Ljestve su bile impresivno tehnološko postignuće, ali vrijeme je uzelo danak. Neke zaobljene prečke skliznule su i visjele. Na nekim mjestima potpornji su popucali, pa su se ljestve nakrivile. Drvo se Gamay učini dovoljno čvrstim. Više ju je brinula činjenica da su stube privezane lijanama. Prema njezinom iskustvu, lijanе su se sušile i pucale. Njezine sumnje potvrdile su se kad se najniža prečka odvojila od ljestava kad je stala na nju.

Chi pogleda prema nevidljivom vrhu ljestava. »Moramo ovome pristupiti na znanstveni način«, reče on proučavajući konstrukciju. «Ovo bi se moglo raspasti svakog trena. Potporanj u sredini možda im daje određenu stabilnost. Moći ćemo se uhvatiti za njega. Možda biste vi trebali poći prvi. Ako izdrži vas, sigurno će izdržati i mene.»

Gamay je cijenila Chijevu gestu, iako se nije slagala. «Vaše viteštvo možda nije umjesno, dr. Chi. Vaše šanse da se popnete do vrha bolje su od mojih. Ako ja pođem prva i ljestve puknu, nikada nećete izići odovud.»

«S druge strane, ljestve bi mogle puknuti i pod mojom težinom, i onda smo oboje gotovi.»

Tvrdoglavi Maja. «U redu. Obećavam da ću poslije ići na dijete.» Gamay pažljivo zakorači na donju prečku druge mladice i postupno stane na nju cijelom težinom. Prečka je izdržala. Ona posegne za višim prečkama kako bi rasporedila težinu, pa se

počne penjati. Namjerno je izbjegavala pogledavati u lijane, uplašena da bi se mogle raspasti već od pritiska njezinog pogleda.

Nakon šest prečaka ona zastane. «Zrak se spušta niz ljestve», reče ona vedro. «Kad se popnemo na vrh, trebali bismo biti slobodni.» Ona zakorači dalje. S jedne strane prečke lijana pukne, i rub mladice objesi se pod blagim kutom. Gamay se ukoči, bojeći se čak i disati. No, ništa drugo nije palo. Polako i promišljeno poput ljenivca, ona nastavi s usponom. Veze su držale dok nije došla do sredine. Ljestve su se na tom mjestu širile, što je stvaralo dodatni pritisak na prečke. Još jedan balvan oslobodi se i pomakne u stranu. Jedna prečka potpuno se odveže i padne na pod pećine. Bila je sigurna da će se ljestve raspasti. No, izdržale su. Kad se ljuljanje zaustavilo, ona nastavi s uspinjanjem.

Mogla je biti na ljestvama petnaest minuta ili petnaest sati, nije mogla odrediti. No, napredovala je postojano i bez problema sve dok nije došla na samo nekoliko prečaka od vrha. Blagi Bože, pomisli ona spustivši pogled. Ljestve su visoke gotovo trideset metara. Odavno je izišla iz kruga svjetlosti Chijeve baklje. S njezinog položaja izgledala je poput udaljene zvijezde.

Gamay posegne uvis i na veliko olakšanje osjeti kamen, a ne koru drveta. Još opreznije no prije, ne želeći odgurnuti balvan, ona se prebaci preko ruba na sigurno. Zatim se okrene na leđa i zahvali majanskim graditeljima ljestava, pa se prevrne na trbuh i tiho zazove Chija.

Baklja se pokrene amo-tamo i ugasi se. Chi je krenuo gore i trebat će mu obje ruke. Nije mislila da će imati ikakvih problema, sve dok nije začula buku.

Dum. Zatim tres.

U sebi, mogla je vidjeti kako se debela stabla mladica oslobađaju i padaju na dno. Očekivala je da će to biti kraj, ali zatim začuje još tupih udaraca.

Bio je to zastrašujući zvuk, jer je ukazivao na to da incident nije završio s jednim balvanom. Odvijala se lančana reakcija. Ako je ona oslabila lijane svojom težinom, bio je potreban samo blagi pritisak da potpornji puknu i da prečke odlete u provaliju. Još udaraca odjekne u tami. Buka se pojača. Bilo je jasno da se ljestve raspadaju prečku po prečku.

Ona kresne upaljač i pruži ga iznad ruba. Možda će sitni plamen pokazati Chiju koliko je blizu vrha. Naravno, ukoliko nije zatrpan pod hrpom balvana.

Ona začuje Chijev glas. Nije ga mogla razaznati kroz udaljenu buku.

«Vaša ruka!»

Ona posegne preko ruba, izvikujući ohrabrenja.

Nešto joj dotakne prste. Nije imala pojma da je tako blizu.

«Držite se!», vikne ona.

Opet osjeti dodir prstiju, koji pronadju njezino tanko zapešće i uhvate ga. Ona isto tako uhvati njegovo zapešće.

Ona se okrene koristeći se polugom vlastitog tijela, pa izvuče Chija dovoljno visoko da se slobodnom rukom mogao uhvatiti za rub. No, nešto nije bilo u redu.

«Čekajte!»

Što da čeka?

Chi je petljao. Napokon, nakon nekoliko strašnih trenutaka, kad je mislila da će ga izgubiti, Chi je s obje ruke uhvati za podlakticu, a zatim prebaci jednu pa drugu nogu na čvrstu stijenu. Iz pećine se podigne oblak prašine. Razišao se nakon nekoliko trenutaka, i oni provire preko ruba. U mračnoj rupi nisu vidjeli ništa.

železni

ZMIJIA

«Ljestve su se raspale poda mnom kad sam bio na pola puta», reče Chi. «Sve je bilo u redu dok sam bio ispred balvana koji su se raspadali, ali počeli su me sustizati. Činilo se kao da se penjem uz pokretne stube koje se kreću nadolje!»

«Zašto ste mi rekli da pričekam?»

On potapše svoju košulju. «Čvor se odvezao. Bojao sam se da ću izgubiti artefakt.» Chi se zagleda u čudu preko ruba. «Ljestve više nisu što su nekad bile.»

Gamay prasne u smijeh. «Ne, nisu.»

Rashlađeni strujom svježeg zraka, oni stresu prašinu sa sebe i krenu za izvorom struje, koja je postajala sve jača dok su koračali dobro utabanim putom kroz dugi, vijugavi tunel. Zujanje insekata postalo je glasnije. Popeli su se uz kratko stubište i kroz uski otvor zakoračili u sparnu, toplu noć.

Gamay duboko udahne i izdahne zrak, izbacujući zemlju i prašinu iz sebe. Mjesečina je padala na trg staroga grada obasjavajući čudne humke blagom svjetlošću. S Chijem na čelu, krenuli su prema putu koji će ih odvesti do mjesta na kojem su ostavili HumVee. Činilo se kao da su prošli tjedni otkad su stigli na ovo mjesto.

Oprezno su se kretali od jednog do drugog brežuljka. Stigli su do ruba šume, kad ugledaju nešto što je izgledalo poput konvencije krijesnica. No, ova svjetla nisu bljeskala. Bila su postojana i širila se trgom staroga grada. Gamay i Chi shvate u istom trenutku da je njihov bijeg otkriven, i da su se i drugi pridružili trojici koji su ih zatočili. Oni potrče.

Hrapavi glas zareži nešto na španjolskom, i zasljepljujuće svjetlo bljesne im u oči. Tada začuju ružan smijeh koji je Gamay rekao da se opet sastala sa svojim starim prijateljem Žutim zubom. Zvučao je kao da je jako zadovoljan sobom. Polako je spustio snop svjetlosti niz Gamayino tijelo, zaustavljajući ga na određenim

mjestima, a zatim ga vrati na cijevi profesorove sačmarice, koju je držao u visini struka. Vikne nešto na španjolskom kako bi privukao pažnju svojih kolega. Začuje se odgovor, i snopovi svjetla krenu prema njima.

Gamay nije mogla vjerovati! Nakon svega kroz što su prošli pužući kroz zemlju poput krtica, za nekoliko sekunda ulovit će ih poput divljači koju je uplašila linija lovaca. Bila je spremna prići razbojniku i uzeti mu pušku iz ruku. Chi je osjetio njezino nestrpljenje.

«Učinite kako kaže. Ne brinite.»

Chi zakorači u stranu i krene niz jednu stazu. Žuti zub izlance neku zapovijed. Profesor ga je ignorirao. Nastavio je koračati sporim, postojanim korakom. Žuti zub je oklijevao. Ovo se nije trebalo dogoditi. Ljudi su trebali poskočiti na njegovu zapovijed kad bi mahnuo oružjem. Brzo pogledavši Gamay kako bi bio siguran da je dovoljno uplašena da ostane na mjestu, on krene za Chijem, vičući na španjolskom.

Chi zastane, ali ne prije no što je zakoračio s puta u travu, gdje se spustio na koljena u položaj molitve i podigao ruke visoko u zrak.

Ovo je već bilo bolje. Slabost je bila poput svježe krvi gladnoj životinji. Uz rezanje, Žuti zub poskoči kroz travu, podignuvši pušku kako bi rukohvatom razbio Chiju lubanju. A tada, čovjek nestane. Baterijska svjetiljka poleti kroz zrak u velikom luku, pa padne u travu. Začuje se iznenađeni uzvik, glasan udarac, pa zavlada tišina.

Chi dohvati svjetiljku i uperi snop dolje. Kad se Gamay približila, on je upozori: «Pazite. Vama zdesna je još jedna rupa.»

Žuti zub upao je kroz okruglu rupu i sada je ležao na dnu kupaste komore s bijelim zidovima.

«Cisterne», reče Chi. «Vidjeli ste kako je ovdje bilo teško doći do pića. Ljudi iz grada pohranjivali su u ovome svoju vodu. Označio sam ih koliko sam mogao. Čini se da nije vidio ovo.» On prstom dotakne tanku narančastu vrpču privezanu za grm.

«Hoćemo li ga ostaviti ovdje?»

Chi pogleda prema krijesnicama koje su se približavale.

«Nemamo mnogo izbora. No, i nije vam stalo, zar ne?»

Gamay pomisli na dugi, teški uspon iz cenote.

«Voljela bih vratiti svoj sat. No, da budem potpuno iskrena, baš me briga za njega. Da vidimo kako se njemu sviđa boravak u sviščevoj rupi.»

«Morat ćemo krenuti prema rijeci. To je jedini put.»

Oni potrče prema šumi.

Ugledali su ih. Paljba se začuje kroz noć.

Oni potrče brže.

Poglavlje XXI

Arlington, Virginia

Jose' Joe' Zavala živio je u maloj zgradi u kojoj se nekada nalazila okružna knjižnica u Arlingtonu pokraj Washingtona. Njegove stambene prostorije u prizemlju bile su ukrašene u jugozapadnom stilu. Mnogo namještaja izradio je njegov otac. Volio je dekoraciju zbog njezine boje i topline, ali ona ga je

podsjecala i na to koliko je daleko došao od svojih skromnih korijena.

Njegovi majka i otac, rođeni i odrasli u Moralesu u Meksiku, prešli su Rio Grande zapadno od El Pasa krajem šezdesetih. Majka mu je bila u sedmom mjesecu trudnoće, i Jose je rođen i odrastao u Santa Feu, u Novom Meksiku, gdje su se njegovi roditelji naselili. Njegov je otac bio stolar koji je pravio namještaj. Zov mora namamio ga je iz njegove pustinje i planinskog doma. Budući da je diplomirao na Pomorskom koledžu u New Yorku i postao inženjer, Zavala je posjedovao mehaničko znanje koje je graničilo s briljantnim, i admiral Sandecker regrutirao ga je još na koledžu.

Austin je predložio da se okupe kod Zavale da bi izbjegli napadno okruženje NAMP-ovog stožera i zahtjeve njegovog direktora. Prošle je noći obavio neugodan zadatak obavještavanja Sandeckera o propasti njihove klopke.

Sandecker ga je savjetovao da se dobro naspava i da se vrati u Washington što je moguće prije. Austin i ostali odspavali su nekoliko sati u motelu u blizini zračne luke i uhvatili rani let koji ih je vratio u Washington prije podneva sljedećeg dana. Nina, koja je još uvijek upravljala svojom savjetodavnom tvrtkom, uskočila je na let za Boston. Austin je zastao kod kuće kako bi se istuširao i presvukao, te se javio u svoj ured. Tajnica mu je rekla da ima paket informacija za njega. Austin ju je zamolio da ih kurir odnese u Zavalinu kuću.

Trout je kasnio na sastanak, što mu nije bilo svojstveno. Dok je čekao Paula, Austin je sjeo za stol od teškog drva u blagovaonici i pročitao dosje koji je stigao iz NAMP-a. Zavala je izišao iz podruma, gdje je radio na strojevima. Austin mu pruži crno-bijelu fotografiju iz omotnice. «Ovo je stiglo iz FBI-a.»

«Zgodna djevojka», reče Zavala. Mlada plavuša na fotografiji nije bila klasična ljepotica, ali bila je atraktivna djevojka sa Srednjeg

zapada, s velikim nevinim očima i blistavim osmijehom koji je pokazala na nalazištu u Arizoni.

«Gda Wingate?»

Austin klimne. «Gda Wingate kakva je bila prije 40 godina.» On ponovno uzme fotografiju. «Zvala se Crystal Day. Mislili su da bi mogla postati nova Doris Day. Imala je nešto filmskih uspjeha pedesetih i šezdesetih godina. Vrhunac je dosegla u filmu s Rockom Hudsonom. Mogla je uspjeti da nije imala skupe navike uzimanja alkohola i droga i da nije imala loš ukus za muškarce. Posljednjih nekoliko godina glumila je u nekim nevažnim TV emisijama, ali i one su bile rijetke.»

«Kakav tragičan gubitak», reče Zavala odmahnuvši glavom.

«Kako je završila mrtva pod tušem?»

«Njezin agent kaže da se sjetio Crystal kad je dobio poziv, navodno od nezavisne filmske kompanije koja je tražila srednjovječnu ženu za malu ulogu. Honorar je bio trenutani i velik. Nagađam da je onaj tko je unajmio Crystal znao da je očajna i da će objeručke prihvatiti priliku da glumi, čak i kad je otkrila da to nije ono što je očekivala i da neće glumiti pred kamerama.»

«Bila je dovoljno dobra da nas zavara», reče Zavala.

«Da, kao i njezin 'suprug', gosp. Wingate iz Spokanea.»

«Tajanstveni čovjek s ožiljkom koji je obrijao bradu. Jesu li saznali što o njemu?»

«Sigurno je nosio rukavice i u krevet», odgovori Austin namrštivši se. «Dečki iz laboratorija čak su provjerili drške lopate kojom se koristio ne bi li pronašli otiske prstiju. Ništa.»

«Bilo im je lukavo što su nam u projekt ubacili krticu», reče Zavala s neprikrivenim divljenjem. «Pokvarili su nam iznenađenje.»

«Smatraj to iskustvom za učenje», reče Austin, a glas mu postane oštar. «Naučili smo da ne smijemo podcijeniti ove momke. Znamo da su dobro organizirani.» On prstom lupne po fotografiji. «I ne ostavljaju nedovršene poslove.»

«Potvrdili smo i vezu s Time-Questom. Ubace nekoliko volontera u projekt, zatim ih kidnapiraju i pošalju lažnjake. Time-Quest je čist. Vrlo pametno.»

«Dijabolički. Što misliš o Wingateovom prijateljskom mahanju prije no što je kućica eksplodirala i o uzgrednom komentaru koji je rekao stražarima?»

«'Dobar pokušaj'? Moraš priznati da ima dobar smisao za humor za jednog ubojicu.»

«Smijem li se ja? Utrljao nam je sol na ranu kad nije morao. Zašto?»

«Jer mu se tako prohtjelo?»

«Možda.» Austin se zamišljeno počese po bradi. «Mislim da je to djelomično obična arogancija. Rekao nam je da zna tko smo i da je dio nečeg tako velikog da nas može ismijavati.»

«Većeg od NAMP-a?»

«Volio bih da znam, Joe.» Austin vrati fotografiju u omotnicu.

«Volio bih da znam.»

«Imaš li kakvu ideju što da sada učinimo?»

«Nema više klopke. Sreća da sam se oporavljao kad je taj plan osmišljavan. Nastavit ćemo istraživati vezu s lebdjelicom i umorstvo.»

«Baš se i ne krećemo dobro osvijetljenom autocestom», reče Zavala. «A da odletim u San Antonio i osobno provjerim Time-Quest?»

«Možda bi vrijedilo izvidjeti. Mene bi zanimalo financijsko zaleđe Time-Questa.»

Na vratima se začuje tiho kucanje. U prostoriju uđe Trout, pognuvši glavu na vratima. Imao je ozbiljan izraz na licu, ali to je za njega bilo uobičajeno.

«Žao mi je što kasnim, momci. Razgovarao sam s Nereusom o Gamay.»

Očito zabrinut za svoju suprugu, Trout je neprekidno nazivao NAMP tijekom leta, kako bi saznao je li se Gamay javila.

«Ima li vijesti?«, upita Austin. Trout smjesti svoje visoko tijelo u stolac i odmahne glavom.

»Potvrdili su da je otišla s broda na obalu. Unajmila je Jeep. Obavijestila ih je da će se sastati s profesorom Chijem, muzejskim antropologom kojeg je željela upoznati. Rekla je da će se vratiti do večeri.«

«Jesu li se ona i dr. Chi uopće našli?«

Trout se nelagodno promeškolji. «Ne znam. Još uvijek pokušavaju pronaći Chija. Čini se da provodi mnogo vremena na terenu, pa poručuju da ne brinemo. No, nije nalik Gamay da se ne javlja.»

«Što želiš učiniti, Paule?«

«Znam da me trebate«, reče Trout ispričavajući se, «ali volio bih poći na Yucatan na nekoliko dana i provjeriti stvari. Nije lako slijediti Gamayin trag na temelju priča iz druge ili treće ruke.»

Austin klimne. «Joe putuje u Teksas da bi provjerio Time-Quest. Ja ću biti u Washingtonu i raditi na izvješću o fijasku u Arizoni. Zašto ne uzmeš 48 sati slobodno i ne provjeriš što se događa? Ako ti zatreba više vremena, izgadit ću stvari sa Sandeckerom.»

«Hvala ti, Kurte», reče Trout razvedrivši se. «Rezervirao sam let tako da stignem tamo do večeras. Do tada imam nekoliko sati koje mogu posvetiti timu.»

«Imaš li kakvih ideja iza toga širokoga intelektualnog čela?»

Trout nabora čelo. «Ono što je zasigurno povod svim tim incidentima je otkriće pretkolumbovskih artefakata.»

«Da, to je točno», odgovori Austin, «ali ne znamo zašto.»

Zavala promrmlja: «Tisuću četiri stotine devedeset i druge, Kolumbo je preplovio plavo more.»

Austin, duboko zamišljen, podigne pogled.

«Što si rekao?»

«To je prvi stih iz pjesme iz osnovne škole. I ti si je vjerojatno učio.»

«Jesam, i ne sjećam se nastavka ništa bolje od tebe.»

«Nisam pokušavao dobiti peticu iz poezije», reče Zavala.

«Razmišljao sam. Možda ključ nije u pretkolumbovskom dobu. Možda je ključ sam Kolumbo.»

«Imaš pravo», reče Trout.

«Je li?», upita Zavala. Niti on nije bio siguran.

«Paul je u pravu», reče Austin. «Ne možeš imati pretkolumbovsko doba bez Kolumba.»

Zavala se naceri. «Tisuću četiri stotine devedeset i druge...»

«Točno. Taj glupi stih uglavnom sažima ono što većina nas zna o Kolumbu - godinu putovanja i činjenicu da zbog njega u listopadu imamo produženi vikend. No, što zapravo znamo o starom Krisu? Osobito nešto što bi imalo veze s ovim ubojstvima.»

Troutov analitički um radio je punom parom. «Mislim da vidim u kojem smjeru ideš. Znamo da postoji indirektna veza između Kolumba i ovih incidenata. Ergo...»

«Nastavi ergirati», ohrabri ga Zavala.

«Ergo, pitanje: postoji li direktna veza?»

Oni se pogledaju. «Perlmutter», izgovore u isti čas.

Austin dohvati telefon i otipka broj. U prostranoj kući u Georgetownu, privatna linija zazvonila je poput broskog zvona. Slušalicu podigne tusta ruka čovjeka koji je bio tek malo uži od vrata sjenika. Nosio je purpurnu pidžamu pod crvenim i zlatnim ogrtačem. Sjedio je u fotelji i čitao jednu od tisuća knjiga koje kao da su ispunjavale svaki centimetar sobe.

«Ovdje St. Julien Perlmutter», reče on kroz veličanstvenu sijedu bradu. «Recite ukratko što želite.»

«Kristofor Kolumbo», reče Austin. «Je li ti to dovoljno kratko?»

«Moj Bože, jesi li to ti, Kurte? Čuo sam da se boriš s gusarima kod Berberske obale.»

«Ja sam samo skromni vladin dužnosnik koji obavlja svoj posao. Netko mora održavati mora sigurnima za američke brodove.»

«Učiš dok si živ, prijatelju. Nisam znao da je Američka ratna mornarica raspuštena i da ju je zamijenio NAMP.»

«Odlučili smo im dati još jednu priliku da se vrate u formu. Kao što znaš, gusari nisu NAMP-ov uobičajeni posao.»

«A, da. Dakle, zanima te Admiral oceana? Znaš, pravo je čudo što je ikada stigao zapadno od Kanarskih otoka.»

«Loša navigacija?»

«Zaboga, ne. Imao je odgovarajuću navigaciju za svoje potrebe. Bilo bi mu teško promašiti dva kontinenta povezana prevlakom,

iako se upravo to dogodilo. Ja govorim o hrani njegove posade. Jesi li znao da im se dnevna porcija sastojala od tvrdog biskvita, usoljenog mesa, usoljene ribe i maslinovog ulja? Naravno, bio je tu i grah i grašak, s bademima i grožđicama za desert«, reče on s užasom u glasu. «Jedina svijetla strana bila je svježa riba.»

Austin osjeti kako Perlmutter skreće prema dobroj hrani i vinima, svojoj strasti kojoj je ravan bio samo njegov interes za brodove i brodolome. Perlmutter je bio klasični gurman i bonvivan. Težio je gotovo dvjesto kilograma, a njegova korpulentna prilika bila je dobro poznat prizor u većini elegantnih restorana, gdje je odlazio na obilne večere.

«Ne zaboravi na žiške u hrani«, reče Austin, pokušavajući odvući Perlmuttera od njegove omiljene teme.

«Ne mogu zamisliti kakav bi okus mogli imati žišci. Probao sam skakavce i ličinke u Africi. Rekli su mi da su dobar izvor proteina, ali ako želim nešto što ima okus piletine, jest ću piletinu. Moraš mi reći što točno želiš saznati. Zašto si tako znatiželjan u vezi s Kolumbom, ako smijem pitati?«

Perlmutter ga je saslušao u tišini, dok je njegov enciklopedijski um apsorbirao svaki detalj. Austin je ukratko prenio priču, od marokanskih ubojstava do neuspjele klopke.

«Mislím da shvaćam što trebaš. Želiš znati zašto bi Kolumbo nadahnuo bilo koga na ubijanje. To ne bi bilo prvi put da je Kolumbo uskovitlao duhove. On je bio nevjerojatno sposoban za preživljavanje. Nije bio u pravu u vezi s otkrivanjem Amerike, ali po tome je postao slavan. Do dana svoje smrti tvrdio je da je otkrio Kinu. Nikad nije priznao postojanje cijelog kontinenta. Započeo je trgovinu robljem u Amerikama i doveo strašnu slavu španjolske inkvizicije u Novi svijet. Bio je opsjednut zlatom. Bio je ili svetac ili razbojnik, zavisno o stajalištu s kojega ga promatraš.««To je bilo tada. Ja govorim o sada. Zašto bi netko

nekoga ubio kako bi spriječio diskreditaciju njegovog otkrića?
Trebam samo poveznicu.»

«Njegova putovanja nadahnula su tone pisanog materijala i milijune stranica. Ono što je napisano o starom momku moglo bi ispuniti cijelu knjižnicu.»

«Svjestan sam toga, zato sam te i nazvao. Ti si jedini čovjek kojeg znam, a koji je sposoban odbaciti ono nevažno.»

«Laskanje te neće nikamo odvesti...»

«Odužit ću ti se večerom u restoranu po tvom izboru.»

«... ali hrana hoće. Kako bi itko mogao odoljeti dvostrukom zavodjenju ega i apetita? Bacam se na posao odmah nakon ručka.»

Poglavlje XXII

Perlmutter je prežvakavao Austinov zahtjev zajedno sa sočnim pačjim prsima nadjevenim groždem s focacciom, preostalim od prošle večere, dopunjenim rijetkim Marcassin Chardonnayem. Austin će požaliti dan kad ga je Perlmutter naveo da mu plaća hranu. U Alexandriji se nalazio jedan novi francuski restoran koji je žarko želio isprobati. Bio je možda nešto skuplji, ali dogovor je dogovor. Njegove plave oči veselo su plesale na rumenom, okruglom licu u iščekivanju. Austin će dobiti vrijednost koju je platio. Perlmutter je znao bez da pročita ijednu stranicu da je o temi Kristofora Kolumba napisano more literature. Bilo je toga previše da samo uskoči i zapliva u njemu. Trebat će mu vodič, a on je poznao najboljeg.

Nakon što se oprao poslije ručka, prelistao je svoj notes i otipkao jedan broj u inozemstvu.

«Buenos dias», začuje se duboki glas s druge strane slušalice.

«Dobro jutro, Juan.»

«Ah, Julien! Kakvo ugodno iznenađenje. Je li sve u redu?»

«Sve je u redu. A ti, stari prijatelju?»

«Stariji sam no što sam bio kad smo razgovarali prošli put», reče Španjolac nasmijavši se, «ali razgovarajmo o ugodnijim temama. Vjerujem da me zoveš kako bi me obavijestio da si isprobao moj recept za cordonices emhoja de parra.»

«Prepelica u lišću vinove loze bila je vrhunska. Kao što si savjetovao, prepelice sam nadjenuo svježom smokvom umjesto majčinom dušicom i ekstraktom limuna. Rezultat je bio spektakularan. U roštilju sam upotrijebio drvo mesquite.»

Perlmutter je upoznao Juana Ortegu u Madridu na konvenciji kolekcionara rijetkih knjiga. Otkrili su da pored opsjednutosti rijetkim knjigama dijele i gurmansku strast prema ukusnim jelima.

Pokušali su se sastajati barem jednom godišnje kako bi ispunili svoje prehrambene prohtjeve, a u međuvremenu su razmjenjivali recepte.

«Mesquite! Genijano. Nisam ni očekivao ništa manje. Drago mi je da ti se recept svidio. Bez sumnje, imaš i ti nešto za mene.»

Perlmutter je gotovo mogao čuti Ortegu kako mljacka.

«Da, ali postoji još jedan razlog za moj poziv. Ne trebam tvoje vještine vrhunskog kuhara, već Juana Ortege, najvećega živućeg autoriteta za Kristofora Kolumba.»

«Previše si ljubazan, prijatelju», nasmije se Ortega. «Ja sam samo jedan od mnogih povjesničara koji su pisali knjige na tu temu.»

«Ali ti si jedini znanstvenik koji je dovoljno oštrouman da mi pomogne riješiti vrlo neobičan problem. Čini se da je duh senor Kolumba u središtu prilično čudnih zbivanja. Objasnit ću ti.»
Perlmutter opiše situaciju prema Austinovim riječima.

«Čudna priča», reče Ortega kad je ovaj završio. «Osobito u svjetlu nedavnog incidenta. Prije nekoliko tjedana u Sevilli smo imali zločin povezan s Kolumbom. Ukradeni su Kolumbovi papiri iz Biblioteke Columbine u velikoj katedrali Seville. Je li to slučajnost?»

«Možda da. Možda ne. Što je ukradeno?»

«Pismo povezano s petim Kolumbovim putovanjem. Napisano je njegovim patronima, kralju Ferdinandu i kraljici Izabeli. Zapravo kralju, jer je kraljica već bila umrla.»

«Šteta je što je tako vrijedan dokument izgubljen.»

«Zapravo, i nije. Kolumbo nije ni krenuo na peto putovanje.»

«Naravno, trebao sam se toga sjetiti. Ali ne razumijem to pismo.»

Smijeh iz srca začuo se iz slušalice s udaljenosti od tri tisuće milja. «Krivotvoreno je, amigo. Prijevara. Kako vi to kažete? Papiri su bili lažni.»

«Kako znaš da su lažni? Prema rukopisu?»

«On, ne, rukopis je prilično dobar. Tako je autentičan da ni stručnjak ne može otkriti razliku.»

«Kako onda znaš da je krivotvoreno?»

«Jednostavno. Kolumbo je umro 20. svibnja 1506. Dnevnik je napisan nakon toga.»

Perlmutter zastane na trenutak i razmisli. «Je li moguće da je došlo do pogreške u vezi s datumom njegove smrti?»

«Kuća na Calle de Cristobal Colon, gdje je preminuo, sačuvana je. Međutim, postoji kontroverza u vezi s mjestom gdje je pokopan. Kažu da njegovi ostatci počivaju u Sevilli ili Santo Domingu ili Havani. Postoji najmanje osam raznih žara koje navodno sadrže njegov pepeo.» Ortega duboko uzdahne. «Kad proučavaš tog čovjeka, plivaš u mutnim vodama.»

«Sjećam se da si u svojoj knjizi 'Istraživač ili demon' napisao da nitko nije siguran niti gdje je rođen.»

«Da, to je točno. Ne znamo je li on bio Španjolac ili Talijan. On je govorio da je rođen u Genovi, ali Kolumbo nije bio poznat po svojem poštenju. Neki su čak tvrdili da je došao s grčkog otoka Chiosa. Službena verzija kaže da je bio šegrt kod talijanskog tkalca. Drugi smatraju da to nije točno, da je on zapravo španjolski pomorac imenom Colon. Znamo da se oženio kćerkom portugalskog aristokrata i da se kretao u kraljevskim krugovima, što bi bilo teško sinu običnog tkalca. Ne postoje autentični portreti. On je pravi tajanstveni čovjek. Tako je i htio. Činio je sve da spriječi svoju identifikaciju.»

«To me oduvijek zbunjivalo.»

«To su bila burna vremena, Julien. Ratovi. Intrige. Inkvizicija. Možda je bio s pogrešne strane nekakve kraljevske zavjere. Možda je služio zemlji koja je ratovala sa Španjolskom ili nekom koju je Španjolska htjela zauzeti. Postoje i razlozi nasljedstva, dokazi da je zapravo bio izvanbračni sin španjolskog princa. Zato je i dobio ime Cristobal Colon, po kojem je bio poznat kasnije u životu.»

«Zaista fascinantno, Juane. Moramo popričati o tome uz čašu sangrije kad se nađemo. Ali zanima me taj ukradeni dokument.»

«Znaš za monaha Las Casasa?»

«Da, on je radio prijepis originalnog Kolumbovog dnevnika.»

Idi no. Kolumbo je dnevnik svojega prvog putovanja poklonio svojem patronu, kraljici Izabeli. Ona je zauzvrat naručila prijepis koji je dala Kolumbu. Nakon admiralove smrti, tu kopiju iz Barcelone, kako je nazvana, naslijedio je njegov sin Diego, zajedno s kartama, knjigama i rukopisima. Ovi su zatim prešli u ruke Fernanda, koji je bio izvanbračno Kolumbovo dijete koje je imao s ljubavnicom. Jako me podsjeća na tebe, Juliene.»

«Ovo mi nije prvi put da su me nazvali kopile, a neće biti ni posljednji.»

«Nisam mislio vrijeđati tvoje porijeklo, prijatelju. Mislio sam na to da je i on bio arhivist i znanstvenik, ljubitelj knjiga, koji je skupio jednu od najboljih europskih knjižnica. Kad je umro 1539. njegovu imovinu, knjige i Kolumbove papire dobio je Luis, Diegov sin. Njegova majka prebacila je najveći dio Fernandove imovine u manastir, ovdje u Sevilli. Kad je ona umrla 1544., bila je to tragedija za svijet.»

«Kako to, Juane?»

«Dvadeset i tri godine uspijevala je štititi zbirku od svojeg sina Luisa. Sada je on imao sve. To je bila katastrofa. Prodavao je papire iz zbirke kako bi održavao svoj raskalašeni stil života. Kopija iz Barcelone nestala je i izgubljena je zauvijek - vjerojatno je prodana onome tko je ponudio najviši iznos.»

«Danas bi vjerojatno postigla visoku cijenu da se negdje pojavi.»

«Da, ali to se vjerojatno neće dogoditi za naših života. Na sreću, prije no što je nestala, vidio ju je prijatelj obitelji, dominikanski fratar imenom Las Casas, koji je napisao sažetak dnevnika. Bio je vrlo zaštitnički nastrojen prema Kolumbu. Izostavljao je sve što bi ga moglo prikazati u lošem svjetlu, ali sve u svemu, to je dobar sinopsis.»

«Nisam siguran ima li to veze s ukradenim dokumentom.»

«Strpljenja, prijatelju. Taj dokument o takozvanom petom putovanju navodno je također prepisao Las Casas. I opet, radi se o sažetku koji govori o dijelovima odavno izgubljenog dnevnika.»

«Vidio si ga?»

«O, da, jer su ga smatrali kuriozitetom. Čak sam išao tako daleko da ga usporedim s originalnim rukopisom Las Casasa koji se čuva u Nacionalnoj knjižnici u Madridu. Krivotvorina je vrhunska, da nema sadržaja bio bih 99 posto siguran da ga je napisao Las Casas.»

«Sjećaš li se teme?»

»Nezaboravna je. Izgledala je poput fantastične priče o davno izgubljenim gradovima kakve su bile tako popularne u Španjolskoj tijekom šesnaestog stoljeća. Kolumbo je otplovio na četvrto i posljednje putovanje 1502. Ono je uslijedilo nakon niza nesreća, razočaranja i živčanog sloma. Kraljevska obitelj tada ga je već smatrala luđakom, ali mislili su da će možda naići na nešto korisno. On je još bio uvjeren da je našao Aziju, da će otkriti goleme količine zlata i da će to putovanje popraviti njegovu ukaljanu reputaciju.«

«I je li?»

«Upravo suprotno! Četvrto je putovanje bio sramotan neuspjeh. Izgubio je četiri broda i ostao na Jamajci, gdje je obolio od malarije i artritisa. No, ukradeni dokument kaže da se vratio u Španjolsku, tajno opremio brod vlastitim novcem i vratio se u Novi svijet kako bi posljednji put potražio to nevjerojatno blago za koje je čuo na prvom putovanju.«

«Piše li u tom dnevniku što se dogodilo?»

»Krivotvoritelj je upotrijebio vrlo lukavo literarno sredstvo kako bi natjerao čitatelja da nagađa. U određenom trenutku naraciju preuzima jedan član posade, a tada njegova naracija iznenada

prestaje. Nije nam rečeno je li brod uspio u svojoj misiji, i je li se uopće vratio u Španjolsku.«

»Naravno, brod se mogao izgubiti, a drugi istraživači mogli su pronaći dnevnik.«

«Da, vidiš kako je to lijepa priča iz mašte.»

«A što ako priča nije izmišljena, Juane?»

Opet duboki smijeh.

«Zašto to kažeš?»

«Iz više razloga. Zašto bi netko radio tako sjajnu krivotvorinu?»

»Objašnjenje je jednostavno. Da upotrijebim analogiju iz tvoje domovine, ako nekome pokušavaš prodati Brooklynski most, tebi bi išlo u korist da imaš dokument s mnogo službenih pečata i potpisa.«

»Uvjerljiv argument, Juane. Ali kad bih našao idiota dovoljno glupog da mi da novac za nešto što očito nije moje vlasništvo, mogao bih potpisati taj dokument i svojeručno i odšetat s novcem. Krivotvorenje službenih potpisa bilo bi nepotreban posao.«

«Taj dokument bio bi povrgnut mnogo pažljivijem proučavanju od tvog ugovora za most.»

«Upravo to i želim reći. Dokument je vrhunski izrađen, kako kažeš. Za usporedbu, ako znaš da Brooklynski most pripada New Yorku, nema te količine službene papirologije koja bi te uvjerila da je na prodaju. Isto tako, ti ne bi morao biti stručnjak da znaš kako je dokument krivotvorina ako znaš da je datiran nakon Kolumbove smrti.»

«Pojavljuje se još jedna mogućnost«, reče Ortega. «Da je Las Casas svojeručno prepisao taj dokument, ali da je učinio to znajući da je krivotvoren.»

«Zašto bi Las Casas obavio sav taj naporan posao znajući da je lažan? Kažeš da je Las Casas bio vrlo zaštitnički raspoložen prema Kolumbovim nedjelima. Bi li netko tko razmišlja na taj način htio širiti dokument koji ukazuje na to da su posljednje riječi Kolumba bile riječi luđaka?»

«Možda Las Casas nije ni planirao da to netko pročita. No, Luis je prodao dnevnik kako bi izišao iz zatvora ili ušao u spavaonicu neke od svojih žena.»

«Možda», odgovori Perlmutter, «ali postoji još nešto. Činjenica da se netko pomučio da ga ukrade.»

«Kao što sam rekao, to je kuriozitet.»

«Dovoljno velik da netko riskira uhićenje i zatvor?»

«Vidim što želiš reći, Juliene. Ne mogu ti to objasniti. Kad bih barem imao originalni dnevnik prema kojem je Las Casas načinio prijepis. Ali ovaj.»

«Još jedna kolumbovska misterija?»

«Da, morat će ostati na tome.» Zavlada stanka. «Moći ćeš procijeniti i sam kad ti ga pošaljem.»

«Molim?»

«Dokument. Načinio sam kopiju i engleski prijevod u nadi da ću ga predstaviti na konferenciji. Vidiš, i mene fasciniraju čudne i bizarne stvari.»

«Možda tu ima i nešto više, Juan. Možda i ti sumnjaš u to da su stvari takve.»

«Možda, prijatelju, Kao što sam rekao, to je odlična krivotvorina. Još imam broj tvog faksa. Poslat ću ti ga još danas.»

«Bio bih ti zahvalan. A zauzvrat, i za tvoj veličanstveni recept za prepelice, volio bih s tobom podijeliti recept za gumbo od rakova

koji mi je kuhar iz New Orleansa otkrio uz upozorenje da će me prepoloviti i nadjenuti poput jastoga ako ga ikome kažem. Moramo biti diskretni: radi se o mojem životu.«

«Ti si pravi prijatelj, Juliene. Opasnost će samo pojačati užitak. No, ako te stigne takva prerana smrt, nazdravit ću ti nebeskim bon appetit.«

«Bon appetit i tebi, mi amigo.«

Poglavlje XXIII

Faks zazuji i pojave se prve stranice uredno natipkanog papira. Kao što je i obećao, Ortega je poslao kopije originala napisanog na kastiljanskom španjolskom. Perlmutter očisti prostor na svojem stolu kako bi tamo odložio papire. Oprezivši se šalicom cappuccina, počeo je čitati riječi koje je možda napisao Kristofor Kolumbo, a možda i ne, i koje je prepisao Las Casas.

23. svibnja godine Gospodnje 1506.

Najuzvišeniji, najodličniji i najmoćnijiprinče, Kralju Španjolske i otoka Oceana, naš suverenu, visoki i plemeniti gospodaru.

Još sam jednom otplovio do Indijskih otoka, i možda se nikada neću vratiti, jer sam smrtno, star i oslabljen bolešću, a put je težak i prepun opasnosti. Krećem na ovo putovanje bez dopuštenja i blagoslova Vaše Visosti, ali na vlastiti trošak. Upotrijebio sam svoju skromnu imovinu da opremim jedan brod, Ninu, za koji znam da je sposoban za ovaj pothvat jer me služio dobro u mnogim prilikama od mogega prvog putovanja.

Ne putujem u svojem svojstvu Visokog admirala cijelog oceana, već kao i na prvoj ekspediciji, kao skromni mornar, kapetan koji je otplovio od Španjolske do Indije, kako bih pronašao nove zemlje i zlato za Castilu, kako bi njime suveren mogao osloboditi Svetu zemlju, što mi je oduvijek bila namjera.

No moja priča mora započeti četiri godine prije ovoga. Moj suveren dobro je upoznat s poteškoćama mojeg zadnjeg putovanja u godini 1502., kad sam, zahvaljujući milosti Vašoj i moje Kraljice oslobođen lanaca i kad su mi oprošteni moji grijesi, nakon čega ste me učinili plemićem i podarili mnoge darove, te me poslali na put s četiri broda. Znaate kako je na ovom Velikom putovanju naša flota preživjela strašnu oluju i pronašla nove zemlje koje sam, uz Božju pomoć, prisvojio u ime suverena, iako sam se razbolio i često bivao na pragu smrti, zapovijedajući brodom iz male kabine koju sam izgradio na palubi.

Bilo je to najnesretnije od svih mojih putovanja, i najveće razočaranje. Nismo pronašli prolaz na zapad koji smo tražili, a domorodci su nas pozdravili, ne prijateljski kao prije, već strjelicama i kopljima. Sve je bilo protiv nas — biskviti su se ucvrljali, vrijeme i vjetar bili su strašni, sve dok napokon naši brodovi koji su tonuli nisu pronašli sigurnu luku gdje smo bili usidreni godinu i pet dana na mjestu koje nisam mislio da ću napustiti živ, sve do onoga radosnog dana kad smo spašeni. Zatim je uslijedila najgora plovidba preko oceana koju sam imao u životu.

Ali još gora od oluja, bolesti ili napada domorodaca bila je moja spoznaja da, usprkos svim mojim naporima da služim Vašim Veličanstvima sa svom ljubavlju i žarom koje bih upotrijebio da prođem kroz Vrata raja, pa i više od toga, nisam uspio u onome što je bilo izvan mojeg znanja i snage. Dok sam ucrtavao karte novih zemalja, izgubio sam četiri broda i pronašao sam malo zlata i drugog blaga. Što je još gore, moja Kraljica, kao smrtnica, napustila je ovo carstvo, čista od hereze i zloće, i prihvatio ju je Vječni stvoritelj.

Znao sam samo jedan način da ublažim svoju tugu i zadovoljim mojeg najmilosrdnijeg princa, a to je da pronađem cilj koji mi je izmicao na ranijim putovanjima. Tijekom moga dugog boravka na tom, najnesretnijem od svih otoka, saznao sam da mi je ono što sam dugo tražio nadohvat ruke. Dobio sam ključ koji će otvoriti vrata tolikom blagu da će sve ono što sam našao prije, a što su bile nemale količine, izgledati poput novčića za prosjaka, i osigurati za Castilu, suverena i Vaše nasljednike veličinu koju zaslužujete za vijeke vjekova.

Ja sam dobro zbrinut zlatom sa svojih putovanja i svojim udjelom prihoda s Hispanole, i imam mnogo razloga da budem zahvalan - moj najstariji sin Diego radi u Kraljevskoj tjelesnoj straži, a mlađi Fernando je paž. No, ipak me ovaj neuspjeh rastužio. Sigurnost ognjišta nije za mornara, i odlučio sam još jednom poći na more, možda i posljednji put, kako bih ispunio svoje obećanje Vašem Veličanstvu i svoju obavezu Visokog admirala.

Zato sam ovog mjeseca izradio svoju oporuku, potvrdivši Diega kao svojeg nasljednika, i koristeći se svojim novcem u tajnosti opremio brod Nina, unajmio malu posadu od petnaest lojalnih ljudi, i krenuo noću, ploveći kao u svojem prvom i Najvećem putovanju iz 1492. iz Palosa, mijenjajući smjer nakon sumraka prema Kanarskim otocima, prema JZ i jugu-jugozapadu.

Perlmutter zastane kako bi srknuo kavu. Zanimljivo. Pripovjedač je znao da je Kolumbo od svih brodova najviše volio Ninu. Dobro se znalo da je Kolumbo bio jako ljut što nije pronašao put do Kine. U jednom trenutku bacili su ga u lance uz optužbu za nepravilne postupke koje je počinio kao vicekralj Hispanole, ali oprostili su mu i kralj, a osobito njegova zagovornica kraljica, i opremili ga za četvrto, sudbonosno putovanje, neprikladno nazvano Veliko putovanje. Bilo bi potpuno u duhu Kolumba, koji je patio zbog ove nesreće, da se pokuša iskupiti. A njegova opsesija da pronađe zlato bila mu je pogonski motor. Bio je tu samo jedan problem, kao što je istaknuo Don Ortega. Kolumbo je

započeo ovo pismo tri dana nakon što je navodno umro. Oh, ma dobro.

Perlmutter nastavi s čitanjem. I dok je dokument napisan kao osobno pismo, pomorac Kolumbo nije mogao a da ga ne pretvori u dnevnik putovanja, s opservacijama vjetra, smjera i vremenskih uvjeta. Put preko Atlantika bio je identična replika njegovoga prvog putovanja. Uhvatio je sjeveroistočne pasate koji počinju kod Madeire, pratilo ga je lijepo vrijeme i blagi vjetrovi, imao je sreće. Kao i tijekom prvog prelaska Atlantika, vjetrovi su bili «vrlo blagi, poput onih u travnju u Sevilli.»

Bila je tu i jedna zanimljiva razlika. Perlmutter je znao iz svoje literature da je na prvom putovanju Kolumbo navigirao računajući smjer takozvanim 'mrtvim računom' - vodio je bilješke o smjeru na kompasu, brzini i svakodnevno bilježio položaj na kartama. Brzinu broda mjerio je pješčanim satom zvanim 'Nizozemčev dnevnik'. Pilot bi u vodu ubacio drvenu oznaku i mjerio vrijeme njezinog prolaska.

Na prvom putovanju Kolumbu nije trebala precizna navigacija jer ga je uglavnom zanimalo da ostane na kursu prema zapadu. Oslanjao se na svoj kompas i svoje dugogodišnje iskustvo na moru i nije vjerovao ranom uređaju nalik sekstantu zvanom kvadrant. Zato je Perlmutteru bilo zanimljivo što je u nekoliko bilježaka Kolumbo upisao ne samo prijeđene milje, već i opservacije neba.

25. svibnja 1506.

Orijentirao se prema Sjevernjaci, održavam jugozapadni smjer...

30. svibnja 1506.

Ostao sam na kursu JZ, kako sam izračunao kvadrantom...

Činilo se kao da Kolumbo želi ostati precizan upravo zato što zna svoje točno odredište. To je bilo drukčije od prvog putovanja, kad

je prema starijim kartama pretpostavljao da će naletjeti na golemu kopnenu masu Kine ili Indije, pri čemu nekoliko stupnjeva zemljopisne dužine ne bi igralo važnu ulogu.

Dodatni dokaz da je Kolumbo, zapravo, slijedio određeni kurs bilo je njegovo često spominjanje brodske torlete.

Usmjerio sam brod na ZJZ, skrećući na jednu pa na drugu stranu, jer vjetrovi pusu u suprotnim smjerovima, ali još plovimo brzinom od 66 milja i prema torleti starih naroda.

Perlmutter odloži dokument u stranu i s nepogrješivom preciznošću, navigirajući vlastitim sustavom, krene prema polici zatrpanoj knjigama, pa izvadi knjigu o srednjovjekovnoj navigaciji. Znao je da se torleta odnosi na torletu del marteloio, 'stol zvona', ploču za ucrtavanje smjera kojom se koristio za svakodnevno obilježavanje položaja. Zvono bi zazvonilo svaki put kad bi se okrenuo pješčani sat. Torleta je potjecala iz trinaestog stoljeća i zapravo je bila analogno računalo kojim su se služili za rješavanje trigonometrijskih problema. Bila je načinjena u obliku mreže a održavao ju je pilot, koji je ucrtavao liniju između početka i kraja puta prijeđenog u jednom danu. Pilot je uračunavao i svoje opservacije vjetra i struje i zapravo nagađao.

Perlmuttera je zbunio izraz «torleta starih naroda». Možda je to bio neprecizan prijevod, koji se odnosio na starost ploče, što bi odgovaralo istini ako je to bila originalna ploča s Nine.

On nastavi s čitanjem. Kolumbo je glatko prešao Atlantik.

Do 26. lipnja došao je južno od Hispanole, koja će jednoga dana postati države Haiti i Dominikanska Republika s glavnim gradom Santo Domingom, koji je osnovao Kolumbo. Perlmutter je opet uvidio što je Ortegi u tom dokumentu predstavljalo problem. Kolumbo je navodno krstarilo Karibima u vrijeme kad je već dulje od mjesec dana trebao biti mrtav. Perlmutter se zadovoljno naceri. Nije namjeravao dopustiti malom tehničkom problemu da

mu pokvari užitek ove sjajne priče upravo kad su stvari postale zanimljive.

Odmotao je kartu Kariba pokraj pisma kako bi pratio kurs broda. Nina je obišla Hispanolu i Kubu i krenula prema Jamajci, gdje je Kolumbo zaglavio sa svojom posadom na prethodnom putovanju. Dnevnik se vratio na opis toga nesretnog vremena.

Moj brod krenuo je na jug i zapad, i prošao pokraj Santo Dominga s dobrim sjeveroistočnim vjetrom u jedrima, koji je potrajao tri dana. Na ovomu mi otoku prije četiri godine ljudi pričali o mjestu zvanom Cigure i golemoj količini zlata koje se tamo nalazi. Žene nose bisere i koralje, a kuće su popločane plemenitim metalima. Domorodci su mi rekli da ovi ljudi imaju velike brodove i da stanovnici ove zemlje nose bogatu odjeću i da su naučeni na dobar život. Rekli su da tamo ima zlatnih grumena koji su veliki i brojni poput zrna graha. Ovo je bio dokaz da Gospodin koristi i najmanja stvorenja da izvrše Njegovu volju, jer u ovoj su se čudnoj zemlji na mojem prošlom Velikom putovanju, daljem od bilo kojega prethodnog, moji brodovi raspali zbog toreda, brodskog crva. Bili smo nasukani ovdje više od godinu dana. No, tijekom mojeg zatočeništva u ovom otočkom zatvoru digao se veo s mojeg uma i ugledao sam jasan put prema bogatstvima koje sam svih ovih godina tražio za Castilu.

Diego Mendez, brat jednog od mojih kapetana, otplovio je kanuom da potraži pomoć u Hispanoli udaljenoj pet stotina milja. Dok njega nije bilo, indijanci s kojima se sprijateljio predomislili su se i odbili trgovati za namirnice kao što je dogovoreno. Bojao sam se da je ovo Božja odmazda, Njegova kazna za moj udio u smrti petorice, jer iako nisam digao ruku na njih, prepustio sam ih Braći. Pao sam na koljena i molio za oprost i zakleo se da ću izvršiti mnoga hodočašća u Svetu zemlju i prepustiti sve što nađem za Njegove svrhe. Čuo je moje molitve, i učinio da se iz svog primjerka Regiomantanususa sjetim kako će nastupiti pomrčina Mjeseca. Rekao sam indijancima i njihovom poglavici da je moj Bog nezadovoljan njima i da će učiniti da Mjesec umre. Kad je Mjesec nestao u sjeni, indijanci su

se jako uplašili i donijeli su nam namirnice kako bih oživio Mjesec. Poglavica je rekao da je zahvalan i da će se potruditi da umilostivi mojeg Boga tako što će mi pokazati put do zlata. Poveo me na istočnu stranu otoka. Ovdje, u hramu jednako lijepom poput bilo koje europske palače, pokazao mi je «kamen koji govori», s izrezbarenim likovima, a koji će mi, kako je rekao, pokazati put do velikog blaga.

Perlmutter je u Orteginoj knjizi čitao o epizodi s pomrčinom Mjeseca. Pokazala je koliko je Kolumbo znao biti snalažljiv. No, kakva je ovo čudna priča o «kameni koji govori»?

I pripovjedač je imao slična pitanja.

Mnogo tjedana razmišljao sam o značenju ovoga čudnog kamena. Činilo mi se da je to karta obale koju sam otkrio, ali drugi zapisi i oznake nisu mi otkrili svoje tajne. Kad sam se vratio u Španjolsku, ponio sam ga učenim ljudima koji su rekli da je to navigacijski uređaj, ali nisu poznavali čudno pismo. Zatim sam, kao mornar, došao do odgovora. Bila je to torleta kojom su se drevni narodi koristili u traženju puta. Budući da je kamen bio nespretno, dao sam da po njegovim oznakama načine karte i krenuo, kao što sam već rekao, na svoje peto putovanje, zaklevši se da ću pronaći nekoga tko bi mogao razumjeti čudno pismo.

To objašnjava spomen torlete starih naroda. Očito se radilo o kamenoj ploči, i to velikoj i teškoj, sudeći po opisu, izrezbarenom tako da se moglo zaključiti da je korištena za navigaciju. Budući da se Kolumbo nije mogao koristiti kamenom bez objašnjenja, sigurno se nije radilo o karti u konvencionalnom smislu. Pismo se vratilo na opis petog putovanja.

10. kolovoza

Nastavili smo put na zapad, i dalje uz pomoć dobrih vjetrova. I sada smo napokon usidreni kod obale udaljenije od ijednog mjesta do kojeg je ijedan čovjek stigao. Domorodci s kojima smo razgovarali rekli su nam da ovdje ima više zlata nego što možemo i

zamisliti. Mislim da sam se približio blagu kralja Solomona. Nisam dobro, jer od vrućine i bolesti opet sam oslabio, ali osjećam da je zlato blizu, pa molim Vaše Veličanstvo da, kad se vratim s tim planinama zlata i dragog kamenja, dobijem dopuštenje za hodočašće u Rim i Jeruzalem. Više neću napisati ništa dok zlato ne bude u mojem posjedu...

Sljedeći zapis datiran je dva dana kasnije, a napisan je grubljim rukopisom.

Admiral je nestao! Kad se posada probudila u zoru, otkrili smo daje mali čamac nestao i da je admiralova kabina prazna. Nestale su i njegove karte. Poslao sam za njim skupinu tragača na obalu, ali otjerala ih je skupina domorodaca koji su ih zasuli strijelama. Avaj, bojim se da je admiral mrtav, da su ga ubili ovi bezbožni divljaci! Čekat ćemo na sigurnom, podalje od obale, ali ako ne vidimo neki znak da je živ i zdrav, uskoro moramo dići sidro i otploviti do Hispanole po pomoć. Bog blagoslovio Admirala oceana. Ovoga dana potpisao Alonso Mendez, šegrt pilota.

Perlmutter zamišljeno potapše svoju debelu bradu. Kolumbo je očito bio u deliriju u posljednjim satima. Solomonovo zlato! Pitao se kod koje je to obale Nina bila usidrena. On opet pogleda kartu. Plovidba na zapad od Jamajke dovela bi ga do Srednje Amerike. Mogao je stići bilo kamo, od poluotoka Yucatana u Meksiku pa do Belizea ili Hondurasa, ako je promašio za nekoliko stupnjeva. Kada bude imao vremena, pokušat će proučiti dnevne opservacije i odrediti točan kurs i cij putovanja.

Kolumbo je sa sobom ponio karte, ali što je bilo s kamenom? Perlmutter odmahne glavom. Zabavljalo ga je to kako si je dopustio da ga priča uvuče. Ponašao se kao da je dokument koji je upravo pročitao stvaran, a mogao je biti jednako beznačajan u povijesnom smislu kao i malo teža križaljka.

Ali što ako je dokument bio autentičan?

Kakve bi veze to moglo imati s modernom melodramom o kojoj mu je Austin pričao, s bandama ubojica odjevenim u crno koje jure uokolo i ubijaju nevine arheologe? Što je značilo ono čudno spominjanje «smrti petorice»? Kolumbo je očito osjećao takvu krivnju zbog sudjelovanja u tom incidentu da je smatrao kako je njegovo nasukavanje božja kazna. Perlmutter odluči još jednom pročitati pismo, za slučaj da je nešto propustio. Zatim će početi s pretraživanjem vlastite knjižnice.

No, prije toga će objedovati.

Poglavlje XXIV

Cancun, Meksiko

Raspoloženje na letu za Cancun bilo je ono radosnog iščekivanja, otkad je zrakoplov poletio iz Washingtona ubrzo nakon sastanka kod Zavale. Dok se pilot približavao pisti, putnici koji su letjeli na odmor izvijali su vratove kako bi gledali luksuzne hotele na plaži uz čistu plavozelenu vodu, i atmosfera se pretvorila u neobuzdano uzbuđenje. Sa svojim konzervativnim sivim odijelom i šarenom leptir mašnom, kao i glavom koja se nadvijala nad sjedalima, Paul Trout bi se isticao u sretnoj gomili čak i da nije bilo tmurnog izraza na njegovom licu. Nos mu je bio zabijen u kartu poluotoka Yucatana dok je razmišljao o Gamay, i tek kad je osjetio da se zrakoplov nagnje pogledao je gdje se nalaze.

Za nekoliko minuta zrakoplov je sletio. Trout se izdvoji iz struje putnika koja je tekla prema hotelskim minibusima i krene prema šalteru male zračne linije za charter letove. Nekoliko minuta kasnije vezivao se na mjestu pokraj pilota dvomotornog

Beechcraft Barona. On je bio jedini putnik, a ostala sjedala u zrakoplovu za četiri putnika pretvorena su u teretni prostor. Dok se Beechcraft podizao u zrak Trout je tiho zahvalio stručnjacima za putovanja iz NAMP-a koji su obavili sjajan posao planirajući njegov put.

Brzo su pronašli prazno sjedalo na komercijalnom letu i povezali ga s charter letom. Manji zrakoplov je letio u Campeche kako bi pokupio skupinu tekstaških naftnih tehničara koji su se nalazili sa suprugama i djevojkama u Cancunu.

Putovanje bi trebalo trajati oko sat vremena, rekao je pilot, pričljivi Meksikanac u tridesetim godinama koji je dobro govorio engleski i iz prve ruke znao koji su najbolji barovi za upoznavanje turistkinja u Cancunu. Njegov se glas ubrzo pomiješao sa zujanjem motora. Trout je zbog brige za Gamay ostao budan tijekom noćenja u Tucsonu. Sklopio je oči, probudivši se u jednom trenutku kad je pilot rekao da lete iznad Chichen Itze. Trout je pogledao dolje kad je pilot pokazao veliki hram-piramidu i igralište.

«Na pola smo puta do Ciudad del Carmen», reče pilot. Trout klimne. Hipnotiziran ravnim zelenim krajolikom koji se protezao do obzora, opet je sklopio oči dok ga pilot nije probudio. «Evo vašeg broda.»

Vitki Nereus plavog trupa usidren između tankera za prijevoz nafte i ribarskih brodića u luci bio je dobrodošao prizor. Trout je teško mogao povjerovati da je ostavio brod i Gamay prije samo nekoliko dana. Sada je žalio što je nije nagovorio da se vrati u Washington. No, ona nikada ne bi pristala, priznao si je. Željela se naći s dr. Chijem.

Prije no što je otišao iz Washingtona, Trout je nazvao Meksički antropološki muzej i razgovarao je s tajnicom dr. Chija. Provjerila je profesorov kalendar i potvrdila da se planirao sastati s Gamay. Profesor je provodio veliki dio svojeg vremena «na terenu» i zvao je

kako bi saslušao poruke kad bi se našao blizu telefona, ali nije imao unaprijed određeni raspored. Ako je bio negdje, rekla je, bio bi to njegov laboratorij.

Dok je pilot čekao dozvolu za slijetanje, Trout ga je zamolio da se javi putem radija i obavijesti ljude koji su ga sljedeći trebali voziti da stiže. Nije htio izgubiti niti minutu u baru zračne luke. Čim se Beechcraft zaustavio, Trout je izjurio iz kabine držeći svoju torbu i dobacio «adios» i «gracias» preko ramena na španjolskom s naglaskom iz Nove Engleske.

Nabijeni čovjek u policijskoj odori i s reflektivnim sunčanim naočalama čekao ga je u predvorju zračne luke.

«Dr. Trout», reče ovaj sa širokim osmijehom. «zovem se narednik Morales. Pripadnik sam meksičke savezne policije, federalesa. Zamolili su me da vam budem vodič.»

Trout je pozvao poznanika iz Agencije za suzbijanje droge. Agencija je bila dužnik NAMP-u za neke prošle usluge i bilo im je drago da pomognu kad ih je Trout zamolio da mu dogovore kontakt s meksičkom nacionalnom policijom.

«Drago mi je», reče Trout pogledavajući na sat. «Spreman sam ako ste vi spremni.»

«Kasno je», reče policajac. «Pitao sam se ne biste li radije pošli sutra.»

Troutov odgovor bio je blagorječiv, ali odlučnost u njegovim blagim smeđim očima bila je vrlo jasna. «Uza sve dužno poštovanje, naredniče, ali jako sam se namučio da doputujem što je moguće brže, kako bih počeo potragu za suprugom čim stignem.»

«Naravno, senor Trout», reče policajac, klimajući s razumijevanjem. «Uvjeravam vas, ovo nije slučaj manane. Samo

običan zdravi razum. I ja bih htio pronaći vašu suprugu. Međutim, ubrzo će se smračiti.»

«Koliko još imamo dnevnog svjetla?»

«Jedan ili dva sata, možda.»

«Sjajno, kapetane», reče Trout ribarskim slengom. «Možemo pregledati mnogo terena za dva sata.»

Morales shvati da nema smisla pokušavati odgovoriti visokog Amerikanca.

«Bueno, dr. Troute. Helikopter je ovdje.»

Helikopter Bell 206 JetRanger zagrijavao se dok su mu se elisa rotora i repna elisa polako okretale. Trout se smjesti u kabinu za tri osobe, a Morales sjedne pokraj pilota. Nekoliko sekunda kasnije, turbo motor proradio je i letjelica se podigne s asfalta. Helikopter poskoči u zrak i za dvije minute popne se na visinu veću od tri tisuće stopa. Skrenuli su nad vodu i krenuli s obale prema unutrašnjosti, prateći željezničku prugu.

Morales je davao pilotu upute, često pogledavajući na kartu. Ostavili su željezničke tračnice i krenuli duž uske autoceste koja je išla više-manje u smjeru istok-zapad.

Helikopter je letio na istoj visini brzinom od 125 milja na sat, sve dok nisu zašli duboko u unutrašnjost. Guste šume bile su tu i tamo isprekidane selima ili gradićima. Bilo je malo asfaltiranih cesta. Povremeno bi prošli iznad ruševine Maja. No, najveći dio krajolika sačinjavala je ista beskrajna ravnica koju je Trout uočio na putu iz Cancuna.

Letjelica je skrenula više prema jugu. Morales je bio kompetentan i oštrooki vodič, prepoznajući orijentire i prenoseći pilotu informacije. Trout je tjeskobno promatrao sunce koje se spuštalo na nebu.

«Koliko još?», upita Trout s neskrivenim nestrpljenjem.

Morales podigne pet prstiju. Prstom dodirne jednu točku na karti pokazujući je pilotu. «Aqui!»

Pilot je klimnuo tako blago da Trout nije bio siguran da je čuo Moralesa, dok helikopter nije smanjio brzinu i opisao široki krug koji se pretvorio u sve užu spiralu.

Morales pritisne lice uz pleksiglas i pokaže dolje. Trout ugleda čistinu i primitivnu građevinu prije no što su se obje izgubile iz vida. Helikopter se vrati, zaustavi se i počne se spuštati. Njihov cilj bio je odmah ispod njih i Trout nije mogao vidjeti gdje se spuštaju. Dok su se krošnje približavale, činilo se da je helikopter zastao. Pilot je odjednom dao gas i oni su se pokrenuli u stranu poput uplašenog vretenca.

Pilot i Morales brzo su razgovarali na španjolskom.

«Što nije u redu?» Trout se napinjao da vidi u šumu.

«Nema mjesta. Boji se da će elisom zakvačiti drveće.»

Trout se naslonio u sjedalu i prekrizio ruke, ljutito napuhnuvši obraze. Helikopter se kretao sve dok nije došao iznad samotnog dijela ravne ceste, a zatim se spustio i sletio na travnati proplanak na rubu šume. Dok se rotor zaustavljao, Trout i Morales su izišli. Obližnji puteljak vodio je u šumu.

«Ovo vodi do kuće profesora Chija. Moramo pješice.»

Trout krene s nižim čovjekom koji je hrabro nastojao održati korak bez da izgubi dostojanstvo. Dok su ulazili u gustu šumu, Trout je primijetio duboke tragove koje su nedavno načinile široko razmaknute gume. Morales je rekao da je nazvao lokalnu policiju i zatražio da se raspitaju.

Nekoliko lokalnih stanovnika sjetilo se da su vidjeli Chija na autobusu. Pokupili su ga u lovu i ostavili pokraj ceste u blizini

njegove nastambe. Sjetili su se da ga je čekao Jeep. To se slaže, pomisli Trout. Gamay se dovezla s obale Jeepom.

«Poznajete li dr. Chija?», upita on Moralesa u hodu.

«Si, senior. Upoznao sam ga. Ponekad me muzej zamoli da mu prenesem poruku. On je moy pacifico. Džentlmen. Uvijek mi želi skuhati tortilje.»

Krošnje drveća postale su mračne poput tunela podzemne željeznice. Trout je žmirkao pokušavajući ugledati sunce kroz granje. Pitao se hoće li imati problema s povratkom. Možda je Morales bio u pravu - trebali su pričekati do jutra, kad će imati više svjetla.

«Zašto se laboratorij profesora Chija nalazi ovdje?», upita Trout.

«Ne bi li bilo zgodnije da je u gradu ili na selu?»

«I ja sam ga to upitao», reče Morales cereći se. «Kaže da je rođen na ovome mjestu. 'Moje korijenje je ovdje', kaže mi. Razumijete li što želi reći?»

Trout je razumio Chijevu privrženost rodnom tlu. Njegova vlastita obitelj živjela je na Cape Codu više od dvjesto godina. Nekoliko generacija obitelji bilo je vezano uz more, kroz službu operatora svjetionika, pripadnika spasilačke službe ili ribara. Imanje Troutovih bilo je staro gotovo dva stoljeća, ali održavali su ga tijekom godina i izgledalo je kao da je izgrađeno jučer. Svoje slano nasljeđe nosio je s ponosom, ali shvatio je da njegove veze s prošlošću nisu ništa prema Majama, koje su nastanjivale istu zemlju mnogo stoljeća prije no što su stigli Španjolci.

Napredovali su još oko dvadeset minuta, dok se šuma nije prorijedila i pretvorila u čistinu. Činilo se da je kockasta betonska zgrada iskočila iz šume, ali razlog tome bilo je više to što Trout nije očekivao tako čvrstu građevinu na tom zabačenom mjestu.

«Profesorov laboratorij», reče Morales. On priđe i pokuca na vrata. Nije bilo odgovora. «Vratit ćemo se ovamo nakon što provjerimo kuću», predloži Morales.

Koliba sa slamnatim krovom bila je nalik onima koje je Trout vidio iz zraka na Yucatanu. Trout je bio više zainteresiran za Jeep parkiran pokraj jednostavne građevine. On pritrči i pretraži vozilo.

U štitniku za sunce nalazio se nacrt koji je kazivao kako doći do Chijevog imanja i bočica sredstva za zaštitu od kukaca. On povuče ruke po volanu i upravljačkoj ploči i namiriše blagi miris losiona za tijelo kojim se koristila Gamay.

Pretražili su zgradu, za što im je trebalo oko pet minuta, jer nije bilo mnogo namještaja. Trout je stajao nasred zemljanog poda i ogledavao se, nadajući se da će ugledati neki trag koji je propustio u prvom pretraživanju.

«Pa, po Jeepu znamo da je stigla ovamo.»

«Imam ideju», reče Morales. Trout krene za njim od zgrade laboratorija do druge jednostavne kolibice. «Ovo je profesorova garaža. Gledajte, nema njegovog vozila.»

«To bi bili tragovi koje smo vidjeli na putu ovamo. Što vozi?»

«Veliki automobil», reče Morales. «Poput Jeepa, samo ovakav.» On raširi ruke.

«HumVee?»

«Si», reče on sa širokim osmijehom. «HumVee. Poput američkih vojnih vozila.»

Dakle, vjerojatno su otišli nekamo u Hummeru. Ali kamo?

«Možda su ostavili poruku u laboratoriju», reče Trout.

U zgradi je bilo hladnije nego vani, čak i bez uređaja za rashlađivanje. Vrata su bila otključana i ušli su s lakoćom. Trout

je uočio vrhunsku opremu i odmahnuo glavom u čudu, kao i njegova supruga prethodnog dana. Morales je stajao u blizini, s pažnjom i poštovanjem, kao da se boji da ga ne ulove u zabranjenim odajama. Osim što je vladao opći nered, činilo se da ništa nije poremećeno.

Paul priđe sudoperu. U njemu su se nalazile dvije čaše.

«Čini se kao da su popili piće.»

Morales provjeri koš za smeće i pronade limenke Seven-Upa. Rekonstruirajući događaje, Trout je pretpostavio da je Gamay čekala profesora na autocesti, da su došli ovamo, popili sok, a zatim krenuli. Provjerio je hladnjak i pronašao dvije mrtve jarebice. Ptice još nisu bile očišćene. Chi se vjerojatno planirao ubrzo vratiti s mjesta na koje su otišli.

«Postoji li u blizini kakvo selo kamo su mogli poći?», upita Trout.

«Postoji grad, ali tamošnji bi ljudi ugledali dr. Chija u njegovom velikom plavom autu.»

Trout je proučavao karte na zidu. Činilo se da jedna nedostaje. On priđe stolu i pogleda papire. Trebao mu je trenutak da pronade kartu i uspoređi rupe s onima na zidu. Chi ju je valjda skinuo da je pokaže Gamay. S druge strane, možda je ležala na stolu tjednima. On pokaže kartu Moralesu.

«Znate li gdje je ovo?»

Narednik prouči kartu i reče: «Dolje na jugu, u Campecheu. Oko stotinu milja. Možda više.»

«Što je tamo?»

«Ništa. Šuma. Nalazi se izvan biosfere. Tamo nitko ne ide.»

Trout potapše kartu. «Netko je otišao tamo. Nagađam da je to bio dr. Chi. Helikopter nas može odvesti do tamo za sat vremena.»

«Žao mi je, senor. Kad se vratimo do helikoptera, već će se spustiti mrak.»

Morales je bio u pravu. Imali su sreće što su pronašli put iz šume. Kad su se vratili do helikoptera, vladao je mrkli mrak. Trout je mrzio pomisao na to da Gamay mora provesti noć tamo gdje već jest. Dok se helikopter podizao nad drvećem, pokušao se utješiti drugim mogućnostima. Da su se Chi i Gamay negdje smjestili. Možda su sjedili na mirnoj večeri. Pojavili su se i manje privlačni scenariji. Nesreća. To nije bilo vjerojatno. Gamay nije bila sklona nesrećama. Bila je previše spretna, previše sigurna.

Trout je znao da čak i najspretnija osoba načini pogrešku barem jednom u životu. Nadao se da nije bio red na Gamay.

Poglavlje XXV

Narednik Morales pronašao je Troutu sobu u malom hotelu u blizini zračne luke. Trout je ležao na krevetu satima zureći u ventilator na stropu, pitajući se što Gamay radi, prije no što je napokon utonuo u san koji je potrajao nekoliko sati. Probudio se u zoru i istuširao se, što je bilo vrlo osvježavajuće jer nije bilo tople vode. Koračao je pistom kad su stigli pilot i narednik, a nebo je na istoku poprimalo ružičastu boju.

Helikopter je slijedio Chijevu kartu u pravoj crti maksimalnom brzinom, leteći na visini od tisuću i pet stotina stopa. Šuma se protezala ispod njih poput zelenog tepiha. Kad je stigao do područja označenog na Chijevoj karti, pilot uspori letjelicu i spusti se gotovo do visine krošnjje. Jet Ranger je sjajno izvršavao svrhu svojega originalnog projekta kao vojnog helikoptera za

izviđanje. Trout, koji je sjedio naprijed, primijetio je razliku u površini zelenila i zamolio pilota da počne kružiti. Morales je ugledao jedva vidljive rubove pravokutne ravnice. Nakon nekoliko preleta potrebnih da se pilot upozna s terenom, Jet Ranger se spustio na sredini čistine.

Paulu je trebalo manje od trideset sekunda da zaključi kako mu se ne sviđa ovo mjesto Bogu iza nogu, niti malo. Nije bila stvar u udaljenosti, niti u čudnim humcima, niti u tami okolne šume čak i pri dnevnoj svjetlosti.

Ovdje je vrebalo nešto zlokobno. Kao dječak, osjetio bi istu ovakvu nelagodu kad je prolazio pokraj napuštene kuće mornara koji je pojeo članove svoje posade dok su plutali u Sargaškom moru.

Možda Gamay nije ni bila ovdje, pomisli on promatrajući samotno mjesto. Sve što je imao bila je karta dr. Chija i pretpostavka da je ovo bilo njihovo odredište. Možda gubi vrijeme ovdje dok Gamay očajnički treba njegovu pomoć na drugome mjestu. Ne. On stisne zube. Ovo je definitivno bilo pravo mjesto. Mogao je to osjetiti u kostima, kao što je njegov otac ribar mogao osjetiti oluju.

Policajac predloži da se razdvoje i krenu na tri strane, držeći jedan drugoga na oku koliko je to moguće, da podu do ruba šume, a zatim se vrate do helikoptera. Pola sata kasnije vratili su se. Morales zausti da nešto kaže, ali zastane kad je njegovo budno oko policajca ugledalo dokaz nečijeg boravka na tom mjestu.

Morales čučne kako bi bolje pogledao, pa reče: »Pogledajte kako je trava ovdje slomljena. Ovdje, i opet ovdje.« On nakrivi glavu.

«Tamo, pod odgovarajućim kutom, otisci stopala.»

Pomislivši da ne bi želio da Morales ikada bude na njegovom tragu, Trout poslušna narednika i ugleda blijede sjene koje su privukle pažnju policajca. Narednik zapovjedi pilotu da ostane pokraj helikoptera, što ovaj učini bez pogovora. Rano jutarnje sunce već je davalo naznake pećnice u koju će se pretvoriti za

nekoliko sati. Krenuli su s Moralesom naprijed i prošli samo kraći put prije no što su ugledali humak koji je bio očišćen tako da su kameni blokovi s jedne strane bili vidljivi.

U podnožju humka vidjela se crvenkasta mrlja. U želji da poblize pogleda, Trout je ignorirao narednikov savjet da ostane iza. Projurio je pokraj narednika, dotrčao do humka i pokupio Gamayin iznošen ruksak L.L.Bean, isti onaj koji joj je poklonio za Božić prije dvije godine. S rastućim uzbuđenjem, on prokopa po njemu i pronađe njezinu kameru i notese, nešto plastičnih vrećica za užinu, prazne limenke sokova, i bocu vode. U blizini se nalazio još jedan ruksak načinjen od platna. Trout podigne oba ruksaka nad glavu kako bi ih pokazao Moralesu, koji mu se brzo približavao.

«Ovaj ruksak pripada mojoj supruzi», reče trijumfalno znanstvenik iz NAMP-a. «Ovaj drugi označen je imenom dr. Chija.»

Morales pogleda profesorovu torbu. Njegovo lice se smrkne.

«To nije dobro.»

«Kako to mislite, nije dobro? To znači da su bili ovdje.»

«Ne razumijete, senor Trout», reče Morales brzo se osvrćući.

»Pronašao sam logorsku vatru s tragovima mnogo chiclerosa.» Primijetivši Troutov zbunjeni izraz, on objasni: «To su loši ljudi koji krađu antikvitete i prodaju ih.»

«Kakve to veze ima s mojom suprugom i profesorom?»

«Ugljen je još bio vruć. U blizini rijeke vidio sam tragove mnogo ljudi. Pronašao sam i ovo.» On otvori dlan i pokaže tri čahure od metka.

Trout približi čahuru nosu. Metak je ispaljen nedavno.

«Gdje ste ih pronašli?»

Troutov pogled skrene u smjeru u kojem je pokazivao prst policajca, a zatim se vrati na mjesto gdje su pronašli ruksake, kao da može nacrtati crtu koja povezuje dvije točke. Tada primijeti čudne rezbarije na zidu stijene. Približi se i pogleda brodove i druge likove na golom kamenu. Nagađao je da su Gamay i profesor ručali, a zatim se vratili do tih rezbarija. Gamay bi definitivno bila zaintrigirana čudnim prizorima, ali nešto im je moralo odvući pažnju.

On se okrene prema Moralesu. «Mislite li da su moja supruga i profesor naletjeli na te chiclerose?»

«Si», reče Morales sliježući ramenima. «Moguće je. Zašto bi inače ostavili svoje ruksake?»

«I ja sam to pomislio. Naredniče, biste li mi pokazali gdje ste pronašli te čahure?»

«Dodite ovuda», reče Morales klimnuvši glavom. «Pazite gdje hodate. Cijelo polje puno je rupa.»

Oni polako krenu preko čistine. Bilo je tu mnogo više tajanstvenih humaka no što je Trout pretpostavljao. Ako je svaki od njih ispod sebe imao kamenu građevinu, to je nekada moralo biti prilično veliko naselje.

«Ovdje», reče Morales, «i tamo.»

Trout ugleda bakreni sjaj u travi i pokupi još nekoliko čahura pištolja i puške. Trava oko njih bila je ugažena. Njegova krupna ruka stisnula je šuplje bakrene cilindre kao da će ih smrviti.

«Mogu li sada vidjeti logorsku vatru i rijeku?»

Istražili su mjesto na kojem je bio logor i pronašli prazne boce tekile i mnogo opušaka cigareta. U šumi je bilo još čahura. Na rubu rijeke Trout je uzalud tražio tragove Gamayinih cipela, jer blato je bilo previše izgaženo. Vidio je tragove koji su pokazivali da su na obalu izvučeni čamci, a pronašao je još čahura. Ovo mjesto

izgledalo je poput streljane! No, Trout nije gubio nadu. Čahure su pokazivale da je netko s puškama i pištoljima progonio nekoga do rijeke. To su bile loše vijesti. Činjenica da je oružje još pucalo na obali rijeke indiciralo je da su Gamay i profesor mogli pobjeći.

Trout predloži da se dignu u zrak i krenu kroz šumu za rijekom. Morales se složi. Brzo su se udaljili od rijeke i bili su na pola puta do helikoptera kada začuju bestjelesni jauk. Ukoče se i pogledaju jedan drugoga. Morales izvadi pištolj. Osluškiivali su, ali čulo se samo zujanje insekata.

Jauk se ponovi njima zdesna. Dok ga je Morales pokrivaio, Trout se oprezno pokrene prema izvoru jaukanja. Činilo se da zvuk dolazi iz zemlje. Trout spusti pogled. Na tlu se nalazila mračna rupa, djelomično skrivena travom. On klekne na rub, ali nije mogao vidjeti ništa u tami.

Osjećajući se pomalo glupo što razgovara sa zemljom, on reče:

«Tko je tamo?»

Još jedan jauk, a nakon njega bujica riječi na španjolskom, izgovorena slabim glasom.

Morales, koji je prišao Troutu i kleknuo pokraj njega, oslušne na trenutak. «To je muškarac. Kaže da je pao niz rupu.»

«Što radi tamo dolje?»

Morales prenese pitanje, a zatim i odgovor. «Kaže da je šetao.»

«Ovo je prilično udaljeno mjesto za šetnju prirodom«, reče Trout. »Izvadimo ga.»

Trout se vrati do helikoptera i pronađe najlonsko užu u kutiji za hitnu pomoć. Spusti jedan kraj u rupu, a zatim on, pilot i Morales povuku čovjeka iz rupe. U otvoru se pojavi najprije glava, a zatim i ramena stvorenja bijednog izgleda. Čovjekova neuredna brada i

duga, masna kosa bili su prekriveni sivom prašinom, a njegova odjeća koja mu je loše pristajala odavno je izgubila svoju bjelinu.

On sjedne na tlo, trljajući naizmjenice ruke, noge i glavu. Nos mu je bio ozlijeđen.

Policajac mu pruži bocu s vodom. Čovjek je bučno proguta, prolivši pola po bradi. Osvježen vodom, čovjek se osmjehne pokazujući žute zube i potegne još jedan gutljaj iz čuture. Kad je podigao ruku, rukav mu spuzne niz ruku.

Trout udari čuturu poput lopte i ova odleti u travu. On ispruži veliku šaku i uhvati čovjekovo dlakavo zapešće. Čak je i Morales bio šokiran neočekivanim pokretom.

«Senor Trout!»

«Ovo je sat moje supruge.» Trout skinje Swatch s čovjekove ruke.

«Sigurni ste?»

«Ja sam joj ga poklonio.» U inače mirnim očima bljesne srdžba.

«Pitajte ga odakle mu to.»

Morales postavi pitanje na španjolskom i prenese odgovor.

«Kaže da ga je kupio.»

Troutu je bilo dosta igara. »Recite mu da ćemo ga, ukoliko ne progovori, ubaciti natrag u rupu i ostaviti ga tamo.»

Osmijeh nestane s čovjekovih usana. Prijetnja bacanja u rupu pokrenula je bujicu riječi na španjolskom.

Morales je slušao i klimao glavom. «Lud je. Zove se Ruiz. Cijelo vrijeme priča o ženi-vragu i patuljku koji je učinio da ga zemlja proguta.»

«Žena-vrag?»

«Si. Kaže da mu je slomila nos.»

«Što se dogodilo toj ženi?»

«Ne zna. Bio je dolje u rupi. Čuo je mnogo pucnjave, a zatim tišinu. Kaže da su ga prijatelji ostavili. Pitao sam ga jesu li ti amigosi chiclerosi. Kaže da nisu.» Morales se naceri bez radosti u očima. «On je smrdljivi lažljivac.»

«Recite mu da ćemo ga podići helikopterom i izbaciti iz njega ako ne kaže istinu.»

Čovjek pogleda granitno tvrdi izraz na licu divovskoga gringa i zaključa da se ovaj ne šali.

«Nel!», reče on. «Ja govoriti. Ja govoriti.»

«Razumiješ engleski.»

«Poco>>», reče čovjek, približivši palac i kažiprst.

Na lošem engleskom, uz pomoć španjolskog kad nije mogao pronaći riječ, Ruiz je priznao da je bio s bandom chiclerosa koji su došli ovamo krasti antikvitete. Pronašli su ženu i malog starca i zatočili ih u zemlju, odakle nisu mogli nikako pobjeći. No, oni su se nekako oslobodili iz zemlje i ubacili ga u rupu. Drugi chiclerosi krenuli su za njima. Nisu se vratili da ga potraže. Nije znao što se dogodilo s muškarcem i ženom.

Trout kratko razmisli.

«U redu, uvedite ga u helikopter.»

Morales stavi čovjeku lisice na ruke, pokušavajući izbjeći dodir s njim, a zatim ga vrhom cipele prisili da ustane. Položili su ga na stražnju klupu, a Morales je sjeo pokraj njega. Čovjek je tako zaudarao da se pilot žalio. Morales se nasmijao i rekao da će izbaciti Ruiza ako smrad postane neizdržljiv. To nije bilo smiješno Ruizu, i oči su mu se raširile u strahu kad se helikopter podigao s tla. Neće im zadavati problema. Oni načine nekoliko krugova oko

čistine, a zatim ugledaju ; odbljesak rijeke. Bila je jedva vidljiva kroz drveće, ali s tri para očiju uspijevali su je pratiti.

Trout nije mogao dočekati da prenese Gamay njezin novi nadi mak. Žena-vrag. Nadao se da je još živa da ga čuje.

Poglavlje XXVI

Brujanje staroga izvanbrodskog motora bilo je tako glasno da Gamay nije čula helikopter sve dok im nije bio nad glavama. Čak i tada joj je Chijevo lice okrenuto u vis reklo da imaju društvo. Ona okrene rudo i usmjeri pramac prema obali, udarivši u travnatu obalu ispod gustih krošanja. Iz zraka bi bilo gotovo nemoguće vidjeti čamac kroz gusto zelenilo. Gamay se dodatno osigura i zabije čamac u veliki grm paprati. Nije željela da se rano jutarnje sunce odražava od aluminijskog trupa.

Trenutak kasnije, zrak iznad njih ispuni se udaranjem elise. Bljeskovi sjajnog crveno-bijelog trupa vidjeli su se kroz gusto lišće dok je helikopter letio nad krošnjama.

Gamay nije palo na pamet da će se njezin suprug vratiti na Yucatan za nekoliko sati nakon što sazna da je nestala, i da sada lebdi na nekoliko stotina stopa iznad njezine glave. Otkad je došla na ovo mjesto, skoro su joj iščupali vlasište, prijetili su joj silovanjem, ostavili je u pećini da umre, puzala je kroz mračne tunele gotovo bez zraka, i koristili su je za vježbu gađanja. Nije bilo razloga da ne povjeruje kako su ljudi koji su je tako ružno tretirali doveli i zračnu potporu kako bi joj zagorčali život. Ona odahne s olakšanjem kad se zvuk helikoptera izgubio u daljini, i nekoliko trenutaka kasnije vratili su se na rijeku.

Nakon što su se riješili Žutog zuba, Gamay i Chi pojurili su kroz šumu, izbjegavajući metke koji su zujali oko njih, i spustili se niz padinu do rijeke. Na obali su pronašli tri aluminijska riječna čamca poredane jedan pokraj drugoga. Gurnuli su dva čamca u rijeku, pa se ukrkali u treći, pokrenuli izvanbrodski motor i pojurili na sigurno.

Cijelog su dana putovali bez incidenta, proveli mirnu noć nasukani na obali rijeke, a sljedećeg su jutra rano krenuli dalje. Helikopter je naveo Gamay da shvati kako ih je glatki bijeg i mirno putovanje uljuljkalo u lažan osjećaj sigurnosti. Sada su pažljivo promatrali nebo, a Gamay se držala obale rijeke. Više nije bilo znaka približavanja helikoptera, ali vijak motora se zapleo u vegetaciju i morala je skrenuti na obalu da ga očisti od korova. Taj posao nije trebao trajati dulje od minute ili dvije. Kad je Gamay pokušala ponovno pokrenuti motor, ovaj se nije dao. Nije mogla shvatiti zašto. Stari motor Mercury od petnaest konjskih snaga nije izgledao naročito impresivno sa svojim trošnim kućištem, ali radio je dobro dok ga nisu ugasili. Pokušavala je shvatiti u čemu je problem, kada začuju glasove koji su govorili španjolski kako dolaze iz smjera uzvodno.

Ništa na ovom svijetu nije tako frustrirajuće kao izvanbrodski motor koji se ne želi pokrenuti, pomisli Gamay, osobito kad je on sve što stoji između vas i nesreće. Gamay položi stopalo na kućište. Nadajući se da će udobrovoljiti zlobnog duha koji živi u motoru, nasmiješila se, prošaptala «Molim te» i povukla startnu vrpcu svom snagom.

Motor se oglasi slabašnim pop-pop, astmatičnim hropcem, uzdahom, a zatim zavlada tišina koju prekine Gamayin bolni krik kad je pala na leđa i izgrela zglobove prstiju na tvrdom metalnom sjedalu. Ona izbacila bujicu psovka od koje je zrak poplavio dok je zazivala furije na sve glupe, tvrdoglave motore diljem svijeta.

Profesor Chi bio je na pramcu, držeći se za granu nad glavom kako čamac ne bi otplutao niz lijenu struju dok je Gamay petljala s motorom. Znoj joj je curio niz bradu. S ustima čvrsto stisnutim od bijesa i sa zmijolikim pramenovima tamnocrvene kose koji su joj činili okvir lica, mogla je biti model za starogrčku skulpturu Meduze. Što je još gore, znala je koliko nalikuje Gorgoni. No, uljepšavanje će morati pričekati.

Njihov primitivni pokušaj da sabotiraju svoje progonitelje očito nije uspio. Nisu mogli znati da nije dovoljno pustiti čamce niz rijeku, jer jedan je zapeo za korijen, a drugi je doplutaio natrag do obale. Sada je prvi od tih čamaca dolazio iza meandra, pojavljujući se iz jutarnje magle, a nekoliko sekunda za njim došao je i drugi. U svakom čamcu bila su po četiri čovjeka, uključujući i one koje je nazvala Pancho i Elvis. Pancho je predvodio napad. Stajao je na pramcu vodećeg čamca s pištoljem u ruci. Po njegovim uzbuđenim povcima bilo je jasno da je ugledao plijen.

Čamci su se približavali. Ona prisili samu sebe da skrene pogled na motor i otkrije da je čok gurnut do kraja. Ona povuče plastičnu ručicu i opet trgne vrpca. Motor zakašlja, pa proradi kad je malo namjestila gas. Oni krenu natrag u rijeku, usmjerivši čamac prema sredini gdje je bila najdublja, iako će tamo biti i najranjiviji. Ona se opet osvrne. Prvi čamac odvojio se od drugog. Možda je imao više konjskih snaga, ili mu je motor bolje radio. Počeo se približavati u bolno sporoj potjeri. Uskoro će biti dovoljno blizu da ih pogode strijelci koji su klečali u pramcu.

Iz cijevi pištolja pojavi se dim. Pancho je ispalio nekoliko brzih hitaca, više radi predstave nego radi učinka. Ili je loše ciljao ili su mu bili izvan dometa, jer meci im se nisu ni približili. Zatim zađu za meandar i ona izgubi svoje progonitelje iz vida. Bilo je samo pitanje vremena, zapravo minuta, prije no što budu doslovno mrtvi u vodi.

Sjec! Gamay se okrene na neočekivanu buku. Chi je pronašao svoju vjernu mačetu u dnu čamca. Koristio se njome kako bi odsjekao veliku granu iz krošanja nad njihovim glavama. Još jedan zamah čelikom. Još jedna grana pala je u rijeku. Chi je mahao mačetom poput luđaka. Mnogo grana palo je u vodu s obje strane čamca, a zatim se pretvorilo u plutajuću branu. Improvizirana brana nasukala se na sprud u sredini rijeke.

Kormilar vodećeg čamca nije vidio isprepletene grane dok nije bilo prekasno. Čamac je naišao iza meandra punom brzinom. Pokušao je skrenuti, no čamac se bočno zabio u branu. Jedan chiclero nagnuo se kako bi gurnuo granje i otkrio da je Newton bio u pravu kad je rekao kako svaka akcija ima i reakciju. Tijelo mu se ispružilo između čamca i granja, i pljusnuo je u vodu.

Začuli su se glasni povici i zavladała je zbrka kad se drugi čamac zabio u prvi. Jedna puška opali, a hitac odleti u šumu. Uplašene ptice zacrne nebo cvrkutavim oblakom.

«To!», vikne Gamay slavodobitno. «Dobar potez, profesore.*

Po blagom osmijehu na inače mirnom licu Maje, bilo joj je jasno da je zadovoljan i učinkom svojeg truda i pohvalom. «Znao sam da će mi moje harvardsko obrazovanje jednoga dana koristiti«, reče on skromno.

Gamay se naceri i skrene rudo kako bi izbjegla nasukavanje na obali rijeke, no nije bila nimalo spokojna. Nakon trenutnog veselja sjetila se da apsolutno nema pojma kamo idu, niti imaju li dovoljno goriva da stignu tamo. Ona provjeri spremnik. Bio je napola pun, ili napola prazan, ako je razmišljala kao pesimist. U njihovoj trenutačnoj situaciji, možda je to bio razumniji način razmišljanja. Nakon brze rasprave, odlučili su pojuriti što je moguće brže kako bi se što više udaljili od progonitelja. Zatim će se prepustiti riječnoj struji.

«Ne želim previše sitničariti u ovoj situaciji, profesore, ali imate li pojma kamo teče ova rijeka?»

Profesor odmahne glavom. «Nema je niti na kartama. Nagađam da se krećemo prema jugu, jednostavno zato što, kao što ste sami rekli, na sjeveru nema mnogo rijeka.»

«Kažu da će vas rijeka dovesti do civilizacije ako se izgubite», reče Gamay neuvjerljivo.

«Čuo sam za to. Isto tako kažu da mahovina raste sa sjeverne strane stabla. Prema mojem iskustvu, mahovina raste oko cijelog stabla. Sigurno ste bili u izviđačicama.»

«Uvijek sam se bolje zabavljala igrajući se s dječacima. Najdalje što sam došla bilo je prodavanje kolačića. Jedina izviđačka vještina koje se sjećam jest pečenje sljezovih kolačića nad otvorenom vatrom.»

«Nikad ne znate kad vam takvo što može zatrebati. Zapravo, ja i nisam previše željan susreta s civilizacijom. Osobito ako se javlja u obliku chiclerosa.»

«Postoji li ta mogućnost?»

«Oni koji su nas progonili stigli su nakon što su nas zatvorili u pećini. To znači da nisu morali daleko putovati. Možda imaju bazni logor.»

«Ili su mogli krenuti uzvodno kad smo naletjeli na njihove kolege.»

«Bilo kako bilo, mislim da je najbolje da se pripremimo za najgore, da ćemo se naći između dvije neprijateljske skupine.»

Gamayin pogled skrene na komade plavog neba koji su postajali vidljivi kroz rupe u vegetaciji. «Mislite li da je helikopter bio u suradnji s ovom bandom?»

«Moguće je, iako su, po mojem iskustvu, ti lopovi vrlo slabo mehanizirani. Nije potrebna sofisticirana oprema za iskapanje antikviteta i njihov transport kroz šumu. Kao što ste vidjeli prema lakoći kojom smo pobjegli helikopteru, što jednostavnije, to bolje.»

«Prije smo imali prirodu na svojoj strani. Sada ćemo biti više na otvorenom i moramo razmisliti što učiniti ako se vrati.» Gamay isključi motor. «Neko ćemo vrijeme plutati. Možda smislimo neki plan ako nam ovo ne bude zujalo u ušima.»

Vožnja čamcem bila je gotovo idilična kad je motor utihnuo. U gustom zelenilu vidjeli su se bljeskovi sjajnih pera. Visoke obale s obje strane rijeke pokazivale su da se radi o starom koritu koje se tijekom dugog razdoblja usijecalo u vapnenac. Kao da je oprezna zbog svojih godina, rijeka je vijugala kroz šumu sporim ali postojanim tempom, varirajući u širini. Na mjestu gdje je sunčeva svjetlost padala na nju, voda je bila jarko zelene boje, poput stola za bilijar, dok je u sjenama bila tamnozeleno poput špinata. No, priroda je brzo izgubila svoj šarm kad je Gamayin želudac počeo krčati. Shvatila je da nije ništa jela od prethodnog dana i zamišljeno spomenula kako je šteta što nisu načinili više sendviča sa šunkom. Chi je rekao da će pokušati nešto učiniti. Rekao joj je da skrene uz obalu, pa je počeo sjeći grm bobica svojom mačetom. Bobice su bile trpkog okusa, ali zasitne. Rijeka je bila prekrivena zelenim algama, ali kad su ih razmaknuli, voda je bila bistra i osvježavajuća.

Njihovu idilu prekinulo je zujanje izvanbrodskih motora.

Čamci su se pojavili na nekoliko stotina metara iza njih. I opet, jedan je bio u vodstvu. Gamay pokrene motor i jurne punom brzinom.

Nalazili su se na ravnom, razmjerno širokom dijelu rijeke gdje nisu imali mogućnosti za trikove. Čamac progonitelja jurio je naprijed, i daljina između njih polako se smanjivala.

Za samo nekoliko minuta bit će u dometu pušaka. Čamci su se približili, smanjivši udaljenost za trećinu, pa za polovinu. Gamay je lula zbunjena. Chiclerosi nisu podigli oružje. Izgledali su poput skupine turista na krstarenju rijekom.

Chi vikne: «Dr. Gamay!»

Gamay se okrene i shvati da profesor gleda ravno ispred njih. Začula je tutnjavu u daljini.

«Što je?», upita ona.

« Brzice! »

Čamac je ubrzavao iako nije davala gas. Zrak je bio hladniji nego prije, vlažan od izmaglice. Unutar nekoliko trenutaka tutnjava se pretvorila u urlik, i kroz izmaglicu koja je visjela iznad rijeke ugledala je bijelu pjenu i oštre vrhove crnih, sjajnih stijena. Ona pomisli na ravno dno čamca i zamisli otvarač za konzerve koji para tanki aluminij. Rijeka se suzila, i tone vode koje su se gurale u ovaj prirodni tunel pretvarale su lijeni potok u podivljalu bujicu.

Ona se osvrne. Čamci su se zaustavili i kružili su u rijeci. Njihovi progonitelji očito su znali za brzice. Zato nisu pucali na njih. Zašto trošiti streljivo.

«Nikada nećemo proći ove stijene», vikne Gamay nadglasavajući zaglušujuću grmljavinu vode. «Krećem prema obali. Morat ćemo bježati kroz šumu.»

Ona okrene rudo i čamac skrene prema obali. Na trideset stopa od riječne obale motor zakašlje i ugasi se. Gamay ga pokuša pokrenuti, ali bez uspjeha. Ona brzo odvrne poklopac spremnika za gorivo. Ostala su im još samo isparenja.

Profesor Chi dohvati veslo i pokuša pokrenuti čamac. Struja je bila prejaka i istrgnula mu je veslo iz ruke. Čamac ubrza i počne se vrtjeti. Gamay je bespomoćno gledala kako rijeka nosi čamac poput ivera prema oštrim stijenama i uskovitlanim divljim vodama.

Bila je Troutova ideja da se vrate uz rijeku. Prije nekoliko trenutaka, pilot helikoptera prstom lupne mjerac za gorivo i svoj

sat. Bile su to geste koje su kazivale da ostaju bez goriva i da moraju krenuti natrag.

Troutova znanstvenička temeljitost potjecala je iz vremena kad je kao mladić radio sa svojim ujakom Henryem, obrtnikom koji je gradio drvene čamce za lokalne ribare dugo nakon što su u modu ušli plastični čamci.

«Mjeri dvaput, reži jednom», govorio je Henry između dva dima iz svoje stare lule. Dvaput provjeri sve što radiš. Čak i godinama kasnije Trout nije mogao početi s radom na složenom zadatku s računalom bez da čuje kako mu glas njegovog ujaka šapće na uho.

Zato je za njega bila prirodna reakcija da predloži pilotu, preko Moralesa, da se vrate uz rijeku, ovaj put polako, za slučaj da su prvi put nešto propustili. Letjeli su na visini nižoj od stotinu i pedeset stopa, umjerenom brzinom, spuštajući se niže kad bi se rijeka našla na otvorenom.

Jet Ranger bio je vrlo lak za manevriranje, budući da je projektiran kao laki izvidnički helikopter, a njegova je vojna inkarnacija služila pod nazivom Kiowa. Nedugo zatim došli su do brzica koje je vidio kad su letjeli u suprotnom smjeru.

Trout spusti pogled prema divljim vodama, a zatim iza njih mirnu rijeku iznad katarakta, gdje ugleda zanimljivi prizor. Dva mala čamca stajala su jedan uz drugoga u smjeru suprotnom od brzica, čekajući dok je treći čamac plutao nizvodno. Netko je na pramcu grčevito veslao, ali snažna struja vukla je treći čamac prema brzicama. Trout ugleda tamnocrvenu nijansu na krmi čamca. Gamay!

Nije mogao ne vidjeti tu kosu, osobito kad su je obasjale sunčeve zrake. Osim toga, nije sumnjao u ono što će se dogoditi. Za nekoliko sekunda, bespomoćni čamac ubrzat će, i brzice će ga usisati i samljeti.

Trout vikne Moralesu: «Recite pilotu da ih pogura unatrag vjetrom od rotora!»

Morales je fascinirano gledao nesreću u nastanku. Sad je pokušao prenijeti Troutovu molbu pilotu. Prijevod je bio izvan njegovog poznavanja engleskog. On ispali nekoliko riječi na španjolskom, a zatim frustrirano slegne ramenima. Trout potapše pilota po ramenu, pa pokaže prema bespomoćnom čamcu, a zatim zavrti kažiprstom i načini gestu guranja. Na Troutovo iznenađenje, pilot je odmah shvatio njegov jednostavni jezik znakova.

On energično klimne glavom, spusti helikopter, pa smanji brzinu, sve dok se nisu našli između plutajućeg čamca i brzica gdje se rijeka sužavala. Helikopter se spuštao sve dok vjetar elise nije šibao površinu poput divovskog električnog miksera, stvarajući zapjenjenu depresiju u vodi.

Valovi su se širili u velikim koncentričnim krugovima. Prvi valovi pogodili su čamac, usporili ga, a zatim ga zaustavili, da bi ga počeli gurati prema obali iznad brzica. Dugi rotor nije bio spretnan za ovakvu kiruršku operaciju. Valovi koje je proizvodio snažan vjetar poljuljali su čamac i prijetili da ga prevrnu. Trout, koji se naginjao kroz prozor, mogao je vidjeti što se događa. Vikne na pilota i pokaže palcem u vis.

Helikopter se počne uspinjati.

Prekasno. Val pogodi čamac i prevrne ga. Osobe iz čamca nestanu pod površinom. Trout je čekao da se pojave njihove glave, no pažnju mu odvuče oštar zvuk lomljave i povik pilota. Okrene se i ugleda paukovu mrežu linija na vjetrobranu, koji je bio čist kad ga je posljednji put pogledao. U sredini čipkastog obrasca nalazila se rupa. Pucali su na njih! Metak je sigurno prošao između njih i pogodio pregradni zid na nekoliko centimetara iznad Ruizove glave. Ovaj je zurio raširenih očiju. Chiclero počne brzo govoriti na španjolskom usprkos upozorenju Moralesa da začepi. Morales

prestane trošiti dah, nagne se i zabije šaku u čeljust čovjeka, onesvijestivši ga. Zatim meksički policajac izvadi pištolj i počne pucati na čamce.

Još jedan oštar zvuk začuje se s trupa, kao da netko udara čekićem po metalnoj koži letjelice. Trouta je razdirala neodlučnost. Htio je pričekati i vidjeti što se dogodilo s Gamay, ali znao je da je helikopter glineni golub. Pilot preuzme stvar u svoje ruke. Psujući ljutito na španjolskom, on stisne čeljust i pritisne gas. Helikopter pojuri naprijed prema drugim čamcima poput projektila. Trout je mogao vidjeti kako su se ljudi u čamcima ukočili u nevjerici, sve dok ih snažan udar zraka od rotora nije izbacio iz čamaca. Struja je uhvatila prazne čamce poput iverja. U posljednjoj sekundi pilot podigne Jet Rangera u oštrom usponu, a zatim skrene i krene u drugi prelet. Ovaj je manevar bio je nepotreban. Prevrnuti čamci su tonuli. Glave su plutale na vodi dok su se ljudi bezuspješno borili protiv struje koja ih je uvlačila u brzice.

Gamayin čamac već je krenuo u zapjenjeni pakao, i Trout se smrzne pomislivši na ono što se moglo dogoditi. Još je brinuo za Gamay. Nije bilo ni traga od nje ili druge prilike, za koju je pretpostavio da je profesor Chi. Pilot načini nekoliko brzih krugova, a zatim opet pokaže stanje goriva. Trout klimne. Nisu imali gdje sletjeti. On s oklijevanjem pokaže pilotu podignute palce, i oni se udalje od rijeke.

Trout je bio zabavljen stvaranjem planova i nije primijetio koliko su dugo bili u zraku kad je začuo kako motor kašlje. Helikopter na trenutak izgubi brzinu, a zatim opet ubrza, no tada motor opet zakašlje. Pilot pogleda instrumente, pa pokaže prstom pokazivač za gorivo. Prazno. On se nagne naprijed, tražeći u džungli mjesto za slijetanje. Motor zakašlje poput osobe oboljele od kolere. Elisa zastane, začuje se štropot, a zatim uslijedi zastrašujuća tišina kad je motor potpuno stao. Oni počnu padati s neba poput kamena.

«Ne mičite se, dr. Gamay.» Chijev glas, blag ali čvrst, probio je gustu maglu. Gamay polako otvori svoje teške kapke. Imala je čudan osjećaj da pliva u drhtavom moru zelenog želea. Želatinasti mjehuri postali su jasnije definirani, izmaglica se pretvorila u lišće i vlasi trave. Njezini se osjeti polako vrate. Nakon vida, došao je okus, gorčina u ustima. Zatim je došao dodir. Dodirnula je vlažnu ljepljivost na vlasištu, kao da može dodirnuti vlastiti mozak. Ruka joj se refleksno trgne.

Prsti joj se zakopaju u rame. «Ne mičite se ili ćete umrijeti. Stara Žuta brada promatra nas.»

Chijev je glas bio tih, ali napet. Njezina ruka ukoči se u zraku. Ležala je na lijevom boku, a Chi je bio iza nje, izvan vidnog polja ali dovoljno blizu da osjetio njegov dah na uhu.

«Ne vidim nikoga», reče ona. Jezik joj je bio težak.

«Ravno pred vama, na oko petnaest stopa. Lijep je na smrtonosan način. Zapamtite, ne mičite se.»

Jedva se usuđujući i trepnuti, Gamay pogledom pretraži travu. Pogled joj se zaustavi na bezbojnoj hrpi koja poprimi obrazac trokuta crnih rubova na maslinastosivoj pozadini vitkog tijela izuzetno dugačke zmije. Glava oblikovana poput vrha strijele sa žućkastom bradom i grlom bila je podignuta.

Bila je dovoljno blizu da vidi uspravnu zjenicu oka, izraslinu osjetljivu na temperaturu koja je izgledala poput drugih nosnica, pa čak i dugi crni jezik koji je palucao.

«Što je to?», upita ona, dok je znanstvena znatiželja prevladavala njezin strah.

«Barba amarilla. I to velika. Ono što ljudi zovu fer-de-lance.»

Fer-de-lance! Gamay je znala dovoljno o zmijama da shvati kako se nalazi licem u lice s ubojicom. Koža joj se naježi. Osjećala se jako ranjivom.

«Što da učinimo?», prošapta ona, gledajući kako se plosnata glava pokreće amo-tamo, kao u ritmu neke glazbe koju samo ona čuje.

«Ne paničarite. Ubrzo bi se trebala pokrenuti da se skloni sa sunca, vjerojatno u onu tamo sjenu. Ako krene ovamo, ostanite na mjestu, ja ću joj skrenuti pažnju.»

Gamay je bila naslonjena na lakat. Bio je to neudoban i bolan položaj, i pitala se koliko ga dugo može zadržati. Željela je da se zmija pokrene, ali nije željela da krene prema njoj.

Zmija je donijela odluku nekoliko minuta kasnije. Počela se odmotavati u punoj dužini. Kao što je Chi rekao, bila je velika, dugačka poput odraslog muškarca. Tiho je odgmizala kroz travu prema sjeni malog drveta i smjestila se pokraj vjerne Chijeve mačete oslonjene na deblo.

«Sada se možete pomaknuti. Spava. Polako sjednite.»

Ona se okrene i ugleda Chija na koljenima. On spusti kamen koji je držao u ruci.

«Koliko je dugo bila ovdje?»

«Oko pola sata prije no što ste se probudili. Zmije će se obično povući ako im pružite priliku, ali sa Žutom bradom nikada ne znate, osobito ako je probudite. Može biti vrlo agresivna. Može dobiti moju mačetu, ako je želi. Kako se osjećate?»

«U redu, osim što je netko igrao nogomet mojom glavom. Što je ovo na mjestu gdje bi mi trebala biti kosa?»

«Načinio sam mast od ljekovitog bilja. Ljekarna nije radila.»

«Koliko smo dugo ovdje?», upita ona trljajući ruku na koju se oslanjala kako bi potaknula cirkulaciju.

»Nekoliko sati. Spavali ste i budili se. Gorki okus u vašim ustima je sredstvo za osvještavanje na bazi korijenja. Udarili ste glavom u stijenu kad se čamac prevrnuo.»

Iznenada, preplave je nejasna sjećanja na divlju vodu. «Brzice! Zašto nismo mrtvi?»

Chi pokaže prema nebu. «Ne sjećate se?»

Helikopter. Djelići sjećanja počeli su se vraćati poput slagalice. Ona i profesor bili su u čamcu i ostali su bez goriva. Snažna struja vukla ih je prema stijenama. Zatim je urlik smrtonosne vode zaglušio štropot. Crveno-bijeli helikopter koji su vidjeli ranije kružio je nad rijekom. Gamay se sjetila kako je mislila da su mrtvi - iza njih su bili naoružani chiclerosi, ispred njih brzice, a na nebu helikopter. Zatim se letjelica spustila poput Valkire i lebdjela nad vodom između čamca i brzica. Vjetar rotora stvorio je na rijeci valove koji su izbacili čamac iz struje i bacili ga prema obali. No, udar zraka opasno je zaljuljao lagano aluminijsko plovilo. Kad je travnata obala bila udaljena samo nekoliko jarda, čamac se prevrnuo.

Gamay je izletjela iz čamca poput projektila iz katapultu. Zatim je bilo bang! Glavom je udarila u nešto tvrdo. Vid joj se pomračio, a zubi su joj zaškripali. Bljesak bijele munje, a zatim blažena tama.

»Helikopter nas je spasio«, reče ona.

«Očito. Bili biste dobro da niste pokušali razbiti kamen glavom. Samo ste ga okrznuili, ali bilo je to dovoljno da vas onesvijesti. Izvukao sam vas na obalu, a zatim vas kroz grmlje dovukao sve do ovog mjesta. Skupljao sam korijenje i lišće da vam načinim mast. Mirno ste spavali cijelu noć, a možda ste imali i neke čudne snove. Tonik koji sam vam dao je pomalo halucinogen.»

Gamay se sjetila čudnog sna. Paul je bio visoko iznad nje i zazivao njezino ime, a riječi su se pojavljivale u oblačićima poput stripa, prije no što je nestao u oblaku.

«Hvala na svemu», reče Gamay pitajući se kako ju je minijturni sredovječni profesor uspio izvući iz vode i kroz šumu. «A što je s ljudima koji su nas progonili?»

Profesor odmahne glavom. «Nisam mislio na njih u cijeloj zbrci. Imao sam pune ruke posla da nas dovedem na sigurno. Mislim da sam čuo pucnjeve. No, od tada sve je utihnulo. Možda misle da smo mrtvi.»

«Što ćemo sada?»

«I ja sam razmišljao o istom pitanju kad je stigao naš ljuskasti prijatelj. Zavisi o tome koliko će dugo spavati. Htio bih doći do mačete. U ovoj zemlji ona znači razliku između života i smrti. Vi se malo odmorite. Ako se Žuta brada ne probudi, razmotrit ćemo drugi plan. Naišao sam na stazu koju kasnije možemo istražiti. Vjerojatno chiclerosi tim putem zaobilaze brzice. U međuvremenu, ne bi bilo loše da se udaljimo za slučaj da Žuta brada bude loše volje kad se probudi.»

Gamay nije imala ništa protiv. Ustala je uz Chijevu pomoć. Noge su joj bile drhtave, i osjećala se poput tek rođenog ždrjebeta. Ogladala se oko sebe i vidjela da se nalaze na maloj, osunčanoj čistini zaštićeni drvećem i grmljem. Prešli su na drugu stranu čistine, gdje joj je Chi skinuo ljekovitu mast i izjavio da su joj posjekotine i masnice gotovo nestale. Rekao je da će nabrati bobice kako bi napunili želudce dok čekaju da se zmija probudi. Još uvijek umorna, Gamay je legla na travu i sklopila oči. Probudila se trenutak kasnije. Chi nikada nije bio tako bučan.

Ona sjedne i ogleda se. Profesor se stajao na rubu čistine s granom punom bobica u ruci. Iza njega je stajao vođa chiclera kojeg je Gamay prozvala Pancho. Bio je daleko od onog čovjeka koji je naredio da ih zatoče u pećini. Slijepljena kosa izgledala je

poput gnijezda, a bijela odjeća bila mu je uprljana i poderana. Kroz ostatke odjeće vidio se njegov veliki, blijedi trbuh. Nestao je i iskešeni osmijeh, a zamijenila ga je maska gnjeva. No, pištolj u njegovoj ruci bio je onaj isti kojim je mahao prilikom njihovoga prvog susreta, i bio je uperen u profesorov potiljak.

Čovjek spusti ruksak koji je nosio i zareži na Chija na španjolskom. Profesor priđe Gamay. Stajali su jedno pokraj drugoga. Cijev pištolja pokrene se s Chija na Gamay, pa natrag na Chija.

«Želi da vam kažem da će nas ubiti kako bi osvetio svoje ljude», reče Chi. «Prvo će ubiti mene, zatim će na mojem tijelu silovati vas.»

«Što ne valja s tim ljudima?», izlane Gamay. «Bez uvrede, profesore, ali mnogi vaši zemljaci kao da imaju mozak između nogu.»

Na Panchovom licu pojavi se osmijeh. Gamay se koketno nasmiješi krupnom čovjeku, kao da joj se taj prijedlog sviđa.

Možda će na taj način dobiti na vremenu za profesora i dovoljno se približiti ovom razbojniku da mu ozbiljno ošteti libido. No, Chi se pokrenuo prije nje. Okrenuo je glavu, pogledao prema mačeti naslonjenoj na drvetu i blago nagnuo tijelo, kao da će pojuriti prema njoj. (Gamay je poznavala Chija dovoljno dobro da shvati kako je kretnja netipično nespretna, kao da je htio privući Panchovu pažnju.)

Varka je upalila. Pancho je pratio Chijev pogled do dugog noža naslonjenog na drvo, i usta mu se rašire u zubati osmijeh. Držeći pogled i pištolj uperene prema profesoru, on prijede čistinu krećući se u stranu, sagne se i pokupi mačetu.

Tlo eksplodira u vidu crnih trokuta.

Probudena teškim koracima, zmija je bila u položaju za napad kad je čovjek posegnuo za mačedom. zabila je svoje duge očnjake u njegov vrat, a zatim ispraznila ostatak otrova u ruku.

Cijev pištolja podigne se i ugrizeni čovjek pogodi zmiju nekoliko puta, pretvorivši je u krvavu crveno-zelenu masu. zatim dodirne dvije rupice pokraj svoje karotidne arterije. Lice mu problijedi, oči mu se rašire u užasu, a usta mu se otvore u nijemom krik. On užasnuto pogleda Chija i Gamay, pa otetura u grmlje.

Chi krene naprijed, pažljivo zaobilazeći očnjake koji su grizli zrak u samrtnom grču, i krene za ehiclerom. Nekoliko trenutaka kasnije Gamay začuje još jedan hitac. Kad se Chi opet pojavio, pištolj u njegovoj ruci se dimio. Vidio je izraz odbojnosti na njezinom licu. Zadjenuo je pištolj u hlače, prišao Gamay i uhvatio je za ruku. Kameni izraz njegovog lica nestao je, a oči su mu poprimile ljubazan izraz poput dobrog djeda.

«Chiclero se ubio», objasni on strpljivo. «Znao je da je smrt od barbinog ugriza vrlo bolna. Otrov uništava crvena krvna zrnca i razbija sudove. Čovjek počinje krvariti iz usta i grla, naticati i povraćati, i grči se dok tijelo ulazi u šok. Čak i uz ugriz u vrat, muke su mogle potrajati sat ili dva. No, zapamtite, prije no što ga požalite, da nas je htio ubiti u pećini i kasnije na rijeci.»

Gamay tupo odmahne glavom. Chi je bio u pravu. Chiclerova je smrt bila strašna, ali sam je bio kriv za to. Profesor je bio nevjerojatan čovjek. Nije joj bilo jasno kako su Španjolci ikada uspješni poraziti Maje. Tada prorade njezini refleksi opstanka.

«Moramo poći», reče ona ogledavajući se uokolo. «Možda ih ima još uokolo, a sad su čuli pucjavu.»

Chi podigne mačetu i mrtvačev ruksak. «Rijeka nam je jedina prilika. Čak i kad bismo znali gdje smo, bilo bi vrlo rizično poći kopnom.» On pogleda krvavo tijelo zmije. «Kao što ste vidjeli, u šumi postoje stvorenja daleko smrtonosnija od chiclerosa.»

«Vi povedite, ja ću za vama», složi se Gamay bez pogovora. Oni krenu kroz gustu šumu. Chi je manevrirao uz pomoć svojega unutarnjeg kompasa, dok nisu naišli na stazu široku oko metar koja je bila tako utabana da se vidio vapnenac ispod nje.

«To je staza o kojoj sam vam govorio.»

«Nećemo li riskirati da naletimo na nekoga ako krenemo njome?»

«Nisam siguran. Sjećate se da je krupni čovjek spominjao osvećivanje svojih ljudi? Ja ću biti izvidnik. Ostanite iza mene, i ako vam dam znak, sklonite se sa staze najbrže što možete.»

Oni krenu kroz šumu. Staza je bila paralelna s rijekom koja je svjetlucala između drveća. Gamay je koračala iza profesora. Kretali su se mirno. Jedino živo biće, osim ptica koje su se bučno dozivale, bio je ljenivac koji ih je lijenim pogledom promatrao s grane.

Chi zastane, mahne joj da mu se približi, a zatim nestane iza zavoja na stazi. Kad ga je stigla, stajao je na maloj pješčanoj plaži. Tri čamca identična onome koji su izgubili bila su izvučena ispod strukture od drva i palminog lišća koja bi ih sakrila od bilo koga na rijeci ili u zraku. Za razliku od njezinoga posljednjeg pogleda na rijeku u najljucem izdanju, površina je opet bila mirna i smeđezelena.

«Čini se kao da imaju čamce s obje strane brzica», reče Chi.

«Robu nose stazom koja zaobilazi brzice.»

Gamay ga je slušala samo napola. Udaljila se od rijeke kako bi ispitala hladni pepeo logorske vatre i ugledala je platformu na drvenim motkama. Na platformi je bila izgrađena struktura nalik dječjoj kući na drvetu. Ona otvori vrata, koja su bila zatvorena ali ne i zaključana, i proviri unutra. Ugleda nekoliko spremnika s gorivom i veliki metalni hladnjak. Ona ga otvori.

«Profesore Chi», vikne ona, «pronašla sam nešto važno.»

Chi dotrči, a kad je ugledao plavu limenku koju je držala, na licu mu se pojavi najširi osmijeh koji je ikada vidjela.

«Šunka», prošapće on pobožno.

U hladnjaku nije bila samo šunka. Bilo je tu i povrće i sokovi u limenkama, voda u boci i tortilje u plastičnim kutijama. Bile su tu i sardine i govedina s kukuruzom radi raznolikosti. Primitivna građevina sadržavala je i baterijske svjetiljke i oruđe. Vodootporne šibice bile su prava stvar, kao i prijenosna pećnica za kampiranje. Bio je tu i sapun. Izabrali su različite dijelove rijeke, pa su oprali tijela i odjeću, koja se brzo osušila na jakom suncu.

Nakon kupanja i osvježavajućeg obroka od slanine i jaja, Chi je istražio područje dok je Gamay slagala hranu i zalihe. Bilo je neobično mirno, ali odlučili su da ne ostanu predugo. Natovarili su stvari u jedan čamac i sabotirali druge. Potopili su ih i zatrpali kamenjem, a izvanbrodske motore sakrili su u šumi nakon što su provjerili koji je najbolji. Zatim su ušli u čamac i otisnuli se u rijeku. Kretali su se polako, tek s dovoljno snage da budu brži od riječne struje.

Prošli su manje od milje kad je rijeka naglo skrenula udesno. U jednom rukavcu na mjestu gdje je korito skretalo, uz korov i naplavno drvo, nalazila su se i dva prevrnuta aluminijska čamca čija su korita bila probušena i udubljena. Među njima su plutala smrdljiva tijela ljudi, napuhnuta od vrućine i vlage.

Chi promrmlja molitvu na španjolskom.

«Nagađam da bismo i mi bili ovdje da smo se spustili niz brzice», reče Gamay, začepivši nos rukom.

«Nisu bili niti blizu brzica kad smo ih posljednji put vidjeli.»

«To sam i ja pomislila», reče ona odmahujući glavom. «Nešto se dogodilo nakon što se nama prevrnuo čamac.»

Ona se sjeti prizora iz Conradovog Srca tame u kojem Kurz, civilizirani čovjek koji se pretvorio u divljaka, na smrtnoj postelji šapće «Užas... užas...»

Dok su joj u glavi odjekivale Kurzove riječi, Gamay usmjeri čamac nizvodno i pojača gas. Željela se udaljiti od ovog mjesta smrti prije no što se smrači, iako nije imala pojma kakvi ih novi užasi očekuju.

Poglavlje XXVIII

Washington

Kad ga je Perlmutter nazvao i pitao mogu li se naći na užini umjesto na večeri, Austin je bio zadovoljan iz dva razloga. Spremnost krupnog arhivista da se zadovolji običnim ručkom u Kinkead'su, popularnom washingtonskom restoranu na Aveniji Pennsylvania, značila je da je njegovo istraživanje bilo uspješno. A račun za ručak manje će udariti Austina po džepu od večere sa šest jela. Austin je barem tako mislio, dok Perlmutter nije izabrao Bordeaux iz 1982. i počeo birati jela s jelovnika kao da u kineskom restoranu naručuje dim sum.

«Ne bih htio da misliš kako me iskorištavaš zato što mi plaćaš samo ručak, a ne večeru», reče Perlmutter objašnjavajući svoj ekstravagantni postupak.

«Naravno da ne», odgovori Austin, pitajući se kako će prošvercati račun za Perlmutterov obrok pokraj pažljivih NAMP-ovih financijskih kontrolora. On u sebi odahne s olakšanjem kad je Perlmutter odložio jelovnik u stranu.

«Vrlo dobro. Pa, nakon što smo popričali telefonom nazvao sam svojeg prijatelja Juana Ortegu iz Sevilje. Don Ortega je jedan od vodećih stručnjaka za Kolumba, a budući da mi se činilo da si u žurbi, mislio sam da mi on može pružiti prečicu kroz masu postojećih informacija.*

«Hvala ti na tome, Juliene. Čitao sam Ortegine knjige i smatram da su vrlo duboke. Je li nam pomogao?»

«I da i ne», reče Perlmutter. «Odgovorio je na neka pitanja i postavio nova.» Perlmutter doda Austinu tekstove koje mu je Ortega faksirao iz Španjolske. «Pročitaj ovo kad budeš mogao. Radi uštede vremena, prepričat ću ti svoj razgovor s Don Ortegom i sažeti ono što ćeš naći ovdje.»

Perlmutter mu prenese svoja otkrića. Tek bi tu i tamo zastao da gricne roladu.

«Peto istraživačko putovanje», razmišljao je Austin. «To bi zacijelo prodrmalo povjesničare i uzrokovalo promjene u povijesnim knjigama. Kakvo je tvoje profesionalno mišljenje? Je li pismo krivotvorina?»

Perlmutter zamišljeno nagne glavu, položivši kažiprst na mesnati obraz. »Pročitao sam ga nekoliko puta, i još ti ne mogu definitivno odgovoriti, Kurte. Ako jest krivotvorina, onda je vraški dobra. Usporedio sam je s drugim, provjerenim Kolumbovim dokumentima i rukopisima Las Casasa. Stil, sintaksa i rukopis su konzistentni.»

«A, kao što si i sam rekao, zašto bi se netko trudio krasti lažni dokument?»

«Zašto, uistinu?» Konobar donese vino na njihov stol. Perlmutter podigne čašu prema svjetlu, promiješa njezin sadržaj, udahne bouquet, i napokon ga srkne. Zatim sklopi oči. «Sjajno, kao što sam i mislio», reče on s blaženim osmijehom. «Zaista legendarna godina.»

Austin srkne vino. «Moram se složiti s tobom, Juliene.» On odloži čašu i reče: «Spomenuo si kako se u pismu govori o Kolumbovoj grižnji savjesti zbog 'smrti petorice'. Kako ti se to čini?»

Plave oči uzbuđeno bijesnu. «Čudi me da to nisi uočio odmah. Prokopao sam svoju knjižnicu i naišao na čudnu priču čovjeka imenom Garcilaco de la Vega. Možda će nam pomoći. Tvrdio je kako je sedam godina prije no što je Kolumbo krenuo na povijesno prvo putovanje, jedan španjolski brod uhvaćen u oluji kod Kanarskih otoka i kako je došao do nekog karipskog otoka. Od posade od sedamnaest ljudi preživjela su petorica. Popravili su brod i vratili se u Španjolsku. Kolumbo je saznao za njihovu pustolovinu i pozvao ih je k sebi, gdje ih je bogato ugostio. Tijekom zabave, oni su, naravno, detaljno opisali svoje doživljaje.»

«To ne iznenađuje. Mornari vole razmjenjivati priče i bez nekoliko čaša vina koje bi im razvezale jezike.»

Perlmutter nagne svoju golemu masu naprijed. «Bilo je to mnogo više od prijateljske zabave. Bila je to nesumnjivo dobro planirana operacija skupljanja informacija. Ti jednostavni mornari nisu imali pojma da posjeduju znanje od neprocjenjive vrijednosti. Kolumbo je pokušavao organizirati ekspediciju i pronaći sredstva za nju. Ovdje je imao priče očevidaca i navigacijske informacije koje su mogle otvoriti vrata neslućenih bogatstava. Posada mu je mogla dati detalje

O strujama, smjerovima vjetrova, očitanjima kompasa, zemljopisnoj dužini, broju dana koliko je trajala plovidba. Možda su vidjeli domorodce sa zlatnim ukrasima. Pomisli samo što je to značilo. Njihovo iskustvo nije dokazivalo samo to da je moguće otploviti do Kine i Indije, što je Kolumbo mislio da će učiniti. Dokazivalo je da je bilo moguće i vratiti se! Kolumbo je namjeravao prisvojiti nove zemlje u ime Španjolske. Bio je uvjeren da će pronaći zlato i u najmanju ruku sastati se s Velikim Kanom, s kojim će ugovoriti monopol na trgovinu začinicima i

drugom vrijednom robom. Dobro je znao za slavu i bogatstvo Marca Pola i smatrao je da on može proći i mnogo bolje.»

«To nije ništa drukčije od industrijske špijunaže u današnje vrijeme», prokomentira Austin. »Umjesto mita, prislušnih uređaja i prostitutka koje skupljaju informacije o korporacijskim rivalima, Kolumbo je svoje izvore nahranio i napojio.«

«Možda im je učinio i više od toga.»

Austin podigne obrvu.

«Sva petorica umrla su nakon večere», reče Perlmutter.

«Prejedanje?»

«Ja sam bio na nekoliko obroka koji su me zamalo ubili, ali De la Vega je imao druge ideje. Implicirao je da su ljudi bili otrovani. Nije mogao to otvoreno izreći. Kolumbo je imao snažne veze. No, razmisli o ovome. Povijesna je činjenica da je Kolumbo imao kartu Karipskih otoka na svojem prvom putovanju.» On srkne vino i zastane zbog dramatskog efekta. «Je li moguće da je njegova karta bila zasnovana na onome što je saznao od tih nesretnih mornara?»

«Moguće je. Ali, prema onome što piše u pismu, Kolumbo se nije smatrao odgovornim za njihovu smrt.»

«Točno. Okrivio je takozvano bratstvo, Los Hermanos.»

«Nije li Kolumbo imao brata?»

«Da, zvao se Bartolome. Ali Kolumbo je upotrijebio množinu. Braća.»

«U redu, recimo da si u pravu. Dopustimo Krisu mogućnost da je u pravu. On poziva te momke u svoju kuću kako bi vidio kakve informacije može dobiti od njih. Los Hermanos se pobrinu da nikome drugome ne pričaju o onome što su vidjeli. Kolumbo je možda špijun, ali ne i ubojica. Incident ga progoni.»

«Mogući scenarij.»

«Imaš li pojma što je bilo to bratstvo, Juliene?»

«Nemam. Nakon ručka, vraćam se svojim knjigama. Govoreći o ručku... ah, tajlandska riblja juha.» Perlmutter ugleda prvo od mnogih jela koja su trebala doći za njihov stol.

«Dok se ti baviš time, ja ću zamoliti Yaegera da provjeri ima li što o njima u računalnim dosjeima.»

«Odlično», reče Perlmutter. «A sada ja imam pitanje. Ti posjeduješ praktično znanje o moru, a ne povijesno kao ja. Što misliš o tom kamenu koji je Kolumbo spominjao, toj torleti drevnih ljudi opisanoj u pismu?»

«Stare tehnike navigacije oduvijek su me fascinirale«, reče Austin. «Smatram da je njihov razvoj bio golemi intelektualni skok za čovječanstvo. Naši preci morali su se pozabaviti apstraktnim konceptima kao što su vrijeme, prostor i udaljenost kako bi riješili problem putovanja s jednog mjesta na drugo. Sviđa mi se ideja da pritisnem dugme i da mi signal koji se odbio od satelita kaže gdje se točno nalazim na kugli zemaljskoj. Ali mislim da se previše oslanjamo na elektronske sprave. One se mogu pokvariti. A više nismo toliko sposobni razumjeti prirodni poredak stvari, kretanje zvijezda i sunca, morske mijene.»

«Pa, zanemarimo onda te elektronske naprave«, reče Perlmutter.

»Zamisli da si na Kolumbovom mjestu. Kako bi se koristio tom torletom?«

Austin se na trenutak zamisli. «Vratimo se na njegovo ranije putovanje. Zaglavio sam na otoku na kojem me upute k nekakvom kamenu ili ploči s čudnim zapisima. Lokalno stanovništvo kaže mi da je to ključ k velikom blagu. Odnese ga u Španjolsku, ali nitko ne može shvatiti o čemu se radi. Znaju samo da je jako staro. Pokušavam to sagledati iz perspektive

pomorca. Oznake su donekle slične navigacijskim kartama kakvima se koristim otkad sam počeo ploviti. Previše je težak da ga nosim uokolo, pa napravim sljedeću najbolju stvar. Naložim da mi izrade karte na temelju zapisa i otplovim. Jedini je problem u tome što to nisam dobro učinio. Postoji rupa u mojem znanju.»

«Kakva rupa, Kurte?»

Austin razmisli o pitanju. «Teško je reći bez da znam kako torleta izgleda, ali opisat ću hipotetsku situaciju. Recimo da sam ja mornar iz Kolumbovog vremena i da mi netko da moderan navigacijski uređaj. Geografski opisi pomogli bi mi da se snađem, ali linije koordinata za navigaciju na velike udaljenosti ne bi mi imale smisla. Ne bih znao ništa o elektronskim signalima koje šalju postaje ili prijemnici na obali koji bi mogli pretvoriti signale u određene lokacije. Kad bih zaplovio izvan vidokruga kopna, vratio bih se tradicionalnim metodama.»

«Vrlo lucidna analiza. Ono što želiš reći jest da je Kolumbo, kad je zaplovio, otkrio kako mu torleta drevnih ljudi može pružiti samo ograničenu pomoć.»

«To je moje nagađanje. Ortegine knjige kažu da Kolumbo nije jako vjerovao navigacijskim instrumentima svojeg vremena, ili da ih jednostavno nije znao koristiti. On je bio mornar stare škole, koji je navigirao po starim metodama. To mu je poslužilo na prvom putovanju. Znao je da na posljednjem putovanju mora biti precizan, pa je unajmio nekoga tko je znao koristiti navigacijske instrumente.»

«To je zanimljivo, u svjetlu posljednjeg odlomka u pismu koji je napisao pomoćnik pilota Nine.»

«Tako je», reče Austin. «To je kao da danas zaposliš specijalista za neki posao. A sad je red na mene da ti uzvratim pitanjem. Što misliš, što se dogodilo s kamenom?»

«Opet sam nazvao Don Ortegu i rekao mu da ga pokuša pronaći. On nagađa da je kamen bio dio imanja koji je Luis Kolumbo prodao kako bi zaradio novac za održavanje svoga degeneriranog stila življenja. Ortega će kontaktirati muzeje i sveučilišta u Španjolskoj, a ako ne uspije, proširit će potragu i na okolne zemlje.»

Austin je razmišljao o mornaru Kolumbu, i o tome kako se vratio Nini, čvrstom brodiću koji ga je tako dobro služio na prošlim putovanjima. Možda bi im moderna Nina mogla pomoći da riješe misteriju.

«Ploča je izrađena s ove strane Atlantika«, reče Austin. «Nakon ručka nazvat ću svoju prijateljicu, arheologinju dr. Kirov, i pitati je da li je ikada čula za takav artefakt.» On se nasmije. «Čudno, zar ne? Tražimo tragove za rješavanje umorstava koja su se možda dogodila prije mnogo stoljeća.»

«To i nije tako neobično. Prema mojem iskustvu, prošlost i sadašnjost često su isti. Ratovi. Glad. Plimni valovi. Revolucije. Kuga. Genocid. Sve se to događa iznova i iznova. Samo se lica mijenjaju. No, dosta takvih morbidnih misli. Posvetimo se vedrijim temama«, reče Perlmutter nasmiješivši se. «Vidim da nam stiže sljedeće jelo.»

Poglavlje XXIX

SanAntonio, Teksas

Dok je Austin uživao u svojem skupom gurmanskom ručku, Joe Zavala bio je udaljen od njega tisuću i šest stotina milja i upravo

je žvakao uštupak s medom u kafiću na Paseo del Rio, riječnoj promenadi, pitoresknom turističkom dijelu na obali rijeke San Antonio. Zavala pogleda na sat, proguta ostatak kave, pa krene od rijeke prema poslovnoj četvrti. Uđe u predvorje visoke uredske zgrade.

Nakon što su završili sa strateškim sastankom, Zavala se spakirao i odletio u Teksas, uhvativši let zrakoplovom Vojnog zrakoplovstva do baze Lackland. Zatim je pozvao taksi koji ga je prebacio iz baze u hotel u središtu grada. Yaeger je mogao činiti čuda sa svojim računalnim miljenicima, ali čak je i on morao priznati da je Time-Quest tvrd orah. Ponekad su ljudsko oko i mozak, sa svojom sposobnošću da osjete i analiziraju nijanse, bili daleko učinkovitiji i od najsofisticiranijeg stroja. Zavala je potražio Time-Quest na dugom direktoriju tvrtaka u zgradi. Trenutak kasnije, izišao je iz dizala u prostrano predvorje čiji su zidovi bili prekriveni velikim fotografijama arheoloških čuda svijeta. Ravno pred slikom Velike piramide nalazio se stol od crnog emajla i čelika koji je izgledao izvan vremena i prostora u odnosu na antikvitete s fotografija.

To je još više vrijedilo za brinetu u kasnim dvadesetima koja je sjedila za stolom.

Zavala se predstavi, pa pruži recepcionarki posjetnicu koju je toga jutra tiskao u Kinko'su.

«O, da, gosp. Zavala, pisac putopisa», reče ona. «Zvali ste nas jučer.» Ona pogleda svoj registrator, pritisne dugme na telefonu i promrmlja poruku. «Gđa Harper odmah će vas primiti. Imate sreće što ste uspjeli tako brzo ugovoriti sastanak. To bi bilo nemoguće da joj jedan sastanak nije neočekivano otkazan.»

«Zahvalan sam na tome. Kao što sam objasnio, nazvao bih već i prije, ali ovo je naišlo u zadnji čas. Radim prilog o noćnom životu San Antonija, pa sam mislio da bih ga mogao dopuniti još pokojim detaljem.»

Ona mu se ljubazno nasmiješi. «Navratite do mene nakon razgovora s gđom Harper i možda ću vam moći predložiti neku atraktivnu lokaciju.»

Recepcionarka je bila mlada i privlačna, i Zavala bi bio iznenađen da nije bila upoznata sa zabavnim mjestima u gradu.

«Hvala vam lijepa», reče on najšarmantnijim tonom. «To bi mi jako pomoglo.»

Direktorica za odnose s javnošću Time-Questa bila je lijepa i elegantno odjevena žena u četrdesetim godinama. Phyllis Harper izađe iz hodnika i čvrstim se stiskom rukuje sa Zavalom. Zatim ga povede niz hodnike s debelim sagovima do ureda s velikim prozorima, koji je pružao panoramski pogled na grad i njegovo najistaknutije obilježje, Toranj Amerika. Oni se neformalno smjeste za stolić za kavu.

«Hvala vam na vašem interesu za Time-Quest, gosp. Zavala. Moram vam se ispričati što vam mogu posvetiti samo nekoliko minuta. Melody vam je vjerojatno rekla da mi je otkazan jedan kratak sastanak.»

«Da, rekla mi je. Zahvalan sam vam što ste mogli odvojiti i ovo vrijeme. Sigurno ste jako zaposleni.»

«Imam petnaest minuta do sastanka s izvršnim direktorom.» Ona zakoluta očima. «On je fanatik točnosti. Kako bismo bili što je moguće brži, ja bih mogla govoriti deset minuta, i dati vam pet minuta za pitanja. Novinski materijal o našoj organizaciji vrlo je informativan.»

Zavala iz džepa jakne izvadi Sonyev mini-diktafon koji je kupio u diskontu i notes koji je toga jutra dobio u apoteci. «To je u redu. Govorite.»

Ona mu podari čaroban osmijeh koji ga podsjeti na to kako zrela žena sa stilom može biti mnogo više seksi od mlade, neformirane ljepotice poput recepcionarke Melody.

«Time-Quest je neprofitna organizacija. Imamo mnogo ciljeva. Želimo promovirati razumijevanje sadašnjice i pripremiti se za budućnost izučavajući prošlost. Bavimo se obrazovanjem, u smislu da podržavamo učenje o našem svijetu, osobito putem naših školskih programa za mlade i putem našega terenskog rada. Običnim ljudima dajemo mogućnost za neobične pustolovine na odmoru. Mnogi naši volonteri su umirovljenici, pa smo za njih mi ispunjenje životnog sna.»

Ona zastane kako bi došla do daha, pa nastavi. «Pored toga, podržavamo mnoge arheološke, kulturalne i antropološke ekspedicije. Zna se da imamo meko srce», reče ona sa svojim lijepim osmijehom.

«Sveučilišta nas uvijek zovu i traže potpore. Obično ih rado dajemo. Koristimo se novcem koji plaćaju naši volonteri, pa su mnoge ekspedicije samoodržive. Mi osiguravamo stručnjake ili ih plaćamo. Sponzorirali smo ekspedicije u svaki dio kugle zemaljske. Zauzvrat tražimo da nas obavijeste prije svih drugih o bilo kakvom posebnom otkriću. Većina ljudi smatra to malom cijenom za ono što dobivaju. Imate li pitanja?»

«Kako je organizacija započela s radom?»

Ona pokaže na strop iznad svoje glave.

«Mi smo neprofitni ogranak kompanije koja zauzima šest katova iznad nas.»

«A to je...?»

«Halcon Industries.»

Halcon. Španjolska riječ za sokola ili pticu grabljivicu. On odmahne glavom. «Ne znam za nju.»

«To je krovna korporacija s mnogim ograncima. Mi smo jedan od njih. Većina prihoda dolazi od raznolikog portfelja koji uključuje rudarenje, ali i brodarstvo, stočarstvo, naftu i moher.»

«To zaista jest raznoliki portfelj. Je li kompanija javna?»

«Ne. U cijelosti je u posjedu gosp. Halcona.»

« Prilična je razlika između kopanja rudnika i iskopavanja starih grobnica», reče Zavala.

«Izgleda neobično, ali zapravo i nije, ako bolje promislite. Fondacija Ford financirala je ezoterijske projekte financirala koji nemaju veze s proizvodnjom automobila. Gosp. Halcon je arheolog amater, koliko znam. Htio je postati znanstvenik, ali imao je mnogo više uspjeha kao Lio industrijalac.»

On klimne. «Halcon se doima zanimljivom osobom. Bih li imao ikakvih izgleda za intervju s njim, ako bih ga zatražio na vrijeme?»

«Imali biste više izgleda da intervjuirate Henrya Forda.» Opet prelijepi osmijeh. «Ne želim biti drska, ali gosp. Halcon jako štiti svoju privatnost.»

«Razumijem.»

Ona pogleda na sat. «Bojim se da moram ići.» Ona mu gurne debeli registrator preko stola. «Ovo je naš medijski materijal. Pročitajte ga, a ako imate još pitanja, slobodno me nazovite. Rado ću vas povezati s volonterima koji vam iz prve ruke mogu prepričati svoje iskustvo.»

«To bi mi jako pomoglo. Možda bih se i sam mogao predbilježiti za ekspediciju. Nisu opasne, zar ne?»

Ona mu uputi čudan pogled. «Ponosimo se sigurnošću Time-Questa. Čak i na najzabačenijim lokacijama, sigurnost nam je na prvom mjestu. Sjetite se da mnogo umirovljenika sudjeluje u našem programu.» Ona zastane. «To se odnosi na ekspedicije koje

mi organiziramo. One kojima dajemo djelomičnu potporu brinu same o sebi. Ali, sve u svemu, imamo jako dobro osiguranje. Sigurniji ste na nekoj od naših pustolovina nego kada prelazite cestu u San Antoniju.»

»Zapamtit ću to«, reče Zavala pitajući se zna li gđa Harper za sve što se događa u njezinoj organizaciji.

«U ovom materijalu imate i kalendar događaja za sljedeću godinu. Ako vas nešto zanima, recite mi, i vidjet ću što se može urediti.»

Ona ga isprati u predvorje, rukuje se s njim i izgubi se niz hodnik.

Melody se nasmiješi. «Kako je prošao vaš intervju?»

«Kratak i sladak.« On pogleda za ženom koja je nestala niz hodnik. «Podsjeća me na onu staru reklamu u kojoj čovjek govori poput strojnice.»

Melody koketno nagne glavu u stranu. «Pa, uvijek postoje mjesta za noćne izlaske.»

«Hvala vam što ste me podsjetili. Tražim mjesta izvan uobičajenih puteva, kamo izlaze mlade, zatvorene skupine. Ako nemate drugih planova, možda vas mogu počastiti ručkom pa možemo porazgovarati o noćnom životu u gradu.»

«Nedaleko se nalazi sjajan restoran, eklektičan i vrlo popularan. Mogla bih doći tamo oko podneva.»

Zavala zapiše upute za pronalaženje restorana, pa se dizalom spusti u predvorje. Opet pregleda direktorij i zapiše ogranke Halcon Industries u svoj notes. Bilo ih je ukupno osam, a bavili su se uglavnom rudarstvom i brodarstvom, kao što je objasnila direktorica za odnose s javnošću. On krene dizalom na kat iznad Time-Questa i iziđe u veliko predvorje u kojem se nalazila recepcionarka i veliki zidni murali brodova za prijevoz rudače.

Halcon Shipping. Rekao je recepcionarki da je sigurno izišao na krivom katu i vratio se u dizalo.

Ponovio je tu rutinu sa svim drugim ograncima Halcona. Svi su uredi bili slični, osim zidnih murala. Sve recepcionarke bile su mlade i privlačne. On pritisne dugme za najviši ured Halcona, ali dizalo prođe pokraj njega. Kad je izišao, našao se u predvorju odvjjetničke tvrtke.

«Oprostite», reče on tajnici koja je bila ružna i djelovala učinkovito. «Pritisnuo sam dugme za kat ispod vas i završio ovdje.»

«To se događa cijelo vrijeme. Prostorije ispod nas pripadaju direktorima Halcona. Potreban vam je poseban kod da dođete dizalom na taj kat.»

«Pa, ako mi zatreba pravni savjet, znam kome ću se obratiti.»

On se vrati u predvorje, nadajući se da nije pobudio sumnje pripadnika osiguranja svojim ulascima i izlascima iz dizala. Nakon uništenja zgrade sa saveznim uredima u Oklahoma Cityu, nije mu bilo mudro previše se motati po uredskoj zgradi. On se spusti do prizemlja, uhvati taksi, a zatim još jedan kako bi bio siguran da ga ne prate, pa iziđe do jedne knjižare do vremena susreta s Melody.

Restoran se zvao Atomsko sklonište i bio je ukrašen u stilu 1950-tih. Sjedili su u odjeljku na sjedalima iz kabrioleta DeSoto 1957. Melody je bila tekstaška djevojka, rođena i odrasla u Fort Worthu, a u Time-Questu radila je godinu dana.

Tijekom ručka, Zavala je upita: «Gđa Harper pričala mi je o divnom tipu, gosp. Halconu. Jeste li ga upoznali?»

«Ne osobno, ali vidim ga svakoga dana. Ostajem u uredu sat vremena nakon što svi odu kako bih učila. Pohađam tečaj iz prava.» i tu se nasmiješi. «Ne namjeravam zauvijek biti

recepcionarka. I gosp. Likon ostaje na poslu dokasna, i odlazimo u isto vrijeme. On se spušta svojim privatnim dizalom, a zatim ga pokupi limuzina.«

«Kako izgleda?«, upita Zavala.

«Tamnoput, mršav, bogat. Naočit na neki jezivi način.« Ona se nasmije. «Možda je stvar u rasvjeti u garaži.«

Melody je bila inteligentna i duhovita i Zavala se osjećao poput bitange dok je zapisivao njezin broj radi obilaska mjesta za noćne izlaske. Reкао je sebi da će je nazvati i izglediti stvari kad se vrati u Washington. Nakon ručka, pronašao je knjižnicu i otišao na internet kako bi tamo proučio podatke o Halcon Industries. Rezultati njegove potrage uglavnom su potvrdili kratak opis koji mu je dala gđa Harper. Zatim je otišao do tvrtke za iznajmljivanje automobila i unajmio automobil običnog izgleda i srednje veličine, te pokupio turističku brošuru o Alamu. Mogao je i naučiti nešto o povijesti Teksasa dok čeka sastanak s tajanstvenim gosp. Halconom.

Poglavlje XXX

Cambridge, Massachusetts

Nina Kirov nasmiješila se odlažući telefonsku slušalicu, razmišljajući o tome kako joj je život postao zanimljiv otkad je upoznala Kurta Austina. Kad je čovjek platinaste kose i snažnog tijela nije spašavao iz marokanskog mora ili vodio operacije postavljanja klopke u Arizoni, pojavljivao se s čudnim zahtjevima, poput ovoga: Vidi što možeš saznati o artefaktu koji je vjerojatno

načinjen od kamena, koji je možda donio Kolumbo s Jamajke s jedne od svojih ekspedicija, koji je možda imao navigacijsku funkciju i možda se još uvijek nalazio u Španjolskoj.

Čekaj da Doc sazna za ovo, pomisli ona tipkajući broj na telefonu. Doc je bio dr. J. Linus Orville, profesor s Harvarda s više slova prije svojeg imena no što ih je bilo u vrećici juhe s abecedom. Orville je svoju jazbinu načinio iza bršljanom prekrivenih zidova Muzeja Peabody u Harvardu. Međunarodnu reputaciju stekao je kao etnolog koji se specijalizirao za mezoameričku kulturu. Među akademcima s Cambridgea zbog svoje je briljantnosti i reputacije bio poznat kao luckasti profesor.

Jurnjava Trgom Harvard na antiknom Harley Davidsonu baš i nije bilo nešto što su radili sveučilišni profesori.

Nekoliko godina prije postao je poznatiji po hipnotiziranju osoba koje su tvrdile da su ih oteli NLO-i, nakon čega je javno izjavio da vjeruje kako su ih zaista oteli izvanzemaljci. Njegov je broj telefona završio u adresaru svih novinara u gradu koji su tražili čudake. Kad bi novinari trebali brzi komentar o bilo kojoj temi u univerzumu, osobito ako se radilo o čudnoj temi, mogli su se osloniti na dobrog staroga harvardskog profesora Doca.

On je pažljivo dijelio svoje ezoterijske interese od akademske specijalnosti. Nikada ne bi tvrdio da su aztečke hramove izgradile izbjeglice s izgubljenih kontinenata Atlantide i Maya. Hijerarhija u Harvardu tolerirala je njegove čudne hobije — svako sveučilište ima svojeg lokalnog čudaka - ali Docova je reputacija na njegovom području morala biti neukaljana. Netko tko je primijetio kako sjaj u Orvilleovom oku nije sjaj ludila nego humora sugerirao je da su Docove ekscentričnosti pažljivo kalkulirane kako bi upoznao žene i kako bi ga pozivali na prave zabave.

Kad ga je Nina upoznala na jednoj od tih zabava, Doc je već odbacio svoju NLO fazu. Orville ju je ugledao s druge strane sobe, gurnuo u stranu privlačnu studenticu koju je do tada zabavljao i

krenuo ravno prema Nini. Nikad ga nije upoznala, ali prepoznala je njegov grm crvene kose u stilu kojeg su ga njegovi studenti zvali «retro Einstein». Za nekoliko minuta, razgovarao je o svojoj najnovijoj strasti: prošlim životima.

Nina je pažljivo slušala, a zatim ga upitala: «Zašto su svi koji su se sjetili prošlih života bili kraljevi, kraljice ili drugi uzvišeni likovi, kad su većina čovječanstva vjerojatno bili ušljivi farmeri koji su pokušavali živjeti od blata?»

«Aha», reče on sa žarom u očima. «Opasna žena. Mislilac. Odgovor je vrlo jasan. Ti su ljudi izabrali tijela koja će nastanjivati u sljedećem životu. Što mislite o tome?»

«Mislim da je to prilično sranje, a moram dopuniti čašu vinom. Biste li bili ljubazni? Više volim crveno.»

«Bit će mi drago», reče on i pođe do bara poput poslušnog psića. Vratio se s punom čašom i tanjurom sa škampima i kavijarom.

«Hajde da ne pričamo o prošlim životima», reče on. «Činim to samo da bih upoznao fascinantne žene.»

«Stvarno?», upita Nina, iskreno šokirana njegovom otvorenosti.

«I da me pozivaju na zabave. Djeluje. Ovdje sam, a ovdje ste i vi.»

«Razočarana sam. Svi su mi rekli da ste neuračunljivi.»

«Ne znam ni kako se to piše», reče on s uzdahom. «Znate, mi profesori smo tako dosadna i siva skupina. Sebe shvaćamo preozbiljno i hodamo okolo ukočenih vratova kao da smo pravi mudraci, a ne samo pretjerano obrazovani šmokljani. Zašto ne bih bio malo zanimljiviji i istaknuo se iz gomile? Tu je i dodatna prednost, ti stari uštogljenci me izbjegavaju.»

«Otmice s NLO-ima — sve je to prijevara?»

«Ne, zaboga. Ja stvarno vjerujem da su ti ljudi oteti. Vjeruju u to i neki od mojih kolega, samo su ljubomorni što nisu oteli njih. Ali pričajmo o vama. Čuo sam lijepe stvari o vašem radu.»

I nastavili su razgovarati. Iza paravana ludog profesora krila se zanimljiva i zainteresirana osoba. Nisu ostvarili romantičnu vezu, kao što je on htio. No, što je bilo još bolje, postali su prijatelji i kolege koji su se međusobno poštovali.

«Orville», začuje se glas iz telefona. Doc nikada nije pozdravljao.

«Bok, Doc. Ja sam, Nina.»

On je mrzio banalnosti, pa je odmah prešla na stvar. «Trebam tvoju pomoć u vezi s jednim čudnim zahtjevom.»

«Čudno je moje srednje ime. Kako ti mogu pomoći?»

Nina mu prenese Austinovu molbu.

«Znaš, to mi zvuči poznato.»

«Ne šališ se, Doc?»

«Ne, ne. Ima nešto u mojem fortovskom dosjeu.» Orville je sebe smatrao modernom verzijom Charlesa Forta, novinara iz devetnaestoga stoljeća koji je skupljao priče o čudnim zbivanjima poput crvenog snijega, neobjašnjivih svjetala i žaba koje padaju s neba.

«Zašto me to ne iznenađuje?», upita Nina.

«Stalno reorganiziram svoje dosjee. Nikad ne znaš kad će se netko pojaviti i postaviti neko ludo pitanje.» On spusti slušalicu; nikada se nije ni opraštao.

Nina slegne ramenima i vrati se na posao. Nedugo zatim njezin faks zazubi i iz njega iziđe jedan papir. Na vrhu je bilo rukom ispisano: «Traži i dobit ćeš. S ljubavlju, Doc.»

Bila je to kopija isječka iz Boston Globea iz ožujka 1956.:

Tajanstveni talijanski artefakt na putu u Ameriku

Genova, Italija (AP) - Tajanstvena kamena ploča koja je otkrivena u prašnjavom podrumu muzeja ubrzo bi mogla otkriti svoje drevne tajne.

Velika kamena ploča u koju su urezbareni likovi prirodne veličine i čudni zapisi otkrivena je u Museu Archeologicu u Firenzi u ožujku ove godine.

Vrše se pripreme za prijevoz ploče u Sjedinjene Države, gdje će je proučiti stručnjaci.

Muzej je planirao postaviti izložbu pod nazivom «Blaga iz podruma», kako bi predstavio predmete iz svoje zbirke koji su desetljećima ležali u njegovom skladištu.

Kameni artefakt pravokutnog je oblika, zbog čega se razmatra mogućnost da je možda bio dio zida. Viši je od šest stopa, širok četiri a debeo jednu stopu. Ono što je zbunilo učenjake koji su ga vidjeli i što je izazvalo kontroverzu u znanstvenoj zajednici bile su rezbarije s jedne strane ploče. Neki su smatrali kako su likovi i zapisi bez sumnje srednjo-američki, i da su ih vjerojatno izradile Maje.

«To nije velika misterija», rekao je dr. Stephano Gallo, glavni kustos muzeja. «Čak i da su ga izradile Maje, mogao je biti donesen iz Amerike tijekom španjolskih osvajanja.»

Drugo je pitanje zbog čega su transportirali ploču preko oceana.

«Španjolci su bili najviše zainteresirani za zlato i robove, a ne za arheologiju. Netko je morao u tom artefaktu vidjeti nekakvu vrijednost kad ga je odlučio prenijeti. To nije neka minijturna statua koju bi Cortezov vojnik mogao uzeti kao suvenir.»

Pokušaji da se otkrije odakle potječe artefakt imali su samo ograničeni uspjeh. Katalog muzeja indicira da su ploču donirali vjeronjci zaklade Alberti. Obitelj Alberti je po majčinskoj liniji

bila povezana sa španjolskim dvorom u doba Ferdinanda i Izabele.

Glasnogovornik zaklade kaže da obitelj nema informacije o tome, za razliku od drugih predmeta iz zbirke. Obitelj Alberti potječe iz Genove i kupila je mnoge papire i predmete Kristofora Kolumba od Luisa Kolumba, istraživačevog unuka.

Povjesničari koji su proučili podatke o četiri Kolumbova putovanja ne mogu naći spomen artefakta.

Ploča će se uskoro naći na svojem prekooceanskom putovanju. Bit će prevezena u Muzej Peabody na Sveučilištu Harvard, Cambridge, Mass., kako bi ga proučili stručnjaci za Srednju Ameriku. Ovaj će put putovati sa stilom, na luksuznom talijanskom brodu Andrea Doria.

Zbog veličine i težine, ploča će biti prevezena u oklopnom kamionu koji će prenositi i druge vrijedne predmete u Ameriku.

Članak je bio ilustriran fotografijom ploče načinjenom iz daljine kako bi cijela ploča bila uključena u okvir. Jedan neidentificirani čovjek stajao je pokraj artefakta koji je bio znatno veći od njega. Fotograf je vjerojatno dohvatio najbližeg čovjeka da mu pozira pokraj predmeta kako bi se vidjela njegova veličina. Novine su bile stare, pa reprodukcija fotografije nije bila oštra. Nina je mogla nazrijeti simbole, znakove i likove urezane u površinu stijene. Proučila je sliku uz pomoć povećala. Nije pomoglo. Uvećane točkice bile su još nejasnije od originala.

Ona nazove Doca.

«Pa, što misliš?», upita on.

«Važno je što ti misliš. Ti si stručnjak za to područje.»

«Pa, u pravu si, naravno.»

Orvilleova skromnost ponekad je bila lažna. «Nije lako reći bez originalnog artefakta, ali izgleda mi poput Dresdenskog kodeksa, jedne od nekoliko knjiga Maja koju Španjolci nisu spalili. Mislim na stranice kalendara, cikluse Venere i tako dalje. Venera je bila vrlo važna post-klasičnim Majama. Planet je predstavljao Kukulcana, svjetloputoga bradatog boga kojeg su Tolteci zvali Quetzalcoatl, Pernata zmija. Maje su izračunale putanju Venere gotovo do u sekundu. Osim toga, teško je reći bilo što bez da vidim pravi artefakt.»

«Ništa više?»

«Ne, ako ne naiđem na neku dobru fotografiju ili crtež.»

«A što je s komentaram profesor Galloa, da taj predmet nije velika misterija?»

«Oh, on je apsolutno u pravu. Činjenica da je artefakt Maja pronađen u Italiji nije nešto tako veliko. Isto tako možeš ušetati u Britanski muzej u Londonu i pronaći kipove s Partenona. Važan dio jednadžbe je priča, kao što znaš. Nije važno gdje je artefakt nađen, već kako je dospio tamo.»

«A što je s Kolumbovim pismom o kojem sam ti pričala? U njemu se spominje predmet sličan ovome. Kakve to veze ima s obitelji Alberti i Kolumbovom zbirkom?»

«Ne možeš donositi zaključke na temelju staroga novinskog članka. Rekla si mi i da postoje sumnje u autentičnost ovog pisma. Čak i ako je pismo pravo, trebalo bi nam još dokaza da se radi o istom predmetu. No, ta je pomisao zanimljiva. Moguće je da ga je Kolumbo dopremio kući bez da je itko znao za to. Bio je poznat kao lukav čovjek. Neki vjeruju da je falsificirao svoje očitavanje milja na svojem prvom putovanju kako posada ne bi znala koliko su daleko od kopna. Bilo bi u skladu s njegovom naravi da nešto prikrije. Nažalost, moramo se sjetiti da smo mi znanstvenici, a ne pisci popularnih polufiktivnih arheoloških knjiga.»

Orville je bio potpuno u pravu. Bilo bi neprofesionalno donositi zaključke naprečac.

«Talijanski profesor rekao je jednu točnu stvar», reče Nina.

«Španjolci su bili zainteresirani za pljačku, ne znanost.»

«Istina. Cortez sigurno nije bio Napoleon, koji je poveo znanstvenike koji su otkrili Kamen iz Rosette.»

Zanimljivo. I ona je razmišljala o Kamenu iz Rosette, ključnom otkriću koje je zahvaljujući istoj poruci napisanoj na grčkom i egipatskom omogućilo prijevod hijeroglifa. «Dala bih gotovo sve da vidim tu stvar uživo.»

«Volio bih da te mogu držati za riječ u vezi s tom primamljivom ponudom. Nažalost, nećemo tako lako doći do našeg artefakta.»

«Naravno. Kako glupo od mene. Andrea Doria. Sudario se s drugim brodom.»

«Točno. Stockholmom. Kao rezultat toga nesretnog incidenta, naš artefakt leži na dubini većoj od dvije stotine stopa, na dnu Atlantika. Možemo se samo nadati da ga ribe znaju cijeliti. Šteta. Možda bi mogao potvrditi postojanje Atlantide, nešto što bi nas dovelo na naslovne stranice. Ludi profesor ponovno udara i tome slično.»

«Sigurna sam da ćeš pronaći nešto jednako kontroverzno«, reče Nina srdačno. «Hvala ti na pomoći, Doc.»

«Drago mi je što si se javila. Dugo te nije bilo. Jesi li za ručak ovaj tjedan?«

Nina ga zamoli da je nazove ujutro, nakon što provjeri u svojem rasporedu.

Čim je spustila slušalicu, nazvala je Boston Herald i zatražila da je spoje s redakcijom vijesti.

Javi se ženski glas: «K.T. Pritchard.»

«Bok, Kay Tee. Ovdje vaša prijateljica arheologinja koja traži uslugu od vas. Imate li trenutak?»

«Uvijek imam vremena za vas, dr. Kirov. Imate sreće. Upravo sam završila priču, ali sve dok se čini kao da radim, nitko me neće gnjaviti novim zadatkom. Kako vam mogu pomoći?»

Pritchard je iskoristila Ninu kao izvor za nagrađenu seriju članaka koju je napisala kad je Muzej lijepih umjetnosti iz Bostona ne znajući kupio ukradenu vazu Etruščana. Uvijek je rado vraćala tu uslugu. Nina joj je rekla da traži bilo kakav spomen arheološkog artefakta koji se prevozio iz Italije na Andreji Doriji.

«Provjerit ću u arhivi i nazvati vas.»

Telefon je zazvonio nakon sat vremena. Bila je to Pritchard.

«To je bilo brzo», reče Nina zapanjeno.

«Sve je na mikrofilmu, pa se može brzo pronaći. U vrijeme nesreće o Andreji Doriji napisane su tone materijala. Bilo je još više o istrazi, ali to sam preskočila. Brod je prevezio vrijedan teret. Bio je to ploveći muzej umjetnosti. Nema ni spomena nečega poput ovoga što ste opisali. Zato sam prešla na izdanja u povodu godišnjica. Znate kako novine vole pohraniti nesreće kako bi mogle pisati o njima u dane kada nema mnogo vijesti. Pronašla sam članak za trinaestu godišnjicu. Govorio je o herojima i kukavicama. Neki članovi posade pobjegli su, a neki drugi trebali su dobiti medalje. Bilo kako bilo, objavljen je intervju s jednim od njih, konobarom. Rekli ste mi da su taj predmet prevozili u oklopnom kamionu?»

«Tako je, prema članku Associated Pressa.»

«Hm. Pa, bilo kako bilo, taj konobar ispričao je kako je vidio pljačku oklopnog kamiona dok je brod tonuo.»

«Pljačku!»

«Tako je. Skupina naoružanih ljudi. Kamion je bio u teretnom prostoru broda.»

«To je nevjerojatno! Što je još rekao?»

«Ništa. Priča mu je pobjegla dok je opisivao novinaru kako je pošao u brodsku garažu u potrazi za dizalicom da bi oslobodio jednu od žrtava. Nazvala sam momka koji ga je intervjuirao. Charlie Flynn. Pravi ratni konj. Sada je u mirovini. Pokušao je saznati još ponešto od momka. Mislio je da bi mu to mogla biti glavna tema članka. Neispričana priča. Brod koji tone. Maskirani ljudi. Drama u potpalublju i tome slično. No, rekao je da je čovjek tada zašutio. Nije htio govoriti o tome. Promijenio je temu. Jako se uzбудio, i zamolio Charliea da ne ubaci to u priču.»

«No, on je to ipak učinio?»

«Tako se nekada radilo. Ono što ste rekli završilo bi u novinama. Nije kao danas, kad vam odvjetnici dišu za vratom. No, to je bilo zakopano pri dnu priče. Urednik je vjerojatno smatrao da ima premalo činjenica za glavnu temu, ali da je dovoljno zanimljivo kao dopunski detalj. Charlie je razgovarao s nekoliko preživjelih s Dorije da vidi može li saznati priču iz drugog izvora. Nitko nije čuo za nešto takvo.»

«Kako se zvao taj član posade?»

«Faksirat ću vam isječak, ali pričekajte. Evo ga. Bio je Talijan. Zvao se Angelo Donatelli.»

«Imate li njegovu adresu?»

«U to je vrijeme živio u New Yorku. Charlie kaže da je tamo vodio ugledni restoran. To je sve što zna o njemu. Recite, dr. Kirov, krije li se tu možda kakva priča?»

«Nisam sigurna, Kay Tee. Vi ćete prva saznati ako je tako.»

«To je sve što tražim. Nazovite me kad god želite.»

Nakon što je sklopila slušalicu, Nina se zagleda u prazno na nekoliko minuta pokušavajući povezati golemi kameni artefakt iz Kolumbovog doba s nesrećom na moru, oružanom pljačkom i masakrom u Maroku. Bez uspjeha. Lakše bi povezala sumerski kuneiform s minojским pismom Linear B. Odustala je i nazvala Kurta Austina.

Poglavlje XXXI

Washington

Angela Donatellija bilo je iznenađujuće lako pronaći. Austin je jednostavno potražio njegovo ime na internetu i pronašao je petnaest referenca, uključujući i članak iz Business Weeka koji je opisivao put iz siromaštva u bogatstvo lokalnog konobara iz koktel bara koji je postao vlasnik jednog od pomodnih newyorških restorana. Slika Donatellija kako razgovara sa svojim glavnim kuharom prikazivala je sjedokosoga, postarijeg čovjeka koji je izgledao više kao ugledni europski diplomat nego kao vlasnik restorana.

Austin je nazvao službu informacija na Manhattanu, i minutu kasnije razgovarao je s ljubaznom pomoćnicom direktora restorana.

«Gosp. Donatelli danas nije ovdje», rekla je.

«Kad je najbolje vrijeme da ga nazovem?»

«Sutra bi se trebao vratiti iz Nantucketa. Možete ga nazvati ovdje nakon tri sata poslijepodne.»

Nantucket. Austin je dobro poznao otok kod obale Massachusettsa, jer tamo je zastao nekoliko puta jedreći do Mainea. Pokušao je doći do telefonskog broja Donatellija u Nantucketu. Nije ga imao. Nekoliko minuta kasnije razgovarao je s poručnikom Coffmom iz policije Nantucketa.

Austin se predstavio kao pripadnik NAMP-a i rekao da želi doći u kontakt s Angelom Donatellijem. Računao je na to da policija u malim gradovima poznaje sve i svakoga u svojoj zajednici.

Policijski časnik potvrdio je da je Donatelli imao ljetnikovac na otoku, ali bio je oprezan. «Što Nacionalna agencija za mora i podmorje želi od gosp. Donatellija?»

«Skupljamo neke povijesne činjenice o sudarima na moru. Gosp. Donatelli je bio na Andreji Doriji kad se brod sudario.»

«Čuo sam za to. Pričao sam s njim nekoliko puta. Dobar momak.»

«Pokušao sam ga zvati, ali njegovog broja nema u imeniku.»

«Da, većina ljudi koji žive tamo gdje on živi više vole da ih nema u imeniku. Grade te velike kuće kako bi imali svoju privatnost.»

«Mogao bih danas doletjeti do otoka i pokušati ga pronaći.»

«Znate što - kad dođete na otok, svratite do policijske postaje na Water Streetu i potražite me. Mogu vam na karti pokazati gdje on živi.»

Dobar policajac, pomisli Austin. Nije htio davati informacije o jednom od dobrostojećih otočana nepoznatome bez da ga osobno provjeri. Austin nije ni sanjao da će Nina tako brzo pronaći trag.

Dok je Zavala u Teksasu, a Trout na Yucatanu, možda je mogao ukratko propitati Donatellija. Iskoristio je svoj utjecaj da rezervira

mjesto u malom zrakoplovu koji je redovito letio od Washingtona do Nantucketa. Nekoliko sati kasnije letio je prema sjeveroistoku.

Putovanje mu je dalo vremena da pregleda dosje koji je Yaeger ostavio na njegovom stolu kad je napuštao svoj ured u NAMP-u. Austin je zamolio računalnog čarobnjaka da ispita svoja elektronska čuda o Bratstvu, tajnom društvu iz šesnaestog stoljeća o kojem su on i L 'erlmutter raspravljali za ručkom, te da potraži sve veze koje su Los Lermanos mogli imati s Kristoforom Kolumbom. Austin pogleda kroz prozor prema oceanu koji je svjetlucao u dubini, pa otvori dosje i pročita Yaegerovu poruku:

Bok, Kurt. Mislim da ga imam! Bio sam do grla u tajnim društvima, ali veza s Kolumbom suzila je izbor. Krenuo sam za jednom od onih činjenica koje ti plutaju po zaslonu, a dolaze iz opskurnih izvora. Našao sam jednu rečenicu koja je kazivala kako su Kolumba povezivali s društvom zvanim Bratstvo svetog mača istine. (Tada su voljeli duge nazive). Ne mogu potvrditi je li bio član, vjerojatno nije.

Bratstvo je tijekom 1400-tih, u vrijeme španjolske inkvizicije, oformio arhiđakon imenom Hernando Perez, čelnik moćnog manastira poznat po svojim ekstremnim vjеровanjima. Bavili su se samobičevanjem i odijevali bodljikave košulje. Perez je bio malo desniji od Torauemade, koji je bio glavna faca inkvizicije. Perez je iz manastira birao svoje najfanatičnije sljedbenike. Braća su činila vjernu jezgru ovog društva.

Perez je bio lud kao šeširdžija, rigidan u svojim uvjerenjima, i rado se koristio nasiljem i ubojstvima kako bi ostvario svoje ciljeve. Objavio je da će njegovi momci biti odriješeni od svih grijeha, bez obzira na to koliko krvi prolili za njegov cilj, koji je bio uništiti heretike. I pri tom se obogatiti, naravno. Plijen koji su opljačkali od svojih žrtava dijelili su s inkvizicijom. Bratstvo je djelovalo zakulisno, identificirajući nevjernike kako bi ih mogli ubaciti u ubilački stroj inkvizicije. Ponekad je slalo i vlastite

odrede ubojica. Za određenu cijenu mogli su te i poštedjeti, sve dok iz tebe mogu izmusti novac.

Hereza je pokrivala široko područje, što nas dovodi do još jedne činjenice. U to su te vrijeme mogli spaliti na lomači ako si rekao da je Kolumbo otkrio Ameriku! Sveto pismo nije spominjalo američki kontinent. To je narušavalo cijelu ideju o Adamu i Evi. Kad je Kolumbo ustvrdio da je došao do Indije ili Kine, sile svijeta dale su mu potporu.

No, pravi su razlozi bili političke naravi. Crkva i država bile su jedno te isto. Kad bi netko propitivao crkvenu dogmu, prijetio je prijestolu. Kad bi se pojavile sumnje u crkveni nauk o geografiji, narod se mogao zapitati zašto gladuje kad su biskupi i kraljevi dobro uhranjeni, i ubrzo bi bijesna gomila jurišala na palaču.

U pitanju je bilo i pravo bogatstvo. Španjolska je željela bogatstva Novoga svijeta za sebe. Kad bi druge države mogle dokazati da Kolumbo nije prvi otkrio Indiju, rivali Španjolske, poput Portugala, mogli bi proglasiti svojima nove zemlje i bogatstva. Zlato je značilo nove ratne brodove i vojske, pa je ovdje zapravo riječ o europskoj dominaciji. Zato je inkvizicija, koja je bila sredstvo zastrašivanja španjolske države, vjeru u postojanje kontinenta sa zasebnim civilizacijama koje su kontaktirale sa Starim svijetom prije Kolumba proglasila herezom, koja je bila kažnjiva spaljivanjem.

Koliko je ta ideja bila opasna pokazat ću ti kad ti kažem da je kralj poslao Ameriga Vespuccija u tajnu misiju provjere Kolumbovih otkrića.

Kad je Vespucci dokazao da Kolumbo nije otkrio kraću rutu do Indije, da je pronašao novi kontinent i da nije bio prvi koji je bio tamo, prozvali su ga heretikom i zahtijevali da se pokaje. No, učinivši to kapitalnim zločinom, Španjolci su zapravo priznali da je zapravo došlo do prethodnih kontakta. Torquemada je bio lukavi stari vrag. Rekli su da je, čak i ako su indijanci imali

posjetitelja kojeg su nazvali Quetzalcoatl, taj posjetitelj sigurno bio bijelac i Španjolac. To je značilo da je Španjolska imala pravo na nove zemlje i prije no što je Kolumbo rođen.

Potvrdio sam da je pet mornara umrlo nakon večere u Kolumbovom domu. Ne mogu dokazati da je Bratstvo imalo nešto s time. Možda se radilo o trovanju hranom. Ne mogu pronaći ništa o Bratstvu nakon sedamnaestog stoljeća. Možda su nestali zajedno s inkvizicijom. Priložio sam ti i izvorni materijal. Nadam se da će ti ovo pomoći.

Ostatak dosjea sadržavao je izvorni materijal. Austin je pročitao hrpu papira i zaključio da je računalni genij dobro sažeo svoja otkrića. Priča o Bratstvu bila je fascinantna, osobito njegova misija da potisne znanje o kontaktu između Novog i Starog svijeta. No, problem je bio u tome što je Bratstvo prestalo s radom prije više od 300 godina.

Glas pilota objavio je da zrakoplov prolazi u blizini Martha's Vinevarda. Prepoznatljivi oblik Nantucketa bio je vidljiv istočno od Vinevarda. Oceanska magla prekrivala je vjetrovite vrištine i duge bijele plaže koje su obrubljuvale otok. Bilo je lako shvatiti zašto je otok privukao jednonogog kapetana Ahaba i stvarne kvekerske kapetane kitolovaca i brodovlasnike koji su se obogatili kitolovom. Nantucket je ispred praga imao morsku rutu koja je vodila kitolovce na svih sedam mora i na putovanja koja su često trajala godinama. Austin je iznajmio automobil u zračnoj luci Tom Nevers i krenuo je u grad, pokraj lijepih kuća od cigala kupljenih bogatstvom zarađenim od kitovog ulja. Automobil je poskakivao širokom glavnom ulicom popločanom kamenjem koje se nekada koristilo za balast u starim brodovima, a zatim skrene u Water Street pokraj luke, sve dok nije stigao do policijske i vatrogasne postaje. Poručnik Coffin bio je pravi dugonja s visokim jagodicama i istaknutim koščatim nosom koji je vidio previše sunca. Zinuo je kad mu se Austin predstavio. «Stvarno ste brzi»,

reče on odmjeravajući snažnog čovjeka prerano posijedjele kose. «Vi momci iz NAMP-a imate privatne mlažnjake?»

«Neki od nas imaju. Imao sam sreće što sam uhvatio let. Bio mi je to dobar izgovor da napustim Washington.»

«Razumijem vas. Otok je jako lijep u ovo doba godine. Osim toga, izbjegavate i gužve.» Čovjekove smeđe oči žmirnu. «Samo da znate, nazvao sam NAMP nakon što sam razgovarao s vama.»

«Razumijem vas.»

Coffin se nasmiješi. «Čini se da ste govorili istinu. Mi smo prilično opušteni, ali ne možemo biti previše oprezni. Nantucket ima mnogo bogataša s velikim kućama koji plaćaju velike poreze. Nisam baš siguran da bi provalnik pitao policiju gdje je kuća koju planira opljačkati, ali nikad ne znate. Dobro da ste nazvali. Ljudi ovdje paze jedni na druge. Uputili bi vas na pogrešnu stranu otoka. Pokazat ću vam kako ćete doći do njegove kuće.» On stavi turističku kartu na pult. «Krenite Polpis Roadom dok ne stignete na pješčani prilaz s brodom na poštanskom sandučiću.» Coffin nacрта rutu žutim markerom.

Austin zahvali policajcu i krene prema njegovim uputama iz grada do uske, zavojite ceste koja je vodila kroz borovu šumu, pokraj farma i usjeva brusnica. Kod poštanskog sandučića, koji je bio ukrašen metalnim modelom crno-bijelog preookeanskog broda, Austin skrene na pješčani prilaz i poveze se kroz šumu koja se pretvori u brežuljke. U magli koju je vidio iz zraka osjećao se snažan miris mora.

Velika kuća iznenada se pojavi iz magle. Činila se napuštenom. Vani nije bilo vozila niti svjetala u prozorima, iako se spuštao mrak. Austin ostavi automobil na prilazu oblikovanom poput potkove, krene niz stazu obrubljenu velikim, dobro održavanim travnjakom do širokoga otvorenog trijema, pa pozvoni na ulaznim vratima. Unutra se začuju zvona. Nije bilo odgovora. Možda se

direktorica restorana zabunila, ili je možda Donatelli promijenio planove i vratio se u New York ranije no što je očekivano.

Austin se namrgodi. Ovo je mogla biti uzaludna potjera i gubitak vremena. Od početka je znao da se lovi za slamku, pokušavajući povezati pljačku na moru od prije nekoliko desetljeća s umorstvima arheologa. Pitao se hoće li moći uloviti let za Washington. O, dovraga. Jednako će brzo stići kući i ako prenoći ovdje i uhvati prvi jutarnji let. Kad je donio tu odluku, Austin odluči ispitati teren. Sišao je s verande i krenuo oko kuće.

Nantucket je zarazila bolest 'trofejnih kuća', tako velikih da su izgledale poput manjih hotela. Gradili su ih bogati ljudi koji su kvadraturu kuće smatrali načinom da budu bolji od susjeda. Donatellijeva kuća bila je velika, a graditelj je uspio spojiti talijansku arhitekturu s tradicionalnijim srebrenosivim krovom i bijelom fasadom, ali sve je bilo izgrađeno s ukusom.

Iza kuće se nalazio veliki povrtnjak i dječja ljuljačka i tobogan.

Austin krene preko travnjaka za zvukom valova i stigne do ruba pjeskovite litice. Zastao je na trenutak na vrhu trošnih stuba koje su vodile do plaže. Plaža je bila skrivena maglom, a zvuk oceana prigušen, ali mogao je čuti kako udaljeni valovi zapljuskuju obalu. On se okrene i pogleda kuću. Kroz maglu i sve slabiju svjetlost jedva ju je vidio.

Zaključivši da je učinio sve što može, Austin se vrati do automobila i napiše poruku sa svojim telefonskim brojem, moleći Donatellija da ga nazove čim uzmogne. Zatim krene prema ulaznim vratima. Bila je to primitivna komunikacija, ali mogla je upaliti. Popratit će je telefonskim pozivom kad se vrati u svoj ured.

Popeo se na široki trijem i zataknuo smotanu poruku pod ukrasni zvekir, smatrajući da će težina mjedi spriječiti da poruka bude otpuhnuta. No, tada je shvatio da ima važnijih briga od vjetra. Teški, tvrdi metal bio mu je pritisnut u stražnji dio vrata. Zatim

začuje prepoznatljivi zvuk napinjanja vrlo velikog pištolja. Do tada nije čuo nikakav zvuk, čak niti korake.

«Ruke u vis», reče oštar glas. «Ne okrećite se.» Čovjek je govorio s jakim akcentom.

Austin polako podigne ruke. «Gosp. Donatelli?»

«Bez priče», reče čovjek, naglasivši svoje riječi zabijanjem cijevi pištolja u vrat. Uvježbana ruka pretražila je Austina, spretno mu izvadiвши novčarku iz džepa. Kad se uvjerio da Austin nema oružja, čovjek mu naredi da krene uz vanjske stube koje su vodile s trijema na platformu na drugom katu, koja je okruživala kuću s tri strane. Spustila se gusta magla, a u sve slabijem svjetlu Austin ne bi vidio lik čovjeka naslonjenog na ogradu, da mu pažnju nije privukao narančasti sjaj cigarete i miris jakog duhana.

«Sjednite», reče čovjek s pištoljem. Austin učini kako mu je rečeno i spusti se na stolac prekriven vlagom od magle.

Držeći pištolj uperen u Austina, čovjek se obrati pušaču na talijanskom. Razgovarali su nekoliko trenutaka.

Prilika u magli progovori. «Tko ste vi?»

«Zovem se Kurt Austin, pripadnik sam Nacionalne agencije za mora i podmorje.»

Stanka. «Barem ste konzistentni. To je priča koju ste ispričali i poručniku Coffinu.» Čovjek je također govorio s akcentom, ali ne tako snažnim kao revolveraš.

«Razgovarali ste s Coffinom?»

«Naravno. Policija želi da ljetni stanovnici budu zadovoljni, osobito oni koji daju velike iznose njihovom fondu za opremu. Tražio sam da mi jave ako se itko ikada bude raspitivao o meni. Čak je

ponudio da dođe s vama. Rekao sam mu da i sam mogu riješiti situaciju.»

«Onda vi jeste gosp. Donatelli.»

«Ja ovdje postavljam pitanja.» Još jedan snažan ubod u kralježnicu. «Tko ste vi zapravo?»

«U novčarci imam iskaznicu.»

«Iskaznice je moguće krivotvoriti.»

Donatelli će biti tvrd orah. «Poručnik Coffin nazvao je NAMP i potvrdio da sam ja onaj za koga se predstavljam.»

«Ne sumnjam da ste onaj koji kažete da jeste. Mene zanima što ste vi zapravo.»

Austinovo strpljenje polako je dolazilo kraju. «Vjerujte mi da ne razumijem o čemu govorite, gosp. Donatelli.»

«Zašto bi velika državna agencija poput NAMP-a htjela razgovarati sa mnom? Ja vodim restoran u New Yorku. Jedino što imam s oceanom jest morska hrana koju kupujem na ribljoj tržnici Fulton.»

Razumno pitanje. «Bili ste na Andreji Doriji.»

«Poručnik Coffin rekao je da ste spominjali Doriju. To je stara vijest, zar ne?»

«Nadali smo se da ćete možda imati neke informacije o slučaju na kojem radimo.»

«Pričajte mi o tom slučaju, gosp. Austine. Možete spustiti ruke, ali zapamtite, moj rođak Antonio je daleko od Sicilije, a kao i većina Sicilijanaca, ne vjeruje nikome. Vrlo je dobar s luparom, osobito na kraćim razdaljinama.«Lupara je bila skraćena sačmarica koja je bila oružje sicilijanske mafije prije no što su prešli na

automatsko oružje i bombe u autima. Bila je stara, ali smrtonosna.

«Prije nego što počnem», reče Austin mirno, «volio bih da kažete rođaku Tonyu kako će, ako me ne prestane ubadati u vrat, njegova lupara završiti tamo gdje sunce ne sja.»

Austin nije mogao ostvariti svoju prijetnju, ali bio je to dug dan, a bilo mu je dosta ubadanja. Donatelli prevede njegove riječi. Antonio zakorači unatrag i pomakne se u stranu, još uvijek držeći oružje upereno u Austina. Prorez koji je mogao proći kao usta raširi se u nešto što je moglo proći kao osmijeh.

Upaljač obasja tamu, otkrivajući Donatellijeve duboko usađene oči. «A sada, ispričajte nam svoju priču, gosp. Austine.»

I ispričao ju je. «Sve je počelo u Maroku», rekao je Austin. Zatim je opisao događaje od tog trenutka, objasnivši kako ga je trag doveo do Donatellija. «Jedan od naših istraživača došao je do vašeg imena u novinskom članku. Kad sam pročitao da ste vidjeli pljačku oklopnog vozila na brodu, poželio sam razgovarati s vama.»

Donatelli je šutio nekoliko trenutaka, a zatim se obrati svojem rođaku na talijanskom. Krupna prilika koja je stajala pokraj Austina tiho se provuče kroz vrata, i sekundu kasnije u kući se upali svjetlo.

«Uđimo unutra i smjestimo se udobno, gosp. Austine. Ovdje je vlažno. Loše je za kosti. Moram se ispričati. Mislio sam da ste jedan od njih. No, oni se ne bi trudili izmišljati tako fantastičnu priču, pa je sigurno istinita.»

Austin uđe u kuću. Donatelli pokaže prema udobnom naslonjaču pokraj kamina, spusti se u drugi naslonjač, i pritisne dugme na daljinskom upravljaču. U ognjištu se upali plin. Vrućina koja je prodirala kroz staklo dobro im je došla. Austin je bio prekriven vlagom koja nije imala veze s maglom.

Njegov pogled podigne se prema kaminu i zaustavi na minijaturnom modelu Andreje Dorije. Model je bio samo dio zbirke suvenira, fotografija i slika raspršene po prostranoj dnevnoj sobi. cijela je zbirka bila povezana s Dorijom.

Donatelli ga je proučavao. Svjetlost vatre s kamina otkrivala je još uvijek naočite crte lica čovjeka od šezdeset i nešto godina.

Imao je gustu, valovitu kosu, začušljanu unatrag, koja je bila više sijeda nego na fotografiji u poslovnom časopisu. Općenito, vrijeme je bilo blago prema Donatelliju. Još je uvijek bio vitak, a u skupoj svjetloplavoj trenirci i tenisicama New Balance izgledao je kao da radi na tome da ostane u formi.

Rođak Antonio bio je čista suprotnost. Bio je nizak i nabijen, obrijane glave i budnih očiju na licu koje je izgledalo kao da ga je netko koristio kao vreću za udaranje. Nos mu je bio slomljen, uši razbucane, a na koži je bila prava mreža ožiljaka. Vratio se noseći pladanj s dvije čaše s brandyem i s Austinovom novčarkom. No, dojam konobara narušavala je sačmarica na njegovom ramenu.

«Grappa», reče Donatelli. «Istjerat će nam vlagu iz kostiju.»

Austin vrati novčarku u džep i srkne piće. Talijanska vatrena voda spržila mu je grlo, ali bila je dobra.

Donatelli srkne i reče: «Kako ste me pronašli ovdje, gosp. Austine? U svojem sam uredu ostavio stroge upute da ne govore nikome gdje sam.»

«U restoranu su mi rekli da ste na otoku.»

Stariji čovjek se nasmiješi. «Toliko o mojim mjerama osiguranja.» Donatelli još jednom srkne piće i u tišini se zagleda u vatru. Nakon nekoliko trenutaka, prostrijeli Austina prodornim pogledom.

«To nije bila pljačka», reče on mirno.

«Jesu li novinari pogriješili?»

«Ja sam je tako nazvao radi lakšeg razumijevanja. U pljački, lopovi nešto uzimaju. Ovi lopovi nisu uzeli ništa osim života.»

S oštrim pamćenjem detalja i smislom za humor, Donatelli prepriča događaje od te nezaboravne noći 1956. Čak i nakon svih tih godina, glas mu je zadrhtao dok je opisivao kretanje umirućeg broda dok se spuštao sve dublje u tamu. Opisao je umorstvo čuvara oklopnih kola, svoj bijeg i spašavanje. «Rekli ste da se u kamionu nalazila kamena ploča», razmišljao je. «Zašto bi ljudi ubijali jedni druge zbog kamena, gosp. Austine?»

«Možda to nije bilo kakav kamen.»

On odmahne glavom, ne shvaćajući o čemu je riječ.

«Gosp. Donatelli, prije ste rekli da ste mislili da sam jedan od 'njih'. Na što ste mislili?»

Vlasnik restorana pažljivo je birao riječi. «Tijekom svih godina od potonuća broda nisam nikome rekao o onome što se dogodilo. Članak u novinama bio je rezultat nečega što mi je pobjeglo. U sebi sam oduvijek znao da postoji razlog da sačuvam tu tajnu. Nakon što se pojavio članak, netko me nazvao i upozorio me da više nikad ne kažem ništa o tom incidentu. Čovjek s glasom hladnim poput leda. Znao je sve o meni i mojoj obitelji. Znao je frizera moje supruge, imena moje djece i unuka, gdje žive. Rekao je da će me, ukoliko ikada spomenem tu noć bilo kome, ubiti, ali prije toga ću gledati kako mi ubijaju obitelj.» On se zagleda u vatru. «Dolazim sa Sicilije. Vjerovao sam mu. Nisam više davao intervjue. Zamolio sam Antonija da dođe živjeti sa mnom. On je imao, ah, poteškoće s vlastima kod kuće i bilo mu je drago što se može doseliti.»

Prema izubijanom izgledu Tonyevog lica i lakoćom kojom je rukovao oružjem, Austin je imao predodžbu o tome kakve tu mogle biti Tonyeve poteškoće, ali nije nastavio propitivati o tome.

«Pretpostavljam da se čovjek koji vas je nazvao nije predstavio, i da nije rekao u čije ime govori.»

«I jest i nije. Tako je. Nije rekao ime, ali rekao je da ne radi sam, Da ima mnogo braće.»

«Braće. Je li možda spomenuo 'Bratstvo'?»

«Da, mislim da je to rekao. Čuli ste za njih?»

«Postojala je organizacija zvana Bratstvo svetog mača istine. Suradivali su sa španjolskom inkvizicijom, ali to je bilo prije više stoljeća.»

«Mafija je nastala prije više stoljeća», odgovori Donatello uputivši vedar pogled svojem rođaku. «Zašto je ovo drukčije?»

»Kontinuirano postojanje mafije prilično je dobro opravdano stalnim aktivnostima.«

«Da, to je istina, ali iako su ljudi u staroj domovini znali da postoji i da je Crna ruka preselila u Ameriku s emigrantima, policija ' ovdje nije znala za La Cosa Nostru dok slučajno nisu pronašli nekog i ko je prekršio zakon omerte, šutnje ili smrti.»

«Kažete da bi ta organizacija mogla stoljećima djelovati u tajnosti?»

Donatelli raširi ruke.

«Mafija se bavila umorstvima, ucjenama i pljačkama. No, direktor FBI-a Hoover zakleo se da ne postoji nešto takvo kao La Cosa Nostra.»

Razmišljajući o istinitosti Donatellijevih riječi, Austin je promatrao sobu.

«Došli ste daleko od svojih konobarskih dana», reče on gledajući luksuzne drvene panele i mjedene brave.

«Imao sam pomoć. Nakon brodoloma, odlučio sam da više neću kročiti nogom na brod.» On se nasmije. »Nema ničeg jačeg od užasa koji osjetite zarobljeni u teretnom prostoru broda koji tone da se oslobodite romantične predodžbe o moru. Žena kojoj sam pokušao pomoći nažalost je umrla od ozljeda. Kad sam došao na njezin sprovod, njezin suprug još mi je jednom zahvalio i rekao da želi učiniti nešto zauzvrat. Rekao sam mu da sanjam o malom restoranu. Dao mi je temeljni iznos novca za zakup lokacije u New Yorku, uz uvjet da završim poslovni tečaj i tečaj engleskog, koje mi je također on platio. Restoran sam nazvao Myra, po supruzi gosp. Careya. Otvorio sam još šest restorana u velikim gradovima diljem zemlje. Učinili su me milijunašem i omogućili mi da živim ovako. Oženio sam se divnom ženom. Podarila mi je četiri sina i kćer, koji su svi u istom biznisu, i mnogo, mnogo unuka.» On srkne ostatak svoje grappe i spusti čašu na stol. «Ovu kuću izgradio sam za svoju obitelj, ali i zato što se nalazi u blizini mjesta na kojem je brod potonuo. Maglovite noći poput ove vraćaju mi sjećanja. Vidite, gosp. Austine, ta je nesreća bila loša za mnoge ljude, poput gosp. Careya, ali moj je život promijenila nabolje.»

«Zašto mi sada pričate sve to? Mogli ste me jednostavno otpraviti.»

«Supruga mi je umrla prošle godine. Nakon što sam preživio Andreju Doriju, mislio sam da ću živjeti zauvijek. Njezina me smrt podsjetila da sam smrtnan kao i svi ljudi. Nisam religiozan čovjek, ali počeo sam više razmišljati o tome da želim učiniti stvari kako treba. Oni ljudi koji su ubijeni u teretnom prostoru broda, možda i ovi drugi o kojima ste mi pričali, oni trebaju nekoga da ih zagovara.» Njegova se vilica stisne. «Ja ću biti govornik za mrtve.» Donatelli pogleda zidni sat. «Kasno je, gosp. Austine. Imate li gdje odsjesti?»

«Mislio sam iznajmiti sobu s krevetom i doručkom u motelu.»

«Ne trebate. Noćas ćete imati krevet ovdje kao moj gost, a sutra ćete ovdje doručkovati. Za večeru, pripremit ću vam posebnu paštu. Svježe rajčice i tikvice iz vrta.»

«Takav bi poziv bilo nemoguće odbiti.»

«Dobro.» On im natoči još grappe i podigne čašu visoko.

«Nakon što jedemo i popijemo vino, pronaći ćemo način da pokažemo tim ljudima što znači zamjeriti se Sicilijancu.»

Poglavlje XXXII

San Antonio, Teksas

Kao meksički Amerikanac, Zavala je gajio podijeljene osjećaje prema najvećem svetištu Teksasa. Divio se hrabrosti branitelja Alama, ljudi poput Bucka Travisa, Jima Bowiea i Dawia Crocketta, čija su imena pobrojana na ploči na Alamo Plazi. U isto vrijeme žalio je 1.550 meksičkih vojnika koji su poginuli u opsadi pod nekompetentnim vodstvom Santa Anne. Teksašani su izgubili 183 čovjeka, a Meksikanci su izgubili Teksas. Lutao je kapelicom koja je bila sve što je ostalo od nekada prostrane utvrde, razgledao muzej i iskoristio ostatak poslijepodneva gledajući ljude u kafiću.

U šest i trideset parkirao je svoj unajmljeni automobil u garaži ispod zgrade Time-Questa. Locirao je parkiralište rezervirano za Halcon Industries. Ništa nije bilo rezervirano za generalnog direktora. Zavala je nagađao da svi u kompaniji dobro znaju koji je prostor zabranjeni teritorij, a Halcon se nije htio reklamirati. Parkirao je što je mogao bliže Halconu, a zatim prošao pokraj dva

dizala, javnog i jednoga označenog kao privatno, i stao u obližnjoj sjeni iza debeloga betonskog stupa. U sedam i pet Melody je izišla iz glavnog dizala i prišla svojem automobilu. Zavala opet osjeti žaljenje što neće moći izići s lijepom ženom, ali morao je ostaviti te misli po strani.

Trebao je bistar um za prvi susret sa senor Halconom.

Zavalino čekanje u podzemnoj garaži isplatilo se. Ubrzo nakon što je Melody otišla, crna limuzina Lincoln tiho se zaustavila pred vratima dizala s oznakom 'privatno'. Gotovo u istom trenutku, vrata otvore i kroz njih iziđe čovjek.

Zavala približi oku svoj Nikon i fokusira ga na visokoga, tamnopuslog čovjeka koji je izišao iz dizala i laganim, elegantnim korakom prišao vozilu koje ga je čekalo. Halcon. On okine nekoliko puta prije nego što je Halcon ušao u limuzinu, a zatim se usredotoči na vozača koji mu je držao vrata otvorena. Čovjek je nosio tamno odijelo, a sijeda kosa bila mu je kratko ošišana u vojnom stilu. Bio je visok, i širokih ramena i mišićav iako je imao najmanje šezdeset godina. Zivala ga je snimio prije no što je čovjek sijede kose ošinuo pogledom i garažu, kao da je čuo tiho zujanje motora u fotoaparatu. Zavala se stopi sa sjenom. Nije se usudio niti disati dok se vrata nisu zatvorila i dok limuzina nije krenula.

U trenutku kad je uhvatio čovjeka sijede kose objektivom, Zivala je u mislima zadržao njegov izgled. Naslonio se na hladan beton, još uvijek ne vjerujući vlastitim očima. Nedavno je vidio istoga tog čovjeka u Arizoni. Bio je siguran u to, usprkos svježe izbrijanom licu i skupom odijelu. Čovjek je tada nosio radnu odjeću i imao dugu kosu i gustu bijelu bradu. Imao je i suprugu, koja je sada bila mrtva. Zvao se George Wingate.

Brzo se pribravši, Zavala pojuri prema unajmljenom automobilu. Krenuo je na ulicu za limuzinom, držeći jedan ili dva automobila između sebe i svojeg cilja. Skrenuli su na autocestu koja je vodila

iz grada prema sjeverozapadu. Vremenom, kuće u predgrađu i trgovački centri prorijedili su se. Ravan teren pretvorio se u brda i šumovita područja.

Zavala je vozio brzo kako bi zadržao na oku limuzinu koja je jurila znatno iznad dopuštene brzine kad je izišla iz naseljenih četvrti. Putovali su oko sat vremena, napustivši glavnu autocestu oko sumraka i krenuli cestom s dva traka na kojoj nije bilo mnogo prometa. Zavala se držao daleko iza limuzine. Ubrzo je vidio kako se pale svjetla kočnica i limuzina nestane. Zavala uspori dok mu svjetla nisu obasjala mali plastični znak na drvetu koji je označavao makadam.

Nastavio je ravno kako bi stvorio iluziju da putuje na neko drugo mjesto, ali nakon nekoliko stotina metara načini brzi polukružni okret i vrati se do znaka.

Isključio je svjetla automobila i otkrio da može vidjeti makadam sve dok vozi brzinom malo bržeg hoda. Pitao se što krupna zvjerka poput Halcona radi u ovakvoj divljini. Možda je imao lovačku kućicu. Gusta šuma brzo ga je progutala. Kad bi se drveće razmaknulo, mogao je s obje strane vidjeti niska kamenita brda. Nije vidio svjetla ispred sebe, ali to ga nije iznenadilo jer cesta je bila zavojita. Ne želeći naletjeti na neugodno iznenađenje, Zavala je zastajao svakih nekoliko minuta, izlazio iz automobila i koračao naprijed, poput pješaške ophodnje, kako bi oslušnuo i promotrio situaciju.

Prilikom jednog zaustavljanja vidio je svjetlo ispred sebe. On oprezno krene prema sjaju, sve dok nije vidio da se radi o usamljenom svjetlu na vratnicama visoke ograde. On skrene s ceste i krene prema ogradi zaklonjen šumom. Zastane na rubu čistine. Ograda je bila dvaput viša od čovjeka, a na vrhu je imala navoje oštre žice. Bijeli znak s crnim slovima bio je pričvršćen za vratnice i upozoravao namjernike: «Zabranjen ulaz. Psi čuvari obučeni su za napad». Instinkti su ga dobro služili. Iznad znaka

nalazila se mala kutija koja nije mogla biti ništa drugo do kamere osiguranja.

Ograda je bila previsoka za penjanje, i nije imao zaštitu od žice i pasa, ali nagađao je da je prepreka pričvršćena za alarm. Sjetivši se niskog brežuljka pokraj kojeg je prošao malo prije, vratio se do automobila i krenuo unatrag od ograde kako mu se ne bi vidjela pozicijska svjetla. Zatim skrene s ceste u grmlje i krene pješice uz brdo, što nije bilo lako budući da se kretao u mraku. Nekoliko puta se spotaknuo i morao vraćati iz trnovitoga grmlja, ali uspio je stići do vrha brda bez nesreće. Izabrao je jedno drvo čvrstih grana i popeo se do najviše grane koja ga je mogla izdržati.

Uzvisina mu je omogućila pogled preko vrha ograde. Osim jednog svjetla na vratnicama, područje je bilo neosvijetljeno. Oči su mu se priviknule na tamu, i uskoro je počeo nazirati neke oblike. Shvatio je da gleda golemi kompleks zgrada od kojih su neke bile pravokutnog, a neke cilindričnog oblika, a nad svima je dominirala masivna piramida s ravnim vrhom.

Zgrade su bile izgrađene od bjeličastog kamena i činilo se da sjaje na slaboj mjesečini.

I to mi je lovačka koliba, pomisli on. Ovo je ludo! Drevni grad usred teksaške divljine. Pokušao je nazvati Austina, ali mobitel nije primao signal. Nakon nekoliko minuta koliko je žmirkao u tami u uzaludnom pokušaju razaznavanja detalja, zaključio je da je vidio sve što je mogao vidjeti. Upravo se namjeravao spustiti s drveta, kad se upale svjetla i on ugleda neobičan prizor. Opet se uhvati za granu. Fascinirano je promatrao prizor koji se počeo odvijati pred njim.

Raul Gonzales drhtao je u tami i čekao da mu se metak zabije u kralježnicu. Htio je da se to dogodi prije no što se smrzne na hladnom noćnom zraku. On opet prokune onu Amerikanku. Upropativši njegov zadatak u Maroku, bila je odgovorna za to što se nalazio ovdje. Njegove ljutite misli naglo se prekinu. Upali se reflektor, i Gonzales pred sobom ugleda fantastično stvorenje, napola čovjeka, napola zvijer.

Od vrata nadalje prilika je izgledala poput čovjeka brončane kože i mišićavog tijela. Oko boka je imao vezanu tkaninu bogate zelene, žute i cinober boje. Kad je pogledao bolje, shvatio je da su tvrde izrasline na bokovima zapravo kožna podstava. Lice je bilo skriveno iza maske koja kao da je načinjena prema noćnoj mori luđaka. Njuška boje jantara bila je duga i ljuskasta, oči su bile gladne, a iscerena usta puna oštrih zuba. Duga quetzal perjanica spuštala se s potiljka. Monstrum je stajao mirno poput statue. Snažne ruke bile su prekrížene na širokim prsima bez dlaka.

«Madre mia!» S Gonzalesove lijeve strane začuje se jecaj straha.

«Silencio!», zareži Gonzales na čovjeka s lebdjelice.

Zapovijedeno im je da šute ili će biti ustrijeljeni. Gonzales nije namjeravao poginuti zato što ova ljigava kukavica ne može šutjeti. Čovjek koji mu je stajao s desne strane i šutio više mu se sviđao. Bio je mršav i kretao se zmijolikim kretnjama.

Kao i on, bio je ubojica. U nekoj drugoj situaciji, Gonzales bi s čovjekom razgovarao o smrtonosnim vještinama koje je izučio kao mršavi siročić u mračnim ulicama Buenos Airesa, gdje je izbjegavao odrede smrti koje je unajmio lokalni biznismen. Biznismeni su smatrali dječake s ulice štetočinama. Gonzales je

bio jedva tinejdžer kad je prišao bogatašima i ponudio da se infiltrira u skupine koje je tako dobro poznao. Tiho je ubijao svoje usnule vršnjake nožem ili garotom. Kako je rastao, dobivao je sve veće poslove. Konkurencija. Političari. Nevjerne supruge. Svi su otišli u rani grob. Pištolj. Nož. Mučenje. Gonzales je stekao reputaciju da izvršava točno ono što je njegov poslodavac htio.

Bijes.

Drugi krug svjetlosti otkrio je još jednu mišićavu priliku s drukčijom maskom - otvorenim raljama i krvavim jezikom jaguara.

Gonzales opet prokune u sebi. Morao je stajati na hladnoći dok se neki idiot odijeva u kostime! To nije bilo pošteno. Samo zato što je zabrljao nekoliko poslova. Posao su počeli preuzimati mlađi ubojice kad mu je pristupio predstavnik Bratstva. Nije ni znao da ta grupa postoji, ali oni su znali sve o njemu. Željeli su ga za poseban zadatak, i ostarjeli je ubojica spremno pristao. Zarada je bila dobra. Posao nije bio težak. Kao u vrijeme dok je radio na ulici. Čekaj poziv. Infiltriraj se i ubij. Laki zadaci. Poput onoga u Maroku.

Maroko. Volio bi da nikada nije čuo za tu zemlju.

Jednostavan posao, rekao je čovjek iz Madrida. Nenaoružani znanstvenici koji nisu ništa sumnjali. Infiltriraj se u ekspediciju. Postavi zasjedu. Podigni žrtve iz kreveta, pobij ih poput ovaca, i brzo zakopaj tijela. Da nije bilo one kuje ruskog imena! Isuse i Marijo, imao je slatke planove za nju. Proučavao je to vitko tijelo, gladno ju je gledao dok je sjedila pred šatorom i češljala kosu boje zlatnog žita na poslijepodnevnom suncu. Kad su razgovarali bila je gruba na ljubazan način. Izbacivala ga je kao da je bio mrav koji se penje uz jednu od tih vitkih nogu. Uživao bi tjerajući je da preklinje za život jedinom stvari koju mu je mogla ponuditi — svojim veličanstvenim tijelom.

No, nije spavala kad je upao u njezin šator, a kad su on i ostali krenuli za njom, trčala je poput vjetra. Tri puta Bratstvo ju je imalo u zamci, ali nije je uspjelo ubiti. Lebdjelica je nije utopila.

Odred ubojica poslan na brod NAMP-a da dovrši posao bio je postrijeljan ili spaljen, a jedini preživjeli bio je usamljeni komandos pokraj njega.

Naredba da dođe u Teksas nije bila potpuno iznenađenje. Gonzales je pretpostavljao da će ga oštro ukoriti, obustaviti mu plaću i otpustiti ga. No, umjesto toga, ljudi sa strojnicama zatočili su ga s drugima. Nakon što se spustila tama, ispratili su ih u noć i rekli im da stoje u stavu pozor. Upozorili su ih da će ih ustrijeliti ako se pomaknu ili ispuste i jedan zvuk. I tako su čekali, osluškujući zavijanje kojota u noćnom zraku pustinje. Do sada.

Bijes. Pojavila se i treća prilika. Ova je nosila lubanju s praznim dupljama i iscerenim zubima.

Iz noći se začuje glas pojačan zvučnicima. «Pozdrav, braćo moja», rekao je glas na aristokratskome kastiljanskome španjolskom.

«Pozdrav, gospodaru Halcone», odjeknuli su glasovi nevidljivih ljudi.»

«Znamo zašto smo ovdje. Trojica naših pripadnika dobila su zadatke usmjerene ispunjavanju našega plemenitog cilja, ali iznevjerili su nas.» Glas zastane. «Kazna za neuspjeh je smrt.»

Sada dolazi metak, pomisli Gonzales. Oh, dovraga, imao je dobar život. On se pripremi za kišu olova koja će mu se uskoro zabiti u tijelo, nadajući se da će smrt biti brza. Noge su ga boljele od stajanja na koje nije navikao. Iznenadio ga je okrugli predmet koji je doletio iz tame i udario u tlo, odbivši se. Gonzales pomisli da je crno-bijela kugla nogometna lopta, dok se nije zaustavila na pola puta između dva reda ljudi. Tada je vidio da su oznake zapravo obilježja lubanje.

Opet se začuje glas. «Imat ćete priliku izboriti se za svoje živote. Igra s loptom odlučit će hoćete li živjeti ili umrijeti.»

Reflektori se ugase. Tri prilike nestanu, ali samo na trenutak. Upali se baterija reflektora i Gonzales shvati da on i ostali stoje između dva paralelna kamena zida. Tri kostimirana čovjeka skinula su svoje maske i stajala su na drugom kraju aleje. Na pola puta od vrha zidova nalazio se prsten s izrezbarenim likom koji je sličio papagaju. U polutami na vrhu zida kretali su se ljudi. Sudeći po zvuku njihovih glasova, bilo ih je na stotine.

«Lopta predstavlja sudbinu«, zagrmi zvučnik. «Igralište je svemir.

Aligator, jaguar i lubanja simboliziraju gospodare podzemnog svijeta, vaše protivnike. Pravila su ista kao što su bila tijekom dvije tisuće godina. Gospodari će se služiti nogama. Vi se možete služiti i rukama i nogama. Vaš će cilj biti dovesti loptu do drugog kraja igrališta. Tim koji ubaci loptu kroz prsten pobjeđuje. Gubitnici će biti pobijeni.»

Gonzales je bio zbunjen. Nogomet, za ime Božje. Igrat će nogometnu utakmicu za život! Gonzales je igrao kao mladić na ulici, i kasnije u organiziranom amaterskom timu, i nije bio loš u tome. Bio je u strašno lošoj formi zbog previše pića, droge i žena. Njegovo je dlakavo tijelo još uvijek bilo snažno, ali trbuh mu se proširio i brzo je ubio dah.

«Igrali ste prije?», upita on potihom.

«Malo», reče ubojica. «Bio sam napadač.»

«Ja sam bio golman«, reče vozač lebdjelice oprezno.

«Igramo za svoje živote», upozori ih Gonzales. «Neće biti pravila. Sve je dopušteno. Razumijete li?»

Obojica klimnu glavama.

Tri čovjeka s druge strane igrališta očekivali su njihov potez.

«Ja ću udariti prvi», reče Gonzales. On fokusira pogled na loptu, potrči, zamahne nogom i udari. Lopta je bila teža no što je očekivao, vjerojatno izrađena od tvrde gume. Udarac pošalje bolni šok uz njegovu nogu. Udario je punom snagom, ali loše je naciljao i lopta se odbije od zida i padne na igralište ispred njihovih protivnika.

Najbliži čovjek došao je do lopte brzo poput munje, i pokrenuo se naprijed do polovice igrališta brzim, spretnim koracima. Njegovi suigrači krenuli su s obje njegove strane. Tri su čovjeka mogli biti braća - imali su ista brončana tijela, i crne frizure oblikovane poput zdjele iznad tamnih, hladnih očiju.

Čovjek koji je vodio loptu ugleda Gonzalesa kako mu se približava i doda loptu čovjeku s njegove lijeve strane. Gonzales nije skrenuo - njega nije zanimala lopta, već je htio obogaljiti protivnika. Njegova je računica bila jednostavna - ozlijedi samo jednog protivnika, i protivnički je tim za trećinu slabiji. On spusti glavu i jurne na čovjeka koji je dodao loptu. Njegova meta hladnokrvno je čekala dok se Glonzales nije približio.

Čovjek zatim spretno korakne u stranu i ispruži nogu. Gonzales se pokuša zaustaviti, ali nije mogao, pa se spotakne preko ispružene noge i tresne na tlo tako snažno da je udario zubima u zube.

Ignorirajući bol u napuklim rebrima, on se podigne na noge i uzalud pokuša uključiti u brzu igru. Njegov kolega, ubojica, skočio je u neuspješnom pokušaju da ukrade loptu, ali zabio je lakat u prepone čovjeka koji je vodio loptu, što je rezultiralo željenim bolnim jaukom.

Gonzales krene za njima i zabije se u čovjeka s leđa. Čovjek padne na koljena, a većina ljudi bi ostala u tom položaju, ali ovaj se podigao u sljedećem trenutku i pojurio za svojim kolegom koji je vodio loptu prema krajnjoj zoni. Gonzales je očajno gledao što se događa.

Tako brzo.

Trojica na jednoga.

Pred golom je stajao samo čovjek s lebdjelice.

Čovjek koji je vodio loptu ugledao je protivnika, podcijenio ga i odlučio da sam ubaci loptu kroz prsten umjesto da je doda čovjeku sa strane koji bi pogodio s lakoćom. Kretao se prebrzo za oštro skretanje bez da izgubi loptu, pa je izveo varku, skrenuvši pogled ulijevo a pokrenuvši se udesno.

Čovjek s lebdjelice prozreo je varku i krenuo naprijed podignute podlaktice. Zabio je lakat u čovjekovu čeljust silinom njihove kombinirane brzine i podigao ga s tla. Začuo se snažan udarac pucanja čovjekove čeljusti, i on se sruči na tlo dok mu je krv tekla iz usta. Gonzales je pokušavao doći do daha, ali vješt potez njegovog kolege dao mu je novu snagu.

Gonzales stane na loptu, pa je udari između dvojice protivnika koji su jurili na njega bez da su i pogledali svojega palog kolegu. Ispustivši promukli slavodobitni krik, on krene za loptom i zabije se u njih dvojicu poput kugle, s namjerom da ih sruši na obje strane. Jedan od njih udari Gonzalesa ispruženom rukom i mogao mu je slomiti vrat da mesnata dvostruka brada nije apsorbirala udarac. Ubojica je dohvatio loptu, ali brzo je ostao bez nje i sada se kretala prema Gonzalesu. Igrač ugleda čovjeka s lebdjelice kako trči prema njemu i odluči proći pokraj sporijega Gonzalesa. Gonzales se ni sada nije fokusirao na loptu nego na čovjeka, usmjerivši snažan udarac nogom u čovjekove prepone.

Igrač zakorači u stranu i okrene se tako da se udarac odbio od kožne podstave, a zatim opet povede loptu prema krajnjem dijelu igrališta. Ubojica pritrči sa strane, ispruži nogu i ukrade je, pa je vrati na sredinu igrališta. Prije no što su ga mogli zaustaviti, dohvati loptu rukama i baci je prema prstenu.

železni

ZMIJIA

Možda bi i pogodio, ali prije no što je bacio loptu dobio je snažan udarac između lopatica, pa je lopta odletjela u stranu. Lopta pogodi vrh prstena u uspravnoj putanji i vrati se na igralište.

Pokazujući pristranost, gomila u tami zaurla.

Bila je to sada nova igra, trojica protiv dvojice. Gonzales je stenjao i puhao, ali mogao je okusiti pobjedu.

Protivnici su ih promatrali, a njihova su široka lica visokih jagodica bila bez emocija poput granitnih skulptura. Lopta koja je označavala sudbinu ležala je među njima. Gonzales se umarao i znao je da ovim tempom neće izdržati više od nekoliko minuta.

«Drž'te ih!», zalaje on.

Pretvoreni u tim očajnom situacijom, dva čovjeka sa strane potrče ravno na svoje protivnike, dok je Gonzales potrčao u sredinu kako bi osvojio loptu. Malo je pričekao da pripremi nogu za dugi udarac koji će poslati loptu u vis. Imao je dobar osjećaj kad je noga dodirnula loptu. Lopta poleti u zrak i činilo se da je ništa ne može zaustaviti. No, kad je poletjela, čovjek na kojeg je krenuo ubojica izmakne se napadu i izvede baletni okret u zraku, okrenuvši se tako da je odbio loptu podstavom na boku. Lopta se glasno odbije do njegovog kolege, koji padne na tlo.

Gonzales pomisli da se čovjek spotaknuo, ali pokret je bio promišljen. Čovjek dohvati loptu između gležnjeva i, koristeći se nogama kao polugama, baci loptu u zrak. Njegov kolega glavom 'ojača snagu udarca i lopta poleti prema prstenu. Na trenutak, činilo i kao da udarac nije bio dovoljno snažan da pošalje loptu kroz prsten, ali bio je vrlo precizan i lopta proleti kroz otvor, pa padne na igralište.

Igra je završila.

Gledatelji na zidinama oglase se divljim vrištanjem.

Tada zavlada tišina.

Gonzales i njegovi kolege stajali su zadihani, a znojem natopljena odjeća bila je prekrivena prašinom i travom.

Lopta je pogodila prsten s uvježbanom lakoćom. Gonzales shvati da su se poigrali s njima; njihovi su protivnici igrali poput bogova, i oni nisu imali izgleda za pobjedu.

Unutarnji zid igrališta bio je ukrašen izrezbarenim slikama. Gonzales prije nije obratio pažnju na ova umjetnička djela, ali sada je pratio poglede svojih protivnika. Prizori su prikazivali redove igrača kako stoje jedni prema drugima iznad lopte označene lubanjama. Na jednoj, pobjednik je u jednoj ruci držao nož a u drugoj glavu. Pred njim je klečala obezglavljena žrtva. Krv je tekla iz čovjekovog vrata u obliku zmija.

Mnoštvo im se približi i prisili njega i njegove kolege da kleknu. Netko ga je snažno uhvatio za kosu, izloživši mu vrat, i Gonzales shvati kakva mu je sudbina namijenjena. Tri noža nalik mačevima bijesnu u zraku, i tri glave padnu na tlo gotovo istovremeno. Oči na glavama frenetično su treptale dok su se kotrljale do lopte koja im je zapečatila sudbinu.

Visoko u svojoj promatračnici u krošnji drveta, Zavala promuklo prošapta «Moj Bože!» Nije mogao vjerovati očima. Zavala je promatrao utakmicu, više znatiželjno nego zabrinuto, zapravo čak je i uživao u igri. Čak i s te udaljenosti mogao je vidjeti da se radi o gruboj igri. No, tek je u posljednjem trenutku shvatio koliko je smrtonosna za poraženi tim. On siđe niz drvo i potrči prema svojem automobilu.

Prostorija unutar piramide bila je golema. Kameni zidovi bili su ispunjeni staklenim ormarima u kojima su stajali tuceti neprocjenjivo vrijednih maska od jantara. Na jednom zidu nalazio se golemi zaslon. Halcon je gledao kako Gonzales i njegovi kolege igraju u posljednjim trenutcima života, a zatim se okrene prema čovjeku s ožiljkom koji je sjedio u kožnom naslonjaču i puckao cigaru.

«Želiš li gledati snimku, Guzmane?»

«Pogledat ću je kasnije na sportskim novostima, ako nemate ništa protiv, gospodine«, odgovori čovjek s ožiljkom.

Halcon mahne prema skrivenom senzoru i zaslon se zamrači.

«Nemoj mi reći da gubiš strast za igrom.»

«Još nisam spreman za utakmice kriketa, gospodine«, odgovori Guzman srknuvši brandy, «ali igre su prekratke i nedostaje im vještina i finesa.»

Halcon izvadi cigaru iz zlatom ukrašenog humidora od fine kože, zapali je i zamišljeno pogleda Guzmána kroz zavjesu dima. Izravnost odgovora nije ga iznenadila. Poznavao je Guzmána od dana rođenja, kad je Halconov otac svojemu vjernom pobočniku povjerio ulogu službenog zaštitnika svojeg sina. Čovjek je bio potpuno otvoren, i upravo je zato bio tako zanimljiv makijavelističkom manipulatoru poput Halcona. On pogleda zaslon.

«U pravu si», reče on s gađenjem. «Ovakvo igranje umanjuje cilj igre - da izazove strah i osigura poslušnost mojih sljedbenika, dok ih istovremeno čini ponosnima na svoju prošlost.»

Njegova ruka približi se konzoli s telefonom. «Neka se pobjednički tim poreda tamo gdje ih mogu vidjeti radi nagrade«, kratko zapovjedi, pa priđe staklenom ormaru u kojem se nalazilo nekoliko pušaka i pištolja. On dohvati pušku s teleskopskim ciljnikom sa stalka i reče: «Dođi, Guzmane.»

Halcon krene prvi kroz vrata na zamračeni balkon s pogledom na kompleks. Pobjednički tim stajao je poredan na jarko zelenoj površini igrališta. Halcon prinese usadnik puške do ramena i žmirne kroz teleskop. Puška se oglasi tri puta, dok je Halcon glatko ubacivao metke u cijev. Kad je jeka paljbe zamrla, tri su prilike ležale na travi.

«Znam da ti više voliš austrijsku pušku za svoje zadatke», reče Halcon zadovoljno gledajući smrtonosni rezultat svojeg rada, «ali ja sam uvijek imao sreće s ovom engleskom L42A1.»

Guzman pogleda prema igralištu i iskrene usne u sarkastičnom osmijehu. «Pretpostavljam da ste im upravo prekinuli ugovore.»

Halcon se nasmije i oni se vrate unutra. Pažljivo vrati pušku na stalak i okrene se prema čovjeku s ožiljkom.

»Ispričavam se, Guzmane. Trebao sam znati bolje nego da sugeriram kako čovjek koji je svojeručno potopio najljepši prekooceanski brod na svijetu gubi ljubav prema krvavom sportu. Moram ti se ispričati i zato što sam ti tako dugo tajio svoje planove. Večeras te nisam pozvao u svoj sanctum sanctorum samo da gledamo bijednu izvedbu na igralištu. Bit ćeš prvi koji će čuti detalje moje velike vizije budućnosti.«

«Počašćen sam, Don Halcone», reče Guzman blago klimnuvši glavom.

Halcon podigne svoju čašu s brandyem prema golemom portretu nad masivnim kaminom. «Svoj najdraži san posvećujem svojem velikom pretku, osnivaču Bratstva.»

Ulje na platnu bilo je naslikano u stilu El Greca, osim što na ovoj slici dugo lice i šiljate uši predloška nisu bili pretjerani. Mračni čovjek obrijane glave u jednostavnoj tamnosmeđoj halji monaha imao je blijedu, gotovo prozirnu kožu koja je davala snažan kontrast crvenim usnama. Blijede oči tvrde poput dijamanata svjetlucale su kao da odražavaju plamen. Pozadina je bila u sjeni, osim jednoga osvjetljenog ugla, gdje se otimao čovjek kojeg su spaljivali na lomači. Guzman je prvi put vidio portret Hernanda Pereza kao mladi inicijant u Bratstvo. Halconov otac je s ironičnim osmijehom objasnio da je Perez osudio umjetnika na smrt kao heretika, jer je htio da njegov portret bude posljednji koji je čovjek naslikao.

Guzman je bio prvi i jedini nelatinski pripadnik reda. On je bio nezakoniti sin njemačkog pilota Štuke stacioniranog u Španjolskoj i danske dadilje s Halconovog imanja.

Pilot je poginuo u ratu, a dadilja je počinila samoubojstvo. Stari je bogataš odgojio dječaka u svojoj kući i osigurao mu obrazovanje. Njegov motiv nije bio altruističan. Shvatio je da je jedan neupitno lojalan sljedbenik vrjedniji od voda ljudi koje vode vlastiti interesi. Dao mu je novo ime i poslao ga u najbolje škole, gdje je ovaj naučio nekoliko jezika. Zatim su ga specijalizirani učitelji podučili borilačkim vještinama i korištenju oružja.

Guzman je ubio svojega prvog čovjeka u dvoboju sabljama, u kojem je i zaradio svoj strašni ožiljak. Vizija staroga gospodara bila je opravdana. Guzman je izrastao u posvećenog pomoćnika čiji se prirodni talent za ubijanje i izazivanje kaosa pokazao dodatnim dobitkom.

«Sjećam se da je vaš otac govorio kako je Perez bio u osnovi jednostavan čovjek», reče Guzman.

«On je bio fanatični nihilist. Dobri je arhiđakon oformio Bratstvo svetog mača istine jer je smatrao da je Torquemada preblag prema hereticima. Na sreću», reče on s osmijehom, «njegov svećenički zavjet nije ga spriječio da uživa u mesu ženskih pripadnica. Inače obitelj Halcon ne bi postojala. Njegov ga religijski fanatizam nije sprječavao u krađi imovine onih koje je osuđivao. Njegova je vjera rezultirala prvom direktivom Bratstva.»

Guzman izrecitira direktivu poput diktafona. «Primarna je dužnost Bratstva da uništi sve dokaze o kontaktima Starog i Novog svijeta prije Kolumba.»

«To je još uvijek naša dužnost, ali ja namjeravam unijeti neke promjene.»

«Promjene, gospodine?» Direktiva je bila sveto pismo Bratstva.

«To te ne treba iznenađivati. Bratstvo je i prije mijenjalo smjer. Od religijske grupe postali smo teroristička organizacija s ciljem zaštite španjolske krune. Svoj smo posao obavljali dobro. Bratstvo je uništavalo dokaze o pretkolumbovskom kontaktu koji je dovodio u pitanje crkvene dogme, a time i nepogrješivost kraljevskih odluka. Braneći vjeru da je Kolumbo bio prvi Europljanin koji je doputovao u Novi svijet, spriječili smo druge države da prisvoje naša bogatstva. Zato je sumnja u njegova djela bila kapitalni zločin. Sjećam se da sam kao mladić upitao oca: «Zašto je to još važno? Kralj Ferdinand i Izabela su mrtvi. Španjolska više nije velesila.»

«Nije stvar u samoj ideji», promrmlja Guzman, «stvar je u čistoći ideje.»

«Moj te otac dobro podučio. On mi je zabio isto to u glavu. Samo ispunjavajući svoj sveti zavjet da izvršimo svoju originalnu dužnost možemo ostati elitni red ujedinjen zbog svete svrhe. Zahvaljujući Bratstvu, Kolumbo je gotovo postao svetac. Čak i danas moderni učenjaci koji odudaraju od premise koju su postavila naša srednjovjekovna braća riskiraju svoje karijere. Svijet se pita kako je neneralisimo Franco uspio ostati na vlasti do svoje smrti. Bilo je to zahvaljujući savezu koji je skovao s Bratstvom. Najveća prijetnja našem Bratstvu spriječena je zahvaljujući tebi.»

«Vaš otac rekao mi je da bi predmet na tom brodu mogao uništiti bratstvo. No, htio je i da pokažem njegovim sljedbenicima da je spreman učiniti sve kako bi sačuvao *raison d'etre* Los Hermanosa.»

«Da, usporedio je taj događaj s Cortezom koji je spalio svoje brodove kako bi njegovi sljedbenici bili prisiljeni ostati uz njega.»

«Vaš je otac bio mudar čovjek.»

«Mudar, da, ali njegova opsjednutost prošlošću dovela bi do smrti Bratstva. Kad sam ja preuzeo kontrolu, postali smo obična

španjolska mafija. Ako Bratstvo želi postojati još pet stotina godina, moramo učiniti isto što i Cortez - spaliti svoje brodove. Više ne moramo štititi nepostojeći španjolski suverenitet, već položiti temelje novog carstva. Naše nadahnuće bit će Quetzalcoatl, pernata zmija Maja, koja će se vratiti u novom obliku da započne novu eru. Ovaj put, Quetzalcoatl će se inkarnirati kao jastreb.»

«Ne razumijem.»

«Razlog zbog kojeg i dalje skrivamo pretkolumbovske kontakte jest taj da Hispancima podarimo snažniji ponos na njihovo nasljeđe. Kad bi se u medijima pročulo da su sve velike kulture Mezoamerike došle iz Europe, Kine ili Japana, to bi značajno umanjilo postignuća naših ljudi i poslalo ih u zapećak povijesti. Zahvaljujući još jednom svojem pohotnom pretku, u svojim venama imam i krv Maja. Ja nisam samo Španjolac, već i Indio. Utjelovljujem nasljeđe dvije velike civilizacije. Odbojna mi je sugestija da je veličanstvena kultura mojeg naroda uvezena iz stranih prekomorskih civilizacija. Ne mogu podnijeti implikacije da su Olmeci, Maje i Inke bili tek nešto malo iznad divljaka, koji su stvorili arhitektonska čuda, genijalnu astronomsku znanost i prelijepu umjetnost tek nakon što su se našli pod utjecajem učenja azijskih i europskih uljeza. Djeca Latinske Amerike i njihova djeca moraju vjerovati da su njihovi preci došli do svoje veličine isključivo zahvaljujući svojoj inventivnosti. To je od vitalne važnosti kako bismo mogli probuditi našu staru slavu i zauzeti mjesto među vodećim civilizacijama dvadesetog stoljeća.»

«To je prilično ambiciozan plan.»

«Slušaj me», reče Halcon. «Brže nego što možeš i zamisliti, južna trećina Sjedinjenih Država otcijepit će se i postati nacija Latinske Amerike.»

«Uza sve dužno poštovanje, Don Halcone, Amerika je vodila građanski rat posljednji put kad je netko predložio odcjepljenje.*

«Situacija je potpuno različita», odgovori Halcon mirno. «Ovo što ja zagovaram dogodit će se bez obzira na to živio ja ili umro. Za pedeset godina, nelatinski narodi bit će manjina u SAD-u. To već jest tako u pograničnim saveznom državama poput Novog Meksika. Ja samo želim ubrzati taj proces predvođeni sve snažnijim hispanjskim pokretom za nezavisnost, uz tvoju pomoć.»

«Dat ću sve od sebe, kao i uvijek, Don Halcone.» «Neće biti tako teško kako ti se čini.» Halcon zavrti stari globus na osovini. «Vidi kako se svijet promijenio. SSSR. Istočna Njemačka. Nema ih.» On položi prst na globus kako bi ga zaustavio. «Ne kaže Halcon, već geografi, da će se Belgija jednoga dana podijeliti na Flandriju i Valoniju. Australija će se podijeliti na četiri države. Kina će se raspasti na niz autonomnih zona poput Hong Konga. Italija će se rascijepiti na napredni sjever i siromašni jug. Ali najvažnije je ono što znanstvenici govore o Sjevernoj Americi.»

On povede Guzmána do teškog stola od mahagonija na kojem je stajala velika karta i prstom lupne po riječi koja je prekrivala jugozapadni dio Sjedinjenih Država. «Angelica?», upita Guzman.

«Spajanje granica je neizbježno, čak i državne vlasti znaju da se Sjeverna Amerika mora promijeniti. Nacrt se stvara u ovom trenutku. Kada Kanada izgubi Quebec, kopnene će se regije priključiti SAD-u. Aljaska će se spojiti s Britanskom Kolumbijom i sjeverozapadnim državama i stvoriti Pacifiku, entitet čiji zajednički interes leži na pacifičkom obodu. Meksičke sjeverne savezne države spojit će se s jugozapadnim saveznom državama SAD-a.» On mahne rukom iznad karte. «Ja ću ujediniti ljude indijanskog i španjolskog porijekla u novi val koji će zapljusnuti teritorij kojim je nekada vladao Meksiko. «Kako ćete se suprotstaviti oružanim snagama supersile?» «Na isti način na koji su Cortez i šačica njegovih podanika porazili golemo carstvo Azteka s milijunima stanovnika - stvarajući saveze i tjerajući jednu grupu protiv druge. Već se stvaraju fronte vojnog sukoba. Pogranični gradovi bit će okupani krvlju. Nitko neće biti pošteđen.»

Što veća zvjerstva, to snažnija i brža reakcija. Kada nasilje počne, SAD će me preklinjati da prestanem. Zauzet ću svoj položaj vođe i vratit ću stare vrijednosti i stare običaje.« On se naceri. «Jednoga će dana igra s loptom biti jednako popularna kao korida ili američki nogomet. Krvava pobuna koju smo potaknuli u Chiapasu pokazuje da se to može učiniti.»

Guzman se nasmiješi. «To je bilo lako poput bacanja šibice u spremnik benzina.»

«Točno. Vlada je reagirala masakrirajući indijance. Majanski zapatistički pobunjenici pokazali su istu žestinu kao i njihovi preci prisiljavajući vladu na ustupke. Stanovnici Kalifornije naoružavaju se protiv ilegalnih imigranata koje mi potičemo.»

«Rančeri žele veći angažman vojske u borbi protiv narko-bosova čije operacije uz granicu mi nadziremo», reče Guzman.

«Sve ide po planu. SAD će izgubiti strpljenje. Nasilje će ujediniti milijune Hispanaca i Latinosa diljem Jugozapada. Zato ne možemo dozvoliti prerađivanje naše veličanstvene prošlosti. Potrošio sam pravo bogatstvo na kupovinu teritorija, glasova i političkog utjecaja. Halcon Industries angažiranje do krajnjih granica. Izgradio sam ovu novu Chichen Itzu koja će biti glavni grad nove države. No, čak ni golemi resursi našeg kartela ne mogu opremiti vojsku za borbu protiv Sjedinjenih Država ako one ne prepoznaju trendove budućnosti. Zato je od vitalne važnosti pronaći golemo bogatstvo koje će nam omogućiti izvršenje našeg plana. Nećemo uspjeti bez blaga.»

«Uskoro ćemo sastaviti sve dijelove slagalice. Naši agenti došli su do dokumenata iz mnogih izvora u Španjolskoj i drugim zemljama.»

«Je li bilo medijske vike?»

«Još nije. International Herald Tribune javio je vijest o neobjašnjivoj krađi Kolumbovih predmeta iz aukcijskih kuća i muzeja, ali još nitko nije povezo stvari.»

«Za sada», reče Halcon s lukavim osmijehom.

Guzman podigne sijedu obrvu.

«Naši stručnjaci analizirali su stare dokumente», nastavi Halcon.

«Locirali su ključ koji će otvoriti tajnu koja nam je tako dugo izmicala.»

«Čestitam, Don Halcone. Vrlo sam zadovoljan.*

«Nećeš biti kada čuješ detalje. Vidiš, ključ koji tražimo leži na dnu oceana, u teretnom prostoru Andreje Dorije.»

Guzman je bio šokiran. «Nije valjda artefakt? Kako je to moguće? Vaš otac naredio mi je da potopim brod.»

«Kao što sam rekao, moj otac nije bio nepogrješiv. Smatrao je da bi nas artefakt mogao uništiti.»

«Nije li riječ o greški?»

«Dokumenti su provjereni iznova i iznova. I sam sam ih pročitao. Ne, prijatelju, bojim se da nema sumnje. Artefakt za koji je moj otac nekad smatrao da će uništiti Bratstvo pokazat će mu put do veće slave. Želim da odmah pokreneš projekt vađenja. Imat ćeš na raspolaganju sve resurse Halcon Industries. To bi trebalo biti izvedeno što je moguće prije.»

«Počet ću čim završimo, gospodine.»

«Odlično. Ima li još arheoloških ekspedicija koje bi nam u međuvremenu mogle pomrsiti planove?»

«Čini se da su diljem svijeta obustavljene aktivnosti, osim kratkoročnog NAMP-ovog projekta u Arizoni, naravno.»

«Moji komplimenti na brzom liječenju te infekcije. Kolika nam je prijetnja taj NAMP?»

«Ja ih ne bih podcijenio. Vidjeli ste što se dogodilo u Maroku.»

»Slažem se. Mislim da je najbolje da ti ostaneš zadužen za sve operacije povezane s NAMP-om. Upotrijebi sva potrebna sredstva.«

Guzmanov mobitel zazvoni, i on se ispriča i javi se.

«Da. Odmah. Prebacite to na internu televiziju Don Halcona.» I trenutak kasnije, televizijski zaslon uključi se i prikaže crnozelenu sliku.

«Što je to?», upita Halcon nestrpljivo.

«Nadzorna kamera snimila je ovo na maloj uzvisini sjeverno od kompleksa.»

Dok su gledali, boje su se promijenile, a lice čovjeka koji je trčao kroz šumu ispunilo je zaslon.

Guzman tiho opsuje.

«Poznajesh li ga?», upita Halcon.

«Da. Zove se Zavala, i bio je član NAMP-ovog tima na projektu u Arizoni.»

«U pravu si kada kažeš da NAMP nije krezubi pas«. Halcon se zamišljeno zagleda u zaslon. «Rekao si da je tamo bio još jedan čovjek, "tog tima.»

«Kurt Austin. On je vodio projekt.»

«Oni će biti dovoljni za početak. Ubij njega i ovog čovjeka. Odloži planove za vađenje ako moraš.»

«Kako kažete, Don Halcone.»

Halcon otpravi Guzmana i vrati se svojoj karti.

Guzman nije imao iluzija o Halconu. Poznavao ga je otkad je ovaj bio dječak. Lebdio je nad njim poput anđela čuvara. Smatrao je da je Halconov megalomanski plan više povezan s njegovom sebičnom željom za moći i bogatstvom nego s obnovom izgubljene veličine onih koje je nazivao svojim narodom. Ljude indijanske krvi koristio je u svoje svrhe i namjeravao ih je porobiti isto kao što su učinili njegovi preci konkvistadori. Ono što je predlagao značilo bi građanski rat, krvoproliće, možda i smrt tisuća ljudi.

Guzman je znao sve to, ali nije mario. Kad je stari gospodar uzeo dječaka pod svoje krilo, stvorio je biće neupitne lojalnosti.

Ubijanje visokopozicioniranih NAMP-ovih operativaca moglo bi biti velika greška, pomisli Guzman dok je napuštao prostoriju.

No, posao mu je postao dosadan tijekom proteklih godina, a ono što mu je bilo važno bila je sama igra. NAMP-ovi ljudi bit će vrijedni protivnici. Njegov um počeo je raditi na planu ubojstva.

Poglavlje XXXIV

Yucatan, Meksiko

Yucatanska viseća ležaljka nije bila namijenjena čovjeku dugačkom poput Paula Trouta. Ležaljka od rukom pletenih vlakana napravljena je za minijturni stas Maja. Kad nije udarao komarce, Trout je pokušavao pronaći mjesto za ruke i noge koje su visjele do zemljanog poda indijanske kolibe. Prva siva svjetlost zore bila je i dobrodošlo olakšanje. Izvukao se iz ležaljke, izravnao nabore na svojem tijelu najbolje što je mogao, zaključio da ne može učiniti ništa u vezi sa svojom jutarnjom bradom, bacio je pogled na Moralesa, koji je tiho hrkao u drugoj ležaljci, te izišao u

jutarnju izmaglicu. Krenuo je u neko polje kukuruza do ruba šume, gdje je helikopter ležao na, poput velikoga uginulog vretenca.

Pilot je pokušao sletjeti na polje dok je helikopter letio na posljednjim parama goriva. Letjelica je pala na krošnje koje su iz visine izgledale kao mekano. Trup je propao kroz krošnje uz strašan štopot grana koje pucaju i škripu izmučenog metala.

Troutu je udarac izbio dah iz pluća. Pilot je udario glavom i onesvijestio se. Morales je bio u šoku. Ruiz, kojeg je buka probudila, lutao je u šoku sa slinom na bradi. Morales i Trout izvukli su pilota iz helikoptera i ovaj se osvijestio na svježem zraku.

Svi su imali modrice na koljenima i laktovima, ali nije bilo težih ozljeda. Troutu je bilo drago što je Ruiz preživio - on se mogao pokazati vrijednim izvorom informacija za pronalaženje Gamay.

S rukama na bokovima Trout je odmjeravao štetu. Zatim odmahne glavom u čuđenju. Drveće je ublažilo pad helikoptera. Skije su se raspale, kao i glavni i repni rotor, ali nekim čudom trup je ostao netaknut. Trout udari po trupu. Unutra se začuje kretanje. Pilot, koji je odlučio provesti noć u helikopteru, ispuzi van, raširi ruke i otvori usta u golemi zijev. Buka je probudila Ruiza, koji je ležao na tlu s rukama privezanim lisicama za skije helikoptera. On pospano trepne kad je ugledao Trouta. Činilo se da mu komarci nisu smetali. Smrad ima i svojih prednosti, nagađao je Trout. On zaobiđe helikopter i opet pomisli kako je pravo čudo što su se spustili u jednom dijelu. Izbrojio je sedam rupa od metaka u helikopteru, uključujući i slučajni pogodak u spremnik goriva.

Nekoliko minuta nakon što je Jet Ranger udario u tlo, jedna prilika prišla im je preko polja kukuruza. Indijanski seljak koji je živio u blizini vidio je pad. Pozdravio ih je prijateljskim osmijehom ispod slamnatog šešira. Bio je miran, kao da stranci svakoga

dana padaju s neba. Pilot na brzinu procijeni oštećenja i otkrije da je radio pokvaren. Krenuli su za seljakom do njegove kolibe, gdje im je njegova supruga ponudila hranu i vodu, a četvero male djece oprezno ih je gledalo iz daljine.

Morales je neko vrijeme propitivao seljaka, a zatim se okrene Troutu.

«Pitao sam ga ima li u blizini sela ili grada s telefonom. On kaže da svećenik u obližnjem selu ima radio. Poći će tamo, reći mu za nas i zamoliti ga da pošalje pomoć.»

«Koliko je daleko to selo?»

Morales odmahne glavom. «Dosta daleko. Prenoćit će tamo i vratiti se sutra.»

Pomislivši na Gamay, Trout je bjesnio zbog gubljenja vremena, ali nije mogao učiniti ništa. Seljakova žena spakirala je hranu u pamučnu vreću, a njezin suprug popeo se na sijedog magarca, mahnuo svojoj obitelji i krenuo u svoju veliku pustolovinu. Trout je promatrao magarca kako se gubi niz stazu i molio se da životinja izdrži putovanje.

Seljakova žena ponudila im je da spavaju u njenom domu, rekavši da će ona odsjesti kod rođaka. Vratila se kad su Trout i pilot došli do kolibe kako bi vidjeli je li se Morales probudio. Zatim je pripremila tortilje i grah za sve.

Nakon doručka Trout je odnio nešto tortilje Ruizu. Morales je otključao lisice chiclera, ali noge mu je ostavio vezane. Ruiz je halapljivo progutao tortilje, a Morales mu je dao cigaretu. Ovaj je zahvalno popuši. Pad je izbrisao arogantni osmijeh s njegovog lica, i bio je više nego kooperativan kad je Morales postavio niz pitanja.

«Počeo je raditi s tom bandom pljačkaša prije oko šest mjeseci», prevede Morales. «Prije toga je skupljao sok chiclea, ali ne

vjerujem mu.» On opet ispita čovjeka, ovaj put energičnije. «Si», reče on nasmijavši se. «Kao što sam i mislio. On je lopov. Krao je od turista koji su dolazili u Meridu. Prijatelj mu je rekao da može zaraditi više krijumčareći artefakte. Posao je teži, ali plaća je bolja, a rizik manji.»

«Pitajte ga za koga radi», predloži Trout.

Ruiz slegne ramenima kad mu je pitanje postavljeno. Morales reče: «Radio je za čovjeka koji je nekad bio policajac i čuvao ruševine. To je mala banda, možda tucet ljudi. Pronađu lokaciju i kopaju rovove, lantar i posuđe s crnim linijama su najbolji, kaže on. Možda dvije do pet stotina dolara po posudi. Njegov šef dogovara prijevoz.»

»Prijevoz kamo?«, upita Trout.

«Nije siguran», prevede Morales. «Misli da je njegov šef povezan s ljudima koji operiraju iz Petana, odmah preko granice u Guatemali.»

«Kako odvozi artefakte tamo?«

«Kaže da prevoze robu niz rijeku u malim čamcima do mjesta do kojeg dolaze kamioni. Zatim roba odlazi do Carmelite, ili možda preko granice do Belizea. Čuo sam što se tada događa. Artefakti zrakoplovima ili brodovima odlaze u Belgiju ili Sjedinjene Države, gdje ljudi za njih plaćaju veliki novac.» On pogleda Ruiza gotovo sažaljivo. Kad bi ovaj bezubi idiot samo znao da ti ljudi zarađuju stotine tisuća dolara, a on riskira za njih.» On se naceri. Ruiz, koji je shvatio da je riječ o šali ali zbog svojega ograničenoga engleskog nije shvatio da je šala na njegov račun, isceri se svojim krezubim osmijehom.

Trout je preokretao informacije u glavi. Gamay i Chi sigurno su naišli na operaciju krijumčarenja. Pobjegli su rijekom, koristeći se istom rutom kao i krijumčari, i pokušavali su pobjeći kad ih je

helikopter pronašao. On zamoli Moralesa da otkrije koliko je mjesto za ukrcaj robe u kamione daleko od brzica.

«On kaže, nekoliko noći na rijeci. Ne zna udaljenost u miljama. Kaže da rijeka povremeno mjestimično presuši, a oni rade nakon kišne sezone.»

Na Troutov zahtjev, pilot iskopa kartu iz helikoptera. Na karti nije bilo rijeke, što je potvrdilo Ruizovu informaciju. Nije bilo načina da pronađu smjer kojim se kretala Gamay.

Ispitivanje se naglo prekine. Dječak od oko deset godina jurio je preko polja kukuruza, vičući visokim glasom. Dojurio je do helikoptera i bez daha izustio da se njegov otac vratio. Oni opet privežu Ruiza i vrate se do kolibe.

Seljak je rekao da bi se vratio i ranije, ali iskoristio je priliku da posjeti brata koji je živio u blizini sela. O, da, rekao je nakon dugog opisa obiteljskog okupljanja, razgovarao je sa svećenikom, koji više nije imao radio. Troutove nade zamru, ali opet ožive kad je seljak rekao da je svećenik imao mobitel kojim se koristio za slučaj nužde, uglavnom medicinske. Svećenik je pozvao pomoć i zamolio seljaka da prenese sljedeću poruku: «Reci ljudima iz helikoptera da će netko doći po njih.»

Očekujući spašavanje, Trout je postao još nestrpljiviji. Koračao je rubom polja kukuruza, pogledavajući plavo nebo bez oblaka. Ubrzo je začuo slabašan zvuk vuš-vuš. On naćuli uši. Buka je postajala sve glasnija, sve dok nije mogao osjetiti vibraciju zraka.

Helikopter Huey obojen zelenkastosmeđe pojavi se iznad drveća, praćen još jednim helikopterom. Trout mahne rukama. Helikopteri načine krug iznad polja, a zatim se spuste na rubu polja. Vrata se otvore još prije no što su se rotori zaustavili i ljudi odjeveni u kamuflažne odore izjure iz njih. Morales, pilot, seljak i njegova obitelj došli su pozdraviti pridošlice. Bilo ih je šest, uključujući kapetana iz prvog helikoptera i medicinskog tehničara

iz drugog. Medicinski tehničar pregledao je sve i izjavio da su potpuno zdravi, ako se izuzmu površinske ozljede.

Trout i Morales otišli su do srušenog helikoptera, ali Ruiz je nestao.

Chiclero se oslobodio improviziranih veza kojima je bio sputan. Nakon kraće rasprave, odlučili su da ne gube vrijeme na potragu. Trout je htio čuti ima li Ruiz još informacija, iako je prema onome što je chiclero rekao zaključio da se ovaj nalazi na dnu krijumčarske hijerarhije. Ako optimistički gleda na Ruizov bijeg, možda će Ruiza pojesti jaguar. U tom bi slučaju žalio jaguara. Oni zahvale seljaku i njegovoj obitelji na gostoprimstvu i uđu u helikoptere. Nekoliko minuta kasnije, letjeli su na nekoliko stotina metara iznad krošanja.

Manje od sat vremena kasnije spustili su se u vojnu bazu. Kapetan je rekao da je baza podignuta u blizini Chiapasa u vrijeme indijanskog ustanka prethodne godine. Kapetan je pitao žele li hranu, kupku i drugu odjeću. Tuš je mogao čekati. Trout je imao druge prioritete. Zamolio je telefon.

Austin je upravo bio u svojem uredu u stožeru NAMP-a i obličavao fotografije koje je Zavala snimio u Halconovoj podzemnoj garaži, kada zazvoni telefon. Zavala je upravo opisao putovanje u Hilconov kompleks i krvavu igru loptom, a Austin mu je ukratko prepričavao svoj susret s Angelom Donatellijem na Nantucketu. Široki osmijeh pojavi mu se na licu kad je začuo Troutov glas: «Paul, drago mi je što te čujem. Joe i ja razgovarali smo o tebi prije nekoliko minuta. Jesi li pronašao Gamay?»

«Da i ne.» Trout je rekao Austinu o tome kako su ih zamalo ubili i promašili na rijeci, o padu helikoptera i spašavanju.

«Što želiš učiniti, Paule?», upita Austin tiho.

S Troutovog kraja linije začuje se težak uzdah. «Mrzim to što te moram iznevjeriti, Kurte, ali ne mogu se vratiti. Ne dok ne pronađem Gunay.»

Austin je već donio odluku. «Ne moraš se vraćati. Mi dolazimo kod tebe.»

«A što je s poslom na kojem radite? Ono s arheologijom?» «Gunn i Yaeger mogu načiniti operativni plan dok nas nema. Ti ostani tamo dok ne stignemo.* «A što je s admiralom?» «Ne brini. Ja ću riješiti stvari sa Sandeckerom.»

«Stvarno sam ti zahvalan, Kurte, i više nego što znaš.» Ova izjava bila je najviše što je Trout sa svojom jenkijevskom rezervom mogao izreći.

Austin nazove Sandeckera i ispriča mu priču. Sandecker je imao reputaciju završavanja započetih projekata, ali i njegova lojalnost prema osoblju bila je legendarna. »Trebale su mi godine da sastavim tim za posebne zadatke. Neću dopustiti da jednog od ključnih članova otme gomila prokletih meksičkih bandita. Idite po nju! Imate na raspolaganju sve resurse NAMP-a.»

Bila je to reakcija koju je Austin očekivao, ali s nepredvidljivim se admiralom nikad nije znalo. «Hvala vam, gospodine. Započet ću odmah sa zahtjevom za brzi prijevoz do Meksika.» «Kada želiš krenuti?»

«Želim složiti paket posebne opreme. Recimo za dva sata?» «Ti i Zavala budite u Zračnoj bazi Andrews s četkicama za zube. Čekat će vas mlažnjak.»

Austin spusti slušalicu. «Gamay je u nevolji i Paul treba našu pomoć.» On opiše detalje. «Sandecker je dao blagoslov. Krećemo iz Andrews sa za oko dva sata. Možeš li to izvesti?» Zavala je krenuo prema vratima. «Krećem.» Minutu kasnije, Austin je opet bio na telefonu. Nakon brzog razgovora izišao je iz ureda i krenuo do svoje kuće na vodi, gdje je ubacio nešto opreme i odjeće u

sportsku torbu i krenuo prema zračnoj luci. Sandecker je ispunio riječ. Mlažnjak Cessna Citation X obojen u tirkiznoplavu boju NAMP-a zagrijavao je motore na pisti. On i Zavala dobacivali su torbe kopilotu kad se dokotrljao vojni kamionet. Iz njega iziđu dva snažna pripadnika Specijalnih snaga, koji su zatim nadzirali viličar koji je podigao veliku drvenu kutiju iz kamiona i prebacio je u teretni prostor zrakoplova.

Zavala podigne obrvu. «Drago mi je što ste ponijeli pivo.» «Mislio sam da bi osnovna Austinova spasilačka oprema mogla dobro poslužiti.» Austin potpiše prijemnicu jednom od ljudi iz Specijalnih snaga. Nekoliko minuta kasnije on i Zavala zakopčavali su pojaseve na sjedalima u kabini za 12 putnika, i zrakoplov je bio spreman za polijetanje.

Glas pilota začuje se iz zvučnika.

«Dobili smo dozvolu za polijetanje. Letjet ćemo brzinom od 0,88 maha, tako da bismo trebali stići na Yucatan za manje od dva sata. Sjedite i uživajte u letu. Whiskey je u ormariću sa žestokim pićima, a soda i kockice leda u hladnjaku.

Nekoliko minuta kasnije zrakoplov je bio u zraku i penjao se na svoju visinu leta brzinom od četiri tisuće stopa u minuti. Čim su uzletjeli, Zavala je ustao sa sjedala. «Ovo je najbrži putnički mlažnjak osim Concorda», reče on zaneseno. On je pilotirao svim zrakoplovima pod kapom nebeskom. «Idem popričati s momcima u pilotskoj kabini.»

Austin nije imao ništa protiv. To će mu dati priliku da razmisli. On spusti svoje sjedalo, sklopi oči i pokuša zamisliti događaje koje je Trout opisao u njihovom telefonskom razgovoru. Kad se Zavala vratio i prenio pilotovu poruku da slijeću, Austin je još uvijek bio duboko zamišljen.

Trout ih je čekao kad se Citation zaustavio. Okupao se, obrijao i posudio kamuflažnu odoru dok se njegovo odijelo čistilo. Odora je bila načinjena za niže meksičke vojnike i isticala je Troutove duge

ruke i noge, zbog čega je izgledao poput pauka. «Hvala vam što ste došli tako brzo, momci», reče on rukujući se s njima.

«Ne bismo nizašto na svijetu propustili prizor tebe u ovoj odori», reče Austin cereći se.

«Odišlo mi je na glačanju», odgovori Trout s laganom nelagodom.

«Izgledaš privlačno u kamuflaži», reče Austin. «Poput Ramba, Zare, Joe?»

Zavala polako odmahne glavom. «Ne znam. Paul mi je više tip Stivena Seagala. Možda Jeana-Claudea Van Dammea.»

«Drago mi je što ste dojurili ovamo na trošak NAMP-a da , procijenite moj izgled.»

«Nema na čemu. To je najmanje što možemo učiniti za prijatelja.»

Troutovo lice se smrači. «Šalu na stranu, lijepo je vidjeti vaša lica. Hvala vam što ste došli tako brzo. Gamay jako treba pomoć.

«Dobit će i više od toga», odgovori Austin. «Imam plan.» Zavala pogleda kutije Specijalnih snaga koje su iskrcavali iz zrakoplova. «Uh-oh», reče on.

Najveća vrlina snajperista nije bila sposobnost ciljanja, razmišljao je Guzman, već strpljenje. Sjedio je na deki u grmlju na obali rijeke Potomac i hladnim očima promatrao viktorijansku kuću na vodi na suprotnoj obali. Bio je tamo satima, ulazeći u odvojeno ali budno stanje nalik zombiju koje mu je omogućavalo da ignorira tupu bol u stražnjici i ugrize insekata. Gledao je kako sunce zalazi, svjestan ljepote rijeke, iako se nije emocionalno povezao s izmjenom odraza u vodi i sjena.

Znao je da Austin neće doći i prije no što se automatsko noćno svjetlo uključilo u dnevnoj sobi zamračene kuće. Podigao je austrijsku snajpersku pušku Steyr SSG 69 iz krila i pogledao kroz teleskopski ciljnik Kahles ZF69 sliku broda koja je visjela na

zidu. Pritisak na otkopac poslao bi metak preko rijeke brzinom od 2.821 stope u sekundi. On cokne jezikom, spusti pušku, podigne mobitel i nazove broj u stožeru NAMP-a.

Telefonska sekretarica rekla je da gosp. Austina neće biti nekoliko dana u uredu, dala mu je radno vrijeme NAMP-a i zamolila ga da ostavi poruku. On se nasmiješi. Postojala je samo jedna poruka koju je htio predati gosp. Austinu. On otipka još jedan broj. Telefon zazvoni u automobilu parkiranom ispred Zavaline kuće u Arlingtonu.

«Otkazujem», reče Guzman i spusti slušalicu. Dva čovjeka u automobilu pogledaju se i slegnu ramenima, pokrenu automobil i odvezu se.

Na obali Potomaca, Guzman pažljivo zamota pušku u deku i krene kroz šumu tiho poput duha.

Poglavlje XXXV

Čamac je klizio kroz sablasnu maglu kao u snu. Vlaga koja se dizala s rijeke materijalizirala se u elektoplazmičke sablasti koje su mahale svojim prozirnim rukama kao da upozoravaju: vratite se.

Gamay je upravljala, dok je Chi sjedio u pramcu poput kipa od mahagonija, a njegove su oštre oči pretraživale maglu tražeći prirodne i umjetne prepreke. Kretali su se od zore, nakon što su prenoćili na malom sprudu na sredini rijeke. Chi je spavao na obali na velikoj visećoj ležaljci. Gamay bi još uvijek zadrhtala pri pomisli na susret sa Žutom bradom. Chi ju je uvjeravao da im

tamo ne prijeti opasnost od zmija. Čak bi i crv bio neželjeno društvo, odvratila mu je. Preferirala je neudobnost i relativnu sigurnost čamca. Glasno šištanje probudi je, i njoj lakne kad je shvatila da je riječ samo o prijenosnoj pećnici. Chi je kuhao kavu. Brzo su doručkovali i rano krenuli niz rijeku.

Zalihe koje su uzeli od chiclerosa potrajat će im danima. Budući da u njihovom čamcu nije bilo mnogo mjesta, napunili su drugi čamac hranom, vodom u boci i gorivom i vukli ga za sobom. Dodatni teret usporio je njihovo napredovanje, ali zalihe su bile od vitalne važnosti ako su namjeravali preživjeti.

Sunce je sredinom jutra odagnalo sablasti od magle, i vidljivost je opet bila velika, iako su zauzvrat dobili zagušljivu sparinu.

Gamay je pronašla slamnati šešir koji ju je čuvao od sunčanice i štiti oči od zaslepljujućega tropskog svjetla.

Rijeka je vijugala dalje. Svaki put kad bi se približili meandru, Chi bi podigao ruku i Gamay je smanjivala gas. Nekoliko minuta plutali bi niz struju i osluškivali ne bi li čuli glasove ili zujanje motora. Više se nisu bojali napada odostrag, ali čuvali su se iznenađenja sprijeda. Nisu željeli naletjeti na čamac razbojnika iza meandra. Još uvijek nisu bili sigurni je li helikopter pripadao prijateljima ili neprijateljima. Spasio ih je od brzica, ali nisu zaboravili i to da ih je bacio u vodu.

Ponekad bi iz vode iskočila riba, a pljusak je zvučao poput pucnja. Osim toga, pored metalnog klokotanja vode ispod aluminijskog trupa, čuli su samo graju ptica u krošnjama i zujanje insekata. Gamay je bila zahvalna na obilnoj količini sredstva za zaštitu od insekata. Morala ga je često stavljati na sebe, jer znoj i povremeni pljuskovi skidali su joj ga s kože. Činilo se da Chiju ne smetaju kukci. Prirodna selekcija, razmišljala je Gamay. Bilo koji Maja osjetljiv na malariju ili druge bolesti koje prenose insekti odavno je iskorijenjen.

Narav rijeke mijenjala se kako su prolazili sati. Širina se upola smanjila. Stiskanje iste količine rijeke na pedeset posto manje prostora stvorilo je snažnu struju. Ravni krajolik postao je brdovitiji, a obale više i strmije, prekrivene neprohodnim raslinjem.

Gamay je bila nervozna zbog njihovoga sporoga, postojanog tempa u stilu Queen of Africa. Nije bila sigurna ni da joj se ova vožnja niz tobogan više sviđa. Kako im je brzina rasla, imali su sve manje prostora za grešku. «Pitam se gdje smo», promrmlja ona gledajući lijanama obrasle zidove od vapnenca koji su ih zatvarali s obje strane.

«I ja sam se to pitao.» Chi je promatrao nebo. «Znamo da je istok tamo, jer je tamo izišlo sunce. Treba nam vaša izviđačka obuka.»

Ona se nasmije. «Ono što nam treba je ručni GPS prijemnik.»

Chi posegne u svoj ruksak i izvadi drevni instrument koji su pronašli u pećinskom hramu. Sunce je sjajilo na metalu. On preda instrument Gamay. «Znate li rukovati ovom spravom?»

«Kao pomorska biologinja, većinu vremena provodim pod vodom i prepuštam drugima da me odvedu tamo. No, pohađala sam nekoliko navigacijskih tečajeva.»

Chi preuzme rudo dok je Gamay proučavala instrument. Bila joj je to prva prilika da поближе prouči uređaj otkad su ga pronašli. I ' »pet se divila vještini izrade drvene kutije i kružnim isprepletenim zupčanicima. Slova su definitivno bila starogrčka, ispisujući imena njenih bogova.

Ona kažiprstom pritisne najveći zupčanik, ali kao i drugi pokretni dijelovi, zaglavio se zbog hrđe. Na njemu su bile izrezbarene slike životinja. Ovce. Koze. Medvjed. Čak i lav. Prema njihovom položaju, Gamay zaključuje da predstavljaju sazviježđa. To ju je podsjetilo na kartonske zvjezdane karte s rotirajućim dijelovima koje su prikazivale noćno nebu u bilo koje doba godine. Lukavo.

«Tko-god je sastavio ovaj uređaj bio je genij», reče ona. »Shvatila im je samo dio njegove funkcije. Govori vam kako izgleda noćno nebo u bilo kojem dijelu godine. Što je još važnije, prema nebu vam može pokazati u koje je doba godine.»

«Drugim riječima, nebeski kalendar koji je od neprocjenjive vrijednosti za prognozu kišne sezone, za sjetvu i žetvu.»

«I za plovidbu. Možete otkriti i gdje ste. Možete upotrijebiti stražnji dio kao sekstant koji vam daje približan, ali prilično precizan sunčev azimut.»

«Čemu služe ostali zupčanci?»

«Koliko ja znam, mogli bi biti otvarači za limenke. Morat ćete imati nekog stručnjaka za tehniku«, reče Gamay odmahnuvši glavom.

«Šteta što je mehanizam zahrđao. Voljela bih znati gdje smo.»

Chi pretraži svoj ruksak i izvadi kartu, pa je raširi na koljenima.

«Rijeka nije prikazana«, reče on prateći prstom njihovu približnu rutu. «Nagađam da je ovako velika samo nakon kišnih sezona, ako izračunamo brzinu i smjer, rekao bih da smo jako blizu granice sa temelom, ako je već nismo prešli. To bi imalo smisla. Opljačkane artefakte krijumčare kroz Guatemalu u Belize, a zatim u svijet.»

«Nisam planirala put u Guatemalu kad sam došla ovamo s NAMP-om, ali pretpostavljam da nemam mnogo izbora.»

«Gledajte na to s vedre strane«, reče Chi. »Imamo priliku zaustaviti ovaj strašan posao krijumčarenja antikviteta.»

Gamay podigne obrvu. Nadala se da će malo Chijevog optimizma prijeći i na nju.

S obzirom na njihovu trenutačnu situaciju i život iz minute u minutu, nije ih smatrala duetom boraca protiv krijumčara. Njezin glavni cilj bilo je preživljavanje. Umorila se od igranja Paulininih

pustolovina. Činjenica da još nisu mrtvi bila je vjerojatno rezultat čiste sreće.

Ona pokaže nekoliko točaka na karti označenih s X. «Imate li pojma što je ovo?»

Nakon nekoliko trenutaka, Chi reče: «Mogli bi biti bilo što. Nalazišta, mjesta na kojima su nagomilali artefakte ili zalihe, mjesta distribucije.»

«A mi se krećemo ravno prema tamo, sudeći po ovom uređaju.»
Ona podigne instrument i vrati ga Chiju.

«Zanimljivo», reče Chi zamišljeno dok je pažljivo spremao drevni instrument u svoj ruksak. «U svojem žaru da ga praktično upotrijebimo, zaboravili smo njegov arheološki značaj.»

»Prepustit ću drugima da to otkriju. Ja sam sada pomorska biologinja.»

«No ne možete poreći da pronalaženje drevnoga grčkog artefakta u pretkolumbovskom okruženju vodi određenim pitanjima.»

«Pitanjima na koja nisam spremna dati odgovor.»

«Niti ja. Još ne. Ali znam da će se bijes arheološkog establišmenta sručiti na moju glavu ako samo spomenem pretkolumbovski kontakt s Europom. Taj instrument nije došao ovamo sam. Ili su ga Europljani donijeli u Ameriku, ili su ga donijeli Amerikanci koji su otišli u Europu.»

«Možda je dobro što nikome ne možemo pričati o tome», reče Gamay.

Sve snažnija struja okončala je njihovu raspravu. Rijeka je postala još uža, a zidovi su se pretvarali u litice, Chi je imao problema s kontrolom čamca, pa je Gamay preuzela upravljanje. Nije bilo glasnog šuma vode koji bi indicirao da se bliže brzicama, još ne, ali Gamay je bila oprezna.

«Brzina nam raste», reče ona Chiju.

«Možete li nas usporiti?»

«Smanjila sam brzinu gotovo do lera kako bih zadržala kontrolu nad čamcem. Budno gledajte i slušajte. Ako vam se učini da su pred nama divlje vode, skrenut ću prema obali, pa ćemo odlučiti što onda.»

U podnožju litica na obali nalazila se blatna plaža široka nekoliko metara. Bilo je to dovoljno da izvuku čamac iz rijeke i odmore se. No, ona je razmišljala o nečem drugome. Bio je to jedini put kojim su chiclerosi mogli doći. To je značilo da je rijeka plovna za male čamce. No, kontroliranje čamca koji su vukli bio je problem. Bilo je vrijeme da pristanu na obali, prebace zalihe i ostave drugi čamac.

Rijeka se iznenada znatno suzi, a brzina vode udvostruči se.

Ona i Chi zbunjeno se pogledaju. Još uvijek nije bilo zvuka brzica. Približavali su se meandru, a obale su se približavale tako da im se činilo kao da ih mogu dotaknuti. Gamay je planirala široko ući u meandar i jednostavno nasukati čamac na usku plažu. Čamac se zanio u jednom, pa u drugom smjeru i otežao joj kontrolu. Iz iskustva je znala da, kada stvari krenu ukrivo na čamcu, stvarno krenu ukrivo. Jedini način da izbjegne nesreću bila je drastična akcija.

«Presijecite užel!», vikne ona.

Chi je pogleda ne shvaćajući.

Ona načini gestu rezanja rubom ruke. «Presijecite uže čamca sa zalihama, ili će nam se zaplesti u vijak.»

Kad je Chi shvatio o čemu je riječ, brzo se pokrenuo. Presjekao je konopac brzim potezom mačete. Čamac sa zalihama polako se okrene i krene ravno prema njima. Gamay i Ghi gledali su ga, nadajući se da će ih zaobići. Sudar u uskom kanjonu bio bi

katastrofa. Pogledavala je preko ramena, pokušavajući izbjeći sudar, pa do posljednje sekunde nije vidjela zid od vapnenca koji se pojavio ravno pred njima.

Gamay se sagne kako ne bi udarila glavom kad je čamac prošao kroz otvor u zidu. Za nekoliko sekunda, brza rijeka usisala ih je duboko u ždrijelo, i dnevna svjetlost iščezne iza njih.

«Treba nam baterijska svjetiljka, profesore», reče ona dok joj je glas odjekivao u tami.

Svjetiljka se uključi, i snop svjetlosti padne na vlažne stijene, Stijene su sjajile na samo nekoliko metara od njih. Ona okrene rudo kako bi izbjegla sudar, ali u žurbi pretjera, pa struja okrene čamac bočno. Nakon nekoliko napetih trenutaka uspjela je vratiti čamac pod kontrolu i kretala se niz riječni tok.

Chi uperi svjetlo ispred i iznad njih, na neravne mokre zidove i strop.

Podzemna rijeka podsjetila je Gamay na zabavni park, samo što se ona nije zabavljala, osobito nakon što je snop svjetlosti obasjao nešto što je nalikovalo crnom lišću na stropu. Svjetlost se odražavala od tisuća crvenih iskrica. Ona zadrži dah, ne toliko zbog straha koliko zbog snažnog zadaha amonijaka.

«Mrzim šišmiše», promrmlja ona škrgućući zubima.

«Budite mirni, i sve će biti u redu», upozori je Chi.

Nije bilo potrebe za to upozorenje. Gamay se ukočila na samu pomisao na kožnata krila i oštre zube.

No, stvorenja su ostala na svojem mjestu, i vremenom se populacija šišmiša prorijedila i nestala.

«Fascinantno», reče Chi. «Nikada nisam vidio kako rijeka tako brzo nestaje pod zemljom.»

«Oprostite što to moram reći, profesore Chi, ali vaša zemlja ima previše pećina i rupa u tlu za moj ukus.»

«Si, dr. Gamay. Bojim se da nalikuje švicarskom siru.»

Gamay pokuša sagledati stvari s vedre strane, ali shvati da je nema. Bili su usisani u utrobu zemlje, i nije bilo nikakvog jamstva da će ikada izići. U najboljem slučaju, ovo je bila ruta kojom su se koristili chiclerosi, što je značilo da će možda naletjeti na još krijumčara. Gamay podigne nogu motora iz vode i oni dohvate vesla i počnu upravljati čamcem uz njihovu pomoć, odgurujući se rukama i nogama od zidova pećine.

Gamay zgrabi mali stalagmit i omota nekoliko puta njihovo prerezano užo oko njega. Improvizirani vez je izdržao. Popeli su se na stijenu i upalili logorsku svjetiljku. Gamay je očekivala da pokraj njih prođe čamac sa zalihama, ali vjerojatno je negdje zapeo. Chi je žalio zbog gubitka svoje šunke. Gamay je rekla kako ga mogu uloviti kasnije. Nije joj nedostajalo meso iz konzerve, ali gorivo i voda dobro bi im došli. Tijekom obroka od hladnih tortilja, razmotrili su opcije i zaključili da postoji samo jedna: moraju nastaviti dalje. Nisu glasno izgovorili svoju bojazan da će rijeka naglo završiti jamom ili podzemnim jezerom bez izlaza, ili da nema kraja. No, ta je mogućnost lebdjela nad njihovim glavama poput crnog oblaka. Vratili su se u čamac, pokrenuli motor kako bi uspostavili kontrolu, pa su putovali još oko pola sata, često kašljući zbog vlažnoga, pljesnivog zraka.

Gamay je imala osjećaj kao da joj pluća postaju jednako vlažna kao i ostatak tijela. Činilo se da je struja oslabila. Chi, koji je osvjetljavao put pred njima, objavio je da se rijeka gotovo vratila na početnu širinu iznad brzica. Chi je postavio svjetiljku na pramac čamca, i njezin je žuti sjaj obasjavao nešto što je izgledalo poput goleme pećine.

«Stanite!», vikne Chi nadglasavajući iznenadnu jeku motora.

Gamay ugasi motor i okrene rudo, zamalo izbjegnuvši sudar s crnim zidom koji im se pojavio na putu. Rijeka je opet nestala. Sigurno je tekla još dublje. Sada su se nalazili u velikom jezeru. Uski pritok vodio je od glavnog vodenog toka. Budući da nije imala izbora, Gamay usmjeri čamac prema nečemu što je izgledalo kao umjetni kanal.

Chi ugasi svjetiljku i nagne se naprijed, zureći u tamu prema slabašnom narančastom sjaju koji se povećavao i pojačavao dok su se približavali, da bi se napokon materijalizirao u kerozinsku svjetiljku na malom doku. Gamay zaustavi čamac pokraj dva identična čamca privezana na doku i ugasi motor. Oni pažljivo oslušnu, ali nisu čuli nikakav zvuk glasniji od vlastitoga nervoznog disanja.

«Ovo je, valjda, kraj vožnje», reče Gamay.

Preostale zalihe utrpali su u Chijev ruksak, a zatim su oprezno krenuli niz dok izgrađen uz ravni ispušt od vapnenca širok poput pločnika. Prolaz se proširio i neravni zidovi pretvorili su se u glatke. Krenuli su za svjetlima, krećući se od jedne svjetiljke do druge, sve dok nisu stigli do velike komore. Zidovi i strop bili su glatki i obrađeni.

Chi pogleda okolinu. «Ovo je bio rudnik. Vjerojatno su ga koristili drevni narodi, koji su vadili vapnenac za svoje hramove i kuće. Nalazimo se usred strukture Maja.»

«Ne mislim da su drevni narodi rabili kerozinske svjetiljke.»

«Slažem se. Dobra vijest je što se u blizini mora nalaziti nekakav ulaz.» Nastavili su s istraživanjem i naišli na tucete drvenih kutija poslagane na paletama. Chi je krenuo niz red kutija i pogledao u njih. «Nevjerojatno», prošapta on, «ovdje mora biti na stotine artefakta Maja. Koriste se ovim kamenolomom za pohranjivanje ukradenih antikviteta.»

«Ima smisla», složi se Gamay. «Plijen donose rijekom, a zatim ga otpremaju odovud.»

U glavi joj se upali žarulja. «Treba im kopneni transport da odvezu artefakte.»

Chi nije slušao. Stajao je ispred široke police koja se oslanjala na zid komore. Snop svjetla iz njegove svjetiljke šarao je lijevo-desno po velikim kamenim blokovima poredanim na policama, poput izloga u grobu.

«Opet brodovi», prošapta on.

Gamay priđe bliže i ugleda rezbarije u stijeni. «Ove nalikuju onima koje smo vidjeli kod ruševina.»

«Da, čini se da je pljačkanje mnogo raširenije nego što sam mogao i zamisliti. Vjerojatno su pronašli arheološka nalazišta poput ovoga koje smo posjetili. Koristili su se motornom pilom s dijamantnom oštricom da izrežu ove dijelove zida.»

On teško uzdahne. «Ovo je tragedija.»

Intelektualna znatiželja na trenutak je nadvladala njihov instinkt za preživljavanjem. Mogli su ostati tamo cijeli dan i raspravljati, da Gamay nije ugledala bjelkasti sjaj na dalekom kraju kamenoloma. Dnevna svjetlost. Napokon, izlaz iz ovoga jezivog mjesta. Otkad su izišli iz čamca progonio ju je osjećaj da nisu sami. Ona brzo pogleda preko ramena, dohvati Chija za ruku i praktično ga odvuče od kamenih artefakta.

Svjetlost je dolazila kroz otvor širine garažnih vrata na čijem je vrhu bio tipični majanski luk. Oni iskorače van. Iznenađujuća promjena od prohladne tame u blještavu vrućinu šokirala ih je, i trepnuli su očima kako bi ih zaštitili od jarkog sunčevog svjetla. Pred ulazom se nalazila primitivna platforma za ukrcaj i vitlo koje je visjelo s dizalice. Zemlja oko platforme bila je natopljena motornim uljem i ugažena kotačima vozila. Gamay zakorači

naprijed kako bi pogledala bolje, ali zastane kad je perifernim vidom ugledala nešto. Ona se okrene udesno pa ulijevo. Nije joj se sviđalo što je vidjela. S obje strane ulaza u kamenolom, koji je bio urezan u brdo, stajao je po jedan čovjek. Jedan je uperio pušku prema njoj, a drugi sačmaricu prema Chiju. Za pojasevima su imali i pištolje. Gamay i Chi pogledom se dogovore da ne izvode nikakve nagle kretnje. Jedina ruta za bijeg bio je put kojim su došli, ali i on je bio blokiran sekundu kasnije, kad je treći naoružani čovjek izišao iz kamenoloma.

Gamay tmurno pomisli kako je njezin osjećaj da ih prate bio točan.

Sva tri čovjeka bila su prljava i neizbrijana. Taj je izgled već očekivala od lokalnih stanovnika, ali ovi su chiclerosi odavali čvršći, discipliniraniji dojam od ljudi koji su ih progonili uzvodno. To je imalo smisla. Ljudi s nalazišta bili su na dnu hijerarhije - radnici koji su iskopavali antikvitete i teretne mule koje su ih prenosile. Ovo su sigurno bili čuvari. Treći čovjek izdao je ostalima kratku zapovijed. Oni pokretima oružja pokažu Gamay i Chiju da krenu niz makadam koji je vodio iz kamenoloma. Slijedili su makadam nekoliko minuta kroz šumu, dok nisu stigli do mjesta gdje su drveće i grmlje bili posječeni radi parkirališta za izudarani i blatni terenski kamionet. Vrata male drvenjare bila su otvorena, otkrivajući masno oruđe koje je visjelo unutra. Neki je čovjek radio na motoru. Podigao je glavu ispod poklopca začuvši da se drugi približavaju. Bio je to mršav čovjek voštano blijede kože, koji je zbog rijetke, uske bradice izgledao poput sirotinjskog vruga. On i glavni čuvar počeli su razgovarati. I bez poznavanja španjolskoga Gamay je shvatila da je mehaničar glavni.

Ovaj uputi pitanje Chiju, koji se vratio u svoj izgled skromnog seljaka. Razgovarali su minutu, a tada se čovjek namršti i odmahne ; 'Javom s izrazom «samo mi je to trebalo». Gamay s olakšanjem primi-poruku da ovo nije bila prijatna silovanjem koju je doživjela u prethodnim susretima, ali nije je umirila

činjenica da je čovjek tijekom cijelog razgovora držao ruku na pištolju. Nakon što je razmislio na trenutak, ušao je u kabinu kamioneta i tiho razgovarao s kreštavim glasom iz radija.

Konverzacija je povremeno bila žučna, ali mehaničar se nije smiješio kad se vratio i izdao zapovijed čuvarima. Oni zgrabe Gamay i Chia i grubo ih bace na tlo iza kamioneta, a zatim im vežu noge i vežu ruke za odbojnik.

«Što je rekao?», prošapta Gamay kad su ostali sami.

«Rekao sam mu da smo se izgubili, da ste vi znanstvenica a vaš vodič, i da smo slučajno upali u pećinu.»

«Je li povjerovao?»

«To nije važno. Rekao je da ima naredbu ustrijeliti svakoga koga pronađe onadje do ovdje. No, provjerio je stvar kod svojih šefova preko radija rekli su mu da nas dovede.»

«Izgledao je prilično zadovoljan sobom zbog toga. Koliko imamo vremena?»

«Kamionetu se pokvario motor. Kad ga popravi, mi ćemo vamanos.»

Gamay duboko udahne i izdahne. Nije se bojala. Bila je umorna i pomalo obeshrabrena što su ih ulovili tako blizu slobode nakon nekoliko dana napornog putovanja niz rijeku. Uza sav trud, nisu bili u ništa boljoj situaciji nego kad su ih zatočili u podzemnoj pećini. No, dobra strana ove situacije bila je ta što ovi chiclerosi nisu zurili u njezino tijelo i neprikriveno joj prijetili silovanjem. I osim toga, neće morati putovati kroz šumu pješice. Ona usmjeri misli na kamionet. On bi im mogao biti karta za spas, kad bi otkrili kako da otmu ključeve četvorici naoružanih ljudi. Ona nasloni glavu na odbojnik i promisli o njihovim opcijama. Brzo je shvatila da ih iz sadašnje situacije može izvući samo jedna stvar - čudo. Ona sklopi oči. Bit će to duga noć.

Zavala iz prvog helikoptera ugleda tijela u svjetlosti zore. Huey je letio iznad krošanja drveća prateći zmijolike meandre rijeke, kad je Zavala spazio ljudska tijela zaglavljena u oštrom zavoju. On zatraži od pilota da se spuste i pogledaju izbliza. Huey se spusti do vode, gdje je ostao lebdjeti. Zavala se nagne kroz velika vrata i prouči napuhnete leševe. Zatim se radijem javi drugom helikopteru, koji je kružio iznad njih.

«Paul i Kurt, prema ovome što vidim, nemamo razloga za brigu. ova su tijela muškarci.» Drugim riječima, Gamay nije među mrtvima.

«Jesi li siguran?», upita Trout.

«Koliko to mogu biti s ove visine.»

Ubaci se Austinov glas. «Hvala. Ovo je dobro mjesto za naše spuštanje. Je li naša limuzina spremna?»

»Napunjena je gorivom i spremna za pokret.»

«Dobro. Krenimo.»

Dva helikoptera koje su posudili od meksičke vojske nadletjela je stare ruševine gdje je Gamay prvi put zarobljena. Trout je htio da njegovi kolege iz NAMP-a dobiju cjelovitu sliku Gamayinog i Chijevog bijega, od početka do kraja. Trout je nadletio brzice i nastavio nizvodno dok nisu naišli na tijela.

Zavala prenese Austinovu zapovijed pilotu.

Huey se pokrene prema najširem dijelu rijeke, a zatim se polako spusti, sve dok veliki predmet obješen ispod njegovog trbuha nije dodirnuo vodu. Zavala pritisne prekidač za otpuštanje, i

helikopter poskoči u zrak, oslobođen težine koju je nosio. Huey se skloni u stranu, a letjelica s Austinom i Troutom zauzme njegovo mjesto.

Austin je prvi izišao kroz vrata, brzo se spuštajući niz užu u nešto što je izgledalo poput goleme kade u obliku banane. On ispusti užu i pritisne dugme za start, pa okrene čudno plovilo tako da se nađe ispod Trouta, koji se spuštao niz užu.

Zatim su spustili vodonepropusnu torbu. Trout ju je navodio. Bilo je to teško izvesti izravno ispod udara vjetra od rotora. Troutova visina bila mu je prednost kad je posegnuo za paketom u kojem su se nalazile njihove vitalne zalihe. Iako su njegovi dostojanstveni maniri odražavali njegovo akademsko ponašanje, a njegov vitak stas ukazivao na krhku građu, Trout je imao mišićava ramena i ruke iz vremena kad je radio kao ribar. S lakoćom je skinuo paket s kuke, i Huey se udalji.

«Obično ne uzimam autostopere, ali ti imaš pošteno lice», vikne Austin nadglasavajući motore.

Trout se nasmiješi. Usprkos svojoj brizi za Gamay, bio je sretan što napokon čini barem nešto. Skinuo je ručni radio s pojasa i progovorio u njega.

«Hvala ti što si nam dovezao limuzinu, Joe.»

«Nema problema. Bilo bi dobro da je isprobate prije no što je potjerate punom brzinom.»

«Limuzina» je bila Seal za dvije osobe, jedna od najmanjih lebdjelica na svijetu. Zeleni trup od fiberglasa sa zaobljenom krmom i šiljatim nosom bio je dug samo petnaest stopa. S kombiniranim pogonom vijka i rotora za podizanje, Seal je mogao ploviti na zračnom jastuku po vodi i po kopnu, zajedno s teretom, brzinom od 25 milja na sat. Sjetivši se iskustva Nine Kirov s divovskom lebdjelicom, Austin je zaključio da negativci nisu jedini koji bi trebali voziti takva plovila. Seal je bio projektiran za lovce i

izletnike koji su željeli doći do inače nedostupnih lokacija. Specijalne snage modificirale su civilni model, dodavši otvore za laku strojnicu, reflektor i infracrvene noćne senzore.

Austin pokrene motor od 20 konjskih snaga Briggs i Stratton i osjeti kako se plovilo podiže iz vode na zračnom jastuku.

Isprobao je krugove i petlje, većom i manjom brzinom. Kad se je uvjerio da je shvatio princip, predao je kontrole Troutu. Dok se Trout navikavao na malo plovilo, Austin pretraži njihovu torbu i izvadi svoj pištolj i dva CAR-15, skraćenu verziju jurišne puške M-16. Osim što je ispaljivalo do 950 metaka u minuti, oružje se moglo rabiti i kao lanser granata.

Austin bi bio sretan da ne mora ispaliti niti jedan hitac, ali nije bio optimističan. Više se nije smijao Troutovoj kamuflažnoj odori, koji mu je posudio jednu, te je pokrio svoju bijelu kosu kapom odgovarajuće boje.

Ništa ih nije moglo pripremiti za snažan zadah kad su se približili plutajućim tijelima. Ljudi iz NAMP-a namočili su marame i vezali ih preko nosa prije no što su se približili. Tijela su gledala kao da je netko upumpao zrak u njih. Troutova usta bila su stisnuta u ravnu liniju dok je proučio jedan po jedan leš.

Kad je bio siguran u ono što je vidio, on uključi radio. «U redu, Joe. Gamay nije ovdje.»

«Drago mi je što to čujem, prijatelju.»

«Nagađam da su to momci koji su nas pokušali skinuti s neba.» Trout zadrhti, sjetivši se kako je Gamay jedva izbjegla brzice.

«Brzo ćemo pregledati rijeku. Možda se nalazi negdje pred vama kada je ti i Kurt spasite.»

«Hvala ti još jednom što si mi prepustio mjesto.» «No problemo, amigo.»

Protekle su večeri imali kratku raspravu o tome tko će pratiti Zavala je htio poći, ali znao je da bi Trout trebao biti prisutan ako pronađu Gamay, živu ili mrtvu. Praktičniji je razlog bio taj što je trebao netko na zapovjednom položaju tko govori španjolski i može poslužiti kao veza s Meksikancima.

Trenutak kasnije, oba Hueya nestala su nad krošnjama drveća.

Trout usmjeri Seal nizvodno i ubrza. Lebdjelica se izdigne iz vode i poskoči kao da je izbačena iz pračke. Kad je pitao svoje prijatelje iz specijalnih snaga imaju li nešto što ih može dovesti do teško pristupačnih područja, Austin je znao da zračno izviđanje može u kratko vrijeme pokriti veliko područje, ali da se nešto tako malo kao ljudsko biće može bez problema sakriti u džungli.

Smjenjivali su se za upravljačem, održavajući brzinu od 20 milja na sat. Tijekom cijelog putovanja rijekom, Gamay i Chi prešli su jedva pedeset milja otkad su ostavili brzice za sobom. Uz brzinu lebdjelice i bez zaustavljanja radi noćenja, Trout i Austin prijeći će tu udaljenost za djelić tog vremena. Troutovo oštro oko uhvatilo je odbljesak sunčeve svjetlosti na sredini rijeke. Oni se zaustave kod malog spruda i Trout iziđe iz plovila. Chi je pazio da ne ostavi smeće na sprudu, ali ostavio je jedan omot od ambalaže. Bez riječi, Trout se vrati u plovilo i pokaže svoje otkriće Austinu, koji klimne, pa ubrza do krajnjih granica. Igra je započela!

Radio zapucketa i začuje se Zavalin glas. «Kurte, ovo je ludo!»
«Čujemo te, Joe. Što se događa?»

«Nisam siguran. Slijedimo rijeku ispred vas. Skreće lijevo-desno, zatim se sužava u nekakav kanjon. Nema ni traga od Gamay ili Chija. Nastavili smo slijediti rijeku, ali ona je odjednom nestala.»
«Ponovi?»

«Rijeka je nestala. U jednom trenutku je tekla, a u sljedećem je više nije bilo.»

«Gdje si sada?»

«Pretražujemo teren ne bismo li je opet pronašli. Ako ne uspijemo, vratit ćemo se uzvodno i sastati se s vama.»

Mini-lebdjelica je nastavila juriti niz rijeku. I oni su primijetili kako se rijeka sužava i kako su litice sve strmije.

Zavala se opet javi radijem. «Ništa, Kurte. Moramo se vratiti, helikopterima nestaje goriva.»

Ponijeli su pričuvno gorivo i ostavili ga kod ruševina. Neće im trebati mnogo da se vrate, napune spremnike i nastave s potragom na rijeci. Austin je rekao da će on i Trout otploviti što je moguće niže niz rijeku i da će se tamo sastati s helikopterima. Mahnuli su im dok su ovi letjeli nad njima na putu do ruševina. Lebdjelica je nastavila svojim putem. Bili su u kanjonu, krećući se još brže zahvaljujući struji, kad su ugledali čamac. Bio je zaglavljnjen u blatu uz obalu. Austin približi lebdjelicu do plaže, gdje on i Paul iskoče. Čamac je bio nakrcan kartonima, i vjerojatno je njihova težina spriječila struju da ga pokrene i odvuče u sredinu rijeke. «Što misliš, Paule?»

«Rekao bih da nisu bili u tom čamcu. Mislim da su ga vukli za sobom. Gledaj, tako je pun da u njemu nema mjesta za sjedenje. Motor je podignut. Ovo uže je prerezano.»

Austin potegne tanku gumenu cijev. «U pravu si. Gledaj, cijev za gorivo uopće nije spojena sa spremnikom.»

Oni pogurnu čamac dalje na obalu, pa se vrate u lebdjelicu. Kretali su se tek nekoliko minuta kada rijeka nestane. Austin zadrži lebdjelicu na mjestu.

«To je odgovor na Joeovu rijeku koja nestaje«, reče Trout. «Nema misterije. Samo ponire.» On pokuša pozvati Zavalu putem radija, ali ne dobije odgovor, pa pretpostavi da su izišli iz dometa ili je prijenos blokiran visokim kamenitim zidovima. Bez oklijevanja oni odluče nastaviti dalje. Ušli su polako u pećinu, spustivši plovilo

sa zračnog jastuka. Trout je osvjetljavao put reflektorom koji je držao u ruci.

Vibracija i buka koju je stvarala elisa uzbunila je šišmiše. Spustili su se sa stropa kao da ih je donio udar vjetra — cvileća masa lepršavih krila s membranama i oštrim pandžama. Austin udvostruči brzinu. Lebdjelica je opet bila na zračnom jastuku. Obojica su se sagnuli nisko u otvorenoj kabini. Jedva da su nešto mogli vidjeti kroz roj crnih dlakavih tijela. Plovilo se nekoliko puta odbilo od kamenite obale, ali sve dok se mogao kretati ravno, Austin je držao gas do daske.

Odjednom su izišli iz oblaka šišmiša. Austin smanji gas i struja ih pokrene naprijed. «Jesi li u redu?», upita on.

«Kosa će mi vjerojatno pobijeliti poput tvoje, ali osim toga, dobro sam. Nastavimo dalje.»

Zvuk motora bio je strašno bučan u zatvorenom prostoru, višestruko odjekujući od neravnih zidova. Austin se mogao samo nadati da su njihovi eventualni protivnici potpuno gluhi, jer njihov je dolazak bio najavljen miljama unaprijed. Kretali su se postojanom brzinom, stvarajući valove, i ubrzo su ušli u veću pećinu. Oni načine jedan krug po jezeru kako bi se orijentirali. Shvatili su da rijeka opet završava, ali da jedan kanal vodi iz jezera. Kanal je završavao na malom doku osvjetljenom svjetiljkom. Oni privežu lebdjelicu pokraj tri čamca i napuste je. Držeći oružje na sprem, krenu niz prolaz prema kamenolomu. Zastali su kako bi ispitali sadržaj kutija, a zatim nastavili dalje. Sunčeva svjetlost sjajila je u daljini.

Austin zastane ispod luka na ulazu i oslušne glazbu koja su čula iz daljine. Latino ritam. S leđima pritisnutim uza zid, on zađe iza ugla, držeći CAR-15 spreman, s prstom na otklopu. Proviri i pogleda područje oko platforme za utovar, i budući da nije vidio nikoga, iskorači oprezno na jarku dnevnu svjetlost. Pokaže Troutu da dođe za njim. Austin ih zatim povede niz uski makadam, držeći se grmlja uz rub.

U blizini mjesta na kojem je šumska staza ostavljala glavnu cestu ušli su u grmlje i spustili se na ruke i koljena. Kretali su se paralelno s cestom, a zatim se spustili na trbuh i dopuzili do ruba čistine. Austin proviri kroz visoku travu. Troutova šaka uhvati ga za rame, ali on je već ugledao kosu boje dobrog crvenog vina. Gamay. Bila je vezana za stražnji odbojnik izudarano terenca GMC. Lice joj je bilo boje kuhanog jastoga, koža joj se gulila s opečenog nosa, a njezin ponos, bujna kosa, pretvorila se u hrpu masnih uvojaka. No, pored toga, činilo se da je u redu. Pokraj nje je ležao indijanac koji je morao biti dr. Chi. Gamay je imala sklopljene oči, ali otvorila ih je i oprezno pogledala oko sebe, kao da je osjetila njihovu prisutnost.

Austin brzo promotri ostatak prizora. Izvor glazbe bio je prijenosni zvučnik postavljen na prikolici kamioneta. Na tlu iza kamioneta sjedila su tri čovjeka udubljena u kartanje.

Oružje im je bilo na dohvat ruke, a sva su trojica nosili pištolje. Austinov pogled pokrene se do kabine kamioneta, gdje je četvrti čovjek radio na motoru. I on je imao pištolj, ali više ga je zabrinula jurišna puška AK-47 naslonjena na kotač. Austin signalizira Troutu da se povuče. Paul klimne, shvativši potrebu za izviđanjem, ali razočaranje na njegovom licu bilo je vidljivo.

Nekoliko minuta kasnije naslonili su se na drvo i procijenili situaciju.

«Imamo četiri naoružana čovjeka koja inače ne bi bila problem za naše oružje», reče Austin, «ali Gamay i dr. Chi izravno su na liniji vatre. Ne sviđa mi se to što je četvrti čovjek odvojen od ostalih. Ima pri ruci AK-47. Može napraviti sranje. Imaš li kakav prijedlog?»

«Možemo pozvati pojačanja», reče Trout tapšući radio za pojasom. «Ali, i ako ubrzo stignu ovamo, to bi značilo više pucnjave i više šanse da netko bude ozlijeđen.»

«Tako i ja mislim.»

Austin se počese po tek izrasloj bradi. «Čini se da su Gamay i Chi dobro, što znači da ih netko želi žive, barem za sada.»

«Pretpostavljam da će krenuti čim poprave mehanički problem.»

«Tada će se situacija pokrenuti. Čuvari će završiti s kartanjem i možda se pokrenu s linije vatre. Ili ćemo možda dobiti priliku kad stave Gamay i dr. Chi u kamionet. Kad nam se maknu s puta, možemo se pokrenuti.»

«Postoji i još jedna mogućnost», reče Trout. «Možda se pojavi još ovih momaka.»

«Znam da ćemo poznatu situaciju zamijeniti nepoznatom, i to mi se ne sviđa kao ni tebi, ali mislim da trenutačno ne možemo učiniti ništa osim pričekati.»

Trout klimne, nevoljko se složivši. Oni opet otpuze do ruba čistine. Kartaška je igra još uvijek trajala, a mehaničar je i dalje petljao s motorom. Austinu je bilo drago što vidi da i Gamay i Chi imaju otvorene oči. On potisne val bijesa uzrokovan njihovim stanjem.

Dugo nakon što je Austin zaključio da više nikada ne želi čuti latino glazbu, mehaničar se podigne ispod poklopca, obriše ruke u masnu krpu i uđe u kabinu. Motor se upali iz prvog pokušaja, ispunivši zrak neprigušenom grmljavinom.

Oblak purpurnog dima iziđe iz ispušne cijevi i obavije Gamay i Chija, koji su okretali glave s jedne na drugu stranu uzaludno pokušavajući izbjeći ispuh.

Kartaška igra je prekinuta. Igrači pokupe novac, osove se na noge, pa se s rukama preko usta i nosova udalje od stražnjeg dijela kamioneta, ponijevši i svoje oružje, primijeti Austin sa zadovoljstvom. Počeli su vikati na mehaničara koji je upravo iskočio iz kabine. Kad je ovaj shvatio da ne pokazuju dovoljno oduševljenje zbog njegovog postignuća, prišao je najbližem od njih i uhvatio ga za ovratnik, pa ga ljutito dovukao do prednjeg dijela kamioneta i prisilio da oslušne motor. Preostali stražari prasnu u smijeh i pridruže im se.

«Vrijeme za akciju», reče Austin.

Nužni elementi uspješne zasljeđe su iznenađenje i zaklon. Mogli su pokositi chiclerose jednim rafalom svojih jurišnih pušaka, ali Austina je zanimalo spašavanje, a ne umorstvo. On i Trout ustanu i mirno ušetaju na čistinu. Trout ispali nekoliko kratkih rafala u zrak, dok je Austin pokrivao chiclerose. Cilj je bio zastrašivanje. Paljba je rezultirala željenim učinkom, barem djelomično. Tri čuvara ugledala su kako dva terminatora koračaju prema njima, pogledala svoje beskorisno oružje, zatim opet bjelokosog čovjeka tvrdog pogleda i njegovoga visokog prijatelja, pa su se raspršila u šumu poput lišća na vjetru.

Mehaničar je uskočio u kabinu, ubacio u brzinu i pritisnuo gas. Kotači su se zavrtjeli i načinili rupe u tlu, bacajući dvostruku gomilu zemlje. Uz urlik motora kamionet pojuri s čistine, vukući za sobom Gamay i Chija poput limenki na automobilu netom

vjenčanih mladenaca. Glazba je još uvijek tutnjila iz zvučnika na prikolici.

Austin dovikne Troutu da pokriva chiclerose koji su bježali, pa potegne s boka svoj Bowen brzinom revolveraša iz Dodge Citya. Držeći ga s obje ruke, on hladnokrvno nacilja stražnji dio kabine. Cijev ispljune vatru pet puta i staklo kabine raspadne se u eksploziji kristala. Posljednji su hitci bili nepotrebni, jer prvi je metak raznio vozačev potiljak.

Kamionet se kretao još nekoliko metara kao da je prebačen na autopilota, ali napokon se zaustavi. Austin potrči prema kamionetu, ali Trout je stigao prije njega, brzo presjekao Gamayin konopac lovačkim nožem i uhvatio svoju suprugu u naručje.

Poglavlje XXXVIII

Massachussets

Tjedan dana kasnije, jedan taksi prošao je kroz crnu ogradu od lijevanog željeza koja je okruživala sjenovite travnjake Harvard Yarda. Krenuo je u mirnu, travom obrubljenu ulicu i zaustavio se pokraj četverokatnice od cigala u georgijanskom stilu koja je odskakala od modernijih znanstveničkih zgrada što su je okruživale. Zavala iziđe iz taksija i pogleda znak Arheološkog i etnološkog muzeja Peabody. On se okrene Austinu i Gamay i reče zaneseno: «Ovo je veliki dan za obitelj Zavala. Moja se majka oduvijek nadala da ću poći na Harvard.»

«Tvoja majka može zahvaliti mojem suprugu Paulu na uspjehu svojeg dječaka», reče Gamay, «ali ipak, čestitam.»

«Hvala. Zahvaljuje ti i moja majka. Hoćemo li ući u svete odaje?», reče on uz galantan pokret ruke koji je bio u skladu s njegovom naravi.

Zaista, Troutov poziv doveo je njegove kolege iz NAMP-a u Cambridge toga jutra. Trout je stigao u muzej kružnom rutom koja je započela u džungli Yucatana. Nakon što se sastao sa svojom suprugom, Trout i ostali odletjeli su na Nereus meksičkim helikopterom. Dok su čekali da stignu helikopteri, bolje su pregledali opljačkane antikvitete pohranjene u pećini.

Chi ih je poveo niz red sanduka i polica, tužno odmahujući glavom dok je objašnjavao značaj artefakta i štetu koja je počinjena njihovim neplanskim iskopavanjem. Zastavši ispred kamenih ploča s urezanim zapisima, Chi je komentirao: «Znam da ove stijene pričaju priču, i to važnu. Ali zato što su tako neoprezno iskopane i donesene na ovo mjesto, proći će mjeseci, možda i godine prije nego što otkrijemo o kakvoj se priči radi.»

Chijeve riječi odjekivale su u Troutovim ušima dok je helikopter prevezio njega i ostale na Nereusa. Liječnik je pregledao Gamay i otkrio da je iscrpljena, ali osim toga zdrava. Dok se njegova supruga smještala i uživala u gurmanskim jelima brodske kuhinje, Paul se helikopterom vratio u logor chiclerosa ponijevši sa sobom fotografsku opremu.

Vojska je podigla logor kako bi zaštitila artefakte i pohvatala preostale pljačkaše. Chi je ostao izraditi inventar ukradene robe. Kad je Trout opisao što ima na umu, profesor mu je zdušno dao odobrenje. Trout je načinio stotine digitalnih fotografija stijena i zapisa na njima. Zatim se spakirao i vratio na istraživački brod kako bi se sastao s Gamay i odletio kući. Kad se vratio u Washington, Paul je ubacio podatke u svoja računala.

Kao oceanski geolog, Trout je razvio visoku razinu vještine u korištenju računalne grafike za svoje podmorske projekte. Njegove su aktivnosti bile mnogo šire od ispitivanja oceanskog dna

elektronskim očima i ušima. Njegova otkrića slojeva tla ili termalnih ispusta morala su biti predstavljena tako da čovjeku nije potreban doktorat da bi ih razumio. Arheologija se već koristila računalnom grafikom za rekonstruiranje svega, od drevnih gradova do ostataka kostura. Često se telefonom čuo s dr. Chijem, koji se vratio u Mexico City. Nakon svoje analize nazvao je Austina i rekao: «Znam da ovo zvuči ludo, ali ovo što radim s dr. Chijem moglo bi biti povezano sa zadatkom na kojem radimo.»

Austina nije trebalo nagovarati. Ukratko je putem telefona opisao Nini Kirov Troutova otkrića i zamolio je da poveže Paula s nekim majanistom. Nina je odmah preporučila dr. Orvillea. Trout je ponio svoje računalne diskove u Cambridge i postavio je radionicu u Peabodyu.

Malim prijemnim prostorom dominirao je eskimski totemski kip čija su groteskna lica gledala mladu ženu za recepcijom. Austin je dao njihova imena recepcionarki, koja je pritisnula dugme interkoma na svojem telefonu. Pojavi se jednako privlačna djevojka koja ih povede uz metalno stubište, pokraj namrgođene skulpture inijanskog ratnika u sjedećem položaju, do petog kata.

Djevojka-vodič cijelo im je vrijeme pričala: «Peabody je jedan od najstarijih muzeja na svijetu posvećenih antropologiji», rekla je.

«Osnovan je 1866. donacijom Georgea Peabodya od 150.000 dolara. Izgradnja glavne zgrade - peterokatnice započela je 1877. Muzej sadrži petnaest milijuna izložaka, ali veliki dio materijala vraćamo, osobito artefakte iz rada E. H. Thompsona na svetoj cenoti u Chichen Itzi gdje su žrtvovali djevice.»

«Meni padaju na pamet bolje stvari koje se mogu raditi s djevicama«, promrmlja Zavala.

Na sreću, djevojka nije čula njegov komentar. Povala ih je kroz vrata u predavaonicu. Nina je stajala pokraj katedre i razgovarala s mršavim čovjekom neobuzdane crvene kose. Nasmiješila se kad

ih je ugledala, osobito Austina, što je on s veseljem primijetio, i brzo mu je prišla i uhvatila ga za ruku. Austin je osjećao kako mu krv struji brže kad god bi ugledao Ninina puna usta i bujne obline njezinog tijela supermodela. Zakleo se da će je povesti negdje gdje neće biti okruženi prijateljima i kolegama.

Nina ih predstavi dr. Orvilleu. Austin je odavno naučio da izgled nije važan, ali u ovom slučaju nije bio siguran. Majanist je nosio visoko zakopčano odijelo od tvida iako je bio vruć dan. Njegova jako zastarjela kravata bila je dekorirana starim mrljama od hrane. Manični sjaj u kestenjastim očima bio je pojačan do nevjerojatnih proporcija debelim naočalama, ali snažna inteligencija držala je podalje sjene ludila koje su se prikradale. Ali jedva. Austin je očekivao da vidi kako se oko njega vrte kugle, kao oko nekog ludog lika iz stripa. Odlučio je da nekom drugom prilikom razmisli o tankoj liniji između genijalnosti i ludila.

«Paul upravo dovršava prezentaciju i trebao bi nam se pridružiti za nekoliko minuta», objavi Nina.

Vrata se otvore.

Gamay je očekivala uobičajeno sagibanje glave svojeg supruga. Ona zine od iznenađenja, pa se nasmiješi. Ispruživši ruku niskoj, mršavoj prilici, ona reče: «Jedva sam vas prepoznala bez vaše mačete, profesore.»

Promjena u izgledu profesora Chija bila je dublja od običnog noža za šećernu trsku. Nosio je Armanijevo sivo odijelo krojeno po mjeri i žutu kravatu, koji su mu stajali jednako prirodno kao i odjeća seljaka.

Chijevo klasično indijansko lice bilo je kameno poput lica vodorige, ali tamne oči zaplesale su mu od radosti.

«Kad si s vukovima...», reče on slegnuvši ramenima.

«Ovo je divno iznenađenje, profesore. Izgledate dobro», reče ona.

«I vi, dr. Gamay.»

Posljednji put vidjela je profesora kako joj maše s tla dok se ona dizala u nebo u helikopteru. Chi je izgledao kao da ga njihova riječna pustolovina nije promijenila. Za razliku od njega, Gamay se nije osjećala normalno dok se nije vratila u Washington. Napad jarkog vucatanskog sunca uzeo je danak na njezinoj svijetloj koži. Siromašna hrana i besane noći isprepletene sa snovima o zmijama nisu joj pomogli.

Predavaonica je počela nalikovati modnoj pisti kad je Trout ušao u nju. Kao što je i odgovaralo okruženju Bršljanove lige, Trout je bio u pseudoengleskoj odjeći, odjeven u sportsko odijelo krojeno u Londonu i prilagođeno njegovoj visini, izglačane maslinaste hlače i neizbježnu leptir mašnu. Ispričao se zbog kašnjenja, i dok je profesor zauzimao mjesto za katedrom, Trout je otišao do stola i ubacio disketu u laptop povezan s projekcijskim zaslonom.

Uređaji su bili nalik onima koje je u stožeru NAMP-a rabio Hiram Yaeger. Nina sjedne za stol, a ostatak NAMP-ovog tima smjesti se u prvi red sjedala poput gorljivih brucoša na prvi dan predavanja.

Orville je otvorio sastanak. «Hvala vam što ste došli. Nina će vam reći da me bije glas da u lokalnom tisku dajem lude izjave.»

Njegova usta rašire se u čudan osmijeh. «Ali moram priznati da bi čak i moja bujna mašta teško izmislila priču fantastičniju od one koju ćete čuti. Bez daljnjeg odugovlačenja, predao bih riječ svojem cijenjenom kolegi i dragom prijatelju, dr. Joseu Chiju.»

Katedra je Chija, koji je stajao pokraj nje s rukama iza leđa, učinila još manjim nego što je bio.

«Htio bih zahvaliti dr. Orvilleu što je dogovorio ovaj sastanak i dopustio nam da se koristimo prostorijama ove institucije, u kojoj sam proveo mnogo lijepih sati kao postdiplomant», reče dr. Chi glasom suhim poput suhog lišća. «Kao što znate, dr. Gamay i ja otkrili smo blago sa stotinama ukradenih antikviteta. Artefakti su uključivali neke zanimljivo izrezbarene kamene blokove i ploče iz

hramova iz grada, bez pokazatelja o njihovom porijeklu, a mnogi su bili i oštećeni. I dok bih ja volio da antikviteti budu ostavljeni u zemlji i katalogizirani na licu mjesta, ljudi koji su ih izvadili nehotice su pomogli u rješavanju situacije za koju mi moji prijatelji iz NAMP-a kažu da je prilično hitna.»

Chi podigne prst i Trout pritisne tipku na računalu. Fotografija iz zraka ispuni zaslون.

«Ovo je opljačkana lokacija», reče Chi. «Humci koje vidite su ostaci zgrada grupiranih oko mjesta koje je nekada bilo središnji trg grada Maja. Sljedeća, molim.»

Na zaslonu se pojavi sljedeća fotografija. «Ovo je opservatorij. Molim vas, obratite pažnju na detalje na ukrasnom zidu. Sljedeća. Građevina ne završava u razini tla. Ovo je podzemni hram. To je samo jedna od stvari koje ovo mjesto čine vrlo neobičnim.»

Austin se nagne u stolcu kao da su pokušava unijeti u prizor. «Koje su još neobične karakteristike, dr. Chi?» Pokazujući sliku iza sebe, profesor reče: «Većina gradova Maja su kombinacija administrativnih, religijskih i stambenih građevina. Ovaj centar bio je posvećen isključivo znanosti, prije svega studiju vremena i astronomije. Majanska znanost bila je povezana s religijom jednako koliko je religija bila povezana s političkom moći. Ali imam osjećaj da je ovdje prakticirano više čiste znanosti nego što je uobičajeno. Majansko ime za grad jest Nebesko mjesto. Za naše svrhe, ja ću ga nazvati MIT.»

«Poput Massachusetskog instituta za tehnologiju?», upita Zavala. Svjetski poznata institucija za istraživanje i podučavanje nalazila se na samo nekoliko milja od njih.

«Da», odgovori Chi, «ali u ovom slučaju MIT znači Majanski institut za tehnologiju.»

Poput komičara u hotelu Borscht Belt, Chi pričekava da smijeh zamre, a zatim preda riječ Troutu i sjedne za stol.

Za razliku od profesora, Trout se morao nasloniti na katedru.

«Od samog početka, dr. Chi je bio uvjeren da slike i simboli urezani u stijene opisuju priču», započeo je Trout. «Naš je problem bio u tome što je sve pomiješano. To je kao da pokidate stranice iz nekog romana i promiješate ih. Zapravo, iz nekoliko romana, jer ploče su došle iz različitih izvora. Ovo je bilo još teže, jer su 'stranice' teške kamene ploče. Zato smo načinili desetke fotografija i ubacili podatke u računalo, gdje smo na zaslonu mogli presložiti slike. Koristili smo se zdravim razumom i informacijama iz majanskih zapisa, koje su dr. Chi i dr. Orville preveli. Zatim smo organizirali ploče po redu, poput ploča s tekstom koje se koriste na televiziji. Priča koju one pričaju, kao što je spomenuo dr. Orville, zaista je čudna i nevjerovatna.»

Trout se vrati za kontrole projektora, a Orville zauzme njegovo mjesto. «Bilo je prilično lako kategorizirati slike. Jednostavno smo se usredotočili na slike brodova poput onih iz MIT-ovog opservatorija koje ste već vidjeli, i krenuli smo od tamo. Ovo je kronološki prva od njih.»

Austin na trenutak prouči prizor. «Izgleda poput španjolske armade koja se otiskuje na more.»

«Da, sudeći prema broju brodova, zaista se radi o floti, a ne običnoj brodskoj aktivnosti u luci. Aktivnost je užurbana, ali organizirana. Ovdje vidite brodove kako uplovljavaju, kako se na njih ukrcava teret, te kako stoje s teretom.»

Fotografiju zamijeni niz prizora koji su prikazivali flotu na moru.

«Ovdje imamo prilično maštovito putovanje s mnogim čudnim morskim bićima«, nastavi Orville. «Mnogi od ovih prizora razlikuju se samo u manjim detaljima. To je vjerojatno umjetnički način prikazivanja protoka vremena.»

«Imate li ideju o kojem se vremenu radi?», upita Gamay.

«Majanski zapisi kažu da je putovanje trajalo jedan ciklus mjeseca. Oko trideset dana. Maje su bile precizni mjerači vremena. Ovdje je posljednja u nizu slika. Brodovi su stigli na svoje odredište.

Predstavljaju ih dok iskrcaavaju teret. Operacija protječe u mirnom moru, što znači da su bili poznati stanovnicima zemlje.« On se okrene Troutu i reče: «Vrijeme je, prijatelju, da izvedete svoju računalnu čaroliju.»

Trout klimne. Računalna strjelica izabere tri lika s prizora, uokviri im lica debelim bijelim okvirom, a zatim ih uveća. Jedno lice pripadalo je bradatim čovjeku s izduženim profilom i komičnim licem. Sljedeće je bilo široko lice punih usana, s usko pripijenom kacigom ili kapom. Treći je bio čovjek visokih jagodica i s pernatim ukrasom na glavi.

Trout premjesti slike na lijevu stranu zaslona, poredavši ih od vrha do dna. Tri nova lica pojave se zdesna.

«Čini se kao da su razdvojeni pri rođenju«, reče Zavala gledajući ih.

«Sličnost je prilično vidljiva, zar ne?», primijeti Orville.

«Vratimo se ponovno na cijeli prizor. Dr. Kirov, vi ste pomorska arheologinja i bilo bi nam drago da nam date svoje mišljenje.»

Koristeći se laserskim pokazivačem, Nina pokaže najprije jedan, a zatim drugi brod. «Ovdje imamo u osnovi isti brod koji se koristi u dvostruke svrhe. Izgled je identičan. Dug i ravan trup s plitkim dnom. Nepostojanje poluga; konopci za podizanje i spuštanje jedara fiksirani su na jedno mjesto i vraćaju se do viseće krme. Tri palube. Prednje i stražnje platforme. Zakrivljeni pramac.» Crvena točkica zatreperi na jednom mjestu na trenutak. «Ovdje je dvostruko veslo za kormilarenje. Izbočina na drugom kraju je ovan za probijanje. Uz palubu se vidi red štitova.»

«Dakle, to je ratni brod?», upita Zavala.

«I da i ne», reče Nina. «Na najvišoj palubi jednog od ovih brodova nalaze se ljudi s kopljima, očito vojnici. Na pramcu je promatračnica, a ima i mjesta za mnogo veslača.» Laser se prebaci na drugi brod. «Ali ova je paluba rezervirana za velikodostojnike. Vidite priliku čovjeka koji stoji na suncu. Na vrhu štapa ima polumjesec, što ukazuje da se radi o zapovjednom brodu. Ovo što visi s krme mogao bi biti ukras, možda neki bogati sag, koji ukazuje na autoritet admirala.»

«Koliko bi taj brod mogao biti dugačak?», upita Austin.

«Nagađam, od stotinu do dvije stotine stopa. Možda i duži. To bi značilo da teži oko tisuću tona.»

Orville upadne: «Nina, bi li spomenula onu usporedbu koju si upotrijebila za nas žabare?»

«Drage volje. Ovaj je brod daleko duži od engleskih brodova iz sedamnaestog stoljeća. Na primjer, Mayflowere, težio je samo stotinu i osamdeset tona.»

Orville upita: «Dakle, Nina, što mi to gledamo, po tvom mišljenju?»

Nina se zagleda u slike, kao da oklijeva izreći ono što joj je na umu. No, znanstvenik u njoj prevlada i ona reče: «Moje mišljenje kao pomorske arheologinje jest da brod prikazan na ovoj slici odražava karakteristike feničkih oceanskih brodova. Ako to zvuči malo neodređeno, da, niti ja se ne bih kladila u to dok ne dobijem još dokaza.»

«Kakve dokaze trebaš, Nina?», upita Austin.

«Pravi brod, na primjer. Ono što znamo o feničkim brodovima uglavnom smo saznali sa slika na njihovim kovanicama. Postoje podaci da su bili dugački i po tri stotine stopa. To uzimam s

određenom rezervom, ali čak i ako smanjite tu veličinu napola, dobit ćete brod koji je za ono vrijeme bio velik.»

«Dovoljno velik da preplovi Atlantik?»

«Bez sumnje«, odgovori ona. «Ti su brodovi mnogo veći i kvalitetniji od nekih minijaturnih jedrenjaka koji su preplovili ocean. Za ime Božje, ljudi su veslali preko oceana u čamcima. Ovaj brod bio bi idealan. Četvrtasto jedro najbolje je za oceansku plovidbu. S naprednim jedrima uvijek imate mogućnost opasnih kretnja pri nagloj promjeni vjetra. Ta su jedra mogli skratiti kad bi vjetar bio nepovoljan. Malo bi se jače ljuljali s obzirom na plitku kobilicu, ali veslači bi ga držali stabilnim, a pomogla bi i dužina broda. Trirema poput ove mogla bi pod idealnim uvjetima preploviti više od stotinu milja dnevno.»

«Osim pravog broda, što bi ti trebalo da te uvjeri da je to fenički brod?»

«Ja ne kažem da mene treba uvjeravati«, reče Gamay. «Ja sam već uvjerena. Možemo li se opet vratiti na ona lica, Paule?»

Šest izrezbarenih glava vrati se na zaslon. Laserska točka dodirnula je sliku bradatog čovjeka, pa se prebacila na njegovog blizanca. «Šiljata kapa ovoga gospodina ista je poput onih kakve su nosili fenički pomorci.»

«Što ne bi trebalo biti iznenađenje«, upadne Orville, «budući da je slika zdesna nađena u feničkoj građevini otkrivenoj u blizini Tunisa. Gospodin ispod njega identičan je licima afričkog kipa pronađenim u La Venti, u Meksiku. Treći kip lica dolazi iz ruševina Maja kod Uxmala.»

»Pretpostavljam da negdje vreba zaključak«, reče Austin.

Orville se zavalio u stolac i spoji prste na rukama. «Temeljenje zaključaka na sparivanju slika u redu je ako ste pseudoznanstvenik koji želi prodati knjigu, ali to nije dobra

arheologija«, reče Orville. On duboko udahne. «Moji kolege bi razvlačili ono što je preostalo od moje uništene reputacije od jednog do drugog kraja Harvarda kad bi me čuli kako ovo govorim. Pomorska arheologija nije moje područje, pa ne mogu procijeniti Ninine zaključke. Ono što znam jest da zapisi na ovim pločama prikazuju Feničane, Afrikance i Maje na jednom mjestu. Nadalje, dr. Chi i ja preveli smo simbole nezavisno jedan o drugome, i obojica smo došla do istih rezultata. Ploče kažu da su ti brodovi stigli u zemlju Maja nakon što su pobjegli od katastrofe u svojoj domovini. Štoviše, pozdravili su ih ne kao strance, već kao stare poznanike.»

«Spominje li se u simbolima i datum?»

«Poznajući opsesiju Maja s računanjem vremena, iznenadio bih se da ga nema. Brodovi su stigli godine 146. pr.n.e. po našem kalendaru.»

Nina se zagleda u projekciju i prošapta nešto na latinskom.

Kad je vidjela da su se sve oči okrenule prema njoj, ona objasni: «To je nešto što se uči na prvoj godini latinskog. 'Ceterum autem censeo Carthaginem esse delendam' (Uostalom, mislim da Kartagu treba razoriti). Katon Stariji završavao je tom frazom svaki svoj govor u rimskom senatu. Pokušavao je pokrenuti javnost u rat protiv feničkoga grada Kartage.»

«Koliko se sjećam, uspio je. Kartaga jest uništena«, reče Austin.

«Da. 146. godine prije nove ere.»

«Što znači da su ti brodovi možda bježali od Rimljana.»

«Datum je datum», reče Nina ukopavši se prije no što je Austinova teorija uvuče preduboko. «Samo sam ukazala na slučajnost. Nisam donijela zaključke. Kao znanstvenica, bila bih neodgovorna dajući takve izjave», doda ona, ali nije mogla prikriti uzbuđenje koje je raslo u sivim očima.

Austin reče: «Razumijem da, kao znanstvenici, ne možete otvoreno reći što mislite bez čvrstih dokaza. No, prema onome što sam danas ovdje vidio, uvjeren sam da zapisi na tim pločama kazuju da su drevni moreplovci stigli u Ameriku mnogo prije Kolumba. Znae da su Feničani bili u stanju preploviti Atlantik.»

«Znam da su oni bili najveći svjetski istraživači sve do petnaestog ili šesnaestog stoljeća. Oplovili su Afriku, stigli do Cornwalla na obali Engleske i do Kapverdskih otoka. Na jedno su putovanje navodno povelili tisuće ljudi na šezdeset brodova.»

«Slučaj je zaključen», reče Austin s pretjeranim samozadovoljstvom.

«Ne tako brzo, Perry Masone. Sumnjičavci će reći da su ti zapisi zanimljivi, ali tko kaže da su i autentični? Prije nekoliko godina neki zapisi otkriveni u Brazilu navodno su opisali feničku ekspediciju iz 531. godine pr.n.e. Opći je konsenzus bio da su zapisi krivotvoreni. Zvuči ludo, ali neki će ljudi tvrditi da su pljačkaši antikviteta sami izrađivali te ploče kako bi ih prodavali naivnim kolekcionarima. Naravno, mogli biste tvrditi da su 'brodovi Tarshisha' vršili transatlantska putovanja, ali trebaju vam čvršći i bolji dokazi ako želite da ih prihvati netko iz znanstvene zajednice.»

«Što je s astrolabom koji su pronašli Gamay i profesor?» «Čak ni to nije dovoljno, Kurte. Oni bi rekli da ga je donio netko s Cortezom, te da su ga indijanci ukrali i sakrili u starom hramu. Blizu je, ali nemoj se radovati dok ne budeš siguran u to kako je dospio tamo.» «Jesu li zapisi otkrili što su to brodovi nosili?» «To smo čuvali za kraj», reče Orville cereći se poput školarca. «O, da. Znamo što je bio njihov teret», reče Chi. «Zapis Maja kaže da se radilo uglavnom o bakru, draguljima, zlatu i srebru.»

Austin je izgledao poput čovjeka koji se oporavlja od udarca u glavu. «Želite reći da su brodovi bili nakrcani blagom?»

Chi klimne.

«Ovo nije bila rutinska trgovačka ekspedicija», reče Austin dok su mu zelene oči bljeskale. «Kartaga je bila pod rimskom opsadom. Kartażani bi učinili sve što mogu da se Rimljani ne domognu kraljevske riznice.»

«Zna li se što se dogodilo s blagom?», upita Zavala.

«Nažalost, nema zapisa nakon onoga o sigurnom dolasku brodova», reče Chi.

Nina se namršti. «Sav taj razgovor o blagu je uzbudljiv», reče ona nestrpljivo, «ali sjaj zlata i dragulja ne bi nas trebao spriječiti u pokušaju pronalaska odgovora na pitanje zašto je moja ekspedicija masakrirana u Maroku.»

«Nina je u pravu», reče Austin. «Usredotočimo se na nit koja povezuje sve te zapise s drugima otkrivenim preko oceana. Kristofor Kolumbo. Znamo da je stotinama godina nakon što su te ploče izrađene Kolumbo čuo za priče o velikom blagu.» On pokaže na zaslon. «Je li to ono što je on tražio?»

«Ne volim razbijati vašu teoriju», usprotivi se Orville, «ali govorkanja koja je slijedio Kolumbo mogla su imati temelja u pravim bogatstvima Azteka. Kao što znamo, Španjolci su kasnije postigli puni pogodak.» On zastane. «Kažete da je Kolumbo plovio određenom rutom. Znači li to da je slijedio neku kartu?»

«Zapravo, ne», reče Austin. «Sjećate se onog isječka iz novina za koji vas je Nina zamolila da iskopate iz svojih dokumenata?»

«O, da, članak iz mojega fortovskog dosjea o kamenom artefaktu.»

«Kolumbo je spomenuo da ga vodi 'kamen koji govori'.»

«Sad se sjećam. Izrezbareni monolit koji su pronašli u Italiji. Prevozili su ga u oklopnom vozilu. Zapravo, trebao je stići ovamo, u Peabody.»

Austin reče: «Taj bi kamen mogao biti ključ za cijelu ovu zbrku. Blago i umorstva.»

«Šteta što ga ne možemo vidjeti.»

«Tko kaže da ne možemo? NAMP je radio i na težim projektima na većoj dubini.»

«Da vidim pratim li vas«, reče Orville s nevjericom. «Planirate : zaroniti na dubinu od dvjesto stopa u olupinu prekooceanskog broda koji je tko zna u kakvom stanju kako biste izvadili masivni kameni artefakt iz zaključanoga oklopnog vozila?»

Zavala namigne Austinu. «Uz malo sreće, možemo to izvesti između doručka i ručka i proslaviti uz večeru.»

«Hm», reče Orville žmirnuvši. On se nagne i pokaže prstom prema dvojici NAMP-ovaca. «A meni kažu da sam lud.»

Poglavlje XXXIX

Obala Nantucketa

Mini-ronilica nalazila se na svega nekoliko metara ispod plavo-zelenih voda kod obale Nantucketa, a Austin je već pomalo požalio zbog toga što će uranjati sa Zavalom. Njegova rezerviranost nije imala veze sa Zavalinim pilotskim vještinama. Gotovo da i nije bilo prijevoznog sredstva u vodi, pod vodom ili iznad nje kojim Joe nije znao upravljati. Problem je bio u njegovom pjevanju bez sluha. Dok je dizalica podizala plovilo za dvije osobe s palube i spuštala ga u vodu, Zavala je pjevao španjolsku verziju 'Žute podmornice'.

Austin zalaje u mikrofon: «Znaš li neku drugu pjesmu?»

«Primam narudžbe.»

«A da pjevaš 'Daleko, daleko'?»

Zavalin tihi smijeh začuje se u slušalicama. «Hej, ovo nisam čuo otkad sam bio muchacho.»

«Teška vremena zahtijevaju očajničke mjere.»

«No problemos. Ionako bolje zvuči uz gitaru. Kamo želiš poći, amigo?» «

«Za početak, dolje.»

Zavala mahne kroz stakleni mjehur koji je bio tako blizu da bi Austin mogao ispružiti ruku i dotaknuti kolegu po ramenu da nije bilo pleksiglasa oko njihovih glava. Dvije su kupole bile postavljene s prednje strane mini-ronilice, pod određenim kutom od glatke zelene keramičke površine, tako da su izgledale poput žabljih očiju.

Deep Flight II bio je različit od većine oceanskih ronilica i batiskafa koji su bili oblikovani poput debelog čovjeka, zaokruženi i zadebljani u struku. Izgledao je više poput futurističkoga borbenog zrakoplova nego podvodnog vozila. Trup je bio spljošten i pravokutan, s prednjim i stražnjim rubovima podignutim poput lopatice. Bokovi su bili postavljeni uspravno prema spljoštenom vrhu i dnu, s oštrim rubovima, poput platna nategnutog preko okvira. Krila su bila zdepasta i opremljena svjetlima. Vijci potisnika bili su postavljeni iza krila i kupola. S prednje strane nalazio se par robotskih ruku i pokretni reflektor.

Za razliku od posada u tradicionalnim ronilicama, koje su sjedile uspravno, kao za radnim stolom, Austin i Zavala ležali su poput Sfinge, s licem naprijed, pričvršćeni za podlogu koja je odgovarala tijelu, s laktovima u podstavljenim udubinama. Imali su dvostruke kontrole, uključujući i palicu za dubinu i drugu za

brzinu. Zavala je upravljao ronilicom dok se Austin brinuo za druge sustave, poput svjetla, videokamera i robotskih ruku. On je motrio i digitalni displej koji je sadržavao kompas, brzinomjer i odometar, te kontrole dubinskih ventila, rashladni uređaj, jedinicu za svjetlo i sonar. Plovilo je imalo blagu plovnost i uranjalo je krećući se kroz vodu i namještajući zakrilca u repu poput zrakoplova.

Tijela su im bila podignuta pod kutom od 30 stupnjeva kako bi se simulirao prirodan položaj osobe koja pliva. Taj je položaj činio manje zastrašujućima brze urone i izrone. Prostor je bio komotan za Austinovu visinu od šest stopa i jedan inč, ali bio je pomalo tijesan za njegova široka ramena. Ipak, morao je priznati kako je čak i uz Zavalinu serenadu to prilično ugodan način za posjet olupini prekoceanskog broda.

Olupina je bila označena crvenom okruglom plutačom. Zavala počne spuštati ronilicu sporom spiralnom putanjom oko konopca plutače koji je vodio u dubinu od stotinu i osamdeset stopa, od površine do lanca pričvršćenog za treću dizalicu za čamce za spašavanje s lijeve strane broda.

Normalno spuštanje do najvišeg dijela olupine trajalo je tri do četiri minute. Sa svojom brzinom od pet čvorova, mini-ronilica se mogla spustiti mnogo brže od toga, ali Austin je htio osjetiti okruženje u kojem će raditi. On reče Zavali da ih polako spusti na dno.

Dublja voda filtrirala je boje sunčeve svjetlosti koja je dolazila s površine. Najprije su nestajale nijanse crvene, a zatim i druge boje spektra. Na dubini od deset metara gube se sve nijanse osim hladne plavkastozelene. No, zauzvrat, voda je bila bistra poput finog kristala kad se ronilica spustila iz toplijih slojeva termoklina gdje su lebdjeli komadići vegetacije. Podmornica je polako kružila oko konopca. Golema mračna masa pojavila se na blijedom dnu i ispunila im vidno polje. Uz odličnu vidljivost, ronilica se kretala bez svjetala. Na dubini od stotinu i dvadeset stopa, Zavala izravna

njihovu putanju, uspori brzinu mini-ronilice i uključi svjetlo na trbuhu. Brod je ležao na boku. Veliki krug svjetla pretvorio je dio trupa ispod njih iz crne mase u sivozelenu boju poput trupla, protkanu tu i tamo neproznim žutim mrljama i hrđom poput osušene krvi. Sloj morske vegetacije, koji se sastojao od milijuna morskih anemona, protezao se u tamu izvan dosega svjetla.

Austinu je bilo teško zamisliti da je ovaj mrtvi orijaš nekada bio jedan od najbržih i najljepših brodova na svijetu. Moguće je stajati pred zgradom visokom onoliko koliko je Doria bio dugačak i ne biti impresioniran njezinom veličinom. No, kad se isti taj toranj od sedam stotina stopa okrene vodoravno i položi na praznu ravnicu, njegova veličina oduzima dah.

Ležeći na svojem desnom boku, skrivajući fatalnu ranu od oštrog kljuna Stockholma, Doria je izgledao poput monstruoznoga morskog stvorenja koje je samo prileglo da se odmori, a zatim zaspalo, da bi ga na kraju more progutalo. Oni uključe kameru na mini-ronilici i krenu prema krmi, malo iznad redova prozora kabina. Minijturna pokraj golemog trupa, ronilica je izgledala poput nekoga maloga buljookog ljuskavca koji kruži oko kita. U blizini lijevog vijka teškog 15 tona Zavalala oštro skrene i prijeđe iznad oštro ocrtanih crnih pravokutnika koji su nekada služili kao prozori palube za promenu. Kad je došao na otvoreno, on spusti ronilicu na dubinu od 200 stopa i usmjeri je prema pramcu paralelno s njihovim ranijim smjerom.

Višestruke palube bile su uspravni zid visok 90 stopa njima slijeva. Prošli su pokraj tri bazena koji su nekad rashlađivali putnike zavisno o klasi njihovoga transatlantskog putovanja, a zatim i pokraj paluba s čamcima za spašavanje čije dizalice nisu radile ništa bolje nego 1956.

Deseci ribarskih mreža zapeli su na dizalicama. Prekrivale su palube poput velikih plahta prebačenih preko golemog namještaja, a bile su pokrivene slojem morske vegetacije. Neke mreže, koje su njihove plutače podizale od olupine, još su lovile

ribe iz plove haringa koje su prilazila opasno blizu. Ugledavši trule kosti u mrežama, Zavala se mudro držao podalje od njih.

Veliki crveno-bijeli dimnjak broda otpao je, tako da je golemo četvrtasto okno vodilo dolje u strojarnicu. Drugi otvori označavali su otkrivena stubišta. Nadgrađe je skliznulo i sada je ležalo u gomili na dnu. Bez prepoznatljivog dimnjaka i nadgrađa, Andrea Doria više je nalikovao teglenici nego brodu. Tek kad su prošli pokraj ostataka kormilarnice i vidjeli goleme dizalice, glave vitla i netaknute bitve, dobili su osjećaj da je riječ o golemom putničkom brodu. Bilo je teško povjerovati da bi brod te veličine mogao potonuti, ali isto su govorili i za Titanic, podsjeti se Austin.

Šutjeli su s poštovanjem poput ožalošćenih članova obitelji na sprovodu, ali tada Austin prekine tišinu. «Tako izgleda trideset milijuna dolara nakon nekoliko desetljeća na dnu mora.»

«Vraški mnogo novca za preveliku klopku za ribe», reče Zavala.

«To je samo cijena trupa. Nisam tu računao milijune uložene u opremu i umjetnine i četiri stotine tona tereta. Ponos talijanske mornarice.»

«Ne mogu to shvatiti», reče Zavala. «Znam sve o gustoj magli, ali oba broda imala su radare i promatrače. Kako su se uspjeli naći na istom mjestu u istom vremenu na svim tim milijunima četvornih kilometara oceana?»

«Čista nesreća, pretpostavljam.»

«Ne bi to mogli izvesti bolje niti da su unaprijed planirali sudar.»

«Pedeset i dvije poginule osobe. Prekooceanski brod od 29.000 tona na dnu mora. Stockholm teško oštećen. Teret vrijedan milijune izgubljen. I to ti je planiranje.»

«Mislim da mi želiš reći kako je riječ o jednoj od neriješenih misterija mora.»

«Imaš li bolji odgovor?»

«Niti jedan koji bi imao smisla», odgovori on s uzdahom koji se čuo preko mikrofona. «Kamo sada?»

»Krenimo do Gimbelove rupe kako bismo pogledali izbliza«, irče Austin. Mini-ronilica okrene se graciozno poput kante i krene natrag prema pramcu, a zatim se ujednačenom brzinom spusti niz lijevu stranu dok nije došla do četverokutnog otvora.

Gimbelova rupa.

Rupa dimenzija osam puta dvadeset stopa bila je ostavština Gimbela. Manje od 28 sati nakon potonuća Dorije, Gimbel i još jedan fotograf imenom Joseph Fox zaronili su do broda i proveli 13 minuta istražujući olupinu. Bio je to početak Gimbelove fascinacije brodom. Godine 1981. poveo je ekspediciju koja se koristila ronilačkim zvonom i saturacijskim ronilačkim tehnikama. Ronioci su izrezali ulazna vrata u bar prve klase kako bi došli do sefa u kojem su se navodno nalazile vrijednosnice od milijun dolara. Uz veliku popratnu buku sef je otvoren pred TV kamerama, ali u njemu je bilo svega nekoliko stotina dolara.

«Izgleda poput vrata sjenika«, reče Zavala.

«Ova su vrata otvarali dva tjedna magnezijским plamenicima«, reče Austin. «Mi nemamo toliko vremena.»

«Možda bi bilo lakše izvaditi cijeli brod. Ako je NAMP mogao podići Titanic, Doria bi trebao biti sitnica.»

«Ti nisi prvi koji je to predložio. Bilo je mnogo planova za vađenje. Komprimirani zrak. Baloni punjeni helijem. Plastični mjehuri. Čak i loptice za stolni tenis.»

«Taj momak s idejom o lopticama za stolni tenis jamačno je imao cojones«, zazviždi Zavala.

Austin zastenje zbog izraza na španjolskom. «Pored toga oštroumnog zapažanja, kako ti se čini, prema onome što si vidio?»

«Mislim da nam je posao jasan.»

«Slažem se. Vratimo se da vidimo što će reći ostali.»

Zavala mu pokaže podignuti palac, uključi motor i podigne nos ronilice.

Dok su se brzo uspinjali uz pomoć četiri potisnika, Austin je gledao sivu prikazu kako se gubi u tami. Negdje u tom golemom trupu nalazio se ključ niza bizarnih umorstava. On odbaci svoje tmurne misli kad je Zavala zapjevao refren 'Vrta hobotnice' na španjolskom. Austin zahvali sretnim zvijezdama što je putovanje kratko.

Deep Flight probije površinu u eksploziji morske pjene. Kroz vodom prekrivene staklene mjehure, sivi brod s bijelim nadgrađem bio je vidljiv na oko stotinu i pedeset stopa. Mini-ronilica bila je jednako agilna kao i pod vodom. Na površini su njezina krila bila podložna ljuljanju valova, pa se zaljuljala na osvježavajućem povjetarcu. Austin inače nije patio od morske bolesti, ali već je pomalo pozelenio i bio je sretan kad je brod krenuo prema njima i brzo im se približio.

Projekt broda bio je tipičan za mnoge brodove za vađenje olupina i istraživanje, čija je glavna funkcija da posluže kao platforma za spuštanje, vuču i podizanje raznih instrumenata i vozila. Imao je povišeni pramac poput remorkera i visoko nadgrađe, ali većina njegove dužine od 60 stopa bila je otvorena paluba. S obje strane palube nalazila se dizalica. Okvir u obliku slova A nadvio se iznad cijele širine broda od 22 stope na krmi, gdje se rampa spuštala do mora. Dva čovjeka u ronilačkim odijelima spustili su gumeni čamac niz rampu u vodu, uskočili u njega i približili ga mini-ronilici. Dok je jedan čovjek upravljao, drugi je zakvačio čvrstu kuku za alku s prednje strane ronilice.

Konopac je vodio do vitla na palubi koje je privuklo minijaturno plovilo, a brod je manevrirao sve dok mu Deep Flight nije plutao s desne strane. Dizalica se okrene i spusti kabel koji su ljudi u čamcu pričvrstili za ronilicu. Kabel se napne. Dizalica podigne ronilicu iz mora zajedno s njenim putnicima, prebaci je nad palubu i spusti na čelično postolje. Operacija je izvedena kirurški precizno. Austin ne bi ni očekivao ništa manje od jednog od očevih brodova.

Nakon sastanka u Peabodyu, Austin je nazvao Rudija Gunna da mu prenese novosti i zatraži brod za pomorske operacije. NAMP je imao desetke brodova koji su sudjelovali u operacijama diljem svijeta.

U tome i jest problem, objasnio je Gunn. Brodovi agencije bili su raspršeni. Na većini su se nalazili znanstvenici koji su u redu čekali mjesto na brodovima. Najbliži brod bio je Nereus, još uvijek u Meksiku. Austin je rekao da mu ne treba veliki brod za vađenje, ali Gunn je odvratio da mu može osigurati plovilo za najmanje tjedan dana. Austin mu je rekao da ga rezervira i spustio slušalicu, a odmah je zatim podigao i nazvao drugi broj. Glas poput medvjedeg kašlja začuo se na liniji. Austin je ispričao ocu što mu je trebalo.

«Hah!», zagrcne se starac. «Za ime Božje, mislio sam da NAMP ima više brodova od američke ratne mornarice. Nije li admiral mogao odvojiti koji brodić iz svoje flote?»

Austin je pustio oca da uživa u naslađivanju. «Ne dovoljno brzo. Stvarno mi treba tvoja pomoć, tata.»

«Hm. Pomoć dolazi uz određenu cijenu, momče», reče starac lukavo.

«NAMP će ti platiti sve troškove, tata.»

«Boli me briga za novac», zareži ovaj. «Moj računovođa pronaći će način da prikaže to kao dobrotvornu donaciju, ako ga prije toga

ne pošalju u Alcatraz. Ako ti nabavim nešto što pluta, znači li to da ćeš završiti tu glupost u koju te Sandecker uvukao i doći me posjetiti prije no što postanem tako senilan da te ne mogu prepoznati?»

«Ne mogu ti ništa obećati, no to je vjerojatno.»

«Hm. Pronalaženje broda nije isto kao pozivanje taksija, znaš. Vidjet ću što mogu učiniti.» On sklopi slušalicu.

Austin se tiho nasmije. Njegov je otac točno znao gdje se nalaze njegovi brodovi i što rade, sve do i najmanjeg čamca. Tata ga je htio pustiti da se malo koprcu. Austin se nije iznenadio kad je telefon zazvonio nekoliko minuta kasnije. Glas je gundajući rekao: «Imaš sreće. Pronašao sam ti jedan stari brod. Imamo brod za operacije vađenja koji radi na nekom poslu za mornaricu kod Sandy Hooka, u New Jerseyu. Nije to jedan od vaših velikih istraživačkih brodova, ali poslužit će. Sutra će uploviti u luku Nantucketa i čekati te.»

«Hvala, tata, to mi stvarno puno znači.»

«Morao sam prisiliti kapetana, i izgubit ću novac na tom poslu», reče otac blažim tonom, «ali valjda to vrijedi toliko da me sin posjeti u mojim poznim godinama.»

Kakav glumac, pomisli Austin. Njegov otac bio je u punoj formi. Stariji Austin održao je riječ i sljedećeg dana brod je stigao u Nantucket. Monkfish nije bio nekakav stari brodić. Bio je to srednje veliki brod za pomorske operacije spašavanja star manje od dvije godine. Dodatni bonus bio je kapetan John McGinty, čvrsti Irac rumenog lica iz južnog Bostona. Kapetan je bio na Andreji Doriji prije više godina i bio je oduševljen što će opet raditi na tom brodu.

Austin je upravo vadio kasetu iz videokamere ronilice, kad mu priđe McGinty. «Nemoj me držati u neizvjesnosti», reče on s uzbuđenjem u glasu. «Kako izgleda stara cura?»

«Vide joj se godine, ali možete pogledati i sami.» Austin mu preda kasetu. Kapetan pogleda mini-ronilicu i nasmije se. «Ovo je dobra makina», reče, pa ih povede prema svojim odajama. Ponudio ih je mekanim naslonjačima i žestokim pićima, a zatim ubacio kasetu u videorekorder. McGinty je sjedio i gledao u nekarakterističnoj tišini, upijajući svaki detalj dok su se trup i sloj anemona polako pojavljivali na TV zaslonu. Kad je kasetu završila, on pritisne dugme za premotavanje.

«Obavili ste dobar posao, dečki. Izgleda slično kao što je izgledao kad sam posljednji put ronio na njega osamdeset i sedme. Kao što ste rekli», uzdahne on, «malo se pohabao. Problem je u onome što ne vidite. Čuo sam da su unutarnji pregradni zidovi broda istrunuli. Ubrzo će se brod urušiti.»

«Možete li nam reći s čime ćemo imati posla tamo dolje?» «Dat ću sve od sebe. Želite još?» Ne čekajući odgovor, on natoči dupli Jack Daniel's u sve čaše i ubaci nekoliko kocaka leda. Srkne piće i zagleda se u prazni TV zaslon. «Jedno ne smijete zaboraviti. Doria možda izgleda lijepo, čak i uza sav taj mulj na trupu, ali on je ubojica. Ne zovu ga uzalud ronilačkim Mount Everestom. Nije ubio toliko ljudi kao Everest, desetak, ali momci koji rone na Doriju traže istu vrstu adrenalina od opasnosti koju traže i alpinisti.»

«Svaka olupina ima svoju narav», reče Austin. «Koje su glavne opasnosti na tom brodu?»

«Pa, ima on svakakvih trikova u rukavu. Prije svega, tu je dubina. Potrebna je dvosatna dekompresija. Treba vam suho ronilačko odijelo zbog hladnoće. Morski psi dolaze i hrane se ribom, uglavnom modrulji. Ne bi trebali biti opasni, ali dok visite na konopcu u dekompresiji, nadate se da vas neki kratkovidni modrulj neće zamijeniti za bucnja.»

«Kad sam počeo roniti, otac mi je rekao da imam na umu kako u vodi više nisam na vrhu hranidbenog lanca», reče Austin.

McGinty se složi s tim. «Ništa od toga ne bi bilo tako strašno dok nema drugih problema. Struja je uvijek gadna. Može se javiti čak i na dnu, pa čak i prolaziti kroz brod. Ponekad se čini da će vas istrgnuti s konopca.»

«Osjetio sam je kako gura ronilicu», reče Zavala.

McGinty klimne. «Vidjeli ste kakva je vidljivost.»

«Danas je bila prilično dobra. Pronašli smo olupinu bez svjetala», reče Austin.

«Imali ste sreće. Sijalo je sunce, a more nije bilo jako uzburkano. Kad je dan oblačan ili maglovit, gotovo možete doći do olupine bez da je vidite. A to nije ništa u usporedbi s unutrašnjošću. Crno je kao u rogu, a sve je prekriveno muljem. Ako ga dodirnete, okružiti će vas tako gust oblak da ga vaša svjetiljka neće moći probiti. Stvarno se možete lako izgubiti. No, najveći je problem zapetljavanje. Možete upasti u pravu nevolju s tim žicama koje vise sa stropa, to jest, ako prođete mreže i konopce na trupu ostale s brodova koji love ribu oko olupine. Nevidljivi su. Nećete ni znati da su tamo dok vam ne uhvate spremnik s kisikom. S ovim spremnikom, imate najviše dvadeset minuta da se izvadite iz nevolje.»

«To nije mnogo vremena za istraživanje velikog broda.»

«To je jedan od razloga zbog kojih je tako prokleta opasan. Dečki žele komad posuđa s talijanskim grbom. Razmišljaju kako su potrošili sve to vrijeme i novac na obuku da bi došli tamo. Zaborave. Brzo se umore, osobito ako se bore protiv struje i udišu trostruku mješavinu. Čine greške. Izgube se. Zaborave planove koje su zapamtili. Oprema mora funkcionirati savršeno. Jedan je umro jer je imao pogrešnu mješavinu u spremniku. Kad sam zaronio zadnji put, imao sam pet spremnika, pojas s utezima, svjetiljke i noževe. Nosio sam ukupno stotinu i deset kilograma. Potrebno je golemo iskustvo za zaron na taj brod. Čak i s tim,

lako se dezorijentirati. Brod je na boku, pa su palube i podovi iznad glave, a pregradni zidovi između paluba okomiti.«

«Andrea Doria zvuči kao naš tip mjesta, zar ne, Joe?»

«Samo ako bar još uvijek poslužuje tekilu.»

McGinty se namršti. Ovakva arogancija prije zarona na Doriju obično je jednosmjerna karta za smrt. Nije bio siguran u vezi s ovom dvojicom. Krupni čovjek s kosom koja nije bila usklađena s mladolikim licem i blagoglagoljivi tamnopusi čovjek sanjarskih očiju zračili su neobičnim samopouzdanjem. Kapetanov zabrinuti izraz lica nestane i on se naceri poput starog psa. Ne, ne bi ga začudilo da ih vidi kako stoje za barom prve klase na Doriji i naručuju piće od sablasnog barmena.

Austin reče: «Kakvo će biti vrijeme, kapetane?»

«Vrijeme je vraški promjenjivo na ovim obalama. Jednog je dana mirno, a idućeg dana oluja. Magla je strašna. Momci koji su bili na Doriji i Stockholmu mogu vam reći koliko može biti gusta. Vjetar sada puše s jugoistoka, ali sutra će biti zapadnjak, i mislim da ćete imati mirno more. Ne znam koliko će to dana potrajati.»

«To je u redu, ionako smo u žurbi», reče Austin. »Nemamo više dana.»

McGinty se naceri. Da, vraški su prpošni. «Vidjet ćemo. No, moram priznati da imate petlje. Što to tražite, oklopna kola u teretnom prostoru? To će biti malo teže, osobito ako ne poznajete olupinu broda.» On odmahne glavom. «Volio bih da vam mogu pomoći, ali moji ronilački dani su prošli. Dobro bi vam došao vodič.»

Austin ugleda kroz prozor plavi trup. Na pramcu je pisalo Myra.

«Oprostite, kapetane», reče on. «Mislim da je naš vodič upravo stigao.»

Georgetown, Washington

«Gamay, imaš li trenutak?», vikne Trout iz svoje radne sobe. Bio je nagnut nad svojim računalom i zurio u veliki zaslon kojim se koristio za razvoj grafike za svoje podmorske projekte.

«Uf», odgovori Gamay prigušeno iz susjedne prostorije. Ležala je na leđima, vodoravno iznad poda poput jogija u transu, na uskoj dasci između dviju ljestava. Ona i Paul stalno su preuređivali unutrašnjost svoje kuće u Georgetownu. Rudi Gunn naredio joj je da se odmori nekoliko dana prije no što se javi u stožer NAMP-a. No, čim se vratila kući, bacila se na projekt koji nije dovršila - slikanje cvjetnih vijenaca na stropu njihovog staklenika.

Ona uđe u radnu sobu brišući ruke u krpu. Nosila je stari jeans i radnu kutu. Njezina tamnocrvena kosa bila je pokrivena bijelom kapom na kojoj je pisalo Tru-Test Paint. Lice joj je bilo umrljano crvenim i zelenim mrljama, osim rakunolikog područja oko očiju, gdje je nosila zaštitne naočale.

«Izgledaš poput slike Jacksona Pollocka», reče Trout.

Ona obriše mrlju grimizne boje s usta. «Ne shvaćam kako je Michelangelo oslikao Sikstinsku kapelu. Radim tek sat vremena, a već imam težak slučaj slikarskog lakta.»

Trout načini izraz kao da viri iznad okvira naočala i naceri se.

«Kakav je to vučji osmijeh?», upita Gamay oprezno.

On obgrli njezin vitki struk i povuče je k sebi. Dodirivao ju je kad god je mogao otkad su se vratili kući, kao da se bojao da će opet nestati u džungli. Dani njezinog nestanka bili su mu poput noćne

more, ali njegov jenkijevski odgoj nikad mu ne bi dopustio da to prizna.

«Samo razmišljam kako si seksi s bojom na licu.»

Gamay nježno prođe prstima kroz njegovu finu kosu i počešlja je na čelo. «Vi pervertiti stvarno znate kako udobrovoljiti curu.» Ona ugleda slike za zaslonu. «Jesi li me zato pozvao?»

«Toliko o iznenadnim i spontanim romantičnim gestama.» On pokaže zaslon. «Da. Reci mi, što vidiš.»

Ona se nasloni na Paulovo rame i pogleda zaslon. «Nije teško. Vidim prelijepe crteže osam glava fantastičnog izgleda.» Njezin glas prešao je u znanstveni ton, poput patologa koji obavlja autopsiju.

«Na prvi pogled profili se čine identičnima, ali kada pogledam bolje, primjećujem suptilne razlike, uglavnom oko čeljusti i usta, kao i na lubanji. Kako napredujem, Sherlock?»

«Ne samo da vidiš, nego i zapažaš, Watson.»

«Elementarno, drago moje momče. Tko je to nacrtao? Crteži su umjetničko djelo.»

«Cijenjeni dr. Chi. Čovjek s mnogo talenata.»

«Dovoljno sam ga upoznala da me više ne može iznenaditi. Kako to da ih imaš?»

«Chi mi ih je pokazao kad sam bio na Harvardu. Zamolio me da ti ih pokažem. Sjetio se tvog arheološkog obrazovanja prije no što si prešla na biologiju. No, prije svega htio je neutralnog promatrača.» Trout nasloni svoje dugo tijelo na stolac i spoji prste iza glave.

«Ja sam oceanski geolog. Mogu uzeti ovo i načiniti sve lijepe sličice koje želim, ali nemaju mi smisla.»

Gamay privuče stolac do svojeg supruga.

«Gledaj na to ovako, Paule. To je isto kao da ti netko da kamen s dna oceana. Što bi ga prvo pitao?»

«To je lako. Gdje ga je pronašao»

«Bravo.»

Ona ga poljubi u obraz. «Isto vrijedi i za arheologiju. Majanske . kulture nisu bile moja uža specijalnost prije no što sam prešla na pomorsku biologiju, ali evo mojega prvog pitanja. Odakle su ti simboli?»

Trout potapše zaslon. «Ovaj je s mjesta koje Chi zove MIT. Tamo ste prvi put naletjeli na chiclerose.»

Gamay osjeti trnce niz kralježnicu kad se sjetila jarkog sunca, džungle i neobrijanih, neprijateljski raspoloženih ljudi. «A što je s ostalima?»

«Svi su s drugih lokacija koje je Chi posjetio.»

«Zašto je izabrao baš ove, osim činjenice da su gotovo identične?»

«Lokacija. Sve su to lica s opservatorija s ukrasnim zidom što prikazuje brodove koji mogu i ne moraju biti fenički.»

«Zanimljivo.»

«Aha. I profesor je tako mislio. Tema brodova ih povezuje.»

«Što sve to znači?»

«Ne znam», reče on slegnuvši ramenima. «Bojim se da je to plafon moje stručnosti za Mezoameriku.»

«Zašto ne nazoveš profesora Chija?»

«Upravo sam pokušao. Nije bio u svojem uredu u Mexico Cityu. Rekli su da je bio tamo ranije, ali da neće biti dostupan.»

«Nemoj mi reći. Rekli su da je na terenu.»

Trout klimne glavom. «Ostavio sam poruku.»

«Nemoj ga očekivati tako skoro, sada kad se opet dočepao svojeg HumVeeja. A što je s Orvilleom?»

«Ludim profesorom? Upravo sam njega imao na umu. No, htio sam to pokazati najprije tebi, za slučaj da dobiješ inspiraciju.»

«Nazovi Linusa Orvillea. To i jest rezultat moje inspiracije.»

Trout prelista svoj adresar i otipka broj. Kad je Orville javio, Trout uključi funkciju razglasa na telefonu.

«A, Mulder i Scully», reče Orville, misleći na likove iz FBI-a iz popularne TV serije. «Kako ide u Dosjeima X?»

Najozbiljnijim tonom kojim je mogao, Trout reče: «Otkrili smo o vrsti dokaz da oni tajanstveni brodovi potječu s izgubljenog kontinenta Mu.»

«Šališ se!», odgovori Orville bez daha.

«Da, šalim se. Samo volim izgovarati riječ Mu.»

«Pa, muuu i tebi, Muldere. A sada mi, molim te, reci pravi razlog zašto si nazvao.»

«Trebamo tvoje mišljenje o onim crtežima koje je profesor Chi ostavio Paulu», reče Gamay.

«O, simboli Venera.»

«Venera?»

«Da, njih osam. Svaki lik predstavlja inkarnaciju boga Venera.»

Gamay pogleda groteskne profile s naglašenim čeljustima i čelima. «Uf. Uvijek sam boginju ljubavi zamišljao kao ljupku djevojku koja izlazi iz morske pjene u golemoj školjki bisernici.»

«To je zato što ti je Boticellijeva vizija isprala mozak i zato što si gubio vrijeme na klasičnim studijima prije no što si izišao iz igre Hram Usuda. Majanski Vener bio je muško.»

«Kako šovinistički.»

«Samo do određene mjere. Maje su čvrsto vjerovale u jednakost kad se radilo o ljudskim žrtvama. Vener je simbolizirao Quetzalcoatla ili Kukulcana. Pernatu zmiju. Sve je povezano s tim. Analogija rođenja i ponovnog rađanja. Poput Quetzalcoatla, Vener nestaje tijekom svojeg ciklusa, da bi se opet pojavio.»

«Shvaćam», reče Trout. «Maje su ukrašavale svoje hramove prikazima boga da bi ga udobrovoljile, kako bi se vratio.»

«Ima i tu nešto, da, ulizivanje glavnom momku. Moraš shvatiti kako je arhitektura utkana u njihovu religiju. Zgrade Maja često su se fiksirale na ključne trenutke poput solsticija i ekvinocija, ili pojave i nestanka Venusa. Drugim riječima, bile su golemi kalkulator.*

Gamay reče: «Profesor Chi usporedio je opservacijski toranj iz MIT-a s računalnim hardwareom, a zapise na njemu sa softwareom. Smatrao je da je to samo dio cijele slike, kao što je sklop dio računala.»

«Da, rekao mi je tu teoriju, ali tvoj toranj mora još jako puno toga proći prije no što postane klon IBM-a.»

«Ipak, je li moguće da su ti tornjevi dio nekoga većeg plana?», ustrajala je Gamay.

«Nemoj me pogrešno shvatiti. Maje su bile nevjerojatno sofisticirane i uvijek su u stanju iznenaditi. Često su usmjeravali vratnice palača i ulice prema suncu i zvijezdama u razna doba godine. Vidiš, predviđanje kretanja Venera dalo bi svećenicima golemu moć.

Bog Vener govorio je seljacima o važnim datumima, poput sjetve, žrtve i kišnih sezona. Caracol u Chichen Itzi ima prozore koji gledaju prema Veneri na različitim točkama na obzoru.»

«Na Caracolu nema crteža brodova, koliko znam», reče Gamay.

«Nalaze se samo na onih osam hramova s kojih su došli simboli. Venera nestaje na osam dana tijekom svojeg ciklusa. To je zastrašujuća stvar, ako na tom planetu temeljiš važne odluke. Zato bi svećenici ubacili nekoliko djevica u bunar, izveli malo kreativnog krvoprolića, i sve je opet bilo u redu. Govoreći o krvoproliću, za pet minuta imam predavanje. Možemo li kasnije nastaviti ovu fascinantnu diskusiju?»

Gamay nije bila gotova. «Kažeš da Venera nestaje na osam dana, koliko znamo, postoji osam hramova sa slikama brodova. Je li to slučajnost?»

«Chi ne misli tako. Moram poći. Ne mogu dočekati da ispričam studentima o Mukačima.»

Linija se prekine. Paul dohvati žuti notes. «To je bilo poučno. Ponovimo sada ono što imamo. Imamo osam opservatorija u hramovima. Svi su sagrađeni kako bi se uz njihovu pomoć kartiralo kretanje Venere.» Trout načini bilješku. «Te su građevine posvećene jednoj temi, dolasku brodova koji bi mogli biti fenički i koji su možda donijeli veliko blago. Nagađam. Opservatoriji i Venera imaju veze s blagom.»

Gamay se složi. Ona dohvati notes i nasumce nacрта osam krugova. «Recimo da su ovo hramovi.» Ona nacрта linije koje spajaju krugove i na trenutak pogleda svoj crtež. «Ima tu nešto», reče ona.

Paul pogleda crtež i odmahne glavom. «Izgleda kao pauk s ravnim stopalima.»

«To je zato što razmišljamo u zemaljskim terminima. Gledaj.» iza nacрта dvije zvijezde uz rub stranice. «Uzdigni se iznad zemlje. Recimo da je ovo Venera na krajnjim položajima na obzoru. Hram koji sam vidjela u MIT-u imao je dva otvora nalik puškarnicama u dvorcu. Ovo je ono što bi vidio da nacrtáš liniju od prozora do jednog Venerinog krajnjeg položaja. Sada ću to učiniti iz drugog prozora.» . i dovoljna učinjenim, ona nacrtá linije od svakog opservatorija do Venere.

Zatim stavi Paulu pod nos mrežu koju je nacrtala.

«Sada izgleda poput usta aligatora koji se sprema za večeru», reče on.

«Možda. Ili poput gladne zmije.»

«Još misliš na onu zmiju?»

«Da i ne. Dr. Chi nosio je amulet oko vrata. Nazvao ga je pernatom zmijom. Na to me podsjeća, na ralje Kukulcana.»

«Potrebne su ti točne lokacije opservatorija, čak i ako to ima nekog smisla. Šteta što je Chi na terenu.»

Gamay ga je samo napola slušala. «Upravo sam se sjetila nečeg. Taj kamen koji govori što ga traže Kurt i Joe. Nije li na njemu trebala biti nekakva mreža?»

«Točno. Pitam se ima li tu kakve veze?»

Trout podigne slušalicu. «Nazvat ću Chija i ostaviti mu poruku da nam se javi što je moguće prije. Zatim ćemo nazvati Kurta i javiti mu da možda imamo nešto.»

Ona opet prouči svoj crtež. «Da, ali što?»

U blizini obale Nantucketa

Jahta koja je kružila oko broda za vađenje zaustavi se unutar dosega glasa i smanji gas. Crvena, bijela i zelena trobojnica Italije lepršala je na signalnom jarbolu ispod američke zastave. Vitka, sjedokosa prilika Angela Donatellija iziđe iz kormilarnice i mahne.

«Bok, gosp. Austine. Došao sam u misiju spašavanja. Koliko čujem, ostali ste bez grappe. Mogu li vam je isporučiti?»

«Bok, gosp. Donatelli», vikne Austin. «Hvala vam na opskrbi. Do sada smo morali piti kiselinu iz baterija.»

Kapetan McGinty skupi šake oko usta, što je bila potpuno nepotrebna gesta jer je njegov normalan glas bio urlanje. «I kapetan vam zahvaljuje i poziva vas na brod u misiji milosrđa.»

Donatelli salutira u znak potvrde i vrati se u kormilarnicu. Sidro se spusti sa štopotom i zvukom pljuska vode. Donatelli i njegov rođak Angelo uđu u gliser koji je jahta vukla za sobom, dovezu se do broda i popnu na palubu.

Donatelli doda kapetanu bocu vatrenoga talijanskog pića.

«Uz moje komplimente», reče on, pa se okrene Austinu i mahne rukom prema jahti.

«Kako vam se sviđa moja plava ljepotica, gosp. Austine?»

Donatellijev počasni način oslovljavanja ljudi bila je navika Starog svijeta ili jednostavno uvježbani lijepi maniri vlasnika restorana koji je navikao raditi s klijentima visoke klase, pomisli Austin. Bila je to osvježavajuća promjena od neformalnog predstavljanja

lažnim imenom «Bok, zovem se Bud» koji je bio jedan od omiljenih Austinovih pristupa.

Austinov pogled prijeđe po jahti od pramca do krme, proučavajući trup i nadgrađe kao da gleda obline lijepe žene. «Ima klasično lijepe linije», reče on. «Kakva je u plovidbi?»

«Poput sna. Zaljubio sam se prvi put kad sam je vidio u brodogradilištu u Bristolu na Rhode Islandu. Potrošio sam tisuće dolara na restauraciju. Duga je 45 stopa, ali zbog oblika pramca čini se dužom. Vrlo stabilna jahta, savršena za izlet s unucima.» On se nasmije. «I dobar način za bijeg od obitelji kad se zaželim mira i tišine. Moj pametni računovođa učinio je jahtu dijelom tvrtke, tako da povremeno moram loviti ribu za restorane.» On zastane i zamišljeno se zagleda prema moru, gdje je jato galebova prekrivalo tamnu vodu poput snježnih pahuljica. «Dakle, ovdje se to dogodilo.»

Austin pokaže prema crvenoj plastičnoj plutači koja se ljuljala na blagim valovima. «Vrh broda nalazi se na 60 metara ispod ove oznake. Mi smo ravno iznad broda.» Nije bilo potrebe izreći ime Dorije. Obojica su znali o kojem brodu je riječ.

«Krstario sam vodama oko otoka», reče Donatelli, «ali nikada nisam bio na ovom mjestu.» On se lagano nasmije. «Mi Sicilijanci smo praznovjerni ljudi i vjerujemo u duhove.»

«Razlog više da vam zahvalim što nam pomažete na ovom projektu.»

Donatelli prostrijeli Austina prodornim pogledom duboko usađenih očiju. «Ne bih propustio ovo ni za što na svijetu. Gdje počinjemo?»

»Imamo planove u kapetanovoj kabini.«

«Bene. Dođi, Antonio», reče on svojem rođaku, koji je glumio gljivu. «Da vidimo što možemo učiniti za ovu gospodu.»

Kapetan McGinty razmota veliki bijeli papir na stolu u svojoj kabini. Papir je bio označen s 'plano delle sistemazioni passeggeri' Italian Linea, što je značilo plan smještaja putnika.

Na vrhu je bila fotografija broda kako reže valove u boljim danima. Ispod fotografije nalazili su se nacrti devet paluba.

Donatelli potapše područje koje je prikazivalo bar Belvedere i predpalube s čamcima. «Radio sam ovdje kad nas je Stockholm pogodio. Bum! Pao sam na pod.» On pomakne prst na palubu za promenade. «Svi putnici ovdje čekali su na spašavanje. Velika zbrka», reče on zgađeno odmahujući glavom. «Gosp. Carey me pronašao i spustili smo se u njihovu kabinu. Ovdje. S desne strane gornje palube. Jadna gđa Carey bila je zarobljena. Odjurio sam poput uplašenog zeca da pronađem dizalicu. Ovamo dolje.» Njegov prst slijedio je njegov put te noći. «Pokraj prodavaonica na ovoj palubi, ali put je bio blokiran, pa sam se vratio ovamo do krme, a zatim na palubu A.

Donatelli prekine svoj opis događaja, sjetivši se užasa koji ga je zahvatio dok se spuštao u tamnu utrobu broda koji tone. «Oprostite», ispriča se on dok mu je glas podrhtavao. «Čak i sada, nakon svih tih godina...» On duboko udahne i izdahne. «Te sam noći otkrio kroza što je prošao Dante spuštajući se u Had.» On napuhne obraze, pa nastavi. «I tako, napokon sam stigao do palube B, gdje se nalazi garaža. Svi znate ostatak priče?»

Ostali ljudi okupljeni oko stola klimnu glavama.

«Dobro, reče Donatelli s očitim olakšanjem. Iako je kabina bila prohladna, čelo mu je svjetlucalo znojem, a na sljepoočnici mu je pulsirala vena.

«Možete li nam reći gdje ste točno u garaži vidjeli oklopni kamion?», upita Austin.

»Naravno, bio je ovdje, u ovom kutu.« On dohvati olovku i načini X. «Čuo sam da je u garaži bilo devet automobila, uključujući i

onaj skupi koji su Talijani izradili za Chryslera.» On stisne usne u osmijeh. «Nikad nisam pronašao dizalicu koju sam tražio.»

«Naš je plan da uđemo kroz garažna vrata«, objasni Austin.

Donatelli klimne. »Automobili su se mogli uvesti ravno u garažu s doka. Mislim da je plan dobar, ali ja ne znam mnogo o tim stvarima«, reče on sliježući ramenima.

Kapetan McGinty bio je manje uvjeren. Nekoliko minuta prije otišao se javiti na brodski telefon. Sada se vratio za stol i odmahivao glavom. «Nadam se da ne gubite vrijeme. Veliki problem je pred nama.»

«To je možda preblago rečeno. Iznenadio bih se kad nam problemi ne bi skakali po leđima poput gorile od 400 kilograma«, reče Austin.

«Ovaj je stvarno gadan. Znam momke koji su ušli u taj prostor, spustivši se niz palube.« On pokaže desni zid garaže. «Sve u tom prostoru - automobili, kamioni, teret - palo je na ovu stranu koja leži u pijesku. Vaš oklopni kamion mogao bi biti zatrpan tonama smeća. Momci koji su bili u teretnom prostoru vidjeli su onaj automobil koji je Chrysler prevezio, ali nisu mogli doći do njega jer je prostorija puna srušenih greda i pregradnih zidova. Ako uđete unutra kako ste planirali, postoji opasnost da se zaglavite.»

Austin je bio svjestan da bi ovo mogao biti jedan od najtežih zadataka u njegovoj karijeri, teži od podizanja iranskog broda za prijevoz kontejnera ili ruske podmornice.

«Hvala na upozorenju, kapetane. Moja je ideja bila da pristupimo tome kao da tražimo naš cilj na mjestu gdje je dno prekriveno smećem, kao na primjer u East Riveru. Možda ste u pravu i možda je posao stvarno nemoguć, ali mislim da vrijedi pogledati.« On se naceri.

«Možda ćemo čak pronaći i dizalicu gosp. Donatellija.»

McGinty se gromko nasmije. «Hej, ako je ovo ludina zadaća, ti si moj tip lude. Što kažete, da nazdravimo našem uspjehu?»

Donatelli otvori grappu i natoči svima piće sa spretnošću konobara koja ga nije napustila.

«Uzgred, malo prije su nas nazvali momci iz zvona», reče McGinty. «Upravo su prorezali trup. Rekao sam im da pripreme stvari za sutra, te da se zatim odmore.»

Austin podigne svoju čašu. «Za izgubljene slučajeve i nemoguće misije.»

Tihi smijeh prekine se kad je Donateli ozbiljno visoko podigao čašu. «Za Andreju Doriju i duše koje su umrle na njoj.»

Piće su popili u tišini.

Poglavlje XLII

Život nikada nije dosadan za plove riba srebrenih ljusaka oko Andreje Dorije koje su se uselile u luksuzne kabine što su svoje prijašnje stanovnike koštale tisuće lira. No ništa nije moglo pripremiti stanovnike plavog svijeta za dolazak dva stvora bizarnija od bilo kojeg monstruma iz dubina. Njihova su tusta tijela bila prekrivena sjajnom žutom kožom, a stražnjice zaštićene crnom ljušturom. U središtu okruglih glava imali su samo po jedno oko. Po dva batrljka virila su s dna njihovih okruglih tijela. Blizu vrha imali su slične, ali kraće izrasline koje su završavale pandžama. Najčudnije su bile peraje koje su im se okretale na bokovima.

Stvorenja su lebdjela u vodi poput balona s parade na Dan zahvalnosti. Tihi Zavalin smijeh zapucketa u Austinovim slušalicama.

«Jesam li ti rekao koliko sličiš maskoti Michelina?»

«Nakon sinoćnje večere s McGintyjem ništa me ne bi iznenadilo. Moje gimnastičko odijelo mi je malo tijesno oko struka.»

Ceaničko tvrdo odijelo sigurno je dobilo nadimak od nekoga tko ima problema s vidom. Takozvano gimnastičko odijelo zapravo je bilo podmornica u obliku tijela. Aluminijska je koža tehnički bila trup. Uspravni i bočni potisnici sa svake strane aktivirali su se nožnim kontrolama. Sa sustavom recirkulacije kisika i sposobnošću pročišćavanja ugljičnog dioksida, odijelo je bilo sposobno za šest do osam sati ronjenja, uz 48 sati rada sustava za održavanje života u slučaju opasnosti. Težilo je gotovo pola tone, no u vodi je bilo lakše od četiri kilograma. Tvrdo odijelo omogućavalo je pokretljivost, dugo vrijeme zarona, a s njim dekompresija nije bila potrebna. Glavni nedostatak odijela bila je njegova masivnost. Ulazak u unutrašnjost Donatellijevom rutom bio bi samoubojstvo. Za nekoliko minuta zaglavili bi se u žicama ili konopcima.

Formulirajući plan zarona, Austin je pregledao sve prijašnje zarone na Doriju, i uspješne i neuspješne. Austin je smatrao da je Gimbelova ekspedicija bila na pravom tragu. U pokušaju iz 1975. kanili su upotrijebiti ronilicu za izviđanje, ali plovilo nije imalo dovoljno snage za borbu protiv struje. Ronilačko zvono koje su namjeravali upotrijebiti kao dizalo i radnu postaju nije bilo pravilno balansirano i opasno je izmaknulo kontroli. Ono što je impresioniralo Austina bila je činjenica da su ronionci u saturacijskoj komori, spojeni s površinom cijevima za zrak, uspjeli obaviti velik posao usprkos velikim poteškoćama. Uspjeli su se probiti u garažu. Gimbelova ekspedicija iz 1981. bila je bolje pripremljena. Sustav zvona funkcionirao je dobro. Iako su naišli na brojne probleme, uključujući ružno vrijeme i struju koja im je

zapetljala cijevi za zrak, ronionci su uspjeli pronaći sef i pričvrstiti ga za dizalicu.

Na kraju, Austin se odlučio za kombinaciju tvrdih odijela i saturacijskih ronilaca. Sastavio je ekspediciju relativno dobro opremljenu za zadatak. Njegov je otac osigurao Monkfish i posadu. Gunn je pročešljao NAMP-ov raspored ekspedicija i brodova i uspio doći do ronilačkog zvona i dekompresijske komore opremljene ležajevima i tuševima. Pozajmljena mini-ronilica, sa svojom sposobnošću izviđanja, bila je neočekivani bonus. Najvažniji detalj bili su šestorica NAMP-ovih iskusnih saturacijskih ronilaca koji su zrakoplovom došli iz Virgnije. Otkad su stigli na Monkfish radili su u smjenama 24 sata na dan kako bi izrezali rupu u brodskom trupu.

Vrijeme u plićacima Nantucketa bilo je u skladu sa svojom reputacijom promjenjivosti. Kad su Austin i Zavala izišli iz svojih kreveta toga jutra, zrak je bio čist. Nemirno more od prethodnog dana nestalo je, i ocean je bio ravan poput zrcala, odražavajući morske ptice na površini. Par crnih peraja rezaio je vodu. Dupini.

McGinty je rekao da oni donose sreću i da će držati morske pse podalje. Površinska struja imala je brzinu od jednog čvora. Predvidio je da će se kasnije na vodi pojaviti gusta magla, i da se može pojaviti i struja, ali s tim su mogli izići na kraj.

Oklopljeni svojim teškim odijelima, ljudi iz NAMP-a spuštani su u vodu dizalicom. Proveli su nekoliko minuta pod površinom, provjeravajući opremu, dok se dizalica okrenula još jednom i spustila kabel od kevlara spojen s četiri kratka užeta koja su završavala čvrstim metalnim nastavcima. Oni čvrsto uhvate krajeve užeta svojim mehaničkim pandžama. Praćeni zujanjem uspravnih potisnika, spustili su se u indigo more. Monkfish je bio usidren točno iznad olupine s četiri sidra, dva na pramcu, dva na krmi, po stotinu metara u svakom smjeru. Stabilnost je bila ključna, inače će se ronilačko zvono ljuljati poput njihala.

Iako su tvrda odijela bila opremljena svjetlima, a sa sobom su nosili i prijenosne svjetiljke, nije im trebalo osvjetljenje. Vidljivost je bila barem trideset stopa, a sjenoviti obris broda isticao se na blijedom dnu. Krenuli su prema mjestu na kojem je trup bio obasjan hladnim, pulsirajućim sjajem.

U središtu uskovitlane plavkaste korone, dva saturacijska ronioca stajala su na podignutoj lijevoj strani broda poput insekata na panju. Jedan ronilac klečao je na trupu s plamenikom u rukavici, dok je drugi pazio na Kerry kabel koji je dovodio gorivo i motrio situaciju. Oni su prije spuštene u ronilačkom zvonu, koje je služilo kao dizalo i podvodni habitat za ronilački tim.

Viseći na debelom kabelu koji je vodio do vitla na palubi Monkfisha, zvono je bilo na nekoliko metara iznad trupa. Imalo je oblik svjetiljke za kampiranje na plin. Četiri strane bile su blago zaobljene na uglovima, a strop se spuštao od rupe za kabel. Drugi kabel za struju i komunikaciju ulazio je u zvono na nižoj točki. Izvana su bili pričvršćeni spremnici s plinom za disanje i gorivom za plamenik. Dno zvona bilo je otvoreno prema moru, ali pritisak zraka nije dopuštao vodi da se popne. Iz otvora, vrpce su vijugale do ronilaca, noseći mješavinu plinova za disanje i toplu vodu za grijanje tijela u njihovim odijelima Divex Armadillo. Pored toga, svaki je ronilac nosio pričuvni spremnik za disanje na leđima.

Ronioci su radili na dijelu čelične oplata koji je očišćen od anemona tako da se vidjela crna boja trupa. Spaljena boja od vrućine magnezijskog štapića u plameniku koji je dobivao kisik pod visokim pritiskom ocrtavala je veliki pravokutnik oko garažnih vrata. Saturacijski ronilac koji je pazio na čovjeka s plamenikom ugledao je dva žuta odijela kako se približavaju. Sporim pokretom koji prati rad u dubokoj vodi ronilac posegne i dohvati kabel od Austina i Zavale. Ljudi iz NAMP-a mogli su komunicirati međusobno i s brodom, ali nije bilo izravne veze s ronionicima, osim kroz zvono. Austin nije brinuo, jer svi su mnogo

puta ponovili plan, a znakovi rukama bili su dobri za sve poruke osim najsloženijih.

Ronilac koji je klečao isključi svoj plamenik kad je ugledao pridošlice. On pokaže prema uglovima pravokutnika, gdje je izrezao dvostruke rupe, pa pokaže uspravljani palac. Zatim on i njegov kolega pričvrste metalne nastavke s konopaca s površine na rupe. Ronioci se udalje nekoliko metara, a jedan od njih trzne rukom poput vlakovođe koji povlači vrpcu za zviždaljku.

Austin javi posadi na palubi. «Sve je čisto. Započnite s izvlačenjem.»

Posada prenese poruku operatoru dizalice, i kabel od kevlar napne se poput tetive luka. Prođe nekoliko sekunda, i ništa se ne dogodi. Okvir oko vrata bio je izrezan poput istočkane linije na kartonu. Austin se pitao je li potrebno dodatno rezanje, kad odjednom s palube eksplodiraju mjehurići. Cijeli dio odvoji se uz prigušenu tutnjavu. Austin uputi posadu na brodu da pokrenu dizalicu i spuste vrata na trup.

U boku broda bila je otvorena velika pravokutna rupa koja je vodila na palubu B. Kabine turističke klase bile su nakrcane u prednjem i stražnjem dijelu ove palube i palube C ispod nje. Prednji dio palube bio je mjesto na kojem su kabine bile podijeljene autorimessom, palubom na kojem se nalazilo devet automobila i oklopni kamion.

Zavala pokrene svoje odijelo tako da se našao izravno iznad novog otvora. «Kroz ovo bi mogao proći i HumVeejem.»

«Zašto raditi stvari napola? Pomisli samo. Svi koji zarone na olupinu odsad će ovo zvati Zavalina rupa.»

«Prepustit ću ti tu čast. A da je nazovemo Austinova bušotina?»

«A da malo izvidimo?»

«Nema boljeg vremena od sadašnjeg.»

«Slažem se. Idemo polako. Pazi na žice sa stropa i urušene pregradne zidove. Drži razmak.»

Zavalu nije trebalo upozoravati. Tvrda odijela nalikovala su svemirskim odijelima astronauta. Kao i kod astronauta u bestežinskom stanju, pokreti su morali biti promišljeni i umjereni. Čak i pri maloj brzini kretanja, sudar dva odijela od pet stotina kilograma protresao bi im zube.

Austin krene ispod Zavale, tako da je svjetlo iz njegovog odijela bilo usmjereno ravno u brod. Snažan snop svjetlosti progutala je tama. On kratko pokrene svoje uspravne potisnike, spusti se u garažu, zaustavi se i zarotira oko svoje osi. U vodi nije bilo izbočina i viseće užadi. On pokaže Zavali da je put čist. Gledao je kako napuhnutu žuta prilika prolazi kroz plavozelenu rupu i zaustavlja se.

«Ovo me podsjeća na Baja Cantinu u Tijuani», reče Zavala.

»Zapravo, nije tako mračno kao tamo.»

«Na povratku ćemo stati na tekilu», odgovori Austin. «Brod je širok devedeset stopa. Teret je sigurno skliznuo na dno, kao što je rekao kapetan McGinty. Sve je pod kutom od devedeset stupnjeva, tako da je pod garaže zapravo ovaj uspravni zid iza tebe. Držat ćemo se zida kako ne bismo izgubili orijentaciju.»

Dok su se spuštali, Austin u sebi prođe listu za provjeru, predviđajući moguće prepreke i reakcije na njih. Dok je radio na praktičnim problemima i rješenjima, njegov mozak radio je i na drugoj, iracionalnoj razini, vjerojatno mehanizmu za preživljavanje koji je podizao dlake na glavi njegovih primitivnih predaka. Čuo je kako Donatellijev glas opisuje njegovo strašno spuštanje u unutrašnjost broda. Starac nije bio u pravu, zaključio Austin. Ovo je bilo gore od svega što je Dante mogao zamisliti. Austin bi uvijek radije izabrao vatru i sumpor pakla. Dante je barem mogao nešto vidjeti, čak i ako su to bili samo demoni i proklete duše. Bilo je teško vjerovati da su palube ove goleme,

prazne olupine nekad pulsirale od dizel motora snage pedeset tisuća konja, i da je više od tisuću i dvjesto putnika uživalo u ljepoti broda, dok se za njihove potrebe brinula posada od gotovo šest stotina ljudi.

Prvi čovjek koji je zaronio na Andreju Doriju nakon što je potonuo rekao je kako se brod još uvijek čini živim, stvarajući čudnu kakofoniju škripe i stenjanja, udaranja raznih komada otpada koji' plutaju uokolo i šuma vode koja teče kroz otvore. Austin je sada vidio samo trulež i prazninu, a vladala je tišina koju su narušavali samo zvukovi njihovih uređaja za disanje. Ova velika metalna humka bila je sablasno mjesto na kojem je čovjek koji bi se zadržao predugo mogao poludjeti.

Činilo se da se brod zatvara oko njih. Austin je stalno provjeravao svoj dubinomjer. Iako su bili na samo oko dvjesto stopa od površine, činilo se da je dublje zbog tame. On podigne pogled. Plavo-zeleni pravokutnik koji je označavao otvor gubio se iza njih, i postao bi nevidljiv da ronionci nisu postavili pulsirajuću svjetlost na rub da im posluži kao svjetionik. Austin pogleda tu bljeskalicu i osjeti se sigurnije. Zatim se okrene prema onome što je ležalo ispod.

Ispod njihovih nogu, čvrsti predmeti pojavili su se iz tame u krugu svjetlosti koji su stvarala njihova svjetla. Ravne linije i rubovi. Tajanstveni zaobljeni oblici. Tone otpada nalazile su se na vodoravnom prostoru koji je nekada bio desni pregradni zid Dorije. Kad je brod bio u ravnom položaju, garaža je bila prekrivena teškim metalnim mrežama i povišenim prolazima. Sada su i oni stajali uspravno. Austin i Zavala započeli su s potragom, krećući se u paralelnim linijama naprijed-natrag između uspravnih odjela koje su činili nekadašnji strop i pod. Takvu bi potragu vodili da traže olupinu broda s površine mora. Naišli su na viseće žice iz starih rasvjetnih tijela, ali ove nisu bile opasne i bilo ih je lako izbjeći.

Njihova svjetla bijesnu na metalu i staklu i nejasnim oblicima koji su se povremeno pretvarali u prepoznatljive stvari. «Hej, Kurt, vidim li ja tamo Rolls Royce?» Austin usmjeri svoje svjetlo prema prepoznatljivoj teškoj rešetci koja je virila iz krša. »Vjerojatno. Sudeći prema popisu putnika, neki momak iz Miamija prevezio je svojeg Rollsa iz Europe.»

«To pokazuje da se isplati imati po jedan Rolls na svakom kontinentu.»

Austin se pokrene iznad Rollsa i ugleda dio još jednog automobila nekonvencionalnih linija.

«Ovo izgleda poput eksperimentalnog automobila za Chrysler koji je izradila Ghia. Šteta što Pitt nije ovdje. On bi prošao kroz pakao da doda ovaj unikat svojoj kolekciji.» «Prošao bi i kroz mnogo blata.»

Automobili su bili nagurani jedan na drugoga, a sad su bili prekriveni i s mnogo otpada i mulja. Austin je neko vrijeme razmišljao o tome da prokopa po otpadu, ali bila je to samo intelektualna vježba. Bilo bi to previše opasno, skupo i dugotrajno. Svaki pokušaj da iskopa rupu podigao bi takav oblak mulja da bi bili potrebni dani da se slegne.

Prema onome što je Donatelli rekao o položaju kamiona, vozilo je trebalo pasti na vrh gomile. Je li moguće da je starac bio u krivu? Te je noći bio pod strašnim stresom. Možda je vozilo bilo u drugom teretnom prostoru. Austin zastenje. Bio im je potreban golem trud da probiju put u garažu. Nisu imali niti vremena niti sredstava da pokušaju još jednom. Njegova ekspedicija bila je sačinjena od opreme posuđene na samo nekoliko dana.

Sumnje su rasle što su dulje tražili. Pregledali su svaki četvorni metar vidljivog otpada.

«Što se dogodilo s planom da se ovo izvadi na površinu lopticama za stolni tenis?», upita Zavala.

«Mislim da u cijeloj Kini nema dovoljno loptica za taj posao. Što ti misliš?»

«Mislim da je Angelo Donatelli tip koji ima petlje. Ovo je valjda bio najveći tank za senzornu deprivaciju na svijetu. Teško je vjerovati da smo još na Zemlji. Osjećam se poput muhe u staklenci s melasom.»

«Pitam se je li kamion uopće ovdje.

«Gdje bi mogao biti?»

«Volio bih da znam», odgovori Austin.

«Nina će biti razočarana.»

«Znam. Što kažeš na to da se vratimo i prenesemo loše vijesti?»

«Slažem se. Mjehur mi kazuje da sam jutros popio previše kave.»

Oni uključe uspravne potisnike, održavajući spor ali postojan tempo, pa krenu prema bljeskalici iznad njih. Dok su se uzdizali, osvijetlili su prostor iznad i ispred sebe kako ne bi zapeli za neku nevidljivu prepreku. Snop iz Zavalinog svjetla probije tamu u kutu garaže, pokrene se dalje nakon sekunde, a zatim se vrati.

«Kurte», reče on uzbuđeno. «Ima nešto u kutu.»

Oni prekinu s izronom. Austin ugleda dva crvena oka kako sjaje u tami.

Nakon što je proveo više od sat vremena u ovom okruženju koje kao da je pripadalo drugom svijetu, prva ideja bila mu je da gledaju golemo morsko stvorenje koje je načinilo jazbinu u brodu. On uperi svjetlo prema dvije kugle, a puls mu ubrza. Nemoguće. Oba čovjeka približe se i upere sva svjetla prema kutu.

«Nek' sam proklet», izgovore obojica istovremeno.

Desetljećima prije no što su se Austin i Zavala probili u garažu Andreje Dorije, jedan je brodski časnik dalekovidno oslikao posljedice koje bi nastale od oklopnog kamiona teškog nekoliko tona što se odbija uokolo tijekom oluje na moru. Kako bi se ta mogućnost spriječila, vozilo je vezano sajlama prebačenim preko prikolice i pričvršćenima za pod. Više od pedeset godina kasnije, sajle su još uvijek držale kamion na mjestu, pod pravim kutom u odnosu na uspravni zid koji je nekada bio pod garaže.

Crni je trup vozila bio protkan mrljama hrđe, a gume na kotačima omekšale su i izgledale su kao želatina zlokobnog oblika. No, krom je još uvijek mutno sjajio, a sam je kamion bio u jednom dijelu. Nakon što su ga pregledali najdetaljnije što su mogli, Austin i Zavala iziđu iz olupine u otvoreno more. Ronioci su se povukli u suhu udobnost zvona pod pritiskom. Austin im nije zamjerio. Saturirana mješavina tri plina bila je osam puta teža za disanje od zraka iz ronilačkih spremnika.

Austin pozove McGintyja. «Recite gosp. Donatelliju da smo locirali kamion.»

«Dovraga! Znao sam da ćete uspjeti. Je li ga moguće izvaditi?»

«Uz malo sreće i s pravom opremom. Imam popis za kupnju.»
Austin brzo opiše potrebnu opremu.

«Nema problema. Upravo silazi nova ekipa. Donijet će stvari sa sobom.»

Zvono su podigli na površinu, i ronioci u njemu zamijenili su se s timom u dekompresijskoj komori. Kad se zvono vratilo, oprema koju je Austin naručio bila je pričvršćena na vanjski dio. Austin je putem radija razgovarao sa zamjenskim roniocima prije no što su

napustili brod i opisao im je plan. Ronioci su izašli s dna zvona i doplivali do rupe u trupu. Austin i Zavala prvi su ušli u brod. Ronioci su krenuli za njima, sa svojim cijevima za dovod kisika iza sebe. Jedan od njih nosio je plamenik na kisik.

Austin je požalio što nema izravni kontakt s roniocima. Volio bi čuti njihove komentare kad su ugledali kamion kako visi sa zida pod pravim kutom. No, njihovo živo mahanje rukama bilo je jednako zabavno. Nakon početne reakcije bacili su se na posao na stražnjim vratima kamiona. Vrata nisu popuštala pod pritiscima poluga niti pod mehaničkim pandžama tvrdih odijela.

Donatelli je rekao da su ubojice koji su pobili čuvare oklopnih kola jednostavno zalupili vratima. Vjerojatno su zahrđala, a ne zaključana, nagađao je Austin. Plamenik oživi, i ronilac povuče njegov plamen nalik skalpelu preko brave i šarka. Hrđa eksplodira u vatrometu iskrica. Oni opet pokušaju otvoriti vrata polugom. Oba ronioca povukla su svom snagom, i vrata otpadnu, a smeđi oblak truleži, izbačen mlazom morske vode, obavije njih četvoricu. Kad se voda donekle razbistrila, Austin krene naprijed i osvijetli unutrašnjost kamiona.

Prostor je bio ispunjen metalnim sefovima koji su pali s polica. Uskovitlana voda očistila je odjeću, kosu i ostatke tkiva, tako da su iscerene lubanje koje je obasjao snopom svjetlosti izgledale svježije izbijeljene, ne prekrivene algama kao što bi mogle biti. Kostu su popadale na hrpu na jednu stranu kamiona, zajedno s drugim otpadom. Austin se pokrene u stranu kako bi načinio mjesta svojem partneru.

Zavala ušuti na trenutak. «Izgleda poput grobnice kakvu možeš naći ispod starih crkava u Meksiku i Španjolskoj.»

«Meni više slični na klaonicu», reče Austin tmurno. «Angelo Donatelli ima prilično dobro pamćenje. U ovim se sefovima vjerojatno nalaze dragulji koje su prevozili.»

On skrene pogled s praznih duplja.

«S tim ćemo se pozabaviti kasnije.»

On pokretom pozove ronioce i ovi se približe kako bi pogledali unutrašnjost kamiona. Govoreći roniocima o kamenoj ploči, Austin ili je upozorio: «Naići ćete i na ljudske kosti. Kasnije ću vam ispričati kako su se našle tamo. Nadam se da niste praznovjerni.»

Roniodci pogledaju u kamion i odmahnu glavama, ali šok kao njihova reakcija bio je privremen. NAMP-ovi roniodci bili su profesionalci. Zaplivali su u kamion bez daljnjeg oklijevanja i počeli pomicati sefove i kosti u stranu. Za nekoliko minuta, otkrili su čvrsti rub crnosivog predmeta.

Davno izgubljena stijena koja govori.

Dok su roniodci raskrčivali unutrašnjost, Austin i Zavala vrata se do ronilačkog zvona, pa donesu koloturnik pričvršćen za kabel od kevlara koji je vodio sve do broda. Kostu su s poštovanjem poslagali na urednu hrpu. Sefove su sklonili s puta, osim jednog koji su izdvojili. Jedan ronilac ceremonijalno otvori sef kako bi im pokazao njegov sadržaj. Svjetlost se odbijala od pravog bogatstva u dijamantima, safirima i drugom dragom kamenju.

Austin začuje kako je Zavala oštro uzdahnuo. «Ovo sigurno vrijedi milijune.»

«Možda i milijarde ako su drugi sefovi tako puni. To potvrđuje da je motiv bio ubojstvo, a ne pljačka.» On signalizira roniocima da pomaknu sef, i namjesti na vrata koloturnik koji je donio. Zavala je nosio metalni obruč. Roniodci su pričvrstili ovaj obruč oko ruba kamene ploče, a zatim ga spojili s kabelom. Austin je znao da bi uporište moralo biti izravno iznad središta ravnoteže. Također je znao i to da je takva idealna situacija rijetka. Bilo je to kao da kaže nekome da diže teret nogama, a ne leđima. Dobar savjet, ali ne pretjerano koristan kad je teret u stražnjem dijelu ormara ili ispod stubišta. Kabel od kevlara prošao je kroz trup, a zatim su ga dovukli do kamiona. Koloturnik će prenijeti svoju snagu u

bočno povlačenje, udvostručivši kapacitet vuče. Morao se pozabaviti brojnim nepoznanicama. Jedna od njih bila je težina ploče. Predmet je plovao onoliko koliko vode istiskuje. Znao je da će ploča biti lakša u vodi, ali budući da je mogao samo nagađati originalnu težinu, to mu nije mnogo koristilo.

Zatražio je od McGintyja dva kolotura s neprekidnim padom, koji su mogli podići dvostruko više od jednoga. Bilo je spremno za natezanje - što je u tehničkom žargonu značilo da su učinili sve što su mogli kako bi kompenzirali nespretni sustav vuče.

Sljedeći problem, nakon što izvuku ploču poput zubara koji vadi zub, bilo je da spriječe da potone na dno. Rješenje je ležalo u cijevima za vađenje, relativno novom konceptu. Izdužene vreće najlona bile su napravljene za vađenje brodova. S kapacitetom podizanja od po tonu i pol, mogle bi iznijeti cijelo oklopno vozilo na površinu.

Ronioci su koloturnikom premjestili ploču do mjesta na kojem su joj mogli pričvrstiti po jednu ispuhanu vreću s obje strane. Austin je pregledao cijelu izvedbu, osobito sajle koje su držale kamion prikovan uza zid, a zatim je dao znak. Koristeći se cijevi iz zvona, ronioci su upumpali zrak u vreće, koje su se polako ispunile poput kobasica. Unosili su zrak postupno, kako bi održali pozitivnu plovnost. Ploča se podigla poput pomoćnice mađioničara koja lebdi u zraku. Držeći konopac pričvršćen za slučaj opasnosti, ronioci su izvukli ploču iz kamiona sve dok nije otplutala kroz vrata.

Austin pomisli kako je to jedan od najčudnijih prizora koje je ikada vidio. Izgledalo je poput jedne od Dalijevih slika, na kojima sve stoji ukrivo. Crna ploča plutala je iznad provalije poput čarobnog tepiha u golemoj tamnoj komori. Ronioci su visjeli poput novorođenih daždvenjaka sa svojih pupčanih vrpca. Oklopna kola visjela su sa zida pod pravim kutom.

U pratnji Austina i Zavale, koji su im osvjetljivali put svjetlima, ronionci su pokrenuli ploču prema otvoru. Bio je to osjetljiv posao, osobito zbog struje koja je pretjecala kroz olupinu, ali ploča je napokon bila ravno ispod rupe koju su izrezali u trupu.

«Volio bih da mogu razgovarati s tim momcima i reći im kako sjajno rade», reče Zavala. Pokušao im je signalizirati 'sjajno' svojom mehaničkom pandžom, ali baš mu nije uspjelo. «Bolje da se ne pozdravljamo s 'daj mi pet' dok ne iziđemo iz ovih odijela. Što će biti uskoro, nadam se.»

«Za nekoliko minuta trebali bismo predati posao McGintyju. Čuješ to, kapetane?» Razgovor između tvrdih odijela prenosio se na brod, kako bi ljudi na palubi znali što se događa.

«Kladim se u tvoje dupe», zalaje McGinty. «Čuo sam sve. Imam sanduk Buda s ledom. Izvadite to iz olupine, a mi ćemo učiniti ostalo.»

Ronionci su morali ostati u dubini kako ne bi dobili kesonsku bolest. Kada teret bude izvađen iz olupine, Austin i Zavala preuzet će ga i navoditi do površine. Kada bude u blizini površine, pazit će na njega dok dizalica ne dovrši posao.

«Kakvo je vrijeme gore?», upita Austin.

«More je još mirno, ali tvornica magle iz Nantucketa radi punom parom. Fronta magle kreće se prema nama i tako je gusta da bi je mogli peći poput tijesta.»

I Austin i kapetan bili bi mnogo više zabrinuti da su znali što se krilo u magli. Dok su se Austin i ostali mučili da izvade kamenu ploču iz oklopnog kamiona i izvuku je na površinu, veliki brod koji je zbog sivog trupa bio praktično nevidljiv približavao se Monkfishu, ploveći dovoljno brzo da prati pokretnu frontu magle. Plovilo čudnog oblika bilo je dugo šest stotina stopa, imalo je duboki pramac u obliku slova V i široka leđa, s pogonom od šest

vodenih mlaznih motora koji su ga mogli pokrenuti brzinom od 45 čvorova, što je za brod te veličine bila nevjerojatna brzina.

Austin je odgovorio na McGintyevu meteorološku prognozu riječima «Sve je za pet, kapetane», posudivši jedan od Troutovih izraza iz ribarskih dana. On signalizira roniocima da ubace još zraka u cijevi. Teret se polako počeo podizati kroz rupu. Ronioci su ostali pokraj stijene, pazeći da se ne zaljulja kad je ušla u snažniju struju koja je tekla oko olupine. Austin i Zavala ostali su u olupini, malo po strani kako se ne bi našli ispod ploče ukoliko ova ispadne. Jasno su vidjeli obojicu ronilaca, po jednog sa svake strane ploče, koji su se uspinjali jednakom brzinom kao i ploča, lagano mašući perajama. Operacija je bila savršena, kao po priručniku.

Sve dok stvari nisu otišle do vraga.

Jedan od ronilaca trzne se u divljem, negracioznom plesu. Mahao je rukama i nogama poput epileptičara koji pati od grand mala. Zatim se presavio, trgajući svoju cijev. Jednako je brzo vratio kontrolu nad tijelom, plutajući na trenutak na mjestu, a zatim se spustio u zaron kroz rupu u unutrašnjost Andreje Dorije.

Cijeli ludi prizor trajao je svega nekoliko sekunda.

Austin nije stigao reagirati. No, kad se ronilac približio, Austin shvati što je posrijedi. Čovjekova je cijev za zrak plutala za njim. Prebacio se na svoj pričuvni spremnik. Što se, do vraga, dogodilo? Cijev se nije mogla probušiti na rubu rupe. Austin je cijelo vrijeme motrio. Ronilac zapliva prema njemu, a vidljivi dio lica bio mu je blijed poput mramora. Austin prokune sebe što nije inzistirao na potpunoj podvodnoj komunikaciji. Čovjek pokaže prema vodi iznad glave.

Zavala, koji se kretao u sporom krugu, vikne kroz interkom: «Kurte, što se događa?»

«Proklet bio ako znam», reče Austin. Žmirnuo je prema mjestu na kojem je ploča visjela iznad otvora. «Moramo vratiti ovog momka u zvonu. Dobro mu je s pričuvnim zrakom, ali smrznut će se bez tople vode. Odvest ću ga i pogledati.»

Austin ispruži svoju debelu metalnu ruku kao da prati djevojku na maturalni ples. Ronilac shvati što ovaj želi i uhvati se za njegov lakat. Austin aktivira uspravne potisnike, i oni odlebde od olupine. Drugog ronioca nije bilo na vidiku.

Dok je Austin pregledavao okolinu tražeći ga, nešto se pokrene u tami. U krug svjetlosti koji je bacalo ronilačko svjetlo uđe fantastična prilika. Bio je to ronilac odjeven u metalno tvrdo odijelo koje je Austina podsjetilo na oklop izrađen za krupno tijelo Henrika VIII.

Austin je pretpostavio da neznanac ima veze s problemima ronioca. Ta pretpostavka dobila je potvrdu sekundu kasnije, kad je pridošlica podigao predmet u ruci. On ugleda eksploziju mjehurića i sjaj metala. Projektil preleti pokraj Austinovog desnog ramena, promašivši ga za dlaku.

Ronilac se odvoji i zapliva prema zvonu divlje mašući perajama. Austin ga je gledao kako nestaje kroz otvor, a zatim se okrene prema hitnijim problemima.

Pojavile su se i druge srebrene prilike i krenule prema njemu. Austin ih je izbrojio pet prije no što je uključio kontrolu uspravnih potisnika i spustio se natrag u Doriju.

McGinty je uplašeno vikao preko radija. «Što se, dovraga, događa?! Neka mi se netko javi, ili ću sići i sam provjeriti!»

«Ne bih vam to preporučio», vikne Austin. «Šest momaka u tvrdim odijelima upravo je svratilo na čaj, i nisu baš prijateljski nastrojeni. Jedan me upravo pokušao pogoditi.»

McGinty eruptira poput vulkana. «Isuse, Marijo, Josipe i svi morski sveci!»

Začuje se drugi glas, gotovo histeričan. «Oni kujini sinovi presjekli su Jackovu vrpcu!» Nestali ronilac javio se iz zvona. Austin je prepoznao njegov teksaški naglasak.

«Je li u redu?»

«Da, ovdje je sa mnom. Nasmrt je uplašen, ali dobro je.»

«Ti i Jack se držite», savjetovao ga je Austin. «McGinty, koliko vam treba da izvučete zvono na površinu?»

«Držim ruku na prekidaču.»

«Onda počnite dizati.»

«Kreće. Želiš li da pozovem Obalnu stražu?»

«Vod mornaričkih SEAL-ova dobro bi došao, ali mogli bismo isto tako pozvati i Bengalske kopljanike. Ovo će biti gotovo prije nego što stigne pomoć. Morat ćemo riješiti stvar sami.»

«Austin, čuvaj se! Već stoljećima nisam bio u dobroj tučnjavi. Htio bih da se mogu spustiti i razbiti nekoliko glava.»

«I ja. Ne želim biti nepristojan, kapetane, ali moram ići. Ciao.»

Iza tamnog pleksiglasa koji je štitió Austinovo lice, njegove svijetle plavozelene oči bile su tvrde poput tirkiznog kamenja. Većina ljudi u Austinovoj situaciji reagirali bi panično. Austin nije bio neustrašiv. Mogao je posvjedočiti da mu je kosa postala platinasto bijela od svih strahova koje je proživio u karijeri. Da je vidio šest velikih bijelih morskih pasa kako ga napadaju, poželio bi da je obnovio životno osiguranje. Prirodne sile bile su neumorne i djelovale su bez razmišljanja. No, usprkos zastrašujućem nastupu uljeza, Austin je znao da se ispod njihove aluminijske kože nalaze ljudi sa svim svojim slabostima.

Pred očima mu bljesne prizor napada u Maroku. Jedina je razlika bilo podvodno okruženje. Željeli su stijenu koja govori, a ronionci NAMP-a našli su im se na putu. Daljnja je intelektualizacija bila opasna. Misli su mogle biti poput skliske kore od banane. Ovdje je bilo potrebno lukavstvo, a ne inteligencija. Vuk ne razmišlja o svojem plijenu prije no što napadne. Austin dopusti svojem umu da prijeđe u stanje preživljavanja, tako da su instinkti diktirali njegove poteze. Toplina je odagnala ledenu hladnoću koja mu je prostrujala tijelom kad je ugledao napadače. Disanje mu je postalo pravilno, gotovo sporo, a srce mu je udaralo ravnomjernim ritmom. No, u isto vrijeme, nije se zavaravao. Vuk ima pandže i zube.

Zavala je čuo radijski razgovor s McGintyjem. «Kakav je plan igre?» Riječi su bile odmjerene, ali s prizvukom tjeskobe.

«Pustit ćemo ih da dođu k nama. Mi poznajemo teritorij. Oni ne. Trebat će nam oružje.»

«Moja specijalnost. Vidjet ću što mogu iskopati.»

Zavala krene prema stražnjem dijelu oklopnog kamiona.

«Kliješta za sajlu. Što ovi momci imaju?»

«Ne znam. Mislim da je to bio harpun. Sada nisam siguran.»

Zavala podigne kliješta. «Kad bismo se dovoljno približili, mogao bih presjeći koji zatvarač.»

Austinov um, koji je radio brzinom zvuka, iznenada se zaustavi. Gledao je iza Zavale u otvorena vrata oklopnog kamiona, hipnotiziran jarkim pravokutnikom svjetla koji se isticao na mračnoj pozadini.

On se približi. Prijenosne halogenske svjetiljke koje su rabili tijekom vađenja ploče osvijetlile su unutrašnjost.

«Možda imam bolju ideju», reče Austin. «Venerina muholovka.»

Gledajući otvor trupa, Austin ocrta Zavali svoj plan.

«Jednostavno, ali drsko», odgovori Zavala. «To će srediti jednoga. Što s ostalima?»

«Improvizirat ćemo.»

Zavala podigne kliješta poput indijanskog ratnika naoružanog tomahawkom koji se sprema za bitku protiv konjaništva naoružanog puškama, pa se stopi s tamom u udaljenom kraju kamiona, iza odjeljka s motorom. Austin otvori poklopac na još dva sanduka s nakitom.

Bilo je to kao da otvara kutije pune zvijezda. Čak i pod vodom, bljesak dijamanta, safira i rubina bio je zasljepljujući. On je uredno složio sefove u red u kamionu gdje će biti vidljivi, otvarajući im poklopce. Dodao je i nekoliko lubanja radi dramatskog efekta, a zatim se udaljio od kamiona sve dok i on nije bio skriven tamom u velikom brodu. Plutao je u golemome praznom prostoru, pogledavajući amo-tamo od kamiona do otvora trupa. Iako je unutrašnjost tvrdog odijela bila suha i prohladna, znojio se.

On ugleda sjaj u blizini ulaza u trup, a zatim par ronilaca uđe u brod poput lasica koje ulaze u zečji brlog. Dva snopa svjetlosti probadala su tamu, šarajući amo-tamo. Gledajući njihov oprezan

ulazak, Austin se prisjeti opreza s kojim su on i Zavala prvi put ušli u olupinu, straha od nepoznatog, i prilagodbe svijetu okrenutom naglavce gdje gore i dolje više nisu bile korisne reference. Računao je na tu početnu zbunjenost, kao i na prirodnu tendenciju oka da se usredotoči na jedini vidljivi predmet u mračnoj praznini - oklopni kamion, koji je izgledao izvan vremena i prostora.

Roniaci se pokrenu naprijed-natrag, vjerojatno raspravljajući o tome što trebaju učiniti, i ulaze li u klopku. Približili su se kamionu, držeći se jedan drugoga, prilagodavajući se struji. Prilazili su sve bliže, sve dok im se odijela nisu ocrtavala na ulazu.

Austin prokune. Stajali su rame uz rame. Sve dok su u tom položaju, njegov plan je mrtav, a možda i on i Zavala. No, tada proradi ljudska priroda. Jedan ronilac odgurne drugoga u stranu.

Ocrtavao se izravno na ulazu u kamion, lagano nagnut unaprijed, s glavom u kamionu. Austinove usne rašire se u surovi osmijeh. Laktašenje se ne isplati, momak.

On javi Zavali: «Ubrzavam radi udara.»

«Rezanje započelo», odvrati Zavala.

Austin uključi oba potisnika u bočnu punu brzinu i jurne prema stražnjem dijelu kamiona. Odijelo je polako ubrzavalo dok je težina od pola tone svladavala sile inercije i otpora vode.

On poleti izravno prema kamionu, poput kugle koja pokušava srušiti posljednji čunj, moleći se da ronilac ostane na mjestu. Nije htio provesti vječnost uz Zavalu koji će ga podsjećati na to kako je posljednje trenutke života proveo imitirajući harmoniku.

Imao je sreće. Ronilac je stajao opčinjen draguljima i vjerojatno razmišljao kako bi ih mogao ponijeti sa sobom.

Austin se fokusirao na široku metalnu stražnjicu odijela, ispod kućišta od tvrde plastike koje je pokrivalo spremnike za zrak poput oklopa kornjače. Prokletstvo. Jurio je prenisko. On se malo podigne.

Opet ide točno u metu.

«Sada!», vikne Austin, svjestan da nema potrebe za podizanjem glasa.

Jureći naprijed, on podigne noge poput dječaka koji skače 'bombu', pokušavajući zamisliti da je na nevidljivom bobu, ali najviše što je mogao učiniti s metalnim sklopovima koji su mu ograničavali kretnje bilo je da podigne koljena.

Zavala je grozničavo radio. Kliješta su nagrizla niti prednje sajle koja je držala kamion. Bojao se da ne prereže sajlu prerano. Kad je Austin viknuo, svu je snagu prenio u ramena, formirana tijekom mnogih sati udaranja u vreću tijekom boksačkih dana, i stisnuo duge ručke kliješta. Središte sajle imalo je u sebi još života i pružilo je lagani otpor. No, tada kljunolike oštrice prorežu preostale niti lakoćom grabljivice koja trga svoj plijen.

Austin je pokušavao ispružiti noge, ali njegova metalna koljena udare u metalnu stražnjicu ronioca koji je promatrao dragulje. Bez odijela, Austin bi iščašio koljena poput skijaša koji pada unatrag, ali tvrdoća odijela spasila ga je. Ronilac poleti naprijed kao da ga je udario Brahma bik i uleti u kamion. Austin se odbije i zavrti izgubivši kontrolu.

Ronilac je panično pokušavao izići iz kamiona, ali potisnici su mu zapeli za okvir police. Austin je imao svojih problema. Okretao se kroz prostor pokušavajući otkriti kombinaciju potisnika koja će ga stabilizirati.

Čuo je kako Zavala viče: «Bombe bačene!» Jedna je sajla bila presječena, i oklopni kamion spustio se na prednjem dijelu, te je sada visio sa zida pod kutom, tako da su mu prednja svjetla bila

uperena ravno dolje. Zavali, koji se udaljio na sigurno, na trenutak se učinilo da će vozilo tako i ostati. No, težina vozila bila je previše za preostalu sajlu, koja pukne, i kamion padne sa zida. Poletio je kroz tamu, pridruživši se groblju automobila u velikoj eksploziji mulja, ponijevši sa sobom kosti čuvara, dragulje i ronioca.

Cijeli prizor trajao je svega nekoliko sekunda. Preživjeli ronilac vidio je Austinov napad i zapanjeno je promatrao kako kamion nestaje, ali brzo se oporavio od šoka. Austin je napokon vratio stabilnost i borio se s nesvjesticom, kada jarka svjetlost iz svjetiljke drugog ronioca eksplodira pred njim. On uključi potisnik do daske, znajući da će tijekom vremena koliko mu je potrebno da se spusti nekoliko metara biti laka meta. On stisne zube i pripremi se za snažnu bol za koju je znao da će doći. Svjetlost ga je obasjavala, ali tada se pomakne, i on ugleda drugog ronioca u divljoj borbi.

Zavala!

Osjetivši Austinovu nevolju, Joe je došao s leđa roniocu i rukom zakvačio njegovu ruku u kojoj je držao oružje, izbacivši ga iz ravnoteže. Hrvali su se usporeno poput dva monstruoza robota. U lijevoj mehaničkoj šaci Zavala je držao kliješta, ali uskoro mu je postalo jasno da njegov protivnik neće mirno čekati da mu Zavala proreže odijelo. Nije ga uspio uhvatiti dovoljno spretno, pa je čovjekova ruka klizila, a Zavala je bio umoran od jutarnjih napora.

Improviziraj, sjeti se Zavala.

On zabije kliješta u bočni potisnik odijela, i potisnik mu ih istragne iz ruke. Vijak se raspadne u kućištu. Zavala odstupi unatrag. Ronilac pritisne oba potisnika kako bi pobjegao, ali nejednaki potisak zavrti ga. On nestane u tami, plutajući u pravcu sudara.

Otežano tako da zadrži neutralnu plovnost, oružje ronioca plutalo je dok ga Austin nije dohvatio svojom mehaničkom rukom.

Železni

Oružje je bilo primitivno projektirano, ali izrađeno od modernih metala - smrtonosni instrument pod vodom, gdje je vatreno oružje beskorisno. Imalo je i pričvršćen okvir s još šest projektila. Kratke strjelice imale su s jedne strane peraje, a s druge strane četiri oštrice koje bi mu probile aluminijsko odijelo poput otvarača za limenke. Velike kontrole bile su pojednostavljene, tako da je čak i mehanička ruka mogla namjestiti strjelicu za ispaljivanje.

Zavala se približi. «Što je to?», upita on, još uvijek zadihan od hrvanja.

«Izgleda poput moderne verzije starog samostrela.»

«Samostrela! Posljednji put imali smo pištolje za dvoboj», reče Zavala s kombinacijom čuđenja i gađenja. «Na kraju ćemo gađati negativce kamenjem.»

»Prosjaci ne mogu biti izbirljivi, Joe. Pitam se funkcionira li ovo zaista.» Austin podigne usadnik oružja do prsa i nacilja.

«Smrtonosno je, ali nagađam da nije jako precizno, osim izbliza.»

«Dobit ćeš priliku isprobati ga. Imamo negativce ravno i zdesna.»

Dvostruka svjetla uplovila su kroz otvor u brod. Još dva ronioca, naoružani i manje osjetljivi na zasjede od svojih prethodnika.

«Mislim da se ovim momcima nećemo tako lako prikrasti«, reče Austin. «Sigurno su razgovarali s ostalima putem radija, pa znaju što mogu očekivati.»

«Nekoliko stvari radi u našu korist. Ne znaju da smo naoružani, a za sada ne znaju ni gdje smo.»

Austin razmotri opcije. Mogli su pobjeći i sakriti se, ali kada postanu previše iscrpljeni, negdje će pogriješiti. Tvrda odijela nisu bila izrađena za takve stvari, i napokon će ostati bez pogona ili zraka.

«U redu, pokažimo im gdje smo. Bacio bih novčić da odredimo tko će biti mamac, ali nemam ga. Kako stojiš s imitiranjem krijesnice?»

«Samo pripremi svoj mali samostrel, Robine Hoode.»

Uljezi su zastali. Pažnju im je odvuкао kolega koji se odbijao uokolo po teretnom prostoru. Zavalala uključila sva svjetla na svojem odijelu, pa ih nekoliko puta upala i ugasi kako bi privukao pažnju. Na trenutak je lebdio u tami poput bizarnoga prometnog znaka. Zatim nestane. To im je privuklo pažnju. Napadači krenu prema mjestu na kojem su ga ugledali zadnji put.

No, njega nije bilo tamo. Premjestio se nekoliko metara udesno. Opet bljesne nekoliko puta. Svjetiljke na glavi i prsima upale se i ugase. On se opet premjesti. Upala svjetla, pa ih ugasi.

Ovo je zbunilo čak i Austina, koji je znao što se događa. Činilo se da se Zavalini klonovi pojavljuju svuda uokolo.

«Nisam mislio da ću završiti kao bljeskalica«, reče Zavala.

«Tvoja bi majka bila ponosna na tebe, Joe. Uspjelo je. Približavaju se.»

Bilo je samo pitanje vremena kad će doći do Zavale.

«Još jednom, Joe«, reče Austin. «Odmah sam iza tebe.»

Zavala još jednom bljesne poput božićnog drvca. Napadači ubrzaju i krenu prema posljednjem mjestu na kojem su ga vidjeli, ravno prema Austinu. On podigne oružje na rame. «Pet sekunda da iziđeš iz polja paljbe, Joe», reče on mirno. «Briši.»

«Spuštamo se», reče Zavala parodirajući operatora dizala. On se spusti nekoliko metara. Austin je polako brojio, promatrajući tamu iza bližeg svjetla koje se približavalo. Kad je zaključio da je Zavala na sigurnom, on pritisne otponac i osjeti kako se samostrel trznuo kad je strjelica izletjela. Nije mogao vidjeti

projektil, ali hitac je morao biti precizan, jer snop svjetlosti zdesna divlje se trgne.

Austin povuče tetivu, pa položi novu strjelicu na nju, proklinjući nespretni mehanizam u tami. Kad je prinio samostrel ramenu kako bi ispalio sljedeći hitac, drugi napadač već je shvatio što se događa i ugasio je svjetlo. Austin ipak ispalio strjelicu, ali mogao je osjetiti da je promašio. «Sredio sam jednoga, Joe. Drugog sam promašio. Da vidimo mogu li ga pronaći. Imam oružje, pa ću krenuti prvi.»

On se zagleda u tamu. Uzalud! Morao je riskirati. On upali svjetla na prednjem dijelu odijela i na glavi i ugleda odraz, pa krene prema njemu.

«Krenuo je prema otvoru.»

«Vidim ga», reče Zavala. «Pratim te.»

Oni krenu za svojim plijenom poput dva cepelina u napadu. Austin je bio ispunjen uzbuđenjem, ali dok je plovio praćen Zavalom, razmišljao je kako je to valjda jedna od najčudnijih bitaka svih vremena - ljudi odjeveni u metalne kože koji su se borili do smrti drevnim oružjem u golemom teretnom prostoru smrtno ranjenog broda.

Jedna sjena pojavi se na otvoru, a zatim nestane.

Prokletstvo. »Prekasno, Joe.« Austin smanji brzinu. «Izišao je.»

«Rekao si da ih ima šest. Jedan je pao s kamionom. Jednog si pogodio, a treći glumi vrtuljak. Znači da su preostala trojica.»

«I ja tako mislim, ali ne bih se zakleo. Sjećaš se kako smo pogrešno izbrojili na Nereusuli?»

«Kako bih mogao to zaboraviti? Kako kažu, dovoljno blizu za birokraciju. Završimo s ovim», reče on umorno. «Vraški sam iscrpljen, moram ići na zahod, a ove subote imam spoj s

prelijepom poljoprivrednom lobisticom. Ima plave oči kakve nikada nisi vidio, Kurte.»

Jednoga dana znanstvenici će proučiti Zavalin libido i osloboditi jednu od najvećih sila u univerzumu, pomisli Austin.

«Ne bih htio stajati između tebe i tvog polnog nagona, Joe. To bi moglo biti opasno. Ti si časnik za oružje. Imaš li što u rukavu?»

«Mislim da vidim cijev plamenika.» Zavala se podigne nekoliko metara i zgrabi plamenik. «Imam ga. Ne znam kako bi mi moglo koristiti. Hej, ploča je nestala.»

Austin također krene uvis, sve dok obojica nisu bili izravno ispod goleme rupe u brodskom boku. Tamo gdje je malo prije plutala kamena ploča na zraku ispunjenim cijevima, sada su plavozelenu vodu ispunjavale samo znatizeljne ribe.

«Odnijeli su je dok smo mi bili zauzeti.» Austin si predoči krađu.

»Trebali su barem dvojicu da zaplivaju s tim. Imat će pune ruke posla. Neće očekivati da krenemo za njima.»

«Što čekamo?», odvrati Zavala.

On odbaci u stranu beskorisni plamenik i obojica uključe uspravne potisnike. Izletjeli su iz broda u otvoreni ocean. Još su bili duboko u tami ispod površine Atlantika, ali Austin je bio sretan što može izići iz klaustrofobične tame u lešu Dorije.

Ronilačko zvono je nestalo, i jedino osvjetljenje bilo je svjetlo koje se filtriralo s površine. Divovski trup Andreje Dorije protezao se u oba smjera. U njihovoj je blizini bio sivkast, a malo dalje postajao je crn. Austin ugleda metalni sjaj u daljini, ali to su mogle biti ribe. Poželio je da može protrljati oči. Najviše što je mogao učiniti bilo je da ih čvrsto stisne, pa opet otvori. Nije pomoglo. Samo neprekidna plavkasta boja.

Čekaj.

Evo ga opet. Bio je siguran.

«Mislim da ih vidim u blizini pramca.»

Oni krenu uvis, a zatim se izravnavaju i zaplove prema pramcu poput formacije lovačkih zrakoplova. Zavala ugleda kretnju i skrene Austinovu pažnju na nju. Dva ronioca, po jedan sa svake strane, gurali su ploču na pontonima. Vučna linija protezala se u tami pred njima. Treći ronilac vjerojatno ju je vukao.

«Pokušat ćemo blefirati. Osvijetli ih, ja ću gađati.»

Snopovi svjetlosti padnu na ploču i ronioce sa strane.

Ronionci ubrzaju, kao da su pomislili da mogu pobjeći svojim progoniteljima. Austin ispali strjelicu, pokušavajući ne pogoditi zračne cijevi. Učinilo mu se da je vidio kako se projektil odbija od ploče. Napadači pojure u mrak, a vučna linija opusti se. Ploča se polako zaustavi iznad starog krila mosta Dorije.

«Pusti ih, Joe. Moramo se pobrinuti za ovo.»

Oni se spuste do ploče, pa je počnu gurati prema otvoru u trupu, gdje ih je McGinty mogao pronaći sa zvonom. Bilo je to sporo, jer su se probijali protiv struje koja je tekla preko broda.

U Austinovim ušima zapucketa glas. «Ovdje McGinty. Jeste li dobro?»

«Obojica smo dobro. Imamo ploču. Vraćamo je do radnog područja. Možete spustiti zvono.»

Zavlada stanka popraćena frktanjem. «To bi mogao biti problem», reče kapetan ljutitim glasom. «Izgubili smo pramčana sidra. Sudeći po izgledu konopaca, netko ih je prerezao. Površinska struja gura nas uokolo. Ako spustimo zvono, ljuljat će se poput velikog klatna. Moglo bi nas prevrnuti.»

«Čini se kao da su naši prijatelji pokrili svoj bijeg, Joe.»

«Čuo sam. Ima li izgleda da pričvrstite linije sidra?»

Austin i Zavala bili su opasno umorni. Tvrda odijela nisu bila načinjena za borbu prsa u prsa, i metalne kože sa svim svojim dijelovima postale su osobni zatvori.

«Izvedivo je, ali to ne možemo učiniti mi. Bilo bi nam lakše da svojeručno iznesemo ovu stvar. A to neće biti lako.» On upita kapetana može li zadržati brod približno na istom mjestu.

«Ne baš, ali dovoljno blizu mogu», reče McGinty.

Približavali su se otvoru u trupu. Monkfish bi trebao biti ravno iznad njih.

McGinty je vješto obavljao posao. Konopac kojim su podigli dio trupa visio je u blizini olupine. Pričvrstili su konopac za ploču, što nije bilo lako bez pomoći drugih ronilaca, a zatim javili kapetanu da je povuče.

«U redu, kapetane», reče Austin. «Dolazimo gore.»

Poglavlje XLV

Austin je imao dobar vidik na neprozirni zid magle koji se spuštao na Monkfisha dok se ljuljao poput iverka na kuki iznad oceana. I dizalica se okrene i spusti ga na palubu, gdje mu članovi posade pomognu da iziđe iz mokrog odijela poput paževa koji opslužuju viteza u oklopu.

Kad su ga izvukli na palubu nekoliko minuta kasnije, Zavala je bez odijela izgledao neobično malen. Poput astronauta koji dolazi iz bestežinskog stanja, i Austinovi su prvi koraci bili pomalo

nesigurni. Zavalala mu doda šalicu vruće kave. Nekoliko gutljaja snažnog napitka ubrzalo mu je cirkulaciju. Zatim su se pozabavili glavnim prioritetom. Ukočenih nogu otrčali su do najbližeg toaleta. Vratili su se nasmiješeni. Nakon što su se presvukli u toplu, suhu odjeću, vratili su se na palubu.

Podizanje s olupine Andreje Dorije bilo je bez značajnih događaja, ali napeto, osobito tijekom prvih nekoliko trenutaka, kad je vitlo počelo podizati teret malo po malo, te na površini, kad je teret na površini izgubio svoju plovnost. Vješta posada Monkfisha pričvrstila je još cijevi sa zrakom kako bi bili sigurni da neće izgubiti ploču. Zatim su zahvatili ploču nosiljkom, pa je podigli na palubu koristeći se A-okvirom na krmi. Austin pogleda ploču bezopasnog izgleda koja je sada ležala na drvenoj paleti. Bilo mu je teško vjerovati da je uzrokovala toliko problema i koštala toliko ljudskih života.

Ploča je bila oblikovana poput velike nadgrobne ploče, što je i bilo prikladno, s obzirom na sve ljude koji su poginuli zbog nje. Predmet je bio malo duži od visokog čovjeka, gotovo jednake debljine i širine. Austin klekne na palubu i prevuče rukom preko površine, koja je mijenjala boju iz crne u tamnosivu kako se sušila. Pratio je hijeroglife, ali oni mu nisu imali smisla. Ništa mu u ovoj priči nije imalo smisla.

Članovi posade prekrili su ploču zaštitnim materijalom, a zatim je omotali plastikom. Mali viličar prenio je ploču u skladišni prostor na razini palube. Nije se činila krhkom, nakon što je preživjela gotovo pola stoljeća u potopljenom oklopnom kamionu i prijenos na površinu, ali nije htio riskirati da se razbije u tisuću komadića.

Tužnim pogledom, Donatelli je promatrao kako odnose ploču.

«Dakle, zbog toga su umrli svi oni ljudi.»

«Ubijanje nije gotovo», odgovori Austin tmurno, gledajući maglu koja je sada zatvorila brod za vađenje podmorskih objekata u žutosivu grobnicu koja je prigušivala zvuk i svjetlo. Temperatura

je pala za najmanje deset stupnjeva. On zadrhti kad se sjetio Angelovog opisa slične fronte magle koja je sakrila Stockholma od očiju Andreje Dorije.

»Pogledajmo što radi kapetan«, predloži on i oni se popnu na most.

Unutar kormilarnice, McGinty ih pozove da priđu zaslonu radara, pa pokaže bijelu točkicu na zelenoj pozadini. Austin trepne. Možda je predugo bio pod vodom. Točkica se kretala zaslonom prije brzinom zrakoplova nego broda.

«Kreće li se taj brod zaista toliko brzo?», upita Zavala.

«Juri poput podivljalog«, zareži McGinty.

Austin potapša zaslon prstom. «Mogli bi to biti naši negativci.»

McGintyjeve oči zaiskre. «Dok sam odrastao na Jugu, policajci bi skrenuli u sirotinjsku četvrt i mogli ste vidjeti ljude kako bježe na sve strane. Policajci su uvijek našli nekoga tko je bio kriv za nešto. Ako ste imali nečistu savjest, trebali ste samo ugledati plavo svjetlo na automobilu i već biste jurili. Isto vrijedi i u ovom slučaju, kladim se.»

«Krivci bježe i kad ih nitko ne progoni», reče Austin. Točkica je projurila pokraj drugog broda koji se kretao u istom smjeru kao da ovaj stoji na mjestu. «Nagađam da ovi jure brzinom od oko 50 čvorova.»

McGinty tiho zazviždi. «Ovo meni izgleda kao veliki brod. Ne znam niti za jedan brod te veličine koji se može kretati tom brzinom.»

«Ja znam. Zove se Brzi brod. To je novi projekt. Proizvodi ih kompanija Thornycroft and Giles. Ti brodovi rabe monotrup s vodenim mlaznim motorima koji eliminiraju otpor vijaka. Čak i takav brod za prijevoz kontejnera može se kretati brzinom od 45 čvorova. Novija verzija može biti još brža od toga. Kapetane, jeste li vidjeli kakav veliki brod u blizini olupine prije napada?»

«Ovo je prometno mjesto.» McGinty gurne svoju kapu unatrag, kao da će mu to pomoći da se prisjeti. «Mnogo brodova, uglavnom ribarskih, dolaze i odlaze. Jesmo li vidjeli taj brod? Možda. Jedan veliki brod plovio je na oko milju udaljenosti, ali izgubili smo ga u fronti magle. Bio sam zauzet ronilačkim operacijama.»

»Vjerujem da bismo, kad bismo se probili kroz birokratske prepreke, otkrili da je brod u posjedu Halcon Industries.»
«Možemo li izvidjeti iz zraka?», upita McGinty. «Nemoguće u ovoj magli. No što i ako ga pronađemo? Trebao bi nam nalog za ukrcaj.»

Zavala je slušao u tišini, s netipično namrštenim izrazom lica. «Nešto mi smeta», reče on. «Ovi momci znali su gdje smo i što radimo. Kako su to znali? Mi smo odlučili potražiti ploču tek prije nekoliko dana. Nismo baš oglašavali svoje planove.»

Austin i McGinty se pogledaju. «U ovu operaciju bilo je uključeno mnogo ljudi. Bilo tko od njih mogao je nekome reći nešto što bi bilo dovoljno da se sazna za nju.» U to objašnjenje ni Austin nije vjerovao. Njihovi napadači bili su predobro pripremljeni.

Nedugo zatim, vjetar je promijenio smjer i otpuhao maglu. Donatelli se oprostio od ljudi iz NAMP-a i kapetana Monkfisha, i on i Antonio otplovili su u jahti. Austin je obećao da će preživjelom konobaru s Dorije javljati svaki NAMP-ov potez.

Monkfish je zaronio u maglu i oplovio oko Cape Coda. Nedugo zatim mogli su vidjeti svjetla zrakoplova koji su slijetali i polijetali sa zračne luke Logan. Prošli su pokraj Otoka bostonske luke i pristali na doku u blizini akvarija. Austin je nazvao uzbuđenog dr. Orvillea i zamolio ga da organizira prijevoz ploče kamionom. Austin i Zavala pratili su kamion do Harvarda i provjerili da li je ploča na sigurnom.

Orville je rekao da će cijelu noć raditi na dešifriranju zapisa ako bude potrebno, i pozvao ih je da ostanu. Austin je odbio poziv. On i Zavala bili su iscrpljeni od događaja toga dana i željeli su

uhvatiti rani let za Washington. Nakon lagane večere, popili su čašicu irskog whiskeyja s McGintyem, a zatim su se zavukli u krevete i gotovo odmah zaspali.

Cjevasti toranj NAMP-ovog stožera ukrašen zelenim staklom izgledao je poput dobrodošle svjetlosti svjetionika dok je taksi manevrirao nepredvidljivim morima Washingtonskog prometa. Austin i Zavala uhvatili su prijevoz gliserom do zračne luke Logan i vratili su se u Washington do kasnog jutra. McGinty se oprostio od njih snažnim pljeskanjem po leđima i najvećom mogućom pohvalom. Rekao je da je Austin istesan od istog materijala kao i njegov otac.

«Pitam se što li smjeraju Troutovi.» Zavalina promišljanja prekinula su njegove misli. Austin je pozvao svoje kolege s broda prethodne večeri kako bi im ispričao o bitci u Doriji i vađenju ploče. Gamay je rekla da ona i Paul imaju nove informacije koje bi željeli podijeliti s njima sljedećeg dana. Austin je bio preumoran da pita o čemu je riječ. Troutovi su čekali s Hiramom Yaegerom u prostoriji za konferencije u kojoj su održali prvi sastanak. Rudi Gunn pojavio se minutu kasnije i rekao da Sandecker ruča u Bijeloj kući. Admiral bi odbio potpredsjednika, ali ne i predsjednika. Gamay je otvorila sastanak.

«Svi ste bili na brifingu, pa vam neću detaljno prepričavati moju pustolovinu u džunglama Yucatana s dr. Chijem. Kao što znate, otkrili smo pošiljku ukradenih artefakata Maja koja je čekala da je prenesu iz zemlje. Skladište je bilo smješteno u središtu između nalazišta, s obzirom na ceste i vodene rute. Pronašli smo stotine predmeta ukradenih iz više važnih nalazišta, poznatih i nepoznatih legitimnim tragačima. Kad je dr. Chi sačinio inventar robe, osim keramike pronašao je i mnogo rezbarija u kamenu, koji su izrezani sa zgrada Maja pilom s dijamantnim rubom. Neobični motiv brodova na njima vjerojatno su zapazili i chiclerosi. Dr. Chi je nagađao da su ploče s rezbarijama vjerojatno skinute s opservatorija na hramovima poput građevine koju mi je

pokazao na nalazištu zvanom MIT. No, postojao je jedan problem: nismo mogli odrediti lokaciju rezbarija.»

Ona zastane dok je Trout ostalima za stolom dodavao dokumente koje je do tada držao. Gamay je čekala da se šuškanje papira stiša, a tada je nastavila.

«Papir koji vidite na vrhu sadrži osam crteža dr. Chija. Ti profili su simboli koji predstavljaju majanskog boga Quetzalcoatla, kojeg su zvali i Kukulcan. Na prvi pogled crteži se čine identičnima, ali ako pogledate bolje, vidjet ćete suptilne razlike.»

Yaeger upotrijebi svoju sposobnost razaznavanja detalja. «Ovaj ima malo izbočeniju čeljust», reče on. «Ovaj ima deblju obrvu.»

Gunn žmirne gledajući crteže. «Nos ovog momka izgleda kao da je naletio na desni kroše.»

Gamay se nasmiješi poput ponosne učiteljice. «Brzo shvaćate, gospodo. Te razlike na licu ukazuju na različito nalazište. Svaki grad ili urbani centar interpretirali su boga na specifičan način.»

«Kao što je sova bila simbol drevne Atene?», upita Austin.

«Točno. U ovom slučaju, bog predstavlja i planet Veneru.»

Austin se nestrpljivo promeškolji na stolcu s izrazom dosade u očima. Očekivao je da će čuti informacije od izravne važnosti za slučaj, a ne lekciju o majanskoj teologiji.

«Gamay, sve je ovo vrlo zanimljivo», reče on i ne pokušavajući prikriti nestrpljenje, «ali nisam siguran što želiš time reći.»

Ona se nasmiješi svojim šarmantnim, dječaćkim osmijehom.

«Svi su ovi simboli bili uklopljeni u rezbarije s motivom brodova.»

Austinov interes opet oživi.

On se nagne naprijed. «Feničkih brodova?»

«Još ne znamo sigurno jesu li bili fenički ili ne. Ali, zapisi su se očito odnosili na događaj koji smo vidjeli, Maje kako dočekuju čudne brodove i čudne ljude.»

Riječ preuzme Paul Trout. «Dr. Chi je već pretpostavljao da rezbarije potječu s opservatorija u hramovima. Dr. Chi se koristio simbolima iz grada da bi utvrdio lokaciju opservatorija. Majanski opservatoriji bili su rašireni diljem cijele Srednje Amerike. No, koliko znamo, na samo osam njih nalazi se ta tema brodova.»

Austin reče: «Imate osam identičnih opservatorija na raznim lokacijama, posvećenih Veneri, podešenih prema njezinim ciklusima, a svi su povezani s tajanstvenom flotom brodova.»

«Točno», reče Gamay, nastavljajući sa svojim predavanjem. «A broj osam ključan je za cijelu priču.» Uočivši zbunjene izraze na licima, ona reče: «Quetzalcoatl i Kukulcan bili su inkarnacije najvažnijeg boga Maja, Venera. Maje su izračunale putanju planeta s nevjerojatnom točnošću. Znali su da planet nestaje tijekom osam dana u svojem ciklusu. Maje su vjerovale da Vener tada odlazi u podzemni svijet. Koristili su se arhitektonskim strukturama kako bi pratili Veneru i druga nebeska tijela. Vrata, skulpture, stupovi. Položaj ulica. Profesor Chi smatra da su ti opservatoriji bili dio većeg plana. Karta. Čak i primitivno računalo čija je svrha rješavanje problema.»

«Poput problema feničkih, to jest, za sada neidentificiranih brodova?», upita Austin.

«Točno», odgovori Paul. «Na drugoj stranici u vašem registratoru nalazi se karta koja prikazuje lokacije.» Papiri opet zašuškaju.

Gamay reče: «Pokušali smo povezati hramove, povlačeći paralele od njih. Ništa nije imalo smisla. Dok smo čupali kosu, nazvao nas je dr. Chi. On se vratio s terena po zalihe i čuo je da smo ga pokušali kontaktirati. Rekli smo mu da pipkamo u mraku tražeći nešto za što smo sigurni da postoji, te da trebamo njegovu pomoć.»

Paul reče: «Treća stranica u vašim registratorima, gospodo. Dr. Chi faksirao je ovo iz Nacionalnog muzeja. Španjolci su uništili sve knjige Maja osim nekoliko njih. Ova je jedna od tih koje su preživjele. Dresdenski kodeks. Sadrži detaljne tablice za opservaciju Venere. Podatci su prikupljeni iz opservatorija.»

«Kako to utječe na rješavanje naše tajne?», upita Gunn.

«Uglavnom je primjer tipa informacija koje su bile toliko važne Majama», odgovori Gamay. «Pokušajte zamisliti majanske svećenike kako promatraju zvijezde svake večeri. Prikupljaju informacije o kretanju zvijezda, a zatim, koristeći se arhitektonskim pomagalicama ugrađenim u te hramove, predviđaju što će učiniti zvijezde i planeti.»

«Shvatio sam», izlaze Yaeger. «Ponekad je dobro biti šmokljan. Kažete da su tih osam hramova i rezbarije zapravo hardware. Kodeks bi bio program koji govori tom hardwareu što treba učiniti.»

Yaeger brzo trepne iza svojih naočala širokih okvira. «Da proširim analogiju, fizički nosači programa mogu biti mekani, poput diskete koja sadrži program, ili tvrdi, poput hard drivea.»

«Ili, u našem slučaju, tvrdi poput stijene», reče Austin.

«Bingo!», reče Gamay. «Kakve li genije imamo u NAMP-u!»

Austin se sada trgnuo, pa nastavi, odbrojavajući vrhovima prstiju: «Jedan: imamo osam hramova posvećenih Veneri. Dva: hramovi su postavljeni na način koji će nam pomoći da riješimo zagonetku povezanu s tim tajanstvenim brodovima i njihovim teretom. Tri: stijena koja govori reći će nam kako ih upotrijebiti.»

«Nisam bila sigurna sve dok jutros nije nazvao dr. Orville. Pronašao je istih osam simbola na stijeni. U svojem registratoru imate faks sa zapisom na ploči. Zapis se sastoji od tri glavna

elementa. Simboli i sažetak prikaza dolaska brodova čine prvi i drugi element.»

«Zna li tko zašto golema zmija jede brod?», upita Zavala gledajući faks.

«To je element broj tri», objasni Gamay. «Pernata je zmija ovozemaljsko utjelovljenje Quetzalcoatla - Kukulcana.»

«Ah», reče Zavala. «To objašnjava stvari.»

«Gledajte na to ovako», reče Gamay. «Simboli vam kazuju gdje. Zapisi s brodovima kazuju vam što. Zmija vam kazuje kako. Pogledajte Kukulcana. Recite mi što vidite.»

»Uglavnom perje«, reče Gunn nakon trenutka.

«Ne», reče Yaeger. «Postoji nešto drugo. Perje zbunjuje. Pogledajte čeljust. To je nekakva vrsta mreže.»

«Bravo.» Gamay pljesne rukama, očito oduševljena. «Naš računalni guru ide na čelo razreda.»

«Ne znam zašto», reče Yaeger sliježući ramenima. «Proklet bio ako znam o čemu govorim.»

«Pogledajte sljedeću sliku u svojem registratoru. Pokazuje jedan od tih osam hramova. Vrlo tipično. Cilindričan je, s balkonima oko vrha, s ukrasnim zidom pri dnu. Pažljivo pogledajte ova dva uspravna uska prozora. Pretpostavili smo da su ih koristili za nekakav astronomski izračun. Nagađali smo da su se prozori poravnavali s Venerom u najekstremnijim položajima planeta na horizontu. Ni to još nije imalo smisla, sve dok Paulu nije sinulo da pogledamo hramove odozgo, kao da smo u zrakoplovu.»

Preuzevši riječ, Paul podigne posljednji papir iz registratora.

«Produžili smo linije s prozora i otkrili da se sijeku.»

«Nek' sam proklet», reče Yaeger. «Pa to je ista mreža poput ove na pernattoj zmiji.»

Gamay klimne. «Počela sam razmišljati o tome kad sam primijetila kako me mreža podsjeća na amulet koji sam jednom posudila od dr. Chija. Čeljust Kukulcana.»

Gunn reče: «Nismo li govorili o tome da se Kolumbo oslanjao na nekakvu mrežu?»

«Točno», reče Paul. «Orvilleova teorija je da je Kolumbo pokušao upotrijebiti ovu ploču, ali je naišao na probleme u samom početku. Znao je da blago postoji, ali nije mogao dešifrirati simbole. Dao je izraditi crteže prema onima na ploči i ponio ih na Nini, vjerojatno se nadajući da će pronaći nekoga tko će mu ih prevesti.»

Austin je gledao u nacrt. «Kad je Kolumbo plovio plavim morima, navigatori su imali karte s pravim crtama zvanim rumbovi. Netko tko bi plovio iz Španjolske u Hispanolu izabrao bi liniju koja bi mu dala najizravniju rutu i postavio bi smjer kompasa. Došli biste približno tamo gdje ste željeli doći, ukoliko vas ne bi omele struje i vjetrovi. Kolumbo je možda pogrešno pomislio da su te linije rumbovi. Maje su bile mnogo više sofisticirane no što je on mislio. Jeste li uspješni prenijeti to na kartu?»

«U početku nije imalo smisla», reče Paul. «Venera je sigurno bila u drugom položaju na nebu prije nekoliko tisuća godina. Morali smo preračunavati. Nagađamo da je mjesto presijecanja linija na čeljusti u obliku slova V, tu gdje vidite brod, mjesto na kojem se nalazi nešto.»

Austin je imao još jedno pitanje. «Što mislite, koliko će trebati Halconu da to shvati?»

Troutovi se pogledaju. Paul reče: «Postoje izvješća o krađi Kolumbovih papira i dokumenata Maja iz raznih muzeja.

Pretpostavljam da gosp. Halcon pokušava sastaviti stvari, ali mi imamo ploču, a sada je znamo i upotrijebiti.«

«Bolje nam je da se pokrenemo, za slučaj da je Halcon pametniji nego što mislimo», reče Austin.

Gunn se nakašlje i poravna rubove papira. «Uza sve dužno poštovanje, Kurte, možda bi bilo dobro da shvatimo o čemu se radi prije no što uskočimo u ralje Kukulcana. Počnimo s Halconom i razlogom zbog kojeg stvara tolike nevolje.»

«Vidim što želiš reći. U redu, ja ću započeti. Evo moje teorije. Poput Kolumba, i Halcon traži feničko blago koje je izneseno iz Kartage. Ključ za pronalaženje blaga leži u pretkolumbovskim dokazima. Ne želi da ga itko pretekne, pa uništava dokaze i one koji su ih pronašli.»

»Razmotrio sam tu teoriju i mislim da je točna«, reče Gunn, «ali ona je samo dio cijele slike. Zamolio sam Yaegera da sastavi detaljni dosje o Halconu. Reci nam o njegovim financijama, Hirame.»

Yaeger pogleda ispisan tekst pred sobom. «Sa svojim obiteljskim bogatstvom i posjedima diljem svijeta, vrijedi milijarde dolara, a to je umjerena procjena.»

«Hvala, Hirame. To je ono što ne shvaćam, Kurte. Zašto bi se Halcon toliko mučio i ubijao ljude, napao vas na Andreji Doriji i pokušao ukrasti takozvanu stijenu koja govori, samo da bi pronašao blago, ma koliko ono bilo? On ima više novca no što bi normalnoj osobi ikada moglo zatrebati.»

«Možda si odgovorio na svoje pitanje«, suprotstavi se Austin.

«Rekao si normalna osoba. Prema onome što nam je Zavala rekao o smaknućima nakon igre s loptom, Halcon djeluje poput luđaka.»

«I ja sam razmatrao tu mogućnost. No, mislim da je senor Halcon mnogo kompliciranija osoba od bogatog ekscentrika koji se dosađuje i čiji je hobi lov na blago. Hirame, bi li predstavio i drugi materijal koji si pronašao o gospodinu?»

Namjestivši svoje starinske naočale, Yaeger reče: «Francisco Halcon rođen je u Španjolskoj, u stoljećima staroj obitelji. Halcon, što znači sokol, nije pravo obiteljsko ime, ali nisam uspio utvrditi koje jest. Pohađao je skupe privatne škole u Švicarskoj i koledž u Engleskoj. Završio je Oxford», reče Yaeger žmirkajući. «Postao je toreador poznat pod imenom El Halcon i nije bio loš, ali napustio je posao s toroima praćen skandalom. Kažu da je stavljao otrov na vrh svojeg mača, pa bi bik uginuo čak i kad mu ne bi pogodili vitalne organe.»

«To baš i nije sportski od čovjeka s Oxforda», reče Austin oponašajući britanski akcent.

«Možda bi bilo za čovjeka s Cambridgea, ali ne i s Oxforda», doda Zavala.

Yaeger slegne ramenima. «Iz arene je prešao u jednu od obiteljskih tvrtaka. Halconi su bili jako dobri s diktatorom Francom i španjolskom vojskom prije i za vrijeme rata i zaradili su mnogo novca na oružju. Nakon što je Franco umro i nakon što se kralj vratio i obnovio demokraciju, Halconove poslovne aktivnosti postale su sumnjive. Interpol kaže da je osumnjičen za vezu sa španjolskim podzemljem. Napustio je državu i prešao u Meksiko, gdje je jedan ogranak njegove obitelji koji živi tamo od vremena španjolskih osvajanja posjedovao veći broj tvrtaka. Halcon je preuzeo američke operacije, koristio se novcem i utjecajem da razvija političke veze, i ubrzo je postao američki građanin.»

«Prema onome što sam vidio od njegovih kompanija u San Antoniju, ide mu prilično dobro», reče Zavala.

»Utjelovljenje američkog sna«, doda Gunn, ne pokušavajući prikriti sarkazam.

«Na više od jednog načina», reče Yaeger.

«Njegovi zakoniti poslovi bili su samo paravan za mutne operacije s obje strane granice. Sumnjiče ga za veliko krijumčarenje droge i imigranata iz Meksika.»

«To bi značilo da je blizak vladajućoj stranci u Meksiku», reče Zavala. «Nikakav veliki posao, legalni ili ilegalni, ne odvija se bez njihovog znanja.»

«To se slaže s načinom na koji obitelj djeluje u Španjolskoj i SAD-u», reče Austin. «Je li itko spomenuo Bratstvo?»

«Kao što rekoh, navodno je povezan sa španjolskom mafijom», odgovori Yaeger. «To bi moglo biti jedno te isto, iako nemam potvrdu za to.»

«Što je s kompleksom koji sam vidio izvan San Antonija?», upita Zavala. «Kakva je priča povezana s tim?»

«Nalazi se u posjedu jedne od njegovih korporacija. Savršeno je legalan, prema lokalnim institucijama za izdavanje dozvola. Smatraju ga luđakom, ali bogatim luđakom, pa ako želi izgraditi osobni tematski park, tko bi ga mogao spriječiti? Uzgred, planovi za kompleks prikazuju teren za igru kao nogometno igralište.»

«To nije nalikovalo niti jednoj nogometnoj utakmici koju sam ikad gledao», reče Zavala ozbiljno.

«Lokalno stanovništvo s vremena na vrijeme čulo bi eksplozije i izvještavalo o neobično snažnom prometu, ali osim toga, dobar je susjed koji plaća poreze.»

«Hiram je sačuvao najbolje za kraj», reče Gunn.

«Trebalo mi je neko vrijeme, zbog kompanija paravana i međusobno pomiješanih korporacija i fondacija, ali Halcon

Industries širi se diljem Jugozapada i Kalifornije. Halcon kontrolira banke, nekretnine, političare, medije, sve što je na prodaju.»

«Očito pokušava povećati i svoju moć, kao i bogatstvo«, reče Austin. «Kao i bilo koja druga korporacija sa svojim vojskama lobista.»

«Zanima me zašto si upotrijebio riječ vojska», reče Gunn.

«Slučajno sam odlučio poslati neka Hiramova otkrića antiterorističkoj postrojbi. Odmah su shvatili da nešto jako smrdi. Prepoznali su ime jedne od Halconovih kompanija kao onu koja kupuje oružje od Češke Republike i Kine.»

«Kakvo oružje?»

«Kakvo god želiš. Sve od pješaških pušaka do tenkova. I mnogo projektila. Protuavionskih. Protutenkovskih. Takve stvari. Antiteroristička postrojba dobila je nalog za pretragu kompanije koja obavlja prijevoz. Našli su samo prazan ured.»

«Kamo je sve to išlo?»

«Specifično? Nitko ne zna. Općenito, u sjeverni Meksiko, jugozapadne države i Kaliforniju.»

«Oružje poput ovoga koje opisuješ košta mnogo, jako mnogo.»

Gunn klimne. «Čak i milijarder može bankrotirati ako kupuje dovoljno oružja za početak revolucije.»

Prostorija iznenada ušuti, dok su posljednje Gunnove riječi ostale visjeti u zraku.

«Madre mia», prošapta Zavala. «Blago. Treba blago da bi učinio to što želi učiniti.»

«To sam i ja mislio», reče Gunn tiho. «Zvuči ludo, ali čini se da preuzima neku vrstu kombiniranog vojnog i političkog puča.»

«Ima li ikakvih pokazatelja kad bi se to trebalo dogoditi?», upita Austin.

«Nagađam, ubrzo. Hiramovi izvori detektirali su prebacivanje mnogo novca diljem Europe iz švicarske banke na račune trgovaca oružjem. To mora brzo nadoknaditi ako ne želi ostati u minusu, što znači da će očajnički željeti pronaći blago.»

«Što je s našim oružanim snagama?»

»Uzbunjene su. Čak i ako ga vojno zaustavimo, prolit će se mnogo nevine krvi.»

«Postoji još jedan način da ga zaustavimo. Nema blaga, nema revolucije«, reče Zavala.

«Hvala, Paul i Gamay, vi i dr. Orville obavili ste sjajan posao pokazujući nam pravi smjer», reče Austin. On ustane i pogleda lica oko stola. «Sada je red na nama«, reče on sa surovim osmijehom.

Elegantna blagovaonica bila je uglavnom zatamnjena, osim stola za kojim je Angelo Donatelli pregledavao jelovnik za sljedeći dan. Donatellijev je restoran bio namješten u stilu Nantucketa, ali za razliku od drugih restorana s nautičkim temama, ukrasi nisu bili umjetni niti nabavljeni narudžbom. Harpuni su stvarno probijali kitove, a primitivne slike jedrenjaka bile su originalne. Antonio je sjedio nasuprot Donatellija, a na bespriječno bijelom stolnjaku bile su raširene talijanske novine. Povremeno bi srknuli čašu amaretta. Nisu znali da više nisu sami sve dok nisu čuli tihi glas kako govori: «Gosp. Donatelli?»

Angelo podigne pogled i ugleda dvije prilike kako stoje izvan kruga svjetlosti. Kako li su, dovraga, ovi ljudi ušli? Sam je zaključao ulazna vrata. Posjet nakon radnog vremena nije ga iznenadio. Ljudi su čekali tjednima na rezervaciju, i pokušavali su izvesti sve i svašta kako bi skratili taj proces. I glas je bio donekle poznat, što ga je uvjerilo da se radi o nekom od njegovih klijenata.

«Ja sam Angelo Donatelli», reče on sa savršenom ljubaznošću.

«Bojim se da ste došli prekasno, restoran je zatvoren. Ako nazovete sutra, šef sale učinit će što može da vam pomogne.»

«Možete mi pomoći tako što ćete reći svojem čovjeku da odloži pištolj na stol.»

Antonio podigne s krila revolver koji je izvadio iz korica na ramenu i polako ga položi na stol.

«Ako ste nas došli opljačkati, i za to ste zakasnili», reče Donatelli.

«Svu gotovinu prebacili smo u banku.» «Nismo vas došli opljačkati. Došli smo vas ubiti.» «Ubiti. Pa ne znamo niti tko ste vi.»

Umjesto odgovora, prilika zakorači na svjetlo, otkrivajući tamnoputog vitkog čovjeka. Ovaj dohvati Antonijev revolver i zadjene ga za pojas svojega jednodijelnoga crnog odijela. Angelov pogled na trenutak se zadrži na pištolju s prigušivačem, ali naježio se od čovjekovih crta lica. Bilo je to lice koje je vidio u snu. Ne. U noćnoj mori. Bacio je kratak pogled na ubojicu koji je gledao prema njemu, duboko u teretnom prostoru umirućeg broda. Nevjerojatno, ali čovjek nije ostario za više od 40 godina.

«Vidio sam vas na Andreji Doriji», reče Donatelli u čudu. Čovjekove tanke usne razvuku se u hladan osmijeh. «Dobro pamтите lica», reče on. «No, to je bio moj pokojni otac. Rekao mi je kako je osjetio da se te noći još netko nalazio u teretnom prostoru. I vi i ja već smo se upoznali. Jednom sam razgovarao s vama telefonom.» Sada se Donatelli prisjeti i kasnovečernjeg poziva koji ga je probudio iz dubokog sna i prijetio njemu i njegovoj obitelji. «Bratstvo», prošapta on.

«Dobro pamтите i imena. Šteta što se niste sjetili mojih upozorenja o tome što će se dogoditi ako ne začepite. Obično ne obavljam

sitne svakodnevnne poslove u svojoj organizaciji, ali prouzročili ste mi mnogo nevolja, starče. Sjećate li se što sam rekao?»

Donatelli klimne. Usta su mu bila previše suha da bi odgovorio. «Dobro. Ipak ću vas podsjetiti. Upozorio sam vas da ćete, progovorite li o toj noći na Andreji Doriji, otići u grob sa spoznajom da ste uzrokovali smrt svih članova svoje obitelji koje možemo pronaći. Sinova. Kćeri. Unuka. Svih. Obitelj Donatelli prestat će postojati, osim kao skupina nadgrobnih spomenika na obiteljskom groblju.» «Ne možete to učiniti!», odgovori Donatelli, vrativši glas. «Možete kriviti samo sebe. Ovdje su moćne sile na djelu. Nitko vas nije prisilio da razgovarate s NAMP-om.»

«No». Antonio progovori prvi put. «Obitelj nije bila dio nagodbe.»

Angelo se okrene svojem rođaku.

«O čemu on to govori?»

Antonijevo grubo lice izražavalo je krivnju.

Čovjek reče: «Vaš rođak nije vam rekao da radi za mene. U početku je odbio, ali nemate pojma koliko je bio pod utjecajem domovine. Rekao sam mu da ću, ukoliko me bude obavještavao o NAMP-ovim aktivnostima, riješiti njegove probleme s vlastima na Siciliji.»

«Si», reče Antonio, izbacujući čeljust poput Mussolinija. «Ali ne obitelj. Vraćate me na Siciliju. Takav je bio dogovor.»

«Ja držim riječ. Samo nisam rekao da ćete se vratiti kući u lijesu. No, vi prvi, gosp. Donatelli. Arrivederci.»

Antonio ustane sa stolca s divljim krikom i baci se pred svojeg rođaka. Pištolj se oglasi zvukom tišim od zatvaranja vrata. Crveni cvijet pojavi se na Antonijevoj košulji, i on se sklopča na pod.

Pištolj još jednom zakašlje.

Ovaj put nitko nije zaustavio metak, koji je pogodio Donatellija u prsa. Ovaj se prevrne unatrag na stolcu, a Antonio posegne i dohvati Berettu iz korica na gležnju. Postavi se na laktove i nacilja Halcona. Kao čarolijom, uredna rupa pojavi se u sredini Antonijevog čela, i on se spusti na pod, a hitac mu odleti u stranu.

Druga prilika iskorači iz sjene, a pištolj u njezinoj ruci još se pušio. On mirno pogleda čovjeka kojeg je upravo ubio. «Nikad ne vjerujte Sicilijancu», reče on tiho.

«Dobar posao, Guzmane. Trebao sam sumnjati na izdaju. Zahrđao sam od sjedenja u uredu.»

«Slobodno pođite s nama kad se pođemo pobrinuti za ostatak obitelji», reče Guzman, dok su mu oči svjetlucale.

«Da, volio bih. Nažalost, to će morati pričekati. Imamo važnijeg posla.» Skrenuvši pažnju na Angela, on reče: «Šteta što ne možete čuti ovo, Donatelli. Odlučio sam zakratko poštedjeti vašu obitelj, dok ne raščistimo zbrku koju ste prouzročili. Ne očajavajte. Uskoro ćete vidjeti svoje voljene u paklu.»

Izvan restorana začuli su se glasovi. Antonijev hitac privukao je pažnju prolaznika. Halcon baci još jedan pogled na mirna tijela, a tada se on i njegov pratitelj s ožiljkom na licu izgube u tami.

Guatemala

«Što si rekao, koliko je star ovaj zrakoplov?«, vikne Austin nadglasavajući buku koju je motor stvarao u pilotskoj kabini.

«Oko pedeset godina, više-manje», odvrati Zavala. «Vlasnik kaže da još uvijek ima sve originalne dijelove. Osim, možda, čupave kocke koja visi s retrovizora.

Vidjevši paniku na Austinovom licu, Zavala se naceri. «Samo se šalim, Kurte. Provjerio sam. Motor je mijenjan toliko puta da je praktički nov. Nadam se da ćemo i mi biti u tako dobroj formi kada budemo u tim godinama.»

«Ako doživimo te godine«, reče Austin skeptično, gledajući kroz prozor prema negostoljubivom terenu pod njima.

«Ne brini, staro momče. De Havilland Beaver bio je jedan od najboljih zrakoplova za divljinu. Ova kanta čvrsta je poput tenka. Upravo ono što je doktor naručio.»

Austin pogleda plastičnu statuu sv. Kristofora pričvršćenu na kontrolnu ploču, zavalu se u sjedalu i prekriži ruke. Kad je predložio Zavali da pronađu neku neupadljivu letjelicu, nije mislio na starog Beavera s kockastim linijama, elisom s dva kraka i tupim neaero-dinamičnim nosom.

Jednostavno je htio alternativu vojnom helikopteru koji nije mogao narušiti zračni prostor država susjednih Meksiku bez dozvole.

Čak bi i NAMP-ov zrakoplov tirkizne boje i s velikim službenim oznakama privukao pažnju.

Pronašli su Beavera prekrivenog slikarskim platnom u tamnom kutu trošnoga, zabačenog hangara u zračnoj luci Belizea.

Zavaline oči zasjale su poput božičnog drvca. Protrljao je ruke, jedva čekajući da dohvati kontrole. Samo bi jedan drugi zrakoplov izazvao snažniju reakciju, pomisli Austin. Na sreću, izum braće Wright bio je u Smithsonianu, gdje mu je i bilo mjesto.

Poput Shakespeareovog Cassiusa, čovjek s Belizea koji je posjedovao zrakoplov izgledao je mršavo i gladno. Govorio je jedva nešto glasnije od šapta i često je pogledavao preko ramena, kao da očekuje neželjene posjetitelje. Njega je Austinu preporučio bivši kolega iz CIA-e, koji je sudjelovao u tajnim operacijama potpore kontrašima u borbi protiv sandinista u Hondurasu. Sudeći po njegovim savjetima o skrivenim uzletištim i prijevozu tereta, očito je mislio da su njegova dva američka klijenta krijumčari droge. To ih nije iznenadilo, s obzirom na mutne CIA-ine operacije u Srednjoj Americi. Nije postavljao pitanja i inzistirao je da mu uplate ono što je nazvao sigurnosni polog u dolarima, dovoljno velik da si kupi Boeing 747. Dok je pažljivo brojio svaku novčanicu, kako bi se uvjerio da ga ne varaju, upozorio ih je da imaju na umu teritorijalne zahtjeve Guatemale prema Belizeu, te da čine sve što mogu kako bi se stopili s pozadinom. Austin je rekao da bi to moglo biti nemoguće, s obzirom na jarko žutu boju starog zrakoplova. Čovjek slegne ramenima i izgubi se u sjeni s novčanicama.

Austin je morao priznati da je zrakoplov prikladniji za ovaj posao od novijih i atraktivnijih zrakoplova. Nije bio baš Concorde, ali s brzinom leta od 125 milja na sat gutao je razdaljinu, a bio je dovoljno spor da posluži kao idealna platforma za zračno izviđanje. Nadalje, bio je projektiran za kratko uzlijetanje, a mogao je sletjeti i na kopno i na vodu.

Zavala je letio ispod tri tisuće stopa. Letjeli su iznad Petena, gusto pošumljenoga sjevernog dijela Guatemale koji čini oštru udubinu u meksičkoj granici.

Teren pod njima počeo je kao ravno prostranstvo, i pretvorio se u niska brda ispresijecana rijekama i njihovim pritocima. Nekad su taj teritorij gusto naseljavale Maje, koje su koristile rijeke za trgovinu među gradovima, i nekoliko puta ugledali su sive ruševine kroz drveće. Udaljeni vrhovi planina Maja uzdizali su se iz izmaglice prema jugu. Austin je bilježio njihov napredak na ploči na kojoj se nalazila karta s ubilježenom mrežom. Stalno je pogledavao na kompas i na GPS.

«Dolazimo na mjesto spajanja, gdje se čeljusti sastaju», reče on pokazujući kartu. Zatim pogleda na sat. «Za tridesetak sekunda trebali bismo stići tamo.» Austin opet pogleda kroz prozor. Slijedili su rijeku koja je vijugala amo-tamo poput plave božične vrpce i širila se u i jezerce ravno ispred njih. Nekoliko sekunda kasnije, Austin pokaže prema vodi koja je svjetlucala. «To je to. Ralje Kukulcana.» »Trebali smo donijeti mini-ronilicu», reče Zavala. «Okružimo nekoliko puta oko jezera. Ako ne naletimo na protuzrakoplovnu paljbu, spustit ćemo se.»

Zavala dahne na svoje pilotske sunčane naočale, obriše stakla rukavom, pa ih postavi na nos. Podigne palac i skrene zrakoplov u stranu, tako da im se horizont oštro nagne. Zavala je koristio istu tehniku - kombinaciju pilota F-16 i pilota dvokrilca - na svemu čime je upravljao, bilo da se radilo o ronilici ili zrakoplovu izgrađenom dok je još Harry Truman započinjao prvi predsjednički mandat.

Jezero je iz zraka izgledalo poput golemog oka. Bilo je ovalnog oblika, a tamo gdje bi se nalazila zjenica stajao je otočić. Bilo je maleno, dugo oko pola milje i upola manje široko. Rijeka je skretala pod oštrim kutom i kružila oko otoka, sve dok se nije susrela s vodom iz rukavca na drugoj strani. Austin zaključuje da jezero sigurno dobiva vodu iz izvora ili potoka skrivenih drvećem.

Beaver okruži oko jezera dva puta, ali nisu vidjeli ništa neobično, put se činio čistim, pa Zavala usmjeri zrakoplov nadolje, kao da želi izbušiti rupu u vodi. U posljednjem trenutku podigne nos

poput ponirućeg bombardera i izravna se, sve dok bijeli plovci nisu poljubili površinu. Zrakoplov je poskakivao poput spljoštenog kamena, sve dok se nije zaustavio na pola puta između obale i otoka. Austin nogom otvori vrata dok se elisa polako zaustavljala.

Kad je motor prestao raditi, u kabini zavlada tišina. Zavala pozove brod i javi položaj, dok je Austin motrio jezero, niske litice i otok svojim dalekozorom, sve dok se nije uvjerio, koliko je mogao, da su sami.

«Sve izgleda u redu», reče on spuštajući dalekozor. On žmirne prema sredini jezera. «Nešto mi smeta u vezi s tim otokom.»

Zavala se nagne preko Austinovog ramena i spusti bejzbol kapu niže na čelo kako bi zaštitio oči od bljeska sunca. «Čini mi se savršeno u redu.»

«U tome i jest problem. Izgleda previše savršeno. Kad bi povukao linije od sjevera prema jugu i od istoka prema zapadu, ovaj otok nalazio bi se na sjecištu, poput mete u teleskopskom ciljniku. Strogi centar.»

Zavala uključi motor i pokrene elisu dovoljno jako da ih vuče brzinom od nekoliko čvorova. Zatim isključi gas i dopusti zrakoplovu da dopluta do otoka. Bacili su sidro i po dužini konopca zaključili da je jezero dublje od stotinu stopa. Napuhali su gumenu splav, popeli se na njega s plovaka zrakoplova, i odveslali do otoka, te izvukli splav na travom prekriveno blato. Austin je procijenio da je otok širok oko trideset stopa. Izgledao je poput oklopa goleme kornjače, uzdižući se iz vode do zaobljenog vrha visokog oko petnaest stopa. Zavala se popne na uzvisinu kroz gustu paprat. U blizini vrha, on krikne i zakorači unatrag, kao da je dobio nevidljivi udarac.

Austinovo tijelo napne se i ruka mu posegne za pištoljem na boku. «Što nije u redu?», vikne on. Prva pomisao bila mu je da je Joe naišao na leglo zmija otrovnica.

Zavalin smijeh uplaši jato bijelih ptica koje se podigne u zrak poput konfeta na vjetru.

«Ovaj je otok nastanjen, Kurte. Dođi i predstaviti ću ti zemljoposjednika.»

Austin se brzo popne na brežuljak i pogleda zubatu čeljust kostura koja se cerila iza grmlja. On odgurne lišće u stranu i otkrije grotesknu kamenu glavu dvostruko veću od prirodne, urezanu u stijeni iznad otvora. Otvor se nalazio sa strane pravokutne strukture zakopane u meku zemlju gotovo do vrha svojega ravnog krova, i ukrašene lubanjama nalik onoj prvoj, ali manjih dimenzija.

Koristeći se nožem iz korica, Austin počne kopati i proširi otvor, tako da je Zavala mogao gurnuti glavu i ramena unutra.

Zavala posvijetli unutrašnjost baterijskom svjetiljkom. «Mislim da se mogu provući unutra.» On se provuče kroz otvor s nogama naprijed.

Austin začuje glasno kihanje, a zatim Zavala reče: «Donesi usisavač za prašinu.» Austin je radio na širenju otvora, a zatim krene za Zavalom u nutra.

On se ogleda oko sebe. «Baš i nije Hilton.»

Njegove riječi odjeknu.

Četvrtasti je prostor bio veličine garaže za dva automobila. I Zidovi su bili dovoljno debeli da zaustave izravan pogodak iz topa. Austinova glava gotovo je dodirivala niski strop. Zidovi su bili bez ukrasa, osim tamnih mrlja koje su prekrivale gotovo cijelu površinu, te četiri portala visokih od poda do stropa, poput ovoga kroz koji su upravo prošli. Prolazi su bili zatrpani zemljom učvršćenom korijenjem, koja je bila tvrda poput cementa.

«Ne znam, Kurte, ima tu potencijala. Pogled na rijeku. Jednostavan dekor.»

«To je ono što prodavači nekretnina zovu posebnom ponudom za majstore amatere.»

«Ima i podrum.» Zavala osvjetli kut prostorije.

Austin klekne kako bi ispitao masivni kamen na podu. Na rubu je imao nekoliko rupa. Koristeći se noževima, oni podignu kamen i pomaknu ga u stranu. Ispod njega ugledaju stube koje su vodile u dubinu. Budući da je Zavala prvi ušao u građevinu, Austin se ponudi da on prvi siđe niz stube. Spustio se niz kratko, zavojito stubište do prolaza koji se nastavljao nekoliko metara, sve do mjesta na kojem je bio blokiran velikom pločom. Austin osvjetli ploču.

«Bilo bi dobro da siđeš ovamo», reče on tiho.

Osjetivši ozbiljnost u Austinovom tonu, Zavala mu se brzo pridruži. Na podu ispred ploče ležala je gomila kostiju. Za razliku od skulpture mrtvačke glave koju su vidjeli prije, šest lubanja koje su izbrojili još su bile prekrivene mesom. Zavala podigne jednu ispruženom rukom, poput Hamleta koji kontemplira o Yorickovim ostatcima.

«Ovo su žrtvovani ljudi. Sudeći po rupama u glavi, skratili su im muke kako ne bi umrli od gladi.»

«Krvnici su bili velikodušni», reče Austin, istražujući ima li pukotina u ploči. «Jedini način da prođemo kroz ovo je bušilica ili dinamit.»

Austin je vidio dovoljno. Popeli su se natrag u gornju komoru, gdje Austin ugleda nekoliko izbijeljenih ostataka na podu. Podigne jedan, i ovaj mu se u rukama pretvori u prah.

«Slatkovodne školjke», reče on. «Ovo je mjesto nekada bilo pod vodom.»

Zavala povuče prste po prljavim zidovima. «Možda si u pravu. Ovo izgleda kao ostatak presušenog ribnjaka.»

Oni se vrata na otvoreno i prouče okolinu građevine. Bila je izgrađena na kamenoj platformi koja je hvatala plutajući materijal s jezera. Sjeme, koje su vjerojatno donijele ptice, niknulo je, a korijenje bilja zadržavalo je zemlju. Kad bi pogledao ravno dolje u vodu na rubu otoka, mogao je vidjeti kamenu terasu. Austin skinje čizme i uđe u vodu, zapliva nekoliko zamaha, pa zaroni.

«Ovo je vrh ledenog brijega», reče on kad je izronio. «To je vjerojatno bio hram na vrhu vrlo velike piramide. Ne mogu ti reći koliko duboko seže.»

«Rekao sam ti da smo trebali donijeti ronilicu», odgovori Zavala pomažući Austinu da iziđe na suho. «Ako je ono što mislimo točno, i ako je ta građevina hram, nalazimo se točno na našem cilju. U raljama.»

«Sve što moramo otkriti jest kako da uđemo unutra.»

«Lijepo rečeno. Možemo pokušati dići u zrak ploču koja blokira put.»

«Da, mogli bismo, i moglo bi i uspjeti. Ali to baš i nije kirurški precizan pristup. Naši prijatelji arheolozi nikada više ne bi razgovarali s nama. Razmislimo malo dok razgledavamo.»

Vratili su se u zrakoplov i otplovili do kraja jezera, gdje su izišli na obalu i ušli u unutrašnjost. Šuma je bila u polutami, jer sunčeva se svjetlost filtrirala kroz krošnje drveća. Drveće je sprječavalo rast grmlja, pa je bilo lako hodati po sagu od lišća. Austin je pratio žubor vode do izvora i stao na mjestu na kojem je rijeka, koju su vidjeli iz zrakoplova, dodirivala kamene blokove.

Riječno korito između blokova bilo je ispunjeno zemljom i vegetacijom, ali nekoliko potoka teklo je iz velikoga umjetnog jezera koje je nastalo iza primitivne brane i oko stare prepreke prema jezeru. Glavni je tok rijeke naglo skretao prije kamenih blokova i gubio se u šumi. Austin je pratio tok rijeke od umjetnog jezera. Opet je zastao kod sljedećeg para blokova.

«Kao što sam mislio», reče on.

Zavala je bio impresioniran. «Kako si znao da će to biti ovdje?»

«Bi li mi vjerovao kad bih ti rekao da sam prokleti genij za brane?»

Zavala namigne. «Naravno da bih. A sad mi reci kako si znao.»

Austin podigne granu, baci je u rijeku, pa je poprati pogledom dok je nestajala s vidika u brznoj zapjenjenoj vodi. «Sjećaš se kako rijeka izgleda iz zraka? Mislim da si rekao da vijuga više od trbušne plesačice. Prije no što se spoji s jezerom, skreće pod pravim kutom. Moj je prvi dojam bio da je presijecanje linija previše precizno da bi bilo prirodno. Poput onog hrama u sredini jezera. Ništa u prirodi nije potpuno savršeno. Možda je riječ o kanalu, pomislio sam. Znaš povijesni park Chesapeake i Ohio sjeverno od Washingtona?»

«Jedno od mojih omiljenih mjesta za jeftini prvi spoj», reče Zavala uz osmijeh potaknut lijepim sjećanjima. «Muy romantico. Kakve to veze ima s ovim?»

«Sjeti se hrama. Ponekad je pod vodom, ponekad nije.»

Austin je gotovo mogao čuti zupčanike kako se okreću u Zavalinom briljantnom mehaničkom umu dok je prorađivao informacije. On se pljesne po čelu. «Naravno. Ustave.»

Austin očisti malu površinu tla i podigne kratki štap, pa ga doda Zavali. «Budi moj gost, profesore Z.»

Zavala nacрта ravnu liniju u prašini. «Ovo je rijeka Potomac. Ne možeš ploviti čamcem uz rijeku i niz nju zbog brzica i vodopada, pa si iskopao kanal oko divljih voda. Ovdje». On lupne po tlu.

«Izgradio si sustav ustava i vrata kako bi kontrolirao razinu vode u kanalu u svakom pojedinom dijelu. Da vidimo jesam li u pravu.» On nacрта oval koji je predstavljao jezero. «U svojem normalnom stanju, rijeka dolazi ovuda, ispunjava zaravan

stvarajući jezero, a zatim istječe na dnu, i nastavlja dalje dok ne stigne do mora.»

«Za sada je sve u redu, profesore.»

«Na jednom mjestu, nepoznati inženjer postavlja ovdje branu.» Zavala nacрта liniju preko gornjeg dijela jezera. Ona blokira ulaz vode u jezero, ali mora poći nekamo, jer će na kraju preplaviti branu.» On nacрта ravnu crtu od jezera. «Iskopaš ovaj kanal, i voda odlazi iz jezera u drugo korito.» On podigne pogled sa slavodobitnim izrazom u tamnim očima. «Sada možeš isprazniti jezero.»

«I izgraditi hram. Ovdje.»

Austin nacрта X u prašini vrhom svoje čizme.

Zavala nastavi s pričom. «Nakon što postaviš posljednji blok piramide, zatvoriš kanal i otvoriš branu. Jezero začas ispuni zaravan i skriva hram. Ergo...»

«Ergo, ipso facto, i voila! Jedini je problem u tome što se brana kanala sastoji od pokretnih dijelova. Vremenom, vrata propadaju, budući da nema ministarstva za javne radove koje bi ih održavalo. Ono što je ostalo od civilizacije Maja uništavaju Španjolci. Taj meandar je prirodno mjesto zaustavljanja za sve što teče niz rijeku. Otpad se gomila pred branom jezera poput nasipa, vrata kanala se otvaraju, i rijeka opet skreće od jezera. Jezero dobiva vodu iz nekoliko izvora, ali na kraju se razina vode spušta, otkrivajući vrh hrama. Ovaj zarasta u vegetaciju.»

«Dakle, ako pričekamo dovoljno dugo», reče Zavala, «jezero će se na kraju spustiti tako da će hram opet biti potpuno na suhom, osim ako pritisak vode iz ovoga umjetnog jezera ne probije staru branu i ne podigne razinu vode.»

Austin razmisli o Zavalinim riječima i klimne. «Ispričat ću ti ostatak svoje teorije na putu natrag.»

Dok su hodali kroz šumu, Zavala mu odvrati: «Moraš priznati da je ovo prokleta vješto tehničko rješenje.»

Sada je Austin ignorirao šalu. «Slažem se. Omogućilo im je da isprazne jezero kad požele. To im je ostavilo otvorenom mogućnost da opet uđu u hram. Ulaz na vrhu mogao bi biti slijepa ulica, poput onih lažnih ulaza koje su ugrađivali u egipatske piramide da zavaraju pljačkaše grobova. Ne bih se iznenadio da su zato tamo postavili i kosture, kao scenske rekvizite.»

«I to mi je neka scena i rekviziti«, reče Zavala.

«Zatražimo opremu kad se vratimo do zrakoplova.»

Nekoliko minuta kasnije, Zavala je iz zrakoplova putem radija zatražio listu potrebnih stvari s Nereusa. Začudio se zbog jedne od stvari koju je Austin zatražio, ali nije postavljao pitanja.

Dok su čekali, pojeli su užinu, a zatim se smjestili u sjeni, dok radio nije zapucketao i dok se nije začula poruka. «Momci, stiže za desetak minuta.»

Točno na vrijeme, tirkizni helikopter sa slovima NAMP na boku doleti nad jezerom, zaustavi se iznad zrakoplova i spusti veliku kutiju omotanu teškom plastikom i plovcima ispunjenim zrakom. Posada helikoptera gledala je kako ljudi prihvaćaju isporuku. Zatim su im mahnuli i odletjeli istim putem kojim su došli.

U kutiji su se nalazila dva ronilačka odijela i nekoliko kartonskih kutija. Austin natovari kutije na splav i odvesla do gornjeg kraja jezera, dok je Zavala premjestio zrakoplov do uvale na obali. Zavala je znao da ne treba propitivati Kurta što je planirao. Kurt će mu reći ono što treba znati.

Zavala prekrije zrakoplov ribarskom mrežom i upravo je uplitao granje u mrežu, kad se pojavi Austin na splavi i pomogne mu završiti posao. Kartona nije bilo. Kad su se uvjerali da im je

zrakoplov dobro skriven, skupili su ronilačku opremu na splav i krenuli prema otoku, gdje su uklonili tragove svoga prethodnog posjeta. Splav su ispuhali i potopili u plitkoj vodi, natrpavši je kamenjem kako bi ostala pod vodom. Voda je bila topla, pa su nosili samo tanka crna Lycra odijela, a ne deblja odijela od neoprena.

Bez komentara, Austin zadjene malu vrećicu koju je nosio oko vrata u vodonepropusni džep. Nakon brze provjere opreme, oni otplivaju od otoka i, ne gubeći vrijeme, ispuste zrak iz kompenzatora plovnosti, te urone u tamne vode jezera.

Poglavlje XLVII

Čvrstim, postojanim pokretima peraja zaplivali su u dubinu, udaljujući se od hrama dok nisu došli do dna jezera. Nad njima se uzdizala impozantna masa stijena. Široke terase spuštale su se niz bok piramide poput divovskih stuba.

«To se zove stijena», reče Austin, a čak ni metalni ton njegovoga podvodnog komunikatora nije prikrivio njegovo strahopoštovanje.

«Dobro je da nismo praznovjerni. Izbrojio sam trinaest terasa.»

«Kucni u drvo zbog toga», reče Austin, pa provjeri svoj dubinomjer. «Stotinu i četrnaest stopa. Spreman za ronjenje po planu?»

Dugovječni ronionci imali su na umu mantru: planiraj zaron i roni po planu. Njihova strategija bila je jednostavna - istražiti svaku od četiri strane piramide. Krenuli su oko piramide u smjeru suprotnom od kazaljke na satu. Bila je usamljena, zbog čega se

Austin zapitao nije li piramida izgrađena samo za jednu svrhu. Druga je strana bila kao i prva i proveli su samo nekoliko minuta istražujući je. No, na trećoj su strani pronašli ono što su tražili.

Dok su ostale strane bile relativno slabo ukrašene, ova je bila obilježena širokim stubištem koje je vodilo od hrama na vrhu pa sve do nečega što je u suhim danima bilo prizemlje. Pri dnu stubišta, usamljeno i dostojanstveno poput vratara pred hotelom u Las Vegasu, stajala je kamena ploča. Bila je položena uspravno na dnu jezera.

Zavala osvjetli snopom iz svoje ručne halogenske svjetiljke tamnu površinu. Nakon sekunde rekao je: «Izgleda ti poznato?»

Austin pogleda rezbariju pernate zmija koja proždire brod.

«Svijet je mali. Ovo je blizanka ploče s Dorije.» On podigne pogled na stubište koje je vodilo uz piramidu. «Podsjeća me na onaj monolit koji se pojavljuje u filmu Odiseja u svemiru 2001. Možda nam ova stara oglasna ploča nešto govori.»

Dok ga je Zavala pratio zdesna i malo iza njega, on je plutao uz stubište poput lijene perjanice dima. Stube su bile obrubljene rezbarijama, a na svakih nekoliko stuba nalazila se kamena glava. Na oko pola puta naišli su na golemo stilizirano lice zmije koje je izbijalo iz krune perja. Usta, dovoljno velika da progutaju čovjeka bila su razjapljena, u položaju napada. Debeli, tupi očnjaci veličine i oblika prometnih čunjeva spuštali su se s gornjeg dijela usta prema identičnom paru s donje strane.

«Ova djeluje prijateljski«, reče Zavala. «Misliš li da grize?»

«Upoznaj pernatu zmiju, poznatu u ovom dijelu svijeta kao Kukulcan.»

«Izgleda poput mješanca između rotvajlera i aligatora. Pitaj ga zna li kako ući u piramidu.»

«Možda to i nije tako glupa ideja.» S nekoliko zamaha perajama Austin se približi razjapljenom ždrijelu i posvijetli u njega. «Reci 'aaa'», reče on, pa zapliva ravno u njega. Spremnik za zrak udario je u debele očnjake, ali kad je ušao, imao je prostora da se okrene. On izviri iz usta, mahne Zavala da dođe, pa krene dublje u piramidu, osvjetljavajući utore za stopala u ukošenom podu. Plivali su prema dolje oko dvije minute, polako i oprezno, dok prolaz nije završio komorom dovoljno velikom da se obojica usprave. Stubište je vodilo u vis u drugi prolaz.

«Osjećam se poput prljavog rublja koje je upravo ubačeno u bubanj. Ovo je bilo previše lako», reče Zavala sumnjičavo.

«I meni se učinilo tako. Ali sjeti se da su ljudi koji su ovo gradili znali da će hram biti pod vodom. Vjerojatno su zaključili da će netko tko pokuša ući unutra gubiti vrijeme pokušavajući probiti ploču ispod hrama, a čak i ako ugledaju ulaz, neće ući u usta zmije. Ipak», doda on, «pazi na zamke.»

Zaplivali su uz stube poput duhova u ukletoj kući. Austin je čuo Zavalu kako gundđa: «Volio bih da se odluče, čovječe. Dolje, gore.»

Austin je suosjećao sa svojim partnerom. Čak ni iskusni ronilac koji je ronio u olupinama ne može uvijek potisnuti onaj klaustrofobični strah da će mu se tisuće tone stijena iznad njega srušiti na glavu. Još i gori bio je strah od toga da će se zaglaviti, da se neće moći pokrenuti i da će biti osuđeni na bolnu smrt gušenjem. Laknulo mu je kad mu je glava izišla iznad površine vode. Zavala izroni sekundu kasnije. Oni osvjetle kružni bazen. Zavala posegne za regulatorom s namjerom da ga izvadi iz usta.

Austin ispruži ruku i uhvati Zavalino zapešće. «Čekaj!», upozori ga. «Ne znamo je li zrak dobar.»

Zrak je mogao biti stariji od dvije tisuće godina. Austin nije znao je li se razvio kakav mikroorganizam, spore ili toksini, ali nije htio riskirati. On iziđe iz bazena i skine peraje i pojas, pa pomogne Zavali da učini isto. Popeli su se uz stube do mjesta na kojem se

pod izravnao. Zvuk disanja kroz regulatore bio je neprirodno glasan izvan vode.

Duga, uska komora imala je visoki strop s lučnim potpornjima, izgrađen na način Maja, s razinama vodoravno položenih kamenih blokova. Snop Austinove svjetiljke spusti se sa stropa i osvijetli izduženu glavu sa šiljatim ušima i raširenim nozdrvama.

Zavala upita: «Je li to ono što mislim da jest?»

«Konj je konj.»

»Naravno, naravno, ali što, dovraga, radi ovdje gosp. Ed?»

Austin spusti svjetiljku i osvijetli dugi drveni vrat konja. «Nek' sam... To je pramac.»

Drvena skulptura konja nalazila se na vrhu visokog pramca broda sjajno crvenih bokova. Pramac se izduživao u kljun za probijanje. Graditelji ovog broda bili su pravi umjetnici, pomisli Austin dok su koračali niz trup. Plovilo je imalo podignute pramac i krmu, bilo je dugo i usko, ravnog dna, a na krajevima se uzdizalo u elegantnim oblinama. Bilo je vrlo čvrsto, sudeći po daskama koje su sjajno pristajale jedna uz drugu. Jarbol je ležao na palubi po dužini broda.

Daske na palubi urušile su se na nekoliko mjesta otkrivajući tucete amfora u unutrašnjosti. Uokolo su ležali kružni metalni predmeti koji su mogli biti štitovi.

Dva duga vesla, čiji su se spljošteni krajevi svinuli od starosti, naslanjala su se na bok broda, kao da čekaju ruke odavno mrtvih kormilara. Brod nije plovio ažurnim morem, već je stajao na kamenoj podlozi. Iako je drvo uglavnom bilo očuvano, neke su daske istrunule, tako da se nagnuo.

«Mnogo je ljepši kad ga upoznaš osobno», promrmlja Zavala.

Austin dodirne drvo kao da ne vjeruje svojim očima. «Dakle, ne mislim samo ja tako. To je jedan od brodova prikazanih na ploči i drugim rezbarijama.»

«Što fenički brod radi u podvodnom hramu Maja?»

«Čeka da preokrene na glavu sve arheološke pretpostavke«, reče Austin. «Čeka da ga Nina vidi. Moramo joj odnijeti neke uzorke prije nego što donesemo kameru ovamo. Što ti se čini, koliko je dug?»

«Više od stotinu stopa.»

Zavala se umalo sudario s jednim od četiriju zaobljenih stupova koji su stajali uzduž broda. S druge strane nalazila su se još četiri stupa.

«Evo ti još nešto za razmišljanje«, reče on. «Osam stupova.»

«Osam značajnih dana iz ciklusa Venere«, odgovori Austin.

«Slaže se.»

Nalazili su se kod uzdignute krme broda. Austin je očekivao da komora završi običnim zidom, no tamo su bila još jedna nadsvođena vrata, a iza njih stubište koje je vodilo prema gore. Popeli su se stubištem do mnogo manje komore. Veći dio poda te komore ispunjavala je jama pravokutnog oblika. U jami se nalazio sarkofag na čijem su poklopcu bile ispisane rezbarije s temom pernate zmije. Ušli su u jamu i neuspješno pokušali podići poklopac pomoću noževa.

«Možda ćemo na brodu pronaći nešto pomoću čega možemo podići poklopac«, predloži Austin.

Oni se vrate u veliku komoru. Zavala posegne za ogradom na palubi i uz Austinovu pomoć prebaci se na brod. Držao se ograde i pažljivo zakoračio naprijed, testirajući čvrstoću podloge.

«Paluba drži, ali za svaki slučaj hodat ću po gredi.» Drvo zaškripi kad je krenuo preko palube. «Mnogo amfora. Ja... Isuse!» Stanka. Zatim uzbuđeno vikne: «Kurte, ovo moraš vidjeti!»

Zavala se vrati do ograde i pomogne Austinu da se popne.

Tijekom stoljeća paluba se ukosila prema sredini, gdje se nalazila većina amfora. Austin krene za Zavalom po poprečnoj gredi do sredine palube. Iako se trup blago zaljuljao od njihove težine, ostao je čvrsto usađen u kamenom postolju.

Zavala se nagne nad velikim vrčem koji se razbio i podigne ruku držeći zelenu, svjetlucavu vatru. Preljepo izrađena ogrlica ukrašena smaragdima i dijamantima došla je s hrpe zlata i dragulja koji su ležali u umjetnoj dolini koju su tvorile ukošene daske. Austin dohvati ogrlicu i zaključa da nikada nije vidio ljepši komad nakita. Komplicirani motivi bili su izrađeni vrhunskom vještinom. Dok se Austin čudio, Zavala posegne u jedan vrč i izvadi šaku dragulja -dijamanata, rubina, smaragda. Zavala zapanjeno razjapi usta. «Ovo je, valjda, najveća koncentracija blaga u povijesti svijeta!»

Austin je čužio pokraj amfore koja je napukla. «Britanski krunski dragulji pokraj ovoga izgledaju poput dječjih ukrasa, zar ne?» Kamenje veličine špekula prospe mu se između prstiju. »Stručnjaci za međunarodno pravo raspast će se pokušavajući utvrditi kome ovo pripada.»

Zavala pogleda komoru koja je služila kao grobnica. «Možda posljednji zabilježeni vlasnik počiva u onom sarkofagu.»

Austin podigne nekoliko vrhova kopalja.

«Da vidimo poznajemo li ga.»

Oni siđu s broda i vrata se u komoru sa sarkofagom. Vrhovi kopalja bili su čvrsti, i mogli su ih zadjenuti pod poklopac. No, niti jedna kombinacija poluga, čak ni u rukama dvojice snažnih i

snalažljivih ljudi, nije bila dorasla vještini onih koji su osmislili i izradili kameni kovčeg.

«Bolje nam je da se vratimo u školu za pljačkaše grobova», reče Austin.

Zavala provjeri svoj mjerač pritiska. «Najbolji je trenutak ovaj sadašnji. Morat ćemo prijeći na pričuvni spremnik za zrak ako ostanemo mnogo dulje.»

«Vidjeli smo sve što smo trebali vidjeti. Možda će znanstvenici moći objasniti sve ovo.»

On krene natrag prema komori s brodom, kad nezemaljsku tišinu grobnice razbije gromovita eksplozija nad njihovim glavama.

Austin je na trenutak imao viziju da je vjerojatno takav osjećaj stajati ispod vulkana tijekom erupcije. Sinapse u njihovim mozgovima poludjele su dok su im instinkti preživljavanja ispaljivali suprotstavljene zapovijedi.

Trči. Baci se na tlo. Ne miči se.

Pokušavali su zadržati ravnotežu dok im se tlo zatreslo ispod nogu. Eksplozija je potjerala zrak kroz zatvorenu komoru, stvarajući efekt vjetra u tunelu. Udarni val sruši Austina i Zavalu natrag u grobnicu. Mašući rukama, oni udare u sarkofag, popraćeni zvonkim udarcima spremnika za zrak, a zatim skliznu u prostor između kamenog kovčega i zida na kojem je stajao. Pad ih je koštao posjekotina i modrica, ali vjerojatno im je spasio živote. Komad stropa veličine dizel motora srušio se točno na mjesto na kojem su stajali. Kamenje oštih rubova letjelo je kroz zrak kao da je ispaljeno iz lovačkog zrakoplova u brišućem letu. Oblak prašine ispuni komoru sa sarkofagom i prekrije sve finim bijelim slojem. Zatim uslijedi pljusak kamenja i zemlje.

Austin ispljune prašinu i upita Zavalu je li dobro.

Zavala mu je dojavio svoju nazočnost i stanje, najprije napadom kašlja, a zatim nizom kletva na španjolskom.

«Da, dobro sam», ispljune on. «A ti?»

«Mislim da sam još u jednom komadu. Volio bih da mogu zaustaviti zvonjavu telefona u svojoj glavi.»

Kašalj se ponovi. «Što se dogodilo?»

»Zvučalo je kao kombinacija Vezuva i Krakataua. Nagađam da se radilo o nekoliko kilograma plastičnog eksploziva C-4.» Austin progunda: «Jako mi se sviđaš, Joe, ali mislim da nismo spremni za zaruke. Možeš li se kretati?»

Začuje se još kletva dok su odmotavali ruke i noge i cijevi za disanje, sve dok se nisu uspjeli uspraviti na noge. Zavala posegne za halogenskom svjetiljkom koja im je pala na dohvat ruke. On osvjetli Austina, a zatim svoje lice. Maske su im stajale ukrivo, ali stakla su bila čitava i zaštitila im oči od zasljepljujuće prašine.

«Izgledaš poput lošeg pantomimičara», reče Zavala smijući se.

«Mrzim pantomimičare, čak i dobre. I ti izgledaš pomalo blijedo. Imam još jedno otkriće. Dišemo bez regulatora.»

Zavala prinese licu polumasku koja je sadržavala mikrofon i regulator, pa zubima zagriže usnik. «Još radi», reče on.

«I moj. Čini se da nam neće trebati. Osjećam svježi zrak.»

«To znači da je netko digao u zrak vrh piramide. Vrijeme je da krenemo. Možeš li hodati?»

Zavala klimne i ispuzi iz jame, a zatim se sagne i pomogne Austinu da iziđe. Od glave do pete bili su prekriveni bjelkastosmeđom prašinom zbog koje su izgledali poput zombija. Austin posvijetli u jamu. Teški kameni poklopac napuknuo je od udara. Austin je znao da bi trebali krenuti, ali njegova znatiželja

je prevladala. Uperio je snop svjetlosti u priliku koja je ležala unutra.

Lice je bilo prekriveno maskom od jantara s okruglim očima i izduženim nosom. Truplo je bilo odjeveno u pokrov od tamnog materijala koji je mogao biti baršun. Pramenovi bjelkastocrvene kose virili su ispod amorfno oblikovane kape izrađene od istog materijala. Austin spusti snop niz tijelo. Mumificirane ruke nalik pandžama držale su svitke starog pergamenta. Austin izvadi jedan svitak, prouči ga začuđenim pogledom, pa ga zadjene natrag u koščate ruke. Primijetio je žuti sjaj ispod brade maske. Oblik je bio poznat, ali činio se izvan konteksta. Austin poželi pogledati izbliza, ali nije bilo vremena. Zvukovi glasova dopirali su iz komore s brodom.

Poglavlje XLVIII

Gotovo neprozirni oblak u komori s brodom brzo se razilazio, zrna prašine kovitlala su se na sunčevom svjetlu koje je prodiralo kroz golemi otvor što je zjapio na mjestu gdje se nalazio strop. Veliki komadi kamena smrvili su krmeni dio tamnocrvenog trupa. Stupovi su bili srušeni i ležali su u komadima. Pod komore bio je zakrčen komadima kamenja i prekriven prašinom vapnenca. Austin nije imao vremena žaliti zbog uništenja broda. Kroz rupu se spuste ljestve. Dvije prilike odjevene u crno spuštale su se niz ljestve u prašnjavoj izmaglici.

Prvi čovjek koji se spustio dohvati ljestve i umiri ih. «Oprostite zbog krša, Don Halcone», začuje se glas koji je zvučao jednolično, I bez emocija i bez trunke isprike.

«Nije bilo pomoći, Guzmane», reče tamnokosi čovjek vitke građe gledajući olupinu. «Ono što je važno jest da smo postigli cilj, a ne kako smo ga postigli.» On uključi snažnu baterijsku svjetiljku i usmjeri je u uništeni brod. «Bože, kakav fantastičan prizor!»

Uljezi su se probijali kroz gomile kamenja, a zatim se popeli uz pregrade uništene krme do manje oštećenog dijela broda.

Nekoliko trenutaka kasnije, Halcon ispusti uzbuđeni poklič.

«Pogledaj ovo, Guzmane!», reče on s histeričnom radošću. «U rukama držim dovoljno dragulja da opremim cijelu novu vojsku.»

Austin je stajao kod ulaza komore s brodom pokraj Zavale i razmatrao njihov položaj. Bili su nenaoružani, ako se ne računaju noževi. Halcon i njegov pomoćnik sigurno će imati barem pištolje. Ako on i Zavala potrče prema ljestvama ili prolazu s druge strane komore, poskidat će ih poput glinenih golubova. On šaptom podijeli svoje brige sa Zavalom. «Možda možemo pobjeći na blef.»

Joe je došao do istog zaključka kao i njegov partner. «Što možemo izgubiti?»

Samo naše živote i živote mnogih drugih, pomisli Austin.

«Moramo se vratiti istim putem kojim smo došli. Odbaci glavni spremnik za zrak i zadrži pričuvni spremnik i regulator.» On potapše vrećicu koju je držao oko vrata. «Imam iznenađenje koje bi im moglo odvući pažnju, ali moramo djelovati pravodobno. Neće im trebati dugo da nas pronađu. Ako ih iznenadimo, možda zapucaju.»

«U redu, dajmo im do znanja da smo ovdje. Pratit ću te», reče Zavala.

Austin pljesne kolegu po ramenu, duboko udahne i zakorači u komoru s brodom.

«Dobar dan, gospodo», reče on jasno i glasno.

Sjedokosi čovjek s ožiljkom brzo izvadi pištolj iz korica za pojasom i uperi ga prema Austinu.

»Nenaoružani smo, i samo smo dvojica«, reče Austin brzo, zureći u cijev. Računao je na to da je čovjek preveliki profesionalac da zapuca u panici.

«Dođite naprijed, gdje vas mogu bolje vidjeti.» Austin poslušava zapovijed i on i Zavala prijeđu nekoliko koraka. Sjedokosi čovjek iziđe iz olupine broda, pažljivo se približi, pa im oduzme noževe. Ožiljak na njegovom licu postao je naglašeniji kad se nacerio.

«Stvarno se više ne smijemo sastajati ovako», reče on bacajući noževe izvan dosega.

«Predstavi me svojim prijateljima, Guzmane.» Halcon iziđe iz olupine broda držeći pištolj u ruci.

«Molim vas, oprostite mi na nepristojnosti, Don Halcone. Dozvolite mi da vam predstavim gosp. Austina i njegovog kolegu iz NAMP-a, gosp. Zavalu, koje sam upoznao u Arizoni. Zavala je gospodin kojeg je snimila naša nadzorna kamera.»

«Naravno, sada ga prepoznajem.»

«Morate mi poslati kopiju fotografije, Halcon», reče Zavala.

Halcon se nasmije. «Iznenadio bih se da vi, ovako snalažljiva gospoda, ne znate moje ime. Guzman mi je pričao o vama. Zapravo, naredio sam mu da vas ubije. Imali ste sreće - on rijetko podbaci. Prije no što se sada iskupi, moram priznati da me vaš ulazak u hram zbunjuje.»

«Progutalo nas je ždrijelo Kukulcana«, reče Austin.

Halcon prouči Austina poput entomologa koji proučava insekta u staklenci. «Ili govorite istinu, ili samo pokušavate biti ironični«, reče Halcon. «No, nema veze. Nećete tako skoro izići iz ždrijela.»

«Reći ću vam kako smo ušli ako odgovorite na pitanja dvojice ljudi osuđenih na smrt. Samo želim provjeriti je li naša teorija točna.»

Halcon je morao znati da Austin želi dobiti na vremenu. Austin je gledao na to iz druge perspektive: kao na priliku da osmisli bijeg. Nije namjeravao umrijeti u ovoj grobnici.

«Do kraja se cjenkate», reče Halcon, očito zaintrigiran igrom.

«Pitajte.»

«Prije svega, kako ste pronašli hram?»

«Na isti način na koji smo saznali za vašu ekspediciju na Andreji Doriji. Čovjek gosp. Donatellija, Sicilijanac.»

«Antonio?»

«Njegovo ime nije važno. Kad ste rekli gosp. Donatelliju da krećete u Srednju Ameriku, naredili smo našim špijunima da vas slijede u Guatemalu. Taj smiješni mali žuti zrakoplov bilo je lako pratiti.»

Toliko o Beaverovoj neupadljivosti, pomisli Austin.

»Velikodušno sam vam dopustio bonus pitanje«, nastavi Halcon.

«Još me zanima vaša teorija.»

«Evo, za početak», reče Austin. «Feničani su trgovali s Amerikama tisućama godina. Kad su Rimljani opsjeli Kartagu, fenička flota prebacila je blago na drugu stranu oceana. Prolaze stoljeća, Kolumbo stiže u Novi svijet i čuje priče o golemom blagu.

Pronalazi stijenu koja govori, zaključi da će mu ona pokazati put, i kreće na posljednje putovanje po blago. Pogrešno interpretira informaciju s ploče, ali dolazi prilično blizu.»

«Gotovo jednako blizu kao i vi, gosp. Austine. Hoćete li mi sada reći kako ste ušli?»

«Spustili smo se niz ono stubište», reče Austin pogledavajući prema komori sa sarkofagom.

Halcon se nasmiješi i okrene prema svojem pomoćniku.

«Guzmane...»

«Nisam gotov», prekine ga Austin. «Kolumbo je bio povezan s tajanstvenom organizacijom zvanom Bratstvo, pa je vrlo vjerojatno da su oni znali za blago.»

«Više nego vjerojatno.» Halcon zaustavi ruku svojeg pobočnika.

«Zaista sam impresioniran, gosp. Austine. Bratstvo je jedna od najbolje čuvanih tajna svijeta. Čak ni kad smo potopili jedan od najslavnijih preookeanskih brodova na svijetu, nitko nije posumnjao da postojimo.»

«Želite mi reći da je Bratstvo potopilo Andreju Doriju?»

«Zapravo, Guzman. Dok su moj otac i ostali sređivali čuvare oklopnog kamiona u teretnom prostoru, Guzman je sređivao stvari na mostu broda.»

«Bila je to nesreća», usprotivi se Austin.

«Tako kažu. Nije bilo tako teško kao što mislite. Znali smo da će brodovi te noći proći jedan pokraj drugoga. Guzman je bio spreman pobiti sve na mostu Stockholma i zabiti se njime u drugi brod. No, ovako je samo iskoristio pogreške drugih.»

«Ako je ono što kažete istina, i ako je bratstvo znalo da stijena koja govori pokazuje put do blaga, zašto ste potopili brod?»

«Nažalost, vrijednost ploče nije bila poznata sve do nedavno. Moj otac naredio je potapanje broda. On je izvršavao originalnu zadaću bratstva- uništiti sve što bi diskreditiralo Kolumbova otkrića.»

Zavala se nasmije i reče nešto na španjolskom.

«U pravu ste, gosp. Zavala. Moj otac je, zaista, kako kažete, zaribao stvar. Ali nije mogao znati da ću ja promijeniti zadaću Los Hermanosa.»

«Kad ste prešli s potapanja brodova na pokretanje revolucija?», upita Austin.

Halconovo blijedo, mršavo lice smrkne se, ali on se tada nasmije i zaplješće. «Bravo, gosp. Austine. Dobili ste još vremena do vaše smrtne kazne. Recite mi što NAMP zna o mojim planovima.»

«Hoću, nakon što mi razjasnite još nekoliko stvari.»

«Jezik bi vam se razvezao nakon što izrešetamo ruke i noge vašeg kolege«, reče Halcon s osmijehom.

«Mogli biste to učiniti, ali ja imam drugi prijedlog. Recite mi kakav je vaš plan, a ja ću vam otkriti tajnu koju ne zna nitko na svijetu osim mene. Dajem vam riječ.»

»Prihvaćam je.« Austin je točno procijenio Halcona kao megalomana koji bi htio da drugi saznaju za njegove lude planove.

«Svoj plan mogu sažeti jednom riječju. Angelica. Nova država koja će nastati od jugozapadnih država i južne Kalifornije. Ljudi hispanskog podrijetla uzet će ono što im je oteto na silu.»

Joe se nasmije. «Sretno, prijatelju. Znam za jednu supersilu koja bi se mogla usprotiviti tome.»

«Molim vas, ne podcjenjujte me. Svjestan sam oružane sile SAD-a i ne namjeravam joj se izravno suprotstaviti.»

«Dakle, sve to oružje koje kupujete namijenjeno je sportskom gađanju?»

«O, ne, iskoristit ćemo ga u vojne svrhe. Vi ste španjolskog podrijetla, gosp. Zavala, pa znate ono što sam ja naučio u areni u

borbi s bikovima. S malo mahanja krpom i uz malo spretnosti, možete pobijediti mnogo većeg i snažnijeg protivnika.«

«SAD baš i nije borbeni bik«, reče Austin.

«Vrijedi isti princip. Dobro sam se pripremio. Prebacio sam milijune ilegalnih imigranata na stare španjolske teritorije koje je nezakonito okupirao SAD, tako da su sada na putu da brojem nadmaše ne-Hispance. Upotrijebio sam svoje bogatstvo da kupim ključne tvrtke u industriji plina, nafte i rudarskoj industriji. Sa svojim profitima, sponzorirao sam meni poslušne kandidate do važnih položaja u državnim službama, te kupio i potkupio mnoge druge. Sada mogu pokrenuti svoj plan. Čim napustim ovo mjesto, izdat ću zapovijed. Vojska koju sam obučio krenut će na pogranične gradove. Drugi će vršiti napade u unutrašnjosti. Nastat će reakcija protiv Hispanaca, kao što je nastala i protiv japanskih Amerikanaca u Drugom svjetskom ratu. No, sada ćemo im dati sredstva za otpor anglo-saksonskim mučiteljima, te razlog: povratak nacionalnog ponosa koji je Amerika tako često ugrožavala.»

«Govorite o krvoproliću i kaosu.»

«Upravo mi je to i cilj! Što mogu učiniti SAD, osloboditi Albuquerque i Phoenix bacivši nuklearnu bombu na njih? Voditi ulične borbe na ulicama San Diega? Znat će da svaki oružani sukob slijedi politička nagodba, a ja ću im ponuditi izlaz. Guverneri koje sam ja doveo na položaj zatražit će mir i predložiti da se SAD okrene jednom od svojih građana španjolskog podrijetla koji će djelovati kao medijator. Ja ću ugovoriti de facto odcjepljenje od Unije.»

«Nema jamstva da će vaš plan uspjeti, a u tom slučaju stotine tisuća ljudi umrijet će uzalud.»

«Oni će poslužiti kao sredstvo za ispunjenje cilja.»

«Mnogi od tih ljudi bit će Latinoši», reče Zavala.

«Pa što onda?», zareži Halcon. «Moji preci konkvistadori upotrijebili su zaraćena indijanska plemena kao saveznike uz čiju su pomoć porazili aztečko carstvo, a zatim su ih porobili. Ja ću preživjelima ponuditi mogućnost da dožive veličinu prošlosti dok obnavljam slavu dvije velike civilizacije, indijanske i španjolske.»

«Slavu poput igre s loptom i inkvizicije?», upita Austin.

«I mnogo toga o čemu ne možete ni sanjati, gosp. Austine. Mnogo više.» Njegov ton bio je zloslutan. «Umorio sam se od ove igre», reče on nestrpljivo. «Kakva je to velika tajna? Ne bih vas krivio ako mi slažete, ali to vas neće spasiti.»

«Ne lažem. Nalazi se u susjednoj komori.»

Halcon i Guzman pogledaju se. «Bez trikova. Guzman je brz na otponcu. Povedite nas.»

Austin je krenuo prvi, za njim Zavala, a zatim Guzman i Halcon. Popeli su se do ruba jame sa sarkofagom.

«Došli ste ovuda?», upita Halcon, uzaludno tražeći ulaz.

«To je bila laž, ali ovo nije.»

Prilika u sarkofagu privukla je Halconovu pažnju.

«Tko je to?», upita Halcon.

«Mogu li?»

Guzmanove hladne oči pratile su svaki pokret kad je Austin posegnuo u kameni kovčeg i izvadio sjajni predmet iz koščatih ruku mumije. On pruži predmet Halconu, koji ga prouči, zbunjeno se namrštivši.

«Ne razumijem», reče on sumnjičavo.

«Razmislite o ovome», reče Austin. «Vi ste Maja koji sjedi na gomili blaga stotinama godina i čeka da se ljudi koji su donijeli blago vrate i odnesu ga. Jednog dana, bijeli čovjek s istoka pojavi vam

se na pragu i kaže da želi svoje zlato. Umire prije nego što uspijete ispuniti njegovu želju. Pitate se je li on utjelovljenje boga Venera, pernate zmije Kukulcan, ali niste sigurni. Zato igrate na sigurno, zakopate ga s njegovim blagom, i nacrtate kartu u stijeni na način koji će moći razumjeti samo bog Venere. Ti svici pergamenta koje drži su zapravo crteži zapisa s ploče. Ali, ako to nije dovoljno da vas uvjeri, recite mi što kršćanski križ radi u hramu Maja.»

«Nemoguće!», reče Halcon s nevjericom.

«Don Halcon, predstavljam vam Admirala oceana, Kristofora Kolumba.»

Halcon se na trenutak zagleda u mumiju, a tada se oporo nasmije i baci križ natrag u sarkofag. «Zadrži ga, bijedna budalo.»

Dok su svi pogledi bili usmjereni na kovčeg, Austin stisne vrećicu koja mu je visjela oko vrata. Nekoliko sekunda kasnije začuje se udaljena eksplozija, a zatim još nekoliko njih.

«Što je to bilo?», upita Halcon ogledavajući se.

Guzman se približi stubištu i oslušne. «Zvuči poput grmljavine.»

U trenutku kad je Guzmanova pažnja bila odvracena, Austin se sagne i jednim brzim pokretom pokupi jedan od oštrih vrhova koplja kojima su on i Zavala neuspješno pokušavali otvoriti poklopac kovčega. On obgrli Halconov tanki vrat snažnom rukom i pritisne šiljak duboko u kožu.

Guzmanov pištolj se okrene.

«Spusti oružje, inače ću mu presjeći vratnu žilu!», upozori ga Austin. On pritisne šiljak snažnije. Krv poteče niz Halconov vrat.

Jedva čujnim glasom, gotovo smrvljenoga grla, Halcon prošišti: »Učini kako kaže.«

«Spremi pištolj u korice», zapovjedi Austin. Znao je da Guzman nikada ne bi odbacio pištolj i da bi prije pokušao pogoditi njega u

glavu ili ustrijeliti Zavalu. Guzman se nasmiješi s naznakom divljenja, te stavi pištolj u korice. Austin naredi Halconu da ispusti oružje. Sa Zavalom pokraj sebe, Austin krene unatrag iz komore, vukući svoj ljudski štit niz stube u glavnu komoru.

Guzman polako krene za njima, dok su zaobilazili gomile kamenja i prelazili preko njih. Zastali su ispod svjetlosti koja je dopirala iz rupe na stropu.

Halcon se oporavio od iznenađenja. «Izgleda da imamo meksički pat položaj», reče on prigušenim, ali prkosnim glasom.

Pljusak vode sruči se na njih kroz rupu. Svi podignu pogled osim Austina.

«To nije kiša, ako ste to pomislili. Ona grmljavina koju ste čuli maloprije bili su eksplozivi. Daljinskim detonatorom digao sam u zrak branu koja je blokirala ulaz vode u jezeru. U ovom trenutku, milijuni galona vode ulijevaju se u jezero.»

«Ne vjerujem vam», zareži Halcon.

«Možda biste trebali, Don Halcone», reče Guzman. «Čini se da gosp. Austin ne laže o detonatoru.»

«Niste mogli nikako predvidjeti što će se dogoditi», reče Halcon.

«Točno. Moj izvorni plan bio je da dignem branu u zrak nakon što odemo kako bih vam otežao pronalaženje hrama. Ovako ćemo barem umrijeti svi zajedno.»

Iznenada ih zapljusne još jedan vodopad, ovaj put snažniji.

«Nagadam da je ovo tek prvi val nastao uslijed eksplozije. Umjetno jezero do sada se već izlilo. Naići će još vode. Neće biti potrebno mnogo da voda probije onu rupu koju ste načinili u hramu. Nemam pojma koliko treba da se komora ispuni vodom, ali ne bih ostao ovdje predugo da sam na vašem mjestu.»

Guzman pogleda ljestve. Činilo se da je izgubio dio svoje čelične smirenosti. «Moramo poći.»

«Ne bez blaga.»

«Meni je svejedno», reče Austin. «Kao što ste rekli, mi smo mrtvi.»

Voda opet poteče, no ovaj put nastavi teći u bujici.

«Don Halcone...», u Guzmanovom glasu čula se panika.

«On blefira, budalo», odgovori Halcon s gađenjem.

«Blago neće koristiti nikome ako je u pravu», reče Guzman.

Halconove oči ispune se mržnjom. «Nikada nisi bio ništa drugo do ubilačkog kretena, od dana kad te moj otac zaposlio», reče on prijezirno. «Ne možeš vidjeti slavu!»

Tvrđi osmijeh pojavi se na Guzmanovim usnama.

Voda je sada utjecala poput rijeke i padala ravno na njih, tako da im je bilo teško vidjeti druge. Zapljuskiвала im je noge, ali još se uvijek nitko nije pokrenuo.

»Prilična dilema, zar ne, Guzmane«, zadirkirao ga je Austin, podignuvši glas kako bi ga mogli čuti. «Lojalnost svojem ludom šefu i bratstvu, ili smrt utapanjem. Iskreno se nadam da ćete riješiti svoju obiteljsku razmiricu, ali to morate učiniti bez mene. To je to, Joe!»

Zavala potrči prema otvoru na udaljenom kraju komore i uskoči u njega. Austin spusti vrh koplja, uhvati Halcona za stražnjicu i snažno ga gurne na Guzmana, kojem je pažnju na trenutak odvuкао Zavalin trk. Oni padnu jedan na drugoga, ali Guzman je u padu već vadio pištolj. Austin pojuri prema otvoru. Guzman ustane i ispali hitac, ali Austin je bio slabo vidljiva meta pri tom osvjetljenju, i metak ga promaši. Austin uskoči u otvor.

Guzman prokune i krene za Austinom. Bujica koja mu se kovitlala oko nogu usporavala ga je. Prošao je svega nekoliko koraka kad je shvatio da bi ostanak u komori bio samoubojstvo. Taj zaključak bio je potvrđen kad se okrenuo i vidio da ga je Halcon napustio i krenuo prema ljestvama. Halconovi snovi o slavi napokon su popustili pred instinktom za preživljavanjem. Penjao se kroz sve snažniju bujicu, sve dok nije došao ispod rupe u stropu, kroz koju je voda urlala poput minijature Niagare. Zaslijepjen snagom vodopada, posegnuo je za prečkom ljestava, ali ruka mu je skliznula. Odlučno je stisnuo zube i pokušao ponovno. Ovaj put uhvatio je prečku.

Kad je krenuo uvis, jedna ruka uhvati ga za gležanj i povuče nadalje. Guzman je obavio ruke oko Halconovih koljena i svom svojom težinom ga vukao natrag u komoru. Halcon se držao jednom rukom, a drugom je iz korica izvadio pištolj, koji je pokupio, te zamahnuo svom snagom koju je mogao prikupiti u tako nespretnom položaju. Cijev pištolja udarila je u meso i kost, ali Guzman se očajnički držao. Halcon opet podigne pištolj i spusti ga još dvaput na Guzmanovu glavu, sa željenim učinkom.

Guzmanov stisak popusti. Izgubi uporište i voda ga odnese natrag u komoru, gdje se njegovo tijelo zaustavi kod broda. No, još nije bio gotov.

Uspravio se na koljena i pokušavao ustati, kada ga brodska greda duga poput čovjeka udari u lice. Nosila ju je bujica, i imala je snagu ovna za probijanje. Žestoka bol prostruji mu kroz mozak. Ošamućen i bez jednog oka, bespomoćno je mahao rukama i borio se da dođe do daha, no udahnuo je prljavu vodu punim plućima. Njegove panične kretnje napokon su se usporile i oslabile, i bujica ga odnese duboko u mračnu komoru.

Halcon je imao svojih problema. Popeo se samo nekoliko metara uz ljestve, kada se iz rupe na stropu sruči snažan val i udari ga poput goleme mokre šake, tako da se više nije mogao držati. Voda ga sruši s ljestava. Shvativši da ne može pobjeći tim putem,

odluči da se probije do stuba koje su vodile do komore sa sarkofagom. Dok mu je voda zapljuskivala pete, na rukama i koljenima puzio je uz stubište.

Zavala je skakao po vodi kad je Austin uskočio u otvor. Kad im je Guzmanov metak preletio nad glavama, oni skoče i zaplivaju niz okno, dišući na smjenu iz istog spremnika. Nekoliko trenutaka kasnije izišli su iz usta Kukulcana. Pogledali su kompas i zaplivali prema otvorenoj vodi, koristeći se svim mišićima da iziđu iz struje koju je stvarao poplavljeni hram. Izronili su u blizini uvale u kojoj su sakrili zrakoplov. Za nekoliko minuta uklonili su s njega granje, pokrenuli motor, i pojurili vodom uzimajući zalet za polijetanje. Čim je zrakoplov postigao određenu visinu, Zavala zaokrene oko jezera u velikom krugu.

Otok koji se formirao oko hrama nestao je. Na njegovom mjestu zjapila je crna rupa. Voda se kovitlala niz rupu kao da teče niz odvod u kadi i povlačila je konopac hidroaviona koji je sigurno pripadao Halconu.

Vidjeli su dovoljno. Spustili su se nisko nad jezero kako bi bacili posljednji pogled na vrtlog. Zavala nije mogao odoljeti iskušenju. Nagnuo se kroz prozor i viknuo: «Zbogom, Kolumbo!»

Zatim su krenuli natrag prema Nereusu.

Poglavlje XLIX

Jedrilica s debelim jarbolom i jednim golemim jedrom plovila je dubokim plavim vodama zaljeva Chesapeake, jureći na postojanom jugozapadnom vjetru brzinom od 15 čvorova. Austin je stajao u velikoj otvorenoj kabini s jednom rukom na

podignutom jedru, a drugom na velikom rudu. Pogledom je motrio druga plovila, tražeći plijen.

Njegov lov prekinula je, na ugodan način, Nina, koja je izišla iz zatvorene kabine s dvije čaše u ruci. «Rum i sok», reče ona.

Bila je odjevena u NAMP-ovu majicu i kratke bijele hlače koje su naglašavale njezine duge noge i meku put. Austin nije ignorirao njezine draži, ali bio je usredotočen na zadatak. Promrmlja nekoliko riječi u znak zahvale, ali zadrži pogled prikovan za more.

«Aha, lijepa moja», reče on poput zle vještice iz Čarobnjaka iz Oza. On podigne dalekozor i fokusira se na elegantni slup s trupom od bijelog fiberglasa, dug oko 25 stopa. Kao i Austinova jedrilica, i slup je plovio niz vjetar s podignutim jedrima.

Austin srkne piće, odloži čašu u držač, pa pokrene rudo poravnajući svoju jedrilicu paralelno sa slupom. On mahne dvojici mladića u kabini drugog plovila, podigne palac poput autostopera, pa krene u široki zaokret s vjetrom u bok.

Posada slupa prihvati dobronamjerni izazov na utрку.

Austin približi pramac smjeru vjetra, i slup krene za njim. Sada su plovili paralelno, na udaljenosti od stotinjak stopa, manevrirajući za start.

Austin nategne jedro, spustivši priručje u vodu.

Ljudi u slupu učine isto sa svojim jedrima, i ubrzo su dvije jedrilice ostavljale zapjenjene brazde u zaljevu. Slup je bio vitak i brz, i imao je dobru posadu, ali ubrzo Austin ostavi za sobom drugo plovilo. On se nasloni na priručje, slika i prilika opuštenosti, pijuckajući sok dok se slup gubio u daljini iza njih.

«Što si to sada radio?», upita Nina s osmijehom.

«Podučio sam još dvojicu mornara da to što ova jedrilica izgleda poput kade ne znači da tako i plovi.»

«Mislim da je ovo sjajna jedrilica. Velika paluba. Nevjerojatno koliki prostor u potpalublju ima brod dug samo 18 stopa.»

«Često sam na njemu noćio, a kao što možeš vidjeti prema kuhinjici i krevetu, volim udobnost i prostor za protezanje. Ova jedrilica izvorno je izgrađena kao radni brodić. Jedna osoba može opsluživati jedro, a dovoljno je veliko da uhvati lagani vjetar krajem dana. Osim toga, čvrst je, i može izdržati nevrijeme u kojemu bi druga jedrilica potonula. Što je najbolje, brz je, ali ne izgleda tako. Zato se i mogu prikrasti momcima koji ništa ne slute, kao što su bili ovi u slupu, i ostaviti ih daleko iza. Evo nas.»

Oplovili su oko rta malog otoka. Austin baci sidro i oni otvore košaru za piknik. Uživali su u ručku dok se jedrilica lagano njihala na blagim valovima. Nakon ručka, Nina sjedne pokraj Austina i nasloni se na njegovo rame.

«Hvala ti što si me pozvao na jedrenje.»

«Mislio sam da bi nam dobro došlo malo zabave nakon zadnjih nekoliko tjedana.»

Ona se zamišljeno zagleda u daljinu. «Ne mogu prestati razmišljati o tim užasnim ljudima. Kakav strašan kraj.»

«Nemoj ih žaliti. Guzman je u životu ubio na stotine ljudi, da i ne govorimo o potapanju Andreje Dorije. Na neki način, utapanje je za njega prikladna smrt. Da je Halconov plan uspio, umrle bi još tisuće ljudi. Guzman je imao sreće. Halcon je još imao dovoljno vremena da razmisli o svojim grijesima. Zrak u komori sa sarkofagom još je neko vrijeme zadržavao vodu, ali bilo je samo pitanje sati kad će popustiti. Što je najbolje, bratstvo je umrlo s njim. Volio bih samo da je poživio dovoljno dugo da vidi što se dogodilo s njegovim blagom.»

«Skidam kapu admiralu Sandeckeru», reče Nina, koja je htjela promijeniti temu. «Prijedlog da se blago uloži u međunarodni fond za pomaganje borbe protiv siromaštva i bolesti bio je genijalan.»

»Alternativa tome bile bi godine zakonskih obračuna bez pobjednika. Tko su bili vlasnici? Nasljednici Feničana? Rimljani? Meksikanci? Guatemalci?»

«Ili Kristofor Kolumbo.» Nina odmahne glavom. «Ironično, zar ne? Kao i Halcona, i njega je ubila opsjednutost zlatom.»

«Nije bio pretjerano zdrav ni prije plovidbe, sudeći po autopsiji. Umro bi ubrzo čak i da nije pošao na put. Na ovaj je način barem postao slavni no ikad prije, zaslužio on to ili ne. Osim toga, i ja dugujem Krisu. Da nije bilo njegove opsesije, mi se možda ne bismo upoznali.»

Nina uhvati Austinovu ruku, pa reče: «Da je samo znao što će proizići iz tog putovanja. Vađenje njegovog tijela i blaga najveći je arheološki projekt u povijesti, na kojem surađuju države i narodi iz cijelog svijeta. Jedva čekam da se bacim na posao. Više je učinio na spajanju ljudi nakon smrti nego što je učinio za života. Šteta što će njegova slava otkrića Amerike biti potamnjena.»

«Čini se da to nije važno. Vidio sam planove za raskošnu grobnicu koju mu žele izgraditi u Madridu. Traže njegovo tijelo od Washingtona i San Salvadora.»

«Nitko nije predložio podizanje spomenika za sve one bezimene leničane i Afrikance koji su prvi kročili u Novi svijet«, reče Nina.

«Možda ni oni nisu bili prvi.»

Ona podigne obrvu. «Molim? Imaš li dokaze kojim ćeš potkrijepiti tu tvrdnju, profesore Austine?»

«Možda. Još sam jednom pogledao rezbarije brodova. Sjećaš li se slike čovjeka koji visi s predmeta oblikovanog poput dijamanta?»

«Da. Mislila sam da bi to mogao biti nekakav bog.»

«Ja na to gledam potpuno drukčije. Pitao sam se kako su Maje uspjele promatrati zemlju iz ptičje perspektive kad su izrađivale

znakove koji su pokazivali u ralje Kukulcana. Mislim da su rabile leteće zmajeve.»

«Leteće Maje! To je nova teorija. Gdje bi to naučili?»

Prekine ih zujanje Austinovog mobitela. On ga izvadi iz vodonepropusne torbe i prsloni ga na uho. Njegovo mrštenje pretvori se u osmijeh kad je čuo glas na liniji. Razgovarao je nekoliko minuta, a zatim isključio mobitel.

«Angelo Donatelli javio se iz bolnice», reče. «Izići će za nekoliko dana.»

«Čudo što nije mrtav.»

«Više od čuda. Njegov rođak Antonio skrenuo je Halconov hitac kad je skočio na njega.»

«Drago mi je. Gosp. Donatelli zvuči kao simpatičan čovjek, prema onome što si mi pričao.»

«Imat ćeš se prilike i sama uvjeriti u to. Ima veliko obiteljsko okupljanje u svojoj kući u Nantucketu. Pozvana si. Tamo će biti i Paul i Gamay.»

«Voljela bih doći.»

«Onda dobro, dogovorili smo spoj. Bi li sada željela čuti nastavak moje teorije o zmajevima?»

Nina klimne.

«Mislim da su Maje učile od najboljih zmajara na svijetu. Japanaca.»

Ona se nasmije. «Mislim da ne bih išla tako daleko.»

«A kamo bi željela poći?»

Nina podigne mobitel. «Negdje gdje ti ovo neće trebati.»

Ona baci mobitel u vodu.

Železni

Zatim skine sunčane naočale, nasmiješi se, a njezine se pune usne izazovno razdvoje. Austin prihvati poziv, koji je bio onako vruć i sladak kao što je i očekivao.

«Bi li htio poći dolje i, kako si rekao, ispružiti se?», prošapta Nina.

Bez riječi, Austin je uhvati za ruku, povede dolje u prostranu kabinu, i zatvori vrata za svijet. Barem na neko vrijeme.

O piscu

Clive Cussler rodio se 1931. u Al-hambri, u američkoj saveznoj državi Californiji, kao sin majke Amerikanke i oca Nijemca. Prekinuvši studij na Pasadena City Collegeu, stupio je u vojnu službu u američkom ratnom zrakoplovstvu i sudjelovao u Korejskom ratu. Šezdesetih godina radio je u najznačajnijim američkim marketinškim agencijama, prvo kao voditelj kampanja, a potom kao kreativni direktor. Beletristikom se počeo baviti 1973. godine, kad je objavio roman Enigma, u kojemu je ispriповijedao drugu neobičnu pustolovinu Dirka Pitta, junaka i pustolova koji je osvojio srca čitatelja diljem svijeta, dok je prva pustolovina, ispriповijedana u romanu Vrtlog, ostala neobjavljena do 1982.

"Ja sam dio Dirka Pitta i Dirk Pitt je dio mene", napisao je Cussler

O svom junaku. "Oboje smo visoki metar i devedeset. Njegove su oči zelenije od mojih i on nedvojbeno privlači gospođe više no što je meni ikada uspjelo. Dijelimo istu strast za pustolovinom, iako njegovi podvizi daleko nadilaze moje."

Železni

Godine 1978. utemeljio je Nacionalnu agenciju za more i podmorje (National Underwater & Marine Agency - NUMA), neprofitnu organizaciju specijaliziranu za pronalaženje, identifikaciju i vađenje potonulih brodova od povijesne važnosti. U dvadeset godina djelatnosti, koju je Cussler opisao u nekim svojim knjigama, njegov tim inženjera i ronilaca uspješno je izvršio preko šezdeset operacija, od kojih je najpoznatija vađenje podmornice Hunley, potopljene za američkog građanskog rata. Njegova druga strast, pored pustolovine, su stari automobili, a njegova velika i nadaleko poznata zbirka old-timera broji osamdesetak vozila. Već je četrdeset godina u braku s Barbarom Knight i otac je troje djece: Teri, Dirka i Dane. Svoje slobodno vrijeme najradije provodi s obitelji u planinama Colorada i pustinjama Arizone. S preko 100 milijuna čitatelja diljem svijeta Clive Cussler jedan je od najuspješnijih romanopisaca današnjice, a Dirk Pitt s pravom je ušao u probrano društvo velikih romanesknih junaka.

[HTTP://WWW.CROSTUFF.NET](http://www.crostuff.net)